

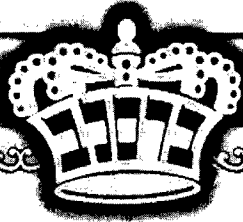
77

סֵפֶר
אֲשֶׁר בַּנְּחָל

חֵלֶק קטז

ספר

אֲשֶׁר בַּנְחַל

חלק קט"ז

והוא קבץ מכתבים ושאלות ותשובות אשר בנחל הנזכר מקור חכמה
יסדתם, ענינים נוראים ונפלאים, מעצות יקרות, התחזקות
והתעוררות להתקרב אל ה' יתברך בכל דרגה ודרגה מפל מקום
שהוא, יהיה מי שיהיה.

בנו ומיסד על פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הננו והצפון

בוצינא קדישא עילאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל פי תלמידו מורנו הנאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רו לא אנים

ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי חכמינו הקדושים

מגמרא מדרשים וזהר הקדוש

הוצא לדפוס על ידי

חסידו ברסלב

עיר הקדש ירושלים תובב"א

שנת תשע"ג לפ"ק.

הכתבת להשיג את הספר הקדוש הזה
ובל ספרי אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי תלמידיו הקדושים:

בארץ ישראל
בבניאל עיר ברסלב
גליל

בארצות הברית
מתיבתא היכל הקדש
Mesifta Heichal Hakodesh
1129-42hd street
Brooklin N.Y. 11219

מוסדות היכל הקדש חסידי ברסלב בארץ ובחו"ל
שעל ידי עמותת 'ישמח צדיק - קהלת ברסלב בגליל'
בנשיאות כ"ק מוהר"א"ש שליט"א - הצדיק מיבניאל
רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 42 יבניאל 15225
טלפון רב קוי 04-6708356 פקס 04-6708359

"והנה הרב רבי גמון
זכרונו לברכה הפליא
לעשות צוה כל ימיו לקרב
בני אדם לעבודת השם
יחפזו, ולהודיע להם
מנוראות נשגבות מעלת
קדשת רבנו זכר לדיק
לברכה, ומעלת קדשת
פורחו ושיחומיו וכו' וכל
עניניו הקדושים והרבה
לכתב ספרים קדושים צוה
ולהדפיסם, בכדי לקיים
'פולו מעינותיך חוזה'."

(הקדמת ימי מוהר"ן)

פֶּתַח דְּבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", נִדְפְּסוּ כְּכֹר כְּמָה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפַּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִים וּמְחֻזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֵלֹהִים, וְכָל חַיּוֹתָם וְהִתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וּמָה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לֹאֲקָחִים מִסְפָּרִים אֵלֹהִים, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסִדֵּר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כְּרוֹךְ מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסִרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמֵנוּ לְסִדֵּר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שְׁנִדְפַס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתֵּפִים בְּיוֹתֵר מִשְׁבָּעִים אֶלְפֵי מְכַתְּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֵדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּנוּ אַחֲרֵי-כֵן מְכַתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּסִים, וְכַמוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְפָּסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקְוֹד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהַיָּפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וּבְחֻמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים ו"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֵנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בְּמִכְתָּב.

וּלְאַחַר עָמַל וַיְגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מִדְּפִיסִים עֵתָה אֶת כְּרֶךְ קַט"ז,
וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכְּרָכִים כְּפִי סֵדֶר
הַשָּׁנִים, כְּרֶךְ אַחַר כְּרֶךְ, וּבְלִבְנוּ תִקְוָה, שֶׁכָּל מִי שִׁיקְרָא בְּזוֹה,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלּוּ הֵם אוֹצֵר כְּלֵי
חֻמְדָּה, הַפּוֹתְחִים דְרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפְרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תנ"ך וְעַל מֵאֲמָרֵי חז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר
הַקְּדוּשׁ וְכו', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכֹמֶה לְבוּשִׁים מְלֻבּוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הַיְרֹוד
וְהַנְּמֹךְ בְּיֹתֵר, יוּכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאִפְּן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מְשַׁכֵּל עֲלִיוֹן לְשַׁכֵּל
תַּחְתּוֹן, מַעֲיֵלָא לְעָלוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שְׁרָגִיל בְּהֵם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפֶרֶטִי פְרָטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבֵרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזוֹה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְמִיד בְּהֵם, וְאִזּוֹ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אָמְתִי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, ח'בְּלִים נִפְלוּ לְנוֹ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֹאֲמַר עֵין ל'א ר'אֲתָה
אֲלֻקִּים זְיוֹלְתִּיךְ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמָּה', אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבוא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איה להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר שהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לה על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשאר אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הַצְדִּיק וְהָרַב הָאֱמֶת, אִזּוּ יִכּוּל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֲצוֹת עַל כָּל דְּבָר, הֵן לוֹ וְהֵן לְאַחֲרִים — הַחֲפָצִים לְשִׁמְעַת בְּקוּלוֹ (עֵינֵי לְקוּטִי-מִוֶּהֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן קכג), וְגַם יִזְכֶּה לְיִצְאָת מִשְׁגְּעוֹנוֹ וּמִשְׁטִיּוֹתָיו, שְׁנֵדְבָקוּ בּוֹ עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו (עֵינֵי שִׁיחֻת-הֶרֶן, סִימָן סז), כִּי הַצְדִּיק הוּא מְלֵא עֲצוֹת וְחִדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְגֹדוֹל וְעַד קָטָן, דְּרִי מַעֲלָה וְדְרִי מַטָּה, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ רַק לְהַעֲתִיק דְּבָרֵי הַצְדִּיק בְּפִשׁוּטָם וּלְהַלְבִּישָׁם בְּכָלִים מְכֻלָּים שׁוֹנִים לְכָל הַשּׁוֹאֲלִים אוֹתָנוּ דְּבַר הַשֵּׁם, וְלִבְלִי לֹמַר וּלְהַמְצִיא סְבָרוֹת כְּרִסְיוֹת וְכוּ', כִּי כָּל אֱלוֹ הַחֹלְקִים עַל הַצְדִּיק, לְמוֹדֵם הוּא מְמוֹתְרוֹת, אֲשֶׁר מִשָּׁם יוֹצֵא מִשְׁפֵּט מַעְקָל, וְלֹא דֵי שְׂאִינָם יִכּוּלִים אֲפֹלוֹ לְהַנְהִיג אֶת עַצְמוֹ, מִכָּל שָׂכָן שְׂאִינָם יִכּוּלִים לְהַנְהִיג אֶת אַחֲרִים וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְשׁוּב עַל פָּגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים, וּכְשֶׁאֲחָד שׁוֹאֵל אֵיזָה דְּבָר אוֹ אֵיזוֹ עֲצָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, הָעֵקֶר לְהַשִּׁיב דְּבָרֵי הַצְדִּיק הָאֱמֶת, וְעַל-יְדֵי שְׁזָה מִקְשָׁה וְשׁוֹאֵל, וְזֶה מְשִׁיב וּמְתַרַץ אֶת הַשְּׂאֵלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה סֵפֶר שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַדְּשׁוּ הַרְבֵּה סֵפָרִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הָרַב הָאֱמֶת, שֶׁהוּא שָׂכָל הַכוֹלֵל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכוּ'.

וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: יֵשׁ כְּמָה סֵפָרִים עֲכָשׁוּ וְגַם עֲתִידִים לְהִיּוֹת עוֹד כְּמָה סֵפָרִים, וְכֻלָּם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְאָסוּר לְלַעַג עֲלֵיהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם (עֵינֵי לְקוּטִי-הַלְכוֹת, קִדּוּשֵׁינֵי, הַלְכָה ג), כִּי רַק הַסֵּפָרִים הַמְדַבְּרִים מִחֲקִירוֹת צְרִיכִין לְהִרְחִיקָם כְּמִטְחֵי קֶשֶׁת, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבַעוֹר חֲמֵץ וְשֶׁאֹר וְיֹתֵר וְיֹתֵר וְכוּ' וְכוּ', וְרֵאיוּ לְגֹזֵר שְׁלֹא לְהַדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נִשְׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכוּ', אֲבָל כָּל הַסֵּפָרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, בְּדַרְךְ אֲבוֹתֵינוּ, בְּדַרְךְ הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, בְּוִדְאֵי מִצְוֵה גְדוּלָה לְהַדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סֵפָרִים כְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל סֵפֶר שֶׁמְדַבֵּר מִעֲנִינֵי תּוֹרָה הֵן בְּדַרְךְ פֶּשֶׁט, אוֹ דְרוֹשׁ, אוֹ רַמְזוֹ, אוֹ סוּד, אוֹ פְרוּשׁ, אוֹ בְּאוּר, אוֹ סֵפֶרֵי הַפּוֹסְקִים וְשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, אוֹ

ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובדאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה כשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי כי לכך נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעין ולהביט בספרים הרבה מאוד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאוד, ולמה לא נלמד קל וחסר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאוד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאוד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארץ וטוב לעולמי עד ולג'צח

נְצַחִים?! וְהֲלֹא כַּמָּה תַחְבוּלוֹת עוֹשִׂים וְכַמָּה סִפְרִים לְאֲלָפִים וְלִרְבּוֹת מְחַבְרִים בְּשִׁבִיל עֵסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וְחֹמֶר כַּמָּה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ', סִפְרִים עַד אֵין קֶץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל הַתְּכָלִית הָאֲחֵרוֹנָה. לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין לְעֲצֻמְנוּ צִידָה לְדַרְכֵנוּ הַרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכִבֵּר וּלְכַדּוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַהֲבִלּוֹ וּבִטְעוּיֹתָיו וְכוּ', וְכַמָּה סִפְרִים וְתַחְבוּלוֹת אֵין מְסֻפָּר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כִּדִּי לְמַצֵּא עֵצָה וְתַחְבוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בְּנוֹ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנֵּי שַׁחַת, וּלְהַחֲיוֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִיִּים, לְקַרְבֵּם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נְמַצָּא, שְׁכַל הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁכִּבֵּר נִמְצְאִים בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעֵצָם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהִבֵּן כַּמָּה סִפְרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שְׁנַתְּחִיל לַגַּע בַּתּוֹרָה, מִכָּל שָׁפָן וְכָל שָׁפָן לָבוֹא לְחַדְרֶיהָ וְלִירֵד לְעַמְקָהּ, עַל-כֵּן כָּל הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁחִבְרוּ עַד הַנָּה, עַדִּין אֵינָם חִלְק אֶחָד מֵאֲלָף מַעֲמֵק רַבּוּי הַסִּפְרִים שֶׁיִּתְגַּלוּ עוֹד, בְּעַת שֶׁיִּתְגַּלוּ סִתְרֵי וְכוּזֵי הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר לֹא לְלַעַג וּלְבַזּוֹת שׁוֹם סֵפֶר הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא וְהַמְדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזְּהַר הַקְּדוֹשׁ וְהָאֲרִיז״ל, כִּי כָּלֵם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה מְדִינוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבְמִקּוֹמוֹת אֵלוֹ מִתְּפַשְׁטִים אֵלוֹ הַסִּפְרִים וְהֵם מְחִיִּין אֶת עֲצֻמְנוּ בָּהֶם, וּבְמִקּוֹמוֹת אֲחֵרִים מְחִיִּין אֶת עֲצֻמְנוּ בַּסִּפְרִים אֲחֵרִים דִּיקָא וְכוּ'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו', וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, פאשר יראה הרוואה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מכלים שונים,

והדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכף, וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכף, וכן שוקלים מפמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחביב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקוהו בענה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — בשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקנים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה ביודעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועלי-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-פן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשף, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנסקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח).

על-פן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנות כל בית ישראל, ותקנות כל הדורות ותקנות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן פן יהי רצון!

ספר

אֲשֶׁר בַּנַּחַל

פְּרָךְ קטז

כז רפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לַסֵּדֶר מִקֵּץ, כ"ה כֶּסֶלֶו, א' דְּחִנּוּכָה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי תַלְמִידֵי ...
נְרוֹ יְאִיר.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּתֵה שְׂאֵתָה מְלַמֵּד
אוֹתָה מִתְנַהֲגִים בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ וּבְטוֹב, וְתַחֲדִיר בָּהֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְאֲנִי מְקַנְהָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּרֶכֶךְ מְאֹד, הַעֲקֹר תַּחֲזִיק
מֵעֶמֶד, וְאֵל תִּשָּׁבֵר, וּבּוֹדָאֵי תִהְיֶה לְךָ מְזֶה פְּרִנְסָה-בְּשִׁפְעָה, רַק נִעְבֹּר
אֶת כָּל הַבְּלָבוּלִים שֶׁעָבְרוּ עָלֵינוּ בְּיָמֵים אֵלֶּוּ, וְאִזּוֹ נִזְכֶּה לְהַצְלִיחַ
בְּכַנְיָן קְהֵלְתֵּנוּ, אֲנַחְנוּ לֹא צְרִיכִים לְהַתְּבַלְּבֵל מִשׁוּם דְּבָר, אֶלֶּא
לְהַמְשִׁיךְ לְהַתְּחַזֵּק וּלְחַזֵּק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים.

נָא וְנָא. אִם תּוּכַל אֶתָּה וְ... נְרוֹ יְאִיר, לְהוֹרִיד אֶת הַשְּׁלֵטִים לְאֵט
לְאֵט, בְּכָל יוֹם שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה שְׁלֵטִים, תַּעֲשֶׂה אִתִּי חֶסֶד גְּדוֹל מְאֹד.

נָא וְנָא תַחֲזֹק מֵעֶמֶד, וְתַלְמֵד עִם הַתַּלְמִידִים, כִּי הָרִי גַם אֶתָּה
צְרִיךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, אִזּוֹ מַה טוֹב וּמַה
נִעִים שֶׁתַּלְמֵד אֶת זֶה עִם הַתַּלְמִידִים בְּחִבְרוּתָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחוּ
בְּרֶכֶכֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׁאֲנִי
מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ רפּה.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִקֵּץ, ב' דְּחִנְפָה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְגִבּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! הֵיטֵב תָּרָה לִי מְאֹד עַל הַמִּכְתָּב, מָה אַתְּ צָרִיכָה
לְהִתְעַרֵב בְּעֵנִין הַבְּחוּרִים בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁמְעֻשָׁנִים? הָאִם אֵין לָהֶם
הוֹרִים? אֵיפֹה? ... שְׁאֵינוֹ שׁוֹמֵר עַל בְּנוֹ, יֵשׁ לִי מִסְפִּיק צְרוּת מִבְּנוֹ
הַגָּדוֹל פֹּה, מָה אֲנִי צָרִיךְ עוֹד צָרָה עַל צְרוּתִי?! וְלִגְדֹר כֶּסֶף בְּעַבּוּר
בְּנֵן בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְלִתֵּת צִיקִים שְׁחוֹזָרִים, זֶה נִקְרָא אָבָא?! אוֹ אֵיפֹה
...? מִדּוּעַ אֵינוֹ לוֹקֵחַ אֶת בְּנוֹ ... בְּיָדָיו?! הוּא צָרִיךְ לְרַחֵף בְּעֵנֵינוּ,
זֶה נִקְרָא אָבָא? אוֹ אֵיפֹה ... מִדּוּעַ אֵינוֹ שׁוֹמֵר עַל בְּנוֹ...?! בְּשָׁבִיל
שְׁאִשְׁתּוֹ חוֹלָה אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְסָבֵל?! וְעַל-כֵּן אֵינִי מִבִּין לָמָּה כָּתַבְתָּ
לִי אֶת הַחֲדָשׁוֹת הָאֵלוֹ, אִם הַהוֹרִים הֵם סִתָּם רוֹצְחִים, פְּשׁוּטוֹ
כְּמִשְׁמָעוֹ, וְלֹא אֲכַפֵּת לָהֶם מִהֵילָדִים, מָה אַתְּ רוֹצֵה מִהַמוֹסְדוֹת
שְׁלֵנוֹ?!

אַמֵּת אֲגִיד לָךְ, שְׁגַם שְׁנֵי יְלָדֶיךָ רְחוּקִים מִלְּהִיּוֹת צְדִיקִים,
וּבְפֶרֶט מְאֹד שְׁבִיבָךְ ... הַגִּיעַ, יֵשׁ לִי פֹה צְרוּת צְרוּרוֹת, אֲנִי קָשׁוּר כָּל
הַיּוֹם וּלְרַבּוֹת הַלְּיָלָה, וְאֵינִי יְכוּל פְּשׁוּט לְצִאת מִהַבִּגְנָן, הָאִם אַתְּ לֹא
חוֹשֶׁבֶת לְרַגֵּעַ, שְׁאֲנִי מִכִּיר לָךְ טוֹבָה בְּזֶה שְׁאֵת מוֹסְרֵת אֶת נַפְשֵׁךְ
בְּעַבּוּר הַמְּעוֹן, אֲזִי אֲנִי מְשַׁלֵּם לָךְ חֲזָרָה חֲטִיבָה מוּל חֲטִיבָה, כִּי אִם
לֹא, תִּכְרַח וּמִיָּד הִיִּיתִי שׁוֹלַח אוֹתָם הַבֵּיתָה, מָה זֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת,
שְׁלֵהוֹרִים לֹא אֲכַפֵּת כָּלֵל מִהֵילָדִים שְׁלָהֶם, וּסִתָּם זוֹרְקִים אוֹתָם
לְמוֹסְדוֹת, שֶׁהֵם כְּבָר יִטְפְּלוּ בָהֶם, הָאִם זֶה דְרָךְ?! אֲנִי חוֹשֵׁב, שֶׁהַגִּיעַ

הזמן, שנקח את הענינים הרבה יותר ברצינות, אין לנו מקל קסם, אם ההורים לא אכפת להם מהילדים, שיצאו ויגורו במקום אחר, ולא יבואו בכל פעם להתלונן על המוסדות שלנו, כמו שקרה עם משפחת ... נפסק כבר הזמן הזה, ולכן אני מאד מאד מתפלא — למה את כותבת לי מכתבים וכו', היה לי יום קשה עם הבן שלך ... האם בשביל זה ירדתי לזה העולם, בשביל לעמל ולהתיגע עם בנך? ! כשאני לא יכול ללמד ולהתפלל, באמצע התפלה הוא בורח לי, ואני צריך לחפש אותו... אני מקווה, שתכף-ומיד תמסרי את המסר להורים של הבחורים שכתבתי עליהם, ואני מוכן לקחת יותר, ויכול מאד להיות, שאני שולח חצי מהבחורים הביתה.

מה שאני מיעץ לך זה דבר אחד — להתפלל ולבקש את הקדוש-ברוך-הוא, כי מי שרוצה לזכות לילדים טובים, ההכרח לו לשפך את הלב להקדוש-ברוך-הוא, ואולי ואולי שתתקבל תפלתו.

אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שסוף כל סוף הפל יסתדר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז רפו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מקץ, ב' דחגכה ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר.

רציתי מאד, שתשלח לי דו"ח מה שלום הבחורים, כי קבלתי דו"ח שלילי מאד מאד מאחד ההורים, ואני בטוח שזו לא אשמתך, אלא ההורים מרחפים בעננים וכו', וגם הם אדישים וכו', כי מי שאינו שומר על הילדים שלו, ומי שאינו מחנך אותם, הוא סתם רוצח, ועתיד לתן את הדין, ואין זה תרוץ, שהתלמוד-תורה או הבית-ספר אינו בסדר, אני רואה הורים שלא אכפת להם כלום ואדישים לגמרי, ואני קורא אותם רוצחים גמורים בלי שום רחמנות, לזאת מאד רציתי, שתכתב לי דו"ח, כי מסתמא מי

שְׁמַעֲשֵׂן וְכוּ', אוּ מִתְנַהֵג כְּמוֹ פֶּרֶא, אָנִי אִף פַּעַם לֹא אֶקַח אוֹתוֹ לְכֹאֵן, וְזֶה אַתָּה יְכוֹל לְהוֹדִיעַ לְהוֹרִים, וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ, אָנִי עוֹשֶׂה אוֹתְךָ שְׁלִיחַ לומר לָהֶם, אִם הֵם לֹא יִקְחוּ אֶת הַיְלָדִים שְׁלָהֶם בְּיָדֵים, וְלֹא יִשְׁמְרוּ עֲלֵיהֶם, וּבִפְרָט בְּשִׁבְת־קֶדֶשׁ שִׁיְהִיו בְּעֵת הַתְּפִלָּה, אֵין לָהֶם מָה לְשַׁלַּח אוֹתָם לְכֹאֵן, וְעַדִּיף שִׁילְכוּ לְאִיזוֹ יְשִׁיבָה אַחֲרָת.

הַיֵּטֵב חָרָה לִי עַל הָעֲזוֹת שֶׁל הוֹרִים, שְׁמַתְלוֹנְנִים עַל הַיְלָדִים שְׁלָהֶם, כְּאֵלוֹ הֵם תְּכַשִּׁיטִים וְצַדִּיקִים וְכוּ' וְכוּ', בְּשַׁעַה שֶׁהַהוֹרִים לֹא אֶכְפַּת לָהֶם כְּלוּם, בְּנֵי בֶר־מְצוּהָ שֶׁלֹּא יְבוֹאוּ לְהַתְּפַלֵּל בְּמַגְנִין? מָה זֶה צְרִיף לְהִיּוֹת? שִׁיקוּמוֹ הַהוֹרִים מִמְּטָתָם, וְיָבִיאוּ אֶת בְּנֵיהֶם לְבֵית־הַמִּדְרָשׁ לְהַתְּפַלֵּל בְּמַגְנִין, וְשׁוּב פַּעַם אָנִי עוֹשֶׂה אוֹתְךָ שְׁלִיחַ, שְׁתַּגִּיד לְכָל הַהוֹרִים שִׁישׁ לָהֶם בְּנִים הַלּוֹמְדִים אֶצְלְךָ אֶת הַמָּסֹר הַזֶּה שְׁכַתְּבֵתִי לָךְ.

הַמְּחַכָּה לְשִׁמוּעַ תְּשׁוּבָה מִמֶּךָ...

כּוּ רפּוּ.

בְּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מַקְצֵ, כ"ו כְּסֵלוֹ, ב' דְּחֻנְפָה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיְקָר לִי מֵאֵד ...
נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אוֹדוֹת קִנְיַת דִּירָה, אִם יֵשׁ בְּאִפְשָׁרוֹתְךָ לְקַנּוֹת דִּירָה — מָה טוֹב וּמָה נָעִים, כִּי כֵךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ירושלמי מוֹעֵד קָטָן ט:):
'שְׁמַחָה לְאָדָם בְּשַׁעַה שְׁדָר בְּשִׁלוֹ', אֵין עוֹד שְׁמַחָה לְאָדָם כְּמוֹ שְׁגָר בְּדִירָה שִׁשְׁיִכַת אֵלָיו, וְאֵינוֹ צְרִיף לְגוֹר בְּשִׁכִּירוֹת אֶצְל אַחֲרִים. לְזוֹאת רָאָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְקַנּוֹת אֶת הַדִּירָה, וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִצְלִיחַ דְּרַכְּךָ. רַק תִּבְדֹּק הַיֵּטֵב אִם זֶה שְׁוֶה אֶת הַסְּכוּם, כִּי תוֹשְׁבֵי הַמָּקוֹם יוֹדְעִים שְׁאַנְחָנוּ נִקְנָה אֶת הַדִּירוֹת בְּכָל מַחִיר, עַל־כֵּן

הם עושים כל מיני פעולות שבעולם להגביה את המחירים, בכך צריך לבדוק אם זה שווה.

נא ונא ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם לדבר רק אליו יתברך, כי הוא יתברך מחיה ומתנה ומקים את כל הבריאה כלה, ואנחנו רק תלויים ועומדים בידו יתברך, אשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר, כי באמת על כל אחד בזה העולם עוברים כל-כף הרבה צרות ויסורים, מרירות ומכאובים אשר אין עצה אחרת רק להתחזק, אשרי מי שמחזיק מעמד, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז רפח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מקץ, כ"ו כסלו ב' דתתקפ"ה ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

פה תקבל כמה מכתבים נחוצים, שתמסר אותם ליעדם מה שיותר מהר, או תתקשר שייבואו לקחתם, כי זה מאד נחוץ לי שיגיעו למענם, ובפרט המכתב של ... תחיה.

אודות הפסך של ... גרו יאיר, אני לא מחזיק מדבר זה, כי הלואות זה סתם פאב ראש, כי פשאדם לזה, לבסוף הוא צריך לשלם, עכשו יש יצר הרע ללוות, אף לבסוף נצטרך לשלם, ולא יהיה לנו, ואז יהיה מר מאד, לכן תלוה רק מה שאתה צריך, כי אינך בנק, ולא תוכל אחר-כך לפרע את זה, ולכן פדאי רק ללוות כמה שצריכים.

אני מאד מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שנוזפה כבר לראות ישועה עם המפרט, כדי שנוכל להמשיך לבנות את בית-המדרש,

פי רק הקדוש-ברוך-הוא יודע את הצער והמרירות והיסורים שיש לי מכל הענין הזה, שימח שמו וזכרו, הסמ"ך-מ"ם מוסר אותי, ואינו עוזב כְּרַגְע, פי ... אין לו שכל לכל הדברים האלו, רק הרשע הזה שהוא שרש פורה ראש ולענה, ימח שמו וזכרו, הגיע הזמן כָּבֵר שִׁיעֵבֵר וַיִּתְפַּטֵּר מִזֶּה הָעוֹלָם, וַיֵּשׁ מִכְּתָב בְּ"עֲלִים לְתִרוּפָה", שְׁמוֹ הַרְבֵּי וְ"ל מְבַקֵּשׁ עַל שׁוֹנְאָיו שְׁיִמּוּתוֹ, וְאוֹמֵר: חָבַל שִׁיסְבְּלוֹ אַחֲר־כֶּף עֲנֵשׁ גִּיהֵנוּם כָּל-כֶּף מֵר עַל זֶה שְׁרוֹדְפִים אוֹתוֹ, יוֹתֵר טוֹב שִׁיקַחֵם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵה שְׁיִוֹתֵר מֵהָר, כְּדִי שְׁלֹא יִצְטָרְכוּ אַחֲר־כֶּף לְסִבַּל הַרְבֵּה בְּגִיהֵנוּם, וְכֵן קָרָה לְחֹלֶק הַגְּדוֹל שְׁלוֹ, שֶׁהוּא מֵת בְּמִיתָה מְשֻׁנָּה בְּקִצּוֹר יָמִים.

עלינו להתחזק עכשו בימי תנכה הקדושים להודות ולהלל לשבח ולפאר את הבורא ותברך שמו על כל החסד שעשה עמנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז רפט.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר מקץ, כ"ו כסלו, ב' דחנכה ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

בענין הנסיעה להורים לארצות-הברית וכו' וכו', זה רעיון נפלא, ובודאי מה טוב ומה נעים, אם את מקשרת את זה אל חג הפסח, שאז תזכי גם את ההורים במצנת מצה, ולערך להם את הסדר פראוי.

אודות שאחד מקלל אותך וכו', עליך לדעת, שקללת חנם לא תבוא, אלא יתהפך על ראש המקלל, ולכן למה לך להתבלבל. אם אדם היה יודע את השכר שמקבלים על עלבונות ובזיונות ושפיכות דמים שסובל, היה שש ושמח, פי למעלה בשמים מאד חשוב לב נשבר, ואי אפשר להגיע ללב נשבר, אלא פשנדושין כעפר, עד

שְׁנַעֲשִׂים כְּלֹא מִמֶּשׁ, וְזֶה מְאֹד חָשׁוּב בְּשָׂמִים — כְּשֶׁאָדָם מְבַטֵּל אֶת
 יִשׁוּתוֹ לְגַמְרִי; אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַגִּיעַ לְבָטוּל כְּזֶה, שָׂאז יֵאִיר עָלָיו הָאוֹר
 אֵין סוּף בְּרוּף הוּא בְּהִתְגַּלּוּת נִפְלְאוֹת מְאֹד, אֲשֶׁרִי לוֹ!

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִקֵּץ, כ"ו כֶּסֶלּוֹ, ב' דִּתְנַכָּה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר ... גֵּרוֹ
 יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ, שְׁנִכְנֹסֶת
 לְלַמֵּד בִּישִׁיבַת "דְּמֶשֶׁק אֲלִיעֶזֶר".

מָה אָמַר לָךְ! רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקָּךְ, וּבְכוּדֵאִי
 אִם תִּחְזִיק מִעֲמֶד, תִּמְצָא זְוִיגָךְ בְּקִרְוֹב. הַעֲקֹר רְאֵה לְשִׁמּוֹר עַל הַזְּמַן
 הַיָּקָר מְאֹד, וְתִתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן עָרֵב וּבְקֶרֶב וְצִהְרִים, וְתִמְסַר אֶת נִפְשְׁךָ
 בְּעֵבּוֹר תִּפְלָה בְּצַבּוּר, וְכֵן רְאֵה לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא,
 מִדְּרָשׁ וּשְׁלִחַן עֲרוּף כְּסִדְרָן בְּסִדְרָן דְּרֵף הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנּוֹ ז"ל, הַמּוּבָא
 בְּשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן עו).

אוֹדוֹת מָה שְׂקָרָה עִם אָבָא וְאִמָּא וְכוּ' וְכוּ', בְּפֶה שְׂקָלְקֵלְתָּ בּוֹ
 תִּתְקַן, רְאֵה לְכַבֵּד וּלְיִקָּר אוֹתָם מְאֹד, וְתַעֲזֹב עֲכָשׁוּ אֶת כָּל הָעֲנִיָּן שֶׁל
 חִזְרָה בְּתִשׁוּבָה, אִתָּה רַק תִּדְבֵּר אִתָּם יְפֶה, וְתִכְבֵּד אוֹתָם, וְתִשְׁאַל
 בְּכֹל פֶּעַם לְשִׁלוּמָם, וְאִז הֵם יִרְאוּ שֶׁהִשְׁתַּנְּיִתָּ, וְתִרְאֶה נִסִּים וּנְפִלְאוֹת,
 שְׂגָם הָאִמָּא תִרְצֶה לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה, כִּי לְצַעֲרֵי הָרַב, הִתְחַצְּפֶת מְאֹד
 אֶל הָאִמָּא, וּבְשִׁבִיל זֶה הִיא לֹא רוֹצֶה לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה, אֲדַרְבֶּה הִיא
 שׁוֹנְאֵת אֶת הַדַּת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, לְכֵן רְאֵה מֵהַיּוֹם וְהִלְאָה לְקַיָּם
 מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, אֲשֶׁר הִיא מִצְוָה חֲמוּדָה שְׁבַח־מִוֹרוֹת (פְּסִיקְתָא
 רַבְתִּי), וְאִם תִּהְיֶה חִזֵּק בְּזֶה, תִּרְאֶה נִסִּים וּנְפִלְאוֹת שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְתַת בְּכָל יוֹם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִפְרָט בַּיָּמִי חֲנֻכָּה אֵלֶיךָ, שְׁהֵם יָמֵי הוֹדָאָה,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּרְגֹּשׁ הָאֶרֶץ הָעוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְתוּכַל לְבַקֵּשׁ
 מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מַה שְּׂאִתָּה צְרִיךְ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רצא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר מַקְצֵן, ב' דְּחֻנְכָּה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַת הַטּוֹב
 מִמֶּךָ.

מָה אָמַר לְךָ! עֵקֶר הַרְפוּאָה הִיא רַק שְׂמֻחָה, כִּי כָּךְ גָּלָה לָנוּ
 רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק ב', סִימֵן כ"ד); וְלִכְּן צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל
 מִיָּנִי פְעֻלוֹת שְׂבָעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, וְאִסוּר לְהִנִּיחַ אֶת
 הָעֲצָבוֹת אֲצִלּוֹ כְּרַגַע, כִּי הָעֲצָבוֹת הֵיא הַסְטָרָא אַחְרָא, וְעוֹקְרַת אֶת
 הָאֵדָם לְגַמְרִי. וְלִכְּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִיָּנִי פְעֻלוֹת שְׂבָעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה,
 וְתִשְׁמִיעַ לְעֲצָמְךָ כָּלֵי זְמַר.

מָה אָמַר לְךָ! אֲנִי מֵאֵד מֵאֵד שְׂמֻחָה, שְׂאִתָּה זוֹכָה לְתַפְסֵי בְּכָל
 יוֹם מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, וְעֵינַי יַעֲקֹב, אֲשֶׁר אֵינִי לְמַעְלָה מִזֶּה, וְזֶה עֵקֶר
 שְׂמֻחְתִּי, שְׂאִנִּי זוֹכָה שְׂאִתָּה מִתְחַזֵּק.

אִסוּר לְךָ לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבָעוֹלָם, כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ
 רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק א', סִימֵן כ"ה), אֲשֶׁר הָעֲבֵרוֹת שֶׁל הָאֵדָם
 מְבִיאֹת אוֹתוֹ לְדַמְיוֹנוֹת, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ, שְׂכָל אֶחָד שׁוֹנֵא אוֹתוֹ,
 וּכְאֵלוֹ כָּל אֶחָד מִסְתַּכֵּל עָלָיו וְכוּ' וְכוּ'. וּבְכָאֵת תַּאֲמִין לִי, יְדִידִי
 הִיָּקֵר! שְׂכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ אֶת הַצְּרוֹת וְהַדְּאָגוֹת שֶׁלוֹ, אִף אֶחָד אֵינּוּ
 חוֹשֵׁב מִמֶּךָ, וְאִף אֶחָד אֵינּוּ שֶׁם עָלֶיךָ עֵינָיִם, וְלִכְּן אַל תְּבַלְבֵּל אֶת
 עֲצָמְךָ מֵאִף אֶחָד, לְךָ בְּכָל יוֹם לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְתַחֲטִיף קַדְשָׁה, בְּרָכּוּ,

'אָמֵן' יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא'... אֲשֶׁר כָּל אָמֵן וְאָמֵן שְׂאֵדָם עֹנֶה בְּזֶה הָעוֹלָם, יִקָּבֵל עַל זֶה שְׂכָר לְאִין עֲרֵךְ שֶׁל מְלֹאכִים וְכוּ' וְכוּ', וְאִם בְּגִי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַה מְשַׁלְּמִים לְמַעַלָּה עַל כָּל 'אָמֵן' יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּה' וּבְרַכּוּ וּקְדָשָׁה, הָיוּ רֹצִים לְבֵית-הַכְּנֶסֶת כְּמוֹצְאֵי שָׁלָל רַב. וְלִכֵּן אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְאַף אַחַד אֵינּוּ מְסַתְּפֵל עֲלֶיךָ, אֲתָה רַק תִּתְחִיל לְהַסְתַּפֵּל עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא תִרְצֶה שׁוּם דְּבָר רַק אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ. כִּי בְּאֲמַת לְמִי אֲנֻחֲנוּ פּוֹנִים בְּעַת צָרָה? רַק אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִי שׁוֹמֵעַ אוֹתָנוּ בְּעַת צָרָה? רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. עַל-כֵּן מָה אֲתָה צָרִיךְ אֶת אַחֲרִים, רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמַח, שְׂאֲתָה נִפְגַּשׁ עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, וּמְדַבֵּר אֲתוֹ. וְכֵן רְאוּי לָנוּ לְהִתְחַזֵּק עִם חֵבֵר טוֹב. וּרְבִנוּ ז"ל אָמַר וְהַקְפִּיד מְאֹד מְאֹד שְׁנֵתְחַבֵּר עִם הַשְּׁנִי, וְנִהְיֶה בְּבַחֲיִנַת 'וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין', כְּמוֹבָא (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לז); אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַחְבֵּר אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם עִם חֵבֵר טוֹב לְדַבֵּר אֲתוֹ מְדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ תַּחֲנִינֵי.

כז רצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר מַקֵּץ, ז"ף כְּסֵלוֹ, ג' דְּחִנְפָה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, וְאִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל שְׂמַחְתִּי שְׁיֵשׁ לִי, שֶׁהִתְחַלַּף לְהַבִּיא בַּחוּרִים לִישִׁיבְתָנוּ הַקְדוּשָׁה "דְּמִשְׁק אֱלִיעֶזֶר" בְּבִנְבְּנָאֵל, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

שִׁיתְרַבּוּ סַפְסְלֵי בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְנִצְלִיחַ אִתָּם, וּבַעֲזָרְתּוֹ יִתְבַּרְךָ, גִּחְתֵּן אֶת כָּלָם.

הַעֲקֹר אֶתָּה צְרִיף לְהַתְחַזֵּק בְּבִטְחוֹן עֲצָמֵי, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד.

וְעַל כָּלָם — רְאֵה לְשִׂמְחָה וּלְשִׂמְחָה אֶת אַחֲרִים, וּלְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד בְּעִבּוֹדֶת ה' יִתְבַּרְךָ, כִּי הַעֲקֹר לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם מִישָׁהוּ, וּלְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אוֹתוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּז רַצַּג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מַקֵּץ, ז'״ךְ כְּסֵלוֹ, ג' חֲנֻכָּה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל אֶהוּבֵי, תִּלְמִידֵי ... נִרוּ יְאִיר.

הִנֵּה זֶה כַּמָּה רְצִיטֵי לְדַבֵּר אֶתָּה, וְלֹא אֶסְתַּיֵּעַ מִלֵּתָא.

אֲנִי יוֹדֵעַ, שְׂאֶתָּה עֲכָשׁוּ בְּלַחֵץ גְּדוֹל מְכַל הַכּוּוּנִים, עִם כָּל זֹאת אֲמַרְתִּי לְרוּץ שׁוּרוֹתִים אֵלָיו לְפָנֶיךָ, אֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחָד מִשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַעֲוֹלָם, אֶתָּה לֹא צְרִיף לְהַתְיַחֵס לְכָל מֵה שְׁבַנִּי אָדָם מְדַבְּרִים, וּבִאֲמַת תִּאֲמִין לִי, שְׂרֹב בְּנֵי-אָדָם אֵינָם מְדַבְּרִים כָּלָל, כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ אֶת הַצָּרוֹת וְהַעֲגָמַת נַפְשׁוֹ שְׁלוֹ, אֶת הַחֻבּוֹת וְהַמְשַׁכְּנָאוֹת שְׁלוֹ וְכוּ', וְאֶפְלוּ אֵלָיו הַהוֹלְכֵי בְּטֵל, שְׁכֵן מְדַבְּרִים, זֶה גַם-כֵּן נִפְסָק, וְאֶתָּה לֹא צְרִיף לְהַתְיַחֵס אֶל כָּל הַפְּטָפוּטֵי הַכָּל.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה, שְׁבַנִּי הַיְקָר ר' ... נִרוּ יְאִיר, מְדַבֵּר אֶתָּה, וְהוּא כְּבֹר יַעֲבִיר לָךְ אֶת הַמָּסֹר מֵה לַעֲשׂוֹת. הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא כְּמוֹ יָם סוֹעֵר, וְאָדָם גִּדְמָה כְּמוֹ אֲנִיָּה, וּמוּבָא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ (זִהַר חֲדָשׁ רוּחַ), שְׁיֻנָּה — הוּא הַנְּשָׂמָה, וְנִכְנָס בְּאֲנִיָּה — זֶה הַגּוּף, וְהָאֲנִיָּה חֲשָׁבָה לְהַשְׁבֵּר, כִּי מֵרַב צָרוֹת וְיִסוּרִים שְׁעוֹבֵר עַל בְּנֵי אָדָם, הָאֲנִיָּה עוֹמְדַת לְהַשְׁבֵּר, וּבֵת קוֹל יוֹצֵאת וְאוֹמְרַת: מֵה לָךְ נִרְדָּם, קוּם קְרֵא אֶל

אֶלְקִיךָ, לְכֵן גַּם לָךְ אָנִי אוֹמֵר: מָה אַתָּה צְרִיךְ לְהַשְׁבֵּר, רְאֵה לְהַחְזִיק מְעַמָּד, וְתִבְרַח מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִדְבֵר אֵלַי וְיִתְבַּרַךְ כַּאֲשֶׁר יִדְבֵר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וַיֵּמָּה טוֹב וַיֵּמָּה נָעִים, אִם תִּזְכֶּה לְנִסְעַ אֶל קַבְרֵי צַדִּיקִים, פַּעַם תִּהְיֶה בְּמֵרוֹן, אֲצִל הַתָּנָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, לְשַׁפֵּךְ שָׁם אֶת שִׁיחַ תְּפִלָּתְךָ, וּפַעַם בְּטַבְרִיָּה אֲצִל צִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַתָּנָא רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֶּסֶס, וְשָׁם תִּשְׁפֹּךְ אֶת לִבְךָ, וּפַעַם אֲצִל הַתָּנָא רַבִּי עֲקִיבָא, וּבִשְׂאֵר מְקוֹמוֹת הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁר שָׁם הַתְּפִלָּה מְקַבֶּלֶת, וְזָכוֹר תִּזְכֹּר — כָּל זְמַן שֶׁתִּהְיֶה חֲזֵק בַּתְּפִלָּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לֹא תִפְחַד מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם, וְלֹא תִצְטַרֵּךְ אֶת אָף אַחֵד.

נָא וְנָא אֵל תְּשִׁים לֵב אֶל שׁוֹם בְּרִיָּה, וְאֲזוּ תִצְלִיחַ דְּרַבְרָךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כִּז רִצַד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם וְיִתְבַּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מַקְזָן, ג', דְּחֻנְפָה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

מָאד מָאד רְצִיתִי לְשַׁמַּע אֵיךְ אַתָּה מְסַתְדֵר, וְאֵיךְ הָעִנְיָנִים הַוּלְכִים אֲצִלְךָ. רְאֵה לְחֲזֵק אֶת עֲצֻמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרַךְ, לִידַע וְלִהְיוֹדִיעַ וְלִהְיוֹדַע, אֲשֶׁר הוּא יִתְבַּרַךְ מַחְיָה וּמְקַיֵּם וּמְהַיָּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וּכְפִי שְׂאֵדָם מְכַנִּים בְּעֲצֻמוֹ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, אֲזוּ נִזְדַּבְּרָךְ מַחוּ. וַיֵּמָּה טוֹב וַיֵּמָּה נָעִים, אִם תִּתְחַבֵּר בְּיַחַד עִם הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר ... וּבְיַחַד תִּלְמְדוּ וּבְיַחַד תִּדְבְּרוּ, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ מָאד.

מָאד מָאד רְצִיתִי שֶׁתִּשְׁמַר עַל הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלָךְ, וְזָכוֹר תִּזְכֹּר כַּמָּה שָׁנִים סְבֵלֶת, וְהִיִּית לְבַד וְכוּ', וּלְבִסוּף שְׂדִכְתִּי אוֹתְךָ בְּשִׂדוּף טוֹב וְהַגּוֹן, רְאֵה לְקַיֵּם (מְשַׁלְּי ה; יח): "וּשְׂמַח בְּאֶשֶׁת גְּעוּרִיךָ", וְאֵל תִּחַשֵּׁב שׁוֹם מִחֻשְׁבוֹת וְכוּ', וְכוּ', רַק תִּדּוֹן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת, וְאֲזוּ הַכֹּל יִסְתַּדֵּר.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא בעוד כמה ימים לראות אותך ולדבר אִתָּךְ, עד אז תרבה בתפלה והתבודדות לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמַדְבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזאת, שאין לתאר ואין לשער כָּלֵל, ואם בני-אדם היו יודעים מה זה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, תמיד היו מדבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, ואף פעם לא היו לבד, ואף פעם לא היו צריכים לחבר, כי החבר הכי טוב, זה רק לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כי סוף כל סוף אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲזוֹ לְמָה לָךְ לְבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ, שְׂוִיה לֹא רוֹצֵה לְדַבֵּר אִתָּךְ, וְזוֹה לֹא רוֹצֵה לְדַבֵּר אִתָּךְ, הִנֵּה יֵשׁ לָךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזוֹ מָה אַתָּה צָרִיךְ אֶת אַחֵר !?

ראה להתמיד בכל יום במקרא — תתמיד בפרשת השבוע חמש ורש"י עם התרגום, וכן תלמד בכל יום משניות, והעולה על הכל תתמיד בלמוד שלחן ערוך. ומחמת טרדותי הרבות — ההכרח לקצר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז רצה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מקץ, ז"ך פסלו, ג' חנוכה ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי תְלִמִידֵי ...
נרו יאיר.

מאד מאד שמחתי לשמע את הדיו"ח מהבחורים שכתבת לי.

ראה להתחזק להתפלל במנין ערב ובקר וצהרים, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מַעֲלָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁנֹזְהָר לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן, יִהְיֶה לוֹ דָּבָר שְׁבַמְנִין, הֵינּוּ פְרִנְסָה בְּשִׁפְעוֹ, וְצָרִיךְ לְהִזְהָר בְּזוֹה מְאֹד מְאֹד, וְכִנֵּי-אָדָם מְקַלִּים בְּזוֹה, וְלָכֵן מְקַלִּין לָהֶם פְּרִנְסָתָם.

מה טוב ומה נעים, אם תקח לך חבר ללמד איזה שעור בכל יום, ובפרט אם השעור יהיה בהלכה למעשה.

מאד רציתי, שאם קורית איזו שאלה בבית, שתשאל את האברך היקר ... גרו יאיר, כי הוא בקי בהלכות האלו וצריכים לשאל אותו שאלות, ואסור לסמוך על עצמו, כי זה אסור כריתות.

ראה להתחזק, ותהיה תמיד בשמחה, והקדוש־ברוך־הוא יעזר לך, שיהיה לך נחת מהבת שלך, אף ורק תשתדל שתהיה בת תלמיד־חכם ... ועל זה צריכים לעבד, צריכים ללמד, ואז תהיה תלמיד־חכם, ולכן מה טוב ומה נעים, אם לא יחסר לך יום אחד מבלי למוד מקרא — חמש ורש"י עם התרגום בפרשת השבוע, ולמוד משנה, שתלמד בכל יום פרק אחד משניות, וכן גמרא תשתדל ללמד בכל יום גמרא רש"י, וזה יתן לך ספוק נפשי.

ועל כלם — ראה לכבד וליקר את אשתך, והקדוש־ברוך־הוא יעזר שתרוו רב נחת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כּוּ רָצוּ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מקץ, ו'ך פסלו, ג' חנכה ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

איני יודע למה תשאלי שאלה כזו, כאלו אני מקפיד וכו', אדרבה, זו כל שמחתי, שלקחת את הבית־ספר בידיים, ובפרט את הכתה שלך, ואת לוקחת אותן הביתה, אין לתאר ולשער את גדל שמחתי, כי סך הכל הבנים — בני, והבנות — בנותי, ואני מאד מאד רוצה לראות בהצלחתם הגשמית והרוחנית, לכן אני מאד מאד שמח שלקחת אותן בידיים, והעקר אבקש ממך, שתשימי דגש על

למוד הַלְכָה, שֶׁהַבְּנוֹת תִּהְיֶינָה בְּקִיאוֹת בְּהַלְכָה, וַיֵּשׁ הַיּוֹם קְצוּרֵי שְׁלַחַן עָרוּף, שְׂמָאד מָאד חָשׁוּב שֶׁהַבְּנוֹת תִּדְעֶנָּה, וּבִפְרָט בְּעֵנֵינִי בְּשֵׁר וְחֶלֶב, וְכִשְׁרוֹת הָאֲכִילָה, וְהַלְכוֹת שַׁבָּת, וְכַבּוּד אָב וְאִם וּשְׂאֵר הַלְכוֹת הַנְּחוּצוֹת, וּמָאד מָאד אֲשַׁמַּח אִם תִּקְיָמִי אֶת דְּבָרִי.

אֲנִי מְקַוֶּה, שְׁבֻזָּה שְׁבָנוֹת הַתִּיכּוֹן יֵצְאוּ לְלַמֵּד בְּמָקוֹם אַחֵר, זֶה יִתְרַם לְכָל הַבֵּית־סֵפֶר, כִּי לֹא תִהְיֶינָה לָךְ שׁוּם בְּעִוּוֹת.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּצְלִיחֵי דְרַפְּךָ, וַיִּמְתְּקוּ מֵעֲלֵיכֶם כָּל הַדִּינִים, וְהַבֵּית יִשְׂאֵר אֲצֻלְכֶם, וַיְהִיָּה בֵּיתְכֶם בֵּית וַעֲד לַחֲכָמִים, מְקוֹם שֶׁל הַכְּנֶסֶת אֲוֶרְחִים, וּבִזְכוּת זֶה תִּתְבָּרְכוּ מִפִּי אֵל עֲלִיוֹן.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רצו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מַקֵּץ, ו'ךָ פְּסָלוֹ, ג' תְּנַכַּח ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגְּרִים בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

שְׂמוּעַ שְׂמַעְתִּי שְׂמוּעָה וַתִּרְגַּז בְּטֵנִי, עַל דְּבָר זֶה, שֵׁישׁ לָנוּ קִהְלָה קְדוֹשָׁה, וְלֹא נִמְצְאָה אֶפְלוֹ שְׂאֵלָה אַחַת לְשֵׂאל בְּטַהֲרַת הַמְּשַׁפָּחָה וְכוּ' וְכוּ', הִיתְכֵּן שִׁיְהִיָּה דְבָר כְּזֶה, שֶׁלֹּא תִהְיֶה אִיזוֹ שְׂאֵלָה בְּעֵנֵן מְרָאָה וְכוּ' וְכוּ', לְהוֹי יְדוּעַ, שְׂעֵנֵינִים אֵלוֹ הֵם חֲמוּרִים מָאד מָאד, וְנוֹגְעִים בְּאִסּוּר פְּרִיתוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְהַהֲכָרַח שֶׁתִּהְיֶה אִיזוֹ שְׂאֵלָה לְשֵׂאל, וּבִפְרָט אֲבָרְכִים צְעִירִים, וּבִפְרָטֵי פְּרֻטִיּוֹת אֲבָרְכִים בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה, עֲלֵיהֶם לְלַמֵּד אֶת הַהֲלָכוֹת בְּעֵנֵן טַהֲרַת הַמְּשַׁפָּחָה, וְלֹאֲת אֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וּבִפְרָט הָאֲבָרְכִים הַצְּעִירִים, וּבִפְרָטֵי פְּרֻטִיּוֹת הָאֲבָרְכִים בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה, שֶׁעֲכָשׁוּ הַתְּקָרְבוּ אֶל הַיְהֻדוּת, שִׁיתְקָשְׁרוּ אֶל הָאֲבָרְךָ הַיְקָר לִי מָאד ר' ... גְּרוֹ יְאִיר, וְלַלְמַד אִתּוֹ אֶת הַהֲלָכוֹת שֶׁל טַהֲרַת הַמְּשַׁפָּחָה, וְכֵן אִם יֵשׁ אִיזוֹ

שְׁאֵלָה, צְרִיף לְשָׂאֵל אוֹתוֹ, כִּי יֵשׁ לוֹ קִבְלָה עַל מְרֵאוֹת מְרַבְּנֵים
חֲשׂוּבִים, וְלִהְיוֹמֵעַ יִנְעַם, וְתִבּוֹא עֲלֵיהֶם בְּרָכָה.

כָּל הַזְּמַן אֲנִי חוֹקֵר וּבוֹדֵק מַה קָרָה בְּקִהְלָתְנוּ, שֵׁישׁ אֲסוּנוֹת,
רַחֲמָנָא לִישׁוֹבְנָן, וְעֵלָה בְּדַעְתִּי שְׁנֵי דְבָרִים: א. צְרִיכָה לֵהִיּוֹת יוֹתֵר
אֲחֻדוֹת וְאַהֲבָה בֵּינֵיכֶם. ב. הִתְקַרְחַת לְלַמֵּד דִּינֵי טְהוֹרַת הַמְשַׁפָּחָה וְכָל
הַהֲלָכוֹת שְׁסָבִיבֶם, וְאִם יֵשׁ אִיזוֹ שְׁאֵלָה לְשָׂאֵל — צְרִיף לְשָׂאֵל,
וְאֲסוּר לְהִתְבַּיֵּשׁ, אֲדַרְבֵּה אִם לֹא שׂוֹאֲלִים, בְּנֻדְאֵי נְכֻשְׁלִים בְּאֲסוּרֵי
כְּרִיתוֹת, בְּלֵי שׁוּם סִפְקָא וְלִכְּנָן אִם יֵשׁ אִיזוֹ שְׁאֵלָה, תְּכַף-וּמְיָד
לְשָׂאֵל אֶת הָאֲבֵרָה הַנִּלְלָה.

וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקָשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ הַיְקָרִים, תְּשִׁימוּ לִבְ
אֶל מַה שְׁקוֹרָה אֲתֶכֶם וְאֶל מַה שְׁקוֹרָה בְּקִהְלָתְנוּ, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים
לְגַדֵּר גְּדָרִים וְלַעֲשׂוֹת סִיגִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁרֶה שְׂכִינְתוֹ
בְּקִהְלָתְנוּ, וְלִכְלֵם תְּהִיָּה פְּרֻנְסָה בְּשַׁפְעָה, וְיִצְאוּ מִחֻבוֹתֵיהֶם
וּמִדְּאֻגוֹתֵיהֶם וְצְרוּתֵיהֶם, וְיִהְיֶה לָהֶם אֵף טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹ רַחֲצָה

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר מַקְזָן, ו'ף כְּסֵלוֹ, ג' חֲנֻכָּה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֵלָה, גֵּר הַרוּצָה לְהֵאִיר עֲצֻמוֹ בְּאוֹר
הָאוֹרוֹת, צַח הַצַּחְצָחוֹת, הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ
... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמַּעֲוֹת לְהַדְפָּסָה, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ הַדִּינִים, עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיּוֹן, וְתִזְכֶּה לְמִצָּא
אֶת בֵּית זִוְגְךָ, הַשְּׂיִכֵּת לְשֵׁרֵשׁ גְּשֻׁמְתְּךָ.

בְּעֵנִין הַזְּווּגִים וְכוּ', עֲלִיךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֶת הַמֵּאֲמָר מִלְּקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פט, אֲשֶׁר שָׁם מְדַבֵּר רַבְּנוּ ו'ל מַעֲנִין הַצַּדִּיק
שְׁמִשְׁדֵּךְ שְׂדוּכִים, וְאִם זֹכִים לְשִׁמְעַת תּוֹרָה מִפֵּי הַצַּדִּיק, יִזְכֶּה לְמִצָּא

אֶת בַּת זִוְגוֹ. וַיְדוּעַ מֶה שֶׁאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן קצב וקעג), אֲשֶׁר פָּנָיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק נִמְצָאִים בְּתוֹךְ סִפְרוֹ, כִּי עַל-יְדֵי הַכֶּתֶב יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת הַנֶּפֶשׁ וּפְנִימִיּוֹת הַנֶּפֶשׁ, עֵינַי שָׁם; וְעַל-כֵּן מֶה טוֹב וּמֶה נָעִים לְהִיּוֹת רָגִיל בְּמֵאֲמָרִים בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, וְתֹאמַר עֲלֵיהֶם הַתְּפִלוֹת מִלִּקוּטֵי-תְּפִלוֹת, וּבּוֹדֵאֵי תִרְאֶה יְשׁוּעָה.

עֲכָשׁוּ יְמֵי חֲנֻכַּה הַקְּדוֹשִׁים, הוּא זְמַן שֶׁל זְוִיגִים, כַּמּוּבָא (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן ב'); וְלִכֵּן הוּא עֵת רְצוֹן גָּדוֹל בְּשָׂמִים, וְתִרְאֶה לְנֹצֵל אֶת הַיָּמִים הָאֵלֶּה, וּלְבַקֵּשׁ הַרְּבֵה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לְמִצָּא אֶת בַּת זִוְגָךְ, כִּי בְּזִמְנֵי שֶׁאָדָם פֹּלֵג גּוֹף, חֲסֵרָה אֲצִלוֹ הַשְּׂמֻחָה, כַּמֵּאֲמָרִם ז"ל (יבמות סב.): כֹּל הַשְּׂרוּי בְּלֵא אִשָּׁה, שְׂרוּי בְּלֵא שְׂמֻחָה.

וְהִנֵּה הַיּוֹנִים רְצוּ לַעֲקֹר מִנְשָׂמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶת מַדַּת הַשְּׂמֻחָה, וְלִזְאוֹת שְׂמִי'ח' רְאִישֵׁי תְבוֹת: שְׂבֵת, ח'דָּשׁ, מ'יֵלָה, כִּי שְׁלֹשׁ הַמְצוּוֹת הָאֵלוֹ שֶׁרְצוּ לְבַטֵּל, מְבִיאֹת שְׂמֻחָה וְחֻדוּהָ לְאָדָם, שְׂבֵת מְגַלָּה אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלָל, אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וּבִיּוֹם הַזֶּה שְׂבֵת וַיִּנְפֹּשׁ, ח'דָּשׁ זֶה עֲנִיָּן שֶׁל אֲמוֹנַת חֻכְמִים, כִּי מְסֻרוֹ אֶת עֲנִיָּן קְדוֹשׁ הַחֻדָּשׁ לְיַדֵי חֻכְמִים, מִיֵּלָה זֶה עֲנִיָּן שֶׁל תְּקוּן הַבְּרִית, שֶׁרְצוּ הַיּוֹנִים לְטַמֵּא וּלְקַלְקֵל אֶת הַבְּרִית, וְעַל-כֵּן כְּשֵׁיִשׁ לְאָדָם הַשְּׁלֹשׁ מְצוּוֹת הָאֵלוֹ, הוּא תְּמִיד שְׂמֵחַ, כְּשֶׁמְרַגֵּישׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וַיֵּשׁ לֹאמַר: קו"ל דְּבִוְר' עוֹלָה כַּמְסַפֵּר שְׂמ"ח, שְׁזָה יְחִוּד יְסוּד מְלֻכּוֹת. וַיְדוּעַ, אֲשֶׁר אֲצֵל רַבְּנּוּ ז"ל הִזָּה עֲקָר הַתְּפִלָּה וְהַהֲתַבּוּדוֹת, שֶׁאָדָם יְדַבֵּר הַרְּבֵה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמוּבָא בְּדַבְּרָיו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן ב'), אֲשֶׁר אֵין שְׁלֵמוֹת לְדַבּוּר, אֲלֵא כְּשִׂמְתַּחֲתָנִים; עַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְהִתְחַתֵּן מֶה שְׂיֹתֵר מֵהַר, וְאֵל תְּדַקְדַּק אִם הִיא בַת כַּהֵן וְכו', הַעֲקֹר לְהִתְחַתֵּן לְשֵׁם שְׂמִים, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּמְצָא אֶת בַּת זִוְגָךְ.

נא ונא ראה לא להיות בטלן, ותשמר מאד מאד על עצמך,
ותמיד תחשב ממנו יתברך, ותצליח בדרךך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז רצט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מקץ, ז"ך כסלו, ג' חנוכה ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
מך, וכן איך שאת מתקדמת לעשות את המפה לשלחן, יעזר
הקדוש-ברוך-הוא, שבזכות זה תהיינה שמחות תמיד בביתכם,
ותבשרי לי בשורות משמחות תמיד.

מאד מאד שמחתי לשמע את הבשורות משמחות איך קונטרס
אחד פועל, ותקף-ומיד דברתי על זה עם אנשי שלומנו, ועוררתי
אותם, שכל אחד ישתדל להדפיס קונטרס, ולהזכיר שם את הזכות
של הבעל והאשה והילדים, כי אין עוד צדקה יותר גדולה מלהדפיס
את הספרים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך — שתצליחי בדרךך, ובצעד בעלך והילדים —
שכלם יהיו בריאים, ויהיה לכם עשר ואשר, ובפרט בימים האלו
— ימי חנוכה, יאיר לכם האור הגנוז, ותזכו לתשובה מאהבה, ולכן
נ"ס גרו"ת — עולה מספר תשובה מאהב"ה.

המאחל לכם חנוכה שמח...

כז ש.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מַקֵּץ, ז"ף כְּסֵלוֹ, ג' חֲנֻכָּה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד רְצִיתִי לְדַעַת, אִם יֵצֵא עוֹד חֶלֶק מִסִּדְרַת מְסֻכָּתוֹת הַיְרוּשְׁלָמִי עִם הַפְּרוּשׁ "לֵב יְרוּשָׁלַיִם", פְּרוּשׁ עַל מְסֻכַת שְׁקָלִים, שֶׁהִתְחִילוּ לְלַמֵּד הַיּוֹם בְּדֶף הַיּוֹמִי, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּלְמַד כָּל יְמֵי חַיָּו דֶּף הַיּוֹמִי — בְּבִלִי, יְרוּשָׁלָּמִי, תּוֹסֵפֶתָא, וְכֶף תְּבַנְּהָ לְעֶצְמָךְ בֵּית נֶצְחִי.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה עֲכָשׁוּ בִימֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים, וְרַבְּנֵי ז"ל אָמַר, אֲשֶׁר עָקַר הַרְּפוּאָה הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׂמֻחָה, וַיֵּשׁ לּוֹמֵר, שְׁעַל-כֵּן הַיּוֹנִים הִלְבִּישׁוּ עֶצְמָם עַל מְצוּוֹת אֱלֹהֵי: שְׂבֵת, מִיֵּלָה, חֲדָשׁ, שְׂרָאשִׁי תְּבוֹת: שְׂמִ'ח', כִּי שְׁלֵשׁ הַמְצוּוֹת הָאֵלוֹ מְמַשִּׁיכוֹת שְׂמֻחָה עַל הָאָדָם. שְׂבֵת הִיא סוּד הַבְּטוּל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׁשֵׁם מְקוֹר הַשְּׂמֻחָה, מִיֵּלָה הִיא מְצוּהָ שְׁעֵדִין מְקִימִים אֵת זֶה כָּלֵל יִשְׂרָאֵל בְּשְׂמֻחָה, וְחֲדָשׁ הוּא עֲנִין אֲמוּנַת חֻכְמִים, שְׂמֵבִיאִים שְׂמֻחָה, וְעַל-יְדֵי שְׂנוּזְהֵרִים בְּשְׁלֵשׁ מְצוּוֹת, אֲזִי זוֹכִים לַהֲיוֹת תְּמִיד שְׂמִ'ח', וְעוֹשִׂים תְּשׁוּבָ"ה מֵאֵהָב"ה, שְׂוָה עוֹלָה כְּמִנְיֵן ג"ס גֵּרוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חֲנֻכָּה שְׂמֵחַ, בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז שא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מַקֵּץ, שַׁבַּת חֲנֻכָּה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְיָנִיק וְחַפִּים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֵת מַכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֻחָתִי לְשִׂמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאַתָּה מְתָמִיד בְּלִמּוּדִים, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

שְׁתַּעֲלֶה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מַעֲלָה מַעֲלָה, וְתִשְׁקַד עַל דְּלִתֵי
הַתּוֹרָה וְהִירָאָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְתִשְׁמַר אֶת
עֲצָמָךְ מִחֲבָרִים רָעִים, כִּי בְּעֵתִים הִלְלוּ צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד,
שֶׁלֹּא לִפְלֵי בְּרִשְׁתֵּי שֵׁל חֲבָרִים רָעִים, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד מְסַפֵּן, וּבְכֻלָּל
טוֹב לָךְ לְהַתְעַמֵּק בְּתוֹךְ הַגְּמָרָא הַקְּדוּשָׁה, וּלְהַתְמִיד שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן
דִּיקָא, וְכֵן בִּשְׁלֵחַן עָרוּף, וְהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתִּזְכֶּה לְבַרֵּר
אֶת הַהִלְכָה, וְנִשְׁמַע מִמָּךְ בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ שֶׁבֵּת שְׁלוֹם...

כז שב

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַי מִקֵּץ, שֶׁבֵּת חֲנֻכָּה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַקָּצֵר, וּמְאֹד שִׂמְחָתִנִּי, כִּי מְאֹד דְּאֲגַתִּי
לְאַחֲזֵן שְׁלָךְ, לְדַעֲתִי, עֲכָשׁוּ תַחֲזִיק וְתַעֲוִיד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְתַפְקַח אֶת
עֵינֶיךָ מִה עֲשִׂיתִי עִם בְּנֵךְ הַבְּכוֹר, כִּי כַּמָּה הִיָּה חֶסֶד לְבִנְךָ שֶׁהוּא
יַעֲשֶׂה מִשְׁחָק כְּזֶה? בְּלֵי שׁוּם סַפֵּק וְסַפֵּק סַפִּיקָא, שֶׁהִיָּה מְסַגֵּל לַעֲשׂוֹת
דְּבָר כְּזֶה.

בְּנֵךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, חֲזֹר לְמַסְלוּל וְלוּמַד טוֹב, וְאֲנִי מְקַוֶּה, שֶׁמִּמְנוּ
יִהְיֶה לָךְ הַרְבֵּה נַחַת, פַּה וְשֵׁם צְרִיכִים לְעוֹרֵר אוֹתוֹ, אֲבָל רַק בְּדִרְךָ
אֲהַבֶּה, וְלֹא בְּיַד תַּקְיִפָּה, הַיּוֹם בְּדוֹר הַזֶּה נִפְסַק הַחֲנוּפָה שֶׁל יָד קָשָׁה
בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, אֵין דְּבָר כְּזֶה לְלַכֵּת עִם יְלָדִים בְּדִרְךָ יָד קָשָׁה, וּמִי
שִׁחַכְם בְּעֵינָיו, מְאַבֵּד אֶת יְלָדָיו.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי,
שֶׁאַתָּה עוֹזֵר לִידִידָנוּ הַנִּפְלֵא ... גֵּרוֹ יְאִיר, אֲשֶׁר כָּל הַדְּפַסֵּת סַפְרֵי
רַבְּנוּ ז"ל תְּלוּיָה אַף וְרַק בּוֹ, וְאַף שֵׁישׁ גַּם אַחֲרֵים שֶׁמְדַפְּסִים, אֲבָל

זֶה לֹא מַגִּיעַ בְּכֻלּוֹ לַהֲדַפְסָה שְׁלוֹ, וּבִפְרָטִיּוֹת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, אֵין מִי שֶׁיִּדְפֹּס — רַק הוּא, וְרַק אֵלּוֹ הַסְּפָרִים מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ ז"ל וּמַצִּילִים אֶת הָאָדָם, וְצָרִיכִים לְחֻזַּק אוֹתוֹ מְאֹד, שֶׁלֹּא תִהְיֶה לוֹ שׁוּם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, אֲדַרְבָּה, שִׁיּוֹסִיף חֵיל וְיִצְלִיחַ בְּדַרְכּוֹ.

רְאֵה לְקַבֵּעַ עֵתִים לַתּוֹרָה, וְיִתְגַּבֵּב בְּכֹל יוֹם מִקְרָא וּמִשְׁנָה, גְּמָרָא וּמְדֻרָשׁ, אֲשֶׁר אֲרַבְּעַת הַלְמוּדִים הָאֵלּוּ הֵם כְּפָנֵד הָאֲרַבְּעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כז שג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עַרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מַקְץ, שֶׁבֶת חֲנֻכָּה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, שְׂאֵתָה מְחֻזַּק אֶת עַצְמְךָ בְּדַבּוּרֵינוּ.

מָה אֵמַר לָךְ! הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁצָּרִיכִים לְגַלוֹת אֶת הָאֲמֶת, וְלֹא לְהִתְבַּיֵּשׁ עִם הָאֲמֶת, עַד עֲכָשׁוּ כָּל אֶחָד הַתְּבִישׁ לְהַגִּיד אֶת הָאֲמֶת, וּלְגַלוֹת אֶת הָאֲמֶת כְּמוֹ שֶׁהִיא, וְהַגִּיעַ הַזְּמַן, שֶׁגַּלְךָ וּנְפָרְסֶם אֶת אוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוּ, בְּלִי שׁוּם בּוֹשָׁה כְּלָל, כִּי בְּאֲמֶת מָה יֵשׁ לָנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ, כְּמֵאֲמַר רַבְּנוּ ז"ל לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּזוֹ הַלְשׁוֹן (חֲיֵי-מוֹתֵר"ן, סִימָן רטו): "מָה יֵשׁ לָנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ, בְּשִׁבְלֵינוּ נִבְרָא הָעוֹלָם"; כִּי בְּאֲמֶת זֶה מַעֲלָה גְדוֹלָה לְהַפִּיץ אֶת הַקּוֹנֵטְרָסִים, וְזֶה תַּקּוּן גְּדוֹל עַל הָעֶבֶר, כִּי בְּמָה שֶׁהָאָדָם קִלְקַל — הוּא מְתַקֵּן. אָדָם, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, פָּגַם בְּמָה שֶׁפָּגַם, עָלָיו לְתַקֵּן לְהַפִּיץ אֶת הַקּוֹנֵטְרָסִים, וְעַל זֶה נֶאֱמַר (תְּהִלִּים קיב, ט): "פִּזֹּר נִתֵּן לְאֲבִיוֹנִים", עַקֵּר הַתַּקּוּן עַל הַחֲטָא שֶׁל 'פִּזֹּר' הוּא — לְתַת לְאֲבִיוֹנִים, וּלְהֵאִיר בְּהֵם

דַּעַת וְשִׁכְל וְגִדְלַת הַבּוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ, שְׁלֹא יִתְיַאֲשׁוּ מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם. וְזוֹ הַמַּעֲלָה הִכִּי גְדוֹלָה. לְכֵן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְאִם אַתָּה יְכוּל לְלַכֵּת לְהַפְצֵה אֶפְלוֹ שְׁעָה אַחַת בַּיּוֹם — מַה טוֹב וּמַה נְעִים.

הַעֲקֹר הַרְגַל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמִדְבָּרִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלַחַה נְצַחִית, הַצְּלַחַה כְּזוֹאת שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כּוּ דֵשׁ

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קָדֵשׁ לְסֹדֵר מַקְיָן, שֶׁבַת חֲנֻכָּה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מַה אִמַּר לְךָ! אִין מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לְךָ אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שְׁיִשׁ לְךָ בְּהַדְפַּסַּת סְפָרֵי רַבְנוּ ז"ל, שְׂאֵתָה זוֹכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים, אֲשֶׁר זְכוּת הַרְבִּים תְּלוּיָה בְּךָ, וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מַעֲלַתְךָ בְּשָׂמִים, הֵייתָ מִתְאַמֵּץ בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עוֹז לְהַדְפִּיס כְּהֵנָּה וְכְהֵנָּה, וְאִף שְׁלֹדְעֵתִי, אִין בְּדוּר הַזֶּה מִי שְׁיִכּוֹל לְהִתְחַרְוֹת אִתְּךָ בְּהַדְפַּסַּת סְפָרֵי רַבְנוּ ז"ל, כִּי אַתָּה מְחוֹלֵל פְּלֹאוֹת, וּבִפְרָט לְהוֹצִיא סְפָרִים כָּל-כָּף יָפִים, עִם כָּל זֹאת אִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בַּמְדַּבֵּר רַבָּה, פְּרָשָׁה ז', סִימָן ו'): אִין מְחַזְקִים אֲלֹא לְמַחְזְקִים, מִי שְׁמַחְזֵק אַחֲרֵים — הוּא צָרִיךְ בְּעֲצָמוֹ חֲזוּק, וּבִפְרָט מִי שְׁעוֹסֵק בְּעִבּוּדַת הַדְפָּסָה, עֲלָיו לְהִתְחַזֵּק בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עוֹז. וְלִכֵּן רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לִפְל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל.

נָא וְנָא אֵל תְּסַתְּכַל עַל עֲצָמְךָ, וּמְכַל שְׂכָן שְׁלֹא תְּסַתְּכַל עַל אַחֲרֵים, אָדָם צָרִיךְ רַק לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָל

הַרְצוֹנוֹת שֶׁלוֹ צְרִיכִים לְהִיּוֹת אִיךָ עוֹשִׂים אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִם זֶה תִּהְיֶה מְגַמְתָּךְ, לֹא תִתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וּבְאַמֶּת אַתָּה לֹא יָכוֹל לְהֶאֱמִין עַד כַּמָּה יֵשׁ בְּךָ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ בְּלִמְיֵי רְגִילִים, כִּי אַחֲרֵת לֹא הֵייתָ מְדַפֵּס בְּשָׁנִים אֵלּוֹ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה סִפְרִים, שֶׁמֵּלֵאת אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם אֱלֻקוֹת, הָאֵם אַתָּה יוֹדֵעַ אִיזוֹ זְכוּת זוֹ?! הֵן אַמֶּת, שֶׁבְּכָל יוֹם וַיּוֹם וּבְכָל שָׁעָה וְשָׁעָה וּבְכָל רֵגַע וְרֵגַע עוֹבְרִים עַל הָאָדָם מִשְׁבָּרִים וּגְלִים חֲדָשִׁים, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ כְּאֵלּוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתִקְוָה מְמַנּוּ, עִם כָּל זֹאת אִם הָאָדָם רַק מֵאֲמִין בְּעַצְמוֹ, שֵׁישׁ לוֹ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ, הוּא יִצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד בְּחַיִּים. לְכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִתְחַדֵּשׁ, וּבִפְרָט שֵׁישׁ לָךְ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה הַקְּדָמוֹת שֶׁקִּבַּלְתָּ אֲצִלְנוּ, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתוֹצִיאֵם מֵהַכַּחַח אֶל הַפְּעֵל.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּקִרְוֹב מְאֹד נִגְמַר עִם הַסְּדוּר, וְזֶה יִהְיֶה מִשְׁהוֹ נִפְלֵא מְאֹד, מִתְּנַה גְּדוּלָּה לְעוֹלָם, כִּי בְּכָל יוֹם כְּשֶׁאָדָם מִתְּפַלֵּל, תִּכְרַף-וּמְיָד כְּשֶׁתִּהְיֶה לוֹ חֲלִישוֹת הַדַּעַת וּנְפִילַת הַמַּחֲזִין, יַעֲזִין בְּפִרוּשׁ 'עַת רְצוֹן', וְאֵז יַחֲזֹר וַיֵּאִיר לוֹ מַחוּ בְּאוֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אִיזוֹ מֵהַפְּכָה רוּחַנִית גּוֹרְמִים הַקּוֹנְטְרַסִים בְּעוֹלָם, עַד שֶׁאֲנָשִׁים שְׂרַחוּקִים בְּתַכְלִית הַרְחוּק, וְהֵם עֹדִין מִתְּבוּלָלִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, גַּם-כֵּן מְקַבְּלִים חַיּוֹת עַל-יַדֵּי הַקּוֹנְטְרַסִים הָאֵלּוֹ, כְּאֶשֶׁר סִפְרוּ לִי הֵם בְּעַצְמָם, אֲנָשִׁים שֶׁעֹדִין מְנַחִים בְּעַמְקָא דְתַהוּמָא רַבָּא, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן וְכוּ', וְכוּ', קָשָׁה לְכַתֵּב יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת כְּאֵלּוֹ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת עָקַר הַהִתְחַזְקוֹת שֶׁלָּהֶם זֶה עַל-יַדֵּי הַקּוֹנְטְרַסִים, עַל-כֵּן אֲנִי לֹא מְבִין לָמָּה אַתָּה צָרִיף לְהִיּוֹת שְׁבוּר, אֲדַרְבֵּה רְאֵה לְשִׁמַּח מְאֹד עַל נֵעַם חֲלֻקָּךְ, וּשְׁכָרוֹ בְּצִדּוֹ, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁלֵּם לָךְ וּלְאִשְׁתְּךָ עִם יְלָדִים טוֹבִים, יִרְאִי ה' וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ, וּמִתְמִידִים בְּתוֹרָה, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּעֲזָרְתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, תַּעֲשֶׂה שְׂדוּכִים טוֹבִים עִמָּהֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כז שה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר מקץ, שבת חגכה ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע, שגמרת את הקונטרס הנפלא "ימי הודאה", כי אמירת הקונטרס הזה באה לי ממש במסירות נפש, אבל, תהלה לאל, זה כבר על הכתב, ואצלי יש כלל: "הדבור הולך לכל הרוחות, והכתב נשאר לדורי דורות", ואף שהיום כבר מקליטים את הקולות וגם הקול נשאר, עם כל זאת המציאות מראה, שלבסוף זה נקרע ונמחק ונאבד, לא־כן ספר נשאר מאות שנים, כמו שיש לנו ספרים שהדפיסו מאז שהתחיל הדפוס, ולכן אצלי חשוב מאד, שכל מה שאני מדבר יהיה מדפס, כי כל פונתי בדבורי רק לקרב את גשמות ישראל אליו יתברך, לגלות ולפרסם לכלם את אמתת מציאותו יתברך, וככל שנוזכה להגיע אל זה, זו שמחתנו וחקקנו לנצח נצחים. לכן אין מלים בפי להודות לך על כל החסד חנם שאת עושה עמדי, יעזר הקדוש־ברוך־הוא שתפליחי, ובזכות זה יהיו לך ילדים טובים, וראים ושלמים מפל מיני חטאים ועוונות, ותהיו הכי מצלחים בחייכם, ולא יארע לכם כל רע בחייכם.

המאחל לך שבת שלום...

כז שו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר מקץ, שבת חגכה ה'תשנ"ט.

שלום וברכה אל היניק וחפים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מתמיד בלמוד.

רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל מִתּוֹךְ הַסְדוּר דִּיקָא כָּל יְמֵי חַיֵּיךָ, וְאַף פַּעַם אַל
 תִּתְפַּלֵּל בְּעַל-פֶּה, כִּי לֹא יִמְלֹט, שְׂאָדָם שְׂמֵתִפְלֵל בְּעַל-פֶּה, שְׂמַחְסִיר
 כַּמָּה תְּבוּת. וְלִפְעָמִים גַּם כַּמָּה מְזֻמּוּרִים וְכַמָּה בְּרָכוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן,
 וְהוּא אֵינּוּ תוֹפֵס. לְכֵן רְאֵה לְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ גְדֵר חֲזָק, בְּלִי גְדֵר,
 לְהִתְפַּלֵּל תָּמִיד מִתּוֹךְ הַסְדוּר דִּיקָא, וּבְפִרְט אֶת הַשְּׂמוּנָה-עֲשָׂרָה
 בְּרָכוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ בְּחַיֵּיךָ.

גַּם רְאֵה לְהִזְהַר מְאֹד בְּבִרְכַת-הַמְּזוּן לְבָרוּךְ מִתּוֹךְ הַסְדוּר דִּיקָא,
 וְזֶה תִּקְבַּל עַל עֲצָמְךָ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר כָּל יְמֵי חַיֵּיךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַכִּין אֶת עֲצָמְךָ עֲכָשׁוּ לְבַר-
 מִצְוָה שְׁלֵף, וְתִצְלִיחַ דְּרַבְרָךְ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כּוּ שׁוּ

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר מְקִיץ, שַׁבַּת חֲנֻכָּה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... וְ... שִׁיחִיו נִצַּח.

מָה אָמַר לָכֶם! הוֹדוּ לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ כִּי טוֹב עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנֻם
 שְׁעָשָׂה עִמָּדֵי וְעִמָּכֶם, וְהִצִּילָנוּ מֵאֲסוּן, ... בְּנַכְּם נִפַּל וְהִתְחַלַּק, וּבְרוּךְ
 הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, שְׁלֹא קָרָה לוֹ כְּלוּם, אֲבָל הִפְחָדִים שְׁעַבְרָתִי, יוֹמִים
 רַעֲדָתִי מִפֶּחַד, וְלִקְחָתִי אוֹתוֹ לְבֵית-חֹלִים, וּבְדָקוּ אוֹתוֹ, וְתִהְיֶה
 לְאֵל, הַכֹּל בְּסִדֵּר, וְהוּא יֵצֵא בְּרִיא לְחִלוּטִין, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 שְׂיִהְיֶה לָכֶם רֹב נַחַת דְּקִדְשָׁה מְּכַל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם. אֵין לִי מְלִים
 לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל גְּדֵל נִפְלְאוֹת הַיָּס שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ,
 שֶׁהַכֹּל עָבַר בְּשְׁלוֹם, הֵייתִי צָרִיף לְכַתֵּב לָכֶם עוֹד בְּעַרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ,
 אֶף אֲנִי הֵייתִי תַּחַת פֶּחַד וְהֵלֶם אֵיף הֵיִלֵּד נִפַּל, חֲסָדֵי ה' כִּי לֹא תִמְנוּ,
 כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו, וְצָרִיכִים תָּמִיד לְבַקֵּשׁ עַל הַצְּלַחַת הַיְלָדִים.

הַמְּאַחַל לָכֶם שְׁבוּעַ טוֹב...

כּוּ שַׁח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי מִקְצֵי, שַׁבַּת חֲנֻכָּה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סִלָּה יִגְיִעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מָאד מָאד רְצִיתִי לְדַעַת אֶת שְׁלוֹם ... וְכוּ' וְכוּ', עֲלֵיכֶם לְזַכֵּר, שְׁשֵׁם זֶה מֵאִפְיָה אַחַת גְּדוּלָה, הַגְּבֹאִים יֵשׁ לָהֶם יָד אַחַת עִם הַמְשַׁטָּרָה וְעִם הָעִירִיָּה, שְׁמִשְׁלָמִים לָהֶם דְּמֵי חֲדָשׁ, וְכֹךְ הֵם מְחַפִּים עֲלֵיהֶם, וְלִכֵּן לֹא כְּדָאִי לְהִתְקַרֵּב לָשֵׁם, וְתוֹדִיעַ אֶת זֶה לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

מָה אָמַר לָךְ! אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוּלָה כְּמוֹ הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנֵי וי"ל, וְזֶה הַתְּקוּוֹן הַכִּי גְּדוּלָה, שְׁיִכּוּלִים רַק לְקַבֵּל בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲשֶׁרֵי מֵי שְׁעוֹסֵק בְּעֶסֶק הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שֵׁט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי מִקְצֵי, שַׁבַּת חֲנֻכָּה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ נְצַח.

מָה אָמַר לָכֶם! הוֹדוּ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ, שְׁעֲשׂוּ אֶת הַנְּתוּחַ, יַעֲזוּר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִנְכֶם יִבְרִיא מָה שְׁיִוְתֵר מֵהַר, וַיַּחֲזוּר בְּרִיא וְשָׁלֵם, עֲלֵיכֶם לְזַכֵּר, אִם הָרוּפְאִים אָמְרוּ, שְׁזֶה פְּקוּיַח נֶפֶשׁ, לֹא שׁוֹאֲלִים שׁוּם שְׁאֵלוֹת וְכוּ', קוֹרִים כָּל מֵינֵי מְקָרִים בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעֲלִינוּ רַק לְמִסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא לְשֵׂאֵל לְמָה דְּוָקָא בְּנֵי, יַעֲזוּר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיַּעֲשֵׂה עִמָּכֶם תְּמִיד נְסִים וְנִפְלְאוֹת, וְתַהֲיוּ הַכִּי מְאֻשְׁרִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתֵי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ תָּמִיד עֲבוּרְכֶם.

הַמֵּאחֵל לָכֶם שָׁבוּעַ טוֹב...

כּוּ שִׂי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קָדֵשׁ לְסֹדֵר מִקֵּץ, שַׁבַּת חֲנֻכַּה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיִיהָ.

הַהִכָּרַח לֹמֵר לָךְ, כְּפִי שְׂאֲנִי רוֹאֶה אֶת בְּנֶךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, אֶת
צְרִיכָה לְדוֹן אֶת בְּעֵלְךָ לְכַף זְכוּת, כִּי הַיֵּלֶד הַזֶּה יְכוּל לְהוֹרִיד לְאָדָם
אֶת הָעֲצָבִים עַד עֶפֶר וְכוּ', אֲנִי מְדַבֵּר אִתּוֹ יָפֵה וּמְסִבִּיר לוֹ, וְהוּא
עוֹשֶׂה דְוָקָא הַהַפּוּף, הַהִכָּרַח לֹמֵר לָךְ, שְׂאֲנִי נוֹתֵן עוֹד שָׁבוּעַ, וְאִם
זֶה לֹא יֵלֶךְ, אֲנִי מְבִיאֹ הַבִּיטָה, זֶה לִי כְּמָה יָמִים, שְׂאֲנִי בָחֵם וְאִינִי
מְרַגֵּשׁ טוֹב, וְהִיטִי אֶצֶל הָרוּפֵא, וּבְשַׁבַּת רְצִיטֵי לְנוּחַ קָצֵת, וְהוּא
הַפְרִיעַ בְּכָל הַפְּחוֹת וּבְקוּלֵי קוּלוֹת וְכוּ', אֶת צְרִיכָה לְהַבִּין, זֶה לֹא
יְכוּל לְהַמְשִׁיךְ. וְאַבְקֶשׁ אוֹתָךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ, וְכַנְהוּג הַתְּרוּץ שְׁלוֹ, שְׁגַם
אֲחֵר עוֹשֶׂה כֵּךְ...

הַמֵּאחֵל לָךְ שָׁבוּעַ טוֹב...

כּוּ שִׂיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קָדֵשׁ לְסֹדֵר מִקֵּץ, שַׁבַּת חֲנֻכַּה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְּלוֹתֵי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, אֵל תְּדַאג, זו
שַׁפְּעַת חֲזָקָה, וְלֹא מְשֶׁהוּ רְצִינִי, בְּיוֹם חֲמִישִׁי נִתְקַפְּתִי גַם-כֵּן בְּזֶה,
וּבְקִשְׁתִּי אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִגְשְׁתִּי אֶל הָרוּפֵא, וְנִתֵּן לִי תְרוּפָה,

וּתְהִלָּה לְאֵל, הַכֹּל עֲבַר, וְלִכֵּן אֵל תִּירָא, רַק קַח אֲנִיבִיּוּטִיקָה חֲזָקָה, וְהִרְבֵּה שְׂמֵחָה וּמְצַב־רוּחַ טוֹב, וְאִז תִּרְגִּישׁ מְצִיָּן. נָא וְנָא לֹא לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבּוֹדָאי תִּתְרַפָּא, רַק לֹא לְהִכָּנַס בְּשׁוּם פְּחָדִים שֶׁל הַבֵּל.

מָה אָמַר לָךְ! הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֵת כָּל אֶחָד מְנַסִּים בְּנְסִיוֹנוֹת אַחֲרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּיק מֵעַמְדָּה, וּתְהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ רַבֵּי גְדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְרֵאווִי לָנוּ לְשִׂמְחָה עִמוּ כָּל יְמֵי הַבְּלָנוּ וְכָל יְמֵי חַיֵּינוּ, שְׂעֵדִין אָנוּ נִמְצָאִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, עֲלֵינוּ לְחַטֵּף מֵהַשְׂמֵחָה מְצוּוֹת, כִּי רַק זֶה מֵהַשְּׂנֵאָר מִהָאֲדָם — מְצוּוֹת שֶׁהֵם רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁהִיא חֻכְמָתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

חֻבֵּל מְאֹד מְאֹד, שֶׁלֹּא יְכוּלִים לְגַמֵּר אֶת הָאוֹלָם, הֵינּוּ אִם בְּכָל זֹאת אֶפְשֶׁר לְהִלְחִיץ אוֹתוֹ, שְׂיִסִּים עַד שְׂאֲנֵי בָּא — זֹו תִּהְיֶה לִי יְשׁוּעָה גְדוֹלָה, כִּי כָּל־כֶּף הַרְבֵּה סְבֵלְתִי, עַד שְׂאֲנֵי רוּאָה אֶת הָאוֹלָם בְּמִצֵּב בְּזֶה, וּמֵאִז שֶׁחֲתַכְתִּי אֶת הָאֲצִבֵּעַ בְּאוֹלָם, נִשְׁתַּתְּקָה לְגַמְרִי, וְהִרּוּפָא אָמַר, שֶׁמִּסְתַּמָּא חֲתַכְתִּי אֵיזָה עֲצָב וְכוּ', וְאִין לְזֶה תִּקְנָה, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְרַחֵם וְיִתְרַפָּא לְגַמְרִי.

עֲלִיךְ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עַל הַזְּכוּת הַזֶּה שְׂיֵשׁ לָךְ בְּבִנְיַת הָאוֹלָם שְׂמֵחֹת, שֶׁהַכֹּל נִזְקַף לְזְכוּתְךָ, וְצָרִיכִים לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁמְצַאֲתִי אוֹתְךָ וְאֵת אֲשֶׁתְךָ, שְׂעוֹזְרִים לִי, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְמַלֵּא כָּל מְשָׁלוֹת לְבַבְּךָ לְטוֹבָה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שׁיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר וַיִּגַּשׁ א' בְּטַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַזֵּה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיִצִּילֵן מִכָּל

צָרָה וְצוּקָה, מִפֶּל גַּנְעַ וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהִצְלַחַהּ בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִיהֶן, אָמֵן.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֲנֵי זוּכָה שׁוּב לְכָתֹב לְכֵן דְּבוּרִים הַכוֹלְלִים: הַלְכָה, פְּרֻשֶׁת הַשְּׁבוּעַ וְהַשְּׁקָפָה.

הַלְכָה

גַּדְבַר הָעֶרֶב מֵהַלְכוֹת צְדָקָה.

מִצְוֹת עֲשֵׂה לְתַת צְדָקָה כָּל אֶחָד כְּפִי הַשְּׁגַת יְדוֹ, וּמְאֹד מְאֹד צְרִיכִים לְהִזְהַר בְּמִצְוֹת עֲשֵׂה זֹו שֶׁל צְדָקָה, כִּי, חֵס וְחֲלִילָהּ, יְכוּלִים לְבוֹא לְמַצֵּב כְּזֶה שֶׁהָעֲנִי יָמוּת בְּרַעַב. כְּמוֹ שְׁמִסְפָּרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תַּעֲנִית כ.א.) עַל גַּחֻם אִישׁ גַּמְזוֹ, שֶׁהָיוּ לוֹ שְׁלֹשָׁה חֲמוּרִים מְלֵאִים כָּל טוֹב, וְהִנֵּה בָּא עָנִי וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ צְדָקָה, וְאָמַר: הִמָּתֵן עַד שְׂאֲנֵי אֶפְרָק מֵהַחֲמוּר. וּפְרָק מִחֲמוּרוֹ, וְהָעֲנִי מֵת. לְמַדִּים מִכָּאן מֵהוּ חָמַר הָעֲנִין, שְׂאֲדָם בָּא לְבִקֵּשׁ צְדָקָה, וְאוֹמְרִים לוֹ הִמָּתֵן.

וּבִקְאֻמַּת נִשְׁאֲלַת הַשְּׁאֵלָה: הֲלֵא גַחֻם אִישׁ גַּמְזוֹ לֹא אָמַר שְׁלֵא יִתֵּן לְעָנִי, רְצָה לְתֵן לוֹ, רַק בִּקֵּשׁוּ לְחַפְזוֹת, וּכְבָר פְּרָחָה נִשְׁמַת הָעֲנִי. עַל-כֵּן כְּשֶׁבָּא עָנִי בְּדַלְתֹ, אָסוּר לוֹמַר: "הִמָּתֵן!" אֵלֶּא לוֹמַר: "הִנֵּה אָנִי נוֹתֵן לְךָ כְּבָר"; זֶה הִיָּה הַפָּגַם שֶׁל גַּחֻם אִישׁ גַּמְזוֹ, שְׂאָמַר: "הִמָּתֵן". הִיָּה צְרִיף לוֹמַר: "כֵּן, כֵּן, הִנֵּה אָנִי נוֹתֵן לְךָ, הִנֵּה אָנִי נוֹתֵן" וְכוּ' — זֹאת צְרִיף הָעֲנִי לְשִׁמְעַ. וְכֵן נִפְסַק בְּשִׁלְחַן עָרוּף (יִזְרָה דְעָה, סִימָן רמט, סַעֲיָף ג'): צְרִיף לְתֵן הַצְּדָקָה בְּסִבָּר פָּנִים יְפוֹת, בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לִבֵּב, וּמִתְאוּנָן עִם הָעֲנִי בְּצַעֲרוֹ, וּמִדְבַּר לוֹ דְּבָרֵי תַנְחוּמִים. וְאִם נָתַן בְּפָנִים רְעוֹת וְזַעֲפוֹת — הַפְּסִיד זְכוּתוֹ; כִּי כְּשִׁנּוֹתָנִים צְדָקָה, צְרִיכִים לְתַנְּה בְּסִבָּר פָּנִים יְפוֹת, וְזוֹ הַמְצָנָה הַכִּי גְדוּלָה.

לְזֹאת אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (כְּבָא בְּתָרָא ט:): הַנּוֹתֵן צְדָקָה — מִתְבָּרֵךְ בְּשֵׁשׁ בְּרָכוֹת, וְהַמְפִּיֵּסוּ בְּדְבָרִים — מִתְבָּרֵךְ בְּאַחַת עֲשָׂרָה בְּרָכוֹת; כִּי הָעֶקֶר לְתֵן צְדָקָה בְּמֵאוֹר פָּנִים וְכוּ'. וּמִי שְׂאֵינְנוּ נוֹתֵן צְדָקָה, עָלָיו נֹאמַר (דְּבָרִים טו, ז): "לֹא תֵאֲמַן אֶת לִבְבְּךָ וְלֹא

תִּקְפֹּץ אֶת יָדְךָ מֵאֲחִיךָ הָאָבִיוֹן; וַיֵּשׁ רֵאשׁוֹנִים הָאוֹמְרִים שְׁוֹהוּ לָאוּ. אִם בָּא אֲלֶיךָ עָנִי, וְאִינְךָ נוֹתֵן לוֹ, אַתָּה עוֹבֵר עַל לָאוּ. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פְּתוּבוֹת סח.), שֶׁכֵּל הַמַּעֲלִים עֵינָיו מִמָּנוּ וְנִקְרָא בְּלִיעַל, וְכֵאלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, וְכֵל הַזְּהִיר בּוֹ, מְעִידָה עָלָיו הַתּוֹרָה, כִּי הוּא זָרַע בְּרַךְ הַשָּׁם.

וְהַטּוֹר מֵבִיא, שֶׁכֵּל הַמֵּרְחֵם עַל עֲנִיִּים הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵרַחֵם עָלָיו. וַיֵּשׁ לְאָדָם לִתֵּן אֶל לְבוֹ, שֶׁכָּמוֹ שֶׁהוּא מִבְּקֵשׁ בְּכָל שְׁעָה מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִזְמִין לוֹ פְּרִנְסָתוֹ, וְכִמוֹ שֶׁמִּבְּקֵשׁוֹ יִתְבָּרַךְ שְׂיִשְׁמַע שְׁוֹעָתוֹ, בֵּן צָרִיךְ הוּא שְׂיִשְׁמַע שְׁוֹעַת עֲנִיִּים. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קָרוֹב לְשִׁמְעַ שְׁוֹעַת עֲנִיִּים, שְׁנֹאֲמַר (בְּתַפְלַת שַׁבָּת): "שְׁוֹעַת עֲנִיִּים אַתָּה תִשְׁמַע, צַעֲקַת הַדָּל תִּקְשִׁיב וְתוֹשִׁיעַ". מִצְוַת צְדָקָה כָּלֵם חַיִּבִים, אֲפֹלוֹ עָנִי צָרִיךְ לִתֵּן צְדָקָה. אֲשֶׁה גַם-כֵּן יְכוּלָה לִתֵּן צְדָקָה רַק בְּרִשׁוֹת בְּעֹלָה, וְאִם לָאוּ, זֶהוּ עֲנִין שֶׁל גִּזְלֵל. שְׁלֵמוֹת הַצְּדָקָה — כִּשְׁבָא עָנִי וְאוֹמֵר שְׂרַעֵב, צָרִיכִים לִתֵּן לוֹ לֶאֱכֹל. וְכִמוֹ שֶׁמִּסְפָּרִים לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תַּעֲנִית כג.): כִּשְׁבָאוֹ הַחֲכָמִים אֶל אָבִא חֲלָקָה לְבַקֵּשׁ עַל גֶּשֶׁם, וְהוּא וְאִשְׁתּוֹ עָלוּ לְעֹלָה, בָּאוּ הָעֲנָנִים מֵהַצֵּד שֶׁל הָאִשָּׁה, מִדּוּעַ? מִפְּנֵי שֶׁהַצְּדָקָה שֶׁל הַבַּעַל בְּמִדְרָגָה פְּחוּתָהּ, כִּי נוֹתֵן כֶּסֶף, וְהָעָנִי צָרִיךְ לְהַתִּיגַע וְלִקְנוֹת אֶת הָאֶכֶל, וְעַד שֶׁמִּכֵּן אֶת מְזוֹנוֹ, נִשְׁמָתוֹ יְכוּלָה לִפְרוֹחַ, מֵה שְׂאִין בֵּן הָאִשָּׁה מִבְּשֻׁלַת, וּמוֹכֵן אֲצִלָּה אֶכֶל, וְכִבֵּר נוֹתְנַת לְעָנִי לֶאֱכֹל וְכוּ'. לְמִדִּים מִפָּאן, שֶׁשְׁלֵמוֹת הַצְּדָקָה — לִתֵּן אֶכֶל לְעָנִי; אִם בָּא אֶחָד וּמִבְּקֵשׁ אֶכֶל לֶאֱכֹל, זֶה הַמַּצּוּה הַגְּדוּלָה בְּיוֹתֵר.

הַגְּמָרָא מְסַפֶּרֶת (שַׁבָּת קנו:), שֶׁחֻזֵּי הַכּוֹכְבִים אָמְרוּ לְרַבֵּי עַקִּיבָא: בְּיוֹם שֶׁבִתְּךָ תִּפְגַּס לַחֲפָה — תָּמוּת. וְנִעְרָכָה חֲתַנְתָּ בֵּת רַבִּי עַקִּיבָא, וְכֵל חֲכָמֵי הַדּוֹר שְׁמָחוּ מְאֹד בְּחֲתַנְתָּ רַבִּים, וְרִקְדוּ רִקְוָדֵי שְׂמֻחָה. רַק רַבִּי עַקִּיבָא הִסְתּוֹכֵב וְהָיָה בְּצַעַר גְּדוֹל. כִּשְׁנִסְתִּימָה הַחֲתַנָּה, וְהִלְכוּ הַחֲתָן וְהַכֹּהֵן לְבֵיתָם, הִסְתּוֹכֵב רַבִּי עַקִּיבָא סָבִיב הַבַּיִת כָּל הַלַּיְלָה, וְהָיָה בְּפָחֵי נַפְשׁ. בְּבִקְרוֹ, כִּשְׁפָתַח חֲתָנוֹ אֶת הַדְּלַת לַיְלָךְ לְהַתְּפַלֵּל, וּבִתּוֹ לוֹתָהּ אוֹתוֹ לְפָתַח הַבַּיִת, רָאָתָה אֶת אַבִּיהָ בַּחוּץ, עָנָה וְאָמַר לָהּ רַבִּי עַקִּיבָא: בַּתִּי, מָה אַרְעֵ לָךְ הַלַּיְלָה? וְעָנָתָה, שֶׁהַכֹּהֵן

כְּשׁוֹרָה. וְלֹא הִבִּינָה פֶּשֶׁר שְׁאֵלְתוֹ. שְׁאֵלָה: אוֹלֵי אֶת נִזְכָּרְת בְּאִיזוֹ מְצוּה שְׁעֵשִׂית. וְנִזְכָּרָה, שְׁבַחְתֶּנָּה, נִתְּנוּ הַמְּלַצְרִים אֶכָּל לְכָל הַקְּהָל, וְכֻלָּם רָקְדוּ, אָכְלוּ וְשָׂתוּ, וּבִקְרָן זְוִית יָשַׁב עָנִי רָעַב בְּבִשְׁת פָּנִים, שְׁלֹא קָבַל מְנָתוֹ, וּבְמִקוֹמֵי הַבְּחֻנֵּי בְּזוּה, וְכָאֵב לְבִי עַל חֶרְפַּת הָעָנִי, וְנִטְלֵתִי אֶת צִלְחֹתִי וְנִתְתִּיָּה לּוֹ, וְאָכַל וְשָׁבַע. עָנָה וְאָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: עֲתָה אֲנִי מִבֵּין אֶת לְשׁוֹן הַפְּסוּק (מְשָׁלִי י, ב): "צִדְקָה תַצִּיל מִמָּוֶת". וְנִכְנַס לְבֵיתָם, וְהִחֲלוּ לְחַטֵּט וּלְחַפֵּשׁ, וּמְצָאוּ נַחֵשׁ מֵת. וְכִיצַד אָרַע הַדְּבָר? בַּתּוֹ תִּתְחַבֵּה אֶת סִכּוּתֶיהָ בַּסֶּדֶק שֶׁבִקְרִי, וְלֹא הִבְחִינָה כָּלֵל, אֲשֶׁר דָּקְרָה בְּאוֹתָהּ עֵת נַחֵשׁ וּמֵת.

לְמִדִּים מִכָּאֵן מַעֲלַת מְצוֹת צִדְקָה, וּבִפְרָט כְּשֶׁנּוֹתְנִים לְעֵנִיִּים אֶכָּל, אֵין צִדְקָה גְּדוֹלָה מִזֶּה. וְכַתּוּב בְּזוּהַר (וַיֵּרָא קֹד): מִי שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵבוֹ — שׁוֹלַח לוֹ מִתְּנָה עָנִי לְזִכּוֹת בּוֹ. וְלִכֵּן צְרִיכִים תָּמִיד לְתַת לְעָנִי הַמִּתְדַּפֵּק עַל הַדָּלֶת — אֶפְלוּ מִשְׁהוּ, אֶכָּל הָעֶקֶר — בְּסִבָּר פָּנִים יְפוֹת. וְצְרִיכִים לְהַרְגִּיל אֶת הַיְלָדִים בְּצַעֲרֵוֹתָם, שֶׁהֵם יִתְּנוּ לְעָנִי, כִּי מַעֲלַת מְצוֹת צִדְקָה עוֹלָה עַל כָּל הַמְצוּוֹת. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (סֵפֶה מֵט:): גְּדוֹלָה הַצִּדְקָה מִכָּל הַקְּרִבָּנוֹת; וְחֻשׁוּבָה צִדְקָה כָּכֵל הַמְצוּוֹת.

מִי שֶׁחֲנָנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכֶסֶף, וַיֵּשׁ לוֹ, עָלָיו לְתַן צִדְקָה קָדָם לְאִשְׁתּוֹ וְיִלְדָיו, קָדָם שְׁנוֹתָן לְאַחֲרִים בַּחוּץ. וְזוֹהוּ שְׁאוּמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (כְּתוּבוֹת ג): "עֲשֵׂה צִדְקָה בְּכָל עֵת" (תְּהִלִּים קו, ג) — זֶה הַזֶּן וּמִפְרָגֵס אֶת אִשְׁתּוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ. קָדָם שְׁאֵתָה נוֹתֵן לְאַחֲרִים, תֵּן קָדָם לְאִשְׁתְּךָ וְיִלְדֶיךָ, וְלֹא לְנֹדֵב צִדְקָה לְכֻלָּם, וְלִהְיוֹת פְּזוּרָן בְּכָל מְקוֹם, וּבְבֵיתוֹ אֵין לָחֵם וְכוּ', זֹה רִשְׁעוֹת מֵאִין כְּמוֹהָ, וְהַצִּדְקָה שְׁלוֹ אֵינָה מִקְבֵּלָת. וְכֵן כְּשֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְזַכֵּה אֶת הָאָדָם בְּבָנִים תְּלִמִּידֵי חֻכְמִים, שְׁלוּמִדִּים בְּכוֹלָל, חֲתֻנִּים לוּמְדֵי תוֹרָה בְּכוֹלָל, הֵם קוֹדְמִים לְשָׂאָר עֲנִיִּים. וְזוֹ צִדְקָה גְּדוֹלָה לְעִזּוֹר לְבָנִים וְלִבְנוֹת עַד שִׁיסְתַּדְרוּ, וְאִסּוֹר לְהִיּוֹת אֲכֻזְרִי, וְלוֹמַר: בְּרָגַע שֶׁהִתְחַתְּנוּ, יִלְכוּ וַיִּסְתַּדְרוּ בְּעֶצְמָם, אֶלֹא חוֹב עַל כָּל אָדָם שֶׁיֵּשׁ בִּיכָלְתוֹ לְסִיעַ לִילְדָיו, עַד שִׁיסְתַּדְרוּ. וּבִפְרָט שֶׁהֵם בְּנֵי תוֹרָה, וּבִפְרָטֵי פְרָטִיּוֹת שְׁאֵנְחָנוּ מִחֻתְנִים

את הילדים בגיל צעיר, אין להורים להתחמק ולא לעזרם, כי זוהי רשעות גדולה, ולהפך — לעזור להם — זו צדקה הכי גדולה.

אחר־כך יש בצדקה: עניי עירך קודמים לעניי עיר אחרת. תחלה עליו לתן לעניים הגרים בעירו, לחברים, לידידים, שהוא מכירם, והם עתה בלחץ כספי, ויש ביכולתו — יעזרם. ובכלל מצוה זו לבשל לאלו שאינם יכולים לבשל, כגון: יולדת שילדה במזל־טוב, או חס ושלום חולה, שאיננה מתפקדת עתה, וכזה שמבשלים להם אכלם, מקימים גם־כן מצות צדקה. וצריכים להזהר מאד במצוה זו, שמשצלת מהחטאים והעוונות. כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי־מוה"ר, חלק א', סימן רמב); וככל שאדם נותן יותר צדקה, זוכה שנפתחים לו פתחים בשמים, כמאמר רבנו ז"ל (שם, חלק ב', סימן ד'), שבצדקה נאמר (דברים טו, ח): "פתוח תפתח" — שנפתח לו בכל פעם פתח חדש בשמים; כי כמו שהוא נותן, הוא משפיע לאחרים, כך משפיעים לו מן השמים.

[בדרך־כלל, רב העירה הולך ומסתובב ומתבונן היכן ישנם עניים, שישתדלו בני העירה לעזרם. לצערנו הרב, לא זכינו לזה עדין, כי אצלנו יש סמ"ך־מ"ם, ימח שמו וזכרו, שלא רק שאיננו דואג לעניים, אלא דואג להלשין עליהם, ושם מכשול לרגליהם, ומקפח פרנסתם. הקדוש־ברוך־הוא ישלם לו כגמולו].

בכלל מצות צדקה — לתת בעבור התלמוד־תורה ובית־ספר, שהבנים והבנות לומדים שם, אחר הצדקה בבית, שדואגים בעבור האכל לאשה וילדים, באה הצדקה בעבור חנוף ילדיו, וזה קדם לכל הצדקות. עד כדי כך, שאם האשה ראתה שבנה חלש בלמודים, והלכה ושכרה מלמד בעבורו, אין הבעל רשאי להפריע ולא לתת את הכסף, אדרבה! זו מצוה גדולה מאד, שהבנים והבנות יקבלו חנוף טוב ומצלח, חנוף תורני, חנוף של מדות טובות, של רחמנות ודרך ארץ, כי סוף כל סוף הילדים אלו העינים שלכם, ומה לא יתן האדם, העקר שתהיינה לו עינים בריאות. וכאמור לעיל, שרב העירה צריך לדאג שיהיה חנוף טוב, ותהיה צדקה לכל עניי המקום.

הָיָה צְדִיק גָּדוֹל בְּשֵׁם: רַבִּי אַבְרָהָם אַבִּישׁ פְּרַנְקֶפוּרְטֵר, הוּא חֵבֵר סֵפֶר "בְּרִכּוֹת אַבְרָהָם" עַל מַסַּכַּת בְּרִכּוֹת, וְהָיָה גָּאוֹן וּמְקַבֵּל גָּדוֹל, וְחֵי בִימֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע. וְדַרְכּוֹ הָיְתָה, שֶׁהִסְתּוֹבֵב בֵּין הָעֲשִׂירִים, וְקִבֵּץ צְדָקָה, לֹא הִתְבַּיֵּשׁ, אֲף שֶׁבַעֲלֵי הַבַּתִּים אָמְרוּ לוֹ: רַבִּי, אֵין זֶה יָאָה כְּפִי כְּבוֹדְךָ לְהִסְתּוֹבֵב, וּבִפְרֹט שֶׁהָעֵרָה הָיְתָה שֶׁל אַנְשֵׁי מְסַחֵר, וּבָאוּ לְשֵׁם סוֹחְרִים מִשָּׂאֵר חֲלָקֵי הָעוֹלָם, אָזִי רָאוּ זֹאת כִּפְחִיתוֹת כְּבוֹד. וְהוּא לֹא שָׁת לְבוֹ אֲלֵיהֶם, אֶלָּא אָמַר: כָּל זְמַן שֶׁאֲנִי רַב פֹּה, אֲדַאֵג שִׁיחֵיהָ לְכָל הָעֲנִיִּים מַה לֵּאכֹל. וְאִם אֵינְכֶם רוֹצִים שֶׁאֲלַף בְּעִבּוֹר צְדָקָה, אֲנִי כָּבֵר מִתְפַּטֵּר. כִּי הָיָה יְדוּעַ וּמְפָרְסֵם, שֶׁרַב זֶה מְסַר נַפְשׁוֹ לְכָךְ, שֶׁלֹּא יִהְיוּ עֲנִיִּים בְּעִירְתּוֹ, וְיִחְיֶה אֲכָל לְכֻלָּם.

פַּעַם יָשַׁב הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע בְּסַעְדָּה שְׁלִישִׁית שֶׁל שַׁבַּת שׁוֹכָה, וּכְדַרְכּוֹ יָשַׁב בְּעֲנִיִּים עֲצוּמוֹת. וּפְתָאם הַחַל צוֹחֵק מְאֹד, וְהַתְלַמִּידִים הִתְפַּלְאוּ מְאֹד, כִּי יָשְׁבוּ בְּאִמָּה וּבִירְאָה לְפָנָי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב זִי"ע וְכוּ'; אָזִי אָזְרוּ אֲמִץ וּשְׂאֵלוֹהוּ: רַבִּי, מַה זֶה וְעַל מַה זֶה? עָנָה וְאָמַר לָהֶם: בָּאוּ אֲסַפֵּר לָכֶם סֵפֹר, שֶׁאֲנִי רוֹאֶה עִתָּה. וְסַפֵּרְם, שִׁישׁ בְּפְרַנְקֶפוּרְט רַב בְּשֵׁם רַבִּי אַבְרָהָם אַבִּישׁ, וְהוּא גָּדוֹל בְּתוֹרָה, בְּחֻקָּמָה וּבְקִבְלָה, דַּרְכּוֹ הָיְתָה שֶׁהִסְתּוֹבֵב בֵּין הָעֲשִׂירִים וְקִבֵּץ צְדָקָה. וַיַּעַן שֶׁהָעִיר הַזֹּאת הָיְתָה עִיר מְסַחֵר, בָּאוּ בְּכָל פַּעַם לְמַלּוֹנוֹת סוֹחְרִים גָּדוֹלִים לְהִתְאַכְסֵן וְלָלוֹן. וְהָרַב הִסְתּוֹבֵב בְּבַתִּי הַמְּלוֹן בֵּין הָעֲשִׂירִים, וְנָתַנוּ לוֹ בְּעִבּוֹר צְדָקָה. פַּעַם אַחַת אַרְעֵ, שֶׁהִגִּיעַ סוֹחֵר גָּדוֹל מֵעִיר וְאֶרֶץ, וְהָיִיתָ שֶׁהִפְסִיד אֵיזָה סְכוּם הַגּוֹן, עַל-כֵּן הָיָה סוֹר וְנֹעַף מְאֹד. וְהִנֵּה הָרַב הִפְרֵ מְנוּחָתוֹ וְנָקַשׁ עַל דַּלְתּוֹ בְּמָלוֹן. פְּתַח הָעֲשִׂיר אֶת הַדַּלָּת, וְרָאָה עֲנִי (מִחֻמַּת שֶׁלֹּא הִפִּירוּ שֶׁהוּא הָרַב), וְהַחֲלִל לְקַלְלוֹ וּלְבַזּוֹתוֹ, בְּכָל מִינֵי לְשׁוֹנוֹת שֶׁל גְּנָאִי, וְסַלְקוּ מֵעַל פָּנָיו בְּבִשְׁתׁ פָּנִים, וְטַרַק אֶת הַדַּלָּת. אָמַר הָרַב, שִׁיחֵיהָ לְכַפֵּרַת עוֹנוֹת וְכוּ' וְהִמְשִׁיךְ בְּדַרְכּוֹ. וְאוֹתוֹ עֲשִׂיר, מְרַב עֲזוּתוֹ, פִּיזוּ לְעַצְמוֹ: אֵיזוֹ חֲצָפָה, הַפְסַדְתִּי הַיּוֹם הַזֶּה רַב, וַיֵּשׁ לוֹ הָעֵז לְבוֹא וּלְבַקֵּשׁ צְדָקָה?! אֲבָל חָשַׁב לְעַצְמוֹ, הָיִיתָ שֶׁהִפְסִיד הָרַבָּה, יֵלֶךְ לַחוּץ לְטִיל וּלְהִתְאַוֵּר. וְהָיָה לוֹ מְקַל עִם יָדִית שֶׁל כְּסָף כְּדָרְךְ הָעֲשִׂירִים. תְּכַף כְּשֶׁרָצָה לְצַאת, חִפְּשׁ אֶת מְקַלּוֹ וְלֹא רָאָהוּ. אָזִי תְּכַף-וּמְיָד חָשַׁד בְּעֲנִי שֶׁהוּא גָּנַב אֶת

הַמַּקֵּל, וּבְלִי לַחֲשֵׁב עִמָּךְ, כְּכֹר גֹּמֵר בְּדַעְתּוֹ שֶׁפֶן הוּא. וְרַץ בְּרַחוּבוֹת
 כַּמְטָרָף לַחֲפֹשׁ אֶת הָעֵנִי הַזֶּה, וּבְיַדָּאֵי מִצְאוֹ, שֶׁהוֹלֵךְ מִדְּלַת לְדְלַת
 אֶצֶל הָעֲשִׂירִים, וַתִּפְסֹו בְרִצִּיחָהּ, וְקָדָם שֶׁשָּׂאֻלוֹ — סֵטֵר עַל לְחִיו,
 וְאָמְרוּ: הֵיכֵן הַמַּקֵּל? וְהָעֵנִי עֲנֵהוּ: אֲנִי נִטְלָתִי? חַס וְשָׁלוֹם. אִךְ
 הָעֲשִׂיר בְּשָׁלוֹ, בְּעֵט בּוֹ וְאָמְרוּ: אַל תִּשְׁקַר וְכוּ', וְיָרַק בְּפָנָיו, וּבְזָהוּ
 בְּמָאֵד מְאֹד, וְהָעֵנִי נִסָּה לְהִגֵּן עַל עֲצָמוֹ וְכוּ', אִךְ הָעֲשִׂיר לֹא אָבָה
 לְשִׁמֵּעַ מְאוּמָה, דָּרְסוֹ וּרְמָסוֹ תַּחַת רַגְלָיו וְכוּ', עַד שֶׁבִקְשִׁי רַב נַחֲלִץ
 הָעֵנִי מִיַּדִּי הָעֲשִׂיר גַּם הָרוּחַ. וְהָעֲשִׂיר שָׁב לְחַדְרוֹ מִלֵּא פֶּעַס וּרִצִּיחָה.
 וַתִּכְף כְּשֶׁחָחַל לְהִסְתַּפֵּל סָבִיב, מִצָּא אֶת מְקֻלוֹ בְּאַרְוֹנוֹ. וּנְבָהֵל מְאֹד,
 וּמִצְפוּנוֹ הִחַל לִיֶּסְרוֹ — מִדּוּעַ חָשַׁד בְּעֵנִי, בְּשַׁעָה שֶׁלֹּא הָיָה וְלֹא
 נִבְרָא. וְכִף יֶסֶר אֶת עֲצָמוֹ — אִיךְ עָשִׂיתִי כַּדָּבָר הַזֶּה?! וְרָצָה לִילֵךְ
 לְפִיסֵי אֶת הָעֵנִי, אֲבָל לֹא יָדַע מִיְהוּ וְכוּ', וַחֲשַׁב שֶׁבִשְׁבַּת שׁוֹבָה (כִּי
 הָיָה זֶה קֶדֶם יוֹם הַכַּפּוּרִים), יֵלֵךְ לְרַב, וַיִּבְקָשׁוּ תַקּוּן תְּשׁוּבָה עַל
 הַחֲטָא הַגָּדוֹל שֶׁעָשָׂה — שֶׁהִפָּה אֶת הָעֵנִי וּבְזָהוּ כָּל-כָּף עַל לֹא דָּבָר.

וְהִנֵּה הַגִּיעָה שְׁבַת שׁוֹבָה — רַב הָעִיָּה דוֹרֵשׁ דְּרִשָּׁה בְּדֶרֶךְ כָּלֵל
 (וְהָעֲשִׂיר לֹא יָדַע כָּלֵל, שָׂאוֹתוֹ עֵנִי שֶׁהִפָּה, הָיָה רַב הָעִיר). וְהִנֵּה נִכְנַס
 הָעֲשִׂיר לְבֵית-הַכְּנֻסֵת הַגָּדוֹל, קָהֵל רַב הַמְתִּין כְּכֹר בְּפָנָיו וְכוּ',
 וּלְפָתַע נִכְנַס הָרַב מִעֲטָף בְּטִלִּית, וְעָלָה לְאַרְוֶן-קֹדֶשׁ כְּשֶׁפָּנָיו לְהִיכָל,
 וְהִתְפַּלֵּל תְּפִלָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאַחַר-כֵּן הִסְתַּוְּבַב, וְהִחַל לְדַבֵּר
 מִהַהִפְטָרָה שֶׁל הַפָּרָשָׁה: "שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם" אֶלְקִיךָ, וְדַרְשׁ
 דְּרָשָׁה אֲרָכָה מִלֵּאת הַתְּעוֹרְרוֹת. וְהָעֲשִׂיר הָיָה כָּל-כָּף מְבַלְבֵּל, וְלֹא
 שָׁם עַל לֵב לְדַבְרֵי הָרַב, כִּי הַמִּצְפּוֹן הָעִיָּקוֹ מְאֹד עַל אֲשֶׁר עָשָׂה אָמֵשׁ,
 וְרַק צָפָה וְהִמְתִּין בְּקִצּוֹר רוּחַ, שִׁיִּסִּים הָרַב דְּרָשְׁתּוּ, וְאָז יִגַּשׁ אֵלָיו
 וַיִּבְקָשׁוּ תַקּוּן. וּבְעוֹדוֹ מִתְבוֹנֵן בְּקִלְסָתוֹ פָּנָיו הָרַב, הִבִּין תִּכְף-וּמִיד
 שֶׁזֶה הָאִישׁ שֶׁהִפָּה, וְנִתְעַלֵּף מִיָּד, וְנִפְּלַע עַל הָאַרְץ. הָאֲנָשִׁים סָבִיבוּ
 שִׁפְכוּ עָלָיו מִיָּם, הָעִירוּהוּ, וְהוֹצִיאוּהוּ לְבַחוּץ וְכוּ' וְכוּ', עַד
 שֶׁהִתְעוֹרַר, וְלֹא גָלָה לְאַף אֶחָד אֶת אֲשֶׁר אָרַע, וְהָרַב הִמְשִׁיף בְּדַרְשָׁתּוֹ
 וְכוּ'. וַתִּכְף כְּשִׁפְסִים הָרַב אֶת הַדְּרָשָׁה, וְכָל אֶחָד נִתֵּן לוֹ יָדוֹ לְבִרְכָה
 וּלְתוֹדָה. בְּתוֹךְ כֵּן נִדְחַק הָעֲשִׂיר לְכוּוֹן הָרַב, כִּי רָצָה לְבַקְשׁוֹ מַחִילָה
 וּסְלִיחָה בְּפָנָיו קָהֵל וְעָדָה, כִּי רָאָה שִׁישׁ לוֹ עֵתָה הַזְּדַמְנוּת לְכַפֵּר עַל

אֲשֶׁר קָלַקַל שְׁבוּזָה וְחִרְף וְכוּ', וּלְבַקֵּשׁ סְלִיחָה בְּפּוּמְבִי, אֲבָל הָרַב ר' אַבְרָהָם אֲבִישׁ, הִיָּה עָנּוּ כָּל-כֶּף גְּדוּל, וְתַכְף כְּשֶׁרָאָה אֶת הָעֲשִׂיר, חָשַׁב שֶׁהִנֵּה בָּא לְצַעֵק עָלָיו בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת: תָּשִׁיב לִי אֶת הַגְּזוּלָה — אֶת הַמַּקֵּל, אֲזִי הֵחַל לְצַעֵק לְעֲשִׂיר: אָנִי אוֹמֵר לָךְ, לֹא גִנַּבְתִּי לָךְ אֶת הַמַּקֵּל, מָה רְצוֹנָךְ מִמֶּנִּי? ! וְאָמַר בְּפָנָי כָּלָם: תִּדְעוּ לָכֶם, שְׁלֹא לְקַחְתִּי אֶת הַמַּקֵּל; וְתַכְף בְּשִׁמְעַע הָעֲשִׂיר אֶת הַדְּבָר, שׁוֹב נָפַל עַל הָאָרֶץ, וְהֵחַל לְנַשֵּׁק רַגְלָיו, וְאָמַר: רַבִּי, אָנִי מְבַקֵּשׁ מִמְּכֶם סְלִיחָה. וְהָיָה זֶה בְּדִיּוֹק בְּאוֹתָהּ עֵת בְּהַ יֵּשֵׁב הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית, וְאָמַר: עַל זֶה צָחַקְתִּי, שְׁיֵשׁ אָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם כָּל-כֶּף קְדוֹשׁ וְטָהוֹר, שְׁאֵף שְׁמַעְלִיכִים אוֹתוֹ, יוֹרְקִים בְּפָנָיו, מִכִּים אוֹתוֹ, וְהוּא עָנּוּ גְדוּל כָּל-כֶּף, וְצוּעַק בְּפָנָי כָּלָם: לֹא גִנַּבְתִּי וְכוּ'.

הַיּוֹצֵא מִדְּבָרֵינוּ, מֵהִי גְדוּל מְצוֹת צְדָקָה — לְתַת לְעֲנִיִּים לֶאֱכֹל, וְלַעֲזוֹר לְמִי שְׁצָרֶיךָ לַעֲזוֹר, לְבַשֵּׁל לְחוֹלִים אוֹ לְיוֹלְדוֹת, אֲשֶׁר אֵין מְצוּה גְדוּלָה מְזוּ.

לְדַאֲבוּנֵנוּ הָרַב, בְּדוֹר הַזֶּה הָעֲבִירוּ עַל הַדַּת אֶת רַב מַגְנָן וּבְנֵי מֵאֲחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְכָלָם מִשְׁתַּוְּקָקִים כְּכֹר לְחִזוֹר בְּתִשׁוּבָה, וְסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל יֵשׁ לָהֶם כַּח לְהַחְזִיר כָּל אֶחָד בְּתִשׁוּבָה, וּבִפְרֹט הַקּוֹנְטְרָסִים וְהַחוּבְרוֹת, יֵשׁ בָּהֶם מְשִׁיכָה, שְׁמִי שָׂרָק מְקַבֵּל אִיזוֹ חוּבְרָת, אִיזוֹ קוֹנְטְרָס — גְּדַבֵּק בָּהּ, וְתָמִיד זֶה בְּדִיּוֹק בְּזִמְנָן, וּפּוֹעֵל נִפְלְאוֹת. לְזוֹאת הַצְּדָקָה הַזֶּה — לְהַדְפִּיס חוּבְרוֹת וְקוֹנְטְרָסִים — אֵין לְמַעַלָּה הַיְמָנָה, וְעַל זֶה אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (כְּתוּבָה נט.) עַל הַפְּסוּק: "עוֹשֶׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת" — אִיזוּהִי צְדָקָה שֶׁהִיא בְּכָל עֵת? זֶה הַכּוֹתֵב סִפְרִים וּמִשְׁאֵילָן לְאַחֲרִים. וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל אָמַר, שֶׁזֶּה מֵה שְׁאֵמַר דּוֹד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קיט, קמב): "צְדָקְתְךָ צֹדֵק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת", אִיזוֹ צְדָקָה נִשְׁאֶרֶת לְעוֹלָם? "וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת" — כְּשֶׁנּוֹתְנִים אוֹתָהּ לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי הַצְּדִיק הָאֱמֶת, זוּהִי הַצְּדָקָה הַנִּשְׁאֶרֶת לְעוֹלָם, לְכָל עֵת; הֲלֹא אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים, שְׁנֹצְטְרֶךְ לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם — אִם בְּרְצוֹנֵנוּ אוֹ שְׁלֹא בְּרְצוֹנֵנוּ, יָבוֹא הַיּוֹם שְׁנִפְרַד מִזֶּה הָעוֹלָם, אֲזִי מֵה נִקְרָאת צְדָקָה לְעוֹלָם, הֲלֹא לֹא חַיִּים לְעוֹלָם, וְאִם נוֹתְנִים צְדָקָה בְּעִבּוֹר אֲכָל, מְחַר הָעֲנִי שׁוֹב רַעַב? אֵלֹא כְּשֶׁמְדַפְּסִים

קוֹנְטֵרְסִים אוֹ חוֹכְרוֹת, וּמְפִיִּצִים אוֹתָם, זוֹ נִקְרָאת צְדָקָה בְּכָל עֵת וּלְעוֹלָם; כִּי כַּאֲשֶׁר נוֹתְנִים אֶכָּל לְעַנִּי, נִתְּתָה הַיּוֹם, מִחֵר עֲלֶיךָ לִתֵּן שׁוֹב, מִחֻרְתֵּי שׁוֹב וְכוּ', אֲבָל כְּשֵׁנוֹתְנִים קוֹנְטֵרְס לְמִישֶׁהוּ, אֲשֶׁר רָצָה לְאֵבֵד עֲצָמוֹ לְדַעַת וְכוּ', אוֹ עָבַר עָלָיו אֵיזָה מִשְׁבֵּר, שְׁלֹא מִצָּא מְנוּס וְתִקְוָה לְעֲצָמוֹ, וְהֵנָּה בְּקִרְאוֹ אֶת הַקּוֹנְטֵרְס נִתְּגַלָּה לְפָנָיו שֵׁישׁ תִּקְוָה, אֵל תִּדְאָג, תִּהְיֶה שְׂמֵחַ, וּמִמֶּשׁ הַפֶּךָ אוֹתוֹ מִהִקְצָה אֶל הַקְּצָה. וּבְחֻצֵי שְׁקָל אוֹ שְׁשִׁים אֲגוּרוֹת, הִצְלַתְּם נַפְשׁ מִיִּשְׂרָאֵל, וּלְפַעֲמִים מִשְׁפָּחָה שְׁלֵמָה. וְהִצְדָּקָה הַזֹּאת הִיא אֶפְלוֹ כְּשֵׁיִצָּא מִזֶּה הָעוֹלָם, כִּי הַקּוֹנְטֵרְסִים יִתְּפָשְׁטוּ בְּכָל קִצּוֹת תְּבֵל. לְזֹאת מִי שֶׁרַק יָכוֹל לְעוֹרֵר אֶת הַמִּשְׁפָּחָה, וּבְכֹרֵט שֵׁישׁ שֶׁנִּפְטְרוּ, בַּר מִיָּנֵן, וְהַזְכוּת הַכִּי גְדוֹלָה לְעִשׂוֹת לְמֵתִים — לְהַדְפִּיס אֵיזָה קוֹנְטֵרְס אוֹ חוֹבֶרֶת לְעֻלְוֵי נִשְׁמַתָּם; וְגַם לְחַיִּים זֶה צְדָקָה גְדוֹלָה מְאֹד. וְלִרְשֵׁם אֶת הַשְּׂמוֹת שֶׁל הַהוֹרִים וְהַיְלָדִים, אֲשֶׁר זֶה זְכוּת גְדוֹלָה, וּבְזֶה גּוֹרְמִים שְׁעוֹד אֲנָשִׁים יִשׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה. לְזֹאת, כָּל מִי שֵׁישׁ לוֹ אֶפְשָׁרוֹת לְהַדְפִּיס אֵיזָה קוֹנְטֵרְס אוֹ חוֹבֶרֶת, וְלְהַזְכִּיר אֶת שְׂמוֹת מִשְׁפָּחָתוֹ וְיִלְדָיו, תְּבֹא עָלָיו בְּרָכָה, וְזֶה זְכוּת גְדוֹלָה מְאֹד. וְאֵל תִּחְשְׁבוּ שֶׁזֶה עוֹלָה הוֹן, אֲלֵא בְכֹמָה מְאוֹת שְׁקָלִים יְכוּלִים לְהַדְפִּיס אֵיזָה קוֹנְטֵרְס אוֹ חוֹבֶרֶת, וְזֶה הוֹלֵךְ לְאֶלְפֵי אֲנָשִׁים. וְזֶה הִצְדָּקָה הַכִּי גְדוֹלָה. וּבְזֶה הַלְשׁוֹן אָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל קִדְּם הַסְתַּלְקוֹתוֹ לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: הַעֲבֵדָה שְׁלָכֶם יִהְיֶה — שִׁפּוּצוֹ מְעִינֹתֶיךָ חוֹצָה.

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעָה — פְּרִשְׁת וַיִּגַּשׁ

מִהַפְּרִשָּׁה הַזֹּאת נּוֹצִיא שְׁלֹשָׁה עֲנִיָּנִים: יְהוּדָה הַכֹּהֵן לְעֶקֶב אֲבִינוּ, שֶׁהוּא יִחְזִיר אֶת בְּנֵימִין. וְהוּא נִכְנָס וְנַעֲשֶׂה עָרֵב בְּעַבּוּרוֹ, וְאָמַר לְאָבִיו (בְּרֵאשִׁית מִג, ט): "אֲנֹכִי אֶעְרַבְנֶנּוּ מִיָּדִי תִּבְקָשְׁנוּ אִם לֹא תִּבְיָאֵתוּ אֵלַיךָ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ, וְחֻטְאתִי לָךְ כָּל הַיָּמִים". וְהֵנָּה נִמְצָאִים אַחֵי יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם, וְיוֹסֵף אֵינּוּ רוֹצֵה לְהַשִּׁיב אֶת בְּנֵימִין. וְכֵן אָמַר לְיְהוּדָה: "מָה אַתָּה צָרִיךְ אֶת בְּנֵימִין? עֲנֵה וְאָמַר לוֹ יְהוּדָה (בְּרֵאשִׁית מִד, לֵב): "עֲבָדְךָ עָרֵב אֶת הַנְּעַר לְאִמֵּר אִם לֹא אֲבִיאֲנוּ אֵלַיךְ", אֲנִי נַעֲשִׂיתִי עָרֵב בְּעַבּוּרוֹ, עַל-כֵּן אֲנִי מִתְּעַקֵּשׁ, וְאֲנִי צָרִיךְ אוֹתוֹ בְּחֻרָה. פֹּה לְמַדִּים אֶת הָעֲנִיָּן שֶׁל לֹא לְהִיּוֹת עָרֵב; אֲשֶׁר זֶה

דְּבַר מְאֹד מְצוּי, שְׁחוֹתָמִים עֲרֹבוֹת לְהִלְוֹאוֹת וְכוּ'. אָבֵל אֲסוּר לְהִיּוֹת עָרֵב, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל, שֶׁהָעָרֵב נִכְנָס בְּמִקּוֹם הַלְוָה. וּשְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר (מְשָׁלִי ו, א): "בְּנִי, אִם עָרֵבְתָ לְרַעַף, תִּקְעֶתָ לְזֶרַךְ כְּפִיךְ"; אֲסוּר לְהִיּוֹת עָרֵב בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן. וְאִמְרָתִי אֵת זֹאת הִרְבֵּה פְעָמִים לְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, וְאֲנִי אוֹמֵר עוֹד פְּעַם: אֵף פְּעַם אֵל תִּהְיוּ עָרֵבִים! וְאֵל תֵּאֱמָרוּ: "הֲרִי זֶה מְצוּה לְעוֹר לְשָׁנִי, הוּא מְסַכֵּן" וְכוּ'. אֵף זָכְרוּ הַיֵּטֵב, דִּבְרָנוּ קִדְּם הִרְבֵּה מְצַדָּקָה, וְאִיזוֹ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ צְרִיכִים, כְּדִי לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וְחֶסֶד זֶה עִם זֶה. אֵף דִּבְרָנוּ עַל צְדָקָה וְלֹא עַל עֲרֹבוֹת, כִּי רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה הָעֲרֹבוֹת הַזֶּה, שְׁאֶחָד הִיָּה עָרֵב בְּעֵבֹר זְוִלְתּוֹ, וּמִי שֶׁעָרֵב — נִכְנָס לְבֵית-סֹהַר בְּעֵטְיוֹ שֶׁל זְוִלְתּוֹ הַלְוָה. וְדָבַר כְּזֶה לֹא כְּתוּב בְּשׁוּם מְקוֹם, שֶׁצְרִיכִים לְהִכְנִס לְכָלֵּל הַזְוִלְתִּי; אִם אֵין לוֹ — אֲעֹזְרָנוּ כְּפִי יְכַלְתִּי, וּמִמִּשְׁכַּרְתִּי הַדְּלָה וְכוּ', אֲשֶׁר בְּקִשִּׁי אֲנִי יָכוֹל לְפָנֹס אֵת אֲשֶׁתִּי וְיִלְדִי, אֵף-עַל-פִּי-כֵן אֲנִי יָכוֹל כְּפִי כַּחַי לְהַשְׁתַּדֵּל לְתָרֵם לְרַעִי שֶׁנִּקְלַע לְמִצְוָקָה, אֵף לֹא לְהִיּוֹת עָרֵב. כִּי הָעָרֵב נוֹטֵל עַל עֲצָמוֹ אֵת הַהִלְוָאָה, וְיִהְיֶה חַיֵּב לְהַשִּׁיבָה; אִם הֵהוּא לְקַח מִשְׁכַּנְתָּא, וְאִינוֹ יָכוֹל לְשַׁלְמָה, וְהִיא תְּמוּרַת שְׁלֹש-מֵאוֹת אֶלֶף שְׁקָלִים וְכוּ', הָעָרֵב עַל כֶּף נִכְנָס תַּחְתּוֹ, וְיִבֹאוּ וְיַעֲקֹלוּ מִטְּלָטְלוֹ הוּא, אֲשֶׁר בְּקִשִּׁי קָנָה אֵת כָּל רְהִיטְיוֹ בְּסִכּוּם הַפְּעוּט שֵׁישׁ לוֹ, וְהִנֵּה עֲתָה בָּאִים הוֹצֵאָה לַפְּעַל וּמַעֲקָלִים אֵת הַכֵּל, מִחֲמַת שֶׁהַלְוָה לֹא שָׁלַם אֵת הַהִלְוָאָה, וְהֵהוּא הִיָּה עָרֵב עָלֶיָה. וְכֵן הַמְּשֻׁטָּרָה תַּעֲצָרְהוּ עַל לֹא עוֹל בְּכַפּוֹ. עַל-כֵּן זֶהוּ אֲסוּר לְהִיּוֹת עָרֵב. וּבְדַרְךָ כָּלֵּל הָאֲנָשִׁים הַמְּבַקְשִׁים שֶׁתִּהְיוּ עָרֵבִים בְּעַדָם — הֵם מְפָקְרִים, וְאֵין אֲכַפֵּת לָהֶם מְזוּלָתָם. וְאֵין זֶה בְּכָלֵל חֶסֶד — לְהִיּוֹת עָרֵב, אֵף שְׁזֶה הָאֵחַ שְׁלָכֶם, אֲחִינֵן, דוֹד וְכַדוּמָה, אֲסוּר לְהִיּוֹת עָרֵב בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן. וְאִם הִחֲכַם מְכַל הָאָדָם — שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ, אָמַר (מְשָׁלִי ו, א): "בְּנִי, אִם עָרֵבְתָ לְרַעַף, תִּקְעֶתָ לְזֶרַךְ כְּפִיךְ"; אֵל תִּהְיוּ יוֹתֵר חֲכָמִים מִהֲחֲכָם מְכַל הָאָדָם. לְזֹאת תִּשְׁמְרוּ לֹא לְהִיּוֹת עָרֵבִים לְאֵף אֶחָד בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן. וְאִם רְצוֹנְכֶם לְצִיַּת אוֹתִי — תִּצְלִיחוּ. אֵף אִם אַתֶּם רוֹצִים לְהַכְּשֵׁל, עַד שְׁלִבְסוּף יִבֹאוּ מִהוֹצֵאָה לַפְּעַל, וְיַעֲקֹלוּ חֲפָצְכֶם וְכוּ', וְתִשְׁבּוּ בְּכָלֵּל — אֵל תִּצְיָתוֹ אוֹתִי.

דָּבָר שְׁנֵי לְמִדִּים מִפְּרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ. בְּשָׁעָה שְׁיֹסֵף נִתְּוֹדַע לְאַחֲיוֹ,
כְּתוּב בְּזוֹ הַלְשׁוֹן (בְּרֵאשִׁית מֵה, א): "וְלֹא יָכוֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל
הַנְּצָבִים עָלָיו, וַיִּקְרָא הוֹצִיאֵהוּ כָּל אִישׁ מֵעָלָי, וְלֹא עָמַד אִישׁ אֹתוֹ
בְּהִתְוֹדַע יוֹסֵף אֶל אָחָיו"; אוֹמֵר הַמְּדַרְשׁ (פְּרָשָׁה זו), אַתֶּם אֲמַרְתֶּם,
שְׁאַחֲיוֹ שֶׁל זֶה (בְּנֵי־מִין) מֵת, אָנִי קִנִּיתִיו, אַתֶּם רוֹצִים שְׁאַקְרָאֵהוּ? !
וְהַחֵל לְקָרֵא: יוֹסֵף בֶּן יַעֲקֹב בֶּא אֶצְלֵי וְכוּ', וְהַחֵלוּ לְהִסְתַּפֵּל לְכָל
הַצְּדָדִים, וְצַעֲקוּ שׁוּב: יוֹסֵף בֶּן יַעֲקֹב בֶּא, וְהִסְתַּפְּלוּ לְכָל אַרְבַּעַת
הַצְּדָדִים וְלֹא רָאוּהוּ, אָזִי אֲמַרְם: מָה אַתֶּם מִסְתַּפְּלִים — אָנִי יוֹסֵף!
וּמִיָּד פָּרְחָה נִשְׁמַתֶּם, וְלֹא יָכְלוּ לַעֲנוֹתוֹ מֵרַב בּוֹשָׁה. אוֹמְרִים עַל זֶה
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תַּנְחומָא וַיְגַשׁ): אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: וַי לָנוּ מֵיּוֹם הַדִּין,
וַי לָנוּ מֵיּוֹם הַתּוֹכַחָה, מֵה יוֹסֵף כְּשֶׁאָמַר לָהֶם: אָנִי יוֹסֵף — פָּרְחָה
נִשְׁמַתֶּם, כְּשֶׁנֶּעֱמַד לְפָנָי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְדִין — הִכִּיצַד נִתְּבַיֵּשׁ
וְנִתְּפַחַד? !

וְהִנֵּה אָנּוּ רוֹאִים, שְׁבָנֵי־אָדָם עוֹשִׂים עוֹל לְזוּלָתָם, אָחַד מֵצִיק
לְשָׁנִי, וְחוֹשֵׁב שֶׁתְּמִיד יִנְצַח. כְּמוֹ שְׁאָנּוּ רוֹאִים לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, שֵׁישׁ
לָנוּ רָשָׁע מְרָשָׁע, שְׁמוּסֵר אוֹתָנוּ הַשֶּׁכֶם וְהָעֶרֶב, וּמֵצִיק לָנוּ, וְחוֹשֵׁב
שֶׁיִּתְּיָה לְנִצָּח [הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִקְחֵנוּ וְיִתְּבַטֵּל מֵה שִׁיתֵּר מֵהָר].
כְּמוֹ שֶׁיְדוּעַ עַל מוֹהַרְנֵ"ת ו"ל, שֶׁהָיוּ לוֹ הַמּוֹן שׁוֹנָאִים, אָזִי בִקֵּשׁ
מִמֶּנּוּ יִתְּבַרַךְ, שֶׁיִּקְחֵם מֵה שִׁיתֵּר מֵהָר, שֶׁלֹּא יַעֲשׂוּ עוֹד עֲבֵרוֹת,
וַיִּקְבְּלוּ עוֹד עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים. הֲלֹא כָּל מֵה שְׁאָדָם עוֹשֶׂה לְשָׁנִי,
יִקְבֵּל בְּחִזְרָה. וְאִם אַחֲרֵי יוֹסֵף כָּל-כָּף הִתְּבַיֵּשׁוּ מִיּוֹסֵף, כִּיצַד נִתְּבַיֵּשׁ
אָנּוּ מֵיּוֹם הַדִּין, שְׁאָדָם מֵצִיק לְזוּלָתוֹ, נוֹטֵל חֲפָצָיו, מֵצַר צְעָדָיו,
עוֹשֶׂה צָחוּק מִמֶּנּוּ, מֵצַעֲרוֹ וְכוּ', כִּיצַד לֹא נִתְּבַיֵּשׁ מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא כְּשֶׁיִּכּוֹא יוֹם הַדִּין? ! הִנֵּה רוֹאִים כֹּל הַשָּׁנָה אָדָם עוֹשֶׂה רָשָׁעוֹת
וְאִכְזָרִיוֹת לְזוּלָתוֹ, וְכֹא יוֹם כְּפוּרִים, וְהוּא הוֹלֵךְ וּמִבְּקֵשׁ: "אַתָּה
מוֹחֵל לִי? מִחַל לִי! סֵלַח לִי!" כֹּאֵלוּ שְׁנֵה מִשְׁהוּ הַפִּיּוֹס, כִּי הָעֶקֶר
שֶׁלֹּא תַעֲשֶׂה עוֹלוֹת לְבָנֵי־אָדָם, וְאִז לֹא תִגִּיעַ לְמַצֵּב כְּזֶה לְבוֹא קָדָם
יוֹם הַכְּפוּרִים לְבִקֵּשׁ סְלִיחָה. עַל-כֵּן צָרִיכִים לְהִזְהָר לֹא לְהִצְיִק
לְזוּלָת, וְלֹא לַעֲשׂוֹת לוֹ רָשָׁעוֹת, כִּי לְבִסּוּף יִשְׁלָמוּ עַל זֶה מִחִיר כְּבֹד
מֵאֵד.

ועל זה אנו צריכים לשמר מאד מאד, שתהיה אהבה ואחדות בינינו, ואיש את רעהו יאמר חזק. ובפרט פה, שיצאנו חוץ לישוב — רק לתכלית אחת — שיהיו לנו ילדים קדושים וטהורים, בעלי יראת שמים, שמורים מחטא. בודאי קשה לישוב במדבר, אבל קשה יותר לישוב בעירות הגדולות: בירושלים, בבני-ברק, באשדוד, שרחמנא לצלן, יכולים לאבד את הילדים שם. אנחנו במדבר, ואנו נמצאים בתנאים קשים מנשא, ויש משפחות הרוצות לעזוב, על-פני צריכים לראות לעזרם במה שיכולים. לצערנו הרב, הרשע הזה, ימח שמו וזכרו, הסמ"ך-מ"ם, מוסר אותנו, ואפלו אינכם יודעים את גדל רשעותו. הנה הפל כבר מוכן בעבור בנית מאתים יחידות דיוור, והוא מעכב את זאת עם חברו ... פי המכרז של המאיתים יחידות דיוור כבר ערוף וכו' בעבור זוגות צעירים, והוא מונע בעד זה. אבל הקדוש-ברוך-הוא מנהיג את העולם, והוא יתברך יבנה לנו את הדירות מה שיותר מהר, פי הגיעו מים עד נפש, ומציקים לנו, ונוטלים מחירים גבוהים מאד לשכירות וכו'.

דבר שלישי שלמים מפרשת השבוע, שיעקב אבינו כשירד למצרים עם כל משפחתו, עם כל בניו וכלותיו, וינכדיו וכו', כתוב (בראשית מו, כח): "ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להרת לפניו גשנה, ויבאו ארצה גשן"; שואלים חכמינו הקדושים (הובא בפרוש רש"י ז"ל): מדוע שלח את יהודה קדם? כדי לתקן לו בית תלמוד. אם כבר אנו צריכים לירד למצרים, שיהיה מוכן תלמוד-תורה וישיבה ובית-ספר בעבור בנינו ובנותינו, מקום חנוף בעבורם. כל-כף היה חשוב אצל יעקב אבינו; שאם יורדים למצרים לערות הארץ, באו ונתקן להם בית תלמוד — מקום שיכולים ללמד בו תורה. והקים שם תלמוד תורה, בית-ספר, ישיבה וכולל.

חסדי השם יתברך, שהקדוש-ברוך-הוא עזרנו, והקמנו פה פעוטון, תלמוד תורה, בית-ספר, תיכון, ואת הבנים שלחתם אלי, אין זה קל, קשה עד מאד. אני מכרח לומר לכן, אם הייתי יודע את גדל הקשי, אינני יודע אם הייתי מתחיל את כל הענין של יבנאל, עד כדי כף! פי יוצא לי המון בטול תורה ובטול תפלה מזה,

וּחְבַל לִי מְאֹד, אֵינֶנִּי יוֹדֵעַ מְתֵי אֲעֹזֵב אֶת זֶה הָעוֹלָם, וּחְבַל לִי עַל כָּל יוֹם. אָבֵל הָיִיתָ שֶׁכָּבַר הִתְחַלְתִּי — עָלִי לְהַמְשִׁיךְ, אָבֵל זֶה בָּא לִי קָשָׁה מְאֹד. בְּנִינְתִי הֵיטָה טְהוֹרָה, לְהִרְאוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֵׁשׁ דְּבָר כְּזֶה — קָהֵלָה קְדוּשָׁה, שֶׁמְחַזְּקִים עֲצָמָם בְּיַחַד, וּמְחַנְכִים אֶת הַיְלָדִים בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה, וְהַיְלָדִים מִתְחַנְּנִים בְּגִיל צָעִיר, אִף שֶׁכֵּן אֹמְרִים, שְׂזֵה בְלִתִּי אֶפְשָׁרִי, וְזֶה נֶגֶד הַשָּׂכָל, וְאִף אֶחָד אֵינְנוּ מְחַזְּקִים מְזֵה אוֹ פֶן מְחַזְּקִים מְזֵה, וְחוֹשְׁשִׁים מֵהָ יֵהָ עִם הַיְלָדִים! בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנִי יָכוֹל לְהִיטָה גָּאָה שֶׁהֲצַלַחְתִּי! אָבֵל עִם כָּל הַהֲצַלְחָה שֵׁשׁ לִי, כְּפִי הֲצַעַר שֵׁשׁ לִי — לְעַמַּת זֹאת, אֲנִי מְכַרְח לֹמַר לָכֵן, נִכְנָס לִי לֹא פַעַם בְּמַחְשָׁבָה, שְׂאֲנִי מִתְחַרֵּט מִכָּל הָעֶסֶק, כִּי אֲנִי יָכוֹל לְשַׁבֵּת בַּפְּנֵה שְׁלִי וּלְכַתֵּב סְפָרִים, וְהַסְפָּרִים יִשְׂאָרוּ, וְיִלְכוּ מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וּפְהָ אֲנִי סֵתֵם יוֹשֵׁב וְצָרִיךְ לְהִיטָה 'גִּנְן' אוֹ 'גִּנְנָת'.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרְנוּ, שֵׁשׁ לָנוּ קָהֵלָה קְדוּשָׁה, הַקְמָנוּ פְּעוּטוֹן, גְּנִים, תְּלִמּוּד-תּוֹרָה, בֵּית-סֵפֶר וְכוּ', אָבֵל זֶה בָּא לָנוּ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, אִף אֶחָד לֹא יֵאָמֵן אִיזוֹ מִסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִנַּחַת בַּחֲנוּךְ שֶׁלָּנוּ; הַמְלַמְּדִים וְהַמּוֹרֹת וְהַגְּנָנוֹת בְּקִשֵׁי מְקַבְּלִים מִשְׁכַּרְתָּם הָעֲלוּבָה. וּבְמִקּוֹם שֶׁהַהוֹרִים יַעֲזְרוּ, עוֹד יֵשׁ לָהֶם טַעֲנוֹת, וְהֵם מְלֵאֵי בִקְרָת. פֶּה בְּאַרְצוֹת-הַבְּרִית, אֵין דְּבָר כְּזֶה, אֶפְלוּ הָעֵנִי הַכִּי גְדוּל, מְכַרְח לְשֵׁלֶם עַל כָּל יֶלֶד בַּחֲדָר: מֵאָה וְחֲמִשִּׁים דוּלָר לְחֲדָשׁ, אִם יֵשׁ לוֹ אִם לָאוּ; וְאִם אֵינוֹ מְשֵׁלֶם, הַיֶּלֶד מְסַלֵּק מִהַתְּלִמּוּד-תּוֹרָה, וְאֵין מוֹעִיל כָּלוּם. וְכֵאֵן מְדַבְּרִים מְשֵׁלְשִׁים אוֹ חֲמִשִּׁים שָׁקֶל, וְאֵינְכֶם מְשֵׁלְמִים, בְּשַׁעַה שֵׁשׁ לָכֵם כֶּסֶף לְבִזְבוֹ עַל שְׁטִיּוֹת, לְתַת לַיְלָדִים לְקִנּוֹת כָּל מֵינֵי מַצְלָמוֹת וְטִיפִים, וְאֶת הַמְשַׁכְּרֵת הַזְּעוּמָה שֶׁל הַמְלַמְּדִים וְהַמּוֹרֹת, אֵינְכֶם רוֹצִים לְשֵׁלֶם, וְעוֹד מְלֵאָכֶם לְבַכֶּם לְמֵלֵא פִיכֶם בְּטַעֲנוֹת וּבְתַלוּנוֹת. הֲלֹא זֶה פְּלֵא עַל גְּבֵי פְּלֵא, אֵיךְ אָנוּ מְחַזְּקִים מְעַמָּד.

הַלִּילָה זֶהוּ 'זֹאת חֲנֻכָּה', וְהַלִּילָה נִגְמַר הַחוֹתֵם — מֵהַ שֶׁהִתְחַלְנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה. מוּבָא בַּסֵּפֶר "בְּנֵי יִשְׁשָׁכָר", שֶׁעֲתָה הוּא הַגְּמָר וְהַחֲתִימָה, אֵיךְ אָנוּ מְחַזְּקִים מְעַמָּד בְּתִלְמוּד תּוֹרָה וּבְכִיבֵית-סֵפֶר. הֲלֹא זֶהוּ הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שֶׁל חֲנֻכָּה, וּמִנְהַג יִשְׂרָאֵל לְשַׁחַק

בְּסִבּוּב, מֵה פְּתוּב עַל הַסִּבּוּב? נ' ג' ה' ש' — גִּס גִּדּוּל הָיָה
 שִׁים; הֵיכָן? בִּירוּשָׁלַיִם, בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ, שְׁמָצְאוּ פֶּה שְׁמֵן טָהוֹר,
 וּמִמֶּנּוּ הִדְלִיקוּ אֶת הַמְּנֹרֶה, וְדָלַק הַשְּׁמֵן שְׁמוֹנֶה יָמִים. תִּרְאוּ עֵתָה
 דָּבָר פֶּלֶא. יַעֲקֹב אָבִינוּ שָׁלַח אֶת יְהוּדָה גִּשְׁנָה — שָׁם תַּעֲשֶׂה לִי
 פְּעוּטוֹן, תִּלְמוּד תּוֹרָה, בֵּית־סֵפֶר וְכוּלָל וְכוּ'. לָמָּה דִּיקָא גִּשְׁנָה? אֲלֵא
 אֵלֹה הָאוֹתִיּוֹת הַחֲקוּקוֹת עַל הַסִּבּוּב: גִּס גִּדּוּל הָיָה שִׁים. תִּאֲמִינוּ
 לִי, שֶׁהַמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ עוֹמְדִים עַל נְסִים. אֵין בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ מְקוֹם
 נְסִים כְּמוֹ הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ, שְׁעוֹמֵד הַסֵּמ"ךְ־מ"ם בְּעֶצְמוֹ וּמוֹסֵר אוֹתָנוּ;
 גִּרְשׁוֹ אוֹתָנוּ לִיד בֵּית־הָעֵלְמִין, אָבֵל, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, יֵשׁ לָנוּ הַפְּנָה שְׁלָנוּ.
 וְכִפִּי שְׁאֲנוּ מַחֲזִיקִים אֶת הַמוֹסְדוֹת, זֶהוּ בְּדִיוֹק כִּפִּי שֶׁהַחֲזִיקוּ בְּאַרְץ
 מִצְרַיִם — גִּשְׁנָה' — גִּס גִּדּוּל הָיָה שִׁים.

הַשְּׁקֵפָה

נִדְבַר רַק מִפְּסוּק אֶחָד, שְׁאוּמֵר יִרְמְיָה הַנְּבִיא (לא, כח-כט):
 "בְּיָמַי הָיָה לֹא יֹאמְרוּ עוֹד אָבוֹת אֲכָלוּ בֶּסֶר וְשָׂנִי בָנִים תִּקְהִינָה;
 כִּי אִם אִישׁ בְּעוֹנוֹ יָמוּת כָּל הָאָדָם הָאֲכַל הַבֶּסֶר — תִּקְהִינָה שְׂנִי".
 כְּשֶׁהָאָב אוֹ הָאֵם חוֹטְאִים — הַיְלָדִים מְקַבְּלִים אֶת הָעֲנָשׁ. כְּשֶׁהָאָב
 גּוֹנֵב וְגוֹזֵל וְעוֹשֶׂה עוֹל, אֲזִי בְּנוֹ אוֹ בַתּוֹ סוֹבְלִים; קוֹרָה אֵיזָה אֶסוּן
 לַיְלָדִים — כְּשֶׁהַהוֹרִים אֵינָם מִתְּנַהֲגִים כְּשׁוֹרָה. לְזֹאת צְרִיכִים לְהִזְהָר
 וּלְהִשָּׁמֵר מְאֹד מְאֹד בְּדָבָר זֶה. וְאֵל תִּחְשְׁבוּ שֶׁהָעוֹלָם הַפְּקָר. צְרִיכִים
 לְבַקֵּשׁ הַרְּבֵה אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁלֹא אֲגַע בְּכֶסֶף שְׁאִינוֹ שִׁיף
 לִי, וְאֲדַע לְאַמְתּוֹ מֵהֵיכָן הִגִּיעַ אֵלַי הַכֶּסֶף; וְאִם בְּכֶסֶף מִנְּחוֹת גְּנֵבָה
 וְגוֹזְלָה, עֲרֻמוּמִיּוֹת, שְׂאֲנִי מִרְמָה אֶת הַבְּרִיּוֹת; הִנֵּה אָדָם עוֹבֵד עַל
 בְּנֵי־אָדָם, וּמוֹצִיא מֵהֶם כֶּסֶפָם שְׁלֹא כְּהִלְכָה, וְגוֹנֵב וְגוֹזֵל, אוֹ עוֹשֶׂה
 שְׂאָר מִיְּנֵי עוֹלוֹת, אֶךְ לְבַסּוֹף יִלְדָיו סוֹבְלִים.

לְזֹאת עֲלִינוּ לְבַדֵּק הֵיטֵב הֵיטֵב אֶת מַעֲשֵׂינוּ, מֵה אָנוּ עוֹשִׂים
 וְכִיצַד מִתְּנַהֲגִים, שְׁלֹא יָבוֹאוּ אַחֲרֵיכֶם יִלְדֵינוּ וְיִסְבְּלוּ סָבֵל גְּדוּל,
 שְׁלֹא יִקְרַע בְּנוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם: "אָבוֹת אֲכָלוּ בֶּסֶר וְשָׂנִי בָנִים תִּקְהִינָה";
 הָאָב וְהָאֵם יַעֲשׂוּ אֵיזָה עוֹל, יַעֲשׂוּ אֵיזוֹ עֲבָרָה, וְאַחֲרֵיכֶם הַיְלָדִים
 צְרִיכִים לְסָבֵל עַל לֹא עוֹל בְּכֶפֶם, מְסַבְּנִים — מֵה חֲטָאוּ?! וּמִדּוּעַ

אתם סובלים כִּלְכֹף הַרְבֵּה, מִי יוֹדֵעַ אִם הוֹרִיכֶם לֹא עָשׂוּ אֵיזָה עוֹל, וּבְמִקוֹם שְׂאֵתֶם תִּתְקַנּוּ, אַתֶּם גַּם־כֵּן עוֹשִׂים עוֹל, גּוֹנְבִים וְגוֹזְלִים, וַיִּלְדִּיכֶם אַחֲרֵיכֶם סוֹבְלִים גַּם־כֵּן. עַל־כֵּן אֲבַקֵּשׁ מִכֻּלְכֶם, הִבֵּה נִתְחִיל לְתַקֵּן אֶת מַעֲשֵׂינוּ! לְבַדֵּק אֶת הַמְזוּזוֹת בְּבֵית — מִי שְׁלֹא בְּדַקָּן, וְכֵן לְבַדֵּק אֶת הַתְּפָלִין (אֲשֶׁר בְּדֶרֶךְ כָּלל בּוֹדְקִים אוֹתָם בְּחֹדֶשׁ אֵלּוּל, אֲבָל אִם לֹא בְּדָקוּ — יְבַדְּקוּ עִתָּה).

וְכֵן לְבַדֵּק אֶת הַכְּשָׁרוֹת בְּבֵית, אִם אֵין אוֹכְלִים נְבִלוֹת וּטְרָפוֹת. אֲשֶׁר הַיּוֹם בְּנֶקֶל יְכוּלִים לְאָכַל טָרֵף, נִכְנָסִים לְמַסְעָדָה וְקוֹנִים נִקְנִיק בְּהַכְּשֵׁר רַבְנוֹת, וְרוֹחֲמָנָא לְצִלּוֹ, זֶהוּ נִקְנִיק שֶׁל גָּמַל, בְּשֵׁר סוּס וְחֲמוֹר וְכוּ', זוֹ עֲבָדָה בְּדוּקָה! עַל־כֵּן אִם אֵין מְפִירִים אֶת הַשׁוֹחֵט, צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשֹׁמֵר אֵיזָה בְּשֵׁר אוֹכְלִים. וְצְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד בְּכָל מוֹצֵר שְׁקוֹנִים, וְלִרְאוֹת אִם יֵשׁ עָלָיו הַכְּשֵׁר טוֹב, בּוֹדֵאי יֵשׁ רַבָּנִים צְדִיקִים, שְׂיִכוּלִים לְסַמֵּךְ עֲלֵיהֶם, אֲבָל מַעֲטִים הֵם. עַל־פִּי־רֹב אָנוּ רוֹאִים אֶת הַתְּכַשִּׁיט' שֶׁלָּנוּ פֶּה בִּיבְנָאֵל, מִמֶּנּוּ תִלְמְדוּ אֶת אֲשֶׁר קוֹרָה בְּמִקוֹמוֹת אַחֲרִים. לְזֹאת צְרִיכִים לְשֹׁמֵר וְלְבַדֵּק בְּשִׁבְעַת תְּקִירוֹת וּבְדִיקוֹת כָּל מוֹצֵר, וְלֹא מֵה שֶׁטָּעִים אוֹכְלִים, כִּי יְכוּלִים לְהַכְּפִישׁ בְּנְבִלוֹת וּטְרָפוֹת, וְאַחֲר־כֵּף בָּאִים מִזֶּה מִחֲלוֹת וְחֲלָאִים רְעִים, וּמִי סוֹבֵל? הַיִּלְדִּים. וּמִדּוּעַ לְהַכְנִיסָם בְּסַפְנָה? וְכֵן לְשֹׁמֵר בְּבֵית עַל בְּשֵׁר וְחֵלֵב, שֶׁתְּהִיָּה הַפְּרָדָה מִחֲלֻטַּת בִּינְיָהֶם. אִם זוֹכֵה שְׂנִי כִּיּוֹרִים — אֲשֶׁרִיו וְאֲשֶׁרִי חֲלָקוּ, אַחַד חֲלָבִי וְאַחַד בְּשָׂרִי. וְכֵן צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד עַל הַצְּנִיעוּת, אֲשֶׁה אֲסוּר שֶׁתִּלְבֵּךְ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן עִם שְׁעָרוֹת מַגְלוֹת, זֶהוּ עוֹן חֲמוֹר מְאֹד, עָלֶיָּה לֵילֵךְ בְּכִסּוּי רֹאשׁ, וְשָׂאֵר עֲנִינֵי צְנִיעוּת, שְׁצְרִיכִים לְהִשְׁמֵר בָּהֶם, כִּי אַחֲר־כֵּף הַיִּלְדִּים יִסְבְּלוּ, חֵס וְשְׁלוֹם. לְזֹאת אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן מְאֹד, אִם לֹא זְכִינוּ עַדִּין לְהִיּוֹת בְּעָלֵי תְּשׁוּבָה אֲמִתִּיִּים, בָּאוּ עִתָּה לַעֲשׂוֹת לְמַעַן הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, בָּאוּ וְנַעֲשֵׂה אֶת זֹאת לְמַעַן הַיִּלְדִּים שֶׁלָּנוּ! שְׁלֹא יִהְיֶה דָּבָר כְּזֶה שְׂאֵבוֹת אֲכָלוּ בְּסֵר וְשְׂנֵי בָּנִים תִּקְהִינָה; לְמָה הֵם צְרִיכִים לְסַבֵּל בְּעַטְיֵינוּ?! מֵה הֵם חֲטָאוּ, מֵה הֵם פָּשְׁעוּ?! יִלְדֵי חֵן, מְתַקִּים וְחֲמוּדִים כְּאֵלּוּ, מֵאֲחֵר שְׂאֵתֶם חֲטָאתֶם, הֵם צְרִיכִים לְסַבֵּל?! נַעֲשֵׂה לְמַעַן יִלְדֵינוּ, וְאִם יִהְיֶה לָנוּ שִׁכְל, נַעֲשֵׂה לְמַעַן הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁכַל אֲשֶׁר דִּבְרָנוּ הַלֵּילָה יִכְנַס בְּתוֹךְ
 לְבַבְךָ, וְאִשָּׁה תַעֲזֹר לְרַעוּתָהּ, וַיְהִי אֶצְלֶכֶן רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה,
 וְתִדְאָגָנָה, שְׁלֹכַל אַחַת וְאַחַת תִּהְיֶה שְׂמֵחָה בְּבֵיתָה. לְזֹאת דְּבַר גְּדוֹל
 מְאֹד, שְׁפַעַם בְּשָׁבוּעַ תַּעֲשִׂינָה לֵיל שְׂמֵחָה, וְאִם אַתָּן יְכוּלוֹת לַעֲשׂוֹת
 אֵת זֹאת בְּאוֹלָם בְּרַב עִם הַדְרַת מֶלֶךְ — אֵיזָה חֵן וַיְפִי זֶה יִהְיֶה.
 שְׂתִּהְיֶה שְׂמֵחָה גְּדוֹלָה, וְתִשְׂמְחוּ; כִּי הַשְׂמֵחָה הִיא הַיְסוּד בֵּיהֲדוּת.
 וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמֵחָה, חֶלֶק ב', סִימָן א'): מִי שֶׁשְׂמַח
 תָּמִיד — הוּא מְצַלִּיחַ; הַשְׂמֵחָה מְבִיאָה הַצְּלָחָה. וְצָרִיכִים לְרֵאוֹת
 שְׂפִבֵּית תִּהְיֶה תָּמִיד אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֵחָה, וְלֹא לְהִסְתַּוֵּב בְּפָנִים
 זוֹעֵפוֹת, בְּעֶצְבוֹת, בְּמִרְרוֹת וּבְדִכְאוֹן, אֲלֹא לְהִיּוֹת בְּשְׂמֵחָה, לְחַיֵּךְ זֶה
 לְזֶה וְלַעֲזֹר זֶה לְזֶה, וּבִכּוֹת זֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂנוֹכָה
 שְׂהַשְׂכִּינָה תִשְׂרָה בֵּינֵינוּ.

הַמֵּאחַל לְכֵן בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז שיג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר וַיִּגַּשׁ, רֵאש־חֹדֶשׁ טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... תְּחִיָּה.

הִנֵּה בְּשַׁעַה תִּשַׁע יִהְיֶה שַׁעוֹר לְנָשִׁים, וּמְאֹד רְצִיתִי, שְׂתִּתְקַתְּקִי
 אֵת זֶה כְּדִי שִׁישָׂאָר עַל פְּנֵי הַכֶּתֶב.

מָה אָמַר לָךְ! אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִהַדְּפָסָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 יַעֲזֹר לָכֶם לְהוֹצִיא עֲכָשׁוּ חֶלֶק אַחַר חֶלֶק שׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", עַד
 שְׁנִיגִיעַ לְתֹאֲרִיךְ שֶׁל הַיּוֹם, וְעַם רְצוֹן טוֹב נוֹכַל לְהַגִּיעַ לְזֶה, כְּדֹאֵי
 לְתַרֵּם חֲצִי שַׁעָה בְּכָל יוֹם לְזֶה וְאֵזוּ נְצִלִית.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז שיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְגַשׁ, רֵאש־חֲדָשׁ טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות הגשית התכניות, צריכים לדבר עם ... גרו יאיר, פי נדמה לי שרשמית, המועצה לא מתפקדת עד אמצע השבוע שיהיה המשפט, עם כל זאת אברר ואשיב לך דבר.

בענין הסבל, אין מלים להסביר לך מה אני סובל בכלליות ובפרטיות, חרופין וגדופין מבית ומחוץ, מקרובים ומרחוקים וכו', והקדוש-ברוך-הוא נתן לי עצבים של ברזל לסבל את כל מה שעובר עלי.

בענין היילד שנפל, והצרכתי באמצע דרשה שהיתה לי עם המלמדים והמורות להפסיק, ולקחת אותו עם אמבולנס לבית-חולים וכו', וגדל הפחד שהיה לי, שחס ושלום, לא קרה משהו רציני, בודאי אתה צודק, שהיילד מסכן, הוא לא עשה שום דבר, ובנים בעון אביהם יסבלו וכו', הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתפנס יותר יראת שמים בין אנשי קהלתנו, וישמרו עצמם מגנבות וגזלות וכו', פי משלמים אחר-כך מחיר גבוה עד מאד, רחמנא לצלן, ולא כדאי לגנוב ולגזל וכו'.

נא להודיע שיודיעו אחת לשניה וכו' וכו' פי בשעה תשע בערב תהיה לי דרשה מאד חשובה לנשים, והקדוש-ברוך-הוא יתן דבורים שיעוררו את פלנו, ובפרטיות שהלילה כבר 'זאת חנכה' — גמר החותם של ראש השנה.

המאחל לך רפואה שלמה...

איך אַתָּה מַרְגִישׁ? אָנִי מְאֹד מְקַנָּה שְׂזֵה יַעֲבֹר, כִּי זֶה בְּלִי סֶפֶק
שִׁפְעַת חֲזָקָה, שְׂכַלְנוּ סוֹבְלִים מִמָּנָה מִפְּנֵי שְׁנוֹי מִזְג הָאָוִיר שֶׁמִּשְׁתַּנָּה
מִחַם לְקָר וְכוּ'.

כז שטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ, א' טַבַּח ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמְּךָ,
וּבִפְרָט שְׂאֵתָה מְדַבֵּר עִם הָאֲבָרְכִים בְּעִנְיֵי עֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר
אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה. וּבְאֵמַת הָעֵקֶר זֶה לְשִׁמּוֹר עַל הַזְּמַן הַיָּקָר, וְזֶה רִמּוֹ
(בְּרֵאשִׁית כד, מב): "וְאָבֵא הַיּוֹם אֶל הָעֵינַי", שְׂצָרִיכִים לְהִבְיֵא אֶת הַיּוֹם
הַזֶּה אֶל הָעֵינַי, וְלִבְחֹן אִם יֵצְאֵתִי יְדֵי חוֹבְתִי, אִם שְׂמַרְתִּי עַל הַיּוֹם
הַזֶּה וְלֹא הִלֵּךְ לְבִטְלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה בָּא אֶל תְּכַלִּיתוֹ הַנִּצָּחִית, שְׂזֵה
הַשֵּׁם הַיּוֹצֵא מִפְּסוּק אֶת הַשְּׂמִים וְאֵת הָאָרֶץ — סוֹד הַגִּשְׁפּוֹנָא
וְאָבֵא הַיּוֹם אֶל הָעֵינַי, כִּי עִם הַשֵּׁם הַזֶּה נִבְרָא הָעוֹלָם, וְהַתְּכַלִּית
שֶׁל הַבְּרִיאָה הִיְתָה לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵיךְ? עַל-יְדֵי שְׂמִירַת
הַזְּמַן, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַנְצֵל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּכָל יוֹם, וְכַמּוּבָא
בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ערב): "הַיּוֹם אִם בְּקִלּוֹ
תִּשְׂמָעוּ", אִם אָדָם רוֹצֵה לְשִׁמְעַע בְּקוֹלוֹ יִתְבָּרֵךְ, יִדַע שְׂאֵין לוֹ רַק
הַיּוֹם הַזֶּה, וְלֹא יִדְחַק מִיּוֹם לַיּוֹם, וְאֵת זֶה אֵתָה צְרִיךְ לְהַכְנִים
בְּאֲבָרְכִים וּבְבַחּוּרֵי הַיְשִׁיבָה שְׂלָנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחוּ מְאֹד.

מָה אָמַר לָךְ! הַחַיִּים כָּל-כֶּף קְצָרִים, וְאֵיךְ יֵשׁ זְמַן לְלִיצְנוֹת, וְאָנִי
בְּטַבְעֵי אֵינִי יָכוֹל לְסַבֵּל לִיצְנִים, וְעַל-כֵּן נִמְשַׁכְתִּי עוֹד בְּגִיל צָעִיר אֶל
אֲחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרָדִים, שֶׁהֵם תְּמִימִים גְּדוֹלִים, וְלִכֵּן הֵם כָּלִים
טוֹבִים לְקַבֵּל בָּהֶם דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, לְצַעֲרָנוּ הָרַב, אֲחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הָאֲשִׁכְנָזִים, יֵשׁ בָּהֶם חֲזִדָּק שֶׁל לִיצְנוֹת, שֶׁהֵם מְתוֹלֹצְצִים מִזֶּה וּמִזֶּה,
וְלִכֵּן קָשָׁה לָהֶם לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וּמָה גַם אֵלּוּ שְׂכַבְרֵי הַתְּקַרְבוּ,

הם אֲשֶׁר עוֹשִׂים מַחְלֻקוֹת וּמְרִיבוֹת וְכוּ', וְהַכֵּל מִהֲלִיצָנוֹת שְׁנֵדִבְקָה בָּהֶם. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצִּילֵנוּ מִקְּלַפַּת הֲלִיצָנוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כִּז שֵׁטֵז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיִּגַּשׁ, ב' טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, בְּנֶךְ לוֹמֵד טוֹב וּמִתְנַהֵג טוֹב, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיֶה לָךְ הַרְבֵּה נַחַת מִמֶּנּוּ.

כְּפִי מֵיטֵב יְדִיעַתִּי ה... הַחֲלוּ לַעֲקֹב אַחֲרֵיכֶם, בְּזֶה שְׂאֵתֶם יוֹצְאִים עִם רַמְקוּלִים, וְכִדְאֵי לַעֲצֹר עֲכָשׁוּ, כְּדֵי שְׁלֹא יֵצֵא מִזֶּה חֲלוּל הַשֵּׁם, אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

רְאֵה לְהַתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לָךְ דְּבַר שְׁבַמְנִינָן, כִּי מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן, יִהְיֶה לוֹ שְׁפַע, וְאִם בְּגִי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַה זֶה לְהַתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן, תְּמִיד הָיוּ מִתְפַּלְלִים בְּצַבּוּר דִּיקָא. וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרָכוֹת ח.): אֵימְתִי עֵת רְצוֹן? בְּשַׁעָה שֶׁהַצַּבּוּר מִתְפַּלְלִין; וְלִכֵּן מַה טוֹב וּמַה נְעִים, שֶׁתְּתַפַּלֵּל כָּל יוֹם בְּמִנְיַן, וּבַפֶּרֶט בְּשַׁבַּת-קִדְשׁ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז שיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי וַיְגִשׁ, ב' טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, הַצְּמוּד בְּפָנֵימִיּוֹת לְפִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְהַיּוֹם הוּא "זֹאת חֲנֻכָּה", וְאֲנִי מִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִפְקֹד אֶתְכֶם בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא, רַק תִּתְחַזְּקוּ שְׁנֵיכֶם יחד, וְאֵל תְּרִיבוּ בֵּינֵיכֶם, וּתְכַבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, וּבִזְכוּת זֶה יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיוּ לָכֶם בְּנֵים חַיִּים וְקִימִים, וְאֲסוּר לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאָפֶן, כִּי פִתְאֹם תָּבוֹא לָכֶם יְשׁוּעָה כְּזֹאת שְׁלֹא תֵאָרְתֶם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל כָּל יוֹם בְּמַנְיָן, כִּי מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּמַנְיָן יֵשׁ לוֹ דְּבַר שְׁבַמְנֵינָן, וְעַקֵּר חֲסֵרוֹן הַפְּרֻנְסָה שֶׁל הָאָדָם — שֶׁהוּא מְזוֹלֵז בְּתַפְלָה בְּצַבּוּר, כִּי הַמִּתְפַּלֵּל בְּצַבּוּר — תְּפַלְתּוּ נְשַׁמְעַת בְּשָׁמַיִם, כְּמֵאמָרָם ו'ל' (בְּרִכּוֹת ח.): אֵימָתִי עֵת רְצוֹן? בְּשַׁעָה שֶׁהַצַּבּוּר מִתְפַּלְלִין; וְלִכֵּן תִּרְאֶה לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לְהִתְפַּלֵּל בְּצַבּוּר, וְכֵן רְאֵה לְקַבֵּעַ עֵתִים לַתּוֹרָה, כִּי רַק זֶה יִשְׁאַר מֵאֲתָנּוּ, וְכָל פֶּרֶק מְשֻׁנְיּוֹת, כָּל דָּף גְּמָרָא שְׁאֵדָם לּוֹמֵד בְּכָל יוֹם — זוֹ הַצְּלַחְתּוֹ הַנְּצַחִית. אֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינּוּ מִטְּעָה אֶת עֲצָמוֹ, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז שיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי וַיְגִשׁ, ב' טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

יעזור הקדוש-ברוך-הוא, שיימתקו ממך כל הדינים, בזכות הצדקה שאת עושה ואת תורמת בעבור אולם השמחות, ותבשרי לי תמיד בשורות משמחות.

מאד רציתי שתדפיסי איזה קונטרס, ושיהיה לזכות בעלך ולזכותך, ובזה תושעו בישועה שלמה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז שיט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויגש, ב' טבת ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ואני מאד מאד מקנה, שתוכל לסדר את הענין של המשכנתא שלך מה שיותר מהר, ואל תהיה חכם בעיניך, שלא יעקלו לך את כל הדירה, ותהיה ערני, ואל תעשה שום צעדים פזיזים, כי חבל מאד שלא תאבד את הבית.

נא ונא ראה למסור את עצמך להתפלל כל יום במנין, ואף שאני יודע שקשה לך, עם כל זאת עליך לזכור, שכל החיים צריכים לשבור את הטבע הרע שנקרא עצלות, וצריכים לדאג להתפלל במנין דיקא, כי מי שמתפלל במנין, יש לו תמיד דבר שבמנין, שהוא שפע גשמי ושפע רוחני. וזכור כמה ימים בטלת שלא התפללת במנין, לצערי הרב, ימים ושבעות וחדשים ואפלו שנים וכו' וכו', שאתה לא יודע מה זה מנין, לכן ראה לתקן את מעשיך, כי לא חשוד קדשא בריך הוא דעביד דינא בלא דיין (ברכות יב:), כי אם עובר משהו עלי, אז תכף-ומיד אני מחפש מה עשיתי רע, ומה פגמתי, ואני מפשפש במעשי, ואני משתדל לתקן את זה, כדי שלא אקבל עוד מכות. ולכן גם אתה ראה לשמור מאד ולתקן מה שעשית, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַפְיִץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים עֲכָשׁוּ בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר
ע.ז.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז שכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדֵּר וַיְגַשׁ, ב' טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נְצַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

רְאוּ לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה
שְׁלֵמָה, שֶׁתְּהִיָּה לָכֶם דִּירָה מְשֻׁלָּכֶם, לְדַעְתִּי, תִּשְׁאָרוּ לְגוֹר פֶּה, וְתִרְאוּ
אִיךָ שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר, כִּי חָבַל מְאֹד שֶׁתִּלְכוּ, כִּי פֶה תִזְכּוּ לְחַנּוּךְ אֶת
בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם עַל טְהַרְת הַקֶּדֶשׁ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שֶׁתָּרוּ רַב נַחַת מִלְדֵיכֶם, עַל-יְדֵי הַחֲנוּךְ שֶׁתִּקְבְּלוּ פֶה
בְּקֵה לְחַנּוּךְ, שְׁלוֹמֵיכֶם עִם הַתִּינּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה
וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה לֹא נִמְצָא בְּשׁוּם מְקוֹם שְׁבַעֲוֹלָם,
וְלָכֵן תִּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי מֵאֲמָצִים לְהַשְׁאֵר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב
לָכֶם בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד.

וַיֵּשׁ לוֹמַר בְּפִרְשֵׁת הַשָּׁבוּעַ (בְּרֵאשִׁית מִד, מֵא): "וַתֹּאמֶר אֵל עַבְדֶּיךָ
הַזְרִידוּהוּ אֵלַי וְאֲשִׁימָה עֵינַי עֲלֵיו", כִּי בְּאֲמַת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת
בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְלַבֵּשׁ בְּכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְהַנְּשָׂמָה
מִתְחַנְנֶנֶת וּמִבְקָשֶׁת מֵהָאָדָם — רַק תְּשִׁים עֵינֶיךָ וְתִתְבּוֹנֵן, וְתִרְאֶה אֶת
אֲמַת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִז תּוֹרִיד אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ אֵלֶיךָ, אִיךָ
אָדָם צְרִיךְ רַק לְשִׁים עֵינָיו, וַיִּרְאֶה אֶת הָאֱלֹקוֹת שֵׁשׁ סְבִיבוֹ, כִּי
בְּאֲמַת הַכֹּל לְכָל אֱלֹקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהַנְּשָׂמָה בְּעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן שְׂמָה
רוֹאֶה אֶת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגֵלוּי נוֹרָא וְנִפְלְאָ מְאֹד, אִיךָ כָּאֵן בְּזֵה
הַעוֹלָם הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי הַנְּשָׂמָה שֶׁהִיא חֵלֶק אֱלוֹךְ מִמַּעַל, נַעֲלַמַת

וּנְסַתְרַת עַל-יְדֵי הַחֲמִרִיּוֹת שְׂבָגוּפוֹ, וְחֲמִרִיּוֹת הָעִיר הַמְּלֹאָה דְעוֹת שׁוֹנוֹת וְכוּ', וְזֶה "וַתֹּאמֶר אֶל עַבְדֶּיךָ", כֹּל בַּר יִשְׂרָאֵל הוּא עֶבֶד לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, "הוֹרִידוּהוּ אֵלַי", תוֹרִידוּ אֶת הַשְּׂכִינָה אֵלַי, וְאִז אֲנִי מִבְּטִיחַ לָךְ, "שְׁאֲשִׁימָה עֵינַי עָלֶיךָ", שְׁאֲסַתְּפֵל אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעֵינַי בְּעֵינַי אֶרְאֶה אֱלֹקֹתָיו יִתְבָּרַךְ.

מָה אָמַר לָכֶם! רְאוּ לָכֶם לְשִׁמְחַת מְאֹד מְאֹד, שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נָתַן לָכֶם מִתְּנוּת כְּאֵלוֹ, יְלָדִים נְעִימִים, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה מִכֻּלָּם הַרְבֵּה נַחַת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוּדָה אֶל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבְכֹל יוֹם וַיּוֹם תִּדְבֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבִּין אֶל אָבִיו, וְאִז טוֹב לָךְ כֹּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז שכא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיֵּגֶשׁ, ב' טַבַּת ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׂיִחִיו נִצַּח.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְּתֻבְכֶם, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִכֶּם.

בְּעֵינַי הִבִּין שְׁלֹכֶם, פֶּה וְשֵׁם יֵשׁ לִי בְּעֵינֹת אֲתוֹ וְכוּ', אֲבָל בְּכֹל־לֵינֹת, בְּרוּךְ הַשָּׁם, הוּא לּוֹמֵד טוֹב וּמִתְּנֵהוּ טוֹב, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתָּרוּ רַב נַחַת דְּקִדְשָׁה מִמֶּנּוּ.

נָא וְנָא הִרְגִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כֹּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמִדְבָרִים אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׁאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֹזַק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כֹּל הַיָּמִים!

רְאֵה לְקַבֵּעַ עֵתִים לְתוֹרָה, וְאֵל יַחְסֹר לְךָ יוֹם בְּלִי מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, אֲשֶׁר הִד' לְמוֹדִים הָאֵלוֹ הֵם כְּנֶגֶד הִד' עוֹלָמוֹת.

הַמְאֵחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹז שִׁכְבּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר וַיִּגַּשׁ, ב' טַבַּת ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם, וּמֵאֵד מֵאֵד רְצִיתִי לְדַעַת אֶת שְׁלוֹם בְּנֵכֶם ... גֵּרוֹ יְאִיר, אֵיךְ הוּא מְרַגֵּשׁ, וְאֵיךְ הוּא מְתַקְדֵם, יַעֲזוֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּהְיֶה לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאָה הַנִּפְשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף גַּם יַחַד.

אַתֶּם לֹא יְכוּלִים לְתָאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַחֹסֵד חָנָם שְׁעָשָׂה עִמָּכֶם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהֲצִיל אֶת בְּנֵכֶם, כִּי הִנְתוּחַ הַזֶּה הָיָה נַחוּץ, וּבְרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, שְׁתִּפְסְתֶם אֶת זֶה בְּזִמְנֵן, יַעֲזוֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּצְלִיחוּ, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עֲלֵיכֶם שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וְלֹא יַחְסֹר לָכֶם שׁוֹם דְּבָר.

הַמְאֵחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹז שִׁכְבּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר וַיִּגַּשׁ, ב' טַבַּת ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵף שְׁכַתְבֵתִי לְךָ אֶתְמוֹל מִכְתָּב, אֲמַרְתִּי לְהוֹסִיף לְךָ עוֹד מִכְתָּב,

כִּי מִמֶּשׁ הַחַיִּיתָנִי, כִּי הָיִיתִי בְּצַעַר גְּדוֹל, זֶה כָּבֵר כַּמָּה יָמִים שְׁאֲנִי רוֹאֶה שֶׁהַבַּחֲוָרִים מְאֹד שׁוֹכְבִים, וְלֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לָהֶם שׁוּם דְּבָר, אַתָּה סִפְרָתָ לִי, אֵיךְ שֶׁכָּל הַיְלָדִים יוֹדְעִים כָּבֵר בְּעַל-פֶּה כַּמָּה פְּרָקִי מִשְׁנִיּוֹת, זֶה עוֹרֵר אֶצְלִי שְׂמֵחָה עֲצוּמָה מְאֹד, כִּי כָּל-כֶּף אֲנִי מִתְיַגֵּעַ, פֶּן וְאוּלַי הַבַּחֲוָרִים יִצְלִיחוּ לִהְיוֹת יְרֵאִים וְשְׁלָמִים, וְעַדִּין לֹא עָלְתָה בִּי, אֲזַי מִמִּילָא יֵשׁ לִי צַעַר וְעִגְמַת נֶפֶשׁ גְּדוֹלָה, וְאֲנִי מְאֹד מְקוּנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוֹעֵלְתִי לָהֶם, שֶׁבְּאַמַּת יִתְחִילוּ לִהְיוֹת יוֹתֵר רְצִינָיִים.

וַיֵּשׁ לוֹמַר בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ (בְּרֵאשִׁית מֵד, ל): "וַיַּעֲתָה כְּבֹאֵי אֶל עֲבָדְךָ אָבִי, וְהִנְעֵר אֵינָנו אֶתְנוּ, וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ"; אָדָם צָרִיךְ לַעֲבֹד בִּימֵי נַעֲוָרָיו הַרְבֵּה, כְּדֵי שְׂיִהְיֶה לַעֲת וְזִקְנָתוֹ עוֹבֵד הַשֵּׁם פְּשׁוּט, כֶּף אָמַר מוֹהֲרָנִ"ת ו"ל, וְכֵן מוּבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל (סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן עג): הַעֲבוּדָה שְׂאָדָם עוֹבֵד בִּימֵי צְעִירוֹתוֹ חֲשׁוּבָה כְּמוֹ כַּמָּה שָׁנִים בִּימֵי זִקְנָתוֹ; עַל-כֵּן צָרִיךְ לְהִתְיַגֵּעַ הַרְבֵּה עַד שְׁנַעֲשִׂים אִישׁ צַדִּיק. וְזֶה מֵה שְׂאָמַר יְהוּדָה, שֶׁמְרַבֵּה אֶת הָאִישׁ הַיְהוּדִי הַכּוֹפֵר בְּעֲבוּדָה זָרָה, "וַיַּעֲתָה כְּבֹאֵי אֶל עֲבָדְךָ אָבִי, וְהִנְעֵר אֵינָנו אֶתְנוּ, וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ", הַנֶּפֶשׁ שֶׁל בֵּר יִשְׂרָאֵל קְשׁוּרָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאַנְחָנוּ צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִתְקַשֵּׁר נֶפֶשׁ בְּנֶפֶשׁ אֱלֹקִית, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַחֲדִיר יְרֵאת שָׁמַיִם בְּבָנֵי הַנַּעֲוָרִים, וְאֲזַי טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא כָּל הַיָּמִים.

מֵה מְאֹד גְּדוֹלָה שְׂמֵחָתִי, שְׂאֵתָה מְעוֹרֵר אֶת בְּנֵי הַנַּעֲוָרִים בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲנִי מְאֹד מְקוּנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִצְלִיחַ עִם הַיְשִׁיבָה, וְאֲזוּכָה לְחַתֵּן אוֹתָם סְמוּךְ לְפָרְקָם.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּעֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוֹדָי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שְׂכַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי וַיִּגַּשׁ, ב' טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

חָבַל לִי מְאֹד, שֶׁהַפֶּקֶס שֶׁלָּךְ לֹא שׁוֹלַח וְכוּ', רַק מְקַבֵּל וְכוּ', שְׁלַחְתִּי לָךְ כַּמָּה מְכַתְּבִים, וּמְאֹד רְצִיתִי שֶׁתִּמְסַר אוֹתָם אֶל יַעֲדֵם, כִּי הֵם מְכַתְּבִים מְאֹד נְחוּצִים, וְנָא לְהוֹדִיעֵנִי דְרָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁקִּבַּלְתָּם וּחֲלַקְתָּם.

מָה אָמַר לָךְ! הַחַיִּים כָּל-כָּף קִצְרִים הֵנָּה אֲנַחְנוּ פָּאן, וְעוֹד מְעַט נִצָּא מִכָּאן. וְסִפַּר לִי אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁבִּיעַת הַיּוֹתוֹ בְּחוֹר הַגִּיעַ לְאוּמָן, וְשֵׁם הַלָּךְ בְּלִילָה לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל לְהַתְּבוּדָד וְכוּ', וְאַחֲרֵי-כֵן הִתְחַתֵּן, וּבִתּוֹךְ הַשָּׁבַע בְּרָכוֹת דָּפַק לוֹ אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּחִלוֹן, וְהֵעִיר אוֹתוֹ בְּחֻצוֹת בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: מִשָּׁה, מִשָּׁה, הֵנָּה הֵייתָ בְּחוֹר, וְהֵנָּה נִעְשִׂיתָ אַבְרָהָם, עוֹד מְעַט תִּהְיֶה אַבְרָהָם, וְאַחֲרֵי-כֵן סָבָא, וְאַחֲרֵי-כֵן כָּבָר יוֹלִיכּוּ אוֹתָךְ ... וְכוּ' (כְּלוֹמַר לְקַבּוּרָה). וְנִתְעוֹרַר מְאֹד מְאֹד מֵאֲזוּ, וְדַבֵּר זֶה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהַכְנִיס בְּנוּ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שְׂכַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְרֵי וַיִּגַּשׁ, ג' טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶתְמוּל דִּבַּר אִתִּי אַחִיד ... גֵּרוֹ יְאִיר, וּמִתְלוֹנֵן שֶׁאַתָּה מוֹצִיא שֵׁם רַע עָלָיו וְכוּ', וּמְכַפִּישׁ אֶת שְׁמוֹ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְכוּ', אֲשֶׁר הִתּוֹצְאוֹת הֵם בְּכִי רַע, וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲרִכִין טו:), שֶׁלְּשׁוֹן-הָרַע מִתְקַבֵּלֶת מִהֵרָה, וְנִעֲשֶׂה כָּבָר מִזֶּה שִׁיתָה בְּרַבִּים, וְעַל-כֵּן אַבְקֵשׁ אוֹתָךְ מְאֹד, שֶׁתִּרְאֶה לְהַפְסִיק, כִּי לֹא נֶאֱדָה וְלֹא יֶאֱדָה לַעֲשׂוֹת

כֵּן לְאַחַח חֲבִיב כְּמוֹהוּ, וְאַף שְׂאִינִי יוֹדֵעַ אֵיזָה סִכְסוּף הִיָּה בֵּינֵיכֶם,
עַם כָּל זֹאת אֵינּוּ רְאוּי לַעֲשׂוֹת כֶּף לְשׁוֹם בַּר יִשְׂרָאֵל, וּפְרִט לְאַחַח
חֲבִיב כְּמוֹהוּ, וְאֲנִי מְקַנְהָה שְׁתַּתְּקֵן מֵה שְׁקַלְקֵלְתָּ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַכְנִיִּס אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאֲזִי
יֵאִיר עָלֶיךָ מְלֶךְ הַכְּבוֹד בְּהָאֲרָה נּוֹרְאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד.

רְאֵה לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמַנְיֵן דִּיקָא, כִּי כֶּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ח.): אֵימְתִי עֵת רְצוֹן? בְּשַׁעֲהָ שֶׁהַצְּבוּר מִתְּפַלְּלִין,
וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְהַתְּפַלֵּל בְּמַנְיֵן, וְרְאֵה לְקַבֵּעַ
עֲתִים לַתּוֹרָה בְּקַבִּיעוֹת חֲזָקָה חֶזֶק וְלֹא יַעֲבֹר בְּכָל יוֹם, וְאֶפְלוּ מֵעַט
דְּמַעַט כְּמָה הַלְּכוֹת, וְאֲזִי טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁלַבֵּל תִּכְפִּישׁ אֶת שֵׁם אַחִידְךָ,
וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁבֻזָּה אֶתְּהָ מִכְּפִישׁ אֶת הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ.

הַמֵּאחַח לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז שכו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְר וַיֵּצֵא, ג' טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל פְּלִלְיוֹת אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגְּרִים בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב",
הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, יַעֲזֵן שְׁמִסְתּוֹכְבִּים
כְּמָה אַנְשִׁים, וּמוֹצִיאִים שֵׁם רַע עַל כְּמָה מְלַמְּדִים, וַיְדוּעַ, אֲשֶׁר
לְשׁוֹן־הָרַע נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל, לְזֹאת אֲנִי מוֹדִיעַ לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַיְקָרִים — לֹא תוֹכְלוּ לְשַׁכְּנֵעַ אוֹתִי עִם לְשׁוֹן־הָרַע מְגַנָּה עַל
מְלַמְּדִים יְרָאֵי ה', וּבִפְרָט שְׂיֵשׁ לָנוּ מְלַמְּדִים מְסוּרִים בְּלֵב וְנִפְשׁ
חֲפָצָה לְתַלְמִידִים, וְכַמִּים הַפְּנִים לְפָנִים וְגו', כֶּף הַתְּלַמִּידִים אוֹהֲבִים
אֶת הַמְּלַמְּדִים שְׁלָהֶם, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֵלּוּ שְׁמִשְׁמִיעִים
אֶת הַמְּלַמְּדִים שְׂיִפְסִיקוּ, אַחֲרַת אֲצַטְרֶךְ לְשַׁלַּח אֶת יְלָדֵיהֶם הַבֵּיתָה.

מָה אָמַר לָכֶם! אָנִי רוֹאֶה שְׁהַסְמִ"ךְ-מ"ם אֹרֵב מְאֹד מְאֹד
בְּקִהְלָתְנוּ, בְּכֹל פֶּעַם הוּא בָּא בְּדֶרֶךְ אַחֲרֵת וְכוּ', לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים
בֵּינֵינוּ, לְזֹאת אָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד, תַּעֲשׂוּ מַה שְׁתַּעֲשׂוּ,
הַעֲקֹר שְׁתִּהְיֶה בֵּינֵינוּ אַחֲדוּת וְאַהֲבָה גְדוֹלָה.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שְׂכּוּ.

בַּעֲזֵרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר וַיְגַשׁ, ג' טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

בְּבִקְרַת מְקַדֵּם בְּיוֹם רְבִיעִי יֵשׁ אֶת הַמְשָׁפֵט בַּעֲפוּלָה נֶגֶד הָעָרְבִי,
שְׁחִיק טְמִיא, יִמַּח שְׁמוֹ, וְלִכְן מֵאַחַר שְׁאֵתָה חַתְמַתָּ עַל הַמְשָׁפֵט, הָיָה
רְצוּי שְׁתּוֹפִיעַ שְׁמָה, וְתַעֲשֶׂה לִי אֶת הַחֹסֵד הַזֶּה.

צְרִיכִים לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפָּנִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ
מֵלֵא נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק מֵעַמֵּד, וְאִינוּ נִשְׁבָּר
מִשׁוּם דְּבַר, וַיֵּשׁ לוֹמַר בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ (בְּרֵאשִׁית מִז, כה): "וַיֹּאמְרוּ
הַחֲתִינּוּ, נִמְצָא חֵן בְּעֵינֵי אֲדוֹנֵי, וְהֵינּוּ עֹבְדִים לְפָרְעָה", כִּי בְּאֵמַת
הָאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבֹטָל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא לְהִשְׁבָּר
מִשׁוּם דְּבַר, אֲלֵא עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו יֹאמַר: 'כָּל מַה דְּעָבִיד
רַחֲמָנָא לְטָב עָבִיד, וְאַפְלוּ שְׁסוּבֵל חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים מֵאִינְשֵׁי דְלֹא
מַעֲלִי, עָלָיו לְבִטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי שְׂזוּכָה
לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבֹטָל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזַי מֵאִיר עָלָיו אֹר נִפְלָא
מְאֹד, כִּי בְּזֶה שְׁאָדָם דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ לוֹ חַיּוּת, וּבְרִגְעַ שְׁאָדָם
מְקַשֵּׁר עוֹלָם הַבָּא לְעוֹלָם הַזֶּה, יֵשׁ לוֹ חֵן, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), אֲבָל כָּל הַצְּרוּת שְׁאָדָם סוּבֵל, הֵן רַק

על־ידי הדבור, שְׁמַדְבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, שְׁזָה פְרָעָה — פְּה־רַע, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן לח), עַל פְּסוּק (תהלים קמח): "רוּחַ סְעָרָה עָשָׂה דְבָרוֹ", שֶׁהָרוּחַ סְעָרָה שְׂבָאָה לְאָדָם, זֶה רַק עַל־ידי הדבור, וְזֶה "וַיֹּאמְרוּ הַחַיִּיתָנוּ", שֵׁשׁ לְאָדָם חַיּוֹת, עַל־ידי שְׁמַדְבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, שְׁזָה "נִמְצָא חַן בְּעֵינֵי אֲדוֹנָי", אָבֵל אָדָם נוֹפֵל לְשָׂאוֹל תַּחֲתִית עַל־ידי "וְהֵינּוּ עֲבָדִים לְפָרְעָה", עַל־ידי שֵׁשׁ פְּרָעָה — פְּה־רַע, אָזִי נַעֲשֶׂה עֲבָד. לְזֹאת צְרִיכִים מְאֹד לְהִתְחַזֵּק, שְׁזִכְנֵנוּ לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנֵי ז"ל, וְעַל־ידי־זֶה נִהְיָה בְּנֵי חוֹרֵין אֲמַתִּיִּים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שִׁכַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשׁ, ג' טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם לִידִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

פֶּה תִקְבֵּל מִכְּתָב כְּלָלִי לְתַלּוֹת עַל לוּחַ הַמוֹדְעוֹת, וְכֵן לְמִסַּר אֶת שְׁנֵי הַמִּכְתָּבִים הַנְּחוּצִים מְאֹד.

מָה אָמַר לָךְ! לֹא יִדְעַתִּי שִׁיְהִיָּה כָּל־כֶּף קָשָׁה עִם הַיְלָדִים, אֲשֶׁר כָּל הָעַל נִפְּל עָלַי, וְלִכֵּן יַעַן שְׂאֲנִי נוֹסֵעַ לְכַמָּה יָמִים, אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׁתַּדְבֵּר עִם כָּל אַבָּא בְּנִפְרָד, שְׁיִצְלִצֵּל לְבָנוֹ שְׁיִצִּית וְכוּ', וְלֹא יֵצֵא הַחוּצָה בְּמִשְׁךְ חֲמִשָּׁה יָמִים, שְׁלֹא אֶהְיָה כָּאֵן, כִּי בְּרַגַע שְׁיִפְרוּ אֶת הַתְּנָאִי, אֲנִי שׁוֹלַח אוֹתָם הַבֵּיתָה בְּלֵי רַחֲמָנוּת. הַקָּר פֶּה חֲזוּק מְאֹד מְאֹד, וְהֵם יוֹצְאִים בְּלֵי מְעִיל וְכוּ', רַק עִם חֲלֻצָה דְקָה וְכוּ', וְכֵן בְּלִילָה, שְׁפִשׁוּט מְסַכֵּן מְכּוּשִׁים וְכוּ' וְכוּ', וְלִכֵּן שְׁכַל אֶחָד זִוְהִיר אֶת בְּנוֹ, כִּי אַחֲרַת אִם לֹא יֵצִית, כְּשֶׁאֲנִי חוֹזֵר הוּא הוֹלֵךְ הַבֵּיתָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שִׁכְט.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְגַשׁ, ד' טַבַּת ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת הַדּוֹ"חַ שֶׁל בֵּית-הַמִּשְׁפָּט, וְנִסִּיתִי לְהַתְקַשֵּׁר
אֵלָיְךָ, וְלֹא תִפְסְתִּי אוֹתְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! תְּשׁוּאוֹת חֵן חֵן לְךָ עַל כָּל הַיְגִיעָה וְהַטְרָחָה
שֶׁהִתִּיגַעְתָּ וְטָרַחְתָּ בְּשִׁבְלִי. יַעֲזוּר לְךָ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיִּשְׁלַם לְךָ
מִשְׁפָּרְתְּךָ שְׁלָמָה, וַיְהִיֶּה לְךָ נַחַת רוּחַ גְּדוּלָה מִלְדִּיךָ.

מָה אָמַר לְךָ, כָּל הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם הֵם נִסְיוֹנוֹת מְאֹד מְאֹד
קָשִׁים, וְעַל כָּל אֶחָד עוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּיק מֵעַמֵּד
וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דָּבָר, וְזוֹ גְּדֻלַּת בַּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁשׁוֹם דָּבָר בְּעוֹלָם
לֹא יִכּוֹל לְשִׁבֵּר אוֹתוֹ, וְאֶפְלוּ כְּשֶׁמִּגִּיעַ לְמַצְבִּים שְׂיֹדֵעַ, שֶׁכֻּלָּם כְּנִגְדּוֹ,
עִם כָּל זֹאת לֹא יִתְיַאֵשׁ, אֶלֶּא יִבְרַח אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרְחֵמֵן, וּבְוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתוֹ.

בְּאֵמַת כָּל הַקְהֵלָה שְׁלָנוּ הִיא גַם אֶחָד גְּדוֹל, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל
אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מֵה שְׁעוֹבֵר — צָרוֹת וְיִסּוּרִים וְהַרְפַּתְקָאוֹת,
וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּיק וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר, וְאֵז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָּבֵא כָּל
הַיָּמִים.

וַיֵּשׁ לוֹמַר בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ (בְּרֵאשִׁית מֵה, כד): "וַיִּשְׁלַח אֶת אָחִיו
וַיִּלְכוּ, וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֵל תִּתְּנֵנוּ בְּדֶרֶךְ"; כִּי בְּאֵמַת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל
הֵם אֲחִים, וְצָרִיכִים לְהַחֲזִיק אֶת עַצְמָנוּ בְּיַחַד כְּמוֹ אֲחִים, אֲבָל כָּל
זְמַן שֶׁאֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת דֶּרֶךְ, שֶׁצָּרִיכִים
לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם, וְלִהְיֶיעַ לְעוֹלָם הַבָּא, עַל הַדֶּרֶךְ קוֹרֵה
שְׁמֵתְקוּטָטִים, וְזֶה מֵה שֶׁהוּא אָמַר: "וַיִּשְׁלַח אֶת אָחִיו וַיִּלְכוּ", הֵינּוּ
אִם אֲנִי רוֹאֶה שְׂאֲחִים שְׁלִי מִתְחִילִים אִתִּי, אֲנִי שׁוֹלַח אוֹתָם שְׂיִלְכוּ,

עם כָּל זאת הַנְּשָׁמָה אוֹמְרֵת: חָבֵל לָכֶם לְהִתְעַצְבֵּן אֶחָד עַל הַשָּׁנִי, כִּי אַתֶּם מְמִילָא עַל הַדְּרָךְ, כִּי כָּל הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא רַק דְּרָךְ, וְזֶה "וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֵל תְּרַגְּזוּ בַּדְּרָךְ", לֹא כְּדֹאֵי לְהִיּוֹת בְּכַעַס וּבְרָצִיחָה בַּדְּרָךְ, כִּי אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים פֹּה בְּאִמְצַע הַדְּרָךְ, עוֹד מְעַט אֲנַחְנוּ יוֹצְאִים מִפֹּה, וְחָבֵל עַל כָּל יוֹם שְׁעוֹבֵר בְּלֹא כְּלוּם. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחֻזֵּק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז של.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְגַשׁ, ד' טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכוּן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ, וְכֵן הִבְטַחְתִּי לָךְ, שְׂאֲכַתֵּב לָךְ מִכְתָּב הַתְּחִזְקוֹת, אֲבָל, לְדַעְתִּי, מֵאַחַר שֶׁשִּׁמְעֵת הַיּוֹם אֶת הַשְּׁעוֹר שֶׁדַּבַּרְתִּי עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, כְּבָר לֹא חֹסֵר לָךְ הַתְּחִזְקוֹת, כִּי אִם אֲנִי הִיְתִי שׁוֹמֵעַ שְׁעוֹר כְּזֶה רַק פַּעַם אַחַת בְּחַיִּי, הִיָּה מִסְפִּיק לִי עַל כָּל הַחַיִּים, וְהִיְתִי מַחֲיָה אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם הַתְּחִזְקוֹת בְּזֶה, וּבַפְּרָטִיּוֹת שְׁכָּל מַה שֶׁדַּבַּרְתִּי יִדְפַּס בְּמִכְתָּב כְּלָלִי לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְאֲנִי אֲבַקֵּשׁ מִיְדֵי־נִי ... גְּרוּ יֵאִיר, שֶׁיִּמְסֹר לָךְ הָעֵתָק מְזֶה, וְשֵׁם תִּהְיֶה לָךְ הַתְּחִזְקוֹת כְּמִים קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵיפָה.

נָא וְנָא רְאֵי לְמִסֹּר אֶת נַפְשֶׁךָ בְּעִבּוֹר בֵּית-מִדְרָשׁ, וְכֵן תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד לְהַדְפִּיס אֵיזֶה קוֹנְטֵרַס עַל שֵׁם הָאָמָא, וּבִזְכוּת זֶה הִיא תִּהְיֶה בְּרִיאָה.

נָא וְנָא רְאֵי לְהַתְּחִזֵּק, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹז שֶׁלֹא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבִיעִי לְסֵדֶר וַיְגַשׁ, ד' טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאֵד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה,
רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף, וְתִהְיֶה בְּרִיא.

בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם תִּשְׁלַח לִי מִכְתָּב אִם הֵם מְפָרְסְמִים עַל הַכֶּנֶס
בְּרַמַּת-גֵּן.

פֹּה תִקְבַּל שְׁנֵי מִכְתָּבִים לְמִסֵּר לִיעֲדָם.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹז שֶׁלֹב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְגַשׁ, ה' טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנו הַיָּקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלֹב", הַגָּרִים בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלֹב",
הַיְיִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָמִיד.

אִין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גִּדְּל הַצַּעַר וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ
שִׁישׁ לִי, וְכֵן אֶת הַנְּעוּזוֹעַ הַעֲמֵק שֶׁהַזְדַּעְזוּעִתִי מִן הָאֶסוֹן הַזֶּה.

חֲכַמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (שַׁבַּת קו.): אַחַד מִבְּנֵי הַחֲבוּרָה שְׁמַת,
תִּדְאָג כָּל הַחֲבוּרָה כְּלָה; וְלִכֵּן עֲלֵינוּ לְפַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשֵׂינוּ מָאֵד, מָה
חֲטָאנוּ וּמָה פִשְׁעָנוּ, שָׁבָא עֲלֵינוּ דְּבַר כְּזָה.

כְּתִיב (דְּבָרִים כ"א, א): "כִּי יִמָּצָא חָלָל בְּאֶדְמָה, אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֶיךָ
נָתַן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ, נִפְלַ בְּשֻׁדָּהּ לֹא נוֹדַע מִי הַכְּהוּ" וְגו'; אִם קוֹרָה

מקרה מוזעזע פֿוּה, ואין יודעים בעבור מי ובעבור מה באה הצרה הזאת, אזי צריכים להביא עגלה ערופה. "וענו ואמרו: ידינו לא שפכו את הדם הזה, ועינינו לא ראו". ועורפים את ראש העגלה, והיא צורחת וצונחת. מסביר החנוף, שבעת שערפו את העגלה, היתה צונחת מאד, וכלם בכו. ויש להבין, מדוע הסירו את הראש מהגוף? אלא ידוע, שהצדיקים מתפללים על כלל ישראל, והצדיקים נקראים "ראשי העדה", ואם ארע איזה מקרה רע, רחמנא לצלן, סימן שאנשי העדה נפרדו מהראש, ולא ציתו אותו. ולכן כדי לתקן את זאת, מסירים מהעגלה את הראש ומפרידים אותו מהגוף, לרמוז שזה היה הפגם.

ולכן עלינו להתחזק ביתר שאת וביתר עז באמונת חכמים, ולקבוע לעצמנו חק ולא יעברו ללמד בכל יום אפלו קצת בספר הקדוש והנורא: "לקוטי מוהר"ן", לטובת נשמתנו ולטובת נשמת ידידנו הבלתי נשפח ר' ... עליו השלום.

ובאמת בקשתי פֿבר בְּמָה וּכְמָה פְּעָמִים מְכַל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שִׁיעֲשׂוּ לְעֶצְמָם הַרְגֵל, כְּשֶׁרַק לֹא רוֹאִים אֶת אֶחָד מִחֻבְרֵינוּ בַתְּפִלָּה אַחַת, פֿבר צְרִיכִים לִילֵךְ וּלְבַקְרוּ וּלְהַתְּוֹדַע מָה אַרְע עִמּוֹ. וּכְמוֹ-כֵן כָּל אִשָּׁה שֶׁתְּהִיָּה בְּקֶשֶׁר עִם כָּל נְשׂוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, או לְכָל הַפְּחוֹת עִם חֻבְרָתָהּ הַטּוֹבָה, וְכֵן יִהְיֶה קֶשֶׁר בֵּינֵיהֶן.

הִיָּה אֶחָד מֵאֲנֵשֵׁי שְׁלוֹמֵנו וְשֵׁמוֹ: ר' יִשְׂרָאֵל מְטִירֵהוּוִיצָא ו'ל, וְהוּא גִטֵּל עַל עֶצְמוֹ מְצוּה, שֶׁפְּכָל לַיִל-שֶׁבַת הֵיכֵן שֶׁהִיָּה 'שְׁלוֹם-זְכָר' — הֵלֵךְ לְשֵׁם, וְלֹא יַעֲרוּ — לֹא קוֹר וְלֹא חֵם, לֹא גִשְׁמִים וְלֹא רוּחוֹת וּשְׁלֵגִים וְכוּ' וְכוּ'. וְדַבֵּר זֶה נִהְגַּ לְעֲשׂוֹת בְּעִבּוֹר כָּל תּוֹשָׁבֵי הָעִיר אוֹמֵן. וְהִיָּה מְשַׁמַּח אֶת בְּעָלֵי הַשְּׂמֵחָה וְכוּ'. פֶּעַם אַחַת נוֹלַד לְאֶחָד מֵאֲנֵשֵׁי שְׁלוֹמֵנו בֶּן זְכָר, וְהוּא הִיָּה עֲנֵי מְרוּד, וּבְאוֹתָהּ שֶׁבַת יָרַד שֶׁלֵּג כְּבֹד מְאֹד, וְהַקּוֹר הִיָּה עֹז מְנַשָּׂא, כְּשֶׁלְּשִׁים מְעֻלוֹת מִתַּחַת לְאַפֵּס, וְלֹא בָּא אִישׁ לְשְׁלוֹם-זְכָר, וּמִסְפֵּן הָעֲנֵי הַזֶּה — הֵכִין לְשׂוּא, וְאִף אֶחָד לֹא בָּא. וְהֵלְכוּ כָּלֵם לִישׁוֹן. וְהִנֵּה ר' יִשְׂרָאֵל מְטִירֵהוּוִיצָא ו'ל כְּדַרְכּוֹ בָּא לְשְׁלוֹם-זְכָר, וּמִצָּא אֶת הַדֶּלֶת נְעוּלָה, וְהִיָּה פְּלֵא

בְּעֵינָיו שָׁאִין אִישׁ גַּמְצָא וְכוּ', וְנִקְשׁ עַל הַדָּלֶת בְּחֻזְקָה, וְלֹא נִעְנָה. אֲזַי נִכְנַס בְּמַחְשַׁבְתּוֹ, שְׁמַשְׁהוּ אֵינְנוּ כְּשׁוֹרֵה פֶה, וְהִלָּךְ וְעוֹרֵר עוֹד כַּמָּה שְׁכָנִים, וּפְרָצוּ אֶת הַדָּלֶת, וְנִכְנְסוּ וְרָאוּ, שְׁכָל בְּנֵי הַבַּיִת שׁוֹכְבִים מְעֻלְפִים. מַחְמַת שְׁרָאָתָהּ הַמְשַׁפְּחָה, שְׁאָף אַחַד לֹא בָּא לְשָׁלוֹם-זָכַר', אֲזַי הִלְכוּ לִישׁוֹן, וּבֵין כֶּף הַעֲשָׂשִׁית שֶׁל גִּפְט שְׁהַאִירָה כְּבַתָּהּ, וַיֵּצֵא פִיחַ וְהַחֲנִיק אֶת כָּלָם, וְר' יִשְׂרָאֵל הִגִּיעַ מִמֶּשׁ בְּרָגַע הָאֲחֵרוֹן, וְכָל הַשְׁכָּנִים עָזְרוּ לוֹ לְהוֹצִיא אֶת הַמְשַׁפְּחָה מִהַבַּיִת, וְהַחֲלוּ לְרַחֲצָם בְּשֻׁלְג, כְּדֵי לְהַחְיֹתָם, וְכֶף הִצִּילוּ מִשְׁפָּחָה שְׁלֵמָה מְמוֹת בְּטוֹחַ. וְהָיוּ כָּל אַנְשֵׁי הָעִיר אוֹמְן מְשֻׁבְּחִים אֶת ר' יִשְׂרָאֵל מְטִירֵהוּ וַיֵּצֵא וְ"ל, שְׁבֻזְכוֹת הַמְצוּנָה הַזֹּאת שֶׁנִּטַּל עַל עַצְמוֹ, לְהַתְעַקֵּשׁ וְלִהְיוֹת אֲצֵל כָּל אַחַד בְּשָׁלוֹם-זָכַר', הִצִּיל מִשְׁפָּחָה שְׁלֵמָה.

וְלִכֵּן עָלִינוּ לְקַבֵּל עַל עַצְמָנוּ תְּמִיד לְהִוָּדַע מִה קוֹרָה אֲצֵל הַשְּׁכָן. סוּף כָּל סוּף אָנוּ מִשְׁפָּחָה אַחַת גְּדוֹלָה.

וְהַעֲקָר עֲכָשׁוּ צְרִיכִים רַק לְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לְשָׁאֵל שְׁאֵלוֹת: לְמָה? ! וְעוֹד פַּעַם: לְמָה? ! כִּי לְצַעֲרָנוּ הָרַב, קוֹרִים עִתָּה אֲסוֹנוֹת כְּבָדִים בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל וּבְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְצְרִיכִים רַק לְתַקֵּן אֶת מַעֲשֵׂינוּ, וְלְהִתְחַזֵּק בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עוֹ בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה מְאֹד.

הִנֵּה אָנוּ מוֹצְאִים, בְּשַׁעַה שְׁשָׁלַח יַעֲקֹב אֶת יוֹסֵף לְרְאוֹת אֶת שָׁלוֹם אָחִיו, לְמַד עִמּוֹ פִּרְשַׁת 'עֲגֻלָּה עֲרוּפָה', וְאַחֲרֵי כֵן אָרַע עִם יוֹסֵף מִה שְׁאַרְע, שֶׁהַשְּׁלִיכוֹהוּ לְבוֹר מְלֹא גַחְשִׁים וְעַקְרָבִים, וְאַחֲרֵי כֵן מְכָרוּהוּ לְעַבְד, וְהִעֲלִילוּ עָלָיו עֲלִילָה, וְנִכְנַס לְבֵית-סִיְהָר, עַד שֶׁחֲזַר לְמֶלֶךְ וְהִתְוַדַּע לְאָחִיו, וְשָׁלַח עֲגֻלוֹת לְהַבִּיא אֶת אָבִיו, וּפִרַשׁ רַש"י: לְהַזְכִּיר לְאָבִיו, שֶׁכִּשְׁנִפְרַד מִמֶּנּוּ, עָסְקוּ בְּפִרְשַׁת 'עֲגֻלָּה עֲרוּפָה'. וְנִשְׁאַלְתָּ הַשְּׁאֵלָה: מִדּוּעַ בְּאַמַּת לְמַד יַעֲקֹב עִם יוֹסֵף פִּרְשַׁת 'עֲגֻלָּה עֲרוּפָה', קִדְם שְׁאַרְע לוֹ מִקְרָה כְּזוֹ, שֶׁהַשְּׁלִיכוֹהוּ בְּבוֹר וּמְכָרוּהוּ, וְסָבַל מִה שֶׁסָּבַל? אֲלֵא יַעֲקֹב אָבִינוּ רָמַז לוֹ, שֶׁיִּגִּיעַ זְמַן, שֶׁיְהִיָּה לוֹ קֶשֶׁת מְאֹד בְּחַיִּים, אֲזַי עַל-כָּל-פָּנִים יְהִיָּה מְחַבֵּר הַגּוֹף אֶל הָרֹאשׁ, שֶׁתְּמִיד יִזְכֹּר מִהַצְדִּיק שֶׁהוּא יַעֲקֹב. אֲשֶׁר זֶהוּ סוּד 'עֲגֻלָּה עֲרוּפָה',

שְׁעוֹרְפִים וּמְסִירִים אֶת הָרֹאשׁ מִן הָעֲגָלָה, לְרִמּוֹז — שְׁכַל הַצָּרָה
בָּאָה, מִפְּנֵי שֶׁהִפְרִידוּ עֲצָמָם מִהָרֹאשׁ-בֵּית, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק.

וְלָכֵן עָלִינוּ לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל פָּגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים,
כְּמוֹבֵא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו'ל' (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סא); וּבִזְכוּת זֶה
כָּבֵר לֹא יִשְׁמַע עוֹד שׁוֹד וְשָׁבֵר בְּתוֹכֵנוּ, וְנִזְכָּה וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת
מִשְׁמַחוֹת.

הַפּוֹתֵב וְחוֹתֵם בְּצַעַר גָּדוֹל מְאֹד...

כּוּ שֶׁלֵג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ג טֵבֶת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נִרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! אִם לְחִזְקֶךָ — אֵין מְלִים בְּפִי לְפָרֵשׁ לָךְ אֶת גְּדֻלַּת
הַזְכוּת, שְׁיֵשׁ לָךְ וְלֹא-שֶׁתָּךְ, שְׁאַתֶּם מְדַפְּסִים דְּבָרִים כְּאַלֶּה, שְׁעוֹד לֹא
הָיוּ בְּעוֹלָם, כִּי זֶה לְעַמַּת זֶה, הַטְּמָאָה שְׁיֵשׁ בְּעוֹלָם — אֵין לְתֹאֵר
וְאֵין לְשַׁעַר כְּלָל, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, הֵן כְּנֵאוּף וְהֵן בְּכַפִּירוֹת
וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, וּבְפָרֵט שְׁעַכְשׁוֹ הַמְּסִינֵן עוֹבֵד מְאֹד חֲזָק, וְלָכֵן כָּל מִי
שָׂרָק יִזְכֶּה לְתַמָּךְ וְכוּ', שְׁתּוּכַל לְהַמְשִׁיף לְהַדְפִּיס אֶת הַסְּפָרִים
הַקְּדוּשִׁים הָאֵלוֹ — יִהְיֶה מְבֹטָח לַחֲיֵי הָעוֹלָם הַבָּא, בְּלִי שׁוּם סִפְק,
כִּי עַכְשׁוֹ עָקַר הַהִפְצָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׁיֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְאַמֵּץ וּלְהַדְפִּיס כְּרֵךְ אַחַר כְּרֵךְ "אֲשֶׁר בְּנַחֲל",
אֲשֶׁר מִי שָׂרָק יַעֲזוֹר בְּהַדְפַּסַּת שׁו"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֲל", בְּוִדְאֵי תַהֲיֶה לוֹ
יִשׁוּעָה בְּלִי שׁוּם סִפְק סְפִיקָא, וְלָכֵן אֲשַׁרִּי מִי שְׁיִתֵּן יָד לְהַדְפִּיס אֶת
"אֲשֶׁר בְּנַחֲל", וְאֵז טוֹב לוֹ וְלִזְרָעוֹ אַחֲרָיו כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא אֵל תְּהִיָּה שְׁבוּר מְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֵוֹלָם, וְאֲנִי מְקַוָּה
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וְאִם
 שְׂאֵתָה עֲכָשׁוּ בְּדַחְקוֹת גְּדוּלָּה, עִם כָּל זֹאת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא
 יַעֲזֹב אוֹתָךְ, וְאִז תִּזְכֶּה לְרֵאוֹת דְּבָרִים יְפִים בְּחַיִּיךָ.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ שְׁבַת שְׁלוֹם...

כז שלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר וַיְחִי, י"ג טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרִדְפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

לֹא יִדְעֵתִי, שְׂיִדְךָ רַב לְךָ בְּחַדוּשֵׁינִי דְאֹרִימָא, יַעֲזֹר לְךָ הַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד תַּחֲדֵשׁ חַדוּשִׁים גְּאִים, צִיִּצִים וּפְרָחִים.

אוֹדוֹת אוֹלָם הַשְּׂמַחוֹת, אֲנִי מְקַוָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוּכַל
 לַעֲשׂוֹת מַה שְּׁיֹתֵר יָפֵה, וְזֶה יֵצֵא לְהַפְלִיא פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת.

בְּעֵינַי בּוֹאֵי לְאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, לֹא נִרְאָה לִי שְׂאֵהֲיָה קֹדֶם פּוֹרִים,
 כִּי אִם אֵהֲיָה, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, בְּשַׁבַּת שִׁירָה, אִז אֵהֲיָה רַק
 בְּרֵאשׁ-חֲדָשׁ גִּיסוֹן, וְלִכֵּן לֹא נִרְאָה לִי שְׁבֹדוֹ בְּאֶדְר אֵהֲיָה בְּאַרְצֵנוּ
 הַקְדוּשָׁה.

רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֵוֹלָם, וְאִם אֶחָד
 בְּעוֹלָם אֵינּוּ יוֹדֵעַ אֶת הַיְגִיעָה וְהַטְרָחָה שְׁיֵשׁ בְּתוֹךְ הָאוֹלָם שְׂמַחוֹת,
 יַעֲזֹר לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזִכּוֹת זֶה, שְׁתַּמִּיד יִהְיוּ שְׂמַחוֹת בְּבֵית
 שְׁלָכֶם, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשַׂמְחוֹת.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִקְבַּל רְשִׁיוֹן לְבָנוֹת
 אֶת בֵּית-הַכְּנֶסֶת וּבֵית-הַמִּדְרָשׁ וְנִצְלִיחַ דְּרַבְנּוּ.

אוֹדוֹת הַפְּלִים וְכוּ', מַה אַכְפַּת לְךָ, אַתָּה אִמְרָתְךָ אֶת שְׁלָךְ,

וְשִׁישָׁאָר בַּחוּץ, וְאִם יִגְנְבוּ אֶת זֶה, זֶה לֹא אֲחֲרֵי־יָתֵךְ וְכוּ', וְצָרִיכִים לְהַגִּיד אֶת זֶה חַד מְשֻׁמְעִית לְחַתָּן, כִּי מִכָּל הַהֶפְסְדִים שֶׁקָּרוּ לָנוּ עַד עַכְשָׁו, כְּבָר רוֹאִים שֶׁלֹּא כִּדְרֵי לָנוּ לְהַחְזִיק בְּלִים שֶׁל אַחֲרִים, אֲנַחְנוּ לֹא שׁוֹמְרִים לְאַף אֶחָד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כז שלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שֶׁבֶת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וְיָחִי, י"ד טֵבֶת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַחַתָּן הַיָּקָר לִי מְאֹד ... וְאֵתוּ עִמּוֹ ... שְׂיַחֲיוּ נִצְחָ.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, וּבִפְרָט שְׂאֵתָם מִסְתַּדְרִים בְּיַחַד.

מָה אִמְר לָכֶם! הַרְבֵּה מְסִירוֹת נִפְשׁ הֵיְתָה לִי עַד שֶׁחַתַּנְתִּי אִתְּכֶם, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּצִיְתוּ אוֹתִי, וְלֹא תִתְחַרְטוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

א. הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד עַל מִדַּת הַצְּנִיעוּת, שֶׁזֶה הֵיְסוֹד בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה וְהִירָאָה, וְלְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד שֶׁלֹּא יֵרְאוּ אֶת הַשְּׁעֵרוֹת בַּחוּץ, כִּי הוּא עוֹן חֲמוּר מְאֹד, וְאֶצְלָנוּ הָאֲשֻׁכְנִזִים הַנְּשִׁים מְגַלְחוֹת לְגַמְרֵי אֶת שְׁעֵרוֹת רֵאשׁוֹן, וְעַל זֶה הֵן הוֹלְכוֹת עִם פֶּאֶה, כִּי כָּל-כָּף חֲמוּר גְּלוּי שְׁעָר, עַד שֶׁמְגַלְחוֹת לְגַמְרֵי.

ב. מְאֹד מְאֹד לְדַקְדָּק עַל הַלְבוּשׁ, וְאֲנִי מְאֹד רוֹצֶה שֶׁתִּלְךָ בְּשֶׁבֶת עִם שְׁטְרִימֵל וּבִגְד לָבָן כְּשֶׁתִּהְיֶה בִּיבְנָאֵל, וְכֵן עִם גְּרִבִּים לְבָנוֹת כְּמוֹ דְרָכֵי הַחֲסִידִים, חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ עִם בְּגָדֵי שֶׁבֶת, וְכֵן שֶׁהַפְּאוֹת תִּהְיֶינָה מְצַדֵּי פְּנֵיךָ וְלֹא מְאֲחֹרֵי אֲזֻנֶיךָ

ג. לְרֵאוֹת 'לְגַנְב' עֵתִים לַתּוֹרָה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, תִּלְמַד חֲמֵשׁ

וְרַשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאִפְּן שְׁתַּסִּים בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם, מִשְׁנָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת בְּגִרְסָא וְכֵן גַּמְרָא וְכֵן מִדְּרָשׁ, כִּי הָאֲרַבְעָה לַמּוֹדִים הָאֵלּוּ, הֵם כְּנֶגֶד הָאֲרַבְעָה עוֹלָמוֹת, וּמִי שְׁזוֹכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר מֵהַד' לַמּוֹדִים הָאֵלּוּ, מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְזוּי וְחַיּוּת וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ.

ד. רֵאָה לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר מְאֹד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְכֵן הִיא תִּיקָר וְתִכְבַּד אוֹתְךָ, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (ראש השנה ו:): אִשָּׁה — בְּעֵלָה מִשְׁמַחָה; וְכֵן אָמְרוּ (תנא דבי אליהו רבה, פְּרָק ט', סִימָן ו'): אִיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הַעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָה; לְכֵן צְרִיף לְהִיּוֹת כְּבוֹד וְהַכְנָה הַדְּדִית. וְרַבְּנּוּ וְ"ל אוֹמֵר (שיחות-ה"ן, סִימָן רסג, רסד), שְׁהַסְמִ"ךְ-מ"ם עוֹבֵד מְאֹד קָשָׁה לְשֹׁבֵר אֶת בְּתֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא יִהְיֶה בִּינֵיהֶם שְׁלוֹם-בֵּית, וְלִהְכַשִּׁילֵם בְּעוֹנוֹת חַמּוּרִים; לְכֵן רָאוּ לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶחָד אֶת הַשְּׁנַיִ, וְתִשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד, שְׁאֶחָד יַעֲזֹר לַשְּׁנַיִ, וְעַל-יַדֵּי-זֶה תִּצְלִיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

ה. תִּזְהַר לְלַכֵּת לְהַתְּפַלֵּל בְּמַגֵּן דִּיקָא אֶת כָּל הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחִרִית, מְנַחָה, מְעַרִיב — חַק וְלֹא יַעֲבֹר, וְזוֹ סִגְלָה לְפָרְנֶסֶה בְּנֻקַּל, כִּי מִי שֶׁמְתַפְּלֵל בְּמַגֵּן, יִהְיֶה לוֹ דָּבָר שֶׁבְּמַגֵּן. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרֻכּוֹת ת.): אִימְתִי עֵת רְצוֹן? בְּשַׁעָה שֶׁהַצְּבוֹר מִתְּפַלְּלִין; לְכֵן צְרִיף לְהַתְּפַלֵּל בְּצְבוֹר דִּיקָא, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹהֵר בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצִּיתוּ אוֹתִי, וְאֵז תִּרְאוּ נִפְלְאוֹת, שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הַעֲקֹר שְׁתַּהַיֶּה בִּינָכֶם אֶהְבֶּה גְדוּלָה, וּלְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶחָד אֶת הַשְּׁנַיִ, וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל הַעֲבֹר, וּמִכָּל שֶׁפֶן שְׁלֹא תִבִּיאוּ אֶת הַהִנְהַגּוֹת מֵהַבֵּית, וְדִי לְחַפְּיָא.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שְׁלוֹ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְיַחֲדָי, י"ד טֵבֵת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵינְךָ לְתֹאֵר וְאֵינְךָ לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל
הָאֱהָבָה שֶׁיֵּשׁ לִי אֵלֶיךָ, וּמִמָּשׁ מְסֻרְתִי אֶת נַפְשִׁי לְחַתֵּן אֶת בְּנֶךָ ...
יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיֶה דְבָרְךָ שֶׁל קַיִמָּא, בְּגִיזַת עֲדֵי עַד, הַעֲקָר
אִתָּם אֶל תִּתְעַרְבוּ לָהֶם בַּחַיִּים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחוּ.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׂאִתָּה וְאִשְׁתְּךָ תִּשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם, וְתִפְסִיקוּ
לְהִתְקוּטֵט וְלָרִיב כְּמוֹ יְלָדִים קְטַנִּים. הִנֵּה עֲכָשׁוּ תִלְכוּ לְחַתֵּן אֶת כָּל
הַיְלָדִים, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְלִכְּנֵן לָמָּה לָכֶם לָרִיב וְלַעֲקֹץ אַחֲדָה אֶת
הַשְּׂנִי, אָדָם יָכוֹל לְחַיּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם מִמָּשׁ כְּדִגְמַת עוֹלָם הַבָּא, אִם
יֵשׁ לוֹ רַק שְׂכָל, כְּכֹר כָּל-כָּף הַרְבֵּה שְׂמַעְתָּ מִפִּי, וּמִתִּי תִקְוִים אֶת
דְּבָרֵי?!!

נָא וְנָא רְאֵה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְגִמְרֵי אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
וְלֹא תִרְצֶה שׁוֹם רְצוֹן מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִצְלִיחַ
דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שְׁלוֹ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְיַחֲדָי, י"ד טֵבֵת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, תְּלִמִּידֵי
הַחֲבִיב לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַע-עוֹלָם, הֵן אִמַּת שְׂאֵנֵי יוֹדַע

שְׁעָבְרוּ עָלֶיךָ בְּעֵתִים הִלְלוּ מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים קָשִׁים, עִם כָּל זֹאת אַתָּה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי אַפְגִּים שְׁבַעוּלָם לְהִתְחַזֵּק. וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת הַיָּה שְׂמֵחָה. בְּכֵן אַתָּה צָרִיךְ לַעֲבֹד עַל עֲצָמְךָ, שְׂתִהְיֶה שְׂמֵחַ, וְתִדַּע לָךְ, שְׂשִׂמְחָה לֹא בָאָה בְּקִלּוֹת לְאָדָם, כִּי עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד כָּל-כָּף הַרְבֵּה צָרוֹת וְיִסוּרִים וּמְרִירוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, עִם כָּל זֹאת עַקֵּר הַעֲצָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לִפְלֵי בְּדַעְתּוֹ. וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי אַפְגִּים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבַר וְדְבַר שְׂמֵדְבָרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזֹאת, שְׂאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שְׂתַמִּיד בְּשִׂמְחָה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אֲנִי מְקַנְנָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַתְּחִיל לְהַגִּיד אֶת הַתְּפִלוֹת הַמוֹבָאוֹת בְּקִנְטָרִס "מְצִיאַת הַזֶּהוּג", וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְצָא אֶת בֵּית זוֹגָךְ וְתִתְחַתֵּן, וְתִבְנֶה בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל. הַעֲקֵר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְעוֹד פַּעַם בְּשִׂמְחָה, וְעוֹד פַּעַם בְּשִׂמְחָה וְכוּ' וְכוּ', וְאִף שְׂאֵתָה נִמְשָׁךְ מְאֹד לַעֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת, אֵל תִּסְתַּכַּל עַל זֶה, רַק תִּמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז שלח.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת ט"ו בְּטַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלוֹת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַזֶּה עֲלִיחֵן יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיִצִּילֵן מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִיחֵן, אָמֵן.

חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, שְׁאֲנִי זֹכֵה שׁוֹב לְכַתֵּב לְכֵן דְּבוּרִים
הַכּוֹלְלִים הַלֵּכָה, פָּרַשְׁתְּ הַשְּׁבוּעַ וְהַשְּׁקֵפָה, וְהַכֵּל בְּנוֹי עַל-פִּי דַעַת
רַבְּנוּ ז"ל.

הַלֵּכָה

נִדְבַר מִמְצוֹת צִיצִית, אֲשֶׁר הִיא מְצוּהָ מְאֹד מְאֹד יִקְרָה. וְחֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים מְאֹד הִקְפִּידוּ עָלֶיהָ, לְהִזְהָר בָּהּ מְאֹד. אִשָּׁה פְטוּרָה
מִצִּיצִית, מִפְּנֵי שֶׁהִיא מְצוֹת עֲשֵׂה שֶׁהַזְּמַן גֶּרָמָה. הֵינּוּ בַלְיִלָה פְטוּרִים
מִלְּיָד עִם צִיצִית, וְהַחַיִּיב הוּא רַק בַּיּוֹם, וְעַל-כֵּן כָּל דְּבָר שֶׁתְּלוּי
בְּזֶמֶן — הָאִשָּׁה פְטוּרָה בּוֹ. אֲבָל חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (סֵפֶה
מב): קִטָּן הַיּוֹדֵעַ לְהִתְעַטֵּף, אָבִיו צְרִיף לְקַחַת לוֹ צִיצִית לְחַנְכוֹ. חֲנוּף
לְמְצוֹת תְּלוּי בָּאָב, שִׁיקְנָה לְיֶלֶד צִיצִית מִגִּיל קִטָּן, בְּרַגַע שִׁיּוֹדֵעַ
לְהִתְעַטֵּף בְּצִיצִית, מִנְּחָ עָלָיו הַחַיִּיב לְלַכֵּת עִם צִיצִית. וַיַּעַן שְׁאֲנַחֲנוּ
יּוֹדְעִים, שֶׁלְצַעֲרָנוּ הָרַב, אֵין לָאָב סְבֻלָּנוֹת לִילְדִים, וּבְפִרְטוּיּוֹת לִילְדִים
הַקְּטָנִים, וְהֵם תַּחַת הַפְּקוּחַ וּרְשׁוּת הָאֵם, לְזֹאת אַחַת מִמְצוֹת הַחֲנוּף
שֶׁל הָאֵם — לְדַאֵג שֶׁתִּהְיֶה לְיֶלֶד צִיצִית כְּשֶׁרָה.

מְצוֹת צִיצִית, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ז'),
מְצַלֵּת אֶת הָאָדָם מִתְּאֻוֹת נְאוּף, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, שֶׁלֹּא יָבוֹא לְיַדִּי
הַרְהוּרִים רָעִים. אֲזִי צְרִיכִים לְהִזְהָר מְאֹד, שֶׁיִּלְכוּ הַיִּלְדִים בְּצִיצִית
כְּשֶׁרָה, וַיִּקְיָמוּ אֶת הַמְצוּהָ בְּשִׁלְמוּתָהּ. בְּדֶרֶךְ כָּלֵל כְּשֶׁמְכַבְּסִים אֶת
הַצִּיצִית — פּוֹסְלִים אֶת הַצִּיצִיּוֹת, וְהַיִּלְדִים הוֹלְכִים בְּצִיצִית פְּסוּלָה,
וְהָאֵם אֲשֶׁמָה בְּזוּהָ, בְּאֲשֶׁר אֵינָה שֹׁמֵה לֵב, שֶׁהַצִּיצִיּוֹת נִקְרְעוּ בַּעַת
הַכְּבוֹס וְנִפְסְלוּ, וְסַתֵּם מִלְּבִישִׁים אֶת הַיֶּלֶד בְּצִיצִית, אֲבָל הִיא פְּסוּלָה.

לְזֹאת, מִנְּחָ חוֹב עַל הָאֵם לְשֹׁמֵר שֶׁתִּהְיֶה לְיֶלֶד צִיצִית כְּשֶׁרָה.
וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (וְיוֹשְׁלָמִי בְּרַכּוֹת, פֶּרֶק א', הַלֵּכָה ב'): מִי
שֶׁנִּזְדַּקֵּר בְּמְצוֹת צִיצִית, זֹכֵה וְרוֹאֵה פָּנָי שְׁכִינָה. וּבְיֹדָאֵי כָּל אִמָּא
מִתְּפַלְלַת עַל הַצִּלְחַת בְּנִיָּה, שִׁיִּזְכּוּ לִירְאָת שָׁמַיִם, וְלִרְאוּת פָּנָי שְׁכִינָה,
וְהִנֵּה יֵשׁ מְצוּהָ אַחַת, שֶׁהִזְהִיר בָּהּ, זֹכֵה לְרְאוּת פָּנָי שְׁכִינָה, לְזֹאת
מִנְּחָ הַחַיִּיב עַל הָאֵם לְדַאֵג, שֶׁתִּמְיֵד תִּהְיֶינָה לְיֶלֶד צִיצִיּוֹת כְּשֶׁרוֹת.
בְּיֹדָאֵי הַמְצוּהָ מַחֲיֶבֶת אֶת הָאָב, לְדַאֵג שֶׁלְיֶלֶד תִּהְיֶה צִיצִית כְּשֶׁרָה,

אֲבָל אֲנַחְנוּ רוֹאִים אֶת הַמְּצִיאוֹת שֶׁלְדָאָבוֹנְנוּ הָרַב, הָאָבוֹת מְזַנְיָחִים, וְאִין אֲכַפֵּת לָהֶם, הֵם עֲסוּקִים מְאֹד, וּמְחַפְּשִׁים מְצוֹת, בְּשָׁעָה שֵׁישׁ לָהֶם מְצוּהָ בְּתוֹךְ בֵּיתָם — יִלְדֵיהֶם, וְאִינֶם נִזְהָרִים בְּכִשְׁרוֹת צִיצִיּוֹת יִלְדֵיהֶם.

לְזוֹאת, הָאֵם שֶׁנִּקְרָאת עֲקֶרֶת הַבַּיִת, אִם רוֹאָה שֶׁלֹּאֵב לֹא אֲכַפֵּת, תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מַאֲמָצִים לְדַאֵג שֶׁתִּהְיֶינָה בְּבַיִת כְּמֵה צִיצִיּוֹת, בְּאִפֶּן שֶׁהֵילֵד יִלֵּךְ תְּמִיד עִם צִיצִית כְּשֶׁרָה. וְאִם נִפְסְלָה הַצִּיצִית, יוּכְלוּ לְהַחֲלִיף תְּכֵף-וּמֵיֵד. וְכֵף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (נְדָרִים כּה.) : שְׁקוּלָה מְצוֹת צִיצִית כִּנְגֵד כָּל מְצוֹת שֶׁבַתוֹרָה; כָּל-כֵּף חֲשׂוּבָה מְצוֹת צִיצִית! וְכֵף נִפְסַק בְּשִׁלְחֵן עָרוֹף (אַרְחַ חַיִּים, סִימֵן כּד, סְעִיף ו') : גְּדוֹל עֲנֵשׁ הַמְּבַטֵּל מְצוֹת צִיצִית, וְעָלָיו נֶאֱמַר (אִיּוֹב לח, יג) : "לֹאֲחֹז בְּכַנְפוֹת הָאֲרָץ"; אִם אֵין מְקִימִים מְצוֹת צִיצִית, אֲזִי הֵילֵד עָלוּל לְהִדְרֹדֵר, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן; וּמִי רוֹצֵה שֶׁבָּנוּ יִדְרֹדֵר לְשִׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו!?

וְאֲנַחְנוּ עֲדִים, שֶׁהַרְבֵּה פְּעָמִים הֵילֵד הוֹלֵךְ בְּדַרְכִּים עֲקֵלְקָלוֹת הַפֶּה מִהַתוֹרָה, וּמִדְרֹדֵר, וְאִין לוֹ חֶשֶׁק לְקַדְשָׁה, וְהַהוֹרִים אוֹכְלִים עֲצָמָם לְמָה וּמְדוּעַ, וְאִינֶם שְׂמִים לֵב, שֶׁלְּבָנִים אֵין צִיצִיּוֹת כְּשִׁרוֹת. אִם הָיוּ נִזְהָרִים בְּזֶה שִׁילְכוּ הֵילְדִים בְּצִיצִיּוֹת כְּשִׁרוֹת, כְּדֹאֵי מְצוֹת צִיצִית לְהַצִּילָם מִכָּל הַחֲטָאִים שֶׁבְּעוֹלָם. וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימֵן ז'), שֶׁעַל-יְדֵי מְצוֹת צִיצִית, זוֹכִים לְאַמּוּנָה בַּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזוֹכִים לְקַבֵּל אֶת עֲצוֹת הַצַּדִּיק. לְזוֹאת, מִנְּחַ הַחֹב עַל הָאֵם לְדַאֵג, שֶׁלְּבָנִים תִּהְיֶינָה צִיצִיּוֹת כְּשִׁרוֹת, וְיַעֲשׂוּ בְּרַכָּה בְּכָל יוֹם "עַל מְצוֹת צִיצִית"; וְלִהְרַגְיֵלָם כְּכֹר כְּשֶׁמֶתְלַבְּשִׁים בְּצִיצִית, שִׂיאֵמְרוּ גַם אֶת הַפְּסוּק: "שָׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיְי"ה אֱלֹקֵינוּ הַיְי"ה אֶחָד, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד"; שֶׁהֵילֵד כְּכֹר מְגִיל צַעִיר יִהְיֶה רְגִיל לַעֲשׂוֹת בְּרַכָּה עַל הַצִּיצִית וּלְנִשְׁקָהּ, וְלוֹמֵר שְׁנֵי פְּסוּקִים אֵלוֹ עִם הַצִּיצִית. וְצִרִיכִים לְהַתְּחִיל כְּשֶׁהֵם עוֹד קְטַנִּי קְטַנִּים, וְזֶה יָבִיא קְדֻשָּׁה כְּזוֹ לֵילֵד, שִׁישְׁתוּקֵק אֶל הַתוֹרָה וְהַמְּצוֹת. וּכְמֵאֲמָרָם ז"ל (שְׁבַת קנג.) : בְּכָל עֵת יִהְיוּ בְּגִדֶיךָ לְבָנִים — אֵלוֹ צִיצִית; כִּי מִי שֶׁהוֹלֵךְ עִם צִיצִית — נִשְׁמָתוֹ מִתְּלַבֵּנָת.

וּמָה שֶׁאָנוּ רוֹאִים, שֶׁהֵילָדִים נִמְשָׁכִים אֶל הַטְּמְאָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וּמִדְרָדְרִים, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, זֶה בָּא מִפְּנֵי שֶׁאֵין נִזְהָרִים שֶׁיִּלְכוּ עִם צִיצִית, אוֹ שֶׁהוֹלְכִים בְּצִיצִית לֹא כְּשֶׁרָה. לְזֹאת מִנַּח הַחֹב עַל הָאֵם דִּיקָא, שֶׁהֵילָד יֵלֵךְ עִם צִיצִיּוֹת כְּשֶׁרוֹת, וְהִיא תִקְבַּל שְׂכָר עַל זְכוּת זוֹ. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּמִדְבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה יו, סִימָן ז'): וְרֵאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת הַיְיָ"ה — הַמְרָאָה מְבִיא לְיַדִּי זָכְרוֹן, וְהַזְכָּרוֹן מְבִיא לְיַדִּי מַעֲשֶׂה; בְּרַגַע שֶׁהֵילָד יִרְאֶה תְּמִיד אֶת הַצִּיצִית, וּבִפְרָט שֶׁהָאֵם תִּסְבִּיר לוֹ מָה זֶה צִיצִית — שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא צָוָה שֶׁתִּהְיֶה לָנוּ צִיצִית, הֵילָד יִסְתַּכַּל עַל הַצִּיצִית, וְזֶה יָבִיא לוֹ קִדְשָׁה גְדוֹלָה מְאֹד. כְּמֵאמָרָם ז"ל (סִפְרֵי שְׁלַח): "וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים" — זו מִצְוֹת צִיצִית, מְגִיד שֶׁהַצִּיצִית מוֹסֶפֶת קִדְשָׁה לְיִשְׂרָאֵל.

לְזֹאת, כָּל אִשָּׁה מְחֻיֶבֶת לְדַאֵג, שֶׁלִּבָּנִים כְּבָר מְגִיל קִטְנוֹת תִּהְיֶינָה צִיצִיּוֹת כְּשֶׁרוֹת, וְלִהְשַׁתְּדֵל לְכַבֵּסָן, שֶׁלֹּא תִהְיֶינָה מְלַכְלָכוֹת. וּדְהִיּוּם שֶׁאֵין זֶה בִּיקָר כָּל-כָּף, כְּדָאֵי שֶׁתִּהְיֶינָה כְּמָה צִיצִיּוֹת, אֲשֶׁר זֶה מְכַנֵּס יִרְאַת שָׁמַיִם לְיֵלֵד, קִדְשָׁה לְיֵלֵד, וּמַחְדִּיר בּוֹ תְּשׁוּקָה שִׁימְשֵׁף אַחַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן עַל הָאֵם לְדַאֵג לְכָף מְאֹד.

פְּרַשַׁת הַשְּׁבוּעַ — פְּרַשַׁת שְׁמוֹת

בְּפְרָשָׁה זוֹ מְסַפֶּרֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁפְּרָעָה גִזֵּר גְּזֵרָה, שֶׁלֹּא יוֹלְדוּ נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. הוּא עָשָׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁלֹּא יִתְרַבּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. עַד כְּדֵי כֵּן, שֶׁאָמַר לְמִילָדוֹת (שְׁמוֹת א, טז): "בְּיֵלְדְכֶן אֶת הָעִבְרִיּוֹת וְרֵאִיתֶן עַל הָאֲבָנִים אִם בֵּן הוּא וְהִמַּתֵּן אֹתוֹ וְאִם בַּת הִיא וְחָיָה"; הֵינּוּ שֶׁתִּשְׁתַּדְּלָנָה לַעֲשׂוֹת הַפְּלוֹת, וְכֹאֲשֶׁר תִּרְאֶינָה כִּי בֵּן הוּא, תִּמְתְּנָה אוֹתוֹ; כִּי פָחַד מְאֹד שֶׁיִּוֹלַד בֵּן שִׁישִׁיעַ אֶת יִשְׂרָאֵל. וְהַמִּילָדוֹת הֵיוּ: יוֹכְבֵד וּמְרָיִם. וְכַתּוּב (שֵׁם פְּסוּק יז): "וַתִּירָאן הַמִּילָדֹת אֶת הָאֱלֹקִים, וְלֹא עָשׂוּ כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהֵיהֶן מִלֶּךְ מִצְרַיִם וַתַּחֲיֶינן אֶת הַיֵּלְדִים"; הֵיטָה לָהֶן יִרְאַת שָׁמַיִם, וְלֹא עָשׂוּ כְּמִצְוֹת פְּרָעָה הַרְשָׁע.

למדים מכאן, עד כמה צריכים להשמר בענין הפלות, שהיום, רחמנא לישזבן, זהו דבר מצוי מאד, שרופאים רשעים ארורים מסיתים את הנשים לעשות הפלות, אשר זה בכלל רציחה; פי התינוק כבר גמור עם כל רמ"ח האיברים ושס"ה גידים, והוא ולד עשוי, וכאשר עושים הפלה — זו רציחה, ועוברים על לאו: "לא תרצח". וזהו עון חמור מאד. וכתוב בזהר פרשה זו, שאחד מהדברים שמסלקים את השכינה מהעולם — אלו הממיתים את התינוק בעודו בבטן אמו. ועל זה צריכים להשמר מאד, שבשום פנים ואפן לא לעשות הפלות, ולא להגרר אחר הרשעים ארורים, שעושים תכנון משפחה — כמה ילדים יהיו, פי זו גם-כן גזרת פרעה — שלא יולדו נשמות ישראל. לכן אמר (שם, פסוק י'): "הבה נתחכמה לו, פן ירבה וגו'; באו ונתחכם לעם ישראל, ונשתדל שלא ירבו, הינו לעשות תכנון משפחה, שמספיק ילד וילדה ותו לאו.

ובאמת בכל שנולדים יותר ילדים — זו ברכה בתוך הבית. וכל בן וכל בת, הם צנורות שממשיכים את השכינה בזה העולם. ולכן אשרי האיש והאשה שמולידים הרבה ילדים, ואין צריכים לדאג על פרונסה, כי הפרנסה באה ממילא עם הילדים, ולכן צריכים להזהר מאד מאד מאלו הרשעים הארורים, שעושים תכנון משפחה, ומסיתים את הנשים שלא פדאי להוליד יותר ילדים, פי זה עון חמור מאד; הקדוש-ברוך-הוא רוצה לתת מתנות, ואנחנו איננו מוכנים לקבלם, כל בן וכל בת שנולדים — זו מתנה מהשמים, ואם האב והאם יתפללו הרבה על הילדים, הם יכולים לגדל צדיקים וצדקניות, ובזכותם יעמד העולם. לזאת אשרי האיש והאשה שמקימים מצות פריה ורביה, שיולדו להם יותר ויותר ילדים, ובזכותם גדולה מאד מאד בשמים.

עוד יש לנו בפרשת השבוע, שמשה רבנו בקש הרבה את הקדוש-ברוך-הוא, מדוע עם ישראל סובלים כל-כף הרבה סבל, מהגויים המצרים, ומקבלים מכות רצח מהם, משפלים על ידם,

ונכנעים תחתם, למה צריכים להיות שונים מכל אמות העולם, אשר רק את עם ישראל רודפים? אזי יצא בחוץ, ומה ראה? (שמות ב, יג-יד): "והנה שני אנשים עברים נצים, ויאמר לרשע למה תפה רעה, ויאמר: מי שמך לאיש שר ושפט עלינו וגו'. ויירא משה ויאמר: אכן נודע הדבר". משה רבנו פגש שני יהודים רבים, ורצה להשלים ביניהם, אזי שאל את המכה: רשע, למה תפה את זולתך?! ענהו בעזות: מי שמך לאיש שר ושפט?! והלך ומסרו לפרעה, כמו שכתוב (שם, פסוק טו): "וישמע פרעה את הדבר הזה, ויבקש להרג את משה". הבין משה רבנו ואמר: עתה אני יודע מדוע סובלים עם ישראל כל-כף — כי יש מריבות ביניהם, ולשון-הרע ורכילות וכו', ובעבור זה סובלים את הסבל הנורא הזה.

דבר זה צריך להיות לנו למוד צמק מאד, אם אנו רוצים להגאל מהגלות המרה הזו, עלינו להשתדל מאד שלא תהיינה מריבות בינינו, לא יהיו לשון-הרע ורכילות בינינו, אלא אחד יעזר לשני. הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע אומר: בודאי אנו מאמינים באמונה שלמה שתהיה גאלה שלמה לכל העולם כלו, בעת בא דברו יתברך, כשיעלה ברצונו יתברך לגאלנו, ואסור לדחק את הקץ, אבל יש גם עכשו בחינת גאלה, כמו שכתוב (תהלים סט, יט): "קרבה אל נפשי גאלה"; כל אחד יכול לגאל את נפשו, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עב), שכל אחד יכול לראות שחלק משיח שלו יצא מהכח אל הפעל; הינו — שהוא יגאל מצרותיו, שזוהי גאלה פרטית, שכל אחד ואחד מאתנו יכול לזכות.

וכיצד? אם אנחנו נשתדל מאד לעזר זה לזה, שתהיה אהבה ואחדות בינינו, ולא נדבר לשון-הרע ורכילות זה על זה, בזה נגאל בגאלה פרטית, שנזכה להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא שנמצא פה אתנו, עמנו ואצלנו. כי למה צריכים לדבר לשון-הרע ורכילות זה על זה?! אפלו שאמת הדבר, למה לילך ולרכל: "ההוא אמר", "ההיא דברה" וכו', מדוע צריכים לחזר על הדבורים שנאמרו?! מדוע צריכים להסית זה נגד זה?! ולומר לפלוני: "אתה יודע מה

אלמוני דבר עליך" וכי? ! אשר זה חמור כל-כף כעבודה זרה, רחמנא לצלן, כמו שמשתחיים לצלם, לצלב, השם ישמר. וכגלוי עריות, רחמנא לישזבן, כמו שעברו על הכי גרוע. וכשפיכות דמים — שהרגו ונעשו רוצחים. כל-כף חמור עון לשון-הרע, שהוא פנגד השלש עברות הכי חמורות (ערכין טו). ולמה איננו גזהרים בזה, וכל-כף נטבע בנו הטבע הרע הזה, שאחד מרכל על חברו, ואחת מרכלת על זולתה, ומחרחרים ריב בין הבריות, ואחר-כף אומרים: "אני לא אמרתי כלום, רק ספרתי מה ההוא אמר"; הלה כאלו צדיק, שלא אמר כלום, אבל גורם למחלקת ולריב, וזה לשון-הרע עסיסי הגורם את כל הצרות. ובשביל זה אנו סובלים גלות מרה כל-כף.

לזאת, עלינו לעקר מאתנו אחת ולתמיד את המדה הרעה הזו — לרכל אחד על השני, ולדבר לשון-הרע, וחיבים על זה, רחמנא לצלן, בכמה לאוין ובכמה אוררים. ובאמת בדור הזה נתפשטה המחלה הממארת, שאברכים צעירים ונשים צעירות וילדים נפטרים, רחמנא לישזבן, ממחלה ממארת זו, ואין איש שם על לב מדוע באה עלינו מחלה זו? אלא רק מתמת עון לשון-הרע, כי מה הן לשון-הרע ורכילות? אוכלות את האדם, כף המחלה הממארת אוכלת את הגוף אט אט, עד, שרחמנא לצלן, נפטר בכאבים עזים. לזאת עלינו לקבל על עצמנו מהיום והלאה אף פעם לא לדבר על אחרים, ואף שזו תאנה גדולה מאד, עם כל זאת צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם, לא לדבר אחד על זולתו, כי עון לשון-הרע חמור מאד, וצריכים להשתדל מאד מאד לאהב זה את זה ולעזר זה לזה, ובזכות זה שאדם אוהב את זולתו, ואשה אוהבת את רעותה, ומשתדלת לעזר לה, בזכות זה הקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו. וצריכים למסור את נפשנו מאד מאד למדת האהבה, לאהב את הזולת 'כמוך' ממש.

הַשְּׂקָפָה

נְדַבֵּר מֵעֵינַי חֲנוּף הַיְלָדִים.

הַחֶכֶם מְכַל הָאָדָם אוֹמֵר (מְשָׁלִי יג, כד): "חֹשֶׁף שְׁכֻטוֹ שׁוֹנֵא בְּנוֹ, וְאוֹהֵבוֹ שִׁחְרוּ מוֹסֵר"; מִי שְׂאִינוֹ לוֹקַח אֶת יְלָדוֹ בְּיָדוֹ, סִימָן שְׁשׁוֹנֵא אוֹתָם, וּמִי שְׂאוֹהֵב אֶת יְלָדוֹ — הוּא מְטִיף לָהֶם מוֹסֵר. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא שְׁמוֹת): בְּנֵהֲג שְׁבַע עוֹלָם, אָדָם שְׂאֵמֵר לַחֲבָרוֹ: פְּלוּנֵי הִפֵּה אֶת בְּנֵךְ, יוֹרֵד עִמּוֹ לַחֲיָיו; הֵינּוּ אִם אֶחָד אוֹמֵר לְזוּלְתוֹ: הִרְבִּיצוּ לְיַלְדֶּךָ, הֵהוּא יוֹצֵא מִדַּעְתּוֹ, וּמִתְחִיל לָרִיב עִם זֶה שֶׁהִפֵּה אֶת בְּנוֹ, וְנִעְשִׂית קִטְטָה מְרַבָּה, וְגוֹרְמִים זֶה לְזֶה צְרוֹת רַבּוֹת. וְאִם־כֵּן, מִדּוּעַ אָנוּ לֹא נִרְאֶה לְשֹׁמֵר עַל יְלָדֵינוּ?! בְּנֵי־אָדָם כָּל־כֶּף אֲדִישִׁים, לֹא אֶכְפַּת לָהֶם מִהַיְלָדִים, וְאַחֲר־כֶּף סוֹכְלִים סָבַל נוֹרָא, בְּשַׁעַה שְׂחַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (תַּנְחוּמָא שְׁמוֹת), שְׁכַל הַמוֹנֵעַ בְּנוֹ מִן הַמְרָדוּת, סוּף יוֹצֵא לְתַרְבוֹת רָעָה וְשׁוֹנֵאֵהוּ. שְׁכַן מְצִינוּ בִישְׁמַעְעָל, שֶׁהִיוּ גַעְגּוּעִים לְאַבְרָהָם אָבִיו עָלָיו וְלֹא רָדָהוּ, וְיֹצֵא לְתַרְבוֹת רָעָה, וְיִשְׁנֵאֵהוּ אַבְרָהָם, וְהוֹצִיאֵו מִבֵּיתוֹ רִיקָם; אַבְרָהָם אָבִינוּ אֶהֱב מְאֹד אֶת בְּנוֹ, אֲזִי אֵף פַּעַם לֹא הִפֵּהוּ, וְלֹא הִעֲנִישׁוּ וְכוּ' לְהַעֲמִידוֹ עַל מְקוֹמוֹ, וְלִבְסוּף — יֹצֵא לְתַרְבוֹת רָעָה, וְהַצָּרָף לְגִרְשׁוֹ מִבֵּיתוֹ. מָה עָשָׂה יִשְׁמַעְעָל? בְּגִיל חֲמַשׁ־עֶשְׂרֵה הִבִּיא צֶלֶם מִן הַשּׁוּק, וְהִיא מְצַחֵק בּוֹ וְעוֹבְדוֹ. וְשָׂרָה אִמְנוּ לֹא רָצְתָה שְׁבִנָּה יִצְחָק יְלָמֵד מִישְׁמַעְעָל, אָמְרָה לְאַבְרָהָם: "גִּרְשׁ אֶת הָאֵמָה הַזֹּאת וְאֶת בְּנָהּ"; אִינֵנִי רוֹצָה שְׁבִנֵי יְלָמֵד מִמֶּנּוּ עֲבוּדָה זָרָה.

לְמַדִּים מִכָּאן, שְׂאֵבִינוּ הִרְאִישׁוֹן אַבְרָהָם, שְׁגָלָה וּפְרָסָם אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וּמְסַר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשָׁבִיל עִם יִשְׂרָאֵל לְהַקִּים עִם שִׁפְיָרוֹ אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אַבְל אֶת בְּנוֹ לֹא חִנֵּף, וְלִבְסוּף הַצָּרָף לְהוֹצִיאֵו מִהַבֵּית. וְהַמְצִיאֵוּת טוֹפַחַת עַל פְּנֵינוּ, אֲשֶׁר אָנוּ רוֹאִים הַיּוֹם, שְׁבִנֵי־אָדָם הוֹלְכִים לְקָרֵב יְהוּדִים לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שׁוֹ מְצוּהַ גְּדוּלָה מְאֹד — אֲשֶׁרִי לָהֶם! אַבְל שׁוֹכְחִים

לְהַדְרִיף אֶת יְלֻדֵיהֶם, שׁוֹכְחִים לְהַטִּיף מוֹסֵר לְיַלְדֵיהֶם, לְחַנֵּכֶם לְתוֹרָה וּלְמִצְוֹת. דּוֹרְשִׁים דְּרָשׁוֹת, נוֹתְנִים הִרְצָאוֹת, נוֹסְעִים נְסִיעוֹת לְקָרֵב רְחוֹקִים, בְּשָׁעָה שְׁאֵת בְּנֵיהֶם מְזַנְחִים, שְׂיַגְדְּלוּ הַפֶּקֶר, וְאִין לָהֶם פְּנָאֵי בַעֲבוּרָם. אַךְ אִין זֶה הַדְּרָף, לֹא וְלֹא! וְסִימָן שֶׁהֵם שׁוֹנְאִים אֶת בְּנֵיהֶם, כִּי "חֹשֶׁף שְׁבִטוֹ שׁוֹנֵא בְּנוֹ" — אִם אֵינְךָ מְטַפֵּל בְּיַלְדְּךָ בַעֲדוֹד קִטָּן — אַתָּה שׁוֹנֵאֵהוּ, בְּזֶה שְׁאֵתָה מְנַשֵּׁק אֶת בְּנֵךְ, אֵינְךָ מַעֲיֵד עַל אֲהַבְתָּךְ אוֹתוֹ, אֲלֵא זֶהוּ שְׁעֲשׂוּעַ בַּעֲבוּרְךָ, אַתָּה פְּיֵלְדְךָ קִטָּן שְׂיֵשׁ לוֹ בְּבֵה לְשַׁחַק אַתָּה, אַךְ אִין אַתָּה אוֹהֵב אֲלֵא אֶת עֲצָמְךָ, כִּי אִם הֵייתָ אוֹהֵבוֹ, הֵייתָ דּוֹאֵג לְלַמְדוֹ מוֹסֵר, שְׂיַלְמַד תּוֹרָה כְּדָבְעֵי, יִקְנֶה מִדּוֹת טוֹבוֹת וְדָרְף אַרְץ וְכוּ' עוֹד בִּהְיוֹתוֹ פְּעוּט.

כִּי מִי שְׂאִינוֹ מְחַנֵּף יַלְדָיו בְּקִטְנוּתָם, כְּשֶׁגֹדְלִים נַעֲשִׂים פְּרָאֵי אָדָם, וּלְבַסּוֹף צְרִיכִים לְהִרְחִיקָם מֵהַבֵּית, הַשֵּׁם יִשְׁמֹר. וְכֵן קָרָה עִם אַבְרָהָם אָבִינוֹ. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים, שְׁפָן קָרָה עִם יִצְחָק אָבִינוֹ, שְׁלֵא שְׁמַר עַל עֲשׂוֹ, "וַיֵּאָהֵב יִצְחָק אֶת עֲשׂוֹ" (בְּרֵאשִׁית כה, כח), אֲהַבּוּ וְאָף פַּעַם לֹא הִעִירוֹ לְתַקְנּוֹ וּלְחַנְכוֹ, לְפִיכָךְ יָצָא לְתַרְבוֹת רָעָה, עַל שְׁלֵא רָדָהוּ, עַד שֶׁעָבַר עַל עֲבֻרוֹת חֲמוּרוֹת: בָּא עַל נַעֲרָה מְאֻרְסָה, הִרְגָה אֶת הַנֶּפֶשׁ, כָּפַר בְּתַחֲתֵית הַמֵּתִים, כָּפַר בַּעֲקָר; וְהַפֵּל הָיָה — מִפְּנֵי שְׂאָבִיו לֹא הִטִּיפוֹ מוֹסֵר; וּלְבַסּוֹף הִצְרִיף יַעֲקֹב לְבָרַח מֵהַבֵּית, כִּי עֲשׂוֹ בִקֵּשׁ לְהִרְגּוֹ. וְאֵיזָה צַעַר הָיָה לְהוֹרִים — יִצְחָק וְרַבְקָה, שְׁפָן אַחַד מְכָרַח לְבָרַח מֵאֲחִיו. וְהַפֵּל הַחַל מִחֲמַת שְׁלֵא דָאָגוּ שְׂיַלְדֵם יִקְבַּל תּוֹכְחָה, וַיִּדְרִיכוּהוּ בַּדְּרָף הַנִּכְוָנָה.

וְכֵן אָנוּ מוֹצְאִים אֲצֵל דְּוֹד הַמְּלָךְ, שְׁלֵא יִסֵּר אֶת אַבְשָׁלוֹם בְּנוֹ וְלֹא רָדָהוּ, וְכֵן לִידֵי תַרְבוֹת רָעָה, וּלְבַסּוֹף רָצָה לְהִרְגֵה אֶת אָבִיו וּגְרָשׁוּ מֵהַבֵּית, וְגָרָם לוֹ מֵה שְׁגָרָם, שְׁדוּד הַמְּלָךְ סָבַל יִסּוּרֵי תַפְתֵּת מִבְּנוֹ אַבְשָׁלוֹם. הַפֵּל מִחֲמַת שְׁדוּד הַמְּלָךְ לֹא הִטִּיפוֹ מוֹסֵר. נִשְׁאֲלָת הַשְּׂאֵלָה, אַבְרָהָם אָבִינוֹ, אָבִי הָאֵמָה, הָאָבָא הָרֵאשׁוֹן, שְׁגָלָה וּפְרָסָם אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְכָל — לֹא חֲנַף אֶת בְּנוֹ כְּרֵאוּי; יִצְחָק אָבִינוֹ, שְׁמַסֵּר נַפְשׁוֹ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכַב עַל הַמַּזְבֵּחַ, וְהָיָה מוֹכֵן

לְהִשְׁחֵט בְּעִבּוּרוֹ יִתְבָּרֵךְ — לֹא חֲנֻךְ אֶת בְּנוֹ כְּדָבְעֵי; דָּוִד הַמֶּלֶךְ,
 נְעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל, שָׁפֵל עֲנִינֹו הָיָה רַק תְּפִלָּה, וְלֹא דָאֵג לְחֻנֵּךְ אֶת
 בְּנוֹ אֲבִשְׁלוֹם וְאֲדוֹנִיָּהוּ, וּלְבִסּוֹף יֵצְאוּ לְתַרְבוֹת רָעָה? ! לְמִדִּים מִכָּאֵן,
 עַד כִּמָּה צְרִיף לְהִיּוֹת הַחֲנוּף מִשְׁקַע בְּגִיל צָעִיר, וְלֹא לְבוֹא בְּטַעֲנוֹת
 אֶל הַמְּלַמְּדִים וְהַמּוֹרוֹת, כְּאֵלוֹ הֵם אֲשֵׁמִים בַּחֲנוּף, וְהֵם אֵינִם
 מְתַנְּהִיגִים פְּשׁוּרָה וּמְקַלְקְלִים אֶת הַיְלָדִים, לֹא וְלֹא! כִּי הַקּוֹלֵר תְּלוּי
 בְּצוּרָר הַהוֹרִים, מִחֲמַת שְׁהָאֵב וְהָאֵם אֲדִישִׁים, וְלֹא אֲכַפֵּת לָהֶם
 מִהַיְלָדִים, לְכֵן הַחֲנוּף כּוֹשֵׁל. אִם הָאֵב אוֹמֵר: "אֵיךְ אֶכֶּה אֶת הַחֲמוּד
 שְׁלִי", "אֵיךְ אֲרַבִּיץ לְיַלְדֵי הַמֶּתֶק?" וְכוּ', אִם הוּא חוֹשֵׁף מְקֵלוֹ עֲתָה,
 אֵל יִמְרַר בְּכִי לְבִסּוֹף! רַחֲמוּ עַל יַלְדֵיכֶם עַכְשָׁו, אַחֲרַת — לְבִסּוֹף
 הֵם יִבְעֻטוּ בְּכֶם, וַיִּגְרְשׁוּ אֶתְכֶם מִבֵּיתְכֶם, וַיִּלְסְטְמוּ אֶת הַבְּרִיּוֹת, חֵס
 וְשָׁלוֹם, וַיִּסְיְמוּ בְּבֵית-סֵהָר, רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, עַל-יְדֵי סַמִּים וּגְנֻבוֹת. וּמִי
 אֲשֶׁם בְּזָה? הָאֵב וְהָאֵם. יֵשׁ כֹּל מִיָּנִי שִׁיטוֹת הַהוֹרְסוֹת אֶת חֲנוּף
 הַיְלָדִים; כִּי אֲשֶׁר מְטַפְּטְפִים לָהֶם בְּכָל יוֹם לְדַבֵּר רַע עַל הַצְּדִיק,
 "אֵינְנוּ כָּל-כֶּף צְדִיק", "אֵינְנוּ צוֹדֵק כָּאֵן וְכָאֵן" חֲלִילָה, וּבָאִים אֶל
 הַיְלָדִים וּמְדַבְּרִים עַל לֶבֶם בְּכָל מִיָּנִי שִׁיחוֹת, כְּכֹר מוֹרִידִים מֵהֶם אֶת
 הָאֲמוּנַת חֲכָמִים, וּבְרַגַע שָׂאֵין לָהֶם אֲמוּנַת חֲכָמִים, אֲזִי אֵין אֲמוּנָה
 בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תְּלוּיָהּ רַק
 בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, כְּדַכְתִּיב (שְׁמוֹת יד, לא): "וַיֵּאֱמִינוּ בַּהוֹיָהּ וּבַמִּשְׁהָ
 עֲבָדוּ"; אוֹמְרִים חֲכָמִינוּ הַקְדוּשִׁים (מְכִילֵתָא בְּשֵׁלַח): אִם בְּמִשְׁהָ
 הָאֱמִינוּ, בַּהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ לֹא כֹל שֶׁכֵּן? אֵלָּא אֵי אֲפֹשֶׁר לְהַגִּיעַ לְאֲמוּנָה
 בְּבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, אֵלָּא עַל-יְדֵי שְׁמַקְדִּימִים תְּחִלָּה אֲמוּנַת חֲכָמִים
 וּמֵאֱמִינִים בְּמִשְׁהָ; וְכֵן מְקַלְקְלִים אֶת חֲנוּף הַיְלָדִים, עַל-יְדֵי
 שְׁמַתְלוּצְצִים מִבְּנֵי-אָדָם, וְהַיְלָד מְרַגֵּיל עֲצָמוֹ מְגִיל קִטְנוֹת גַּם-כֵּן
 לְהַתְלוּצֵץ מִזָּה וּמִזָּה, וְאֵין יוֹדְעִים, שְׁכֹשֶׁה יִלְד יִגְדֵל יִתְלוּצֵץ מֵהָאֵב
 וְהָאֵם. כִּי כְּשֶׁמְדַבְּרִים לְשׁוֹן-הָרַע וְרַכִּילוֹת בְּבֵית, לְבִסּוֹף הַיְלָדִים
 יִדְבְּרוּ עַל הַהוֹרִים, וְאַחֲרֵי-כֵן כְּשֶׁגְּדִלִים וְנַעֲשִׂים בְּנֵי מִצְוֹת, בְּגִיל
 שְׁלֹשׁ-עֶשְׂרֵה, אַרְבַּע-עֶשְׂרֵה, חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה, שֵׁשׁ-עֶשְׂרֵה, שְׁזֵה גִיל קֶשֶׁה
 מְאֹד, שָׂאֵין הַיְלָד יוֹדֵעַ לְהִכֵּן לְפָנוֹת, וְעַלּוּל לְצִאת לְתַרְבוֹת רָעָה,
 וַיֵּשׁ לוֹ שְׁאִיפוֹת רְעוֹת, הַהוֹרִים אוֹכְלִים עֲצָמָם, מֵאֵין בָּא דְכָר כְּזֵה? !

מָה עָשִׂינוּ? מָה חָטָאנוּ?! אָנוּ נוֹתְנִים צְדָקָה! עוֹשִׂים חֶסֶד עִם כָּלֵם! מַדּוּעַ מַגִּיעַ לָנוּ יְלָדִים כָּאֵלֵינוּ?! בְּשִׁעָה שְׁשִׁכְחוּ, שְׁלֹא עָמְלוּ עִם הַיְלָדִים כָּלֵל, וְלֹא הִשְׁקִיעוּ בְּחַנוּכְכֶם כִּהוּא זֶה, וְעוֹד מְטַפְּטְפִים לָהֶם דְּבוּרִים עַל הַצְדִּיק, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְדָבְרוּ בְּבֵית עַל זֶה אוֹ עַל זֶה, וְהַיְלָדִים קָנוּ לְעֶצְמָם מַדּוּת רְעוּת, וְאַחַר-כֵּן הַהוֹרִים מוֹרְטִים שְׁעָרוֹת רֹאשָׁם — מַדּוּעַ יְלָדֵינוּ אֵינָם מְחַנְכִים, וְיִצְאוּ לְתַרְבוּת רְעָה?!

לְזֹאת, עָלֵינוּ לְרֹאוֹת לְחַנּוּךְ אֶת הַיְלָדִים מִגִּיל צְעִיר. וְכֵן אֹמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּנִים, סִימָן סד): צְרִיף לְלַמֵּד עִם הַתִּינוּק דְּרַף-אַרְץ מְנַעוּרָיו; וְאַף פְּעַם לֹא לְדַבֵּר בְּפָנֵי הַיְלָדִים עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, הָרִי אָסוּר לְדַבֵּר עַל אֵף אֶחָד, וְאִם נֹאמַר, שְׁהַהוֹרִים רַחוּקִים עֲדִין מִתְקוּן זֶה, אֲזַי לְכֹל הַפְּחוֹת לֹא לְדַבֵּר בְּנוֹכַחוֹת הַיְלָדִים, וְאַף שֵׁישׁ אֵיזוֹ עֲגָמַת גִּפְשׁ מִמִּישָׁהוּ, שְׁפָגַע בְּכֶם וְכוּ', עַל-כָּל-פָּנִים נָא וְנָא אַל תְּדַבְּרוּ בְּגִנוּתוֹ בְּנוֹכַחוֹתָם, כִּי אֵינָם יוֹדְעִים לְהִבְחִין בֵּין טוֹב לְרַע, רַק שׁוֹמְעִים שְׁהַהוֹרִים מְדַבְּרִים לְשׁוֹן-הָרַע כָּל הַיּוֹם, וְקוֹלְטִים אֶת זֹאת, וְקוֹנִים לְעֶצְמָם אַחַר-כֵּן מַדּוּת רְעוּת. לְזֹאת, חַנוּף זֶהוּ אֶחָד מֵהִיסוּדוֹת בְּעַם יִשְׂרָאֵל, בְּקִדְשַׁת הַתּוֹרָה.

וְלִכֵּן מִי שְׂרוּצָה שְׂיִהְיוּ לוֹ יְלָדִים טוֹבִים, עָלָיו לְהִתְנַהֵג בְּעֶצְמוֹ — הוּא וְאִשְׁתּוֹ, בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוּל, לֹא לַעֲשׂוֹת עוֹל לְאֵף אֶחָד, לֹא לְדַבֵּר רַע עַל אֵף אֶחָד, לֹא לְקַלֵּל וְלֹא לְנַבֵּל אֶת הַפֶּה, וְלֹא לְדַבֵּר גְּנוּת זֶה עַל זֶה, וְאִז תִּהְיוּ בְּטוֹחִים שְׂיִהְיוּ לָכֶם יְלָדִים טוֹבִים. וְעַל כָּל זֹאת — צְרִיכִים הֵרֵבָה רַחֲמִים וְסִיעָתָא דְשָׁמַיָא, שְׁהַיְלָדִים יִצְלִיחוּ; כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הֵרֵבִים, בְּדוֹר הַזֶּה צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים מְאֹד, אֲנַחְנוּ חַיִּים בְּדוֹר אֲשֶׁר מְאֹד מְסַכָּן; מִצַּד אֶחָד — הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת מִתְגַּבְּרוֹת מְאֹד בְּעוֹלָם, וְעוֹשִׂים לִיצְנוּת מִכָּל הַקְּדוּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, דָּבָר כְּזֶה שְׁעוֹד לֹא הָיָה מֵאִז שֶׁקָּבְלוּ עִם יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה — שְׁתִּהְיֶה כְּפִירוֹת וְאֲפִיקוֹרְסוֹת פְּתוּחָה, לְדַבֵּר נֶגֶד הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנוֹתְנִים חַנוּף כְּפָרְנִי לְנַעַר. וּמִצַּד שְׁנַי — עוֹד לֹא הָיָה דוֹר כְּזֶה, שְׁהִנְאוּף וְהִתְפַּקְרוּת יִהְיוּ פְּתוּחִים כָּל-כָּף. הוֹלְכִים פְּרוּצִים

וּפְרוּצוֹת בְּרַחוּבוֹת, וּמָה יַעֲשֶׂה הַבֵּן שְׁלֵא יִחְטָא?! הֲלֹא הַבֵּן וְהַבֵּת
יֵשׁ לָהֶם גַּם-כֵּן יִצְרֵה הָרַע, וְהֵם רוֹאִים אֶת הַבְּלִי הַנוֹאֲפִים בְּרַחוּבוֹת,
וְזֶה מְעוֹרֵר אֶצְלָם גַּם-כֵּן אֶת הַתְּאוּהָ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁמִּסְתַּכְּלִים
בְּתַמוּנוֹת תּוֹעֵבָה, מִתְעוֹרֵר אֶצְלָם הַיִּצְרֵה הָרַע.

וְהִנֵּה הַהוֹרִים גְּאִיבִיִּים וְתַמִּימִים וְאוֹמְרִים: "הַבֵּן שְׁלִי חָכֵם,
פֶּקֶח", "הַבֵּת שְׁלִי יִרְאֵת שָׁמַיִם, שְׁמוּרָה מִחֲטָא", "זֶה לֹא יִקְרָה לָהֶם,
הֵם אֵינָם מִסְתַּכְּלִים עַל שְׁטוּת אֱלוֹ, וְאֵינָם נִמְשָׁכִים אַחֲרֵיהֶם". כִּף
מִדְּבָרִים הוֹרִים אֲדִישִׁים, שְׁלֵא אֲכַפֵּת לָהֶם מִהִילָדִים, אוֹ הוֹרִים
גְּאִיבִיִּים, שְׁעֵדִין אֵין לָהֶם שְׁכָל לְהִבִּין מַה קּוֹרָה פֹּה, שְׁהַעוֹלָם הַפֶּקֶר
עֵתָה, וְצָרִיכִים לְשָׁמֵר עַל הַבְּנִים וְהַבָּנוֹת כְּמוֹ שְׁשׂוּמְרִים עַל שְׁתֵּי
הַעֵינָיִם. צָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת הַנֶּפֶשׁ עֵתָה בְּשֶׁבִיל הַחַנוּף.

לְזֹאת, עַל הַהוֹרִים — הָאֵב וְהָאֵם, לְדַאֵג עַל חַנוּף בְּנֵיהֶם
וּבְנוֹתֵיהֶם, עַל חַנוּף עֲצָמָם, שְׁהֵם לְכָל הַפְּחוֹת יִשְׁמְרוּ עַל פִּיהֶם —
לֹא לְגַבְלוֹ, שְׁלֵא תִהְיֶינָה מְרִיבוֹת בְּבֵית, וְאַחֲרֵ-כֵן לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד
עַל הִילָדִים, לְעַמֵּד אֵיתָנִים עַל הַמְשָׁמֵר; לְהַתְעַנֵּן מַה לְמַד הַמְלַמֵּד
בְּחֶדֶר הַיּוֹם עִם הַבְּנִים? מַה לְמַדָּה הַמּוֹרָה בְּבֵית-סֵפֶר עִם הַבָּנוֹת?
וְלַחֲקֹר הַיֵּטֵב מַה וְאִיךָ הִיָּה; בּוֹדֵאֵי זֶה קֶשֶׁה, אֲבָל יוֹתֵר טוֹב שְׁיִהְיֶה
עֵתָה קֶשֶׁה, מֵאֲשֶׁר אַחֲרֵ-כֵן כְּשִׁיְהִי מֵאַחֵר כְּבָר, וְאִז הַצֶּעֵר יִהְיֶה
גְּדוֹל פִּי כַּמָּה וְכַמָּה. לְכֵן בְּדוֹר הַזֶּה הַחַנוּף צָרִיךְ לְהִיּוֹת חַנוּף שֶׁל
קִדְשָׁה וְטָהָרָה, חַנוּף שֶׁל אֱמוּנָה, חַנוּף שֶׁל מְדוּת טוֹבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה
נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ שְׁיִהְיוּ לוֹ יְלָדִים טוֹבִים.

הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ בְּתַפְלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי
שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתַּפְלָל בְּעֶדְכֶן, שְׁתִּזְכּוּ לִילָדִים כְּשָׂרִים, לִילָדִים
טְהוּרִים, לִילָדִים צְדִיקִים, לְבָנִים וּלְבָנוֹת צְדִיקִים וְצַדִּיקָנוֹת, וְתִזְכּוּ
לְחַתֵּנִם בְּגִיל צִעִיר, וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל כֵּף שְׁצוּחֻקִים, כִּי צוּחֵק מִי
שְׁצוּחֵק אַחֲרוֹן, כְּשִׁישׁ לְאָדָם יְלָדִים שְׁמוּרִים מִכָּל מִינֵי חֲטָאִים, אִז
הוּא הֵכִי מֵאֲשֶׁר. וְאִנְחָנוּ עֲדִים, שְׁבִנֵי-אָדָם יֵשׁ לָהֶם יְלָדִים מְבֻגָּרִים,
בְּנֵי עֲשָׂרִים-וְחָמֵשׁ, בְּנוֹת עֲשָׂרִים-וְשֶׁבַע וְכֵן הִלָּאָה, וְהַשָּׁנִים חוֹלְפוֹת,
וּמוֹרְטִים שְׁעָרוֹת רֵאשִׁים — מַתִּי יִזְכּוּ לְחַתֵּנִם?! עַל-כֵּן אָנוּ צָרִיכִים

להיות שמחים ועליזים, שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, ונותן לנו דעת ושכל לא להיות אדישים — מצד אחד, ולא להיות נאיבים מצד שני, אלא לחתן את הילדים בגיל צעיר, ולדאג בעבורם, וזו השקעה משתלמת.

שנשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כז שלט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות, ט"ז טבת ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל ידי הקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ואני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא שמהיום הכל יחזר על מכונו, ותוכל להיות שליח טוב במסירת המכתבים.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, כי בזה העולם צריכים הרבה התחזקות, ובפרט עכשו בימי שובבי"ם, צריך להרבות באמירת תהלים, וכן להתבודד הרבה אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר זה גם-כן בכלל אמירת תהלים, כי רבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ק'), שמכל ההתבודדות של דוד המלך, מזה נעשה הספר תהלים, ועל-כן צריכים להרבות באמירת תהלים, כי זו ההתבודדות של כל בר ישראל, אשרי מי שלא מטעה את עצמו כלל, ובפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, אשר יכולים להטעות את עצמו בזה העולם, אם אין לו ישוב הדעת, לכן ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ותאמר על-כל-פנים בכל יום יום תהלים, כי התהלים נחלקים לשבעה חלקים כמגנין ימות השבוע, ואשרי מי שזוכה לסיים בכל שבוע את ספר התהלים.

אֲנֹשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים מְסַפְּרִים, שְׁמוֹהֲרַנְתָּ וְ"ל הָיָה לוֹ בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים, וְשָׁלֵשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה הָיָה מְסִים פְּעָמִים בְּשָׁבוֹעַ תְּהִלִּים כְּמִנְיֵן כַּפָּ"ר, וְאֵלּוּ הֵם יְמֵי אֵלּוּל, יְמֵי הַסְּפִירָה, וְיְמֵי שׁוֹכְבֵי"ם, וְיְמֵי יִתְּן, שְׁגָם אֲנַחְנוּ נְקִים אֶת זֶה בְּשָׁלְמוֹת.

רְאֵה לְכַתֵּב חֲדָשׁוֹת מֵה קוֹרָה אֲצִלְנוּ וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

פֶּה תִקְבֵּל כַּמָּה מְכַתְּבִים נְחוּצִים לְמַסֵּר אֶת זֶה לְיַעֲדָם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז שמ.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, ט"ז טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ נִצַּח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּכֶם כְּכָר כַּמָּה פְּעָמִים, וְלֹא הָיָה פְּנָאֵי לְהַשִּׁיבְכֶם תַּכְף-וּמִיד, כְּרִצּוֹנְכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַתְחַזֵּק, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִמְשֹׁךְ עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, כִּי הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאֵי נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהַחֲזִיק מִמֶּמֶד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, וְאַתֶּם צְרִיכִים לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמְכֶם בְּזֶה שְׂאֵתֶם יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֶמֶת, מְרַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלָא בְּזֶה, וּמֵה הֵייתֶם עוֹשִׂים בְּלִי רַבְנוּ וְ"ל, וְזֶה צְרִיף לְהִיּוֹת עֶקֶר הַתְּחַזְקוּתְכֶם — לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְעַל-יְדֵי הַהַתְחַזְקוֹת תִּזְכּוּ גַם לְרַפּוּאָה שְׁלָמָה.

עֲכָשׁוּ בִימֵי שׁוֹכְבֵי"ם צְרִיף לְהִיּוֹת רְגִיל הַרְבֵּה בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים, וְלֹא לְהַתְבַּלְּבֵל מִשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, אֲנִי מְאֹד מְקוּהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַהֲיָה לְכֶם רַק טוֹב כָּל הַיָּמִים.

תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וְאִז תִּרְאוּ יְשׁוּעָה
בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹז שְׂמַא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְחִי, ט"ז טֵבֵת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם עִם בְּרִכַּת "מִזֵּל טוֹב", יַעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד תִּבְשְׂרוּ לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂיִהְיֶה לָכֶם בֵּית דִּיָּרָה מְשֻׁלְכֶם, וְשֵׁלָא
תִּצְטָרְכוּ לְגוֹר בְּשִׁכְנוֹת וּבִשְׂכִירוֹת.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַתְחַזֵּק יַחַד, וְלֹא לְרִיב, וּמִפֶּל שְׁפֵן שֵׁלָא יְהִיו
בֵּינְכֶם אֵי הִבְנוֹת.

עַלִּיכֶם לְזַכֵּר, אֲשֶׁר מְנִיעוֹת וּמְרִירוֹת עוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד,
וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַחֲזִיק מְעַמֵּד, וְאִינוּ גִשְׁפֹּר מְשׁוּם דְּבָר. וְלִכֵּן רְאוּ
לְהַתְחַזֵּק, וְלֹא לְפַל בְּדַעְתְּכֶם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַתְפַּלֵּל עָרֵב וּבִקֵּר בְּמַגִּין דִּיקָא,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יְהִיֶה לָךְ דְּבָר שְׂבִמְגִין, וְלְהַתְפַּלֵּל בְּצַבּוּר זֶה סְגָלָה עַל
פְּרִינְסָה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוֹכָה לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם אֶת הַשֵּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת
הַקְּבוּעוֹת בְּצַבּוּר, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹז שְׂמַב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְחִי, ט"ז טֵבֵת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ נְצַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם עִם הַפְּרָכּוֹת, יַעֲזֹר לָכֶם הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּתְּבָרְכוּ מֵאֵל עֲלֵיוֹן, וְלֹא תִשָּׁבְרוּ מִשׁוּם דְּבָר.

אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּרוּ רַב נַחַת מִבְּנֶכֶם ...
נְרוּ יְאִיר, אִם רַק לֹא יִפְרִיעַ לוֹ הַחֲבֵר, אֲזוּ הוּא יְכוּל לְהַתְּעֵלוֹת
בְּתַכְלִית הַעֲלִיָּה.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיָדְךָ בְּפָרֵט עֲכָשׁוּ בִימֵי
שׁוֹבְבֵיִם, תִּתְחִיל לֹאמֹר בְּכָל יוֹם יוֹם תְּהִלִּים, כִּי תִהְיֶה לִּי נִחְלָק
לִימֵי הַשָּׁבוּעַ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְסִיִּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים,
אֲשֶׁר מְסַגֵּל מְאֹד לְתִשְׁבּוּבָה, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן,
חֵלֶק ב', סִימָן עג).

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם
הַתְּרַגּוּם בְּאִפֵּן שֶׁתִּזְכָּה לְסִיִּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת כָּל הַפְּרָשָׁה, וְהוּא מְסַגֵּל
לְכָל הָעֲנָנִים, וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת חֲזָק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר
מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, חֵק וְלֹא יַעֲבֹר כָּל יְמֵי חַיֵּי, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֲזָק
בְּזֶה, וְאֲזוּ שְׁמוֹר מִכָּל הַמְּזִיקִים.

הַעֲקֹר תִּשְׁתַּדְּלוּ שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם בְּבֵיתְכֶם, וְתִבְנֶינּוּ אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי,
וְאִף אֶחָד לֹא יִרְצֶה לְהַשְׁתַּלֵּט עַל הַשָּׁנִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ בְּדַרְכְּכֶם
תָּמִיד.

וַיֵּשׁ לֹאמֹר בְּפָרֵשֶׁת הַשָּׁבוּעַ (שְׁמוֹת א, יג): "וַיַּעֲבֹדוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּפָרֵךְ", כִּי הִנֵּה אָדָם צָרִיךְ לְשָׁמֹר מְאֹד עַל הַדְּבֹר שֶׁלוֹ, וְלֹא
לְהַפְּקִירוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, וְלֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רִחוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
יִזְכָּה לְהִיּוֹת בֶּן חוֹרֵין. וּבְמִצְרַיִם, אֲזוּ הָיָה הַדְּבֹר בְּגִלוּת, עַל-יְדֵי
פְּרַעֲזָה — בְּבַחֲבִינַת מִצְרַיִם, וְלָכֵן לֹא יְכָלוּ לְדַבֵּר. וְעַקֵּר גְּלוּת מִצְרַיִם
הִיְתָה רַק עַל-יְדֵי מִשָּׁה רַבֵּנוּ, שֶׁהוּא הַדְּעַת שֶׁל כָּלל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָאִיר
בָּהֶם אֶת הַדְּעַת הָאֲמַת שֶׁל (דְּבָרִים ד, לה): "אֲתָה הָרְאֵת לְדַעַת, כִּי
הוֹיָ"ה הוּא הָאֲלֹקִים, אֵין עוֹד מְלַבְּדוּ", וְעַל-יְדֵי-זֶה זָכָה לְהַגִּיעַ אֶל
מְדֻרְגָתוֹ, וְזָכָה לְצִאת מִכָּל הַצָּרוֹת.

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מתפלל בעדכם שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כז שמג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות, ט"ז טבת ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב מך.

מה אמר לך, ידידי היקר! החיים מלאים נסיונות קשים ומרים, ואשרי מי שמחזיק מעמד.

ראה לחזק את עצמך, ואיך זוכים לחזק את עצמו? על-ידי שמחזקים את אחרים, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קו) על הפסוק (תהלים לב, א): "אשרי משכיל אל דל", אשרי אדם שמכניס שכל בדל. ועצה לבוא לגדלות המחין — להשכיל את אחרים.

אסור לך לפל בדעתך משום דבר שבעולם. וידוע מה אמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן, סימן תקנא): הקדוש־ברוך־הוא אוהב חסיד מטגן, הינו שעובר עליו צרות ויסורים, מרירות ומכאובים וכו', וכו', ואף-על-פי-כן מחזיק מעמד ומתחזק, ומחזק את אחרים. מה אמר לך, ידידי היקר! עברו עלי בחיים צרות ויסורים, משברים וגלים, והקדוש־ברוך־הוא עזר לי ועוזר לי להתחזק, לכן ראה גם אתה להתחזק, והקדוש־ברוך־הוא בודאי לא יעזב אותך.

עכשו בימי שובבי"ם צריכים להיות דבוק בהקדוש־ברוך־הוא, לדבר הרבה אל הקדוש־ברוך־הוא, פי כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין

לְשַׁעַר כָּלֵל. וְכֵן צְרִיכִים לְדַבֵּר עִם בְּנֵי־אָדָם, כִּי רַבְּנוּ ו' לְאָמֵר
 (לְקוּטֵי־מִוֶּהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן יד): תִּקְוֶן לִפְגַּם־הַבְּרִית — לְהַחְזִיר
 בְּנֵי־אָדָם בְּתִשׁוּבָה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם בְּנֵי־אָדָם,
 וּמַעֲוָרָר אוֹתָם לְעִבּוּדֵת ה' יִתְבָּרֵךְ, וְאֵינּוּ מְסַתְּפֵל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה
 שְׁבַעֲוֹלָם, אֲלֵא הוּא מְדַבֵּר, וְהֵם וְדַאי יִקְבְּלוּ, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ו' ל'
 לְמוֹהֲרָנֵי ת' ו' ל': אֵתָה תְּדַבֵּר, וּבְדַאי אֵתָה פּוֹעֵל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַקְיָם
 אֵת זֶה!

נָא וְנָא לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְלִרְקֹד בְּכָל יוֹם, וְאֶפְלוּ בִּינְךָ לְבִין
 עֲצָמְךָ. וְשִׂמְעָתִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ מֵה שָׁר' נִחְמָן טוּלְטְשִׁינְעַר הִיָּה
 רְגִיל לִרְקֹד בְּכָל יוֹם, אֶפְלוּ בִּינוּ לְבִין עֲצָמוּ, כִּי כֵן קָבַל מְמוֹהֲרָנֵי ת'
 ו' ל', שְׁבַכְּל יוֹם וְיוֹם צְרִיכִים לִרְקֹד, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לִרְקֹד עִם
 אַחֲרִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז שדמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, ט"ז טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
 נְצַח.

מָאָד מָאָד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַ הַטוֹב מִכֶּם.

רְאוּ לְשִׂמְחַ מָּאָד מָּאָד, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא הַפְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ כָּל
 הַהִשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת שְׁבַעֲוֹלָם.

נָא וְנָא רְאוּ לְשִׂמְחַ עִם כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה שְׂיֵשׁ בְּכֶם, כִּי כָּל מִצְוָה
 וּמִצְוָה זוֹ זְכוּת גְּדוּלָה מָּאָד, כִּי אִם בְּנֵי־אָדָם הִיוּ יוֹדְעִים מַעֲלַת כָּל
 מִצְוָה וּמִצְוָה, הִיוּ תָּמִיד שְׂמַחִים וְעֵלְיוֹזִים, וְלִזְאוֹת, רְאוּ לְהַתְחַזֵּק בְּכָל
 מִינֵי אִפְנָיִם שְׁבַעֲוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּדַאי לֹא יַעֲזוֹב אֶתְכֶם.

רְאוּ לְהַחֲיוֹת אֵת עֲצָמְכֶם עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שְׂיֵשׁ בְּכֶם, וְאָסוּר

לְרַחֵף בְּדַמְיוֹנוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲלֵא לְהַחִיּוֹת אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל מִצְוָה
וּמִצְוָה, וּבִפְרָט מִצְוֹת שֶׁבַת, שְׁצַרִּיכִים לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה כָּל הַשְּׁבִיט
כְּלָה, וְלִשְׁמֹר מְאֹד שֶׁלֹּא יִהְיוּ וְכוּחִים, וְעַל־יְדִי־וָה תִּהְיֶה לָכֶם פְּרִנְסָה
בְּשִׁפְעוֹ.

אִין אַתֶּם יְכוֹלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שֵׁישׁ לָכֶם,
שְׂאֵתֶם מְפִיִצִים אֶת אֹר רַבְּנוֹ ז"ל בְּעוֹלָם, וְלָכֵן תִּצְאוּ בְּמֶרְץ יוֹתֵר
גְּדוֹל.

נָא וְנָא אֵל תְּרִיבוּ בֵּינֵיכֶם, וְשֵׁלֵא יִהְיוּ בֵּינֵיכֶם וְכוּחִים, אֲלֵא
אַהֲבָה וְהַבְּנָה הַדְּרִית.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְמִיד בְּכָל יוֹם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֵל
יַחֲסֹר לָךְ יוֹם בְּלִי לִמּוּד מְקַרָּא — פְּרָשַׁת הַשְּׁבִיעִי, מִשְׁנָה — כְּמָה
פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת, גְּמָרָא — כְּמָה דְּפִים גְּמָרָא, וְעַל־יְדִי־וָה תִּצְלִיחוּ
דִּרְכְּכֶם תְּמִיד.

אוֹדוֹת מִצְוֹת עֲרוּב וְכוּ', אֵיפֹה שֵׁישׁ עֲרוּב מִצְוָה לְטַלְטֵל, וְאֵלוֹ
שְׂאִינָם מְטַלְטְלִים בְּמָקוֹם עֲרוּב, זֶה חֲשֵׁשׁ גְּדוֹל בְּפָגַם אֲמוֹנוֹת
חֻכְמִים, שֶׁלֹּא מְאֲמִינִים בְּחֻכְמִים שֶׁתִּקְנִנוּ לָנוּ מִצְוֹת עֲרוּב, וְכִבֵּר מוֹבָא
בְּסִפְרִים הַקְּדוּשִׁים לְהַקְפִּיד מְאֹד מְאֹד אֵיפֹה שֵׁישׁ עֲרוּב כֵּן לְטַלְטֵל.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁיִהְיֶה לָכֶם אֶף טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאֵחַל לָכֵן בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז שמה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ז טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... תַּחֲיָה.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר לְשִׁמְעַ מַה שֶׁקָּרָה בֵּינֵיכֶם וְכוּ'.

מָה אָמַר לְךָ! יֵשׁ בְּזוּג שְׁלָכֶם עֵין הָרַע מְאֹד מְאֹד חֲזָקָה, כִּי אַחֲרַת לֹא הָיִית בּוֹרְחַת, וְאֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּחַזְרִי אֶל בְּעֶלְךָ, כִּי מִשְׁנִיכֶם יֵצֵא בֶן צְדִיק קְדוֹשׁ מְאֹד, כִּי שְׁנִיכֶם כְּהַנִּים דּוֹר אַחַר דּוֹר, וְעַל-כֵּן אַתֶּם צְרִיכִים לְחִיוֹת בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְדוֹלָה מְאֹד, וְתִדְעִי לְךָ, שְׁכָל אֱלוֹ שְׁמִסִּיתִים אוֹתְךָ לְהִתְגַּרֵּשׁ, הֵם הֵם הַקְּלָפוֹת וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא, וְאִפְלוּ שֶׁהֵם קְרוֹבֵי מְשֻׁפָּחָה וְכוּ', עִם כָּל זֹאת הֵם שְׁלִיחֵי הַשָּׁטָן לְשֹׁבֵר לְכֶם אֶת הַחַיִּים.

אֶת צְרִיכָה לְדוֹן אֶת בְּעֶלְךָ לְכַף זְכוּת, כִּי סוּף כָּל סוּף בְּהִתְחַלָּה הַכֹּל בָּא מְאֹד קָשָׁה, וְזֶה דְבַר טְבָעִי שֶׁהֲחַתָּן אוֹ הַכֹּלָה הֵם עֲצַבְנִיִּים וְכוּ', וְלָכֵן עֲלֶיךָ לְהַשְׁמֵר מִפְּנֵי הַמְּסִיתִים, כִּי מְלָבַד הָעֵנֶשׁ הַחֲמוּר שֵׁשׁ עַל גְּרוּשִׁין עַל לֹא דְבַר, אֶת מְחַסְלֵת אֶת הַחַיִּים שְׁלָךְ, וְאֶת הָעֵשֶׂר הַמְּצַפָּה לְךָ, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּשַׁתְּדְּלִי לֹא לְשִׁמְעַ לְכָל אֱלוֹ הַמְּסִיתִים אוֹתְךָ לְהִתְגַּרֵּשׁ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְכְּרִי לְצֵאת מִכָּל הַדְּמִיוֹנוֹת, וְיִהְיֶה לְכֶם טוֹב בְּחַיִּים, כִּי בְּעֶלְךָ הוּא נִפְלָא מְאֹד, יֵשׁ לוֹ לֵב זָהָב וְאוֹהֵב לְעֹזֵר לְכֹלָם, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי דְרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שְׁמוֹ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ז טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, וּבְכַרְט שְׂאִתָּה עוֹסֵק לְהַפְיֵץ אֶת הַקּוֹנְטֵרַסִּים, אֲשֶׁר הֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנֵי ז"ל וּמוֹהֲרַנ"ת ז"ל, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּעַסֵּק בְּזֶה

תמיד, כי הקונטרסים האלה צריכים להגיע למקום שצריכים להגיע, ואשרי מי שזוכה להפיצם בדור הזה, שעל-ידי-זה זוכים להחזיר בני-אדם בתשובה, ומחדירים בהם אמונה פשוטה בו יתברך, ובפרט עכשו, שהערב-רב עובדים בשתוף פעלה עם כל מיני מסיונרים, ימח שמם וזכרם, וכן הרפורמים, וקונסרבטיבים, כל מיני זבל וזהמא שמכניסים עכשו בארץ ישראל, גוים וגויות, כדי להכשיל את נשמות ישראל ולבולל אותם, רחמנא לישזבן, דור פזה עוד לא היה לעם ישראל, והכל שקר וכזב, ואין אחד שיחשב בשביל הקדוש-ברוך-הוא, אלא בכל דבר יש איזו פונה עצמית, לזאת דיקא בעת הזאת עלינו להפיץ את הקונטרסים, המגלים ומפרסמים את אמתת מציאותו יתברך, ואשרי מי שיש לו חלק בזה, כי אפלו אם לא מצילים רק יהודי אחד, ככר דבר גדול עשו, כי כל המקיים נפש אחת מישראל, כאלו קיים עולם מלא, ומכל שכן שאנחנו רואים בחוש, שהקונטרסים הולכים מאחד לאחד, ומאות ואלפים ורכבות נשמות ישראל מחיים את עצמם עם הספרים האלו, ועל-כן אשרי מי שיש לו חלק בהפצתם, ואז טוב לו כל הימים.

אין לי מלים להודות לך על כל מה שאתה עושה בשבילי, כדי להשיג את הספרים, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד יהיה לך טוב בחיים.

פה תקבל מכתב למסר לאשה ... תחיה, ותמסר את זה דחוף מאד לאשתו של ר' ... גרו יאיר, שתמסר להם, כי זה מאד מאד נחוץ.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

בעוד שלשה שבועות אני אהיה בארצנו הקדושה, ואשבות שבת שירה ביבנאל. ורציתי מאד, שתשיג לי עוד ספרים חדשים.

כּוֹ שִׁמּוֹ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ז טֵבֵת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מָאֵד, ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שְׂזֻכִּית לְאָרֶס
אֶת בְּתֵדָה הַשְּׂנֵיָה, וְכֵן הַשְּׂמֵחָה שְׁנוּלָד לָךְ נֶכֶד ל"מִזֵּל טוֹב", יַעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיֵּצֵא מִמֶּךָ דוֹר יִשְׂרָאֵל מְבָרָךְ, וְתִרְוֶה רֵב גַּחַת
מִיּוֹצְאֵי חֲלָצִיךָ, וְתִזְכֶּה לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים בְּגִיל צָעִיר מָאֵד, כִּי בַדוֹר
הַזֶּה צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים
בְּגִיל צָעִיר, וְלֹא לְחַכּוֹת שְׂיִדְרְדְּרוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאֲסוּר לְהִיּוֹת חֲכָם
בְּעֵינֵי עַצְמוֹ, אֲלֹא צְרִיכִים לְרַחֵם עַל הַיְלָדִים שְׁלָךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹ שִׁמְחָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר שְׂמוֹת, י"ח טֵבֵת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... שְׂיַחֲיוּ נִצְחָה.
לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

אוֹדוֹת הַחֹבוֹת שְׁעוֹבְרִים עֲלֵיכֶם, רְאוּ לְהַתְחַזֵּק מָאֵד, כִּי הַחַיִּים
קָשִׁים וּמְרִים מָאֵד, וּמְנַסִּים אֶת הָאָדָם בְּכֹל מִינֵי נַסִּיוֹנוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי
שְׂמַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי זֶה עַקֵּר גְּדֻלַּת בֵּר
יִשְׂרָאֵל, שְׂמַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר, וְלָכֵן תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שְׁבַעוֹלָם לְהַתְחַזֵּק, וּלְחַזֵּק אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי.

כָּל הַצְּרוֹת וְהַחֹבוֹת שְׁעוֹבְרִים עַל בְּנֵי-אָדָם — זֶה רַק לְזִכְךָ

את האדם, ולראות אל מי יפנה בעת צרתו, פי המאמין האמתי, שמאמין אשר אין מבלעדיו יתברך כלל, הוא יעבר על הכל. ולכן ראו להתחזק באמונה, ובזכות האמונה, יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא, שתצאו מפל צרותיכם וחובותיכם, העקר אל תפחדו כלל, פי הפחד שובר את האדם מאד, ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן טו), שאדם צריך לשפט את עצמו בכל יום, וכשיש דין למטה — אין דין למעלה, וכיון שאדם מתבודד להקדוש-ברוך-הוא בכל יום ויום, ומדבר אליו, ושופט את עצמו, על-ידי-זה נמתקים ממנו כל הדינים.

ולכן ראו להתחזק מאד לא להשבר, ואף שאני יודע, שמצבכם קשה מאד, ראו לברח רק אליו יתברך, ולמשך אל עצמכם אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, ובנדאי תראו נסים גלויים שייעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא, העקר לא להשבר בשום פנים ואפן, ואיש את רעהו יאמר חזק. וחכמינו הקדושים אמרו (קהלת רבה, פרשה ד'): "טובים השנים" — איש ואשתו, "מן האחד" — זה לעצמו וזה לעצמו; ולכן ראו לחזק אחד את השני, ובזכות זה תהיה לכם פרנסה בשפע. וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.): אוקירו לגשיכו כי היכי דתתערתו [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו], כי זה תלוי בזה, ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סט), שהפרנסה באה רק בזכות האשה; ולכן ראו להתחזק יחד, ואז לא יעזב אתכם הקדוש-ברוך-הוא בשום פנים ואפן, וחכמינו הקדושים אומרים (ירושלמי ברכות, פרק ט'): אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר לשניהם בלא שכינה; נמצא, כשיש ביניהם אהבה ואחווה ורעות, על-ידי-זה השכינה ביניהם, וכשהשכינה ביניהם, יש להם פרנסה בשפע. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שימתקו מכם כל הדינים, על-ידי פלא עליון.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו ברככם תמיד, ותבשרו לי

בשורות משמחות, העקר לא לפחד משום דבר, ואז טוב לכם כל הימים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כז שמט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמות, י"ח טבת ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, ובפרט שזכית שהכפתה שלך עשו "מסבת חמש", וגם שמעתי כבר מפמה מאנשי שלומנו, שהיה מאד מאד יפה, וחילף לאורייתא, ואתה צריך להתחזק מאד מאד בעבודת הקדש — להיות מלמד תינוקות של בית רבן, שעל-ידי-זה מוחלים לו את כל עוונותיו, כמאמרם ז"ל; על-פן אסור לך להשבר משום דבר שבעולם, ועליך לזכר, שעל כל אחד בחיים עוברים צרות ויסורים ומכאובים וירידות ונפילות והשלכות וכו' וכו', והעקר להחזיק מעמד ולא להשבר משום דבר שבעולם, ועל-פן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה, פי השמחה תרפא אותך — בין בגשמי בין ברוחני, ואל תבהל משום בריה כלל.

בענין המצב שעובר עליך וכו' וכו', עליך לזכר אשר הוא יתברך אין סוף ברוך הוא, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, ואפלו שאתה נמצא בשאול תחתית ומתחתיו, גם משם יכולים אם לא תעזב את הרצון והחשק — לרוץ אחרי יתברך, ועקר הכל הוא לדבר הרבה אליו יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים אל הקדוש-ברוך-הוא, הוא הצלחה נצחית, הצלחה פזו, שאין לתאר ואין לשער כלל.

מה אמר לך, ידידי היקר! אם אתה רוצה לחיות חיים קדושים

וְטְהוּרִים, רְאֵה לְקָרֵב אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְלֹאֲהֹב אוֹתָהּ כְּנִפְשֶׁךָ, כִּי כָף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יְבָמוֹת סב:): הָאוֹהֵב אֶת אֲשֶׁתּוֹ כְּגוּפוֹ, וְהִמְכַבְּדָהּ יוֹתֵר מִגּוּפוֹ, עָלָיו הַכֶּתוּב אוֹמֵר (אִיּוֹב ה, כד): "וַיִּדְעַתַּת כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶךָ"; וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרָכוֹת נא:): אֵין פָּרִי בְטֻנָּה שֶׁל אִשָּׁה מִתְבָּרֵךְ אֲלֵא מִפָּרִי בְטֻנוֹ שֶׁל אִישׁ; וְלִכֵּן אִם אֶתָּה רוֹצֵה שְׂיִנְלֵד לְךָ בֶן צַדִּיק קְדוֹשׁ וְנוֹרָא, רְאֵה לְכַבֵּד מְאֹד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְתֹאֲהֵב אוֹתָהּ בְּאַהֲבָה אֲמִתִּית, כִּי הִיא הָאִשָּׁה שֶׁנִּתֵּן לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַנְצִיל עַל יְדֵהּ מִפְּגַם הַבְּרִית, וְאֶתָּה צְרִיךְ לִיקַר אוֹתָהּ מְאֹד מְאֹד, וְרַבְּנוֹ ז"ל הִזְהִיר אוֹתָנוּ עַל דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵינוּ ז"ל (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָנִים רסג, רסד); וְאֶתָּה צְרִיךְ מְאֹד לְשַׁמֵּר לֹא לְרִיב עִמָּה וְלֹא לְהַשְׁפִּילָהּ, וְאִזּוֹ תִהְיֶה נֹצֵל מֵעֲבֻרוֹת חֲמוּרוֹת, וְמָה גַם שְׁעַכְשָׁו תִּזְכֶּה לְגוֹף טְהוֹר, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פְּסָחִים קיב:): מִצְוָה וְגוֹף טְהוֹר, נוֹשֵׂא אִשָּׁה וְלוֹ בָּנִים; וְלִכֵּן רְאֵה מְאֹד לְכַבֵּד וְלִיקַר אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְלֹא תִתְחַרֵּט — לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא.

עַקֵּר הַתְּקוּן לְפִי דַעַת רַבְּנוֹ ז"ל עַל כָּל הָעֲבֻרוֹת שְׁעָשָׂה — הוּא רַק דִּין וּדְבָרִים, לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִשְׁפֹךְ שִׂיחַ לְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה דְרָךְ הַתְּשׁוּבָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל תָּמִיד עָלַי, שְׂיִהְיֶה לְךָ שְׁלוֹם-בֵּית וְאַהֲבָה אֲמִתִּית, וְתִהְיֶה שִׂמְחַת תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שֵׁן

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, י"ח טֵבֵת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו נִצָּח.

מָה אָמַר לָכֶם! זֶה כַּמָּה שָׁאֲנִי רוֹצֶה לְהַתְקַשֵּׁר אֲלֵיכֶם וּלְדַבֵּר אִתְּכֶם, לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אִתְּכֶם, כִּי חָתָן וְכֻלָּה אַחֲרֵי הַחֲתֻנָּה צְרִיכִים הַתְחַזְּקוֹת עֲצוּמָה לְחַזֵּק אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, וּמוֹהַרְנָתָ ז"ל אָמַר: אִם הָיָה לוֹ פֶּתַח, הָיָה חוֹזֵר וְכוֹתֵב "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" שְׁלָם עַל עֲנִינֵים הַתְלוּיִים בֵּינוֹ לְבִינָה וְכוּ', וְכוּ', וּבְכַפְרֵט לְחָתָן וְכֻלָּה בַּשָּׁנָה רֵאשׁוֹנָה, שֵׁישׁ לָהֶם הִרְבֵּה יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת וּבְלִבוֹלִים, לְזֹאת בְּאֵתִי לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ וּלְעוֹדֵד וּלְשַׁמֵּחַ אִתְּכֶם, רָאוּ לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יְרוּשָׁלַיִם בְּרִכּוֹת, פָּרָק ט'): אִי אֶפְשֶׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשֶׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאִי אֶפְשֶׁר לְשְׁנֵיהֶם בְּלֹא שְׂכִינָה, כִּי (סוֹטָה יז'): אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶם, וְכִשְׁהַשְׂכִּינָה בְּבֵית אִזּוֹ הַקְּדוּשָׁה בְּבֵית, וּמַהִי הַקְּדוּשָׁה? שְׁנוֹהָרִים לֹא לְעִבֵר עַל אֶסוּר גְּדָה הַחֲמוּר מְאֹד; וְלֹזֶזֶת אֲבַקֵּשׁ אֶת שְׁנֵיכֶם, שְׁתִּשְׁמְרוּ מְאֹד עַל טְהָרַת הַמְשַׁפָּחָה, כִּי עוֹן גְּדָה חֲמוּר מְאֹד מְאֹד, וְהוּא בְּכָרִיתוֹת, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְעַל-כֵּן רָאוּ לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה, וּלְעִזּוֹר אֶחָד לְהַשְׁנִי.

... גֵּרוֹ יָאִיר! אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּחֲזֵק וּתְעוֹדֵד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (רֵאשׁ הַשָּׁנָה ו:): אִשָּׁה — בְּעֻלָּה מְשֻׁמָּחָה, וּבְכַפְרֵט בַּשָּׁנָה רֵאשׁוֹנָה, הַבַּעַל צְרִיף לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אִשְׁתּוֹ מְאֹד, וְאִתָּה צְרִיף לְשַׁמֵּחַ מְאֹד, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נָתַן לְךָ מִתְּנָה אִשָּׁה כָּל-כִּף יִקְרָה, שְׁעַל יְדָה אִתָּה יָכוֹל לְהַנְצִל מִפְּגַם-הַבְּרִית, וּחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (יְבָמוֹת סב'): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוּפוֹ וְהַמְּכַבְּדָה יוֹתֵר מְגוּפוֹ, עָלָיו הַכְּתוּב אוֹמֵר (אִיּוֹב ה, כד): "וַיִּדְעַתְּ כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶה"; וְלִכֵּן אִתָּה צְרִיף מְאֹד לְאַהֵב אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וּלְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְכַבְּדָהּ, וּתְדַבֵּר עִמָּה דְבוּרֵי שְׂמֻחָה וְדְבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְתַמִּיד תַּחֲזִיקוּ אֶת עֲצַמְכֶם בְּיַחַד, וְאִישׁ אֶת רַעְיוֹ הַיָּמֵר חֲזֵק, כִּי (קֹהֵלֵת ד, ט): "טוֹבִים הַשָּׁנִים מִן הָאֶחָד" וְגו'.

גַּא וְנָא הִרְגַּל אֶת עֲצַמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרָךְ, אֲשֶׁר כָּל דְבוּר וְדְבוּר שְׁמִדְבָרִים אֵלָיו יְתַבְּרָךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׁאִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם הָיוּ בְנֵי-אָדָם יוֹדְעִים מַעֲלַת הַמְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרָךְ, הָיוּ תַמִּיד מְדַבְּרִים אֵלָיו יְתַבְּרָךְ. וְלִכֵּן תַעֲשֶׂה

כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם רַק לְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יַד־זֶה תֵּצֵא מִכָּל צְרוּתֶיךָ וְחוֹבוֹתֶיךָ, וְתִנָּצֵל מִהֲרַע שֶׁהִיָּה אִתָּךְ עַד עַכְשָׁנוּ.

תָּן תּוֹדָה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהִתְחַתְּנָה, וְהוּא הִצִּיל אוֹתָךְ מֵעֲבֻרוֹת חֲמוּרוֹת, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ, שֶׁהִכֵּל יִסְתַּדֵּר, אִם רַק תִּדְבַּר עִם אֲשֶׁתְּךָ.

... תַּחֲיֶיהָ! רְאֵי לְאַהֲבָה אֶת בְּעֵלְךָ וְלִכְבְּדוֹ וְלִיקְרוֹ מְאֹד, כִּי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נָתַן לָךְ בַּעַל גִּפְּלָא, וְאֵת צְרִיכָה לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ, וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אָמְרוּ (תְּנָא דְבֵי אֲלֵיהּ וּבָהּ, פְּרָק ט'): אִיזוֹ אִשָּׁה כְּשֶׁרָה — הַעוֹשֶׂה רְצוֹן בַּעֲלָהּ; וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדְּלִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹן בְּעֵלְךָ, וְתִשְׁמְרֵי מְאֹד לֹא לְהִצִּיק לוֹ, וְרַק תִּכְבְּדֵי וְתִיקְרֵי אוֹתוֹ. וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אָמְרוּ (קְהֵלֶת וּבָהּ, פְּרָשָׁה ד', סִימָן ח'): טוֹבִים הַשְּׂנִים אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, מִן הָאֶחָד — זֶה לַעֲצֹמוֹ וְזוֹ לַעֲצֹמָה; וְלִכֵּן הַחֲזִיקִי אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַחַד עִם בְּעֵלְךָ, וְרַבְּנוּ וְז"ל הַקְּפִיד עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, שְׁלֹא יִהְיֶה בִּיגִייתָם פְּרוּד, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁשָּׂם דְּבָרִים אֵלָיו בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם, שִׁיְהִיָּה לָכֶם רַק טוֹב בְּחַיִּים, וְלֹא תִדְעוּ כְּבָר מִשׁוּם צְרוּת, רַק שֶׁתִּהְיֶה בִּיגִיכֶם אֲהַבָּה גְדוֹלָה, וְתִכְבְּדוּ וְתִיקְרוּ אִישׁ אֶת רַעְיוֹ, וְאִזּוֹ טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצֹּלֵחַ מִן הַשָּׁמַיִם...

כז שנה.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ח טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שִׂמְחַתִּי לְשִׁמוֹעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִכְבְּדֵי וְתִיקְרֵי אֶת בְּעֵלְךָ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְאִף שְׁעוּבֵר עֲלֶיךָ מִפְּנֵי הַרְבֵּה

צְרוּת וְכוּ', רְאֵי לְדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי הוּא בְּלַחֵץ גָּדוֹל מְאֹד, וְאִם
הָאִשָּׁה מְכַבֶּדֶת וּמְיַקְרֶת אֶת בַּעֲלָהּ, גּוֹרֶמֶת יְחוּד גָּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.
וְלִכְּנָן רְאֵי לְדוֹן אֶת בַּעֲלָךְ לְכַף זְכוּת, וּבְזָכוּת זֶה הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה,
וְאִף שֶׁהִרְבָּה פְּעָמִים הוּא נִכְנָס בְּלַחֵץ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת הַכֹּל
תְּלוּי בְּאִשָּׁה, אִיךָ שֶׁהָאִשָּׁה מְתַנְהֶגֶת עִם בַּעֲלָהּ, כִּי בַּעֲלָהּ מְתַנְהֶג, כִּי
לְאִשָּׁה יֵשׁ כַּחוֹת עֲלִיוֹנִים לְהַפֵּף אֶת בַּעֲלָהּ לְטוֹב אוֹ לְהַפֵּף, וְעַל-כֵּן
תִּשְׁתַּדְּלִי בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבַּעוֹלָם לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת בַּעֲלָךְ, כִּי (תָּנָא
דְּבֵי אֱלֹהֵי רַבָּה, פָּרָק ט'): אֵין אִשָּׁה כְּשֶׁרָה — אֵלָא הָעוֹשֶׂה רְצוֹן בַּעֲלָהּ;
וְזֶה סוּד הַהֲצֻלָּחָה בְּחַיֵּי הַנְּשׂוּאִין; כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (עֲרוּבִין
ק:): כָּל אִשָּׁה שֶׁתּוֹבְעַת בַּעֲלָהּ לְדַבֵּר מְצוּהָ, הוֹיֵן לָהּ בָּנִים שֶׁאֲפֹלוּ
בְּדוֹרוֹ שֶׁל מֹשֶׁה לֹא הָיוּ כְּמוֹתָן; וְלִכְּנָן אֶת צְרִיכָה מְאֹד מְאֹד לְקָרֵב
אֶת בַּעֲלָךְ וּלְשַׁמַּח אֹתוֹ, וְלֹא לְהַתְּבַלְּבֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם, וְאִזּוֹ
דִּיקָא תִּרְאֵי נְסִים נְגָלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה אִתָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בַּעֲדָךְ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי דְרַבְּךָ תָּמִיד, וְאִזּוֹ טוֹב לָךְ כָּל
הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֻּלָּחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שׁוּב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת שְׁמוֹת, כִּי טַבַּח ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל דִּידִי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת הַשִּׂיחָה, וְזֶה יֵצֵא כָּל-כָּף יָפָה, שְׂאִין לְתַאֵר
וְאִין לְשַׁעַר כָּלָל, אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלֻקְכֶם, שֵׁישׁ לָכֶם חֶלֶק בְּחֻלְק
קְדוּשׁ וְנוֹרָא כְּזֶה, כִּי יָבוֹא הַיּוֹם, שֶׁכָּל אֵלוֹ הַתּוֹרוֹת וְהַשִּׂיחוֹת
וְהַסְּפוּרִים, הַסְּפָרִים וְהַקּוּנְטְרָסִים, יַחֲיוּ מְלִיוֹנֵי יְהוּדִים בְּלֵי שׁוּם גְּזֻמָּא

כָּלֵל, כִּי גַם עֲכָשׁוּ רַבְבוֹת רַבְבוֹת נִפְשׁוֹת מְקַבְּלִים חַיּוֹת מְזֵה. וְלִכְּנֵן
 רָאוּ לְהֵיוֹת מְאֹד שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים עַל נֵעַם חֲלֻקְכֶם, עַל אֲשֶׁר בִּנְחַל
 שָׁם חֲלֻקְכֶם וְגוֹרְלְכֶם, וּמְאֹד מְאֹד רְצוֹנִי לְהִתְקַדֵּם בְּ"אֲשֶׁר בִּנְחַל",
 לְהִדְפִּיס כְּרֶךְ אַחֵר כְּרֶךְ, עַד שְׁנַגִּיעַ בְּעֶזְרְתוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ לְתַאֲרִיף שֶׁל
 הַיּוֹם.

בְּעֵינַי הָאֵמָא שְׁלֶךְ, בְּיָדָאִי אֶצֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַכֵּל יָכוֹל
 לְהֵיוֹת, צְרִיכִים רַק הַרְבֵּה תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנִים, וְאוּלַי יְחוּס וְיִרְחַם, כִּי
 כָּל זְמַן שְׂאֵדָם חַי, יֵשׁ לוֹ תַקּוּן לְתַקֵּן אֶת הַכֵּל. אֶצְלִי בְּטוֹחַ, שְׁבִשְׁבִיל
 שְׂאֵתָם מוֹסְרִים אֶת עֲצַמְכֶם לְהִדְפֹּסֵת סְפָרִים קְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ, תִּזְכּוּ
 לִילָדִים מִיְחָדִים בְּמֵינָם, בְּתוֹרָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם, וְכֵן וְכֹוּ וְכֹוּ, יַעֲזֹר
 הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַרְוּוּ רַב גַּחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי
 מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחוּ דְרַכְכֶם תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ שִׁבְתָּ שְׁלוֹם...

כז שנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֵר שְׁמוֹת, כ' טֵבֵת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֶלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
 מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַיּוֹם וְכֵן אֶתְמוּל.

מָה אֵמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! בְּעֵתִים הַלְלוּ עוֹבְרִים עָלֵי הַרְבֵּה
 צְרוֹת וְיִסוּרִים, מְרִירוֹת וְהִרְפָּתָקָאוֹת, וְאֵינִי יוֹדֵעַ לְתֵת עֲצוֹת לְנַפְשִׁי,
 מָה גַם שֶׁהֵלְדִים מְשַׁגְּעִים אוֹתִי לְגַמְרֵי וְכֹוּ וְכֹוּ, וְאֵינִי יוֹדֵעַ לְמָה
 לְקַחְתִּי עַל עֲצָמֵי עַל קֶשֶׁה כְּזֶה.

מְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע שְׁהֵייתָ חָכֵם וּפְקָח, וְלִקְחָתָּ אֶת הַמְתַּקֵּן,
 וְהִבַּאתָ אוֹתוֹ לְתַלְמוּד-תּוֹרָה וְלַגְּנִיּוֹת וְכֹוּ וְכֹוּ, אֲרוּרִים הֲרַשְׁעִים שְׂאֵינִי

טוֹבָתָם שְׁלֵמָה, וְאֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף תְּהִיָּה לְרַשְׁעִים הַמְצַעְרִים אוֹתָנוּ כָּל-כֶּף מִפְּלֵה גְדוֹלָה מְאֹד, וַיִּפְּלוּ נִפְּלָה אַחַר נִפְּלָה. בְּעַת הַזֶּה עָלִינוּ לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שְׁבַעוּלָם, וּלְחַזֵּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי בְּאַמַּת עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מְרִירוֹת וַיְסוּרִים וּמְכַאוּבִים, וְאַשְׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהַחְזִיק מִעֲמֵד, וְאִינוּ נִשְׁבָּר מִשׁוּם דְּבָר. וְלִכֵּן רָאָה גַם אֶתָּה לְהַחְזִיק מִעֲמֵד וְלֹא לְהִשְׁבָּר מִשׁוּם דְּבָר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תִּמְיֵד בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת.

מְאֹד רְצִיתִי שְׁיִלְמְדוּ יוֹתֵר הַלְכָה בַּתְּלִמוּד תּוֹרָה, כִּי הִילְדִים הָאֵלוּ לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם, מִמֶּשׁ כְּלוּם מֵה זֶה הַלְכָה, וּדְבָרִים בְּסִיסִיִּים הֵם עֲדִין לֹא יוֹדְעִים, וְלִכֵּן רְצִיתִי לְשִׁים אֶת הַדְּגֵשׁ בַּתְּלִמוּד תּוֹרָה הַעֲקָר עַל דְּבָרִים בְּסִיסִיִּים — לְטוֹל יָדִים שְׁחָרִית וְכוּ', לְלַבֵּשׁ צִיצִית וְכוּ', וְלוֹמַר בְּרִכּוֹת עַל כָּל מְאָכַל וְכוּ', וּלְהַזְהֵר בְּבִרְכוֹת הַנְּהַנִּין, בְּרַב־תְּהִימוֹן מִתּוֹךְ הַסְּדוּר, וְכֵן לְעוֹרֵר עַל תְּפִלָּה מִתּוֹךְ הַסְּדוּר, וְהַלְכוֹת שְׁבֵת, בְּשָׁר וְחֶלֶב וְכוּ', דְּבָרִים כְּאֵלֶּה שְׁאֲצַלְנוּ הִילְדִים הַקְּטַנִּים יוֹדְעִים, וְצָרִיכִים לְשִׁים אֶת הַדְּגֵשׁ עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי הַעֲקָר לְחַנּוּף אֶת הִילְדִים לְיִרְאַת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה כְּשֶׁהֵם עֲדִין קְטַנִּים, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִזְנֶפֶה לְחַנּוּף אֶת הִילְדִים שְׁלָנוּ חֲנוּף טוֹב, חֲנוּף אֲמִתִּי, חֲנוּף שֶׁל יִרְאַת שָׁמַיִם, וַיְהִיָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נַחַת מֵאֲתָנוּ.

הַמְּאַחַל לָךְ שְׁבֵת שְׁלוֹם...

כז שַׁנַּד

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֵר שְׁמוֹת, כ' טֵבֵת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל יְדִידֵי ... גְּרוּ יְאִיר.

הִנֵּה הָאֲבָרְכִים הַצְּעִירִים הַחֲלִיטוּ בִּינֵיהֶם לַעֲשׂוֹת מִגֵּן נִפְרָד לַעֲצָמָם בְּשַׁבַּת, וּלְדַעֲתִי, זֶה יִתְרַם מְאֹד לְכָל הַקְּהֵלָה, וְהֵם סִדְרוּ אֶת הַנְּסֻחַ הַמְּצוּי פֹּה, לְזֶה תִּתְּלֶה אֶת זֶה עַל לִוַּח הַמוֹדְעוֹת. יַעֲזֹר

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבָאָמַת תְּהִיָּה בִּינֵיהֶם אֶהְבֶּה וְאֶחָדוֹת, וְאִישׁ אֶת רְעֵהוּ יֹאמֶר חֹזֵק.

רָאָה לְכַתֵּב מֵהַ חֲדָשׁוֹת בְּקֵהֶלָה.

הַמֵּאחַל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כּוֹ שָׁנָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שְׁמוֹת, כ' טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמָּאָה שֶׁקָּל לְפַדְיוֹן נַפְשׁ, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִמְתְּקוּ מֵעֲלִיךָ כָּל הַדִּינִים עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיּוֹן.

רָאָה לְהִזְהַר לְהַנִּיחַ בְּכֹל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זוֹכָה לְחַיִּים, וְעָקֵר הַחַיִּים — לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחַי הַחַיִּים תָּמִיד, וְלֹא לְהַסִּיחַ דַּעַת מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת עָקֵר מִגְּמַתְנֹו — רַק לְחַשֵּׁב מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל רָגַע וְרָגַע שְׂאֵדָם חוֹשֵׁב מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְקַיֵּם בְּזֶה מִצְוֹת עֲשֵׂה. וְלִכֵּן רָאָה לְשָׁמֵר מְאֹד לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין, וְכֵן רָאָה לְשָׁמֵר מְאֹד לְאָכֹל רַק מֵאֲכָלִים כְּשָׂרִים, וְתִשְׁמֹר אֶת עֲצֻמְךָ לֹא לְהַכְנִיס אֲצִלְךָ מֵאֲכָלוֹת אֲסוּרִים, אֲשֶׁר זֶה מְטַמֵּט אֶת הַלֵּב וּפּוֹגֵם בַּנֶּפֶשׁ.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים, כִּי הַדְּבוּר שְׁמֹדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל; אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֹזֵק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים! וְזֶה הִנֵּה עָקֵר גְּדוֹל אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל.

הַמֵּאחַל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כז שנו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר שמות, כ' טבת ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם כל החשבונות.

מה אמר לך! הנה לי שבוע קשה מאד מאד, וטרדות וצרות
רבות, פי החובות חונקים אותי מאד, ואני לא יודע איך לצאת
מהפח הזה, כי רק האכל לבחורים עולה לי לחדש — עשר אלף
ש"ח, ואני אנה אני בא וכו', ונהורים אדישים, ולא אכפת להם
משום דבר וכו' וכו', רק תן ותן וכו' וכו'.

העקר בזה העולם רק להתחזק, ובתקף הצרות והיסורים
צריכים להמשיך ולהחזיק מעמד, כי זו גדלת בר ישראל — אף
שעובר עליו מה שעובר — צרות ויסורים, מרירות והרפתקאות,
הוא צריך להתחזק מעמד.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שנופה לצאת מכל הצרות
והחובות שלנו, וסוף כל סוף נראה בבנין בית-המדרש הגדול, ודבר
זה מציק לי מאד מאד — למה בא לי הדבר כל-כך קשה, ממש
במסירות נפש כל דבר קטן שאני רוצה לעשות, יעזר הקדוש-ברוך-
הוא, שימתקו כל הדינים ממני ומכלל נשמות ישראל.

המאחל לך שבת שלום...

כז שנו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויחי, כ"א טבת ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל הרב ... ו... שיחיו
נצח.

באתי לאחל לְכֶם בְּרִפְת "מִזֶּל טוֹב" חֲמָה וּלְבִכִּית עַל הַלֵּדָת
הַנִּכְבָּה ... תַּחֲיָה, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּרְוּוּ רַב נַחַת מִכָּל
יּוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם.

תְּהִלָּה לְאֵל, בְּנַכְּם ... גִּרוּ יְאִיר, מְאֹד מְאֹד מִצְלִיחַ, הֵן בְּלִמּוּדִים,
הֵן בְּהַנְהִיגָה וְהֵן בְּדַרְךְ אֶרֶץ וְכוּ', וַיֵּשׁ לְכֶם בְּמָה לְהַתְפָּאֵר אֹתוֹ, יַעֲזֹר
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁכֵן יִתְקַיֵּם עִם כָּלֵל הַיְלָדִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְשׁוּם
דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְאַף שְׁעוּבָרִים עָלֶיךָ מִצְבִּים קָשִׁים
בְּחַיֶּיךָ, עִם כָּל זֹאת אַתָּה צְרִיף לְדַעַת, שְׁנָה מִהַנְּסִיווֹנוֹת שְׁמַנְסִים אֶת
כָּל אָדָם בְּזָה הָעוֹלָם, כִּי אֵין אָדָם בְּזָה הָעוֹלָם שְׁלֵא יִהְיוּ לוֹ נְסִיווֹנוֹת
קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַחֲזִיק מִעֲמֵד וְאִינוּ נִשְׁבָּר.

בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית דְּבַרְנֵנוּ הִרְבָּה עַל-פִּי הַתּוֹרָה בְּלִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן ר"ו, שְׁצַרִּיכִים לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְשׁוּם דְּבָר אָסוּר
לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחַפֵּשׁ וּמְבַקֵּשׁ וְקוֹרָא אֶת הָאָדָם
בְּכָל יוֹם, וְאָדָם שְׁלוּמֵד תּוֹרָה בְּכָל יוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא שׁוֹמֵעַ אֶת
הַקּוֹל שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁקוֹרָא לוֹ בְּכָל יוֹם. וְלִכֵּן צְרִיכִים
לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם תּוֹרָה, וְעַל-יְדֵי לַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה יְכוּלִים לְשַׁמַּע
אֶת קוֹלוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁקוֹרָא אֶת הָאָדָם בְּכָל פְּנוֹת הָעוֹלָם, כַּמּוּבָא (מִדְּרַשׁ
תַּנְחוּמָא שְׁמוֹת כה), שְׁקוֹל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּא מִמְזָרְח וּמִמְעַרְב,
מִצְפוֹן וּמִדְרוֹם, מִלְּמַעְלָה וּמִלְּמַטָּה, שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ קוֹרָא אֶת הָאָדָם
מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁיִּתְקַרֵּב אֵלָיו, וְלֹא יִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, אֲפִלּוּ
בַּמְּצַבִּים הַכֵּי קָשִׁים, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהַגִּיעַ לְזֶה, וְאִז
טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהַתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתִמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה, כִּי מִדַּת הַשְּׂמֵחָה בָּאָה לְאָדָם מְאֹד קָשָׁה, כִּי הָאָדָם יַעֲשֶׂה
הַכֵּל, הַעֲקֹר לֹא לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה מְקַרְבֵּת אֶת הָאָדָם אֵלָיו

יִתְבָּרַךְ, מֵה גַם הַשְּׂמִיחָה רְפוּאָה בְּגִשְׂמִיּוֹת, וּמְכַל שְׂפָן בְּרוּחַנִיּוֹת.
וְלִכֵּן רְאֵה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת בְּשְׂמִיחָה, וּתְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְחַזַּק וּתְחַזַּק אֲחֵרִים.

הַמֵּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שׁנַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֵרָא, כ"ב טֵבַת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַמִּנְיָן לְאַבְרָכִים, אֲנִי רוֹצֵה שְׂיִהְיֶה רַק הָאַבְרָכִים
הַצְּעִירִים, וּפְלֵא בְּעֵינֵי שְׂאֵתָה כּוֹתֵב שְׂאִיזָה חֲצוּפָה וְכוּ', מְגַרֵשׁ מִבְּגָד
וְכוּ', אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מִי הַחֲצוּפָה, לְדַעֲתִי, אֵלּוֹ הַמְּבַגְרִים שְׁנֹכְנָסִים לָהֶם
בְּתוֹךְ הַמִּנְיָן וּמְפָרִיעִים לָהֶם, הַגִּיעַ הַזְּמַן, שְׂאַאֲסֹף אֶת הָאַבְרָכִים
הַצְּעִירִים, וְשְׂיִהְיֶה לָהֶם הַמִּנְיָן שְׁלָהֶם, וְכִכָּה תִּהְיֶה לָהֶם אַחֲרֵיכֵן, וְכִּי
אֲנִי רוֹצֵה גַם, שְׂיִהְיֶה לָהֶם מוֹרָה צֶדֶק ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְהוּא יִלְמַד
אִתָּם הַלְכוֹת נְחוּצוֹת, וּבִפְרֵט דִּינֵי שִׁבְת וְדִינֵי גְדָה וְכוּ' וְכוּ', שְׂזֶה
מְאֹד חֲמוּר, וְאִם רַק יִפְנֹס אִיזָה לֵץ, זֶה יִגְרֹם שְׁגָם הֵם יִתְקַרְרוּ. וְלִכֵּן
אֲנִי רוֹצֵה שְׂהַמְנִיץ יִהְיֶה דִּיקָא עַל-יְדֵי אַבְרָכִים, וְזֶה אֲנִי צָרִיף לְתַת
אֶת הַתּוֹדָה לְבְנֵי ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׂהוּא דִּרְבֵּן אֶת כָּל הַמִּנְיָן, אֲשֶׁרֵי
לוּ! כִּי בְּאֵמֶת אֲנִי מְצַפֶּה גְדוּלוֹת מִהַמִּנְיָן הַזֶּה, כִּי זֶה יֵאָחַד אֶת כָּל
הָאַבְרָכִים, וְיַעֲשֶׂה אוֹתָם מְקַשָּׁה אַחַת, וְשְׂזֶה מְאֹד חֲשׂוֹב שְׂיִהְיֶה
לָנוּ "הַתְּאֲחָדוֹת אַבְרָכִים", כִּי אִם לֹא יִהְיֶה לָנוּ גְרָעִין חֲזָק, אֲזוּ כָּל
הָאַבְרָכִים שְׂיִתְחַתְּנוּ, לְבִסּוּף זֶה יִלְךְ בְּכַה וְזֶה יִלְךְ בְּכַה וְכוּ' וְכוּ', כִּי
יִהְיוּ כָּלֶם מְגַבְּשִׁים, וְלִכֵּן אֲנִי רוֹצֵה דוֹקָא שְׂיִהְיֶה מִנְיָן שֶׁל הָאַבְרָכִים
הַצְּעִירִים שְׁלִמְדוֹ אֲצִלִּי, וְשֶׁלֹּא יִתְעַרֵּב זֶר בֵּינֵיהֶם, כִּי שְׂמַעֲתִי, שְׂכַבֵּר

הַשְּׁבֵת נִכְנַס אֵינָה לְךָ אֶחָד אוֹ שְׁתַּיִם וְעֵשָׂה לִי צְרוּת, וְאֲנִי מְקַוָּה
שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנָּה לְטוֹבָה.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תִקְבַּל בְּפֶה מְכַתְּבִים נְחוּצִים לְמִסַּר לִיעָדָם.

כז שנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֶרָא, כ"ב טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, תְּלַמִּידֵי
... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָאד מָאד אֲנִי שָׂמַח, שְׁחֻזְרָתָ לְלַמֵּד בְּתַלְמוּד-תּוֹרָה, רְאָה
לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְגִּימִים שְׁבָעוּלָם, וְתַמְשִׁיף לְהַתְעַלּוֹת בְּלַמּוּד
וְיִרְאֵת שְׁמַיִם, וְכֵן תִּחְדִּיר בִּילָדִים יִרְאֵת שְׁמַיִם, וְאֲנִי מָאד מָאד שָׂמַח,
שֶׁהַתְּחִלָּתָם לַעֲשׂוֹת מִנֵּינָן רַק בְּעֵבוֹר הָאֲבָרְכִים הַצְּעִירִים שְׁלֵמְדוֹ אֲצִלִּי
בְּשָׁנַתִּים הָאֲחֵרוֹנוֹת, וְזֶה אֲצִלִּי דְבַר גְּדוֹל מָאד, וְלֹא רְצִיתִי שְׂאֵף אֶחָד
יִתְעַרֵב לָכֶם בְּתוֹךְ הַמִּנְיָן, זֶה יִהְיֶה מִנֵּינָן פְּרָטִי שֶׁל "הַתְּאֲחָדוֹת
אֲבָרְכִים", וְזוֹ תוֹעֵלֶת גְּדוֹלָה, שְׁתַּחֲזִיקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, וְרְצִיתִי
מָאד שֶׁתִּקְבְּלוּ עַל עֲצָמְכֶם אֶת ר' ... כְּמוֹרָה הוֹרָאָה, וְכָךְ תִּתְפַּלְּלוּ
בְּיַחַד רַק עִמוֹ, וְזֶה יָבִיא לָכֶם הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה מָאד.

רְאָה לְהַתְחַזֵּק יַחַד עִם ... גֵּרוֹ יֵאִיר, וּבְיַחַד תִּתְחַזְּקוּ וְתִצְאוּ
לְהַפְצָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לָכֶם תְּמִיד כֶּסֶף בְּכִיס, כִּי זוֹ בְּרָכָה מִי
שְׂיוּצָא לְהַפְצָה, יֵשׁ לוֹ תְּמִיד כֶּסֶף בְּכִיס. הַעֲקֹר שֶׁתִּהְיֶה לָכֶם עֲזוּת
וְעֵקֶשׁ שְׁנוֹת דִּקְדוּשָׁה, וְאִז לֹא תִתְפַּעְּלוּ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, וּמֵה יֵשׁ
בְּעוֹלָם לְהַתְפַּעֵל מִמִּשְׁהוֹ, כִּי כָּל הָעוֹלָם כָּלוֹ שִׁיף רַק אֶל הַקְּדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים כד, א): "לְהַגִּיד" הָאֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ" וְגו',
וְלִכְּן אֵינִי לְךָ לְפָחוּד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, הַעֲקֹר תִּתְאָזֵר בְּעֲזוּת

וּבְעֵקֶשׁ שְׁנוֹת דְּקַדְשָׁהּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא תִפְחַד מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָךְ הַצְּלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂי יְדֶיךָ.

מָאד רְצִיתִי, שֶׁהַתְּלִמִּידִים יִגְמְרוּ בְּכֹל יוֹם מִסְכַּת "תְּעֻנִית", וַיִּרְשְׁמוּ בְּסוּף הַמִּסְכָּתָא אֶת הַיּוֹם שֶׁסִּיְמוּ בוֹ אֶת הַמִּסְכַּת עִם הַתְּאָרִיךְ, וְזֶה יִמְרִיץ לָהֶם חֶשֶׁק לִגְמֹר וּלְסַיֵּם פַּעַם אַחֵר פַּעַם מִסְכַּת "תְּעֻנִית", בְּאִפְּן כְּשִׁיבֹאוּ פֹּה, תִּהְיֶה הַמִּסְכַּת הַזֶּה שְׁגוּרָה עַל פִּיָּהֶם, וְכֵן שִׁיעֲשׂוּ לְעֶצְמָם שְׁעוֹר כְּסֻדְרָן בִּשְׁ"ס, וְשְׁעוֹר כְּסֻדְרָן בְּמִשְׁנֵיאוֹת, וְעַל-יְדֵי רַבּוּי הַגְּרָסָה יִזְדַּבֵּק מִחֶם, וַיִּכְנַע הָרַע וְהַשְּׁטִיאוֹת שֶׁנִּכְנְסוּ בָּהֶם.

הַעֲקָר רַק תִּתְחַזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מָאד הִזְהִירוּנוּ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלֹא לִפְחַד מִשׁוֹם בְּרִיָּה בְּעוֹלָם, וּבְכַאֲמַת כְּשֶׁאָדָם בְּשִׂמְחָה, הוּא אֵינוֹ מִפְּחַד מֵאֵף אֶחָד, לְמָה לִפְחַד וּמִמֵּי לִפְחַד, כִּי הַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל, וְעַל-כֵּן לְמָה צְרִיכִים לִפְחַד מִמִּשְׁהוּ, צְרִיכִים לִפְחַד רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם תִּחְדִּיר בְּעֶצְמְךָ דָּבָר זֶה, תִּצְלִיחַ מָאד בְּדַרְכְּךָ, וַיְהִיָּה לָךְ רַק טוֹב כֹּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהִתְבוֹדֵד בְּכֹל יוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, עַל-כֹּל-פָּנִים חִמֵּשׁ דְּקוֹת לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כֹּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹאת, שְׂאִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם בְּנֵי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַה זֶה תְּפִלָּה וְהִתְבוֹדְדוֹת, הָיוּ אוֹמְרִים אֶת זֶה כֹּל הַיּוֹם כְּלוּ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שֵׁם.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדְרָא נֶאֱרָא, כ"ב טַבַּת ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי תְלִמִּידֵי ...
גִּרוּ יֵאִיר.

מָאד מָאד שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַ, שֶׁהִלַּכְתָּ לְהִתְפַּלֵּל עִם הָאֲבָרְכִים

הַצְעִירִים בְּשֶׁבֶת, וְזֶה חֻלְקֵי מִכָּל עַמְלֵי, שְׁאֲנֵי רוֹאֵה שְׂיִישׁ לָכֶם סוּף
כָּל סוּף מִגֵּן נִפְרָד, וְאֵל יִתְעַרֵב לָכֶם שׁוּם אַחַר בְּתוֹךְ הַמִּגֵּן, אֲלֵא
תִתְפַּלְלוּ יַחַד בְּכָל שֶׁבֶת. וְרִצִּיתִי מְאֹד, שֶׁתִּקְבְּלוּ עַל עֲצַמְכֶם אֶת ר' ...
גֵּרוֹ יֵאִיר, לְמוֹרֵה הַרוֹאֵה, וְכָל דְּבַר בְּהִלְכָה תִשְׁאַלוּ אוֹתוֹ.

רְאֵה לְקַבֵּעַ עֵתִים לַתּוֹרָה, פִּי חֶבֶל עַל יְמֵי הַנְּעוּרִים שְׁעוֹבְרִים
בְּלִי לְמוּד הַתּוֹרָה, וּבִפְרֹט אַתָּה, שְׂכַבְר נַעֲשִׂית אָבֵא צָעִיר, עֲלִיף
לְהִתְחִיל לְחַשֵּׁב אַחֲרֵת עַל כָּל הַחַיִּים, פִּי חֶבֶל עַל כָּל יוֹם שְׁעוֹבֵר
בְּלִי לְמוּד תּוֹרָה. וְלִכֵּן רְאֵה 'לְגַנְב' בְּכָל יוֹם קֶצֶת מִקְרָא, קֶצֶת מִשְׁנָה,
קֶצֶת גְּמָרָא וְקֶצֶת הִלְכָה, פִּי רַק זֶה מַה שְׂיִשְׁאָר לָךְ, וְהַעֲקֵר תְּמִיד
תְּהִיָּה שְׂמִחַ, וְשָׁלָא יְהִיֹּ לָךְ טְעָנוֹת עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם.

רְאֵה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל יוֹם עַל-כָּל-פָּנִים חֲמִשׁ
דְּקוֹת, פִּי מַעֲלֵת הַדְּבִוּר לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל,
אֲשֶׁרִי מִי שְׁאוּחַז בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז שסא.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וְאֵרָא, כ"ב בְּטַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת נְשׁוֹת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגְּרִים בִּיבִנְאֵל "עִיר
בְּרֶסֶלֶב", הַגְּוִי"ה עֲלִיהֶן יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיִצִּילֵן מִכָּל
צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נִגְעָה וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה
יְדִיהֶן, אָמֵן.

חֲסִידֵי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁאֲנֵי זוֹכָה שׁוֹב לְכַתֵּב לָכֵן דְּבוּרִים
הַכּוֹלְלִים הִלְכָה, פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעָה, הַשְּׁקָפָה.

הַלְכָה

נְדַבֵּר הַלִּילָה מֵאֶחָד מֵהַל"ט מְלֹאכוֹת שֶׁהוּא חוֹרֵשׁ.

חֲרִישָׁה זֶהוּ אָב מְלֹאכָה, וְזֶה הִיָּה בַּמִּשְׁפָּן לְצַרְךָ צְבִיעַת יְרִיעוֹת
הַמִּשְׁפָּן, וְרָעוּ צְמָחִים שׁוֹנִים לְהוֹצִיא מֵהֶם צָבַע, וּלְצַרְךָ גְדוּל
הַצְמָחִים הָיוּ צְרִיכִים לִפְעֻלַת חֲרִישָׁה, לְכֵן אָסוּר לְחַרֵּשׁ בְּשַׁבָּת. זֶהוּ
דְבַר פְּשוּט שֶׁאָסוּר לְקַחַת כְּלֵי מַחְרָשָׁה וְלְחַרֵּשׁ, וְאִפְלוּ בַּמְכוּנָה וְלֹא
בִּיד, כְּשֶׁהַמְכוּנָה פּוֹעֵלַת בְּעֶצְמָה, גַּם-כֵּן אָסוּר, וְכִּי פֶסֶק הַחֲזוֹן-אִישׁ,
שֶׁאִפְלוּ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, וְאִין לוֹ שְׂתוּף פְּעֻלָּה בַּחֲרִישָׁה, אֲלֹא הַכִּין
זֹאת מֵרֵאשׁ, זֹאת הִיא הַחֲרִישָׁה הָאָסוּרָה בְּשַׁבָּת. חֲרִישָׁה זֶהוּ אָב
מְלֹאכָה בְּרוּר, אִךְ מֵה נּוֹגַע עֲנִינּוֹ לָנוּ, לְכָל אִשָּׁה וְאִשָּׁה? אֲלֹא בְּבֵית
מְצוּי מְאֹד מְאֹד עֲנִין שֶׁל חֲרִישָׁה. חֲרִישָׁה אָסוּרָה מִן הַתּוֹרָה וּבְכָלִי
הַמַּחְרָשָׁה הַמֵּיעֲדִים לָזֶה, כְּגוֹן: מַעֲדָר; וּכְשֶׁאֲדָם חוֹפֵר בִּידָיו אוֹ
בְּכָלִי שְׂאִינוּ מֵיעֵד, אָסוּר מִדְּרַבָּנָן. בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם יָכוֹל לְבוֹא לִידֵי
חֲרִישָׁה מִחֶסֶר שִׁמְתַלְכָּה. אִם בְּבֵית אִין רְצוּף, יְכוּלִים לְבוֹא בְּנִקְל
לְאָסוּר חֲרִישָׁה, וְכִיצַד? אָסוּר לְשַׁפְּשֵׁף בְּרַגְלִים עַל רְצֻפַת עֶפֶר, שֵׁישׁ
שֵׁם חוּל, כִּי עַל-יְדֵי הַחֲכוּף מֵיִשֵׁר אֶת הַקְּרָקַע, וְהָרִי זֶה כְּחוֹרֵשׁ, כֵּן
הַדְּבַר לְגַבֵּי נַעֲלִים שֵׁישׁ עֲלֵיהֶם בּוֹץ לַח, אָסוּר לְשַׁפְּשֵׁף בַּקְּרָקַע,
שֶׁמֶתוּךְ כִּי בָּא לְהַשׁוֹת אֶת הַקְּרָקַע וְגוֹרָם חֲרִישָׁה. וּבְכָלִי זֶה אָסוּר
לְטֹאטֵא בְּמִטְאָטֵא אוֹ בְּמִבְרַשֵׁת גְּנֵה אוֹ פְּרוֹזְדוֹר הַמּוֹכִיל לְבֵית, וְהוּא
חֲצֵר שְׂאִינְנָה מְרַצֶּפֶת, כִּי מֵיִשֵׁר אֶת הַקְּרָקַע, וְזֶה בְּכָלִי חֲרִישָׁה,
וְצְרִיכִים לְהִזְהַר בְּזֶה מְאֹד, אֲשֶׁר חֲרִישָׁה זֶהוּ אָב מְלֹאכָה, עַל-כֵּן כָּל
קְרָקַע שֵׁישׁ בֶּה בְּלִיטוֹת אוֹ חוֹרִים, כְּאֲשֶׁר מִשׁוּיִם אֶת הַרְצֻפָּה זֶה
בְּכָלִי חוֹרֵשׁ. וְצְרִיכִים מְאֹד לְהִזְהַר בְּזֶה. וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁאָסוּר לַעֲשׂוֹת
שׁוּם חֲרִיצִים בְּעֶפֶר וּבְאֲדָמָה, אֲשֶׁר זֶה בְּכָלִי חוֹרֵשׁ, וְאָסוּרוֹ חֲמוּר
מְאֹד. וּמִטַּעַם זֶה אָסוּר לְשַׁחַק בְּמִשְׁחָקִי גּוֹלוֹת, שְׂתוּף כְּדֵי הַמִּשְׁחָק
בָּא לְהַשׁוֹת וּלְיִשֵׁר חוֹרִים בַּקְּרָקַע, וּפְעָמִים יָכוֹל לְשַׁכַּח וְלְחַפֵּר בּוֹר
בַּקְּרָקַע לְצַרְךָ הַמִּשְׁחָק, אֲשֶׁר זֶה בְּכָלִי חוֹרֵשׁ. בְּעֲנִין טֹאטוּא בֵּית
בְּשַׁבָּת, מִתֵּר לְטֹאטֵאוֹ רַק כְּשֶׁהוּא מְרַצֵּף, וּבְמִטְאָטֵא שֶׁשְׁעָרוֹ רָף, וְלֹא

בְּמִטָּאָטָא קֵשׁ קֵשָׁה, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נוֹשֵׁר הַקֵּשׁ. וְכֵן שְׁטִיפָה, אָסוּר לְשִׁטֵּף, כִּי עָלוּל לְבוֹא לְיַדֵּי סְחִיטָה. וְאִם נִשְׁפָּךְ אֵיזָה נוּזֵל, מִתֵּר לְהַנִּיחַ סְחָבָה בְּאִפֶּן שְׁלֹא תִהְיֶה סְחִיטָה. וּבְעֵנִין עֲגָלַת יְלָדִים אוֹ עֲגָלַת נֹכָה, לֹא עָלִינוּ, מִתֵּר לְהוֹלִיךְ עַל דְּרָךְ עֶפֶר, כִּי בָּזָה שְׁמִסִּיעַ אֶת הָעֲגָלָה אֵינָנו חוֹפֵר אֶת הַקְּרָקַע, אֲלֹא כּוֹבֵשׁ אוֹתָהּ, וְזֶהוּ הַפֶּךְ חֲרִישָׁה. עַל־כָּל־פָּנִים צְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד בְּכָל מִינֵי עֲנִינִים הַשְּׂיִכִּים לְחֲרִישָׁה. וּבְעֵבוּר זֶה צְרִיכִים לְהִשְׁמַר בְּשִׁבְתָּ, שֶׁהַיְלָדִים הַמְּשַׁחֲקִים בְּחֶצֶר, לֹא יַעֲשׂוּ חֲרִיצִים אוֹ גּוֹמּוֹת, אֲשֶׁר הַכֹּל בְּכִלְלֵי חֲרִישָׁה, אֲשֶׁר זֶהוּ אֵב מְלֹאכָה. וְכֵן כָּל הַתּוֹלְדוֹת שֶׁל חֲרִישָׁה, יֵשׁ לְהִזְהַר בָּהֶן בְּיִתְרוֹ.

פְּרִשְׁתֵּי הַשְּׂבוּעַ — פְּרִשְׁתֵּי וְאָרָא

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְדַבֵּר עִם מֹשֶׁה רַבְּנוּ בְּמִדַּת הַדִּין (שְׁמוֹת ו, ב): "וַיְדַבֵּר אֱלֹקִים אֶל מֹשֶׁה", מְדוּעַ בְּמִדַּת דִּין? כִּי מֹשֶׁה רַבְּנוּ שָׂאֵל אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא: לָמָּה הִרְיַעוֹתָ לְעַם הַזֶּה? לָמָּה עִם יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים צָרוֹת? וְהִי לֹו טְעֵנוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, "לָמָּה זֶה שְׁלַחְתָּנִי, וַיִּמָּאֵז בְּאַתִּי אֶל פְּרַעֲזָה לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ הִרַע לְעַם הַזֶּה" וְגו' (שֵׁם ה, כב-כג); וְכֵּן בְּקִשְׁיוֹת לָמָּה עִם יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים. לְכַאוּרָה כִּי מֹשֶׁה לְטוֹבָה, וְכֵּן שְׁחַכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (מְנַחֲתֵי סה): מֹשֶׁה אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל הִי, וּמְדוּעַ הִגִּיעַ לוֹ עֲנָשׁ כְּזֶה, שֶׁיְדַבֵּר עִמּוֹ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּמִדַּת הַדִּין? וְמָה גַם שָׂאֵמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא: עַכְשָׁו תִּרְאֶה אֶת אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לְפָרַעֲזָה, וְרַשִׁי אוֹמֵר: רַק אֶת זֶה תִּרְאֶה, אֲבָל לֹא תִזְכֶּה לְהַכְּנִס לְאַרְצָיִךְ יִשְׂרָאֵל. מָה הִיָּה חֲטָאוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ בְּשִׂאֲלָתוֹ? אֲלֹא אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא (שְׁמוֹת ו, ג): "וְאָרָא אֶל אֲבִרְהֵם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדַּי, וְשָׁמִי ה' לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם"; עִם הָאֲבוֹת הַקְּדוּשִׁים הִלְכְּתִי בְּמִדַּת הַדִּין הַכִּי קֵשָׁה, הַבְּטַחְתִּי לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּלְבַסּוֹף קָבַר שֶׁל ד' אֲמוֹת לֹא הִיָּה לוֹ לְקַבֵּר אֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ, וְאֶף־עַל־פִּי־כֵן לֹא שָׂאֵל קִשְׁיוֹת, אֲלֹא יָדַע מָה שֶׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עוֹשֶׂה — כִּי צְרִיף לְהִיּוֹת, וְנִתְנַסָּה בְּעִשְׂרָה

נְסִינּוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְלֹא שָׁאֵל כְּלוּם, אָלֵא יָדַע כִּי "צְדִיק הַגּוֹי" הַבֶּכֶל דִּרְכָיו וַחֲסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו; יִצְחָק אַבִּינוּ — הַבְּטִיחוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "כִּי לָךְ וּלְזֶרְעֶךָ אָתָּן אֶת כָּל הָאֲרָצוֹת הָאֵל, וּלְבִסּוֹף חֶפֶר בְּאֵרוֹת לְשִׁתּוֹת מַיִם, וּבָאוּ הַפְּלִשְׁתִּים וּסְתָמוּם, וְלֹא הָיָה לוֹ מַיִם לְשִׁתּוֹת, וְלֹא שָׁאֵל שְׁאֵלוֹת, וְלֹא הָיָה לוֹ קֶשֶׁה שׁוּם קִשְׁיוֹת; וְכֵן לֹא הָיוּ לוֹ יְלָדִים, וְכֹאֲשֶׁר נוֹלְדוּ כֶּבֶד, וְנוֹלַד אַחַד עֲשׂוּ הַרְשָׁע, לֹא שָׁאֵל קִשְׁיוֹת, וְכֵן כְּשֶׁהָיָה עוֹר, וְנוֹתֵר בְּבֵיתוֹ, יְכוּל הָיָה לְשָׁאֵל אֶת הַבּוֹרֵא מִדּוֹעַ מַגִּיעַ לִי דָבָר כְּזֶה וְכוּ', וְלֹא שָׁאֵל קִשְׁיוֹת, אָלֵא יָדַע, שֶׁכֶּף רַצָּה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא "צְדִיק הַגּוֹי" הַבֶּכֶל דִּרְכָיו וַחֲסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו" (תְּהִלִּים קמ"ה, ז). יַעֲקֹב אַבִּינוּ — הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַבְּטִיחַ לוֹ: "אֲנִי אֵל שְׂדֵי, פָּרָה וּרְבֵה" (בְּרֵאשִׁית ל"ה, י"א), כָּל הָאָרֶץ שְׁלֶךָ, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן לֹא הָיָה לוֹ מְקוֹם, וְהִצְרִיךְ לְקִנּוּת בְּמֵאָה קִשְׁיֻטָּה, וְעָבְרוּ עָלָיו צָרוֹת רַבּוֹת כָּל-כָּף: צָרַת לְבָן, צָרַת דִּינָה, צָרַת יוֹסֵף, צָרַת שְׂמֵעוֹן, צָרַת בְּנֵימִין, כָּל חֲתִיּוֹ הָיוּ רַק צָרוֹת, אָבֵל לֹא שָׁאֵל קִשְׁיוֹת עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמֹשֶׁה רַבְּנוֹ: הִנֵּה הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים, הִלְכְּתִי עִמָּהֶם בְּמִדַּת הַדִּין, וְאִף אַחַד לֹא שָׁאֵל עָלֵי קִשְׁיוֹת, וְאִתָּה שׁוֹאֵל עָלֵי קִשְׁיוֹת?! לְמַדִּים מִכָּאן, שְׂאָדָם צָרִיף לְלַמַּד מוֹסֵר הַשֶּׁכֶל, אִף פָּעַם לֹא לְשָׁאֵל קִשְׁיוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִיף שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מִסַּבֵּב עִמוֹ, צָרִיף לְדַעַת, אֲשֶׁר צְדִיק הַגּוֹי" הַבֶּכֶל דִּרְכָיו וַחֲסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו. אֲסוּר לְשָׁאֵל "לְמָה", כִּי כֶּף כְּתוּב (שְׁמוֹת ב', י'): "לְמָה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִים", אָבֵל יְהוּדֵי יוֹדַע, אֲשֶׁר: "הַצּוּר תָּמִים פָּעֵלוּ כִּי כָל דִּרְכָיו מִשְׁפָּט, אֵל אֲמוּנָה וְאִין עוֹל, צְדִיק וַיֵּשֶׁר הוּא". מֵה שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה — כֶּף צָרִיף לְהִיּוֹת, אִף שְׂאִינְנוּ מְבִינִים, כְּמוֹ שְׂאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשִׁי-מִזְהָרִין, חֶלֶק ב', סִימָן נ"ב), כְּשֵׁם שֶׁלְכַבְּנֵי-אָדָם יֵשׁ קִשְׁיוֹת עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כֵּן יֵשׁ קִשְׁיוֹת עַל הַצְּדִיקִים, וְאִין מְבִינִים אוֹתָם, וְחוֹשְׁבִים: לְמָה הַצְּדִיק הוֹלֵךְ כֶּף, לְמָה הַצְּדִיק מְדַבֵּר כֶּף וְעוֹשֶׂה כֶּף?! וְסִיִּים רַבְּנוּ ז"ל: אֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׂאִין לוֹ קִשְׁיוֹת. זֶה הַשְּׁלֵמוֹת — שְׂאִין לְאָדָם שׁוּם קִשְׁיוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ. וְצָרִיכִים לְדַעַת תָּמִיד, שֶׁמָּה שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה — זֶה לְחֻסָּד וְלִרְחֻמִּים, וְאִף שְׂאִינְנוּ מְבִינִים אֶת דִּרְכֵי הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, עָלֵינוּ רַק לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂפִיחוּס וִירַחֵם עָלֵינוּ, כִּי

זֶה עֵקֶר הַעֲצָה — לְבַקֵּשׁ תָּמִיד אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהִתְחַנֵּן
אֵלָיו שְׂיַעֲזֵר לָנוּ, כִּי מֵה שֶׁתִּפְלֶה פּוֹעֵלֶת, שׁוּם דָּבָר בְּעוֹלָם אֵינּוּ
פּוֹעֵל.

עוֹד יְכוּלִים לְלַמֵּד מִפְּרֵשֶׁת הַשְּׁבוּעַ, שֶׁפָּרְעָה קָבַל מִכּוֹת עַל-יַדִּי
מִשָּׁה, אֲךָ שָׁלַשׁ הַמִּכּוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת: דָּם, צְפָרְדַּע, כְּנָיִם, נַעֲשׂוּ עַל-יַדִּי
אֶהְרֹן וְלֹא עַל-יַדִּי מִשָּׁה, וּמִדּוּעַ? כִּי הַיָּמִים שֶׁנִּהְפְּכוּ לְדָם, וּמֵהַיָּמִים
יֵצְאוּ הַצְּפָרְדַּעִים, הֵם אֲשֶׁר הִצִּילוּ אֶת מִשָּׁה, כִּי אָמַר הַכְּנִיסָה אוֹתוֹ
לְתֹבָה וְשָׁמָּה אוֹתוֹ בִּיאֹר, וְהַיָּמִים הִצִּילוּהוּ, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "כִּי מִן
הַיָּמִים מְשִׁיתָהוּ" — וְלָכֵן נִקְרָא 'מִשָּׁה', וְכִינֵן שֶׁהִיָּתָה לוֹ טוֹבָה
מֵהַיָּמִים, אֲסוּר לוֹ לְבִיֵּשׁם וּלְהַכּוֹתָם. וְכֵן לְגַבֵּי הָעֶפֶר, שֶׁמִּשָּׁם יֵצְאוּ
הַכְּנָיִם, בְּשַׁעַר שֶׁהֲרֵג מִשָּׁה אֶת הַמְּצָרִי, וַיִּטְמְנֵהוּ בַּחּוֹל, עָשָׂה לוֹ
הָעֶפֶר טוֹבָה, כִּי כִּפָּה אֶת הַמְּצָרִי וְלֹא נוֹדַע הַדָּבָר, וְאִם-כֵּן מֵאַחַר
שֶׁהִיָּתָה לוֹ טוֹבָה מֵהָעֶפֶר, עַל-כֵּן אֲסוּר לוֹ לְהַכּוֹתוֹ. לְמַדִּים מִכָּאן
הַכֶּרֶת הַטּוֹב, אִם אָדָם מְקַבֵּל טוֹבָה מֵאַיִזָּה מְקוֹם, צָרִיךְ לְהִכִּיר בְּטוֹב,
וְלֹא לֹאמַר: מַה כָּבָר עָשָׂה לִי פְלוֹנִי? הֲאֵם זֶה בְּאַמַּת טוֹבָה?! וּמִכָּל
שָׂפָן לֹא לְשֵׁלֶם רָעָה תַּחַת הַטּוֹבָה, שֶׁזֶהוּ כִּפּוּי טוֹבָה, וְזוֹ הַמְדַרְגָּה
הַכִּי מְגַנָּה. כִּי אִם מְקַבְּלִים מֵאַיִזָּה מְקוֹם טוֹבָה, צָרִיכִים לְדַעַת לְהִכִּיר
טוֹבָה עַל כָּף. וְכֵמוֹ שֶׁהַמְדָּה הַיְפָה בְּיֹתֵר בְּחַיֵּי הָאָדָם הִיא הַכֶּרֶת
הַטּוֹב, שֶׁאָדָם יִכִּיר בְּטוֹב שֶׁעָשָׂה לוֹ הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ, כָּף אָדָם
צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לְהַשְׁמֵר לֹא לְהִיּוֹת כִּפּוּי טוֹבָה. אִם מְקַבְּלִים
מֵאַיִזָּה מְקוֹם טוֹבָה כְּלִשְׁהִי, צָרִיכִים לְזַכֵּר אֶת זֹאת, וּמִכָּל-שָׂפָן
כְּשֶׁמְקַבְּלִים אֵיזוֹ טוֹבָה מֵהַצְּדִיק, אֲסוּר לְשַׁכַּחַה, וְאֲךָ שֶׁבּוֹדָאֵי יְקוּמוּ
כָּל מִינֵי מַתְּנָגְדִים רְשָׁעִים אַרוּרִים, וַיִּדְבְּרוּ רַע עַל הַצְּדִיק, אֲבָל
צָרִיכִים לְזַכֵּר אֶת הַטּוֹבָה, וְאִזּוֹ שׁוּם פְּלֶכַח לֹא יַעֲשֶׂה אֲצִלוֹ רֶשֶׁם, וְאִם
יִנְבַּח עַל הַצְּדִיק, צָרִיכִים לִידַע, שֶׁזֶה הַפְּלֶכַח הַנּוֹבַח עַל הַצְּדִיק הוּא
רְשַׁע מְרֻשָּׁע, וְאִין לָנוּ שׁוּם עֶסֶק אִתּוֹ, כִּי אִם קִבְּלָנוּ טוֹבָה מֵהַצְּדִיק,
אֲסוּר לָנוּ לְהִיּוֹת כִּפּוּי טוֹבָה, אֲלֵא לְהִיּוֹת מִכִּירֵי טוֹבָה. וּמָה גַּם,
שֶׁעֲלֵינוּ לְהִכִּיר טוֹבָה לְצְדִיק שֶׁעֲזָר לָנוּ, פָּקַח לָנוּ אֶת הָעֵינַיִם
שֶׁנִּסְתַּמְכַּל עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹת, אֵיזוֹ זְכוּת
יֵשׁ לָנוּ, שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל צְדִיק כְּזֶה, שֶׁמְדַרְיָךְ אוֹתָנוּ בְּדַרְךְ

אָמוּנָה, בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל. וְזֶה הַדְּבָר הַכִּי חָשׁוּב אֲצֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא:
הַכֶּרֶת הַטּוֹב, עַד כְּדֵי כֶּף, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁלַח אֶת מֹשֶׁה לְתֵת
עֶשֶׂר מִכּוֹת לַפְּרָעָה, אָבֵל מִכַּת דָּם וּמִכַּת צְפָרְדַּע וּמִכַּת כְּנָעִים, שֶׁהָיוּ
עַל-יְדֵי הַמַּיִם וְהָעֶפֶר, מִחֲמַת שְׁעִשׂוּ טוֹבָה לְמֹשֶׁה, לֹא יָכוֹל הָיָה
מֹשֶׁה לְהַכּוֹתָם, וְהָצִרָף לַעֲשׂוֹתָם אֶהְרֹן הַכֹּהֵן. כְּמוֹ-כֵן עָלִינוּ לְהַרְגִיל
עֲצָמָנוּ לְהִיּוֹת תָּמִיד מִפְּרִי טוֹבָה, וּלְהַשְׁמֵר מְאֹד לֹא לְהִיּוֹת בְּכֻלָּל
כְּפוּיֵי טוֹבָה, הַשֵּׁם יִשְׁמֹר.

הַשְּׁקֵפָה

עָלִינוּ לְקִנּוּת לַעֲצָמָנוּ הַשְּׁקֵפָה יָפָה מְאֹד בְּחַיִּים, אֵיךְ צָרִיף
לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל דְּבָר עַל הַצַּד הַיָּפֶה וְהַמְּאִיר שָׁבוּ, לְהִסְתַּכֵּל רַק עַל
הַטּוֹב וְהַיָּרֵד. בּוֹדְאֵי עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד יִסּוּרִים וְצָרוֹת וְעִגְמַת נַפְשׁ,
עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, חִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וְהַרְבֵּה פְּעָמִים רוֹצִים לְבָרַח מֵרַב
הַצַּעַר וְהַיִּסּוּרִים, הֵן כָּאֵן וְהֵן בְּכָל מְקוֹם, וְאֵין יוֹדְעִים לְהִיכָן לְבָרַת,
אֶף צָרִיכִים לְזַכֵּר, שֶׁמֶהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵי אֶפְשָׁר לְבָרַת, אִם נִגְזַר
עָלֶי, חֵס וְשָׁלוֹם, אֵיזָה גִזְרֵי-דֵין, אֶף שְׁאֶבְרַח לַעֲזֹרוֹת הַגְּדוּלוֹת, גַּם
שֶׁם יִרְדְּפוּ אַחֲרֵי הָעֲנִיּוֹת וְהַדַּחְקוֹת, הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים. וְכֵן אוֹמֵר דָּוִד
הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קל"ט, ז): "אָנָּה אֱלֹהֵי מְרוֹחֶךָ וְאָנָּה מִפְּנֵיךָ אֶבְרַח?!" מַה
שֶׁיְךָ לְבָרַח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ?! צָרִיכִים לְמַצֵּא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּמְקוֹם שְׁאֵנוּ נִמְצָאִים, עָלִינוּ לְהַכְנִים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ
הַחַיִּים שְׁלָנוּ, וְאֵז כָּל חַיִּינוּ יִתְנַהֲלוּ בְּאִפְסָן אַחֵר. אֵין זֶה חֲכָמָה לְהִיּוֹת
שָׁבוּר, בְּיִאוּשׁ וּבְדַכְּאוֹן וּבְקָמָה שְׁחוּרָה, וּלְהַגְבִּיחַ יָדַים וְלֹאמַר: "אֵינִי
יָכוֹל יוֹתֵר" — אֵין זֶה אֱלֹא טְפָשׁוֹת גְּדוּלָה, כִּי מִמְּשִׁיכִים עַל עֲצָמָנוּ
צָרוֹת גְּדוּלוֹת יוֹתֵר, כִּי בְּלֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְחִילִים לְסַבֵּל סְבֵל
נּוֹרָא. וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק מֵעַמֵּד, וְאֵינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבָר, אֱלֹא
מִחֻזֵּק עֲצָמוֹ. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִתְרַזֵּן, חֶלֶק א', סִימָן קו'): אֵיךְ
יְכוּלִים לְזַכֵּר שְׂיִהְיֶה לִי טוֹב בְּחַיִּים, שְׂתִהְיֶה לִי גְדוּלוֹת הַמַּחֲזִין,
שֶׁהַמַּחֲזִין שְׁלִי יִזְכְּרוּ תָּמִיד אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֶזְכֶּה לְהִזְכֵּר
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, וְלֹא אֲשַׁבַּח מִמֶּנּוּ, מַה זֶה וְאֵיךְ זֶה, שֶׁבְּתוֹךְ
צָרוֹתַי וְיִסּוּרֵי אֶזְכֹּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ? אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל: הַעֲצָה לְזֶה —
לְחַזֵּק אֶת אַחֲרִים; עַל-יְדֵי שֶׁמְחַזְּקִים וּמְאֲמָצִים וּמְעוֹדְדִים וּמְשַׁמְּחִים

את אחרים, גם לו יש חזיק. לזאת מאחר שזכינו להתקרב לרבנו ו"ל, המתדיר בנו אמונה פשוטה בו יתברך, שנוזפה לזכר מהקדוש-ברוך-הוא, ונחזיק מעמד אפלו במצבים הכי קשים שעוברים עלינו — עניות ודחקות לבלי נשא, עלינו להתחזק ולחזק אחרים.

ומי עוד צריך את הלמוד הזה כמו אשה. אשר חכמינו הקדושים אומרים (שיר השירים רבה) על הפסוק (שיר השירים ח, ה): "מי זאת עלה מן המדבר מתרפקת על דורה, תחת התפוח עוררתיה, שמה חבלתך אפך שמה חבלה לדתך"; אשר אמרו שלמה המלך, כנגד מי אומר? אין זאת אלא כנגד נשים צדקניות, שהיו במצרים, ובזכותן נגאלו אבותינו ממצרים; ישנים היו אבותינו שם, ומיאשים מהגאלה, מה אמרו? מה אנחנו מולידים בנים בשעבוד ובעני, ולא קמה בהם רוח להזדוג עם נשותיהם, לא רצו להיות עמהן, כי היתה גלות גדולה, ולא רצו להוליד ילדים שייסבלו כמהם. אבל הנשים שהיו עמהם באותו שעבוד ועני, עודדו וחזקו לבעליהן, והכניסו בהם רוח של תקנה לבל יתיאשו. ושללו אותם לדבר מצוה, ועשו כל מיני פעולות שבעולם ליפות עצמן, כדי שבעליהן יחפצו בהן. ובזכות אלו הנשים נולד דור שלם הראוי לגאלה. וזה "תחת התפוח עוררתיה", ולמה נוקא תחת התפוח? אלא כל אילן ואילן דרכו שמוציא תחלה את העלים השומרים ומגנים על הפרי, ואחר-כך מוציא פרותיו, והתפוח מוציא פרותיו תחלה ואחר-כך מוציא עליו. כך עשו הנשים הצדקניות במצרים, שאמרו: תחלה נוליד ילדים, ומה יהיה אחר-כך — איננו דואגים, קדם נוליד אותם, ואחר-כך ישמרו הקדוש-ברוך-הוא, וכך זכו להגאל — רק בזכות נשים צדקניות, שחזקו, עודדו ושמחו את בעליהן.

ודבר זה שיק בכל דור ודור; בדרך כלל הבעל הוא המפרנס, והוא הצריך לדאג לפרנסה בבית, הוא ראש-הבית, אבל הוא מקבל את כל החצים יותר משאר בני המשפחה, אם אין הולך לו בפרנסה, אם אינו מסתדר בחברה, או שקונה לעצמו שונאי חנם, או ששוכרים אותו, עד שמתיאש מחייו, ואינו רוצה לעשות מאומה, אז על האשה להיות פקחית, ולדעת, שבידה תלוי שקום ראש-הבית

שְׁהוּא הַבַּעַל, אִם רַק תַּחֲזֹק וּתְעוֹדֵד וּתְשַׂמַּח אוֹתוֹ, כָּל הַבַּיִת יִשְׁתַּנֶּה
 לְטוֹבָה. וְלִכֵּן כְּמוֹ בְּגֵאֶלֶת מִצְרַיִם, שֶׁהִיְתָה רַק בְּזִכּוֹת הַנְּשִׁים,
 שֶׁהַבַּעֲלִים הִתְיַאֲשׁוּ לְגַמְרֵי, וְלֹא רָצוּ לְהוֹלִיד יְלָדִים, כִּי אָמְרוּ: לְמָה
 לָנוּ לְהוֹלִידֵם — לְשַׁעֲבוֹד וּלְעַנֵּי? אֶךְ הַנְּשִׁים חֲזָקוּ וְעוֹדְדוּ אוֹתָם
 — הֲלֹא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּאֵן, וּלְבַסּוֹף יַצִּילֵנוּ וְכוּ! כֵּן צָרִיף
 לְהִיּוֹת בְּכָל דוֹר וְדוֹר, שֶׁהָאִשָּׁה צָרִיכָה לְחֲזֹק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמַּח אֶת
 בַּעְלָהּ בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שֶׁבַּעוֹלָם, וּלְהִזְהַר לֹא לְהַשְׁפִּילוֹ, וּבְזֶה תְלוּיָהּ
 גְּאֻלַּת הַבַּיִת. וְכִמוֹ שֶׁהָיָה בְּגֵאֶלֶת מִצְרַיִם, שֶׁהָיוּ הַגְּבָרִים שְׂבוּרִים
 וְרָצוּצִים וְהִתְיַאֲשׁוּ מִחַיֵּיהֶם, וְרַק הוֹדוּת לְאִשָּׁה זָכוּ לְשַׂקֵּם עֲצָמָם,
 וְיָצְאוּ מֵהִיאוּשׁ וְהַמָּרָה שֶׁחֹרְהָ וְכוּ! וְהוֹלִידוּ יְלָדִים, כֵּן גַּעֲשֵׂה בְּכָל
 דוֹר וְדוֹר, בְּכָל בַּיִת מִיִּשְׂרָאֵל, אִם הָאִשָּׁה בְּרַת דַּעַת, וּמְעוֹדֶדֶת
 וּמְאַמְצֶת אֶת בַּעְלָהּ וּמְכַבֶּדֶת אוֹתוֹ כְּרֹאוּי, אֲזִי מְשַׁקְּמַת אֶת הַבַּיִת,
 וְגוֹאֲלַת אוֹתוֹ מִן הַגְּלוּת. הִנֵּה יִשְׁנֵם בְּתִים רַבִּים הַמְתַּמּוּטָּטִים,
 רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֲשֶׁר זֶה בָּא מִחַמַּת הָאִשָּׁה, כְּמֵאֵמֶר הַחֲכָם מְכַל הָאָדָם
 (מְשַׁלֵּי יד, א): "חַכְמוֹת נְשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה, וְאוֹלַת בִּידְיָהּ תִּהְרַסְנוּ";
 עַל-כֵּן עַל הָאִשָּׁה לְשַׂמַּח אֶת בַּעְלָהּ, אֶף שֶׁנִּמְצָא בַּמִּצְבִּים הַקְּשִׁים
 בְּיוֹתֵר, וְאִזּוֹ תַכְנִיס בּוֹ גְּדוּלוֹת הַמַּחֲיִן, מְלֶה טוֹבָה שֶׁל הָאִשָּׁה לְבַעְלָהּ,
 שְׁוֶה מְכַל הוֹן דְּעַלְמָא. לְזֹאת אוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּנָא דְּבִי
 אֵלֵיהּ רַבָּה ט): אֵיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? כָּל שֶׁעוֹשֶׂה רְצוֹן בַּעְלָהּ; עַל
 הָאִשָּׁה לְמַסֵּר נַפְשָׁהּ בְּשִׁבִיל בַּעְלָהּ, וְכֹאֲשֶׁר רוֹאֶה הַבַּעַל שֶׁאִשְׁתּוֹ
 מוֹסֶרֶת נַפְשָׁהּ בַּעֲבוּרָו, אֶהְבֵּתוּ גְּדֻלָּה אֵלֵיהּ, כְּדַכְתִּיב (מְשַׁלֵּי כז, יט):
 "כַּפִּים-הַפְּנִים לַפְּנִים כֵּן לֵב הָאָדָם לְאָדָם". וְכֵן רְאִינוּ מִשָּׁךְ כָּל
 הַדּוֹרוֹת, אֲשֶׁר בְּבַיִת שֶׁהָאִשָּׁה חֲזָקָה וְעוֹדֶדָה אֶת בַּעְלָהּ, זָכוּ לְבַיִת
 מְצַלַּח, וְהַיְלָדִים בּוֹ הָיוּ פְּקָחִים וְנִבּוֹנִים. לְעַמַּת זֶה, אִשָּׁה שׁוֹטָה,
 בְּמָקוֹם לְחֲזֹק אֶת בַּעְלָהּ, מוֹצִיאָה אֶת כָּל הָאָרֶס שֶׁיֵּשׁ לָהּ עַל הוֹרְיוֹ
 — חַמּוּתָהּ אוֹ חֲמִיָּהּ, וּבְנוֹכַחוֹת בַּעְלָהּ וְהַיְלָדִים, וְאֶף שֶׁהִיא צוֹדֶקֶת,
 אֶף אוֹלַת הִיא, כִּי אֵינן לְהִזְכִּיר לַבַּעַל מֵה שֶׁגָּרְמוּ לָהּ הוֹרְיוֹ, כִּי גוֹרְמַת
 לְשִׁנְאָה מִצְדוֹ כְּלַפְיָהּ, וּמֵה גַם שֶׁהַיְלָדִים שׁוֹמְעִים אֶת הַזְּלוּל
 בַּהוֹרִים, וְעוֹלִילִים אֶף הֵם לְזֻלָּל בַּהוֹרִיהֶם. עַל-כֵּן צָרִיכִים לְשַׁמֵּר עַל
 כְּבוֹד הַבַּעַל. בְּוַדָּאֵי יֵשׁ לְאִשָּׁה טְעָנוֹת עַל בַּעְלָהּ, אֶךְ עָלֶיהָ לְהִיּוֹת
 פְּקָחִית, וְלַדַּעַת, שְׂאֵם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁדָּכָם בְּיַחַד, וְהוֹלִידוּ

יְלָדִים, אָזִי אֵל לָהּ לֹמֵר: "בְּעֵלֵי בְטָלָן, לֹא יֵצֵלַח" וְכוּ', כִּי אִם הוּא בְעֵלֵי, סִימָן שֶׁהוּא מֵיַעַד לִי מִן הַשָּׁמַיִם, וְעֵלֵי לְחֻזְקוֹ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְלָתֵת לוֹ גְבוּי לְאֶרֶץ כָּל הַדֶּרֶךְ, לְחֻזְקוֹ, לְעוֹדְדוֹ, לְשִׁמְחוֹ, לָתֵת לוֹ בְּטָחוֹן, וְלִדְבַר עֲמוֹ דְבוּרֵי אֲמוּנָה: "אֵל תַּעֲזֹב אֶת עֲצָמָךְ, הַתְּחִזְקִי, נִרְאָה כִּי־צַד לְצִאת מֵהַצָּרָה". אָסוּר לְשַׁפֵּךְ חֲרוּפֵינִי וְגִדּוּפֵינִי, בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים עַל הַבַּעַל, אֲלֵא רַק לְהַחֲדִיר בּוֹ בְטָחוֹן, עַד שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה בְּאֵמֶת יֵצֵא מֵהַצָּרָה. עַל-כֵּן עַל הָאִשָּׁה לִהְיוֹת נְכוּנָה דַּיָּה, לִידַע אֵיךְ לָנַהֵג עִם בַּעְלָהּ, כִּי אִשָּׁה בִּינָה יִתְּרָה נִתְּנָה לָהּ (נִדָּה נה:); וְעַל-כֵּן אִם רוֹאֶה שְׁבַעֲלָה מִתְחִיל לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ לֹא דֶרֶךְ וְכוּ', וּמִתְנַהֵג בְּכִסְלִוֹת, בְּגִנְבוֹת וּבְגִזְלוֹת וְכוּ' וְכוּ', עָלֶיהָ לְהַעִיר לוֹ אֵךְ בְּאֶפֶן בּוֹנָה, מְקַרֵּב: "בְּעֵלֵי הַיָּקָר, לְבִסּוֹף יִתְפָּסוּ אוֹתָךְ" וְכוּ'; אוֹ לִוְהַ כֶּסֶף וְאֵינְנוּ מְשַׁלְּם, עָלֶיהָ לְהַסְבִּירוֹ בְּאַהֲבָה, וְכָל בִּקְרָת שְׁעוֹרְכַת עָלָיו תִּהְיֶה בִּקְרָת בּוֹנָה, בִּקְרָת חַיּוּבִית, לֹא בְּדֶרֶךְ דּוֹקְרָנִית וְעוֹקְצַת.

כְּמוֹ-כֵן הָאִשָּׁה הִיא עֹקְרַת הַבַּיִת, וְלָכֵן עָלֶיהָ לְדַקְדֵּק מְאֹד מֶה אוֹכְלִים בַּבַּיִת, וְאִם רוֹאֶה שֶׁהַבַּעַל מְכַנֵּס הַבַּיִתָּה מוּצְרִים שְׂאִינָם בְּהַכָּשֶׁר מִהֶדֶר, שְׁלֵא לְדַבֵּר עַל גִּבְלוֹת וּטְרַפּוֹת, הַשֵּׁם יִשְׁמַר, שְׁגוֹרָם טְמֵטוּם הַדַּעַת וְהַשְּׂכָל, כְּמוֹ שְׂאוּמֵר הַרְמַב"ם בְּאַגְרַת תִּימָן, כְּשֶׁשְׂאֵלוּהוּ עַל הַגְּאֻלָּה וְעַל תְּחִיַּת הַמֵּתִים, וְדִבְרוּ כְּפִירוֹת וְכוּ', עָנָה וְאָמַר: יְהוּדֵי הוּא מֵאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָבֵל בְּרַגַע שְׂאוּכָל טְרַפּוֹת וְגִבְלוֹת, מְטֵמְטֵם מִחוּ וְלִבּוֹ, וְכִבֵּר אֵינּוּ יָכוֹל לְהֶאֱמִין. וְזֹאת אָנוּ רוֹאִים עִתָּה, שֶׁהָעֶרֶב-רַב מִתְפַּשְּׁטִים מְאֹד בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְהַכְּנִיסוּ רַע-בָּנִים בְּכָל חֻלְקֵי הָאָרֶץ, וּבְמִקּוֹם שֶׁהֵם יִחְזְקוּ וַיַּעֲוִדְדוּ וַיִּקְרְבוּ אֶת גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים, שִׁישְׁמָרוּ שִׁיְהִיָּה מְקוּהַ טְהָרָה, חֲנוּף כְּשֶׁר לְבָנִים וּלְבָנוֹת, שִׁיְהִיָּה הַכָּשֶׁר מִהֶדֶר עַל מוּצְרֵי הַמְּזוֹן, הֵם חוֹטְאִים וּמְחַטְיָאִים אֶת הַרְבִּים. וְאָנוּ עֹדִים בְּיִבְנָאֵל, שֶׁהַרְשַׁע מְרַשַׁע הַזֶּה, הוּא חוֹטָא וּמְחַטְיָא אֶת הַרְבִּים, וְהַכְּשִׁיל אֶת פְּלָנוֹ בְּאִסּוּר כְּרִיתוֹת הַחֲמוּר, וְלָחֵם נִגְדָּנוּ שְׁלֵא יִהְיֶה לָנוּ חֲנוּף כְּשֶׁר וְטָהוֹר, וְהָיוּ כָּל מִינֵי שְׁקָרִים בְּהַכְּשָׁרִים, וּמִזֶּה יְכוּלִים לִרְאוֹת מַה קוֹרָה בְּכָל הָאָרֶץ. לְזֹאת הָאִשָּׁה הַנִּקְרָאת עֹקְרַת הַבַּיִת, עָלֶיהָ לְשַׁמֵּר מְאֹד, שֶׁהַבַּעַל לֹא יָבִיא הַבַּיִתָּה בְּשֶׁר שְׂאִינּוּ יוֹדַע מִי הַשּׁוֹחֵט, אֵךְ שְׂזָה זוֹל

יותר, אֲבָל יְכוּלִים לְהַפְשֵׁל בְּנִבְלוֹת וּטְרָפוֹת, וּבְפָרֵט הַיְלָדִים, שְׂוֹכְנֵסוֹת בָּהֶם מְדוֹת רְעוֹת וְאִכְזָרִיּוֹת, וּמִתְפַּלְאִים אַחֲר־כֵּן — מְדוּעַ אֵינָם קוֹלְטִים אֶת הַלְמוּד?! לָמָּה אֵין לָהֶם אָמוּנָה?! לָמָּה מְדַרְדְּרִים?! בְּשִׁעָה שְׂטֵמְטָמוּ עֲצָמָם בְּאִכִּילַת טְרָפוֹת וּנִבְלוֹת. לְזֹאת עַל הָאִשָּׁה מִנַּח הַחֹב לְשֹׁמֵר מְאֹד אֵיזָה אֲכָל מְכַנְיָסִים בְּבֵית, וְאִף שֶׁהַבַּעַל יָבֹא וַיֹּאמֶר, שְׂוִהוּ הַכָּשֶׁר מְצִין, עָלֶיָה לְהִשְׁפִּיעַ עָלָיו לְמַעַן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְמַעַן יִלְדֶיהָ, וְלִשְׁמֹר שֶׁהָאֲכָל יִהְיֶה פֶשֶׁר בְּתַכְלִית הַהַכָּשֶׁר, וְכֵן נִצְלִיחַ לְבָנוֹת בֵּית נְאֻמָּן. הַעֲקָר עַל הָאִשָּׁה לִהְיוֹת נְבוּנָה וּפְקֻחִית, לִידַע אִיךָ לְנַהֵג עִם בַּעֲלָהּ, וְלִילֵךְ עִמוֹ בְּצוּרָה שֶׁל אֲהָבָה וּבְנֵיה מְקַרְבָּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ בְּדַרְכָּהּ, וְהַבֵּית יִתְהַפֵּךְ לְגֵן-עֵדֶן.

חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂוֹכְנֵינוּ לְקַהֲלָה קְרוּשָׁה. הֵן אָמַת אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּמִדְבַר שָׁמַם, וְכָל דָּבָר קָטָן בָּא לָנוּ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם עוֹמֵד יוֹמָם וְלַיְלָה וְחוֹפֵר וְחוֹפֵר שְׁלֹא יִגִּיעוּ הַפִּיִם אֶל הָאֵילָן, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (סְפָרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה ג' מִהַחֲגוּר), שֶׁהַשְּׂדִים שְׁלוּחֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם, חוֹפְרִים תְּמִיד סָבִיב הָאֵילָן, וְאֵינָם נוֹתְנִים לַפִּיִם לְהִשְׁקוֹתוֹ. כֵּן יֵשׁ לָנוּ פֶה בִּיבְנָאֵל, שֶׁהַרְשַׁע הַמְרַשָּׁע הֵזָה מִסִּית וּמְדִיחַ אֶת תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם נִגְדָנוּ, וּמָה שֶׁנִּשְׁעָשָׂה בְּשִׁבִיל תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם — לְחִזְקָם, לְקַרְבָּם וּלְעוֹדָדָם, הוֹלֵךְ וְחוֹפֵר נִגְדָה, וּמְחַדֵּיר בָּהֶם שֶׁנֶּאֱמַר נִגְדָנוּ. אִךְ עָלֵינוּ לִהְיוֹת פְּקֻחִים, וְלִהְקָדִים שְׁלוֹם לְכָל אָדָם. אֲבָל לֹא נִשְׁפַּח אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָנוּ עֲמַלְק הַרְשָׁע הֵזָה. בָּאוּ וְנִתְחַזַּק יַחַד! בָּאוּ וְנִרְאָה שֶׁתְּהִיָה בֵינֵינוּ אֲהָבָה גְדוֹלָה, וְנַעֲזוּר זֶה לְזֶה — הֵן בְּמִצִּיאַת דִּיּוֹר; אֲשֶׁר יִשְׁנֵם הַרְבֵּה זִנְגוֹת צְעִירִים שְׂאִין לָהֶם דִּירָה. הֵן אָמַת שֶׁעֲקָב הַרְשָׁע מְרַשָּׁע הֵזָה, עֲדִין מַעֲפָכִים לָנוּ אֶת הַבְּנֵיה, כִּי אֲמוּרוֹת לְהַבְנוֹת פֶּה מְאִתִּים יַחֲדוֹת דִּיּוֹר, וְהַרְשָׁע הֵזָה וְרַעְהוּ הַרְשָׁע מַעֲפָכִים, אֲבָל זָכְרוּ הֵיטֵב — מָה שֶׁתְּפִלָּה פּוֹעֶלֶת שׁוֹם דָּבָר אֵינוֹ פּוֹעֵל. עֲלֵיכֶם לְהִתְחַזַּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּתְפִלָּה, וּלְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל יוֹם בְּשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, בְּשִׁעָה שְׁיִישׁ לְכֶם הַתְּבוּדָה, אֲפֹלוּ חֲמֵשׁ עָשָׂר דְּקוֹת, לְבַקְשׁוּ יִתְבָּרַךְ: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲב הִרְחַמָן, תִּרְאֶה שֶׁיִּתְחִילוּ לְבָנוֹת דִּירוֹת"; כִּי רוֹצִים לְהַפְנֵס לְגוֹר בְּקַהֲלָה שְׁלָנוּ עוֹד מְאוֹת וְאַלְפֵי מִשְׁפָּחוֹת בְּלֵי שׁוֹם גְּזָמָא, אֲבָל

אין דיור, והן באמירת תהלים, לומר יותר ויותר תהלים, ולבקשו יתברך, שירחיב לנו. ולרשע מרשע הזה, המסית ומדיח הזה תהיה מפלה, ויפל בנפילה אחר נפילה, ויעזב אותנו כבר. ומה שתפלה פועלת, שום דבר אינו פועל, ועל-כן צריכים להתחזק בתפלה. אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא שהכל יתהפך לטובה, ואף שאנו בצמצום, אבל הבה נסתכל איך הצלחנו עד עתה, ויבדאי הקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותנו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע בתפלות ישראל, ישמע בתפלותי שאני מבקש ומתפלל בעדכן, שתצליחו בחייכן, שיהיה לכן נחת מפל ילדיכן.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

כז שסב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא, כ"ג טבת ה'תשנ"ט.

שלום וברכה אל ידידי ... גרו יאיר.

הנה קבלתי את מכתבך.

באמת לא הבנת פונתי, ואפרט לך יותר, האברכים עד עכשו הלכו זה בכה וזה בכה, עד שפמה מהם, לצערנו, לא באו בכלל להתפלל בשבת במגן, אשר דבר זה הוא קלות גדולה לא לשמע קריאת התורה וכו' וכו', וקלות כזו מביאה לעוד קלות, שפה לא אוכלים סעדה שלישית וכו', וכך מדרדרים, רחמנא לצלן, אבל תהלה לאל, בני ר' ... גרו יאיר, תפס את הענינים בידי, וארגן אותם ביחד, ואני מקווה, שבמשך הזמן, אוכל גם לתפס אותם, שילמדו שעור עם ר' ... גרו יאיר, ולהחדיר בהם יראת שמים וכו' וכו', וכך הם יחזרו אל המסלול.

ואל תשכח, אשר עכשו יש אצלי קרוב לשני מגינים בחורים, שבקרוב מאד יהיו אברכים, ועוד כמגן צריך לבוא, וכלם יתחתנו,

וְאִם לֹא אֶתְפֶּס אֶת זֶה עֲכָשׁוּ, אֲנַחְנוּ נֹאבֵד אֶת כָּל הַהִשְׁקָעָה
שֶׁהִשְׁקַעְנוּ בָּהֶם מִיְמֵי הַקְּטָנוֹת, וְנִחְבֵּל עַל כָּל הַהִשְׁקָעָה, וְכֵן נִתְפֶּס
אוֹתָם טוֹב, וַיְהִי כִּמוֹ בְּכָל מְקוֹם: "הַתְּאֻדוֹת הָאֲבֻרְכִים", שֶׁכָּל מִה
שֶׁקִּבְּלוּ כָּאֵן אֲצִלֵי בֵימֵי הַנְּעוּרִים, שְׁלֹא יִלְךְ לַהֲבֵל וְלָרִיק.

וְהִנֵּה ... בָּא בְּשַׁעַה עֶשֶׂר בַּבֶּקֶר, וּמִתְעַרֵּב לָהֶם בְּעֵנִינִים וְכוּ',
וְהִנֵּה בָּא ... וְעוֹשֶׂה לִּיצְנוֹת, וְעַלֵּיהֶם הַתְּכַוֵּנִתִי, וְלֹא עַל שְׂאֵר אֲנָשִׁים
תְּמִימִים מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וַיֵּשׁ לִי עוֹד הַרְבֵּה לְדַבֵּר, אֲבָל לְקַצֵּר אֲנִי
צָרִיךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שׁוּג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדֵּר וְאֵרָא, כִּי טַבַּת ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ הָאֶרֶץ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַ
הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִיְנֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תַּנִּיחַ אֶת הַיֵּצֵר
הָרַע, שְׂמִתְגַּבֵּר עָלֶיךָ בְּעֵצְבוֹת וּבְמֵרָה שְׁחוּרָה, כִּי כָּל הַעֲצָבוֹת וְהַמֵּרָה
שְׁחוּרָה בָּאָה רַק עַל-יְדֵי הַיֵּצֵר הָרַע שְׂמִתְגַּבֵּר עַל הָאָדָם, וְהָאָדָם צָרִיךְ
לְהִיּוֹת חָכֵם אִיךָ לְהִתְגַּבֵּר עָלָיו. וְעַקֵּר הַעֲצָה — לִילְךְ בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ
ז"ל, שְׁגִלָּה לָנוּ עַל-פִּי (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפכ), שְׂאָדָם צָרִיךְ
לְמַצֵּא בְּעֵצְמוֹ נִקְדוּת טוֹבוֹת, וְלָדוֹן אֶת עֵצְמוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי אֵין זוֹ
חֻכְמָה לְהַפִּיל אֶת עֵצְמוֹ לְרְאוּת מִיַּד רַק אֶת הָרַע שָׁבוּ, אֵפֶה שֶׁהוּא
בְּאֵמַת רוֹאֶה שֶׁהוּא מְלֹא רַע, עִם כָּל זֹאת אֵין זוֹ חֻכְמָה לְהִסְתַּפֵּל עַל
הָרַע, אֲדוּרְבָה אָדָם צָרִיךְ לְהִסְתַּפֵּל רַק עַל הַטּוֹב שֶׁיֵּשׁ בוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
בְּאֵמַת יִתְעַלֶּה מִהָרַע וַיְבֹא אֶל הַטּוֹב. וְלִכֵּן רְאֵה, יְדֵי הַיְקָר!

להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר לא יוכל לשבר אותך.

אודות אשתך שהולכת אצל אשה וכו', הכל הבל ורעות רוח, והכל דמיון גדול וכו' וכו', שעובדים היום על בני-אדם בכל מיני שיטות וכו' וכו', ובאמת פלא לי על אשתך, שצריכה ללכת אל איזו אשה טפשה וכו', המתפארת שהיא עושה מופתים וכו' וכו', אשר הכל ליצי ליצנות, לדעתי, אם היא תבוא רק פעם אחת ביום ראשון לשעור, ותשמע גלוי אלקות ממנו יתברך, אז כבר לא תרצה שום דבר, רק תרצה את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, אף זו הבחירה, וחכמינו הקדושים אמרו (שבת לג): נשים דעתן קלה וכו', פי מוטב להם ללכת אל שטיות מללכת אל מקום שמתקבצות נשים, ואמרות תהלים בתמימות ובפשיטות להקדוש-ברוך-הוא, ודבר זה מאד חשוב אצלו יתברך, שנשים צדקניות מתקבצות יחד, ואמרות תהלים בכל יום, והתפלות מתקבלות לרחמים ולרצון לפני אדון כל.

אודות הבית-מדרש, מה אמר לה, ידידי היקר! אין עוד מעלה יותר גדולה מזו — מלשמש בבית-המדרש ובבית-הכנסת, ואני זכיתי לטאטא ולשטף בית-הכנסת של אנשי שלומנו בהצנע כמה שנים, ואף אחד לא ידע מי עשה את זה, והייתי כל-כך שמח, שאני זוכה לנקות את בית-המדרש הנקרא על שם רבנו ז"ל, ובפרט אתה, שאתה זוכה למסר את נפשך בעבור מקוה, אשריך ואשרי חלקך, ובזכות זה יהיו לה ילדים קדושים וטהורים בקדשת הברית.

מה אמר לה, ידידי היקר! אני מתבונן מה שקרה עם בנך ... גרו יאיר, ועם בתך ... תחיה, איך שהתחתנו סמוך לפרקם, אני מכרח להגיד לה, שרבים ושלמים לא זכו לחתן את ילדיהם בגיל בנה, אפלו צדיקים מפרסמים, ואתם שניכם אתה ואשתך, אף שאתם באים מהיכן שאתם באים וכו' וכו', עם כל זאת זכיתם לזכות כזו, אצלי בודאי שזה רק בזכות, שמסרת את נפשך בעבור נקיות המקוה, פי מקוה הוא טהרת ישראל, ואף אחד לא רצה לטפל

בְּזֶה, רַק אַתָּה מְסַרְתָּ אֶת נַפְשְׁךָ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, בְּשִׁבִיל הַמְקוֹוֶה,
וְאַשְׁתָּף הַיְתֵה רִגְלֵה לְעֶסֶק בְּזֶה, רַק בְּזִכּוֹת טְהוֹרַת יִשְׂרָאֵל זְכִיתָם,
שֶׁהֵילָדִים שְׁלָכְם הִתְחַתְּנוּ בְּגִיל צָעִיר, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שִׁימְשֵׁךְ כִּף גַּם לְהַבֵּא.

אוֹדוֹת הָאֲבָרְכִים הַצְּעִירִים וְכוּ', כָּכֹר בְּאַתִּי בְּפִתּוּבִים עִמָּךְ,
וְהַסְבַּרְתִּי לְךָ, שְׂאֲנִי מְאֹד מַעֲנִין שִׁיעֲשׂוּ מִנִּין בְּנִפְרָד, פִּי פְכֵה נוֹכַל
לְהַחֲזִיק אוֹתָם בְּיַחַד, וְשִׁתְּהִיָּה לָהֶם מִסְגֶּרֶת, וְשִׁלֵּא יִרְצוּ זֶה בְּכֵה
וְזֶה בְּכֵה, וְאִף שֶׁבְּהִתְחַלָּה זֶה קָשָׁה מְאֹד, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מְקוֹוֶה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבַנִּי ר' ... גְּרוּ יֵאִיר, יִקַּח אֶת זֶה בְּיָדִים, וְיֵאֲרָגֵן
אֶת הַכֵּל, וְכִף תְּהִיָּה לְאֲבָרְכִים הַצְּעִירִים מִסְגֶּרֶת טוֹבָה, וְיִוָּכְלוּ
אַחֲרֵי-כֵן גַּם לְקַבֵּעַ לְעֲצָמָם שְׁעוּרִים כְּסוּדָן. וְכֵן אֲנִי רוֹצֵה שִׁיְהִיָּה
לָהֶם מוֹרָה הוֹרָאָה, שְׁכָל שְׂאֵלָה שְׂרַק גְּרָאָה בִּינוּ לְבִינָה, שִׁיּוּכְלוּ
לְשֵׂאל אֶת ר' ... גְּרוּ יֵאִיר, וְאֲנִי צָרִיךְ מְאֹד מְאֹד לְקַחַת אֶת הָעֲנִינִים
בְּיָדִים, פִּי אִם אֵין גְּדִיִּים אֵין תִּישִׁים וְכוּ', אִם לֹא נַחֲזִיק אֶת הַנֶּעֱר,
לֹא יְהִיָּה לָנוּ הַמִּשְׁפָּךְ, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַסְּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ
וְזָכְרוּ, עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לְחַתֵּר תְּחַתְּנוּ, וְאֵינוֹ נַח כְּרָגַע, וּמִסִּית
וּמְדִיחַ יוֹמָם וְלַיְלָה אֶת תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם נִגְדְּנוּ בְּאִפְן פְּלֵאִי, אִף מֵה
לְעִשׂוֹת? זֶה בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תִקְבַּל כְּפֹה מִכְּתָבִים נַחוּצִים לְמִסַּר אֶת זֶה לְיַעֲדָם.

כּוּ שׁוּד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסוּדֵר וְאַרְא, כ"ד טַבַּת ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי תְלִמִּידֵי ...
גְּרוּ יֵאִיר.

מָאד מָאד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע שְׂאֵתָה מְצִטְרָף אֶל הַמְּנִין שֶׁל
 "הַתְּאֻחָדוֹת אֲבָרְכִים", יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה בְּהַצְלָחָה
 גְּדוֹלָה מָאד, כִּי אֲצַלִּי מָאד מָאד חָשׁוּב, שֶׁכָּל הָאֲבָרְכִים הַצְּעִירִים
 יִתְפַּלְּלוּ יַחַד בְּמִנְיַן נִפְרָד.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, וְתִצֵּא בְּכָל יוֹם
 לְהַפְצָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לְךָ פֶּסֶף בְּפִיס, כִּי מִי שִׁיֵּצֵא לְהַפְצָה, תָּמִיד
 תִּהְיֶה לוֹ הַצְּלָחָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים פְּסֻדוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה
 הַקְּדוּשָׁה, וְאַל יִחְסַר לְךָ יוֹם אֶחָד בְּלִי לִמּוּד מִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא,
 הַלְכָה, וְאִין טוֹב אֶלָּא תּוֹרָה, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
 וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְתִצְלִיחַ דְּרַבְּךָ תָּמִיד.

הַמְּאֻחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּז שֶׁסָּה.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְרָא וְאֵרָא, כ"ד טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

מָאד מָאד אֲנִי שְׂמַח לְשִׁמְעַע, שֶׁהַתְּחִלָּתָה לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיַן שֶׁל
 "הַתְּאֻחָדוֹת אֲבָרְכִים", יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּבוֹא לְהַתְּפַלֵּל שָׁם
 בְּכָל שַׁבָּת וְשַׁבָּת, כִּי אֲנִי רוֹצֵה מָאד, שֶׁהָאֲבָרְכִים הַצְּעִירִים יִתְפַּלְּלוּ
 בְּמִנְיַן נִפְרָד בְּחֵיטּוֹת וּבְדַבְּקוֹת.

נָא וְנָא הִרְגַּל אֶל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל
 דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֻדְבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה
 כְּזֹאת, שְׂאִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְקַבֵּעַ אֶת עֲצָמְךָ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל יוֹם: מִקְרָא,
 מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא וּמְדֻרָשׁ, אֲשֶׁר אִין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּו שֶׁסוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאָרָא, כ"ד טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, תְּלַמִּידֵי
... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאד מָאד שְׂמַחְתִּי, שְׁסוּף פֶּל סוּף הַתְּאַרְגָּנְתֶּם ב"הַתְּאַחֲדוֹת
אֲבָרְכִים", וְאַתֶּם מִתְפַּלְּלִים בְּמִנְיָן נִפְרָד, וְזֶה רְצוֹנִי וְחֻשְׁקִי,
שֶׁתְּתַאֲדוּ בְיַחַד, וְתִקְבְּלוּ עַל עֲצַמְכֶם לְמוֹרָה צֶדֶק אֶת ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר,
וְכָל שְׂאֵלָה שְׁיִשׁ לָכֶם — תִּשְׂאָלוּ אוֹתוֹ, וְרְצִיתִי מָאד שֶׁתְּתַפְּלְלוּ
בְיַחַד, וְזֶה יִתְרֵם לָכֶם אֲוִירָה יְשִׁיבְתִּית, שְׁלֵא הִיְתָה לָכֶם עַד עַכְשָׁו,
וְחָבַל מָאד, שֶׁכָּל מָה שֶׁקְּבַלְתֶּם אֲצִלִּי כַּמָּה שָׁנִים יִלְךְ לְאַבוּד, וְלִכֵּן
זֶה דְּבַר גְּדוֹל מָאד, שְׂאַתֶּם מִתְּאַחֲדִים יַחַד וּמִתְפַּלְּלִים בְיַחַד.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְתִהְיֶה שְׂמִיחַ
עִם בְּתוּךְ, יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּהְיֶה בֵּת תְּלַמִּיד חֶכֶם, וְתִשְׁקַד
עַל דִּלְתֵי הַתּוֹרָה — לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ,
אֲפִלוּ מֵעַט דְּמַעַט, כִּי כָּל הַד' לְמוֹדִים הָאֵלוּ הֵם כְּנֻגַד הַד' עוֹלְמוֹת,
וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֲפִלוּ קִצַּת דְּקִצַּת, שְׂאֵז יִמְשִׁיף עַל
עֲצָמוֹ אוֹר זֵיו חַיּוֹת וּדְבָקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

נָא תְּתַפְּלֵל בְּכָל יוֹם בְּמִנְיָן דִּיקָא, וְאֵז יִהְיֶה לְךָ דְּבַר שְׂבַמְנִין.

נָא וְנָא הַרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדַבּוּר שְׂמִדְבָרִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית,

קכח

אֲשֶׁר

כז שסז

בַּנַּחַל

הַצִּלְחָה כְּזוֹ, שְׁאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֹזַק בְּזֶה, וְאִז
טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצִּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז שסז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאֲנֵא, כ"ד טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי תַלְמִידֵי ...
גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָאֵד מָאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ, שְׁאַתָּה מִתְפַּלֵּל בְּ"הַתְּאַחַדוֹת
הָאֲבָרְכִים", וְזֶה אֲצִלִּי יוֹם שְׁמַחָה גְדוֹלָה, שְׁסוּף כָּל סוּף יֵשׁ לָכֶם
מִגֵּן גִּפְרֵד, שְׁבוּ תוֹכְלוּ לְהַתְפַּלֵּל יַחַד, וְלֹא יִתְעַרַב בִּינֵיכֶם זֶר, אֲדַרְבָּה
תַּתְפַּלְלוּ יַחַד, וְתִרְקְדוּ יַחַד, וְתִאֲהָבוּ אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, וְתִשְׁתַּדְּלוּ מָאֵד
לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וְלְהַאֲדִירָה.

גָּא וְנָא הַרְגַּל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר שְׁמִדְבָרִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצִּלְחָה נְצַחִית,
הַצִּלְחָה כְּזוֹ שְׁאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֹזַק בְּזֶה, וְאִז
טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאַנִּי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ, וְתַעֲלֶה מַעְלָה מַעְלָה, וְנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְיִהְיֶה לָךְ נַחַת מִבְּנִיךָ הָאֱהוֹבִים
לִי מָאֵד.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצִּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּז שִׁסָּח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאָרָא, כ"ה טֵבַת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הוֹד מַעֲלַת כְּבוֹד
הָרֵב ... שְׁלִיט"א.

בְּאֵתִי לְחֻזֵק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׁמְחָה אֶת מַעֲלַת כְּבוֹדוֹ, אֲשֶׁר מֵאֵז שְׁקֵמָה
תְּנוּעָתוֹ, עֲשֵׂתָה מֵהַפְּכָה לְטוֹבָה בִּיְהוּדוֹת בְּכֻלָּל, וּבֵינָן אַחִינוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מֵעֲדוֹת הַמְּזֻרָח בְּפָרָט, וְחִסְדוֹ יִתְבָּרֵךְ גָּבֵר עָלֵינוּ, כִּי יֵשׁ
הַתְּעוֹרוֹרוֹת גְּדוֹלָה בַּחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה מְכֻלָּם, כִּי תִהְיֶה לָאֵל, אַחִינוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מֵעֲדוֹת הַמְּזֻרָח, לְבָם מְלֵא אֲמוּנָה, וְהֵם גֵּרוֹת כְּבוֹיִים,
וְצָרִיכִים רַק לְהִדְלִיק אוֹתָם, לְזֹאת בְּאֵתִי לְחֻזֵק וּלְעוֹדֵד אֶת יְדֵי
כְּבוֹדוֹ, כִּי הַפַּעַם צָרִיכִים לְצִאת בְּגִדּוֹל לְקַרֵב אֶת אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מֵעֲדוֹת הַמְּזֻרָח, וּלְקַבֵּצָם יַחַד, וְאֲנִי יָכוֹל לְהַעֲיֵד, אֲשֶׁר רָאִיתִי בְּמוֹ
עֵינַי אִיזוֹ הַתְּעוֹרוֹרוֹת לְתִשׁוּבָה יֵשׁ וְכוּ', וְלָכֵן אֲנִי מְחֻזֵק אֶת יְדֵיכֶם,
שְׂיִתֵן לָכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אַרְיֵכוֹת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת בְּבְרִיאוֹת
הַשְּׁלָמָה, וְשִׁתְּזַכּוּ לְהִגְבִּיר חַיִּלִּים בְּתוֹרָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם שְׁלָמָה, וְנִזְכָּה
לְגַדֵּל וּלְקַדֵּשׁ שָׁם שָׁמַיִם בְּרַבִּים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּלָּל בְּעַדְכֶם, שְׂיִתֵן לָכֶם אַרְיֵכוֹת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת
נְהוּרָא מַעֲלָא, וְיִתְרַבּוּ הַתְּלִמִּידִים בְּתִלְמוּדֵי-הַתּוֹרָה שְׁלָכֶם, וְהִזְכּוֹת
הַזֶּה, שְׂתִינּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן מִתְרַבֵּים לְאֵלְפִים וּלְרַבְבוֹת, הַכֹּל פֶּה
שְׂאִין בּוֹ חֶטָּא, תִּגְן עָלֵיכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ בְּהַצְלָחָה מְפֻלְגַת מְאֹד.

בְּאֵתִי רַק לְהַצִּיעַ, שְׂהַפַּעַם כְּדָאִי לְעֲשׂוֹת תַּעֲמוּלָה גְּדוֹלָה מְאֹד
יּוֹצֵאת מִן הַכֻּלָּל, כִּי חָבַל עַל כָּל נַפְשׁ וְנַפְשׁ מִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂחַס
וְשְׁלוֹם, לֹא תִלְךְ לְאַבּוּד, וְאַנְחָנוּ רּוֹאִים, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, אִיךְ
שְׂהַמְסִיזוֹן, יִמַּח שָׁמָּם וְזָכְרָם, הַתְּחִילוּ לְצוּר אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,

רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֹן, וְלִכְּנָן עֲלִינוּ לְמִסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְקָרֵב אֶת כָּלֵל נְשָׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

הַמַּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז שסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וָאָרָא, כ"ה טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד, ר' ... גֵּרוּ יָאִיר וְיִזְרַח.

הַיּוֹת שְׁשִׁמְעֵתִי שְׁעוֹד פַּעַם הַתְּלַכְדוּ עֲלֶיךָ הַרְשָׁעִים לְהַצִּיק לָךְ
וְכוּ' וְכוּ', בְּאֵתִי לְחִזֵּק וּלְעוֹדֵד אוֹתְךָ, שְׂאֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחֹד מְשׁוֹם
בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְתִדְעַ, שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִית, דְּבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ
נִעְשֶׂה מִעֲצָמוֹ, אֶלֶּא מִהַמְאָצִיל הַעֲלִיּוֹן, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַיּוֹת חִזֵּק
מָאד בְּקָבִיעַת עֵתִים לַתּוֹרָה, שְׁקַבְעֵת לְעֲצֻמְךָ לְלַמֵּד חֵק וְלֹא יַעֲבֹר,
וְזָכוֹת הַתּוֹרָה שְׂאֵתָה לּוֹמֵד, תִּגַּן בְּעֵדֶךָ, שְׁכָל אֵלוֹ הַמְשַׁחֲיִתִּים
הַמְזִיקִים לֹא יוּכְלוּ לְהִרְע לָךְ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת כִּי עֲכָשׁוּ מִתְקָרֵב זְמַן הָאָבִיב וְכוּ', וְלִכְּנָן עַל
הַכְּתָפִים שְׁלָךְ מִנַּחַת מְשִׁימָה קְדוּשָׁה וְכוּ', וּבּוֹדָאֵי תַצְלִיחַ, אֵל תִּירָא
וְאֵל תִּפְחֹד מְשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, כִּי כָל אֵלוֹ שְׁרָצוּ לְרֵאוֹת בְּמַפְלְתְךָ,
חַס וְשְׁלוֹם, הֵם יִצְטָרְכוּ לְרֵאוֹת רַק בְּגִדְלַתְךָ, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, כִּי אֵין עֲרָךְ לְמַעַלְתְךָ בַּשָּׁמַיִם, כִּי עֲלֶיךָ לְדַעַת, שְׁיִישׁ
עֲכָשׁוּ הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה לְחִזְרָה בְּתוֹשׁוּבָה, וְכֻלָּם יַחְזְרוּ דְרַבְּכֶם, וְלִכְּנָן
אֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבּוֹדָאֵי תִרְאֶה
נְסִים נִגְלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַעֲקָר הַפַּעַם צְרִיכִים לְפַעַל בְּאִפְּן יוֹצֵא מִן הַכָּלֵל, כִּי צְרִיכִים
לְקָרֵב אֶת כָּל אַחֲיֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִעֲדוֹת הַמְזוֹרַח, וּלְגַבֵּשׁ אוֹתָם יַחַד,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָךְ כַּחוֹת הַנִּפְשׁ, שְׁתוּכַל לְעַבֵּר עַל הַכָּל.

הַעֲקֹר הַרְגֵל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כּוֹז, שְׂאִין
לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפִּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּנְצֵל מִכָּל אֱלוֹ הַרוֹצִים לְהַרְעֵ לְךָ, וְהַכֵּל
יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְאַתָּה תַעֲלֶה מַעְלָה מַעְלָה, וְכָל שׁוֹנְאֵיךָ יִפְּלוּ מִטָּה
מִטָּה.

הַיּוֹם יֵשׁ בְּיוֹעֲדָה מְחוֹזִית יְשִׁיבָה לְאַשֶׁר אֶת הַעֲשָׂרָה דוֹנָם
שֶׁקִּבְּלָנוּ בְּעֵבֹר הַמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ — פְּעוּטוֹן וּשְׁנֵי גִנִּים וְתַלְמוּד-תּוֹרָה
וּבֵית-סֵפֶר וְכוּ', לְהַפְּךָ אוֹתָם מִחֻקְלָאֵי לְבִגְיָה, וְאִזּוּ נוֹכַח לְהִתְחַיֵּל
לְבָנוֹת אֶת הַמוֹסְדוֹת, כְּאַשֶׁר קִבְּלָנוּ מִמְּשֻׁרְד הַחֲנוּךְ רְשׁוּת לְבָנוֹת,
אַבֵּל הָיִיתׁ שְׂזָה תְּלוּי בִּישִׁיבָה הַמְּחוֹזִית, לְכֵן רְצִיתִי מְאֹד שֶׁתְּדַבֵּר
עִם ... לְטוֹבַתְנוּ, וּבְזִכּוֹת הַמְּצִיגָה הַזֹּאת, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֵּל
יִסְתַּדֵּר, וְנִזְכָּה תָּמִיד לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז שע.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר וְאַרְא, כ"ה טֵבַת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם לְ... גֵרוֹ יְאִיר.

אֶת שְׁנֵי הַמְּכַתְּבִים מְאֹד נְחוּץ שִׁיגִיעוּ בְּבִקְרֵךְ אֵל ... לְמַסֵּר אוֹתָם
עוֹד עֲכָשׁוּ בְּבִקְרֵךְ.

מָה אִמַּר לְךָ! הַקּוֹנְטְרָסִים יוֹצְאִים כָּל-כֶּף יָפָה, מִמָּשׁ עֵינַי לֹא
רְאֵתָה, וּבְכַרְטִיּוֹת כָּל קוֹנְטְרָס יֵשׁ לוֹ צְבָעִים יָפִים וְכוּ', מִמָּשׁ מוֹשֶׁךְ
אֶת הָעֵינַי, וְהַזְכּוֹת הַזֹּאת תִּגְן בְּעַדְךָ מְאֹד.

כְּאַתִּי לְעוֹרֵר אוֹתְךָ, שֶׁתְּדַבֵּר הַרְבֵּה עִם בְּנֵךְ ... גֵרוֹ יְאִיר, שֶׁיִּשְׁמַר
מְאֹד בִּישִׁיבָה וְכוּ', כִּי יֵשׁ שָׁם הַרְבֵּה קְלִקוּלִים וְכוּ', רַע גְּמוּר, רַחֲמָנָא

לְצִלָּן, וְצָרִיכִים לְעִמּוּד עַל הַמְשָׁמֵר, כִּי חֲבַל, הֵיחֵד שֶׁהוּא לֹמֵד
כָּל-כֶּף טוֹב, שֶׁלֹּא יִכְשִׁיל אוֹתוֹ אֵיזָה מְגִיל, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְדִי
לְחַפִּימָא.

אֵת הַקּוֹנְטֵרס "עֵינִן בְּעֵינִן" שֶׁלְּחֹו לָךְ עוֹד פְּעַם.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שְׁעָא

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יְתְבָרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרֵי וְאָרָא, כ"ו טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲדוּ
נְצַח.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֵת מְכַתְבְּכֶם.

וּמָאד מָאד אָנִי מִתְפַּלֵּא עֲלֵיכֶם לְמָה תִּכְתְּבוּ לִי מְכַתֵּב כְּזֶה,
כְּאֵלוֹ יֵשׁ לִי אֵיזוֹ כְּפִנָּה וְכוּ', שְׂאִינִי רוֹצֵה לְבוֹא אֶל הַבֵּר-מְצוּהָ שֶׁל
בְּנֹכֶם.

מָה אִמַּר לָכֶם! בְּעִזְרַתוֹ יְתְבָרְךָ שְׁמוֹ, אֶהְיֶה בְּמַחְנִיכֶם בְּשִׁבְת
שִׁירָה, שֶׁהוּא ט"ו בְּשִׁבְט, וְאַחַר-כֵּן אָנִי חוֹזֵר, וְשׁוֹבְעִים וְחֹצֵי אַחֲרֵי
זֶה כְּבָר ז' אָדָר — יוֹם הַבֵּר-מְצוּהָ שֶׁל בְּנֹכֶם, אֵיךְ אָנִי יָכוֹל לְהֵיחֵד
כְּבָר חוֹזֵר בְּמִשְׁךָ זְמַן קָצֵר, וְאָנִי לֹא מִבִּין לְמָה אַתֶּם לֹא מְבִינִים.
וְאִם בְּקִשְׁתֶּם לְדַחוֹת וְלַעֲשׂוֹת אֵת זֶה בִּימֵי גִיסוֹן, הַפְּעַם אֵינִי יוֹדֵעַ
כְּרוּר שְׂאֶהְיֶה אֹז, כִּי כְּפִי הַחֲשׁוֹב, הַבְּנִיָּן הַחֲדָשׁ צָרִיךְ לְהֵיחֵד אֹז
גְּמוּר, וְאָנִי צָרִיךְ לְעַבֵּר עִם כָּל הַיְשִׁיבָה לְבִנְיָן הַחֲדָשׁ, אֲבָל מֵאַחַר
שֶׁזֶה סֶפֶק, לְכֵן לְמָה שְׂאִנִי אֶפְתִּיעַ אֶתְכֶם, וְאִמַּר לָכֶם תַּעֲשׂוּ אֵת זֶה
קְרוּב לְרֵאש־חֲדָשׁ גִּיסוֹן, שְׂאוּלִי אֶהְיֶה אֹז, אֲשֶׁר כָּל בִּיאָתִי אֹז תְּלוּיָה
בְּסֶפֶק גְּדוֹל — אִם כֵּן אִם לֹא, אֹז מָה יִהְיֶה אִם לֹא אָבוּא, שְׁסִתֶּם
דְּחִיתִי אֶתְכֶם עַל יוֹם וְחֲדָשׁ שֶׁלֹּא בְּאִתִּי, וְעַכְשָׁו אֲשַׁאֵל לָכֶם — לְמָה
שְׂאֶעֱשֶׂה לָכֶם אֵת זֹאת וְכוּ', וְאֹז בְּאִמַּת תְּהִיָּה לָכֶם קְשִׁיָּה עָלִי. לְזֹאת
אִמְרַתִּי לָכֶם, תַּעֲשׂוּ אֵת הַשְּׂמִיחָה בְּתַאֲרִיךְ שֶׁל הַבֵּר-מְצוּהָ שְׁלוֹ, וְכָל

הַמְשַׁפְּחָה תִּהְיֶה, וְיִהְיֶה שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה, עִם כָּל זֹאת אֲצֵל הַקְּדוּשָׁה-
 בְּרוּךְ-הוּא הַכֹּל יָכוֹל לִהְיוֹת שְׁעוֹד אָבוּא, וְאֲנִי מְקוּהָ שְׁהַבְנַתֶּם אֶת
 בְּנֹתַי, וְאֲנִי צָרִיף לְתַרְץ אֶת עֲצָמֵי בְּכָל פְּעַם מִחֲדָשׁ, וְאֵין לִי בְּזָה
 שׁוּם בְּנֹת, אִם הֵייתֶם יוֹדְעִים וְרוֹאִים אֶת הַלַּחֲץ וְהַדְּחַק שְׁאֲנִי נִמְצָא
 בוֹ, לֹא הָיוּ לָכֶם שׁוּם קִשְׁיוֹת.

וּמָה שְׁאֲתֶם זוֹרְקִים לִי בְּכָל פְּעַם, שְׁאֲתֶם עוֹזְרִים, אֲזִי בּוֹדָאִי
 אֲנִי צָרִיף לִהְיוֹת, כִּי הֵייתֶכֶן שְׁאֲנִי בָּא אֲצֵל אַחֲרִים וְכוּ', הַהֲכַרְח לִי
 לֹאמַר לָכֶם, כִּי כָּל אֱלוֹ שְׁהֵייתִי אֲצֵלֶם לְבַר-מִצְוָה, הַקְּדִימוּ אֶת זֶה
 בְּחֲדָשׁ, הֵן מִשְׁפַּחַת ... שְׁיִחְיוּ, וְהֵן מִשְׁפַּחַת ... שְׁיִחְיוּ, וְהֵן מִשְׁפַּחַת
 ... שְׁיִחְיוּ, וְלִכְּן אִם אַתֶּם רוֹצִים לְהַקְּדִים אֶת זֶה לְעַכְשָׁו, כְּשֶׁאֲנִי
 אֶהְיֶה שָׁם — מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אֲבָל זֶה דְּבַר בְּלִתי אֶפְשָׁרִי, סָף
 הַכֹּל יֵשׁ עוֹד שְׁבוּעַ וְחֲצִי, וְלִכְּן אֵל תְּדַמּוּ מֵאַחַד לְשָׁנִי, כִּי הָרִי הֵם
 הַקְּדִימוּ אֶת זֶה וְכוּ' וְכוּ'.

אֲנִי מְקוּהָ שְׁשִׁנִּיכֶם תְּבִינּוּ, וְאֵל תְּדַמְּינּוּ דְּמִיּוֹנוֹת, שְׁיֵשׁ לִי פַּה
 אֵיזוֹ בְּנֹנָה, תִּאֲמִינּוּ לִי, שְׁעוֹבֵר עָלַי הַרְבֵּה צְרוֹת וְיִסּוּרִים, מְנִיעוֹת
 וּמְרִירוֹת וְדַחְקוֹת, וְלִכְּן אֵין לִי רֵאשׁ לְקַטְנִיּוֹת כְּאֵלוֹ, כְּדָאִי כְּבָר
 לְהַתְחַזֵּק, וְלֹא לְהַתְבַּלְּבֵל מִשׁוּם דְּבַר.

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַנַּחַת רוּחַ שְׁגַרְמַתֶּם
 לִי, בְּזָה שְׁלִקְחַתֶּם אֶת נְהוּל אוֹלָם-הַשְּׁמַחוֹת, וּמָה גַם שְׁאֲתֶם זּוֹכִים
 לִהְיוֹת גְּבָאֵי צְדָקָה, יַעֲזוֹר לָכֶם הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִזְכוֹת זֶה יִהְיֶה
 לָכֶם יְלָדִים טוֹבִים, יְלָדִים שְׁמוּרִים מִחֲטָא.

אוֹדוֹת מָה שְׁכַתְּבַתְּ לִי בְּעַנְיַן הַקִּיטְרִינְג וְכוּ', תַּעֲשׂוּ כִּפִּי שְׁמַאִיר
 לָכֶם, מִסְרַתי אֶת הַכֹּל בְּיַדְכֶם, הָעֵקֶר תִּרְאוּ שְׁלֵא יַעֲבְדוּ עֲלֵיכֶם, זֶה
 מָה שְׁצָרִיכִים, וְדַעַת לְנִבּוֹן, כִּי מִי שְׁמִסְתּוֹכֵב בְּלִי כִּפָּה, אֵין לוֹ
 גְּאֻמְנוֹת בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, כִּי אִם אֵין לוֹ יִרְאֵת שְׁמַיִם, אֵיף יְכוּלִים
 לְהֶאֱמִין לוֹ, שְׁיִקַּח אֶת הַבְּשָׁר מִשְׁחִיטַתְנוּ, הוּא יִבְטִיחַ, וְאַחַר-כֵּן לֹא
 יִקַּים, כִּי מִי שְׁאֵין לוֹ כִּפָּה, בּוֹדָאִי הוּא קָל שְׁבַקְלִים וּמְזֻלָּל בְּמִצְוֹת,
 וְכֵן הַשֶּׁבֶת אֵינָה כְּדָבְעֵי אֲצֵלוֹ, וְאֲזִי יֵשׁ לוֹ דִּין כְּגוֹי, כִּי מִי שְׁמַחְלִל
 שֶׁבֶת יֵשׁ לוֹ דִּין שֶׁל גּוֹי גָּמוּר, וְלִכְּן מָה לָכֶם וְלַצָּרָה הַזֹּאת.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֵנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ דַרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שֵׁעַב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאָרָא, כ"ו טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מָה אָמַר לְךָ! אַתָּה צָרִיךְ לְשִׁמַּח מְאֹד, שְׂזַכִּיתָ לְהִיּוֹת אֶצְל רַבְּנוּ
ו"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר לָנוּ (ת"י-מוֹהֲר"ן, סִימֵן רֵנָה), שְׂמִי
שְׂזַכָּה לְהִיּוֹת אֶצְלוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, צָרִיךְ לְשִׁמַּח כָּל הַשָּׁנָה, וְלִכְּן אֵינִי
יודֵעַ לְמָה אַתָּה כָּל-כָּף שָׁבוּר, וְאַתָּה גִּמְצָא בַּחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, עֲלִיךְ
לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד, שְׂזַכִּיתָ לְהִיּוֹת אֶצְל רַבְּנוּ ו"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְזֶה
מֵה שְׂצָרִיךְ לְשִׁמַּח אוֹתָךְ כָּל הַשָּׁנָה.

עַקֵּר הַהִתְקַרְבוּת אֵל רַבְּנוּ ו"ל זֶה רַק עַל-יַדֵּי לַמוֹד סִפְרוּ הַקְדוֹשׁ
וְהַנוֹרָא: "לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן", וּכְכֹל שְׂאָדָם לוֹמֵד יוֹתֵר אֶת סִפְרוֹ, יוֹתֵר
הוּא מְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ו"ל, וְעַל-כֵּן אֵל תְּבַלְּבֵל אֶת עֲצֻמָּה מְשׁוּם דְּבַר
שְׂבַעוּלָם.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמָּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׂמַדְבָּרִים אֵל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזֹאת
שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם בְּנִי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מֵה זֶה
מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוּדוּת, וּמֵה זֶה פּוֹעֵל בַּשָּׁמַיִם, הָיוּ תָּמִיד
מְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִף פַּעַם לֹא הִיָּתָה לָהֶם רִידָה, כִּי כָּל מֵה
שְׂעוּבֵר עֲלֵיהֶם, הָיוּ מְסַפְּרִים אֵל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכְּן רָאָה
לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד רַק לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהַעֲקֵר תַּחְתּוֹק בְּאַמוּנָה
פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְזֶה תְלוּיָהּ כָּל הַגְּאֻלָּה.

אודות הרמזים שאַתָּה כּוֹתֵב לִי עַל שְׁנַת תּשׁ"ס, לֹא צְרִיכִים להִתְבַּלְבֵּל מִזֶּה כָּלֵל וּכְלָל, הָעֵקֶר רַק לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּו יתְבַרֵךְ, לְהַשְׁתַּדֵּל שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה אֶצְלוֹ גְּאֻלָּה, בְּבַחֲיַנֵּת (תְּהִלִּים סט, יט) "קִרְבָּה אֶל נַפְשִׁי גְּאֻלָּה", כִּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, וּכְמוֹ שֶׁיְהִיֶּה גְלוּי הַכְּלָלִיּוֹת, כֶּף צְרִיף לְהִיּוֹת לְכֹל אֶחָד גְּלוּי בְּפִרְטִיּוֹת, שֶׁבְּכֹל יוֹם וַיּוֹם יִגְאֵל אֶת נַפְשׁוֹ, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן עט), אֶשֶׁר בְּכֹל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ בּוֹ חֵלֶק מִמְּשִׁיחַ, וְצְרִיף לְרֹאוֹת שֶׁמִּמֶּנּוּ לֹא יבּוֹא עֲכוּב בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְדַבֵּר רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְמַסַּר אֶת נַפְשֵׁנוּ אֵלָיו יתְבַרֵךְ, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִכָּל אֵלּוּ הַשְּׁנַיִם וְהַרְמָזִים וְכוּ' וְכוּ', אֲנַחְנוּ לֹא צְרִיכִים שׁוּם דְּבָר — רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעַצְמוֹ, וְהוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּעַת שֶׁיַּעֲלֶה בְּדַעְתּוֹ יתְבַרֵךְ, וְלָנוּ אֲסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַיִזָּה רִמּוֹז כָּלֵל, יַעֲשֶׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַה שֶׁיַּעֲשֶׂה, הָעֵקֶר אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת דְּבוּקִים בּוֹ יתְבַרֵךְ, וְאִז טוֹב לָנוּ לְנַצַּח.

נָא וְנָא הִרְגַּל אֶת עֲצֻמָּךְ לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאַפֵּן שֶׁתִּגְמַר בְּכֹל שְׁבוּעַ אֶת פְּרִשַׁת הַשְּׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְּרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם עִם פְּרוּשׁ רִשְׁ"י, שְׂזוֹ סִגְלָה לִירְאֵת שְׁמַיִם, וְכֵן תִּתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת וְלִמּוּד גְּמָרָא כְּסִדְרָן, וְלִמּוּד שְׁלַחַן עֲרוּךְ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים תָּמִיד. הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

כּוּז שַׁעַג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרָא וְאֵרָא, כ"ז טַבַּת ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... שִׁיחִיו נִצַּח.

כְּנִרְאָה רְצִיַתְם לְשַׁלַּח לִי מִכְּתָב אֲבָל יֵצֵא לְבִן, לְכֵן אִם אַתָּה יְכוּל לְשַׁלַּח אֶת זֶה עוֹד פַּעַם, אֲשַׁמַּח מְאֹד, כִּי כָּל בְּשׂוּרָה מְשַׁמַּח מִבְּתַכֶּם — זֶה יִקָּר לִי מְאֹד, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, אַתֶּם חֲקוּקִים בְּלִבְכִי, כִּי אַתֶּם מוֹסְרִים אֶת נַפְשְׁכֶם לְהַדְּפִיס אֶת הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה, אֶשֶׁר

בְּעֶזְרְתוֹ יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ, יַעֲשׂוּ מִהַפְּכָה גְדוֹלָה בְּעוֹלָם כָּלוּ, וְאִין לְתֹאֵר
וְאִין לְשַׁעַר כָּלָל גְּדֹל הַזְּכוֹת שְׁיִישׁ לָכֶם בְּהַדְפַּסַּת סְפָרִים קְדוּשִׁים
כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר אִין עֶרֶךְ אֲלֵיהֶם, גְּלוּי אֱלָקוֹת בַּתְּכֵלִית מְדוּגָה עֲלִיוֹנָה.
לְכֵן רָאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂבֻזוֹת
שְׂאֵתָם מְדַפְּסִים אֶת סְפָרֵי רַבְּנֵי ו'ל, תְּרוּוּ רַב נַחַת מִיְלֻדֵיכֶם, וְיִהְיֶה
לָכֶם יְלָדִים קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים וּמְתַמִּידִים בַּתּוֹרָה.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַזְדַּרְזוֹ עִכְשָׁו עִם הַסְּדוּר,
כִּי רְצִיתִי מְאֹד לְגַמֵּר אוֹתוֹ, וְלְהַדְפִּיס, בְּעֶזְרְתוֹ יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ, מְלִיוֹן
סְדוּרִים.

הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹ שַׁעַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֶרָא, כ"ז טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נְרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד רְצִיתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתִּרְאֶה לְגַמֵּר אֶת הַדִּירָה שֶׁהִתְחַלַּת
לְבָנוֹת, כִּי חָבַל שְׁיַעֲמֹד הַמְּקוֹם רִיק, וּבֵינֵי כֶּף אֶתָּה יְכוּל לְהַשְׁפִּיר אֶת
זֶה לְשִׁתִּי מִשְׁפָּחוֹת, וְזֶה יָבִיא לְךָ הַצְּלָחָה, וּבִזְוָה תִּשְׁלַם אֶת הַהִלְוָאוֹת
שְׁלוּיֹת עַל זֶה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׂבַעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ
וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֶתָּה צְרִיךְ לְהִיּוֹת מְאֹד חֲזָק עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֻחָה, כִּי הַשְּׂמֻחָה
רְפוּאָה לְכָל הַיָּא, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן
כד); וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁתְּמִיד בְּשְׂמֻחָה, וְאִז עוֹבֵר עַל הַכָּל.

הַרְגֵל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזֹאת, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם בְּנֵי-אָדָם הֵיוּ יוֹדְעִים מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוּת, הֵיוּ עוֹסְקִים בְּזֶה כָּל הַיּוֹם כָּלוּ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר זֶה הַמְּשַׁכֵּת אֱלֻקוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֻזַּק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּקַּח אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהֵי בְּפִימִיּוֹת לְבַבְךָ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֶּאֱחָל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כּוּ שְׁעָה

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֵרָא, כִּיז טַבַּת הַיְתַשְׁנִי"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

תִּכְךָ כְּשֶׁדְּבַרְהָ אֲתִי אֲמוֹ שֶׁל ... גֵּרוֹ יְאִיר, הַבְּנֵתִי שֶׁהִבְחִוְרָה חוֹלָה, לֹא עֲלִינוּ, וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ אִם אֶפְשָׁר מִשְׁהוּ לְתַקֵּן שָׁם, כִּי חָבַל שֶׁהִבְחִוֹר יִסְבֵּל כָּל הַחַיִּים, וּבְקִאֲמַת פְּלֵא מִי הִיָּה הַשְׂדֵּךְ, וּמִי הִפִּיל אוֹתוֹ בְּפֶחַ הַזֶּה, כִּי כְּפִי הַסִּימָנִים שֶׁהֵאֱמָא אֲמָרָה לִי, אֲנִי מִבֵּין שֶׁהִיא סוֹבֶלֶת נְפִשִׁית, רַחֲמָנָא לִישְׁזֹבֵן, וְעַל-כֵּן הִיָּה טוֹב מְאֹד, שֶׁהוּא יֵצֵא מִשָּׁם מַה שִׁיוֹתֵר מֵהָר, כִּי לֹא שִׁיךְ לַעֲשׂוֹת שָׁם שְׁלוֹם, כִּי הִיא אֵינָה בְּרִיאָה נְפִשִׁית, וְרַחֲמָנוֹת גְּדוֹלָה עָלָיו.

אִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַזְּכוּת שֶׁיֵּשׁ לָנוּ, שֶׁאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּי אֲמַת כְּזֹה, רַבִּי נִפְלֵא כְּזֹה, הַמְּגַלָּה לָנוּ עֲצוֹת לְכָל דְּבָר, אִיךְ לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם, וּבְקִאֲמַת עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם צָרוֹת וְיִסוּרִים, מְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְהַחְזִיק מִמֶּעַמְד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר.

רְאֵה לְהוֹדוֹת לְפָאֵר וּלְשַׁבַּח אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, עַל כָּל
הַחֲסֵד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה אִתְּךָ, שֵׁשׁ לָךְ בֵּין נִפְלְאָ כְּמוֹ ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְכֵן
חָתַן נִפְלְאָ כְּמוֹ ... גֵּרוֹ יְאִיר, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּרְוֶה רַב נַחַת
מֵהֶם, וּמִכָּל יוֹצְאֵי חַלְצִיכֶם, וַיְהִיֶּה בֵּיתְךָ בֵּית שְׁל תּוֹרָה, בֵּית שְׁל
תְּפִלָּה, בֵּית שְׁל גְּמִילוּת חֲסֵדִים, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לָךְ
בְּפִרְנֹסֶתְךָ, שְׁלֹא תִצְטָרֵךְ עוֹד לְהִתְיַגֵּעַ כָּל-כּוֹף.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ שִׁבְת שְׁלוֹם...

כּוּ שְׁעוֹ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאָרָא, כ"ז טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מֵאֵד מֵאֵד הֵייתִי מִבְּקֶשׁ אוֹתְךָ, אִם אִתְּךָ יְכוּל לְגַמֵּר אֶת הַדִּירוֹת
שֶׁהִתְחַלַּת לְבַנּוֹת, וּלְהַשְׁפִּיר אֶת זֶה בֵּין כּוֹף לְזוּגוֹת צְעִירִים, וּבֵין כּוֹף
יְהִי לָךְ כֶּסֶף לְשֵׁלֶם אֶת הַהִלְוָאוֹת שֶׁהוֹצַאתָ עַל זֶה, וְעַד שֶׁבִנְךָ, גֵּרוֹ
יְאִיר, יִתְחַתֵּן, יִרְדּוּ מִמֶּךָ הַרְבֵּה חוֹבוֹת, וְחָבַל שֶׁהִתְחַלַּת וְלֹא גְּמַרְתָּ,
וּבְאֵמַת רַבְּנוּ ז"ל גְּלַח לָנוּ, שֶׁצְרִיכִים לְהִתְחַיֵּל וּלְגַמֵּר, כִּי הַעֶקֶר הוּא
הַגְּמֵר, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּצְלִיחַ
דְּרָכְךָ, וַיְהִיֶּה לָךְ רַב נַחַת מִלְדִּיךָ.

רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמִגְזֵן עָרֵב וּבְקֶר וְצְהַרִים, וְהַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יִצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ שִׁבְת שְׁלוֹם...

כֹּז שֶׁזָּז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֵרָא, כִּיז טַבַּת הַיְתַשְׁנִי"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סִלָּה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיִחִיו נִצָּח.

זֶה זְמַן רַב שֶׁלֹּא שָׁמַעְתִּי מִכֶּם, וְאֲנִי מִקְנִיה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַפֶּל יִסְתַּדֵּר אֶצְלָכֶם עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, וְיֵשׁ לָכֶם נַחַת מִהַבְּנוֹת, כִּי שָׁמַעְתִּי תִּגְוָכָה מִהַמּוֹרָה שְׁלֵהֶן, שֶׁהֵן מִתְעַלּוֹת בְּרוּחַנִיּוֹת, וְנִעֲשֶׂה בְּהֵן שְׁנוֹי לְטוֹבָה. יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִאָמַת תִּגְדְּלֶנָּה וְתִצְמַחְנָה אֵילָנוֹת הָעוֹשׂוֹת פְּרִי, וְיִהְיֶה לָכֶם נַחַת מִיּוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם.

נָא וְנָא ... גֵּרוּ יֵאִיר! רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִיְי אֶפְנִים שְׁבַעוֹלָם, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיךְ הִרְבֵּה הַתְּחַזְּקוֹת, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד בְּכֹל יוֹם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְעִגְמַת נַפְשׁ, וְלִכֵּן הַקָּדִים רִבְּנוּ ו"ל בְּעִנְיֵן הַהַתְחַזְּקוֹת, וְצִוָּה לְמוֹהַרְנִי"ת ו"ל בְּעִנְיֵן הַהַתְחַזְּקוֹת, כִּי זֶה עוֹלָה עַל הַפֶּל.

אֲנִי מִקְנִיה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתַּעֲשֶׂה בְּשָׁבוּעַ הַבָּא סְעֻדַת רֵאשׁ-חֹדֶשׁ לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְיִהְיֶה גְדוֹל וְנִפְלֵא מְאֹד לְאֶחָד אֶת כָּלֵם יַחַד, וּבִאָמַת סְעֻדַת רֵאשׁ-חֹדֶשׁ מִסְגָּלַת לְבָנִים, וְיֵשׁ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁתֵּי גִרְסָאוֹת שְׁשִׁמְעוּ מִרְבֵּנוּ ו"ל: א) מִסְגָּל שְׁיִהְיֶה לוֹ בָּנִים. ב) שְׁיִהְיֶה לוֹ נַחַת מִהֵילָדִים. וְעַל-כֵּן יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁשִׁנִּיהֶם יִתְקַיְמוּ אֶצְלָךְ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כֹּז שֶׁעַח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֵרָא, כִּיז טַבַּת הַיְתַשְׁנִי"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... וְ... שְׁיִחִיו נִצָּח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם מִזֶּה זְמַן, וְלֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי
 לְהַשִּׁיבְכֶם כְּרָצוֹנְכֶם, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִתְרַחֵב לְכֶם
 בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַחַיּוֹת, וְתִרְוּ רַב גַּחַת מִיַּלְדֵיכֶם, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר
 בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

... גֵּרוּ יֵאִיר! רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל תָּמִיד בְּמִנְיָן, כִּי מִי שֶׁנִּזְדַּקֵּר לְהִתְפַּלֵּל
 בְּכָל יוֹם בְּמִנְיָן, יֵשׁ לוֹ דְּבַר שְׁבַמְנִיָּן, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 שְׂתִהְיֶה לָּךְ הַצְּלָחָה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְגֶּה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲפִלּוּ חֲמֵשׁ
 דְּקוֹת, כִּי כָּל דְּבִיּוֹר וְדְבִיּוֹר שְׁמִדְבָּרִים עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא
 הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָּךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שַׁעַט.

בְּעִזְזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֶרָא, כ"ז טַבַּח ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיְקָר לִי מֵאֵד ...
 גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת אֶת הַחֲדוּשֵׁי
 תוֹרָה שְׂפַתְבָּתָּ וְאִתָּה מְחַדֵּשׁ, רְאֵה רַק לְהִרְחִיב אֶת הַחֲדוּשִׁים, וְלֹא
 לְכַתֵּב בְּקִצּוֹר וּבְעֵינַי וְכוּ' וְכוּ', כִּי הַרְבֵּה גְדוּלִים כְּתָבוּ חֲדוּשֵׁיהֶם
 בְּלִשׁוֹנוֹת שֶׁל עֵינַי וְכוּ', וּלְבַסּוּף לֹא רַק שְׂבַנִּי אָדָם לֹא נִהְנוּ
 מִחֲדוּשֵׁיהֶם, אֲלָא שֶׁהֵם בְּעֲצָמָם שְׂכָחוּ מֵה שְׂחַדְּשׁוּ... וְעַקֵּר הַחֲדוּשׁ
 צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּרוּר, הֵינּוּ לְכַתֵּב אֶת זֶה בְּאִפְּן שְׂכָל אֶחָד יִבִּין, וְכִּי
 צָרִיךְ לְכַתֵּב חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, שְׂכָלֶם יִבִּינוּ מֵה שְׂרוּצָה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂתִתְמַיֵּד מֵאֵד בְּלִמּוּד גְּמָרָא וְשִׁלְחַן
 עֲרוּךְ, אֲשֶׁר זֶה הָעֵקֶר, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל לְחֻתְנוֹ: אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ,

אֲשֶׁר כּוּ שֵׁפ — כּוּ שֵׁפָא בְּנַחַל קִמָּא

אֶהוּבִי, חֲתָנִי, שְׁלֵא תַעֲשֶׂה מִהֶעֱקֵר טָפֵל וּמִהִטְפִּיל עֵקֶר, וְתִקְבַּע
לְעִצְמָךְ שְׁעוּרִים בְּכֹל יוֹם בְּגִמְרָא פּוֹסְקִים תּוֹסְפוֹת, וּבְשִׁלְחָן עָרוּךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כּוּ שֵׁפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרָא וְאָרָא, כ"ז טַבַּת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד,
יְנִיק וְחִכִּים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי לְרֵאוֹת אִיךָ שְׁאַתָּה
מִתְעַלֶּה בְּהַתְמַדָּה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה וּבִירְאַת שְׁמַיִם, אֲנִי מְאֹד
מְקַוֶּה לְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁעוֹד אוֹכֵל לְכַתֵּב לְךָ קוּנְטָרְס עַד
הַבֶּר־מִצּוּה שְׁלֹךְ, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׁיִהְיֶה לִי הַפְּנָאֵי לְזָה.

רַק חֲזוּק וְאַמִּץ לְהַתְפַּלֵּל בְּכֹל יוֹם מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְכֵן תְּבָרַךְ
בְּרַפְת־הַמְּזוּן, וְתִקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמַּטָּה מִתּוֹךְ סְדוּר דִּיקָא.

יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְהוֹרִיךָ, שְׁיִרוּוּ רַב נַחַת מִמֶּךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כּוּ שֵׁפָא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרָא בָּא, אוֹר לְרֵאשׁ חֲדָשׁ שְׁבֻט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת נְשׁוֹת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר
בְּרִסְלָב", הַזֵּה עֲלִיהֶן יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיִצְיִלֵן מִכָּל
צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה בְּכֹל מַעֲשֵׂה
יְדִיהֶן, אָמֵן.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁאֲנֵי זֹכֶה שׁוֹב לְכַתֵּב לְכֵן דְּבוּרִים הַכּוֹלְלִים הַלְכָה, פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ, הַשְּׁקֵפָה.

הַלְכָה

יש לָאוּ בַתּוֹרָה (וַיִּקְרָא יט, יז): "לֹא תִשָּׂא אֶת אַחִיךָ בַלְבָבְךָ", וּמִצְוֹת עֲשֵׂה בְּאוֹתוֹ פְּסוּק: "הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת עַמְתָּךְ וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא"; וַיֵּשׁ מִחֻלְקֵת בֵּין הָרֵאשׁוֹנִים, אִם זֶה סוֹבֵב עַל מִצְוֵה אַחַת, אוֹ שְׁתֵּי מִצְוֹת; כִּי הַפְּסוּק כְּתוּב כְּהַמְשָׁךְ אֶחָד. עַל־פִּי הַדְּעָה שְׁזוּהֵי מִצְוֵה אַחַת, הַפְּרוּשׁ הוּא: "לֹא תִשָּׂא אֶת אַחִיךָ בַלְבָבְךָ" — שְׁאֲסוּר לְשָׂנֵא אֶת שׁוֹם יְהוּדֵי בִלְבָב, וְאִם יֵשׁ לָךְ אִיזוֹ קֶפְדָּה נֶגֶד מִיִּשְׁהוּ, תִּכְרַךְ-וּמְיָד תִּקְנִים: "הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת עַמְתָּךְ וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא". תּוֹכִיחוּ וְתֹאמַר לוֹ: לָמָּה עֲשִׂיתָ לִּי דָבָר זֶה?! וּבִינָן כֶּף יִהְיֶה בֵּינֵיכֶם וּכְפוּתִים, עַד שֶׁתִּתְבָּרַר הָאֱמֶת, שְׁמַחֲמַת כֶּף וְכֶף אַרְעֵי הַדְּבָר, וַיַּעֲשֵׂה שְׁלוֹם בֵּינֵיכֶם; עַל־פִּי הַדְּעָה שְׁאֵלוֹ שְׁתֵּי מִצְוֹת, הַפְּרוּשׁ הוּא, שְׁיֵשׁ כָּאֵן לָאוּ, וַעֲשֵׂה. לֹא תַעֲשֵׂה: "לֹא תִשָּׂא אֶת אַחִיךָ בַלְבָבְךָ" — אֲסוּר לְשָׂנֵא אֶת שׁוֹם יְהוּדֵי בִלְבָב, וְזֶהוּ לָאוּ חֲמוּר מְאֹד מְאֹד. עֲשֵׂה: "הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת עַמְתָּךְ" — מִצְוֹת עֲשֵׂה לְהוֹכִיחַ אֶת הַחֲבֵר כְּאֲשֶׁר רוֹאֶה, שֶׁהִתְנַהֵג לֹא כְּשׁוּרָה.

הַיּוֹצֵא מִדְּבָרֵינוּ, שְׁיֵשׁ לָאוּ חֲמוּר בְּיֹתֵר שֶׁל: "לֹא תִשָּׂא אֶת אַחִיךָ בַלְבָבְךָ", שְׁאֲסוּר לְיִהוּדֵי אֶחָד לְשָׂנֵא יְהוּדֵי אַחֵר! וְזוֹ מִצְוֹת לֹא תַעֲשֵׂה תְּמִידִית; כֹּל רָגַע וְדָקָה שְׁאֲדָם שׁוֹנֵא אֶת בֵּר יִשְׂרָאֵל, יִהְיֶה מֵה שְׁיִהְיֶה, הוּא עוֹבֵר עַל לָאוּ זֶה. וְאֲנֹנוּ עֲדִים, שְׁבִנֵי־אֲדָם לֹא יֵאָכְלוּ חֲזִיר, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, מְדוּעַ? כִּי זֶהוּ לָאוּ, כְּדִכְתִּיב (דְּבָרִים יד, ח): "וְאֵת הַחֲזִיר וְגו' מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכְלוּ" וְגו'. וּמֵה הַהִפְרָשׁ בֵּין לָאוּ זֶה לְלָאוּ זֶה? אֵלֶּא בְּאִכִּילַת חֲזִיר, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, כְּשֶׁאֲדָם אוֹכְלוּ, בֵּר מִיָּנֹן, חֲטָיָב — רַק בּוּ בְּרָגַע שְׁעוֹבֵר הַמֵּאֲכָל בְּבֵית הַבְּלִיעָה שְׁלוּ. אֲכַל בִּ"לֹא תִשָּׂא אֶת אַחִיךָ בַלְבָבְךָ", עוֹבֵר עַל לָאוּ כֹּל רָגַע וְדָקָה שְׁשׁוֹנֵא בְּלִבּוֹ אֶת הַזּוּלַת. וְעַל אִף חֲמוּר הָעֲגִזָּן, אִין בְּנֵי־אֲדָם גְּזָהִרִים בּוּ, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי הַלָּאוּ הַזֶּה בָּאִים אַחֲר־כֶּף לְלִשׁוֹן־הָרַע, וְכִלּוֹת,

ליצנות, נבול פּה, קללות, שקרים, והכל מפאת לאו אַחַד. וּכְלָנוּ
איננו נקיים מִמֶּנּוּ.

ועלינו לדעת, ולחזור ולשנון ולהחזיר בלבנו, אשר זהו לאו
בתורה, שאסור לשנא את שום בר ישראל. ודיק הכתוב לומר: "את
אחיד" — הינו לתורה ולמצוות; כי בגדר 'אחיד' נכלל כל יהודי
שיש לו תורה ומצוות, כל יהודי המאמין בהקדוש-ברוך-הוא —
אסור לשנא אותו בשום פנים ואפן. ומה בענין מסית ומדיח? על
זה בא הכתוב (דברים יג, ט): "לא תאבה לו ולא תשמע אליו, ולא
תחוס עיניך עליו, ולא תחמל ולא תכסה עליו"; ועליך להתרחק
מִמֶּנּוּ בתכלית הרחוק; כי אם יש אדם רשע מרשע, שהוא מסית
ומדיח יהודים נגד יהודים, צריכים לדעת, שהוא בכלל רשע גמור,
ובכלל מסית, וצריכים לשנא אותו בתכלית השנאה, ולהתרחק
מִמֶּנּוּ, כי איננו בגדר 'אחיד', אלא 'מוסר', מקפח פרנסות. והעקר
— שגורם שנאה בין נשמות ישראל ומסכסך ביניהם, אזי איננו
בכלל 'אחיד', זהו רשע מרשע, ואותו מצוה לשנא ולא לילך בד'
אמותיו, וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות מריבה, סימן פח): אין
מלמדין זכות על המסית. וכן אמרו חכמינו הקדושים (מגלה כח):
אסור להסתפל בפני אדם רשע, כי הוא חוטא ומחטיא את הרבים.

אם-כן אמנם "לא תשנא את אחיד בלבבך", זהו לאו שצריכים
להשמר בו מאד, אסור ליהודי לשנא את זולתו, ועליו לעקר מעצמו
מדת השנאה. כי כל יהודי הוא חלק אלוך ממעל, ועלינו למסר
נפשנו לעזר זה לזה, אשר הכל בכלל לאו אַחַד. אַבְל את המסית
ומדיח, שאינו נקרא 'אחיד', אותו מצוה לשנא ולהתרחק מִמֶּנּוּ, כי
הוא זורע שנאה בעם ישראל, וגורם לפרודים בין נשמות ישראל.
והוא נדמה פסרטן ארסי, גדול ממאיר, רחמנא לצלן, שצריכים
לקרתו ולהוציאו מהגוף על אַתֵּר. כי רשע מרשע, מסית ומדיח,
צריכים להוציא מפלל ישראל, ולא יהיה לשום בר ישראל עסק
אתו, כדי שלא יגרם לו שישנא יהודי אחר.

וכן יש מצוה נוספת: "הוכח תוכיח את עמתך ולא תשא עליו

חטא. אומר רבנו ז"ל (לקויטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'): התוכחה צריכה להיות תוכחה של משה רבנו; הינו להוכיח בדרך אהבה ולא בדרך דקירה, שזהו עון חמור מאד; כי אסור לפגוע ולהשפיל את זולתו. ודבר זה מצוי מאד אצל נשים, שלפעמים יכולות לומר לשכנה או לחברה מלים כאלו הפוגעות מאד, ואפלו שהכונה היא טובה, כי רוצים להוכיח, עם כל זאת צריכים לראות שהתוכחה תהיה כתוכחת משה רבנו, כדכתיב (שיר השירים א, יב): "גרדי נתן ריחו", שנתן ריח טוב בנשמות ישראל, ולא שהלך וגרם שיהיה, חס ושלום, ריח רע. ורבנו ז"ל מסביר את זאת: כשיש כלי עם פסלת וטנפת, אם הפלי מנח במקום אחד, אין חשים בריח רע, אבל כאשר לוקחים מקל, ומתחילים לערבב, יוצא ריח רע, עד שאין יכולים לעמד שם. ממשיך רבנו ז"ל ואומר: כמו-כן יכול להיות שיש לאדם מדות רעות, אבל כל זמן שאינו נוגע בזה, אין נודף ממנו ריח רע, ברגע שנוגע ומערבב ומתעסק בזה וכו', יוצא ריח רע, ויכולים לגרם לההוא שיפול יותר ויותר. על-כן ישנן שתי עצות ביצד לבטל את הריח רע, שזו מצות תוכחה: דרוך אחת — להוכיח באפן ישיר ובמפרש: מדוע עשית כן וכך וכו', אבל אומר רבנו ז"ל, כשהולכים בדרך זו, הינו זה כמו שלוקחים מקל ומערבים את הריח רע, ואז אי אפשר לעמד שם, ובזה יכולים לגרם, שההוא יפל בנפילה גדולה יותר. הדרך השנייה — לשפוף הרבה בשמים, עד שיתבטל הריח רע לגמרי; שזו הייתה תוכחת משה רבנו, אף שעם ישראל חטאו בעגל, רחמנא לצלן, אמר (שבת פח.): עדין חביבותא גבן; עודדם שהקדוש-ברוך-הוא אוהבם עדין, וכך החזירים בתשובה. וזו הדרך הנכונה; תמיד תלך אשה לרעותה, אם יש ביניהן אילו דין ודברים, אילו חלוקי דעות, אסור להחזיק בלב, כי בזה יכולים אחר-כך לבא לידי שנאה גמורה, ועוברים כל דקה על לאו של "לא תשנא את אחיך בלבבך"; יכול להיות שהשכנה או החברה פגעה בך, עשתה מעשה מגונה כלפיך, אף על זה נאמר: "הוכח תוכיח את עמתך ולא תשא עליו חטא", יש להוכיח את זולתך, ולומר לה: פגעת בי, דברת ברבים נגדי, או לא השבת לי כדבצי וכו' וכו', אשר זו מצות עשה של תוכחה. ומהי מטרת

התוכחה? כְּדִי שֶׁלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא; הֵינּוּ שֶׁלֹא יֵהָא עָלָיו חֲטָא שֶׁל 'לֹא תִשָּׂא'. לְמַדִּים מִכָּאן, שֶׁהֲלָאוּ וְהִעֲשֶׂה תְלוּיִים זֶה בְּזֶה. וְאַף לְדַעַת הָרֵאשׁוֹנִים, הָאוּמְרִים שֶׁשְׂתֵי הַמְצוּוֹת הִלְלוּ: לֹא תַעֲשֶׂה — "לֹא תִשָּׂא אֶת אַחִיד בְּלִבְכֶךָ", וַעֲשֶׂה — "הוֹכַח תּוֹכִיחַ" וְכוּ', תְלוּיּוֹת זֹו בְּזֹו, מִכָּל שְׂכַן אֵלוּ הַסּוֹבְרִים שְׂזוּ מְצוּנָה אַחַת, בְּוִדְאֵי תְלוּיִים שְׁנֵי חֻלְקֵי הַפְּסוּק.

כְּמוֹ-כֵן נִתְבַּוֵּן וְנִרְאָה מְכוּוֵן נוֹסֵף, שָׂאֵם כְּתוּבוֹת הַמְצוּוֹת בְּפְסוּק אֶחָד, בְּוִדְאֵי יֵשׁ קָשֶׁר בִּינֵיהֶן וְהָא בְּהָא תְלִיא. בְּתַחֲלָה יֵשׁ מְצוּת לֹא תַעֲשֶׂה — "לֹא תִשָּׂא אֶת אַחִיד בְּלִבְכֶךָ", שֶׁיְהוּדֵי כְּדִגְמַתְךָ אֵל תִּשָּׂאוּ. אוֹמֵר הַתְּרַגּוּם יוֹנְתָן בֶּן עוּזִיאֵל, מַה דִּיּוּק הַלְשׁוֹן "בְּלִבְכֶךָ"? אֵלֶּא הַכּוּנָה אֵל תִּשָּׂאוּ שֶׁנֶּאֱמַר נִסְתַּרְתָּ בְּלִבְךָ; הֵינּוּ שֶׁבְּפִיד תִּרְאָה כְּאֵלוּ אַתָּה אוֹהֵבּוּ, וְלִבְךָ מֵלֹא עָלָיו שֶׁנֶּאֱמַר; כִּי צְרִיכָה לְהִיּוֹת הָאֱהָבָה עִם לֵב אֱמֶת, וְלֹא שֶׁבִפֶּה תִשָּׂאֵלוּ: מַה שְּׁלוּמְךָ, אִידָּ אַתָּה מְרַגֵּשׁ? וּבְלִבְךָ אַתָּה יְרִיבּוּ וְחוֹרֵשׁ עָלָיו מְזִימוֹת, הֵינּוּ שְׂאִין פִּיד וְלִבְךָ שְׂוִים, כִּי זֶהוּ לָאוּ חֲמוּר מְאֹד הָאָסוּר מִן הַתּוֹרָה. וְכֹאמוּר זֶהוּ לָאוּ תְמִידֵי וְחֲמוּר יוֹתֵר מֵהַכֹּל, כִּי בְּכָל רִגַע שְׂשׁוֹנָאִים יְהוּדֵי בְּלִב, עוֹבְרִים עֲבָרָה חֲמוּרָה. עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהִזְהַר בְּזֶה מְאֹד. וְכֵן מְצוּת עֲשֶׂה: "הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת עַמֶּתְךָ וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא"; אִם פְּלוּנִי עֲשֶׂה לִי אִיזָה רַע, הִעֲצָה תִכְּף-וּמִיד לְהוֹכִיחוֹ, וְלִהְסִיר הַטִּינָה שֶׁבְּלִב, וְאִזּוּ נַעֲשֶׂה שְׁלוֹם; כִּמְאִמְרֵם ז"ל (עֲקָצִין ג, יב): לֹא מְצָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא כְּלֵי הַמַּחְזִיק בְּרַכָּה, אֵלֶּא שְׁלוֹם; אִין דְּבַר יָקָר יוֹתֵר מִשְׁלוֹם. וּבְפֶרֶט שְׁלוֹם בֵּין הַחֲבֵרִים וּבֵין נְשׁוֹת הַחֲבֵרִים, שְׂצְרִיכִים לְהַחְזִיק עֲצָמָם בְּיַחַד, וּבְפֶרֶט בְּקַהְלָה, אֲשֶׁר עָקָר הַצְּלַחְתָּהּ — כְּשֵׁי שֶׁ אֱהָבָה גְדוּלָה בֵּין בְּנֵי הַקְּהָלָה, וְכֵן בֵּין בְּנוֹת הַקְּהָלָה; הֵן אֲצֵל הַגְּבָרִים עוֹזְרִים זֶה לְזֶה, וְהֵן אֲצֵל הַנְּשִׁים — יִשְׁנֶה אֱהָבָה גְדוּלָה מְאֹד וּמְסִיעוֹת זֹו לְזֹו.

יְדוּעַ הַסְּפוּר, שֶׁהָאֵרִי הַקְּדוֹשׁ רָצָה לְהִבִּיא אֶת הַגְּאֻלָּה, אָף נַעֲשֶׂה רִיב בֵּין נְשׁוֹת הַתְּלַמִּידִים, אָמַר הָאֵרִי הַקְּדוֹשׁ: חֲבַל, חֲבַל! הַפְּסוּדְתָם אֶת הַגְּאֻלָּה. לְמַדִּים מִכָּאן, אִם יִשְׁנֶה קְבוּצַת יְהוּדִים הַמַּחְזִיקִים עֲצָמָם בְּיַחַד, עַל-יְדֵי בִי כְּנִישְׂתָא חֲדָא, עַל-יְדֵי בֵית-

הַכְּנֶסֶת אֶחָד הַמַּחְזִיקִים עִצְמָם בְּיַחַד בְּלִי שׁוּם פְּרוּדִים, הֵם יִגְרְמוּ שְׁבוּכּוֹתָם תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה (זֶהר חֲדָשׁ, פֶּרֶשׁת נח). וְזֶהוּ רְצוֹנִי — שְׁבִית־הַכְּנֶסֶת אֶחָד בַּעֲוֹלָם יִהְיֶה כְּלוּל מְכַל הַנְּסַחָאוֹת, וְאִין בּוֹ הַפְּרֵשׁ בֵּין אֲשֶׁכְּנֹזִי לְסִפְרֵדִי, בֵּין פּוֹלְגֵי לְהוֹנְגְרֵי, בֵּין תִּמְגֵי לְפִרְסֵי, בֵּין תּוֹנִיסָאֵי לְמְרוּקָאֵי; אִין דְּבַר כְּזֶה, כְּלָנוּ יְהוּדִים, אַף אִין זֶה מְצִיאוֹתֵי, כִּי אִין בֵּית־הַכְּנֶסֶת כְּזֶה שְׂיִתְפַּלְלוּ יַחַד כָּל הַנְּסַחָאוֹת — רַק בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ. וְאִנִּי רוֹצֶה לְהִרְאוֹת דְּבַר זֶה עוֹד עִתָּה, שְׂיִהְיֶה כְּעֵין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְנִתְפַּלֵּל בְּיַחַד, וְלֹא תִהְיֶה בֵּינֵינוּ גּוֹעֲנוֹת וְקִנְיָאָה, וְנִשְׁרֵשׁ מֵאֲתָנוּ אֶת הַשְּׁנֵאוֹת חֲנָם וְנִשְׁרִישׁ בָּנוּ אֶהְבַּת חֲנָם לְאַהֲבָה זֶה אֶת זֶה. וּבִיּוֹתֵר מְצוּי אֶצֶל הַנְּשִׂימ, שְׁלֹא יִהְיוּ בִּינֵיהֶן, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, פְּרוּדִים וְאִי הַכְּנוּת, אֶלָּא תַחְזַקְנָה עִצְמָן בְּיַחַד, וְאִם, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, יִשׁ בִּינֵיהֶן אִיזָה דִין וּדְבָרִים, תַּכְּרֹ-וּמְיָד תּוֹכְחָנָה אַחַת אֶת הַשְּׁנֵינָה, וְתִמְחַלְנָה זֶה לְזֶה, וְתִמְשַׁכְּנָה בְּשִׁגְרָה אַחְדוּתִית, וְתִתְחַזְקְנָה בְּצוּפָא.

פֶּרֶשׁת הַשְּׁבוּעַ — פֶּרֶשׁת בא

אָנוּ מוֹצְאִים, שְׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הִכָּה אֶת פְּרַעַזָּה וְאֶת כָּל הַמְּצָרִים בְּמִפֶּת אַרְבָּה. (שְׁמוֹת י, יד): "וַיַּעַל הָאֲרָבָה עַל כָּל אֶרֶץ מְצָרִים, וַיַּנַּח בְּכָל גְּבוּל מְצָרִים כְּבַד מְאֹד, לְפָנָיו לֹא הָיָה כֵּן אַרְבָּה כְּמֵהוּ, וְאַחֲרָיו לֹא יִהְיֶה כֵּן"; בְּמִדְרָשׁ (שְׁמוֹת רַבָּה, פֶּרֶשָׁה יג, סִימָן ו') כְּתוּב הַטַּעַם, לָמָּה הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שָׁלַח אַרְבָּה בְּמְצָרִים? מִפְּנֵי שְׁשֵׁמוּ אֶת יִשְׂרָאֵל זּוֹרְעֵי חֲטִיִּם וְשַׁעוּרִים, לְפִיכֵךְ הִבִּיא עֲלֵיהֶם אַרְבָּה, וְאָכְלוּ כָּל מַה שְׁזָרְעוּ לָהֶם יִשְׂרָאֵל; וּבְאֲמַת מֵהוּ הַעֲנֵשׁ בְּזֶה? אֶלָּא אוֹמְרַת הַגְּמָרָא (שִׁבְת לֵא): מֵאִי דְכִתִּיב (ישעיה לג, ו): "וְהָיָה אֲמוֹנַת עִתָּךְ" — אֲמוֹנָה זֶה סֵדֶר זָרְעִים; אָמְרוּ הַתּוֹסְפוֹת שָׁם: מַה הַקֶּשֶׁר בֵּין אֲמוֹנָה לְזָרְעִים? אֶלָּא כְּשׁוֹזְרְעִים, מֵאֲמִינִים בְּחֵי הַעוֹלָמִים, שֶׁהוּא מְצוּנָה שְׂיִצְמַח. אָנוּ זּוֹרְעִים רַק עַל דַּעַת הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כִּי אִם לֹא יוֹרִיד גֶּשֶׁם — לֹא יִצְמַח. נִמְצָא, בְּזֶה שְׂיִהוּדֵי זּוֹרְעֵ: זּוֹרְעַ עִם אֲמוֹנָה, עַל מְנַת שְׂיִצְמַח רַק בְּרְצוֹנוֹ וּבְהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ; הַמְצָרִים רְצוּ לְבַטֵּל אֶת הָאֲמוֹנָה מֵעַם יִשְׂרָאֵל, וְחִפְצוּ לְהִרְאוֹת שֶׁהַכָּל טָבַע, עַל־כֵּן

דָּרְשׁוּ מֵעַם יִשְׂרָאֵל, שִׁיחֲרָשׁוּ וַיִּזְרְעוּ חֲטִיִּים וַשְּׁעוּרִים, וְאָמְרוּ: תִּרְאוּ, שָׂרָק בְּכַחֲכֶם צוּמַח, אֵין פּוּה הַשְּׂגָחָה, חֶס וְשָׁלוֹם, הַכַּל טָבַע וְכוּ'. מָה עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? הִבִּיא לָהֶם אַרְבָּה, שְׂאָכַל אֶת כָּל הַחֲטִיִּים וְהַשְּׁעוּרִים, וּבָזָה עֵקֶר אֶת קַלְפַת הַטָּבַע, שָׂרְצוּ הַמְּצָרִים לְהַשְׂרִישׁ בְּעַם יִשְׂרָאֵל, וְשָׂבָה הָאֱמוּנָה לְתַקּוּנָה; הִינּוּ שְׂאֲנַחְנוּ צָרִיכִים לַחֲרֹשׁ וְלִזְרַע, וְלִבְקָשׁוּ יִתְבָּרַךְ שִׁירַד גִּשְׁם, אַחֲרַת לֹא יִצְמַח; כִּי עָלִינוּ לִידַע שְׂאֵם אֵין בְּרָכָה מִן הַשָּׁמַיִם — לֹא תִצְמִיחַ הָאֲדָמָה כְּלוּם. וּבָזָה נִתְבַּטְּלָה קַלְפַת הַמְּצָרִים, לְהַכְנִיס טָבַע בְּעַם יִשְׂרָאֵל; וְנִעְנְשׁוּ בַמִּדָּה בַּמִּדָּה כִּנְגַד מִדָּה; הֵם רָצוּ לְהִרְאוֹת שֶׁהַחֲטִיִּים וְהַשְּׁעוּרִים גְּדֻלִּים בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ, חֶס וְשָׁלוֹם, הִבִּיא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲלֵיהֶם מַפֶּת אַרְבָּה וְאָכַלְסָם, לְהוֹרוֹת שְׂצָרִיכִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל דָּבָר.

עוֹד מְצִינוּ בַּפָּרָשַׁת הַשְּׁבוּעַ: מַפֶּת חֲשָׁף. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת י, כב-כג): "וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ לַשָּׁמַיִם, וַיְהִי חֲשָׁף אַפְלָה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשַׁת יָמִים, לֹא רָאוּ אִישׁ אֶת אָחִיו, וְלֹא קָמוּ אִישׁ מִתַּחַתְּיוֹ שְׁלֹשַׁת יָמִים, וְלִכְּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹרֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם". הָיָה חֲשָׁף כְּפוֹל וּמְכַפֵּל, וְלֹא רָאוּ כְלוּם, אֲשֶׁר זֶה מִכָּה קָשָׁה מְאֹד מְאֹד, כְּמֵאמָרָם ו'ל (שׁוֹחֵר טוֹב, תְּהִלִּים קמו): אֵין לָךְ עוֹד צַעַר כְּצַעַר עֵרְוֹן עֵינַיִם; כְּאֲשֶׁר חֲשׂוֹף לְאָדָם אֵינוֹ יוֹדֵעַ הֵיכֵן לְלַכֵּת וְכוּ' — הֵן בְּגַשְׁמִיּוֹת וְהֵן בְּרוּחָנִיּוֹת, כְּאֲשֶׁר חֲשָׁכוּ הַצְּרוֹת וְהַסָּבֵל, אֵין לוֹ לְמִי לַפְנוֹת בְּעַת צָרָה, חֲשָׁף לוֹ בַּמַּח, וּמִסְתַּוְּבַב בְּאַפְלָה לְלֹא מוֹצָא, אֲשֶׁר אֵין לָךְ מִכָּה קָשָׁה הַיְמָנָה; אָבֵל "לְכַנֵּי יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹרֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם", אוֹמֵר עַל זֶה הָאֹרֹר הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ: הִינּוּ בְּמוֹשֵׁב הַמְּצָרִים, שְׂאֲפֵלוּ יְהוּדֵי הַלֵּךְ בֵּין הַמְּצָרִים, לִיהוּדֵי הָיָה אֹרֹר וְלַמְּצָרִי הָיָה חֲשָׁף. מָזָה לְמִדָּים, שְׂאֵין עוֹד אֹרֹר לְאָדָם כְּאֹרֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּדִכְתִּיב (תְּהִלִּים כז, א): "הַנִּזְנָה אוֹרֵי וַיִּשְׁעִי"; הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא הָאֹרֹר וְהַיְשׁוּעָה שְׁלִי; כְּשֵׁאָדָם מִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה, מֵאִיר לוֹ הַמַּח, וַיּוֹדֵעַ לְשִׁית עֲצָה לְנַפְשׁוֹ, וְלִצְאֹת מֵהַצָּרָה שְׂאֵלֶיהָ נִקְלַע. וְזֶה הָיָה בְּמִצְרַיִם; מִצַּד אַחַד — הָיָה לַמְּצָרִים חֲשָׁף כְּפוֹל וּמְכַפֵּל, אָבֵל לִיהוּדִים הָיָה אֹרֹר בְּכָל מְקוֹם שֶׁהִלְכוּ, אִף שֶׁהִסְתַּוְּבָבוּ בֵּין הַמְּצָרִים. וְזֶהוּ לְמוֹד

עמק, אָשֶׁר האור האַלקי צָרִיף לְהִיּוֹת נְסוּף עֲלֵינוּ, וְאִף שְׁנֵהֲיָה הֵיכָן שְׁנֵהֲיָה, בְּמָקוֹם חִילוּנֵי וְכוּ', גַּם שֵׁם נִמְשָׁף אֶת אור הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא, וְלֹא נִמְשָׁף אַחַר הַחֲשָׁף, אֲדַרְבָּה נִדְבַק אַחַר הָאור. וְהֵיכָן הָאור? אֶצֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא; הֵינּוּ שְׁנֵדְבַר תְּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְנִגְלָה לְכֻלָּם אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, נִקְדִּים שְׁלוֹם לְכֻלָּם, וְיֵהָא שֵׁם שְׁמַיִם שְׁגוּר עַל פִּינוּ: "בְּרוּךְ הַשֵּׁם", "בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם", שְׁדַבֵּר זֶה מִמְשָׁף עֲלֵינוּ אור, אָשֶׁר אֵין עוֹד אור גְּדוֹל יוֹתֵר מֵאָשֶׁר שְׁגוּר עַל פִּינוּ שֵׁם הַשֵּׁם. לְזֹאת עֲלֵינוּ לְהִרְגִיל עֲצֻמְנוּ תְּמִיד לְדַבֵּר מִתְּקוּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא.

הַשְּׂקֵפָה

הַשְּׂבוּעַ זְכִינוּ לְדַבֵּר נִפְלָא מְאֹד, לִישׁוֹם הַנְּהִיגָה נִפְלָאָה, אָשֶׁר מְאֹד שְׁשִׁמְעֵתִי אֶת הַרְעִיוֹן, נִמְשַׁכְתִּי אַחֲרָיו מְאֹד מְאֹד, וְזוֹ הַמְצָאָה גְּאוּנִית בְּיוֹתֵר, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁהִגָּה אוֹתָהּ! וּמַהִי? "אֲבוֹת וּבְנִים", הֵינּוּ שְׁפַעַם בְּשָׂבוּעַ, בְּמוֹצָאֵי-שַׁבָּת יִתְקַבְּצוּ הָאֲבוֹת עִם הַבְּנִים בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ לְשַׁעֲה אַחַת, וַיִּדְבְּרוּ וַיִּשְׁוֹחַחוּ וַיִּלְמְדוּ בְּצוֹתָא — הָאָב וּבָנוּ (אוּ בְנָיו), וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְהַדַּק הַקֶּשֶׁר בֵּין הָאֲבוֹת לְבְנֵיהֶם. וְתַכְּף כְּשִׁשְׁמְעֵתִי עַל הַנְּהִיגָה זֹה, עוֹרְרֵתִי אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְקִימָה, וְלִהְתְּאַסֵּף כָּל הָאֲבוֹת עִם בְּנֵיהֶם בְּתוֹף בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ וַיִּלְמְדוּ עִמָּהֶם. וְהִתְלַהֲבֵתִי מְאֹד מִן הַרְעִיוֹן, וְאֶקְוֶה בְּקִרּוֹב מְאֹד לַעֲשׂוֹת מְזֵה קוֹנְטֵרַס, וְלַעֲוֹרֵר אֶת כָּלֵל עִם יִשְׂרָאֵל עַל זֶה.

כִּי הַמְצִיאוֹת מוֹכִיחָה, אָשֶׁר בְּדֶרֶךְ כָּלֵל אֵין לְאָב סְכָלְנוֹת לְבָנוּ, אֵין לוֹ שְׂיָכוֹת לְבָנוּ, כָּל הַשְּׂבוּעַ הוּא טְרוּד בְּעִנְיָנִים רַבִּים מְאֹד, יְרוּץ לַעֲשׂוֹת מְצוּוֹת לְכֻלָּם, בּוֹ בְּזִמְן שְׁאֵת בְּנָיו מְזַנִּיחַ, וּמַה עוֹד קִרּוֹב לְאָדָם יוֹתֵר מִבְּנָיו?! הָאֵינְכֶם מְכִינִים אוּ אֵינְכֶם רוֹצִים לְהַכִּין, שְׁהִיוֹם אַתֶּם רְצִים עִם זֶה אוּ עִם זֶה, וּמִחֵר יְכַעַט בְּכֶם וְלֹא יִרְצָה לְהַפִּיר בְּכֶם, וּבֵין כֶּף הַזְּנִחְתֶּם אֶת בְּנֵיכֶם שְׁיַגְדְּלוּ פִּיאוֹת, וְלֹא תִזְכּוּ לְרוֹוֹת נַחַת מֵהֶם, חַס וְשְׁלוֹם. אוּי לְכֶם שְׁאַתֶּם רְחוּקִים זֶה מְזֵה, וּבֵין בְּנֵיכֶם אֲלֵיכֶם יִשְׁנוּ פְּרוּד גְּדוֹל, שְׁאַחַד אֵינּוּ מִבֵּין אֶת זוּלְתוֹ וְכוּ'. לְזֹאת, פַּעַם בְּשָׂבוּעַ שְׁעָה אַחַת בְּמוֹצָאֵי-שַׁבָּת, רְאוּ לְהִתְקַבֵּץ הָאֲבוֹת

עם הבנים בבית-המדרש דיקא, אַשר זהו רעיון גאוני ממש, ותלמודו איזה למוד, או תדברו ותשוחחו בצותא, האב יספר לבן איזה ספור וכו', איזו שיחה. ולמה שיהיה דיקא בבית-המדרש? כי בבית ישנן הפרעות שונות, או טלפון בעבור האב, או שבא אורח, קרוב משפחה, או שכן וכו', וישנן הרבה מניעות, אבל בבית-המדרש יודע האב, שעשה הוא יושב שעה אחת עם בנו, ולא אכפת לו מאף אחד, השעה הזו כלה מקדשת בעבור ילדי וכו'.

לזאת אני חפץ מאד, שכל אנשי שלומנו בלי יוצא מן הכלל, יהיו בבית-המדרש במוצאי-שבת שעה אחת בלי שום תרוץ, ואם אינם באים עם בניהם, סימן שהאב מתאכזר, ולא אכפת לו מבנו, כי על האב להוריד עצמו לבן, להראות לו קצת חם, לספר לו איזו שיחה בפרשת השבוע, להתעניין במצבו — הנפשי החברתי וכו', לעודדו ולשמחו. ואבקש את כל נשות אנשי שלומנו, שתעמדה על המשמר. ואומרים חכמינו הקדושים (ברכות ח.): גדולה הבטחה שהבטיחן הקדוש-ברוך-הוא לנשים יותר מאנשים. ושואלים: נשים במאי זכין? ועונים: בזה שמוליכות את בניהן ללמד בבית-המדרש, ומחכות על בעליהן שישובו מבית-המדרש. לזאת כל הנשים צריכות לעשות התעוררות בין בעליהן, ומי שיש לו בנים זכרים, שבמוצאי-שבת הבא יבוא עם הבן או עם הבנים לבית-המדרש; והכל יהא בטל אצלו אז: אין משפחה! אין סעודות, אין כלום, אלא לשבת עם הבנים וללמד עמהם, ובזה יהיה לכן חלק בתורה שילמדו יחד.

מאד שמח אותי כששמעתי, שהיו כעשרים וחמשה אבות במוצאי-שבת שעבר, אבל מה מאד נצטערתי — למה לא כלם בלי יוצא מן הכלל באו?! על-כן שבוע הבא אני חפץ שכל האבות יבואו עם בניהם לבית-המדרש לשעה אחת, והזכות הזו עולה על כל הזכיות; כי על-ידי-זה יהיה קשר בין האב לבנים, לכל הפחות שעה אחת בלבד ישליך האב מעצמו את כל העל ויקדיש זמנו לבנו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני

מבקש ומתפלל בעדכם, שתהיה ביניכם אהבה גדולה מאד, ותשתדלנה לשמח יחד, לרקד יחד, וכל שבויע תעשינה ליל שמחה, ותשמחנה יחד, ומה שיותר נשים תבאנה אל ליל השמחה הזה. וכן תמשכנה עם התהלים, ובכל יום ויום נשים תאמרנה תהלים, לבקש רחמים מבעל הרחמים — הן בעדכן שתהיינה בריאות, והן בעבור בעליכן שיהיו בריאים והן בעבור ילדיכן, כי תפלה מועלת מאד. וכשאתן מתפללות תזכרנה גם אותי, ותתפללנה עלי, כי אני צריך הרבה ישועות, ובפרט שאצא מהגלות ואבוא לגור ביבנאל, כי עם תפלה יכולים הכל לפעל. והעקר — שיהיה שלום ואהבה ביניכן, ותתאחדנה באחדות אחת. והעקר שנראה להקדוש-ברוך-הוא, שיש קהלה קדושה שמחזיקים אנשיה עצמם ביחד, על אף הבודלי האפי, הדעות השונות, העדות השונות, אנו מתאחדים יחד כלנו אל הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

כז שפב.

בְּצִוְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בֵּא, ג' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תַּחֲיָה.

תֵּאֱמִינִי לִי, שְׂאֲנִי לֹא צָרִיךְ אֶת הַכֶּסֶף מֵהַהוֹרִים, עֲדִיף לִי שֶׁהַהוֹרִים יִשְׁתַּפּוּ פְעֻלָּה.

מָה אָמַר לָךְ! יֵשׁ לִי צֶעַר גָּדוֹל מִשְׁנֵי הַבָּנִים שְׁלֹךְ, מִיֵּלֵא ... אִינִי רוֹאֶה עֲצָה, רַק לְהַחְזִיר אוֹתוֹ, הוּא בְּכָלֵל אֵינּוּ מִשְׁתַּף פְּעֻלָּה, כַּמָּה יָמִים הִשְׁתַּפֵּר, וְאַחֲר־כֵּן נִפְל חֲזָרָה, מִתְחַצֵּף צוֹחֵק וְכוּ', וְכֵן ... נִתֵּן בְּעִיטָה לְבַחוּר, וּמֵאֵד פְּחַדְתִּי שְׁנֹשְׁבָרָה לוֹ הִיָּד, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מֵאִיִן זֶה נּוֹבֵעַ וְכוּ', אֲבָל הַצֶּעַר וְהַעֲגַמַת נַפְשִׁי לִי

אָשֶׁר כּוּ שפּג בְּנַחֵל קנא
מֵהֶם, זֶה בְּלִתִּי נִסְבֵּל כְּבָר, לְזֹאת אֵין לִי יַעֲצֶה רַק לְשַׁלַּח אוֹתוֹ
הַבִּיתָה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שפּג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בא, ג' שְׁבֹט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלִתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

וּמֵרַב טְרָדוֹתַי לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבָךְ, כִּי עָבַר עָלַי שָׁבוּעַ
מָאד מָאד קָשָׁה.

אוֹדוֹת הַבֶּשֶׁר שֶׁל ר' ... שֶׁשָּׁאֲלָתָּ, לְדַעֲתִי, זֶה רַעֲיוֹן מְבָרִיק, וְכִף
תִּהְיֶה לְשִׁנְיֶכֶם פְּרִנְסָה, וְאֲנִי מָאד מָאד הֵייתִי מְצִיעַ לְהַמְשִׁיךְ בְּזֶה,
כִּי לִי אִישִׁית זֶה בְּנִפְשִׁי, שְׁנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יֵאָכְלוּ בְּשֶׁר כְּשֶׁר מְשׁוּחַט
פְּרָטִי, וְהַעֲקָר הוּא לְהַפִּיר אֶת הַשׁוּחַט, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים,
בְּמִקּוֹמוֹת גְּדוֹלִים, שֵׁישׁ הַרְבֵּה שׁוּחַטִים, לֹא יוֹדְעִים מִי הַשׁוּחַט,
וְהַרְבֵּה פְּעָמִים יֵשׁ קָלִים וְרִיקִים וּפּוֹחֲזִים וּמְחַלְלֵי שְׁבִתוֹת וְכוּ' וְכוּ',
וְאִם פֶּן אֵיךְ הוּא גָּאֶמֶן עַל שְׁחִיטָה? ! וְכִבֵּר מְצָאוּ שׁוּחַטִים נוֹאֲפִים,
רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן, וְאִם הוּא לֹא נִזְהָר בְּעֲרִיּוֹת, אֵיךְ יְכוּלִים לְהֶאֱמִין לוֹ
בְּשְׁחִיטָה? ! לְזֹאת דַּעֲתִי נְחוּשָׁה, שְׁאֲסוּר לְאָכֹל בְּשֶׁר — רַק אִם
מִפְּרִים אֶת הַשׁוּחַט, וְלִכֵּן אִם אֲנִשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאֲשֶׁדוּד וּבְאֲשֶׁקְלוֹן
וּבְכַנֵּי בְּרַק וְכוּ' וְכוּ' רוֹצִים שְׁחִיטָת ר' ... גֵּרוֹ יֵאִיר, כְּדָאִי לָךְ לְהַפְּנֵס
בְּעֶסֶק הַזֶּה, אֲבָל הַפֵּל יִהְיֶה בְּהַצְנַע גְּדוֹל, וְכִכָּה תְּרוּיָחוּ שְׁנִיכֶם, כִּי
צְרִיכִים לְשִׁמּוֹר מָאד מָאד.

רָאָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִיָּגֵי אַפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּז שפּד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֹדֵר בּא, ג' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לֹא הָיָה בִּיכְלָתִי לְדַבֵּר אִתָּךְ, כִּי הָיִיתִי צָרִיךְ לְהִגִּיד שְׁעוֹר, אָף לְבִסוּף זֶה נִתְבַּטַּל מִכַּמָּה טַעֲמִים וְכוּ' וְכוּ', שְׁמַעְתִּי רַק אֶת הַשְּׂאֵלָה שְׁשֹׂאֵלֶת אוֹדוֹת הָאִשָּׁה וְכוּ', מָה אָמַר לָךְ! אִם הִיא נוֹתֶנֶת הִתְחַזְּקוֹת — מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אֲבָל אִם הִיא גַם נוֹתֶנֶת סְגֻלוֹת, אֲנִי מִכְרַח לְהִגִּיד לָךְ שֶׁהַכֹּל סֶתֶם שְׁטִיּוֹת, כִּי בְּאַמַּת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדִיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כָּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חַי וּמְדַבֵּר, הֵם לְבוּשׁ לְגַבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵנְחָנוּ לֹא צְרִיכִים אֶת אָף אֶחָד — רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְזוֹאת עָלִינוּ רַק לְדַבֵּר וּלְבַקֵּשׁ וְלְהִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם אֶת אָף אֶחָד רַק אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה שְׁתַּבְּיִי נִקְדָּתִי.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, אִם אַתְּ מְקַבֵּלֶת חֲזוּק מִהָאִשָּׁה — תִּלְכִּי וְכוּ', אֲבָל אִם גַּם סְגֻלוֹת — תִּבְרָחִי מִזֶּה, כִּי הַכֹּל סֶתֶם שְׁטִיּוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּז שפּה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֹדֵר בּא, ג' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ נְצַח.

אַחֲרֵי שְׂאֲנֵי רוּאָה, שֵׁשׁ בְּעֵינֹת מֵהַבְּחוּרִים שֶׁנַּעֲשִׂים בַּר־מִצְוָה וְעוֹזְבִים אֶת הַכֶּתֶף וּמִסְתּוֹכְבִים עַל הֶרְחֹבוֹת, וְהֵם מִשְׁעַמְמִים וְכוּ' וְכוּ', אֲמַרְתִּי, מֵהַיּוֹם אֲנִי לֹא רוּצָה שְׂאֵף יֵלֵד שֶׁנַּעֲשֶׂה בַר מִצְוָה, שֶׁיַּעֲזוֹב אֶת הַכֶּתֶף שֶׁל ר' ... גֵּרוֹ יֵאִיר, עַד שֶׁתִּגְמַר הַשָּׁנָה, וְתֵאֱמִינֵנוּ לִי, שֶׁזֶה יִהְיֶה בְּרִיא לְבַנְכֶם, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְקַחַת יֵלֵד בֶּן לִילָה לְיוֹם, וּלְהֶרְחִיקוֹ מֵהַהוֹרִים עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים קִלּוֹמֶטֶר וְכוּ', וְעַל־כֵּן נִסְפַּם בְּדַעְתִּי, שֶׁמֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה כָּל הַכֶּתֶף שֶׁל ר' ... יְבוֹאוּ בִּיחַד, כְּשִׂיְהִיּוּ בְנֵי בַר־מִצְוָה, וְלֹא אֶחָד אַחֵר הַשָּׁנָה, כִּדְאֵי שֶׁבַּנְכֶם, גֵּרוֹ יֵאִיר, עוֹד יִשְׂאָר עַד סוּף הַזְּמַן, וְכֵן אֲנִי רוּצָה שֶׁכָּל הַתְּלַמִּידִים שֶׁל ר' ... יִשְׂאָרוּ אֲצִלּוֹ עַד רֵאשׁ הַשָּׁנָה הַבָּא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה, וְכֵף הַיְלָדִים יוּכְלוּ לְקַבֵּל הַתְּחִזְקוֹת מֵהַהוֹרִים עַד שֶׁיְבוֹאוּ לְכָאן, כִּי חֲבַל מְאֹד, כִּי אֲנִי צָרִיף עֲכָשׁוּ לְשַׁלַּח חֲזָרָה שְׁנֵי בְּחוּרִים שְׁעוֹשִׂים בְּלֶאֱגוֹן, וְחֲבַל שֶׁלְקַחְתִּי אוֹתָם, הֵם מְפָרִיעִים הֵן לְשֶׂאֵר הַבְּחוּרִים, וְגַם לְרֵאשׁ הַיְשִׁיבָה וְכוּ' וְכוּ', אֲקַוֶּה שֶׁתְּבִינֵנוּ, וְזֶה רַק לְטוֹבַת בְּנֶכֶם.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל גְּדֹל הַחֶסֶד חֲנֻם שְׂאֵתֶם עוֹשִׂים אִתִּי בְּעִנְיַן הַגְּבָאוֹת, לְהִיּוֹת גְּבָאֵי צְדָקָה בְּעִבּוּר אוֹלִם־הַשְּׂמֵחוֹת, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שֶׁתְּצַלִּיחוּ תָמִיד, וּבִזְכוּת זֶה יִהְיוּ לָכֶם יְלָדִים קְדוֹשִׁים וְטַהוֹרִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שׁפּו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בּא, ג' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי וְתַלְמִידֵי ר' ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַ דְּו"ח מְכָל הַכֶּתֶף, אֵיךְ שְׁלוֹמִידִים בְּהַתְמַדָּה וּמִתְנַהֲגִים בְּדַרְךְ אֶרֶץ וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אֲמַר לָךְ! יֵשׁ לִי הַרְבֵּה עֲגָמַת נֶפֶשׁ הֵן מ... וְהֵן מ... הֵם

עֲדִין יְלָדִים קְטָנִים, וְחָסַר לָהֶם הַהוֹרִים, לְזֹאת נִסְכָּם בְּדַעְתִּי, שְׁעַד ראש השנה הבא תִּחְזֹק אֶת כָּל הַיְלָדִים, אֲפֹלוּ אֵלֹו שְׁבָקְרוּב יִגְיֵעוּ לְגִיל בֶּר־מִצְוָה, כִּי חָבַל לְנַתֵּק אוֹתָם מֵהַכֶּתֶה, וְכֵאֵן בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית נִהוּג שְׂיִלֵּד שְׁנַעֲשֶׂה בֶּר־מִצְוָה אֵינֹו יוֹצֵא מֵהַכֶּתֶה בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֹּן, וְאֲפֹלוּ שֶׁהוּא בֶּר־מִצְוָה, וְרַב חֲבָרְיוּ עֲדִין לֹא בֶּר־מִצְוָה מֵהַ בְּכָה, יֵלֵד צָרִיף לְהִשָּׂאָר עִם הַחֲבָרִים שְׁלוֹ, עַד שְׁכָלָם יִהְיוּ בְּנֵי בֶּר־מִצְוָה, אֹז אֶקַּח אוֹתָם. לְזֹאת תוֹדִיעַ לְכָל הַהוֹרִים חַד מִשְׁמַעִית, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁכַשְׂאֶהִיָּה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אוֹדִיעַ אֶת זֶה לְכָל הַהוֹרִים שֶׁל הַכֶּתֶה שְׁלֶךְ. הַעֲקָר צָרִיכִים לְלַכֵּת עִם יְלָדִים בְּסִבְלָנוֹת גְּדוּלָה, וְרִצְיָתִי מְאֹד שֶׁתִּלְמַד אֶתָם הַרְבֵּה הֶלְכָה, וּבִפְרָט אֵלֹו הַיְלָדִים שֶׁהוֹלְכִים לְהִיּוֹת בֶּר־מִצְוָה, כְּדֹאֵי מְאֹד לְלַמַּד אֶתָם הֶלְכוֹת נַחֲוֹצוֹת הַשִּׁיכוֹת לְבֶר־מִצְוָה, שִׁיְהִיָּה לָהֶם גּוּף נָקִי, כִּי תִפְלִין צָרִיכִים גּוּף נָקִי וְכְדוּמָה, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּצְלִיחַ בְּאִפֹּן כְּזֶה, כִּי בְּרַגַע שִׁיּוֹצְאִים מִמֶּךָ, הֵם סֵתָם מִסְתוֹכְבִים בְּרַחוּבוֹת וְעוֹשִׂים הַזְקִים, וּמִשְׁעַמָּם לָהֶם וְכוּ', וְעַל־כֵּן אֲנִי לֹא רוֹצֶה בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֹּן שְׁמִי שְׁנַעֲשֶׂה בֶּר־מִצְוָה יִצֵּא מֵהַכֶּתֶה שְׁלֶךְ, אֲדַרְבָּא, שִׁישָׂאָר בֵּין שָׂאָר הַתִּלְמִידִים, וְתִהְיֶה הַצְּלָחָה לְכָלָם. וְזֶה אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ חַד מִשְׁמַעִית, וּמִי שִׁיעֵבֵר עַל רְצוֹנִי, שִׁידָאָג לְעַצְמוֹ לִישִׁיבָה בְּכָל חֶלְקֵי הָאָרֶץ וְכוּ', הַגִּיעַ הַזְמַן שֶׁהַהוֹרִים יְבִינֹו, שְׂיִלֵּד שְׁעַכְשׁוֹ נַעֲשֶׂה בֶּר־מִצְוָה, לֹא שִׁיף שְׁפָבֵר יְבוֹא לְאַרְצוֹת־הַבְּרִית, כִּי הוּא עֲדִין קָטָן, וְצָרִיף לְהִיּוֹת בְּבֵית עוֹד חֲצֵי שָׁנָה אוֹ שָׁנָה, עַד שִׁיְבוֹא לְכֵאֵן, אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁתִּבִּין אֶת כָּל זֶה.

מֵה אֲמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! בְּזֶה הַעוֹלָם צָרִיכִים לְהַתְחַזֵּק, כִּי יֵשׁ לָנוּ רַבֵּי כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, וּמָה הֵינֵנוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְזוֹ צָרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל שְׁמַחְתָּנוּ וְכָל הַתְּחַזְּקוֹתָנוּ.

רְאֵה לְהַרְגִיל עֲצָמָךְ לְסַפֵּר סְפוּרִים מְרַבְּנוּ ז"ל עִם הַתִּלְמִידִים, בְּאִפֹּן שִׁיְהִיוּ יוֹתֵר מְעַרְבִים בְּעִנְיֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתִשְׁתַּדֵּל מְאֹד שִׁישָׂאָרוּ בְּכָל יוֹם אֶת הַתְּקוּן הַכְּלָלִי, עַד שִׁיְהִיָּה שְׁגוּר עַל פִּיהֶם, וְכֵן לְלַמַּד אֶתָם הַרְבֵּה "סְפֵר־הַמְּדוֹת", כִּי הַמְּדוֹת הֵן הַיְסוּד שֶׁל הָאָדָם, וְעַל

אָשֶׁר כּוּ שְׁפֹז — כּוּ שִׁפְח בְּנַחֵל קִנְיָה

כָּל־מִן — לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם קָטַע גְּמָרָא בְּעִיּוֹן רַב, לְהַסְבִּיר לָהֶם כָּל דְּבָר, וְאֲנִי מְקַנְיָה לְהַשִּׁים יְתִבְרָךְ, שְׁתַּצְלִיחַ עִם כָּל הַתְּלָמִידִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שְׁפֹז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בֵּא, ג' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ! יֵשׁ לִי הַרְבֵּה עֲגָמַת נֶפֶשׁ מִבְּנֶךָ ... גְּרוּ יְאִיר, וְלִדְעָתִי, הוּא הֵיךְ צָרִיךְ לְהַשְׁאֵר בְּיַבְנָאֵל עוֹד שְׁנָה אַחַת, הוּא מְדַאֵי צְעִיר וּבְקָשִׁי קוֹלֵט אֶת הַלְמוּד, וְחֻבֵּל מְאֹד שְׁנִשְׁלַח לְכֹאֵן, וְיִהְיֶה הַהִכָּרַח לְהַחְזִירוֹ, לֹא דֵי שְׁאִינוּ לוֹמֵד, אֲלָא עוֹד מְפָרִיעַ לְאַחֲרִים, וְעַל-כֵּן אֲנִי רוֹצֶה מְאֹד לְשַׁלַּח אוֹתוֹ חֲזָרָה.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד נְתַבְּשֶׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שִׁפְח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בֵּא, ג' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ נִצְחָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּכֶם.

רְאִי לְהַתְחַזֵּק מְאֹד וּלְשַׁמַּח אֶת נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאִין עוֹד מְצֻנָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מְזוֹ — לְשַׁמַּח אֲנָשִׁים, וּבִזְכוּת זֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא יִתֵּן לָכֶם זֶרַע שֶׁל קִיָּמָא, וְתִהְיֶה לָכֶם שְׂמִיחָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

אוֹדוֹת הַפְּאָבִים בְּחֻזָּה וְכוּ', הַכֹּל בֵּא מְמַתַּח, וְאֲנִי מְקַנְיָה, שְׁהַזּוּג

הצעיר יצא מהבית שלכם מה שיותר מהר, ואז תהיי רגועה ולא במתחים.

... היקר לי מאד! ראה להפיץ אור רבנו ו"ל במסירות נפש הכי גדולה, ותלך תמיד במקומות שאין שם הפרעות, והקדוש-ברוך הוא בודאי לא יעזב אותך, כי מעלת הפצת ספרי רבנו ו"ל עולה על הכל, ולכן ראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם להפיץ את החוברות והקונטרסים בכל שכבות העם, ובזכות זה יהיה לכם טוב בחיכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כז שפט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בא, ג' שבט ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך זה כבר כפמה פעמים, וממש שמחתני.

מה אמר לך! העקר בזה העולם צריך הרבה התחזקות, וכל הצלחתנו כאן היא לחזק את עצמנו ולחזק את אחרים. ואצל מוה"ב"ת ו"ל הנה ענין ההתחזקות דבר גדול מאד.

והנה אחד מאנשי שלומנו, ושמו היה ר' ישראל מכפר סטאפאשיק, והוא היה חברו וידידו של ר' נחמן טולטשינער, והיו נוסעים מדי פעם לאומן, וחזקו את עצמם מאד מאד, ואנשי שלומנו היו מספרים על ההתחזקות שלו, שהיתה יוצא מן הכלל, תמיד התחזק וחזק את אחרים, וכשהתפלל השלש תפלות, התפלל בהתלהבות גדולה מאד. פעם באו לבקר אותו כפמה מאנשי שלומנו, כדי לדבר עמו בענין התחזקות, והגיעו לעת מנוחה, ושמועו איך שחוזר לעצמו מלים אלה בשעה שאמר את הקטרת: "ולמה אין מערבים בה דבש", "ולמה אין מערבים בה דבש" וכו', מפני

שְׁהַתּוֹרָה אִמְרָה: "כִּי כָּל שְׂאוֹר וְכָל דְּבַשׁ לֹא תִקְטְרוּ", וְחֹזֵר עַל זֶה פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר עִם נִגּוֹן הַיְדוּעַ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנו: "וְלִמָּה אֵין מְעַרְבִים בַּה דְּבַשׁ", וּמִשָּׁף הַמְּלִים בְּנַעֲיֵמוֹת גְּדוּלָּה, וְהַשִּׁיב לְעֲצָמוֹ: מִפְּנֵי שְׁהַתּוֹרָה אִמְרָה, "כִּי כָּל שְׂאוֹר וְכָל דְּבַשׁ לֹא תִקְטְרוּ מִמֶּנּוּ" וְכו', וְאַחֲרֵי הַתְּפִלָּה שְׁאַלוּ אוֹתוֹ מַה כּוֹן, עָנָה וְאָמַר: הִנֵּה אָדָם מֵצֵד אֶחָד נוֹפֵל בְּעֲצָבוֹת, אֲשֶׁר רוּאָה שְׁלֹא הוֹלֵךְ לוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת, אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא בְּחִינַת שְׂאוֹר, וְכֵן לְפַעְמִים אָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהִגִּיעַ לְאִיזוֹ דֶּרֶגָה שְׁזֶה דְּבַשׁ, מְתוֹק מִדְּבַשׁ, בְּשִׁבִּיל זֶה אוֹמְרִים: "כִּי כָּל שְׂאוֹר וְכָל דְּבַשׁ לֹא תִקְטְרוּ מִמֶּנּוּ", כִּי אָדָם צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק מִשְׁנֵי כּוֹוִנִים — מֵצֵד אֶחָד שְׁלֹא יִהְיֶה בְּעֲצָבוֹת וְלֹא יִהְיֶה בְּעֲצָלוֹת, וְלֹא יִפֹּל בְּרוּחוֹ, וּמֵצֵד שְׁנֵי שְׁלֹא יִחֲשֵׁב שֶׁהִגִּיעַ כְּבָר אֶל הַמְּדֻרְגָּה הַכִּי עֲלִיּוֹנָה. וַיֵּשׁ דְּבוּר מְרַבְּנוּ וְ"ל, שְׁצָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק אֶפְלוּ מִהִירִידוֹת הַכִּי גְּדוּלוֹת, וְצָרִיכִים לְמַשֵּׁף אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַעֲלִיּוֹת הַכִּי גְּדוּלוֹת.

הַכֹּלֵל, בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הִתְחַזְּקוֹת, וְעַקֵּר הַהִתְחַזְּקוֹת — לְחַזֵּק אֶת אַחֲרִים, וּבִפְרָט אֶתָּה, שְׁיֵשׁ לְךָ מְשִׁימָה קְדוּשָׁה לְשִׁמַּח אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים, יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּצְלִיחַ. וְלִכֵּן רֵאָה לְהַמְשִׁיךְ בְּעֲבוּדַת הַקִּדְּשׁ, וְאֵל תִּפְחָד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי גְּדוּל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּכּוּא לְךָ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוּ טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז שצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר בֵּא, ג' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

יֵשׁ לִי מְאֹד צָעַר מִבְּתָךְ ... תַּחֲנִיָּה, אֲבָל אֲנִי מְקוּוֶה לְהַקְּדוּשׁ-

ברוך-הוא, שהכל יסתדר. הרב ... גרו יאיר, היה פה היום ואתמול, והרביתי לדבר עמו, ובאמת יכולים לעשות שלום, ואני הייתי מציע, שהם יעברו דירה לארץ ישראל — בבני-ברק או בירושלים או באשדוד, העקר שהוא יהיה רחוק מההורים שלו, וכך לא תהינה ביניהם מריבות, כי יכול להיות מאד, שיש שם התערבות מההורים וחבל מאד, כי באמת זוג צעיר צריכים לגור רחוק מההורים, ואז יהיה ביניהם שלום-בית.

אודות השחיטה וכיו, תאמין לי, שרציתי שרק אתה תשחט ותכשיר, אבל מה לעשות, שהסמ"ך-מ"ם הרשע מסר אותך, לזאת תעשה בחכמה, לשחט לאנשי שלומנו באפן שלא יתודע כמעט, אתה לא צריך צרות, ולדעת, אתה יכול להראות את זה, אם יהיה הכל בהצנע.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שסוף סוף אחר הרע יבוא הטוב, ואף שעובר כל-כף הרבה רע, שקשה ורע מאד, עם כל זאת זה עקר גדלת בר ישראל, שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר, אשרי מי שמחזיק מעמד, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז שצא

בצורת השם יתברך, יום חמישי לסדר בא, ד' שבט ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו "חסידים ברסלב", הגורים ביבנאל "עיר ברסלב", הווי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

מאד מאד אני מבקש את כל אחד מאנשי שלומנו, מי שיש לו ילדים בתלמוד תורה, שישתדל לבוא במוצאי שבת שעה אחת ללמד עמהם, וזה קדוש שם שמים, ובזכות הכל פיהם של תינוקות

שֶׁל בֵּית רַבֵּן שְׁלֵא חֶטְאוֹ, נִזְכָּה לְרֵאוֹת יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת, שֶׁהִקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא יַעֲקֹר אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מֵאִתּוֹ, וַיִּתְרַחֲבוּ גְבוּלֵי הַקְּדוּשָׁה,
 וַיִּתְחִילוּ לְבָנוֹת בְּתִים, שִׁיבְנִסּוּ פֶה לְגוֹר מֵאוֹת וְאַלְפֵי מִשְׁפָּחוֹת בְּלִי
 שׁוּם גְּזֵמָא כָּלֵל, וּמָה גַם, שְׁמִיזָה שְׁלוֹמֵדִים עִם תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן,
 הֵבֵל פֶּה שְׁאִין לָהֶם חֶטָא, זֶה יִצְמִיחַ טוֹבָה גְּדוּלָה לְעַם יִשְׂרָאֵל,
 וְנִזְכָּה לְרֵאוֹת בִּישׁוּעָתָם וּבְגֵאֻלָּתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא רְאוּ לְחִזְק אֶת עֲצַמְכֶם לְהִיּוֹת בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת,
 וּבִפְרֻט עֲכָשׁוּ בִימֵי שׁוֹבְבֵי"ם, שֶׁהֵימִים הָאֵלוּ מְסֻגָּלִים לְתַקוּן
 פְּגַם-הַבְּרִית, וְאַחַד מֵהַתְּקוּנִים הוּא לְהִיּוֹת בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, כִּי
 כְּנֶגֶד שֶׁהָאָדָם פִּזֵּר וְכוּ' וְכוּ', הוּא צָרִיךְ לְקַבֵּץ וְכוּ' וְכוּ', וְדִי לְחַפְיָא.
 אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בְּמַסִּירוֹת נַפְשׁ, שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּין נַשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שֶׁצֵב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֻדֵּר בֵּא, ד' שְׁבֻט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הִנֵּה אֲשַׁתֶּךָ עוֹמְדַת לְלֶדֶת בְּשַׁעַה טוֹבָה וּמְצַלַחַת, וְאַנִּי מְקוּיָה
 לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת שְׁבוּעַ הַבָּא בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וּבִט"ו
 בְּשֻׁבֵט אָנִי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת מְסֻבָּה גְּדוּלָה לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עִם כָּל
 מִינֵי פְרוֹת, וְרִצִּיתִי שֶׁתַּעֲזֹר לִי לְהַשְׁתַּתֵּף בְּקִנְיַת הַפְּרוֹת, וּבִזְכוּת זֶה
 יִצְאוּ מִמֶּךָ פְרוֹת וּפְרֵי פְרוֹת, יִלְדִים חַיִּים וְקִנְיָמִים, בְּרִיאִים בְּנִפְשָׁם
 וּבְשִׁכְלָם. וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים אִם תִּשְׁתַּדֵּל, שֶׁחַתָּנְךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר,
 יִקְנֶה אֶת זֶה בְּבִגְיֵי-בְרֶק, שִׁישׁ שֶׁם מְקוּם מְאֹד זוֹל לְקִנּוּת כָּל מִינֵי
 פְרוֹת, וּמְאֹד מְאֹד רִצִּיתִי, שִׁיְהִיָּה לְךָ חֵלֶק בְּזֶה.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמִנְיַן דִּיקָא, כִּי מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל

בְּמַגִּין — יֵשׁ לוֹ דְבַר שְׂבַמְגִין, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹז שַׁגַּג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בֹּא, ד' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אִמַּר לָךְ! טְעֵנוֹת יֵשׁ לְכָל אֶחָד וְכוּ', אָבֵל תָּמִיד צְרִיכִים
לְרֵאוֹת מָה תּוֹעֵלֶת טוֹבָה יוֹצֵאת מִהַדְּבַר, אִם יוֹצֵאת טוֹבָה מְזֵה
צְרִיכִים אֶת זֶה, וְאִם לֹא, אֲסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל וְלִהְפָּסֵיק עִם זֶה, כֹּל זֶה
צְרִיף לְהִיּוֹת שְׁקוּל דְּעַת הַקְּהֵלָה, אִם יוֹצֵאת טוֹבָה — מָה טוֹב וּמָה
נְעִים, וְאִם הַהֲפּוּף — הַהֲפּוּף וְכוּ'.

אוֹדוֹת הַחֻבּוֹת, מָה אִמַּר לָךְ! אֵין לִי מְלִים לְהַסְבִּיר לָךְ, אֵיף
אֲנִי מְבַרֵךְ אוֹתְךָ בְּכָל הַבְּרָכוֹת, שְׂאֵתָה מְגַלְגֵּל אֶת הָעֲנִינִים שֶׁל
בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וּבְיַדָּאִי תִקְבַּל חֲזָרָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּפֹל כָּפֹלִים, כִּי מִדָּה
טוֹבָה מְרַבָּה (יּוֹמָא עו.).

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תִקְבַּל מִכְתָּב שְׂקַבְּלָתִי.

כּוֹז שַׁצַּד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בֹּא, ד' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רָאָה לְחֻזַּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תְּחַפְּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה כָּלֵל, הֶעָקָר צָרִיכִים לְשָׁמֵר אֶת הַדְּבֹר, וְעַל־יַדֵּי־זֶה נִצּוּלִים מִכָּל מִינֵי עֲבֻרוֹת. וְזֶה מֵה שֶׁאָמַר הַחֶכֶם מִכָּל הָאָדָם: "שְׁמֹר פִּתְחֵי פִּיךָ" (מִיכָה ז, ה). וַיֵּשׁ לֹאמֹר, שְׁנֵה רְאִשֵׁי תְבוֹת יָרֵךְ, כִּי בְרִית הַמַּעֲוֹר וּבְרִית הַלְּשׁוֹן תְּלוּיֹת זֹו בְּזוֹ, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יט): עַל־יַדֵּי קִדְשֵׁת הַדְּבֹר, זֹוּכִים לְקִדְשֵׁת הַבְּרִית; וְלִכֵּן לֹא כְּדַאי לָךְ לְהַכְנִס בּוֹפּוֹחִים עִם אֵף אֶחָד, וְעַל־יַדֵּי־זֶה תִּצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ תָּמִיד.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְנִנְזָה לְצֵאת מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַחֻבוֹת שְׁלַנּוּ, וְנִנְזָה לְבָנוֹת אֶת בֵּית־הַמְּדֻרָשׁ הַגְּדוֹל מֵהַשְּׁיֹוֹתֵר מֵהָר.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ שׂעָה.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֻדֵּר בֵּא, ד' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

הִנֵּה בְּכָל פַּעַם אֶת מְבַקְשֵׁת מִמְּנֵי מִכְּתָב וְכוּ' וְכוּ', מֵה אִמֵּר לָךְ! אֶת יוֹדְעַת שְׁהִזְמַן אֵינּוּ בְּיַדֵּי, וְאֲנִי מְאֹד טְרוּד כָּל הַיּוֹם וְלִרְבוֹת הַלִּילָה, וְאִם הִיָּה לִי יוֹם שֶׁל מְאָה שְׁעוֹת, הִיִּיתִי מְמַלֵּא אוֹתוֹ, אֵף מִחֲמַת שְׂאֵת כָּל־כֶּף מִתְעַקְשֵׁת שְׂאֲכַתֵּב לָךְ, הַהִכְרַח לֹאמֹר לָךְ, שְׁכַל סִפְרֵי שׁו"ת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל" מְלֵאִים הַתְּחִזְקוֹת וּמִכְּתָבִים, אֲשֶׁר כָּבַר הַדְּפִיסוֹ כַּמָּה אֲלֵפֵי מִכְּתָבִים, וְעוֹד יֵשׁ בְּכַתֵּב יָד יוֹתֵר מְעַשְׂרִים אֲלֵף מִכְּתָבִים, כָּל הַמִּכְּתָבִים הָאֵלוּ נִכְתְּבוּ גַם בְּשִׁבְלֵךְ, לְזֹאת אֵינִי יוֹדֵעַ לָמָּה אֶת כָּל־כֶּף מִתְעַקְשֵׁת שְׂאֲכַתֵּב לָךְ.

עִם כָּל זֹאת פְּטוּר בְּלֹא כְּלוּם אֵי אֲפֹשֶׁר, אֲמַרְתִּי לְרוּץ שׁוּרוֹתַיִם אֵלוּ אֲלִיךָ.

רְאֵי לְהַתְּחַזֵּק מְאֹד לְהִיּוֹת שְׁמֻחָה וְעַל־יָזָה, כִּי כֶּף אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל

(לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן כד), שְׁהַשְׁמָחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל בֵּין
בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְלִכֵּן תַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם
לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְהַשְׁמָחָה תַּעֲזֹר לָךְ, שֶׁלֹּא תִהְיֶי כָּל-כָּף עֲצָבָנִית מִכָּל
דָּבָר, וּבַפֶּרֶט עַל הַיְלָדִים, שְׁצָרִיכִים לְדוֹן אוֹתָם לְכָף זְכוּת, כִּי סוּף
כָּל סוּף הֵם יְלָדִים, וְזֶה בְּרִיא שִׂיחֵיו שׁוֹכְבִים וְכוּ' וְכוּ'.

נָא וְנָא רְאֵי לְהַמְשִׁיף לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וְחֶסֶד בְּעֵנִין בְּנִית הָאוּלָם
שְׂמֵחוֹת, וְאַחֲר־כֵּן הַבֵּית-מִדְרָשׁ הַגָּדוֹל, שֶׁהוּא יִהְיֶה קְדוֹשׁ שֵׁם
שְׁמַיִם בְּעוֹלָם, וּבְזְכוּת הַצְּדָקָה שְׁאֵת עוֹשָׂה, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שִׂיחֵיָה לָךְ כָּל טוֹב בְּחַיִּיךָ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר מִמֶּךָ בְּשׁוֹרוֹת
מְשִׂמְחוֹת תָּמִיד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶי בְּרִיאָה, וְיִהְיֶה לָךְ הַרְבֵּה נִחַת
מִהַיְלָדִים, וְתִזְכְּרֵי לְרֵאוֹת בְּשִׂמְחָתָם, וְאַזְכֶּה תָּמִיד לְהַשְׁתַּחֲוֶה
בְּשִׂמְחָתָם.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּז שָׁצוּ.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בֵּא, ה' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אִף מִחֲמַת שְׁפָכֶר הִיָּה סְמוּךְ לְשַׁבַּת,
לֹא הִיָּה הַפְּנָאֵי לְדַבֵּר אִתְּךָ.

רְאֵה לְדַבֵּר עִם ... בְּעַד־יְנוּת, כִּי לֹא כְּדָאֵי לְהַפְנִס בְּמִלְחָמוֹת, אֲבָל
אֲנִי מִקְּוָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי סוּף כָּל סוּף תִּהְיֶה לָנוּ יְשׁוּעָה
גְּדוֹלָה מְאֹד, עַל אִפְס וְחֲמַתָּם שֶׁל הַרְשָׁעִים, שְׁמוֹנְעִים אוֹתִי מִלְּבַנּוֹת

אֶת בֵּית־הַמִּדְרָשׁ, כָּל אֱלוֹ הַרְשָׁעִים יַחְזְרוּ בַתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה,
כְּשִׁיתְבַּטֵּל הַסֵּמ"ךְ־מ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ, וְהֵם עוֹד יִהְיוּ לְעִזְרָה לִי.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה, שְׁכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂיֵשׁ לָהֶם בֶּן בַּתְּלֻמוּד
תּוֹרָה, יָבוֹאוּ בְּמוֹצָאֵי־שַׁבָּת עִם יְלִדֵיהֶם, וְרִצִּיתִי מְאֹד שֶׁתִּכְתַּב לִי
דו"ח מִי הָיָה חֶסֶר, כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְעֵמֵד עַל זֶה חֶזֶק, שֶׁהַהוֹרִים יִהְיוּ
עִם יְלִדֵיהֶם בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהַנִּיחַ שְׂיִהְיֶה הַפֶּקֶר יוֹתֵר,
צְרִיכִים לְקַחַת אֶת הָעֲנֻנִים בְּיָדִים.

אוֹדוֹת הַמִּשְׁכּוֹרוֹת וְכוּ', תִּאֲמִין לִי, שְׁלִבִי נִשְׁבֵּר בְּקִרְבִי מְאֹד,
שֶׁהֵן הַמְּלַמְּדִים וְהֵן הַמּוֹרוֹת כָּל־כָּף סוֹבְלִים, שֶׁהֵם לֹא מְקַבְּלִים אֶת
הַמִּשְׁכָּרֶת בְּזִמְנָן, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂיִכַּנֵּס לָנוּ שְׁפַע, שְׁנוּכַל
לְשַׁלֵּם בְּזִמְנָן הַנִּכּוֹן, שְׁלֹא תִחַסֵּר, חֵס וְחֵלִילָהּ, מִשְׁכָּרְתָם.

הַעֲקָר רְאֵה לְחֶזֶק אֶת עֲצָמָךְ בְּיוֹתֵר, כִּי מִי שְׂיֵשׁ לוֹ עֶסֶק עִם
רְבִים, הוּא צְרִיךְ הַתְּחַזְּקוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי לֹא חֶסֶר אֲנָשֵׁי בַקָּרָת,
שְׁמַבְקָרִים אֶת הָאֲנָשִׁים וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן לֹא חֶסֶר דְּקַרְנַיִם שְׂדוּקָרִים אֶת
הָאֲנָשִׁים, וְלָכֵן אַתָּה אַל תַּעֲשֵׂה עֶסֶק עִם כָּל אֱלוֹ שְׂדוּקָרִים אוֹתָךְ,
אוּ כְּאֵלֹ שְׁעוֹשִׂים עֲלֶיךָ בַקָּרָת, אַתָּה רְאֵה לְמִסֵּר אֶת עֲצָמָךְ לְגַמְרֵי
אֵל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִדְבֵּר אֵל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְדֵי פַעַם
בְּפַעַם, וְתִבְרַח אֵל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאָז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה
עִמָּךְ.

גַּא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמָךְ רַק לְדַבֵּר אֵל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
כִּי רַק הוּא יִתְבַּרֵךְ יוֹכַל לְעֹזֵר לָנוּ, וְרִצִּיתִי מְאֹד, שֶׁהַמְּלַמְּדִים יַחְדָּירוּ
אֶת זֶה בְּיְלָדִים, כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְהַרְגִיל אֶת הַיְלָדִים, שְׂיִתְבוֹדְדוּ אֵל
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מִגִּיל צָעִיר, וְשִׂדְעוּ שְׂאִין לָהֶם בְּזֶה הָעוֹלָם רַק
אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְכֵן אֶת הַבְּנוֹת, רִצִּיתִי מְאֹד שֶׁהַמּוֹרוֹת
תִּתְחַדְּנֶנּוּ בְּהֵן אֶת הָעֲנֻנִן הַזֶּה שֶׁל תִּפְלֶה וְהַתְּבוֹדְדוֹת, שְׂאִין לָנוּ בְּזֶה
הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְזֶה יִתֵּן לָהֶם בְּשַׁחוּן עֲצָמֵי,
שְׂיִהְיֶה לָהֶם חֶזֶק לֵב לְהַתְּחַזֵּק בַּחַיִּיהֶם, וְיִוְכַלוּ לְעֹבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם
בְּשָׁלוֹם.

נָא לְכַתֵּב לִי דוֹ"חַ מְכַל הַנְּעֻשָׁה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהַכֵּל יָבוֹא עַל מְקוֹמוֹ בְּשָׁלוֹם.

הַמְּאַחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כֹּז שְׂצוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרָא בֵּא, ו' שְׁבִט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ הָאֲרוּךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אֶת שׁוֹפְכַת אֶת כָּל
לְבָבְךָ וְכוּ' וְכוּ'.

כַּמָּה פְּעָמִים אֲמַרְתִּי לָכֶם כָּבֹר, שְׂאַתֶּם אֵל תַּעֲנוּ לְכָל כָּלֵב
שְׁנוּבֵיחַ וְכוּ' וְכוּ', אַתֶּם צְרִיכִים לְהַגִּיד חֵד מִשְׁמָעִית — מְשַׁלְּמִים
הָרִי טוֹב, לֹא מְשַׁלְּמִים — תִּלְכוּ לְחַפֵּשׁ מְקוֹם אַחֵר! אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ
לְמָה אַתֶּם צְרִיכִים כָּל-כַּף לְהַתְּבַלְּבֵל, זֶהוּ יַעֲסֵק הָרַבִּים, מִי שֶׁרַק עוֹסֵק
בְּעֵסֵק הָרַבִּים צָרִיךְ לְסַבֵּל, וּכְדֹאֵי הַסֵּבֵל הַזֶּה מַחֵס וְחִלְיָה, לְסַבֵּל
מִמַּחְלוֹת וְחִלְאִים רְעִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, מַה שְׁשׁוּמְעִים הַיּוֹם צְרוֹת
וְיִסּוּרִים, וְאִם מְסַרְתִּי אֶת זֶה בְּיַדְכֶם, סִימָן שְׂאִין לִי אִישׁ נְאֻמָּן יוֹתֵר
מִכֶּם. וְלָכֵן אֵל תַּהֲיִי בְּחִלְיֹת הַדַּעַת, וּבְיַדֵּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא
יַעֲזֹב אֶתְכֶם, וְאֶת לֹא צְרִיכָה לְהַתְּבַלְּבֵל מְכַל אֶחָד שְׁמַדְבֵּר וְכוּ' וְכוּ',
כִּי רְצִיתִי שְׂיִלְכוּ לְמְקוֹם אַחֵר, וְאִזּוּ יוֹכַחוּ בְּמַחֲרִים.

הַעֲקֹר אֶת תַּעֲשֵׂי בְרַ-מְצוּהָ לְבֵן שְׁלֶךְ, שְׂיִהְיֶה מְשֻׁהוּ מְשֻׁהוּ, וְאֵל
תִּסְתַּכְּלוּ מַה יֵּאמְרוּ אַחֲרֵים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂיִהְיֶה יֵרָא
שְׂמִים, צְדִיק וְלִמְדוֹן, וְגַם עֲשִׂיר, וְאֶת לֹא צְרִיכָה לְהַתְּבַלְּבֵל מְשׁוּם
דְּבַר שְׁבַעוּלָם.

כָּבֹר כְּתַבְתִּי לְבַעֲלֶךָ, וְאֲנִי חוֹזֵר וְאוֹמֵר לָךְ, אֲנִי מַחֲזִיק שְׁהַכְּפָתָה
הַזֹּאת אֲסוּר לָהֶם לְהַתְּפוֹרֵר אַחֵר הַבְּרַ-מְצוּהָ, אֲלֵא עַד רֹאשׁ הַשָּׁנָה
הַבָּא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה, שְׂשִׁשָּׂאֵר הַבֵּן שְׁלֶךְ בְּכַתְּהָ שְׁלוֹ, וּבְכַפְרֵט הַכְּפָתָה הַזֹּו
הִיא מִיַּחְדָּת, וְהֵם מְאֹד מְצַלִּיחִים, וְלָכֵן רְצִיתִי מְאֹד מְאֹד, שְׁהַכְּפָתָה

הַזֶּה תִּשָּׂא בַּמִּסְגֶּרֶת שֶׁל ר' ... גֵּרוֹ יֵאִיר, וְלֹא לִהְיוֹת חֲכָמִים
וְלִהְיוֹצִיָּאם וְכוּ', וְיִשְׁתַּעֲמָמוּ וְיַעֲשׂוּ הַזֶּקֶק, וְרַחֲמָנָא לְצַלָּן, יִהְיֶה לָנוּ רַק
עֲגָמַת גִּפְּשׁ וְכוּ' וְכוּ'.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, אֵל תְּשִׁימִי לֵב לְמָה שְׂאוּמְרִים, וְאֵל תִּסְתַּכְּלִי עַל
אִף אָחָד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדָי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שָׁבוּעַ טוֹב...

כּוּ שַׁח.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצֵאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסִדְרָא בֵּא, וְיִשְׁבֹּט ה'תְּשֵׁנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מֵאֵד, הַצְּמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ עִם הַדוּ"ח, וּמִמֶּשׁ הַחֲיִיתָנִי, וּמֵאֵד
מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ.

מָה אִמַּר לָךְ! אֲנִי מֵאֵד מֵאֵד רוּצָה, שֶׁהַכֶּתֶה הַזֹּאת לֹא תִתְפָּרֵד
בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, אֲלֵא יִשְׂאָרוּ אֶצְלְךָ עַד רֵאשׁ הַשָּׁנָה הַבָּא עֲלֵינוּ
לְטוֹבָה, וְתִתְחַדֵּיר בָּהֶם אָמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אָמוּנַת חֲכָמִים,
לְמוֹד הַלְכוּת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהֵילָדִים הָאֵלּוּ יִצְלִיחוּ.

תִּכְתֹּב לִי רְשִׁימָה שֶׁל כָּל הַתְּלִמִּידִים שְׁלָךְ, כִּי אֲנִי רוּצָה לְכַתֵּב
מִכְתָּב לַהוֹרִים, שֶׁלֹּא יִהְיֶנוּ לְהוֹצִיא אֶפְלוֹ תְּלִמִּיד אָחָד אַחַר
הַבְּרִי-מַצּוּה, כִּי אֲנִי רוּצָה שֶׁזֶּה סִבַּת הַחֲרִיבָן, שֶׁמִּסְתוֹכְבִּים מִשְׁעַמְמִים
יְלָדִים בְּגִי בְּרִי-מַצּוּה, וְלֹא עוֹשִׂים שׁוּם דְּבָר, פֶּה לֹא בָּאִים, וְשֵׁם לֹא
נִכְנָסִים לִישִׁיבָה, וְהַשְׁעָמוּם הוֹרֵס אוֹתָם לְגַמְרִי, וְחֻבֵּל מֵאֵד מֵאֵד.

הַעֲקָר רֵאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְּנִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ
וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאֶה אֶת כָּלֶם תַּחַת הַחֶפֶה, וְזֶה יִהְיֶה הַנַּחֲתָה הַכִּי

גְּדוּל שְׁלֵף, שְׁתַּרְאָה שְׁהַשְׁקָעָה שְׁלֵף שְׁהַשְׁקָעָת בַּיָּלְדִים לֹא הִלְכָה לְרִיק.

הַמֵּאֲחַל לֵךְ שָׁבוּעַ טוֹב...

כז שצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּשִׁלְחָה, ז' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ.

מָה אָמַר לֵךְ! אֶת גְּדֹל הַצֵּעַר וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ שֵׁישׁ לִי, זֶה אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַחֲרֵי הַיְגִיעוֹת וְהַטְּרָחוֹת שְׁטַרְחָנוּ זֶה כְּפָמָה שָׁנִים, הִנֵּה אֲנִי חָנוּ צְרִיכִים לְהַתְחִיל מִחֻדָּשׁ, וְאֵי אֶפְשָׁר פֶּה לְחַטֵּט מִי אֲשֶׁם וְכוּ', וְלָמָּה לֹא הוֹדִיעוּ עַד עַכְשָׁו וְכוּ', שְׂאֵין אֲשׁוּרִים וְכוּ', וְחֻבֵּל, כִּי שׁוֹנְאִים אֶפְשָׁר לְקַנּוֹת לְעֶצְמָם בְּקַלּוֹת וְכוּ', הַעֲקָר לְהַחְזִיק מְעַמָּד, וְזֶה הַיְסוּד.

אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְעֲשׂוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ עוֹד פְּעַם, שְׂיִצְאוּ עִם הַגְּרָלוֹת, כְּדֵי שְׂיִהְיֶה לִי לְכִסּוֹת אֶת הַהוֹצָאוֹת שֶׁל הַמוֹדֵד וְהַאֲדָרִיכֵל וְכוּ', וְצַר לִי מְאֹד, שֶׁהִגַּעְנוּ לְמִצְבַּב כְּזֶה, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מֵאֲמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ, וּבִתְקַף צְרוּתֵינוּ וְדִאֲגוּתֵינוּ, יְאִיר לָנוּ אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְמֵאֲמָרָם וְ"ל (שׁוֹחַר טוֹב תְּהִלִּים כֹּא): מִתּוֹךְ צָרָה יִרְוַח, שְׁנֵאֲמַר (יִרְמְיָה ל, ז): "וְעַתָּה צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה יִוָּשַׁע", וְאֲנִי רוֹאָה, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה מֵאֲתָנוּ פֶּה מִשְׁהוּ, דְּבָר גְּדוּל, וְנִקְבֵּל חֲזָרָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ נְסִים גְּדוּלִים, וְלַעֲתָ עֲתָה עָלֵינוּ לְתַפְסֵי אֲמָנוֹת אֲבוֹתֵינוּ בְּיַדֵּינוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ.

רְאֵה לְהַתְחַזֵּק מְאֹד, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הַרְעָה יָבוֹא הַטוֹב וְכוּ'

וכו', ואף שמרורות ומרורות סבלנו, עם כל זאת בצרה הרחיב לנו הקדוש-ברוך-הוא עד עכשו, ובנדאי לא יעזבנו בעת צרה כזו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז ת.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, ז' שבט ה'תשנ"ט.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵן טוֹב סֵלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵיאוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֹנִי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ תָּמִיד.

אחי ורעי היקרים! הגה בנדאי שמעתם, שהסמ"ך-מ"ם עוד פעם התחיל להשתולל, כי כנראה הוא רוצה את המועצה הדתית, ולכן הוא קורא אותי בימים אלו לדין תורה, וכן הסית את הרשעים, עד שהם לקחו עורך-דין, ורוצים לסגור לנו לא רק את אולם-השמחות, אלא גם את הבנין הקיים, ולכן אני מבקש את כל אחד מאנשי שלומנו, שיתפלל בכל יום, כי אין כחנו אלא בפה, וזה הפלי זין שלנו — להתפלל להקדוש-ברוך-הוא, ובנדאי הקדוש-ברוך-הוא יעזור לנו, שנוצח לעבור על הצרה הצרורה הזאת, כי כבר ראינו הרבה צרות, והקדוש-ברוך-הוא הוציא אותנו מזה, ונחמנו הקדושים אמרו (שומר טוב, תהלים כא): מתוך צרה ונוחה, שנאמר (ירמיה ל, ז): "ועת צרה היא לייעקב וממנה יושע", הרבה פעמים הקדוש-ברוך-הוא רוצה לשמע קול שועת תפלות עם ישראל, אז הוא מכניס אותם בצרה, כדי שיבואו ויבקשו ממנו כל מה שצריכים.

והגה אנחנו נמצאים בצרה גדולה מאד, כי אלו הרשעים השיגו חיל וכו', וזהו בשביל הבחירה והנפיון — שנתנו להם כחות גדולים מאד וכו', ואנו עינינו ליה וליה עינינו (ספה נא), כי רק הוא יתברך יכול להושיע אותנו בעת צרה.

מָאד מָאד רְצִיתִי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, אִם יְכוּלִים
לַעֲשׂוֹת יוֹם תְּפִלָּה, וּלְבַקֵּשׁ עַל קַבְרֵי הַצַּדִּיקִים לְבַטֵּל אֶת הַגְּזֵרָה רָעָה
שֶׁנִּגְזְרָה עָלֵינוּ.

מְלַבֵּד זֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שֶׁבְּכֹל יוֹם שְׁנֵי וַחֲמִישֵׁי
וּבְשֶׁבֶת בְּבִקְרָה וּבְמִנְחָה בְּעֵת פְּתִיחַת הָאָרוֹן לֹמַר פְּסוּק בְּפְסוּק
מְזֻמּוֹר ק"ט שְׁבַת־הַלִּים, שֶׁכָּל הַקְּלָלוֹת שֶׁקָּלַל דָּוִד אֶת שׁוֹנְאָיו,
שֶׁיִּתְּהַפְּכוּ עַל שׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שֶׁבְּשַׁעַה שְׁאַמְרָנוּ
בְּצַבּוֹר אֶת הַמְּזֻמּוֹר הַזֶּה — זֶה הוֹעִיל, וְהַשְׁתִּיק אֶת הַכְּלָבִים בְּמִשְׁךְ
כַּמָּה שָׁנִים, וּמֵאַחַר שֶׁהִתְחִילוּ עוֹד פַּעַם לְנַבַּח עָלֵינוּ וּלְהִצִּיק לָנוּ,
עָלֵינוּ לְהִתְחִיל עוֹד פַּעַם לְבֹא בְּעֵת רְצוֹן, בְּעֵת שֶׁהַיְכָל פְּתוּחַ,
לֹמַר פְּסוּק בְּפְסוּק מְזֻמּוֹר ק"ט, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַע אֶת
תְּפִלָּתֵנוּ, וְיִמְשִׁיךְ אֶת כָּל הַקְּלָלוֹת לְשׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ.

יַעַן שֶׁנִּכְנְסוּ לָנוּ הוֹצָאוֹת חֲדָשׁוֹת שְׁצָרִיכִים לְשַׁלֵּם לְמוֹדֵד וְכוּ',
וּלְאֲדָרִיכֵל וְכוּ', לַעֲשׂוֹת תְּכֵנִיּוֹת חֲדָשׁוֹת עַל הַמְּבִנָּה הַקָּיִם, וְכֵן לְקַחַת
עוֹרֶךְ-דִּין לְבַטֵּל אֶת הַגְּזֵרָה, לְזֹאת אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ מִי שֶׁרַק יְכוּל לַצָּאת עִם הַגְּרָלוֹת בְּעַבּוֹר בְּנֵי-בֵית-הַמְּדָרֶשׁ
שֶׁיֵּצֵא, וְחִצֵּי יַקַּח בְּשִׁבִּיל פְּרֻנְסַת בֵּיתוֹ, וְחִצֵּי יִמְסַר בְּעַבּוֹר הַצֵּלַת
בֵּית-הַמְּדָרֶשׁ, כִּי אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּצָרָה גְּדוּלָּה מְאֹד, וְאֵל תִּקְחוּ אֶת
זֶה בְּקָלוֹת, כִּי אֵלּוּ "הַרְשָׁעִים כַּיָּם נִגְרַשׁ הַשֶּׁקֶט לֹא יוֹכֵל" (יִשְׁעִיָּה נ"ו,
כ), יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּהַיֶּה לָהֶם מִפְּלֵה גְּדוּלָּה, וְאַנְחָנוּ
נִרְאֶה יְשׁוּעָה נִפְלְאָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצֵּלְתָּה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ תֵא

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת בְּשִׁלְחַת, ז' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרוּךְ.

אודות האזכרה של האמא, עליה השלום, את יכולה לצאת אל בית העלמין, ואין לך מה לפחד כלל, אדרבה זו זכות גדולה לנשמה כשהילדים באים לפקד את קברם של אלו שנסתלקו, ואומרים שם תפלות ותחנונים, ונותנים שם צדקה לטובת הנשמה.

ראי להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, וכן תחזקי את נשות אנשי שלומנו, ובפרט עכשו, שאנחנו בעת צרה, אני צריך את העזרה של כל נשות אנשי שלומנו, שכלן תבקשנה ממנו יתברך שימתקו ממני כל הדינים, ויתהפך רק לטובה.

בענין בנד ... גרו יאיר, יש לי עבודה קשה אתו, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר לטובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז תב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, ז' שבט ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ידידי הקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, שאתה זוכה לעסק בהפצת מעינות החכמה החוצה, אשר אין למעלה מזה, ותראה להפיץ בכל יום, והקדוש-ברוך-הוא יתן לך ברכה והצלחה בכל מעשי ידיך, והעקר תשתדל שיהיה ביניכם שלום ואהבה הדדית בביתכם, ותכבדו זה את זה, ועל ידי זה תהיה לכם הצלחה גדולה מאד, ורבנו ו"ל הקפיד מאד, שיהיה שלום בבית.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שסוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ויתגלה אליכם הטוב הגנוז.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז תג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַת, ז' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָהּ.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֵין לָךְ מַה לְדַאָּג, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהַכֹּל יִלָּךְ בְּקַלּוֹת,
וְתוֹלִידֵי בְּקַלּוֹת וְתַהֲיִי בְּרִיאָה, וְהַכֹּל יִהְיֶה עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַעֲקֹר תַּחֲזִיקִי אֶת עֲצָמֶךָ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַז תֵּרְאִי
גִּסִּים גְּגָלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כְּפִי תִקְרָה הָאַמוּנָה
שְׂיֵשׁ לְאָדָם, כֵּן זוֹכָה לְרֵאוֹת יְשׁוּעָה גְדוֹלָה, כִּי הָאַמוּנָה מִמְּשַׁכֶּת
יְשׁוּעָה. וְלִכֵּן אֲשַׁרִי אָדָם שֶׁחֲזַק בְּאַמוּנָה, וְאַז יִרְאֶה גִּסִּים וְנִפְלְאוֹת
שְׂיַעֲשֶׂה עִמּוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִכְפָּרֵט לָךְ, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
עֲזֹר לָךְ עַד עַכְשָׁיו, אֶת צְרִיכָה מְאֹד לְהַתְחַזֵּק, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם
דְּבַר, וּבִכְפָּרֵט שְׂלֹא יִהְיֶה לָךְ שׁוּם חֲלִי, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גְדוֹל
מְאֹד, וּבּוֹדֵאֵי יַעֲזֹר לָךְ בְּהַמְּשִׁיךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחֵי דְרַבְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַת, ז' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה גִּיעֵוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מאד מאד אָני מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּשְׁתַּף פְּעֵלָה עוֹד עֲכָשׁוּ בְּבִקְרָה
עִם יְדִידֵנוּ ... גְּרוּ יְאִיר, כִּי אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מַה שְּׁבִידֵינוּ,
וְאִף שֶׁהַכֹּל מְלַבֵּשׁ בְּטֹבֵעַ, עִם כָּל זֹאת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי
יַעֲשֶׂה אִתָּנוּ נְסִים וְנִפְלְאוֹת, וְלֹא צְרִיכִים לְפַחַד כָּלֵל, אֲבָל מַה
שְׁצְרִיכִים לַעֲשׂוֹת מִצְדָּנוּ, עֲלֵינוּ לְהִזְדַּרֵּז מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵלּוּ "הַרְשָׁעִים
כֵּיִם נִגְרַשׁ הַשְּׂקֵט לֹא יוּכַל" (ישעיה נז, כ), וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׁנִרְאֶה נְסִים נִגְלִים מְאֹד.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שְׁתַּעֲשֶׂה עִמִּי חֶסֶד, שְׁנִגְמַר אֶת זֶה מַה
שְׁיֹתֵר מִהֵר.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת בְּשִׁלַּח, ז' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

אָני מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּעֲזֹרֵר הֵן אֶת הַבָּנִים וְהֵן אֶת הַבָּנוֹת
תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, שֶׁהַיּוֹם יַעֲשׂוּ יוֹם תְּפִלָּה, וַיְבַקְשׁוּ אֶת
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲנִי בְטוֹחַ שֶׁרַק הַתְּפִלָּה תִּהְיֶה אֶת הַגְּזֵרָה,
וְרִצִּיתִי לְחַדֵּשׁ, שְׁיִגִּידוּ בְּכֹל יוֹם אֶת הַמְזֻמּוֹר ק"ט, שֶׁכָּל הַקְּלָלוֹת
שֶׁקָּלַל דָּוִד הַמֶּלֶךְ אֶת שׁוֹנְאָיו, שִׁפְלוּ עַל שׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ, כִּי
תִּהְיֶה לְאֵל, זֶה עֶזְר, אֲשֶׁר כַּמָּה שָׁנִים הֵם יָשְׁבוּ בְּשִׁקֵּט, וּמֵאַחֵר
שְׁעֲכָשׁוּ עוֹד פַּעַם נִתְעוֹרֵר הָרִיב וְהַמְחַלְקֵת, עֲלֵינוּ לְלַחֵם עִם תְּפִלָּה,
וּבּוֹדֵאֵי נִפְעַל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שְׁנִבְכַּשׁ.

רִצִּיתִי מְאֹד, שְׁעוֹד פַּעַם בְּכֹל יוֹם שְׁנֵי וְחֲמִישֵׁי וּבְשִׁבְתַּת בְּעֵת
פְּתִיחַת הָאָרוֹן, לוֹמַר פְּסוּקַת בְּפִסּוּק מִזְמוֹר ק"ט, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

יעֵזֹר, שְׁכַל הַקְּלָלוֹת שְׁקָלָל דָּוִד אֶת שׁוֹנְאָיו, יִפְלוּ עַל שׁוֹנְאֵינוּ
וּמִתְנַגְּדֵינוּ.

הַמַּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תּוֹכַח לִי דו"ח מֵהַנְּעֻשָׁה.

כּוּ תוּ.

בְּעֵזֶרֶת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר בְּשֵׁלַח, ז' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים
בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְיִ"ה עֲלֵיהֶן יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַחַת מִכֶּן, שְׁתַּעֲזֹרְנָה לִי לְהַתְּפִיל, כִּי אֲנִי חֲנוּ
נִמְצָאִים בְּצָרָה גְדוֹלָה מְאֹד, כִּי הִרְשַׁע הַסֵּמ"ך-מ"ם וְגִנְדָא דְלֵיהּ,
רוֹצִים לְסַגֵּר לָנוּ אֶת אוֹלָם-הַשְּׂמֵחֹת, וְאֵת הַמְּבִנָה הַקִּים וְהַקּוֹמָה
הַשְּׁלִישִׁית, וְאִין לָנוּ עֲצָה אַחֲרַת עֲכָשׁוּ רַק תְּפִלָּה, אַף שְׁאַנִּי יוֹדַע
שְׁאַנְחֵנוּ נִמְצָאִים עֲכָשׁוּ בְּצָרָה גְדוֹלָה, עִם כָּל זֹאת כְּבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (שׁוֹחֵר טוֹב תְּהִלִּים כֹּא): מִתּוֹךְ צָרָה רְוָחָה, שְׁנֵאֲמַר (יְרֵמְיָה ל,
ז): "וְעַת צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמָּנָה יִשְׁעַ", כִּי בְּיָדָי נִזְכָּה לְרֵאוֹת
יְשׁוּעָה גְדוֹלָה מְאֹד. וְלִכֵּן רְצִיתִי שְׁכַל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִתְאַרְגְּנוּ
וַיִּבְקָשׁוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי זֶה עֵקֶר הַכְּלִי זַיִן שְׁלָנוּ — רַק תְּפִלָּה,
לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִזְכָּה
לְבִטֵּל אֶת הַגְּזֵרָה רְעָה הַזֹּה.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁלֵא תִלְכְּנָה לְשׁוֹם
הוֹפְעָה שֶׁל זְמַרִים וְכוּ', וְאַף שְׁזָה מְלַבֵּשׁ כְּאֵלוֹ מַחְזִירִים בְּתִשׁוּבָה,
בְּיָדָי תְּבוֹא עֲלֵיהֶם בְּרָכָה, וְהֵם טוֹבִים לְחִלּוּנִים, אֲבָל לֹא לָנוּ
וְלִבְנוֹת שְׁלָנוּ, שְׁתִּהְלֶה לֵאל, הֵן חֲזֻקוֹת בְּאַמוּנָה, וְלֹא צְרִיכוֹת לְלֶכֶת
לְשִׁמְעַ זְמַרִים שֶׁל קָלִים וְרִיקִים וּפּוֹחֲזִים, אֲשֶׁר דְּבַר זֶה מְכַנֵּס גְאוּף,
רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְרַבְּנוּ ז"ל הַקְּפִיד עַל זֶה מְאֹד — לֹא לְשִׁמְעַ נְגוּנִים

ממנגן רשע, כּמוּבא בּדּבּריו ו"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן ג'); וְלִכְּן
אָני מָאד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, שְׂאֵל תּלְכָנָה, וְאֵל תּנַחְנָה לְבִנוּתִיכֶן לְלַחַת
לְעָרֵב הוֹפְעָה שֶׁל זְמַרִים, וְאַפְלוּ שְׂוֵה מְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ שֶׁל חֲזָרָה
בְּתִשׁוּבָה, זֶה שִׁיף רַק לַחֲלוּנִים, אָבֵל לֹא לָנוּ, וְלֹהֲשׁוּמֵעַ יָנַעַם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׂאֵנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְכֶן, שְׁתַּצְלַחְנָה דְרַכְּכֶן תְּמִיד.

הַמֵּאחַל לְכֶן בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ תז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּשִׁלַּח, ז' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֵל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל כָּל הַמְּלַמְדִים
בְּתַלְמוּד-תּוֹרָה "יְלָדֵי חַן", "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר
בְּרֶסֶלֶב", הַיּוֹנִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינְתּוֹ תְּמִיד.

מָאד מָאד אָנִי מְבַקֵּשׁ אֶת כְּלַכֶּם, שְׁתַּקְחוּ אֶת כָּל הַתִּינוּקוֹת שֶׁל
בֵּית רַבֵּן, וְתֹאמְרוּ עִמָּהֶם תְּהֵלִים, וּבְפָרֵט אֶת הַמְזֻמּוֹר ק"ט, שְׁבוּ
מְקַלֵּל דּוֹד הַמְּלַךְ אֶת שׁוּנְאָיו, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁכָל
הַקְּלָלוֹת תְּפִלָּנָה עַל רֹאשׁ שׁוּנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ, כִּי "הַרְשָׁעִים כְּפִים
נִגְרָשׁ הַשֶּׁקֶט לֹא יוּכַל" (ישעיה נז, כ), וְהֵם מְתַכַּנְּנִים לְסַגֵּר לָנוּ אֶת
אוּלַם-הַשְּׂמֵחוֹת, וְכֵן אֶת הַבֵּית-מִדְרָשׁ הַקָּדִים וְהַקּוֹמָה הַשְּׁלִישִׁית, וְאֵין
לָנוּ עֶצֶה אַחֲרַת רַק תְּפִלָּה, לְבוֹא וּלְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאָנִי
בְּטוֹחַ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ, בְּזִכּוֹת תְּפִלוֹת הַכֵּל פֶּה
שְׂאֵין בָּהֶם חֲטָא. וְלִכְּן תִּשְׁתַּדְּלוּ, שְׁכָל אֶחָד יִבְקֵשׁ, שְׁנוֹזְפָה לְרֹאוֹת
כְּבֹר בְּמַפְלַת הַסֵּמ"ך-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, וְתִדְעוּ לָכֶם, שְׁתַּפְּלוּת
שֶׁל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן פּוֹעֵלוֹת בְּשָׂמִים מָאד מָאד, וְזֶה כָּל
הַנְּצַחוֹן שְׁלָנוּ וְהַכְּלִי זֵין שְׁלָנוּ.

אֲהִיָּה לָכֶם אָסִיר תּוֹדָה מָאד, אִם תִּקְיָמוּ אֶת דְּבָרֵי.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, ז' שבט ה'תשנ"ט.

שלום רב אַל כָּל המורות של בית-ספר "בית פיגא", "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהן ישרה שכניתו תמיד.

מאד מאד אַני מבקש אַתְּכֵן, שְׂתַגְדָּנָה תְּהִלִּים עִם כָּל הַבָּנוֹת, וְתִבְקֶשְׁנָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂתִתְבַטֵּל הַגּוֹזְרָה רְעָה שְׂנִגְזְרָה עֲלֵינוּ, עַל-יְדֵי הַרְשָׁעִים אַרְוִירִים, בְּהִסְתַּת הַסֵּמ"ך-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, שְׂרוּצָה לְסַגֵּר לָנוּ אֶת אוֹלֵם-הַשְּׂמֵחוֹת, וְכֵן אֶת הַבֵּית-הַכְּנֶסֶת הַקָּיִם, וְאֶת הַקּוֹמָה הַשְּׂלִישִׁית, וְאֲנִי בְּטוֹחַ, שְׂעַקֵּר הַתְּרוּפָה וְהַהֲצֵלָה שְׁלָנוּ זֶה תִּפְלָה, וְלָכֵן תִּרְאוּ שְׂכָל הַבָּנוֹת תַּגְדָּנָה תְּהִלִּים, וְתִבְקֶשְׁנָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִילוֹת בָּהּ, וְכֵן תֹּאמְרָנָה אֶת הַמְּזִמּוֹר ק"ט, שְׂבוּ מְקַלֵּל דָּוִד הַמְּלֶךְ אֶת כָּל שׁוֹנְאָיו, שְׂהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂכָל הַקְּלָלוֹת הָאֵלוּ תִּפְלָנָה עַל רֹאשׁ הַסֵּמ"ך-מ"ם וְגַנְדָּא דְלִיָּה, וְכָל אֵלוּ שְׂמַצִּיקִים לָנוּ, כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעֵן, אֲלֹא עַל אַבִּינוּ שְׂבִשְׂמִים, וְרַק זֶה הַבֵּית מְנוּס הַיְחִידִי שְׁלָנוּ.

הַמְּאַחַל לָכֵן בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשְּׂמִים...

כז תט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, ז' שבט ה'תשנ"ט.

שלום רב אַל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רְאִי לְהַתְחַזֵּק וְאֵל תִּפְחָדִי מִשׁוּם דְּבָר, כִּי בּוֹדְאִי הַהֲרִיזוֹן יַעֲבֹר

אֲשֶׁר

כֹּז תִּי

בַּנַּחַל

קִעָה

בְּקִלּוֹת, וְהַכֵּל יִהְיֶה תִּקְיָן, וְתוֹלִידֵי בְּקִלּוֹת מְאֹד, וְתַרְגְּלֵי אֶת עֲצָמָךְ
לוֹמַר בְּכָל יוֹם שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי דְרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּז תִּי

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר בְּשִׁלּוּחַ, ז' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת הַבְּעִיָּה, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכֵּי טוֹב.

בְּיָדַי שְׁמַעְתָּ, שְׁהַסְמִ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, עוֹד פְּעַם הַסִּית
אֶת הַתּוֹשָׁבִים נִגְדָנוּ, וּבַפֶּרֶט מְקִימִים תִּיק לְסַגֵּר לָנוּ אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ
הַקָּיִם, וְגַם אֶת הַקּוֹמָה הַשְּׁלִישִׁית — הִיָּה לֹא תִהְיֶה, לְזֹאת תִּרְאִי
לְעוֹרֵר אֶת כָּל נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ לַעֲשׂוֹת יוֹם תְּפִלָּה, וּלְבַקֵּשׁ
וּלְהַתְחַנֵּן מִמְּנוּ יִתְבַּרְךָ, שֶׁיַּחֲוִס וִירַחֵם עָלֵינוּ, וְאֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּצָרָה
גְּדוֹלָה מְאֹד, וְאִין לָנוּ עֲצָה רַק לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַק
הוּא יִתְבַּרְךָ יְכוּל לְעוֹרֵר לָנוּ, וְלֹא אַחַר, וּבִזְיָה שְׁנֵהִיָּה חֲזָקִים בְּתִפְלָה,
נוֹכַח לְבַטֵּל אֶת הַגְּזֵר-דִּין, וְיִמְשְׁכוּ עָלֵינוּ חֲסָדִים וְרַחֲמִים רַבִּים,
וְנִזְכֶּה לְרֵאוֹת בְּמַפְלַת הַסְמִ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תיא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, ז' שבט ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש-ברוך-הוא ישלח לך רפואה שלמה, ואין את צריכה לפחד משום דבר, זה רק בא ממתח, וזה דבר טבעי, כשהיבט הראשונה הולכת ללדת, שיש לאמא חרדות וכאבים, ולכן את לא צריכה לפחד, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות, פי גדול אדוננו ורב להושיע, ואין לנו בזה העולם רק את הקדוש-ברוך-הוא, ורק אליו אנחנו צריכים לבוא ולבקש, והוא בודאי יושיענו.

בודאי שמעת מה שהסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו וזכרו, תופר עלינו תיקים וכו', ומסירות והלשנות, בכך ראי לעורר את כל נשות אנשי שלומנו לעשות יום תפלה, לבקש את הקדוש-ברוך-הוא לרחם עלינו, שגזפה כבר לישועה, להפטר כבר מהרשע המרשע הזה מסית ומדיח.

אין לתאר ואין לשער את גדל המצנה שעשית, שלמדת טהרת המשפחה עם הפלה החדשה, וזה מאד חשוב בעיניו יתברך, כי כל מצנה ומצנה שאדם זוכה לעשות בזה העולם, זה מאד חשוב למעלה, ואם בני-אדם היו יודעים מעלת המצוות, היו מתמידים בזה ביותר.

ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבועולם, פי גדול אדוננו ורב להושיע, ובודאי גזפה לראות ישועות גדולות מן השמים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז תיב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, ז' בשבט ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות נשות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהן ישרה שכנינתו תמיד, וישמרן ויצילן מכל צרה וצוקה, מכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהן, אמן.

חסדי השם יתברך, שאני זוכה שוב לכתב לכן דבורי אמונה, יראת שמים והלכה, שזה דבר גדול מאד, ואשרי מי שזוכה בכל יום, ועל-כל-פנים פעם אחת בשבוע — להתחזק בדבורי תורה, אמונה והשגחה פרטית, כי עוברים בזה העולם כל-כף הרבה צרות ויסורים, שצריכים רחמים רבים על כל פרט ופרט. ונתחזק כדרךנו בכל שבוע בהלכה, פרשת השבוע והשקפה.

הלכה

אשה מחיבת להדליק גרות לכבוד שבת. המצוה היא להדליק שני גרות לכבוד שבת, וזה חוב מצד דברי חכמים, שלמדו מ"זכור ושמור", שצריכים להדליק שני גרות דיקא. אבל מצוה זו שיכת ביותר לאשה, כי היא מצויה בבית, והיא יותר קרובה לבית, אזי מסרו לה מצוה זו. וכן אומרים חכמינו הקדושים (תנחומא נח): היא כבדה גרו של עולם, לפיכך תשמר הדלקת הגר; האשה הגיה לה חלק בחטא אדם הראשון, כי היא החטיאה את בעלה, היות שהנחש בא אל תוה והחטיאה, והיא הלכה ופתתה את בעלה, אזי מחמת שהיא כבדה גרו של עולם, על-כן תעסק בגרו של עולם, לכן מסרו מצוה זו לאשה. וברגע שאשה מדלקת את הגרות, היא מקבלת בזה שבת, ואחר הדלקת הגרות, אסור לה לעשות שום עבודה של חל.

עקר המצוה שְׁנֵי גֵרוֹת. הדור המצוה — להדליק שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שְׁבַת כג:): הַרְגִיל בְּנֵר הַזֶּה לִיֶּה בָּנִים תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים וְחַתָּנִים רַבָּנָן; בְּעֵת הַדְּלָקַת הַגֵּרוֹת הָאֵשֶׁה יְכוּלָה לִפְעַל אֶצֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל אֲשֶׁר צְרִיכָה, אִם הִיְתָה הָאֵשֶׁה יוֹדַעַת אֵיזָה עֵת רְצוֹן זֶה בַּשָּׁמַיִם בְּעֵת הַדְּלָקַת הַגֵּרוֹת, לֹא הִיְתָה זֹוּה מִשֵּׁם לִפְנֵי שֶׁהִיְתָה מְכֻסָּה עֵינֶיהָ, וְשׁוֹפְכַת לְבָהּ לַהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תַּנְחומָא תְּצַנָּה): אִם תִּדְלִיקוּ לִפְנֵי גֵרוֹת, אֲנִי מְאִיר לָכֶם מִהֶמְאֹר הַגָּדוֹל לְעֵתִיד לְבוֹא; כְּשֶׁהָאֵשֶׁה מְדַלֶּקָה גֵרוֹת, אֲזִי מְאִירָה אוֹר גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם, וְכְשֶׁהָאֵשֶׁה בּוֹכָה וְשׁוֹפְכַת לְבָהּ לִפְנֵי יַתְבָּרָךְ, אֲזִי נַעֲנִית מִן הַשָּׁמַיִם, וְעוֹנִים לָהּ לְכָל בְּקִשׁוֹתֶיהָ מֵאֵתוֹ יַתְבָּרָךְ. וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַמְצוּהָ הִיא שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, כַּנֶּגֶד: "זְכוֹר וְשִׁמּוֹר". וְאֵנוּ נוֹהֲגִים מִשְׁמַתְּחַתָּנִים, הָאֵשֶׁה מְדַלֶּקָה שְׁנֵי גֵרוֹת שְׁמֵן זַיִת, וְאַרְבָּעָה גֵרוֹת שֶׁל חֶלֶב. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר וְכֹשֶׁנוֹלֵד בֵּן אוֹ בַת מוֹסִיפִים עוֹד גֵּר, וְכֵן בְּכָל פַּעַם שְׁנוֹלֵד יֶלֶד מוֹסִיפִים עוֹד גֵּר. יֵשׁ כְּאֵלוֹ שְׁמֵדִלִיקִים עֲשָׂרָה וְעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשִׁים גֵּרוֹת בְּלֵי חֶשְׁבוֹן. הַגַּם שֵׁשׁ בָּזָה מַעֲלָה, כִּי הִרְבָּה גֵרוֹת מְבִיאִים הִרְבָּה אוֹר, אֲבָל יֵשׁ בָּזָה גַם חֶסְרוֹן; כִּי בְּרַגַע שֶׁהָאֵשֶׁה מְקַבֶּלֶת עַל עֲצָמָה לַהַדְּלִיק כֶּךָ וְכֶךָ גֵרוֹת, וְשָׁבוּעַ אֶחָד אֵינָה מְדַלֶּקָה כֶּךָ, יֵשׁ לָהּ עֲנָשׁ, עַל-כֵּן לָמָּה לָהּ לְהַכְנִס בַּגְּדָרִים וּבַקְּבָלוֹת שֶׁתִּסְבַּל אַחֲרֵיכֶם, חֵס וְשְׁלוֹם. עַל-כֵּן הַטּוֹב בְּיֹתֵר — תִּכְף כְּשֶׁמַתְּחַתָּנִים, מְדַלִּיקִים שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת וְאַרְבָּעָה גֵרוֹת רִגִילִים כַּנֶּגֶד שֵׁם הַיְיָ הַבְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ. וְכָל פַּעַם שְׁנוֹלֵד עוֹד יֶלֶד, מוֹסִיפִים עוֹד גֵּרוֹת.

וְצְרִיכִים לְשִׁמֵר עַל מְצוּהָ זֹו מְאֹד, כְּמֵאַמְרָם ו"ל (שְׁבַת לא:): עַל שֶׁלֶשׁ עֶבְרוֹת נָשִׁים מֵתוֹת בְּשַׁעַת לִידָתָן: עַל שֶׁאֵינָן נִזְהָרוֹת בְּהַדְּלָקַת גֵּרוֹת, בְּטִהְרַת הַמִּשְׁפָּחָה וּבַהֲפָרְשַׁת חֵלָה; לָמָּה דִּיקָא בְּשַׁעַת לִידָתָן? כִּי אֵין הַשֵּׁטֶן מְקַטְרֵג אֶלָּא בְּשַׁעַת סַכְּנָה, וְלָכֵן עַל הָאֵשֶׁה לְהִזָּהֵר בָּזָה מְאֹד, כִּי אִם מְזַלְזֶלֶת בְּהֵן, הִיא בְּסַכְּנָה בְּעֵת הַלְּדָה. וְלִהְפּוֹף כְּשֶׁהָאֵשֶׁה נִזְהָרַת בְּהַדְּלָקַת הַגֵּרוֹת, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לָהּ, שֶׁמוֹלֶדֶת בְּנֶגֶל. וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי הָאֵשֶׁה הַמוֹסְרַת נִפְשָׁה לְהַכִּין כְּבָר אֶת הַשֵּׁלְחָן כַּמָּה שְׁעוֹת לִפְנֵי שְׁבַת, וְהַגֵּרוֹת סְדוּרִים וּמוֹכְנִים וְעוֹרוֹכִים עַל הַשֵּׁלְחָן.

וּבְרַגַע שְׁמַגִּיעַ זְמַן הַהִדְלָקָה, תְּדַלִּיק אֶת הַנְּרוֹת, וּתְבַקֵּשׁ אֶזְ מִהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא כָּל צְרִיכָה.

מוֹהַרְנ"ת ז"ל אָמַר לְאִשְׁתּוֹ וְכֵן לְבִתּוֹ וּלְבָנָיו, שְׂיֵאמְרוּ לְנִשְׁוֹתֵיהֶם, שְׁבַעַת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת יִגִּידוּ: "כָּשֶׁם שְׂאֵנִי מְדַלִּיקָה עִתָּה נְרוֹת שַׁבַּת וְהֵם מְאִירִים, כִּי יִדְלַק הָאוֹר שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְיֵאִיר בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ". לְמִדִּים מִכָּאן, שְׁבַעַת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת יֵשׁ עִת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשָׂמִים, וְצְרִיכִים הִרְבֵּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֶזְ, וּבִפְרָט אֲשֶׁר שְׂלֵא חֶסֶד לָהּ מֵה לְבַקֵּשׁ: הֵן עַל הַיְלָדִים, שְׂיֵהִיו תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים, יִרְאֵי שָׂמִים, וְהֵן כְּשֶׁהִיא מְעַבְרַת, שְׁהַעֲבֹר יִהְיֶה תִּקְוִין וְהַלְדָּה תִּהְיֶה קִלָּה וְתִלְדַּ בְּנִקְל, וְהַכֹּל יַעֲבֹר כְּשׁוֹרָה וּבְנִקְל, וּלְבַקֵּשׁ עַל בַּעֲלָהּ וְעַל פְּרִנְסָהּ, הַכֹּל לְכָל אֲשֶׁר מַעִיק לָהּ תְּבַקֵּשׁ. וּבִפְרָט מִי שְׂאִין לָהּ יְלָדִים, תַּעֲמַד אֶזְ עַל יַד הַנְּרוֹת, וְתִשְׁפֹּף דְּמַעוֹת כְּפִים, כִּי זֶהוּ הַעֲת רְצוֹן שֶׁל הָאִשָּׁה. וְאִם הָאִשָּׁה לֹא תִּהְיֶה בְּטִלְגִּיט, אֲלֵא תִּנְצֵל אֶת הַעֲת רְצוֹן הַזֶּה שֶׁל הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת, אֲזִי לֹא תִּזוּז מִשָּׁם, עַד שֶׁתִּרְאֶה יְשׁוּעָה. אֲבָל צְרִיכִים לְזַכֵּר, תְּכַף־וּמִיד כְּשֶׁהַדְּלִיקָה נְרוֹת, קִבְּלָה עַל עֲצָמָה שַׁבַּת, וְאִסּוּר לָהּ לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֲבָדָה דְּחַל, שׁוּם מְלָאכָה, כִּי קִבְּלַת שַׁבַּת מִתְּחִילָה לְאִשָּׁה בַּעֲת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת.

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ — פְּרִשְׁת בְּשַׁלַּח

כְּתוּב (שְׁמוֹת יג, יז): "וַיְהִי בְּשַׁלַּח פְּרַעַה אֶת הָעָם, וְלֹא נָחַם אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא, כִּי אָמַר אֱלֹקִים, פֶּן יִנָּחַם הָעָם בְּרֵאֲתָם מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרַיִמָּה"; אוֹמֵר הַמְּדַרְשׁ (עֲבוּדָה זָרָה יט.), לָמָּה הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לֹא רָצָה שְׁעַם יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעַה שְׂיִצְאוּ מִמִּצְרַיִם, יַעֲבֹרוּ דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים? אֲלֵא הַפְּלִשְׁתִּים הָיוּ לִיִּצְנָנִים גְּדוֹלִים, וְאִם עִם יִשְׂרָאֵל הָיוּ עוֹבְרִים דֶּרֶפּם, הִיָּתָה נִדְבָקַת בָּהֶם הַלִּיִּצְנָנוּת, וְהָיוּ כּוֹפְרִים בְּעַקְר, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, לְכֵן לֹא רָצָה הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׂיַעֲבֹרוּ דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים, כִּי קָרוֹב הוּא לְמִצְרַיִם. וְשְׂאֵלַת הַשְּׂאֵלָה: הֲלֹא עֲשׂוּר מְכוֹת קִבְּלוּ פְּרַעַה וְכָל הַמִּצְרַיִם, עַד הַמְּכָה הָאֲחֵרוֹנָה שְׂצַעְקוֹ: צָאוּ מִכָּאן וְהִסְתַּלְקוּ, עֲזְבוּ אֶת מִצְרַיִם!

וְעַבְדֵי פְרַעָה אָמְרוּ לוֹ: "הֵטָרֵם תִּדַע כִּי אֲבָדָה מְצָרִים?!" וְאִיזָה סִבָּל
 סִבְלוֹ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָיוּ מְשַׁעֲבָדִים בְּשַׁעֲבֹד קָשָׁה כָּל-כָּף אֶצֶל הַמְצָרִים.
 וּבִתְוֹךְ כֶּךָ רָאוּ אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים שֶׁעָשָׂה מִשֶּׁה רַבְּנוּ, וּגְלָה אֶת
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוֹצִיאֵם מֵעֲבָדוֹת לַחֲרוּת, מְשַׁעֲבֹד לְגֵאֲלָה,
 מִחֲשֶׁךְ לְאוֹר. וְעַם כָּל זֹאת לֹא רָצָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁעַם יִשְׂרָאֵל
 יַעֲבֹרוּ דֶרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים, אֲשֶׁר הָיוּ לִיְצַנִּים, וְעַל-יַדֵּי לִיְצַנּוֹת הָיוּ
 הוֹרְסִים אֶת כָּל בְּנֵינָה הָאֲמוּנָה שֶׁבָּנָה מִשֶּׁה רַבְּנוּ. לְמִדִּים מִכָּאן חֲמֵרַת
 קִלְפַת הַלִּיְצַנּוֹת; הִנֵּה מִשֶּׁה רַבְּנוּ מְפָרְסֵם לְכֻלָּם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וּבָא לֵץ אֶחָד וְאוֹמֵר: "מָה פִתָּאֵם? מָה זֶה? כָּלוּם!" וּכְבָר
 מִתְחִילִים לַחֲלֹק עַל מִשֶּׁה, וְרוֹצִים לְשׁוּב מְצָרֵימָה. וְכִיצַד יַעֲלָה עַל
 הַדַּעַת, אַחַר הַסִּבָּל הַגָּדוֹל שֶׁסִּבְלוּ בְּמְצָרִים, עַל-יַדֵּי לִיְצַנּוֹת שֶׁל אִיזָה
 פּוֹחַז אֶחָד, כְּכֹר יַחֲזִרוּ? הַתְּרוּץ: כֵּן! כִּי לִיְצַנּוֹת אַחַת דּוֹחָה מֵאַה
 תּוֹכְחוֹת. "וְלֹא נָחֵם אֱלֹקִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא,"
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יָדַע בְּרֹאשׁ מָה שִׁיְהִיָּה בְּסוּף, אִם יָבוֹאוּ לִיְצַנִּים,
 הֵם עֲלוּלִים לַהֲרִס הַכֹּל, אֶת כָּל הַעֲצוֹת הַנִּפְלְאוֹת שֶׁקָּבְלוּ. לְזֹאת
 אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (וְיוֹשְׁלָמֵי בְּרֻכּוֹת כ:): קָשָׁה הִיא הַלִּיְצַנּוֹת,
 שֶׁתַּחֲלָתָהּ יִסּוּרִים וְסוּפָה כְּלָיָה. אָנוּ עֲדִים, שְׁקוֹרִים מְקָרִים חֲרִיגִים
 בְּעוֹלָם, אֲנָשִׁים צְעִירִים מְתִים, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, נִשְׁאָרִים בְּתִים מְלֵאֵי
 יְתוּמִים, אוֹ הַבְּעַל צְעִיר וְנִפְטָר מִמַּחֲלָה מִמְּאָרַת, אוֹ הָאִשָּׁה נִפְטָרַת
 מִמַּחֲלָה מִמְּאָרַת, וְאִין יוֹם בְּלֵי סִבָּל, וְאִין יוֹדְעִים עַל מָה וְלָמָּה? אַף
 אִינָם שְׁמִים עַל לֵב, שְׁיֵשׁ כָּאֵן לִיְצַנּוֹת, עוֹשִׂים לִיְצַנּוֹת מִצְדִּיקִים
 הַדְּבִיקִים בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכְּן מְשַׁלְּמִים אֶת הַמַּחִיר.

אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (וְיוֹשְׁלָמֵי שְׁקֵלִים יא:): אִין דוֹר שְׁאִין
 בוֹ לִיְצַנִּים כְּדוֹרוֹ שֶׁל דוֹד. בְּכָל דוֹר וְדוֹר יִשְׁנֵם לִיְצַנִּים, אַף בְּדוֹרוֹ
 שֶׁל דוֹד הַמְּלָךְ הָיוּ גְדוּלִים בְּיוֹתֵר, וְעָשׂוּ כָּל מִינֵי לִיְצַנּוֹת מְדוּד
 הַמְּלָךְ. הֵיכּוּלִים לְתֵאָר וּלְשַׁעַר דְּבָר זֶה? ! דוֹד הַמְּלָךְ הוֹתִיר לָנוּ סִפְר
 תְּהִלִּים, שְׁמִי שְׁצַרְיָךְ אִיזוֹ יִשׁוּעָה, לוֹקַח מִיָּד אֶת סִפְר הַתְּהִלִּים
 וּמִפִּיל תַּחֲנוּת לְפָנַי הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא וְכוּ', וּמִמֶּנּוּ עָשׂוּ לִיְצַנּוֹת? !
 אֲלֹא כֵּן בְּכָל דוֹר וְדוֹר, שְׁקָמִים רְשָׁעִים אַרְוִרִים, שֶׁהֵם בְּדֶרֶךְ כָּל
 נוֹאֲפִים, כִּי הַפְּלִשְׁתִּים הָיוּ נוֹאֲפִים אוֹמֵר רַשׁ"י בְּשֵׁם הַמְּדַרְשׁ, שְׁכִיצַד

נוֹלְדוּ הַפְּלִשְׁתִּים? כְּתוּצָאָה מִנְאוּף, כְּדַכְתִּיב (בְּרֵאשִׁית י, יד): "וְאֵת פְּתַרְסִים וְאֵת כְּסִלְחִים, אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִשֵּׁם פְּלִשְׁתִּים", אוֹמֵר רַש"י, שְׂרַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, מַחְלִיפִים אֶת בְּתִיָּהֶם אֵלָיו לְאֵלוֹ, וּמֵהֶם יֵצְאוּ פְּלִשְׁתִּים. לְמַדִּים מִכָּאן, שְׁכַל אֵלֹהֵי הַמִּתְלוּצְצִים נִקְרָאִים פְּלִשְׁתִּים, וְהֵם בְּכָלֵל מִמְּזוּרִים; כִּי לֹא יִמְלִט שְׂאָחַד יִתְלוּצֵץ מִצְדִּיק הַדְּבִיּוֹק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם לֹא שְׁנוּלָד בְּפִסּוּל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְהִנֵּה בְּעֵת יֵצִיאַת מִצְרַיִם אָנוּ רוֹאִים, אַחַר אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים שֶׁהָיוּ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא רָצָה לְהַעֲבִיר אֶת יִשְׂרָאֵל דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים, כִּי חָשַׁשׁ שְׁלִיִצְנוּת הַפְּלִשְׁתִּים תוֹרִידִם בַּחֲזָרָה מִצְרַיִמָּה, וְיִתְחַרְטוּ מִדּוּעַ בָּאוּ. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עֲבוּדָה זָרָה יט.) עַל הַפְּסוּק: "וּבְמוֹשֶׁב לְצִיִּים לֹא יֵשֵׁב", שֶׁלֹּא יֵשֵׁב בְּמוֹשֶׁב אֲנָשֵׁי פְּלִשְׁתִּים, מִפְּנֵי שְׁלִיִצְנִים הָיוּ. בְּשִׁבִיל זֶה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פְּסַחִים קיב.), שְׂרַבְנוּ הַקְדוּשׁ הַזֶּהִיר אֶת בְּנָיו וְאָמְרָם: אַל תִּגְוְרוּ בְּשִׁכְנָצִיב מִשׁוּם דְּלִיצְנֵי הָיוּ, וּמִשְׁכּוֹ לָךְ בְּלִיצְנוּתָא. רוֹאִים מִכָּאן, אֶת חֲמַר הָעוֹן שֶׁל לִיצְנוּת.

עַל-כֵּן עָלִינוּ לְלַמֵּד מוֹסֵר הַשְּׁכַל, לְעַקֵּר מִמִּחְנֵנוּ אֶת מַדַּת הַלִּיצְנוּת, שְׁמִתְלוּצְצִים מִן הַקְדוּשָׁה, אֲשֶׁר זֶה הָעוֹן הַגָּדוֹל בְּיִוְתֵר, וְסוּבָלִים אַחֲרֵי-כֵן סָבַל גְּדוֹל מְאֹד, עַד כְּדֵי כֹּף, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֵצְמוֹ שֶׁהוּא הוֹצִיא אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, לֹא רָצָה שִׁיעֲבֹרוּ, דֶּרֶךְ הַפְּלִשְׁתִּים שֶׁהָיוּ לִיצְנִים גְּדוֹלִים מְאֹד, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה אֲנַחְנוּ בְּשׂוֹר וְדָם, כִּיִּצַד עָלֵינוּ לִשְׁמֹר שְׁבִמְחֵנֵנוּ לֹא יִהְיוּ לִיצְנִים, וּבְרַגַע שְׂאָחַד מִתְלוּצֵץ מִהַצְדִּיק, צְרִיכִים לְהַשְׁמֵר מִמֶּנּוּ, וְלִשְׁמֹר מִרַחֵק מִקְרַבְתּוֹ, כִּי בְּנִקֵּל יִכּוֹל לְנַתֵּק אֶתְכֶם מִהַקְדוּשָׁה, כִּי אִם אֵין אֲמוּנַת חֲכָמִים אֵין אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּדַכְתִּיב (שְׁמוֹת יד, לא): "וַיֹּאמִינוּ בַּה' וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ", וְשׂוֹאֲלִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְכִילֵתָא בְּשַׁלַּח, פְּרָשָׁה ו'): אִם בְּמֹשֶׁה הָאֱמִינוּ, בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא כָּל שְׂפָן? אֲלֵא מִכָּאן שְׂאֵם אֵין אֲמוּנַת חֲכָמִים, אֵין אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵם מִתְלוּצְצִים מִמֹּשֶׁה יִתְלוּצְצוּ גַם מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶהוּ לְמוֹד עֵמֶק עֵמֶק, אֵיךְ שְׂצָרִיכִים לְשַׂרֵּשׁ מֵאֲתָנוּ אֶת הַלִּיצְנִים, מִסְּפִיק לֵץ אַחַד שְׁיִכּוֹל לְהַרִם הַכֹּל.

כַּח הַלִּיצְנוּת גְּדוֹל מְאֹד. עַד כְּדֵי כֹּף שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ (שְׁמוֹת

רבה, פְּרָשָׁה נב:): הִיָּה מֹשֶׁה עוֹסֵק בַּמִּשְׁכָּן, וְהָיוּ לִיצְנֵי הַדּוֹר אוֹמְרִים: אֲפֹשֶׁר שֶׁהִשְׁכִּינָה שׁוֹרָה עַל־יַדִּי בֶן עַמְרָם?! אַתֶּם רוֹאִים שֶׁמֹּשֶׁה רִבְנוּ בּוֹנֶה אֶת הַמִּשְׁכָּן, וְאַתֶּם שׁוֹאֲלִים הֵיִתְכֵן שָׁבֵן עַמְרָם יוֹרִיד אֶת הַשְׁכִּינָה?! וְקִרְאוּהוּ בְזוֹלוֹל וְכוּ', מִכָּל שָׁבֵן שֶׁעָלִינוּ לְעַקֵּר מֵאַתָּנוּ אֶת הַלִּיצְנוֹת, וְלִהְשֹׁמֵר מְאֹד, שֶׁשׁוּם לִיצְנוֹת לֹא תַחֲדֹר לְתוֹכֵנוּ.

כְּמוֹ־כֵן מְצִינוּ בְּפִרְשַׁת הַשָּׁבוּעַ, אַחַר שֶׁיִּצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, נִפְטְרוּ מֵהַמִּצְרַיִם, מִן הַרְשָׁעִים שֶׁהֶעֱבִידוּם בְּפָרֶךְ, בַּחֲמֹר וּבִלְבָנִים, וְהִצְלִיפוּ בָהֶם מְכוֹת רִצָּח, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְהָיָה זֶה מִמֶּשׁ מִחֲנֵה הַסִּגְר, שׁוֹאֵה. וְתַכְף כְּשִׁיּוֹצְאִים, אָמַר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֶל מֹשֶׁה: "דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשׁוּבוּ וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי פִי הַחִירַת וְגו', וְאָמַר פְּרַעַה נְבָכִים הֵם בְּאַרְצָן סָגַר עֲלֵיהֶם הַמִּדְבָּר, וְחִזְקֵתִי אֶת לֵב פְּרַעַה וְרַדְף אַחֲרֵיהֶם" וְגו' (שְׁמוֹת יד, ב־גִּיד); הֵינּוּ אַחַר שֶׁיִּצְאוּ מִמִּצְרַיִם, וְהוֹלְכִים לְכוּוֹן הַיָּם, אֹמְרֵי הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׁצִרִיכִים לְחֹזֵר. בְּדֶרֶךְ כָּלֵל, כָּל אָדָם הָיָה אוֹמֵר, אֵינֶנִּי מִבֵּין, הֲלֹא אֲנוּ שְׁבִים לְהִיכָן שְׁבָאנוּ?! הֲלֹא, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, שֶׁבְּרַחֲנוּ מֵהַמִּצְרַיִם, וְכִיצַד תִּכְנֵן שְׁאֲנוּ חוֹזְרִים לְאוֹתוֹ מְקוֹם? אוֹמֵר רַש"י: "וַיַּעֲשׂוּ כֵן" — מִגִּיד שְׁבַחְתָּן, שֶׁשְׁמַעוּ בְּקוֹל מֹשֶׁה, וְלֹא אָמְרוּ אֵיךְ נִתְקַרַּב לְרוֹצְחֵינוּ, אֲלֵא אָמְרוּ: אֵין לָנוּ אֲלֵא דְבַרֵּי בֶן עַמְרָם.

תַּתְּאָרוּ לְעֶצְמְכֶם, הִנֵּה בּוֹרְחִים מֵהַמִּצְרַיִם אַחַר סָבַל גְּדוֹל שֶׁסָּבְלוּ מֵאַתִּים עֶשֶׂר שָׁנִים בְּמִצְרַיִם, וְהִגִּיעַ הַיּוֹם הַמֵּיחָל, שֶׁיְכוּלִים לְצֵאת מִמִּצְרַיִם וּלְהַפְטִיר מִחֲצָרוֹת, וְהוֹלְכִים מִחוּצָה לָהּ, וְהִנֵּה הַמִּצְרַיִם רוֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם. וְהִנֵּה אוֹמֵר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְמֹשֶׁה, תֹּאמֵר לְיִשְׂרָאֵל שֶׁיַּחֲזְרוּ אֲלֵיהֶם. הֲלֹא אֵין הַדְּבָר מוּבֵן בְּשִׁכְלֵךְ, לְחֹזֵר אֶל הָאוֹיֵב הַצָּר וְהָאֲכָזֵר הַזֶּה? וְכַתּוּב (שְׁמוֹת יד, ד): "וַיַּעֲשׂוּ כֵן"; אוֹמֵר רַש"י: זֶה שְׁבַחְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא שְׁאֲלוּ שְׁאֵלוֹת, אֶף שֶׁזֶה הַפָּךְ הַהִגִּיוֹן, אֶף אִם מֹשֶׁה רִבְנוּ אוֹמֵר לְחֹזֵר — אֲנוּ חוֹזְרִים. מִזֶּה לְמַדִּים מֵהֵי אֲמוּנַת חֲכָמִים, אֶף שֶׁהַצְדִּיק אוֹמֵר דְּבַר בְּלִתי מוּבֵן כְּנֶגֶד הַשִּׁכְלֵךְ, מִמְּלֵאִים אוֹתוֹ בְּשִׁלְמוֹת. כִּי אֲמוּנַת חֲכָמִים זֶה הַיְסוּד בִּיְהוּדוֹת וּבְלֵי זֶה אֵין כְּלוּם, בְּלֵי אֲמוּנַת חֲכָמִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֲנוּ עֲדִים לְאֵילוֹ צְרוֹת מְגִיעִים.

כי אם אדם מתחזק באמונת חכמים, אומר רבנו ז"ל (לקוטי-
 מוהר"ן, חלק א', סימן סא), יודע איך להתנהג, אך בלי אמונת חכמים
 אינו יודע לשית לעצמו עצה, אינו יודע מה לעשות. והנה אנו
 רואים במצרים, כשיצאו כבר משם, והולכים לכוון הים בטורם קרה
 הגס הגדול, והנה משה רבנו אומר להם לשוב; הלא היו צריכים
 להתקומם פנגדו, והנה אנו רואים, שכלם שמעו בקול משה ואמרו:
 אין לנו אלא דברי בן עמרם. זה צריך להיות לנו למוד עמק עמק
 באמונת חכמים, ואם תהיה לנו אמונת חכמים, נזכה להצליח,
 ובפרט עם ילדינו.

השקפה

חסדי השם יתברך, אני יכול להתפאר בבית-דין של מעלה,
 שהקמתי קהלה מאד יפה, קהלה יחידה במינה: פעוטון, גנים,
 תלמוד-תורה לבנים, בית-ספר לבנות, כוללים, יחידים במינם בכל
 העולם כלו. מהי יחודיות קהלתנו ומוסדותינו? שמדברים באפן
 גלוי מהקדוש-ברוך-הוא, אין מתבישים לדבר פתוח ממנו יתברך,
 כי אין לנו בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא, ועל זה אנו חוזרים
 פעם אחר פעם, שאין לנו בזה העולם רק אותו יתברך. ואין לנו
 עצה אחרת רק לבוא להתפלל אליו יתברך. ודבר זה אין בכל
 העולם כלו, שמהפעוטון כבר המטפלות תשרנה עם הילדים שירי
 אמונה, וידברו אליהם: הנה, הנה ה'! בגנים — מדברים פתוח
 מהקדוש-ברוך-הוא. בתלמוד תורה ובבית-ספר אלו התלמודים
 שלנו, שאין לנו רק את הקדוש-ברוך-הוא, וכן בכל הקהלה,
 מלמדים שאין רק הבורא יתברך שמו. אבל אני מכרח לומר לכם,
 שבגית הקהלה באה לי בידים תרתי משמע, דם שגשף כמים,
 מעגמת נפש חרופין וגדופים שפיכות דמים שאני סובל מהרשע
 מרשע, ימח שמו, זה שנים על גבי שנים, וכן עלה לי כסף, פשוטו
 כמשמעו, כל פרט ופרט עלה לי הון רב; הן המקנה וכו' ועד
 הבית-הפנסת והן כל השנים שהצרכנו לשכר דירות, כדי לחנף את

יְלַדִּינוּ, כִּי הִרְשַׁע הַמְּרֻשָּׁע הַזֶּה גָּזַל מֵאֲתָנוּ אֶת בֵּית-הַסֵּפֶר וּמָסְרוּ לְמִי שְׂמָסָר, הַעֲקָר שֶׁלָּנוּ לֹא יִהְיֶה. וְכֵן נִמְשָׁךְ כְּכַר שְׁלֹשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה. וּבְנִינוּ קִהְלָה יָפָה בְּמִינָהּ, וְאֲנִי חוֹזֵר שׁוֹב עַל דְּבָרֵי, אֲנִי יָכוֹל לְהַעֲדִיד בְּבֵית-דִּין שֶׁל מַעְלָה בְּגִאָוָה וּבְגִאוֹן, שְׂאִין עוֹד בְּכָל הָעוֹלָם קִהְלָה שְׂמֵד־בָּרִים פְּתוּחַ מִהֶקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִמְצְאִים מֵאֲתָנוּ אֲנָשִׁים הַמְּדַבְּרִים בְּרַבִּים מִהֶקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוֹלְכִים לְהַפְיִין אֹרֶר רַבָּנוּ וְ"ל, מְדַבְּרִים דְּבוּרֵי אֲמוּנָה. אָבֵל כְּלָכֶם תַּעֲדוּ, שְׂבֵא לָנוּ הַדְּבָר קֶשֶׁה מְאֹד, בְּמַסִּירוֹת נַפְשׁ גְּדוֹלָה מְאֹד, בְּעֲנִיּוֹת וּבְדַחְקוֹת הַמְּסוּבָבִים אוֹתָנוּ, וּבְמַסִּירוֹת שְׂמוּסְרָנוּ הִרְשַׁע הַמְּרֻשָּׁע הַזֶּה. בְּרוּךְ הַשֵּׁם עַד עֵתָה הַנֶּעַר שֶׁלָּנוּ שְׂמוּרִים מִחֻטָּאִים, חֲתָנוּ אוֹתָם סְמוּךְ לְפָרְקָם, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהֶקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַהוֹרִים אֵינָם מִתְחַרְטִים, וְלֹא הוֹלְכֵתִי אֶתְכֶם שׁוֹלֵל. הִנֵּה יֵשׁ לָכֶם בָּנִים נְקִיִּים וּבְנוֹת נְקִיּוֹת, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲתֶם יְכוּלִים לִילֹךְ לִישָׁן בְּמִצְפּוֹן שְׂקֵט, שְׂאֵינְכֶם צְרִיכִים לְדַאֵג הֵיכָן מְסוּבָבִים הֵילָדִים. אֵף שֶׁהִרְשַׁע מְרֻשָּׁע מָסָר אוֹתִי, וְאֵינוּ נֹחַ כְּרַגַּע, מוֹסֵר וּמוֹסֵר וּמְלָשִׁין וּמְלָשִׁין, וְיַדְעֵתִי מֵרֹאשׁ מֵה שִׁיְקָרָה בְּסוּף, הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֵינוּ יָכוֹל לְסַבֵּל שִׁישׁ עֵדָה קְדוּשָׁה שְׂמֵד־בָּרִים רַק מִהֶקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁחִיִּים בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה, וּמְחַנְכִים אֶת הֵילָדִים בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה, שְׂאִין מְצוּי דְבָר זֶה בְּעִירוֹת הַגְּדוֹלוֹת. לְזֹאת אֵינָנוּ שׁוֹקֵט כְּרַגַּע, וּמוֹסֵר מִחֻדָּשׁ בְּכָל פַּעַם.

אֲנִי נִמְצָא עֵתָה בְּעַת צָרָה גְּדוֹלָה מְאֹד. מִתְקַבְּצַת עֵתָה וְעֵדָה שֶׁל כַּפָּה רִיקִים וּפְתוּחִים, וְקוֹרְאִים לְעֲצָמָם: וְעֵדָה לְמַנִּיעַת הַתְּפִשְׁטוֹת הַחֲרָדִים בִּיבְנָאֵל. אֵף אֶחָד מִכֵּן עֲדִין אֵינָנוּ יוֹדַע מָוָה, אָבֵל אֲנִי מְכַרַח לֹמַר לָכֵן, שְׂאִין לָנוּ עֲצָה אַחֲרָת, רַק לְבוֹא וּלְדַבֵּר פְּתוּחַ מֵה לְעֵשׂוֹת בְּנִדוּן. לֹא רַק שְׂרוּצִים עֲכָשׁוּ לְסַגֵּר לָנוּ אֶת הָאוּלָם שְׂמַחֹת אַחַת וּלְתַמִּיד, שְׂכָף הֵם מִתְּפַאֲרִים, אֲלֹא גַם אֶת הַמְּבִנָה הַקָּיִם שִׁישׁ לָנוּ שֶׁל בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ וְכֵן הַקוּמָה הַשְּׁלִישִׁית, גַּם אֶת זֶה רוּצִים לְסַגֵּר. מִיָּלָא, אֶת הַצַּעַר וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ שִׁישׁ לִי, אֵינָנִי יָכוֹל לְהַסְבִּיר לָכֵן, אַחַר כָּל הַסְּבָל הַזֶּה שֶׁל כָּל הַשָּׁנִים שְׂסַבְּלֵתִי פֹה, וְאֲנִי כְּכַר עוֹמֵד בְּלְבוֹא וּלְגוֹר אֶתְכֶם יַחַד, כִּי אֲנִי מְצַפֶּה בְּכָל יוֹם שִׁיבְנָה בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ וְאֲבוֹא לְגוֹר כְּאֵן. וְהִנֵּה לֹא רַק שִׁיִּסְגְּרוּ אֶת הָאוּלָם —

הִיָּה לֹא תִהְיֶה, עוֹד רוֹצִים בְּאוֹתָהּ חֲבִילָה לְסַגֵּר אֶת הַקָּיִם וְכוּ'. זֶהוּ הָאִיּוֹם, וְכֵן הִיא יְשִׁיבַת הַנוֹעֵדָה. וְאִם תִּתְּוֹדְעוּ מִי יוֹשֵׁב בְּנוֹעַד, לֹא תִאֲמַנּוּ, אֲשֶׁה שְׁחַנְפָּה אוֹתְנוּ תְּמִיד בְּצַבִּיעוֹת גְּדוֹלָה וְכוּ', וְעַתָּה הִיא כְּמַעֲט מִיוֹשְׁבוֹת רֹאשׁ הַנוֹעֵדָה. וּבְיֹדָאֵי בְּרֹאשׁ הָעֲנָנִין יוֹשֵׁב הַסֶּמֶךָ־מ"ם. וְעַל־כֵּן אֲנִי נִמְצָא בְּצָרָה גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי אֵינֶנִּי יוֹדֵעַ אֶת פְּנֵי הַבָּאוֹת, וְכִשְׁיֵשׁ צָרָה יֵשׁ לְהוֹדִיעָה בְּרַבִּים. יֵשׁ לָנוּ צָרָה גְּדוֹלָה, הַמְטָרָה הִיא — רַק לְעוֹרֵר אוֹתְנוּ לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. אֲנִי מְצִיעַ, שְׁכַל הַנָּשִׁים תַּעֲשִׂינָה יוֹם תְּפִלָּה וְעוֹד יוֹם תְּפִלָּה, וְכֵן הַמּוֹרוֹת תִּגְמַרְנָה עִם הַתְּלַמִּידוֹת אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים בְּכָל יוֹם, וְכֵן הַמְּלַמְּדִים יִגְמְרוּ תְּהִלִּים עִם הַתְּלַמִּידִים, כִּי אֵין לָנוּ עֲצָה רַק תְּפִלָּה וְשׁוֹב תְּפִלָּה וְשׁוֹב תְּפִלָּה, אֵין עֲצָה אַחֲרֵת רַק לְבֹא וּלְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ תְּהִלִּים כ): כִּף אָמַר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אִם רְאִיתֶם שֶׁהֲצִרוֹת מְכֻסּוֹת אֶתְכֶם, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה אַתֶּם נִגְאָלִים; הֲצִרוֹת הוֹלְכוֹת לְכֻסּוֹת אוֹתְנוּ, אָנוּ מְקוּיִם מְאֹד, שְׁמֹזָה תִּהְיֶה גְּאֻלְתְּנוּ, וְנִגְאָל כְּבָר. אֲבָל אֶסוּר לְקַחַת אֶת הַדְּבָר בְּנִקְלָה, כִּי הַנוֹעֵדָה הִרְשָׁעָה הִזּוּ יוֹשְׁבוֹת וּמְטַכְּסוֹת עָלֵינוּ יַעֲזוּב, וְלִקְחוּ עוֹרֶכֶת דִּין. וְאָנוּ יוֹדְעִים מִי הַמְּתַכְּנֵן אֶת כָּל זֶה וְכוּ', אֲבָל הָעֲגַמַת נַפְשׁ שְׁיֵשׁ לִי מְאֹד שֶׁנִּתְגַּלָּה לִי מֵה שְׁמֵתְכֻנְנִים, מֵאֲתָמוּל בְּלִילָה, וְהַיּוֹם מֵה שְׁמֵתְכֻנְנִים, זֶה אֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר, וְאֲנִי רוֹאֶה שְׁאֵין עֲצָה אַחֲרֵת, רַק לְבֹא לְפָנַי אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים שְׁיִרְחַם עָלֵינוּ, וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שׁוֹחֵר טוֹב תְּהִלִּים כא): מֵתוּךְ צָרָה רְוָחָה, שְׁנֹאֲמַר: "כִּי יַעֲזוּב צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה אוֹשַׁע"; אֵין כְּחֵנוּ אֶלָּא בְּפֶה, כֹּחוֹ שֶׁל יַעֲקֹב אֵינוֹ אֶלָּא בְּפִיו.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁכַכְּל יוֹם יוֹם תִּתְּקַבְּצֶנָה יַחַד, וְתִגְמַרְנָה אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים, אִם יְכוּלוֹת פְּעַמִּים כְּמִנְיֵן 'כִּפּר' — מֵה טוֹב וּמֵה נָעִים, זֶה לֹא אוֹרֵךְ הַרְבֵּה זְמַן, וְכֵן לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אַחֵר אֲמִירַת תְּהִלִּים: בְּזִכּוֹת דָּוִד הַמֶּלֶךְ, שְׁכַכְּל מֵה שְׁכַכְּל בְּחַיָּיו, שֶׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִמְתִּיק מֵאֲתָנוּ אֶת כָּל הַדִּינִים, וְיִמְשִׁיף לָנוּ יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת, וְכָל אֵלוֹ הַשׁוֹנְאִים הַרוֹצִים לְהַמְשִׁיף לָנוּ רַע, הִרְעַ יִפֹּל עַל רֵאשִׁים, וְיִהְיֶה עֲסוּקִים עִם

עצמם ויעזבו אותנו. וכן אבקש את המורות שתאמרנה תהלים עם הבנות, והמלמדים יאמרו עם התלמידים, ויתבודדו ויאמרו להקדוש־ברוך־הוא: רבנו של עולם! ראה חבורת רשעים מתישבים יחד לטבס עצה איך לעקר אותנו מהמקום הזה. ואם יש פה כל־כף הרבה מגיעות וצרות, ויש פה רשע מרשע פזה, המסית ומדיח אותם נגדנו, מכרח להיות שהמקום הזה הכי קדוש בעולם, ומכאן עתידים להגאול. לזאת אבקש את כלכם, באו לא נתיאש ולא נפחד, אין כחנו אלא בפה, אלא לבקש את הקדוש־ברוך־הוא בכל יום ויום — הן הגברים, הן הנשים, הן הבנים והן הבנות, באו נעשה בכל יום על־כל־פנים חצי שעה יום תפלה לבקש את הקדוש־ברוך־הוא. ומלבד שיאמרו תהלים, רצייתי ששוב יאמרו מזמור ק"ט, שדוד המלך מקלל את שונאיו, שכל אלו המציקים לו, תפל הקלה עליהם, וימחקו מהעולם. די לצרות! מספיק סבל! עד מתי תהיינה הסתות בין נשמות ישראל? ! עד מתי יציקו זה לזה? ! עד מתי יסיתו אחרים? ! אני מכרח לומר לכם, מזה זמן רב, אני מאד מאד מזועזע, לא האמנתי שמסרו כחות כאלו לסמ"ך־מ"ם. כי אנחנו הולכנו לבקר את כל תושבי המקום, וברוך השם, שבינו את לבם, וחסבנו שהנה פעם אחת הצלחנו להכניס אהבה בין תושבי המקום, ולמחרת התגלה לנו שהסמ"ך־מ"ם הליצן הרשע הזה הצליח בליצנותו יותר מאתנו. ואין זה פלא.

משה רבנו מגלה את הקדוש־ברוך־הוא. אומרים חכמינו הקדושים (תנחומא קרח): בא קרח וכל הלילה הלך עם ליצנות נגד משה, ולבסוף למחר, משה רבנו היה מזועזע, שמאתים וחמשים ראשי סנהדרין עומדים כנגדו והולכים עם קרח, הכיצד? אלא כל הלילה הלך קרח בין נשמות ישראל והתלוץ ממשה. כן קרה כאן ביבנאל, אנו חשבנו שעם כל התמונות של החכמים והרבנים, וכל הברכות וההבטחות שהבטיחו, נצליח הפעם מאד מאד, ושכחנו שבלילה האחרון הסתובב הסמ"ך־מ"ם עם זרש אשתו בין כל תושבי המקום, והטלפון אצלו עבד ללא הפוגה, והסית את כל תושבי המקום נגדנו; עכבה שהצליח לשכנע את כל התושבים

נִגְדָנוּ. וְאִם אֵין דִּי בְּזָה, הוּא הוֹלֵךְ אַחֲרֵינִי כְּמוֹ לִפְנֵי שְׁלֹשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה, שְׂרוּצִים לְלַכֵּת וּלְפָתַח תֵּיק עָלֵינוּ, וּלְסַגֵּר אֶת הָאוֹלָם, וְכֵן אֶת הַבַּיִת-כְּנֶסֶת הַקָּדִים, זֹאת לֹא תֵאָרְתִי, וְאֲנִי מְכַרַח לֹמַר לָכֶם, אֵין עֲצָה אַחֲרַת, רַק לְבוֹא לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּלְהִתְחַנֵּן, כִּי אֵין כַּחֲנוּ אֶלָּא בְּפֶה. אֲנִי נִגְדֵי אֱלִימוּת, נִגְדֵי מְרִיבוּת, אֵין עֲצָה רַק לְבוֹא אֶל אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים. אֲבָל זֶה כֵּן, אָנוּ יְכוּלִים לֹמַר אֶת קַפִּיטֵל ק"ט, שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךְ אֶת הַקְּלָלָה שֶׁקָּלַל דָּוִד הַמֶּלֶךְ אֶת שׁוֹנְאָיו, אוֹתָהּ קָלַלָה תִּפְּל עַל אֱלוֹי שְׁמֻצִיקִים לָנוּ, וַיִּתְקַים: מִתּוֹךְ צָרָה וְרוּחָה, כְּדֹכְתִיב: "וְעַתְּ צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמָּנָה יִשָּׁע", וְנִזְכָּה לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ בְּתַפְלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶן, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּתִיכֶן, שְׂיִהְיֶה לָכֵן נַחַת מִכָּל יַלְדֵיכֶן.

הַמֵּאֲחַל לָכֵן בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תיג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַ בְּשִׁלַּח, ח' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, ר' ... גֵּרוּ יֵאִיר.

שְׁמוּעַ שְׁמַעְתִּי שְׁמוּעָה מַחְרִידָה, שֶׁהִנֵּךְ רוּצָה לְעֹזֵב אֶת עֲבוּדַת הַכָּלָל וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר! לְדַעְתִּי, אֲסוּר לָךְ לַעֲשׂוֹת דְּבַר זֶה, כִּי אַתָּה הֵייתָ שְׁלִיחַ נְאֻמָּן, שְׁעוֹד לֹא מְצֵאתִי כְּמוֹהוּ, סוֹהַצְלַתְךָ קְרוֹב לְחַמְשִׁים אֶלְף תֵּינּוּקוֹת שֶׁל בַּיִת רַבָּן, וְלָכֵן אֲסוּר לָךְ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן לְהַשְׁבֵּר, וּבְשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן אֲסוּר לָךְ לְעֹזֵב, אַדְרָבָה תַּעֲלֶה מֵעֵלָה מֵעֵלָה, וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (וַיִּוְשְׁלַמֵי בְּרִכּוֹת, פָּרָק ה', הַלְכָה א'): הָעוֹסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר כְּעוֹסֵק בַּתּוֹרָה; וְעַל-כֵּן אֵל תִּחְשַׁב שְׂאֵתָה

מבטל את הזמן, אדרבה, לא רק שאתה עוסק בתורה, אלא אתה מקיים את התורה, כי בזכותך יש קיום לקרוב לחמשים אלף תינוקות של בית רבן, שבלעדיך לא היה להם מקום היכן ללמוד, וזו עבדה! ואני יכול להעיד על כך בבית-דין של מעלה. ועל-כן אני מאד מבקש ממך, שאל תשבר בשום פנים ואופן, ואם אתה מחזיק את עצמך ללא כלום, מפני שפמה כלבים נובחים עליך וכו' וכו' ומצייקים לך, ואתה מרגיש את עצמך פהכי גרוע, חס ושלום וכו', עליך לזכור מאמרם ו"ל (ראש השנה כה:): אפלו קל שבקלים ונתמנה פרנס על הצבור, הרי הוא כאביר שבאבירים, ומכל שכן שאתה מאד חשוב בשמים, ואני יודע מה זה עסק הרבים, כי גם לי מצייקים ומצערים, מחרפים ומגדפים וכו' וכו', ועם כל זאת אני מחזיק מעמד, ומכל שכן אתה, שלדעתי עוד לא היה אדם שייסבל כל-כך עלבונות, חרופין וגדופין כמו שאתה, בודאי נשמתך ראויה לעשות נפלאות. ולכן ראה להתחזק, ותחזר בך, ואל תחשב מחשבות של לעזב, אדרבה, יגדיל תורה ויאדיר, ועכשו בעת צרה תראה ישועה גדולה מאד מאד, תתאר לעצמך אצלנו, רוצים לסגור לנו את בית-המדרש הקיים, ואנחנו נמצאים בצרה צרורה, עם כל זאת בהקדוש-ברוך-הוא אני בוטח, שעזר לנו עד עכשו, ובודאי גם להלן יעזר לנו, ותכמינו הקדושים אמרו (שומר טוב, תהלים כא): מתוך צרה ורחה, שנאמר: "ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע", ועל-כן גם אתה שנמצא בחלישות הדעת גדולה מאד, תדע לך, שעכשו מחכה לך ישועה נוראה ונפלאה מאד. למען השם אל תעזב, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שאזכה לראות בשמחתך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז תיד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בשלח, ט' שבט ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ידידי ... נרו יאיר.

מָה אָמַר לָךְ! עֲדִין אֵינִי יָכוֹל לַחְזוֹר מֵרַב רְשָׁעִים אַרְוֵרִים לְטַכֵּס
עֲצוֹת וְכוּ', וּבְרֵאשֵׁם הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ, עִם כָּל זֹאת
בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲנִי לְבַד בּוֹטַח, שְׁלֵא יַעֲזֹב אוֹתִי.

רְצִיתִי שֶׁתִּכְתֹּב לִי דו"ח מִהַנְּעֻשָׂה, הַרְשָׁע קָרָא אוֹתִי לְדִין תּוֹרָה
וְכוּ', וְכַנְרָאָה שְׁלֵא אָבּוּא עַל שִׁבְתּוֹ וְאֶדְחָה נְסִיעֵתִי.

הַצֵּרְכָתִי לְשַׁלַּח חֲזָרָה אֶת ... אַחֲרֵי שִׁיגְעַתִּי עִמּוֹ שָׁנָה וַחֲצִי, עִם
סְבָלָנוֹת וְעֲצָבִים שֶׁל בְּרוּל, וְלוֹיִתִי חֲמֵשׁ-מֵאוֹת דּוֹלָר עֲבוּר הַכַּרְטִיס
שְׁלוֹ, וְאָבִיו הַבְּטִיחַ שֶׁבְּסוֹף הַשָּׁבוּעַ יִתֵּן לָךְ מֵאֵתִים דּוֹלָר עַל
הַחֲשָׁבוֹן, וְהִשְׁאָר כֶּשֶׁאָבּוּא, וְעַל-כֵּן רָאָה לְנִדְנֵד לוֹ, וְאֵל תַּעֲזֹב אוֹתוֹ
בְּסוֹף הַשָּׁבוּעַ, כִּי אֲנִי עָרַב עַל הַכֶּסֶף.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁאָמַר לְעוֹלְמוֹ דִּי, יֵאמַר לְצְרוֹתֵי דִי, וְנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר בְּשֵׁלַח, ט' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְּרֵסֶלֶב", הַגָּרִים בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרֵסֶלֶב", הַגּוֹי"ה
עֲלֵיהֶן יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ, וְתִתְבָּרְכֶנָה מִמְּעוֹן הַבְּרָכוֹת.

מֵאֵד מֵאֵד אֲנִי שֹׂמַח, שֶׁעֲשִׂיתָן אֶת רְצוֹנִי, וְנִסְעַתָּן בְּיַחַד אֶל צִיּוֹן
הַתְּנַא הַאֱלֹקִי רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי, וְשִׁפְכַתָּן אֶת לִבְכֶן עַל צְרוֹתֵינוּ,
וּכְבָר הַיּוֹם הַיְתָה לָנוּ יִשׁוּעָה גְדוֹלָה, עִם כָּל זֹאת עֲדִין צְרִיכִים
רַחֲמִים רַבִּים שֶׁתִּתְבַּצֵּעַ הַיִּשׁוּעָה, וְיֵצֵא מִכַּח אֶל הַפְּעַל, וְלֹאֵאת מְתִי
שְׁאֵתָן רַק יְכוּלוֹת לְאַרְגֵּן אֵיזוֹ נְסִיעָה לְנִסְעַ אֶצֶל הַתְּנַא רַבִּי שִׁמְעוֹן
בֶּר יוֹחָאֵי, אוֹ אֶצֶל הַתְּנַא רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֶּסֶ, לְשַׁפֵּךְ שִׁיחַ וְתַפְלָה
— תְּסַעוּ, כִּי אֲנַחְנוּ זְקוּקִים לְרַחֲמֵי שָׁמַיִם, וְרַק הוּא יִתְבָּרַךְ יָכוֹל
לְעֻזֹר לָנוּ, וְאֲנִי בְטוֹחַ, שְׁנִרְאָה כְּבָר נְסִי נְסִיִּים, נְסִיִּים נְגָלִים לְמַעְלָה

מִדְרֶךְ הַטָּבַע, אֲבָל צְרִיכִים עוֹד הַרְבֵּה תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת, לְזֹאת אֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶת כָּלֶךְ, אִם תּוּכְלֶנָּה לַעֲשׂוֹת עִמִּי הַחֹסֵד הַזֶּה, לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַחֲוֶס וְיִרְחַם עָלֵינוּ, שְׂנִקְבֵּל אֲשׁוּר עַל בְּנֵי־בֵית-הַמִּדְרָשׁ וְהָאוֹלָם-שְׂמַחֹת, וְכֵן שְׂתַהַיֶּה מִפְּלֵה לְכָל שׁוֹנְאֵינוּ, וְאַהֲיֶה לְכֵן אֲסִיר תּוֹדָה.

גַּם רְצִיטִי לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, אִם אֶתֶן יְכוּלוֹת לְהַתְּחַדֵּשׁ בְּמַכִּירַת הַגְּרָלוֹת בְּעֵבֹר בְּנֵי־בֵית-הַמִּדְרָשׁ, וְחֲצִי תִקְחוּ בְּעֵבֹר פְּרִנְסַת בֵּיתְכֶן, וְחֲצִי תִתְּנוּ בְּעֵבֹר בְּנֵי־בֵית-הַמִּדְרָשׁ, וּבְפָרֵט עֲכָשׁוּ, שְׂיֵשׁ לָנוּ הַמּוֹן הַצָּאוֹת — לְעוֹרְכֵי דֵינִים וְלְאֲדָרִיכָל, וְלְמוֹדֵד וְכוּ' וְכוּ', יִהְיֶה שְׂכָרְכֶן כְּפוֹל מִן הַשָּׁמַיִם, וּבִזְכוּת זֶה, שְׂנִזְכֶּה לְבָנוֹת אֶת הָאוֹלָם-שְׂמַחֹת בְּשִׁלְמוֹת, וְעַל זֶה אֶת הַבֵּית-מִדְרָשׁ, יַעֲזוֹר לְכֵן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַהֲיֶי לְכֵן בָּנִים וּבָנוֹת צְדִיקִים וְצַדִּיקְנִיּוֹת, וְתִרְוֶו מֵהֶם רַב נַחַת, וְתִרְאוּ בָּנִים לְבָנֵיכֶם חַיִּים וְקַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לְכֵן בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תטז.

בְּצִוְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר בְּשִׁלְחַת, ט' שִׁבְט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ נְצַח.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

אוֹדוֹת קוֹנְטֵרַס "בֵּר-מְצוּה", אֲנִי מְאֹד אֲשַׁתְּדֵּל לַעֲשׂוֹת קוֹנְטֵרַס כְּזֶה, אֲךָ שְׂהִזְמֵן אֵינְנוּ בְּיָדֵי, וְאֲנִי מְאֹד טְרוּד בְּעֵתִים הַלְלוּ, וּבְפָרֵט מִהַצָּרוֹת שְׂעוֹבְרוֹת עָלַי בִּיבְנָאֵל.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַתְּחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עַל גְּדֵל הַזְּכוּת שְׂיֵשׁ לְכֶם, שְׂאַתֶּם מְדַפְּסִים דְּבָרִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים כְּאֵלוּ, גְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּמִדְרָגָה הַכִּי עֲלִיוֹנָה, לְהַחֲדִיר בְּנִשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי זְכוּת הַרְבִּים עוֹלָה עַל הַפֶּל, "וְזַכָּא מֵאֵן דְּאַחִיד בְּיָדוּהֵי דְחִיבָא" (נְשֵׂא קַחַת), אֲשֶׁרִי מִי שְׂאוּחֹז

בידי החיבים, ומחזירים להקדוש-ברוך-הוא, ואשרי ואשרי מי שמוריד את השכינה בזה העולם, שכל אחד יחשב ממנו יתברך, ולא דמיונות וחוֹזיונות והכלי הכלים, אשרי מי שיש לו חלק בהפצת התורה, והזכות הזו מגיעה לכם, ובזכות זה יעזר לכם עם ילדים טובים, ותרוו מהם רב נחת.

ראו לזרו את עצמכם להוציא עוד כרך ועוד כרך משו"ת "אשר בנחל", ואז טוב לכם כל הימים.

המאחל לכם הרבה והצלחה מן השמים...

כז תיז

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בשלח, י' שבט ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

אני מאד מבקש אותך, שתמשיכי לדבר עם הבן שלך ... גרו יאיר, וכן לכתב לו, כי אחרת אני אשלח אותו הפיתה, כי זה בלתי נסבל ההתנהגות שלו, וזה למטה מפל בקרת, ומספיק סבלתי, ואני לא מוכן לעבור עוד פעם את השלב הזה.

אין עצה אחרת בשביל ילדים — רק תפלה, ועוד פעם תפלה, ועוד פעם תפלה, כי כל ישועתנו תלויה בו יתברך, ואם בני-אדם היו יודעים מה זה תפלה, תמיד היו עוסקים רק בתפלה ובקשה, ומבקשים ממנו יתברך כל מה שהם צריכים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי עם הילדים שלך.

ותשואות חן על שהלכתם לקברות צדיקים, ולבקש על הצלחת קהלתנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כִּז תִּיחַ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַ, י' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְחֵדֶשׁ בְּכֹל יוֹם חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים, כִּי זֶה תִּקּוֹן גְּדוֹל מְאֹד, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קה); כִּי כְּנֶגֶד שְׂאֵדָם חוֹשֵׁב מִחֻשְׁבוֹת רְעוֹת וְהִרְהוּרִים רְעִים, עָלְיוֹ לְהַכְנִיֵס אֶת עֲצָמוֹ בְּחֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְזֶה תִּקּוֹן גְּדוֹל עַל הַמַּחֲזִין.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲפִלּוּ דְבוּר אֶחָד, שְׁזֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בְּשָׂמִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כִּז תִּיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַ, י' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ.

מָה אֵמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַחְזִיק מְעַמָּד, וְאִינוּ גֹשְׁבֵי מְשׁוּם דְּבָר, וְזֶה עָקֹר גְּדֹלֶת בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׁזוֹכָה לְהַחְזִיק מְעַמָּד. וְזֶה הַלְמוּד שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבֵּנוּ ז"ל אִיךָ לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשִׁלּוּם, כִּי סוּף כָּל

סוף צְרִיכִים לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְלֵא גְסִיּוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְצְרִיכִים לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְלֹא לְהַפְסִיק אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כְּרַגַע, כִּי זֶה עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם. וְלִכֵּן רָאָה לְהִתְחַזֵּק, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָהּ.

לְרַבֵּי גַחְמָן טוֹלְטְשִׁינְעֶר הָיָה בֶּן בְּשֵׁם ר' יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָיָה אָח צְעִיר יוֹתֵר מֵר' אַבְרָהָם (בְּעַל הַמַּחְבֵּר 'בְּאוֹר הַלְקוּטִים'), וְהָיָה גֵר בְּטַעַפְלִיק וְהָיָה סוֹחֵר, עִם כָּל זֹאת הַתְּמִימוֹת שֶׁקָּבַל מֵאָבִיו, הָיְתָה לְהַפְלִיא, תְּמִיד דְּבַר עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִי שֶׁהִסְתַּכַּל עָלָיו הִתְפַּעַל מֵהַתְּמִימוֹת שְׁלוֹ, וְאָף שֶׁבְּדַרְךָ כָּלֵל סוֹחֵר הוּא מְמַלַּח וְכוּ' וְכוּ', הוּא הָיָה תְּמִים גְּדוֹל כְּפִי שְׂרֵשׁ אֶצֶל אָבִיו ר' גַּחְמָן טוֹלְטְשִׁינְעֶר ז"ל, שֶׁאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו כִּנּוּ אוֹתוֹ בְּשֵׁם הַתָּם שֶׁבְּסְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, שֶׁלֹּא יָדַע חֻכְמוֹת. וּבִאֲמַת אֵי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם רַק עַל-יְדֵי תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, כִּי עִם חֻכְמוֹת אָדָם גַּעֲקָר מְזֵה הָעוֹלָם, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יב), אֲשֶׁר מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּחֻכְמוֹת, הוּא גַעֲקָר מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת. וְצְרִיכִים לְהִסְתַּכַּל בְּכָל דְּבַר שֶׁיֵּשׁ שֵׁם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — הֲרֵי טוֹב, אִם לֹא — לֹא יַעֲשֶׂה אֶת זֶה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפִּיל לַבְּעַדָּהּ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ תְּמִיד.

מִפְּנֵי סִבַּת הַרְשָׁעָה וְהַמְסִירוֹת שְׁלוֹ וְכוּ', הִתְקַרַח לְהַשְׂאֵר פֶּה לְמִשְׁךָ זְמַן.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּז תכ.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּשַׁלַּח, י' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ כְּכֹר פְּעָמִים, אַךְ מְרֹב צְרוּתִי וְטַרְדּוֹתִי
בְּעֵתִים הֵלְלוּ מֵהַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, לֹא הָיָה פְּנְאִי
לְהַשִּׁיבְךָ.

בְּאֵתִי לְכַרְךָ אוֹתְךָ בְּרֶפֶת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וְלִבְבִית עַל שְׂזֻכִּית
לְהַכְנִיִס אֶת בְּתֶךָ הַשְּׂנִיָּה לַחֲפָה, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה
קָשֶׁר שֶׁל קִימָא, וְתִרְוֶה רַב גַּחַת מֵהֶם.

אֵין עוֹד גַּחַת לְהוֹרָה מְזָה שְׂזוּכָה לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים שְׁלוֹ, כִּי
סוּף כָּל סוּף מַה נִּשְׁאַר מֵהָאָדָם — רַק הַיְלָדִים שְׁלו, וְלִכֵּן צְרִיךְ
לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם עַל הַיְלָדִים, שְׂיִהְיוּ צַדִּיקִים וִירָאִים וְשְׁלָמִים, וְיִזְכּוּ
לְהֵיוֹת דְּבוּקִים בּוֹ יְתָבְרָךְ, וְשֵׁלָא יַחְסֹר לָהֶם שׁוּם דְּבָר, כִּי הַכָּל תְּלוּי
כְּפִי הַתְּפִלָּה, וּבְאַמַּת בְּנֵי-אָדָם אֵינָם יוֹדְעִים מַה זֶה תְּפִלָּה, כִּי אִם הָיוּ
יוֹדְעִים אֶת כּוֹחַ הַתְּפִלָּה, הָיוּ מְתַפְּלִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְתִהְיֶה לְאֵל, שְׂזֻכִּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבֵּי אַמַּת כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלָא
כְּזֶה, רַבֵּי הַמְּגִלָּה לָנוּ אֶת אַמַּת מְצִיאֹתוֹ יְתָבְרָךְ בְּגִלּוּי רַב כְּזֶה, עַד
שְׂאַפְלוּ הַרְחוּק בְּתַכְלִית הַרְחוּק יִרְגִישׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

לְזֹאת רָאָה לְהַתְּבוֹדֵד אֵלָיו יְתָבְרָךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְיַעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְשֹׁךְ לָךְ הַרְבֵּה מִזֵּי שְׂכִינַת עֲזֵי יְתָבְרָךְ, עַד
שְׁלֹא תִסִּיחַ אֶת דְּעִתְךָ מִמֶּנּוּ יְתָבְרָךְ כָּלֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹ תַכּא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר בְּשִׁלַּח, י' שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדּוּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גִּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה שְׁלָךְ, וּמְאֹד נִהְיֵיתִי
מֵהֶם.

רְאֵה לְחֵדֶשׁ בְּכָל יוֹם בַּתּוֹרָה, כִּי הַחֲדוּשֵׁי דְאוֹרֵיתָא הֵם תְּקוּן גְּדוֹל לְמַחֲזִין, כִּי כְּנֶגֶד זֶה שְׂאָדָם מְהִרְהֵר הִרְהוּרִים רָעִים וְכוּ', יִכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּחֲדוּשֵׁי תּוֹרָה. וְעַקֵּר הַחֲדוּשֵׁי תּוֹרָה צְרִיף לֵהיִתּוּ בְּאֻמוֹנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִהְמַשִּׁיף אֶת אוֹר וְזִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְזֶה עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַחֲדוּשׁ — לְהַחֲדִיר בְּאָדָם אֻמוֹנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אַחֲרַת מֵה טַעַם יֵשׁ לְכָל הַחֲדוּשִׁים, סֶתֶם לְבָנוֹת בְּנִינִים גָּג עַל גָּג כְּשֵׁאִין בְּהֵם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל הַחֲדוּשִׁים שְׁלוֹ, וְאֵז יִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ תָּמִיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַע עוֹלָם, וְאֵז תִּרְאֶה נִסִּים גְּלוּיִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אוֹדוֹת הַשְּׂדוּכִים לְבִנְךָ, גֵּרוֹ יְאִיר, תַּעֲסֵק הַרְבֵּה בַּתְּפִלָּה, וּתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ בְּוִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, כִּי מֵה שְׁתִּפְּלָה פּוֹעֲלָת, שׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם אֵינוֹ פּוֹעֵל, לְכֵן תִּהְיֶה חֲזֹק בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצִּלָּחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ תַכּוּב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי לְסֹדֵר בְּשִׁלְחַ, י"ב שְׁבַט ה'תשנ"ח.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מֵה אִמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים לְהַתְחַזֵּק בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּבְכָל שְׁעָה וְשְׁעָה, וּבְכָל רִגְעָה וְרִגְעָה מִחֲדָשׁ, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד כָּל מִינֵי צָרוֹת וּבְעִיּוֹת וְיִסּוּרִים, וְזֶה הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל — לְהַחֲזִיק מִעֲמֹד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר — לֹא בְּבִיטָה, וְלֹא מִבְּחוּץ, כִּי זֶה הַנְּסִיווֹת שְׂמַנְסִים אֶת הָאָדָם, הָאָדָם צְרִיף תָּמִיד לְבָרַח רַק אֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיִדַע שְׂאִין לוֹ רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּיְבִטֵּל אֶת עֲצָמוֹ

לְגַבִּי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וַיִּמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אור וְזיו וְחַיּוּת וּדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁר כְּנִגְדַּד דְּבָקוֹת אַחַת לֹא שׁוּיִם כָּל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה וְכוּ', וְזֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר לְבֶן אָדָם שֶׁלֹּא זָכָה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחַי הַחַיִּים, וְלִיַּחַד יַחֲוִידִים קְדוֹשִׁים, וְלִטַּיִל בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים וְכוּ' וְכוּ'. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ בְּזָכוֹת עֶסֶק הַרְבִּים, שְׁגַם אֶתְּה תִזְכֶּה לָזֶה.

רְאֵה לְדוֹן אֶת אֲשֶׁתְּךָ לְכַף זָכוֹת, כִּי כְּשֶׁהִיא בְּמַתַּח, הִיא מוֹצִיאָה אֶת כָּל הַמְרִירוֹת שְׁלָה עַל אִמָּא שְׁלָךְ וְכוּ'.

אודות ... לא תניח אותו כרגע, הוא פשוט הבטיח לי, שביום חמישי יחזיר לי את הכסף וכו', וכנראה שהתפוח לא נפל רחוק מהאילן.

אודות התכניות, כדאי להלחיץ את ... שגישיש את זה מה שיותר מהר, כי אני לא יכול לבוא עד שלא יסדר, כי אתה יודע, כשאני בא פותחים את האולם, ומי יודע אילו בעיות יכולות להיות לנו, ולכן תדחק עליו מאד מאד, שיגמר את זה כבר ביום שני, להגיש את זה ל...

רְאֵה לְדוֹנִים אֵיךְ עֲבָרָה הַשֶּׁבֶת, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תכג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסִדְרַת בְּשִׁלַּח, י"ב שְׁבַט ה'תשנ"ח.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מֵה אִמַּר לָךְ! רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ אִיזוֹ הַשְּׂקָעָה הַשְּׂקָעָתִי בְּבִנְךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, שָׁנָה וַחֲצִי סְבֵלְתִי מִמְּנוֹ סָבַל נוֹרָא מְאֹד, וְאֲנִי יָכוֹל לְהִתְחַרְרוֹת עִם כָּל אֶחָד בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלָל

בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת שֶׁנָּתַן לִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד שֶׁהִגִּיעַ לְשִׂיא, שֶׁהֶצְרַכְתִּי לְשַׁלְּחוֹ הַבִּיטָה, כִּי רָאִיתִי שֶׁהֵיִלֵּד עוֹמֵד לְקַבֵּל שָׁבֵר עֲצָבִים וְכוּ' וְכוּ', וְסִפַּר לִי כַּמָּה פְּרָטִים וְכוּ' וְכוּ', אָבֵל חַס וְשְׁלוֹם, אֵין לִי שׁוּם טִינָה וְשִׁנְאָה עָלָיו, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲיֵד כַּמָּה אָנִי אוֹהֵב אוֹתוֹ, וְכַמָּה הִשְׁקַעָה מִנַּחַת בְּיַלְד הַזֶּה, אָבֵל אָנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָכֶם, שֶׁכַּנְרָאָה הַתְּפוּחָה לֹא נִפְל רְחוּק מֵהָאֵילָן, כִּי אִם הָאָבָא מִבְּטִיחַ לִי, שֶׁבְּסוּף הַשָּׁבוּעַ יִתֵּן לִי אֶת הַכֶּסֶף, וְלִבְסוּף מִתְחַמֵּק מִזֶּה, כִּי גַם אָנִי לוֹיִתִי אֶת הַכֶּסֶף, וּבְשִׁבִיל מִי? בְּשִׁבִיל לְהַצִּיל אֶת הַבֶּן שֶׁלָּכֶם, וְלִבְסוּף עוֹשִׂים כָּל מִינֵי תַרְגִּילִים לְהִתְחַמֵּק... הֲלֹא גַם הָאָבָא שָׁלוּ יָכוֹל לְצֵאת וּלְלוֹת אֶת הַכֶּסֶף כְּמוֹ שֶׁאָנִי לוֹיִתִי, וְאָנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָכֶם, כִּי הַחֲנוּף מִתְחִיל בְּבֵית, וְלֹא בְּתֵלְמוּד-תּוֹרָה וּבְבֵית-סֵפֶר, כִּי אִם הַחֲנוּף בְּבֵית אֵינוֹ טוֹב, לֹא יוֹעִיל הַבֵּית-סֵפֶר וְהַתְּלִמוּד-תּוֹרָה הַכִּי טוֹבִים בְּעוֹלָם, כִּי הֵיִלֵּד תָּמִיד הוֹלֵךְ אַחֵר הָאָבָא, כְּפִי שֶׁהָאָבָא מִתְנַהֵג כִּף מִתְנַהֵג הַבֶּן.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שֶׁאָנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי דְרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

וְשְׁלוֹם רַב אֵל ... גִּירוּ יֵאִיר.

פְּלֵא מְאֹד, לָמָּה אַתָּה לֹא מַחְזִיק בְּדַבּוּרְךָ, אִמְרַתְּ שֶׁבִּיּוֹם חַמִּישִׁי תַחְזִיר אֶת הַמֵּאֲתִים דּוֹלָר, וְאֵת הַשָּׂאָר כְּשֶׁאָנִי אָבוֹא, וְלִבְסוּף אַתָּה מִתְחַמֵּק. עַכְשָׁו אָנִי מִבִּין לָמָּה אֵין שׁוּם בְּרַכָּה בְּכֶסֶף שְׁלֶךְ, אָדָם צָרִיךְ לְהַחְזִיק בְּדַבּוּרוֹ, וְתַהֲלָה לֵאל, לְמִי שֶׁאָנִי הַבִּטְחָתִי — אָנִי מַחְזִיר, אִפְלוּ שֶׁאָנִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת הַלְוָאוֹת גְּדוֹלוֹת, אֲקוּוֹה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיִּכְנָסוּ בְּלִבְךָ דְּבָרֵי אֱלֹהִים, וְתִקְּיִם אוֹתָם.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַת בְּשִׁלְחַת, י"ב שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלַח יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחֻזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הַיָּסוּד בִּיְהוּדוּת, כִּי בְּלִי שִׁמְחָה, אִי אֶפְשָׁר
לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּן, כִּי עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד
כָּל־כָּף הַרְבֵּה צְרוּת וְיִסוּרִים, וּמְרִירוֹת וְהִרְפָּתָקְאוֹת, עַד שְׂאֵי אֶפְשָׁר
לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד כָּלָל, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד),
שֶׁהַשְּׂמִחָה רְפוּאָה לְכֹל — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת. וְלִכְּן רְאֵה
לְהִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְהַשְּׂמִחָה פִּרְחִיב לָךְ אֶת הַדַּעַת, שְׁתּוּכַל
לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מִדְּרָגָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזֹּו
שְׂאֵדָם מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כִּי בְּזֵה שְׂאֵדָם מְדַבֵּר אֲלֵיו
יִתְבָּרַךְ, בְּזֵה מְגִלָּה אֶת טַהַר לְבוֹ, שֶׁהוּא מְאֲמִין בְּהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאֵמֶת, אֲלֵא אִם כֵּן מְדַבְּרִים אֲלֵיו,
וְאִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֲלֵא אִם כֵּן מְאֲמִינִים בּוֹ.
וְלִכְּן הִזְהִירֵנוּ רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד עַל תְּפִלָּה וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ,
כִּי כָּל מֵה שְׂאֵדָם צָרִיךְ בְּזֵה הָעוֹלָם — יִבְקֶשׁ רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־
הוּא, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִצְלִיחַ דַּרְכּוֹ תָּמִיד.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי הַלִּמּוּד בְּמְשֻׁנִּיּוֹת גּוֹאֵל אֶת
הָאָדָם מִכָּל צְרוּתוֹ וְתַאֲוֹתָיו, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְּרַשׁ
רַבָּה, פָּרְשַׁת צו): אֵין הַגְּלִיּוֹת מִתְקַבְּצוֹת, אֲלֵא עַל־יְדֵי לִמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת;
וְכֵן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְצַאת מְגָלוֹת נִפְשֶׁךָ, רְאֵה לְלַמֵּד הַרְבֵּה מְשֻׁנִּיּוֹת,
וְזֵה יָבִיא לָךְ גַּם שְׁפַע בְּפִרְנָסָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (שְׁמוֹת טו, ה): "וְהִיָּה
מְשֻׁנָּה עַל אֲשֶׁר יִלְקָטוּ יוֹם יוֹם", שְׁזֵה נֹאמַר עַל אֲכִילַת מֶן. וַיֵּשׁ
לוֹמַר גַּם עַל לִמּוּד מְשֻׁנָּה, שְׁמִבִּיא לְאָדָם פִּרְנָסָה, וְזוֹכֵה שְׂאֲכִילָתוֹ

אָפֿער — כּוּ תכּה — כּוּ תכוּ בּנחל קצט

היא אכילת מן, ואם בני-אדם היו יודעים מעלת למוד משניות, היו תמיד גורסים משניות, אשרי אדם שאינו מטעה את עצמו, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך שבת שלום...

כּוּ תכּה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר יתרו, ט"ו בשבט ה'תשנ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד אני מצטער למה לא זו וכו', ולמה לא יכולים לעשות פגישה עם ... הלא אם אני בא, איך אוכל לסעד עם אנשי שלומנו באולם-השמחות.

אודות ... וכו', אדם הזה אינו מתבייש להגיד שקר, ואינו מתבייש לתלות את זה על ר' ... גרו יאיר, אנרבה אני הסברתי לו את חמרת המצב, ובמקום שיתבייש, הוא דוחה את הזמן כדי שיוכל לברח, ולכן ראה להוציא ממנו את כל הכסף, כי זה לא שלי, אלא לויתי את זה, ואין לי פח לחובות חדשים.

נא להודיע אם נכנס איזה שפע דרך השעור עכשו.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנוציא פרות יפים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כּוּ תכוּ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר יתרו, ט"ו בשבט ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות נשות אנשי שלומנו הנקרים, "חסידים ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוני"ה עליהן ישרה שכנינתו תמיד, וישמרן ויצילן מכל

צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נִגַע וּמַחְלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִיהוֹ, אָמֵן.

הַיּוֹת שֶׁהִלִּילָה ט"ו בַּשָּׁבֵט, נִדְבַר קִצַּת מַעֲנִיגֵי הַיּוֹם.

כְּתוּב (דְּבָרִים כ, יט): "כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה"; הָאָדָם נִדְמָה כְּמוֹ עֵץ הַשָּׂדֶה. מַה אֲנַחְנוּ רוֹאִים בְּעֵץ שְׂצוּמַח בַּשָּׂדֶה? הוּא מוֹצִיא פְרוֹת עֲרָבִים לַחֹף, תְּאֵנִים, תְּפוּחִים, וּשְׂאֵר מִיְּנֵי פְרוֹת טְעִימִים וַיְפִים לַמְרָאָה, בְּנֵי-אָדָם נִהְגִים מִהַפְרוֹת וְאוֹכְלִים אוֹתָם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂזוּכִים וְעוֹשִׂים בְּרָכָה רֵאשׁוֹנָה וּבְרָכָה אַחֲרוֹנָה עֲלֵיהֶם, אֲשֶׁר הָאָר"י הַקְּדוֹשׁ מְאֹד מְאֹד הִזְהִיר עַל בְּרָכוֹת הַנִּהְגֵּינִי, וְאָמַר, שְׂבַתוּף הַפְרוֹת יֵשׁ נְשָׂמוֹת הַמְּגַלְגֵּלוֹת, וְכַשִּׁיהוּדֵי לֹקַח פְרוֹת וְאֹמֵר עֲלֵיהֶם בְּרָכָה, וּבִפְרֹט כְּשֶׁמֶכּוֹן לְאֲשֶׁר מְדַבֵּר: "בּוֹרֵא פְרֵי הָעֵץ", "בּוֹרֵא פְרֵי הָאָדָמָה", אוֹ עַל הַלְחָם: "הַמוֹצִיא לְחֶם מִן הָאָרֶץ", וְכֵן עַל אֶחָד מִחֻמְשַׁת מִיְּנֵי דָגָן: "בּוֹרֵא מִיְּנֵי מְזוֹנוֹת", עַל יַיִן: "בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן"; וְעַל שְׂאֵר דְּבָרִים — עַל כָּל פְּרֵי וּמְזוֹן מְבָרֵךְ לֵה' — "בְּרוּךְ אַתָּה הַיְיָ הַגּוֹי"ה", וּמִקְבֵּל הַתְּעוּרוֹרוֹת גְּדוֹלָה, שֶׁ"הָרִי אֲנִי מְזַכֵּיר עִתָּה שֵׁם שְׂמִים", אַזִּי הוּא מַעֲלָה אֶת הַדְּבָר הַגִּשְׂמִי, וְאוֹכֵל אֶת הַפְּרִי, אַזִּי הַפְּרִי מְכַנֵּס בּוֹ חַיּוֹת, וְאִם יֵשׁ נְשָׂמָה מְגַלְגֵּלֶת בְּתוּף הַפְרוֹת, הוּא יְכוֹל לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ לְמַדְרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת.

וְצָרִיכִים לְהִזְהַר לֹמַר אֶת הַבְּרָכוֹת עַל כָּל פְּרֵי וּפְרֵי, וְכֵן עַל כָּל מִיְּנֵי הַמְּזוֹן, לְבָרֵךְ אוֹתוֹ יְתִבְרַךְ. וְכַמְּאֲמָרָם ו"ל, אֲשֶׁר לְכַאוּרָה יֵשׁ סְתִירָה בֵּין שְׁנֵי כְּתוּבִים, כְּתוּב אֶחָד אוֹמֵר (תְּהִלִּים כד, א): "לְהַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ", וְכְתוּב אַחֵר אוֹמֵר (שִׁם קטו, טז): "וְהָאָרֶץ נָתַן לְבְנֵי-אָדָם"; אֲלֵא כֵּאֵן קִדְּם הַבְּרָכָה, וְכֵאֵן אַחֵר הַבְּרָכָה. לְפָנֵי הַבְּרָכָה — הַכֹּל שִׁיף לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם אָדָם אוֹכֵל כְּלֵי בְרָכָה, הָרִי הוּא גּוֹזֵל מִמֶּנּוּ יְתִבְרַךְ. אֲבָל בְּרַגַע שְׂאָדָם אוֹמֵר בְּרָכָה עַל הַפְרוֹת — הֵם שְׁלוֹ, וּמִתָּר לוֹ לְאֶכְלָם. וְזֶהוּ שְׂכַתוּב: "לְהַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ" — קִדְּם הַבְּרָכָה, "וְהָאָרֶץ נָתַן לְבְנֵי-אָדָם" — לְאַחֵר הַבְּרָכָה.

וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת לה.): אָסוּר לוֹ לְאָדָם

שִׁיחָנָה מִהָעוֹלָם הִזָּה בְּלֹא בְרָכָה, וְכָל הַנְּהַנָּה מִהָעוֹלָם הִזָּה בְּלֹא בְרָכָה, נִקְרָא גִזְלוֹן, וְרַחֲמָנָא לְצַלְוִן, הוּא רֹצֵחַ, כִּי רָצַח אֶת הַנֶּפֶשׁ הַטְּמוּנָה בְּתוֹךְ הַפְּרִי. מִכָּל זֶה אָנוּ רוֹאִים מַעֲלַת הַבְּרָכוֹת, שֶׁעֲלִינוּ לְבָרֵךְ בְּכוֹנֵנָה עַל כָּל דְּבָר, אֲפִלּוּ עַל הַמַּיִם: "בְּרוּךְ אַתָּה הוֹי"ה" — כְּשֶׁמְזַכֵּיר שֵׁם הַשֵּׁם יֵרָאֶה לְפָחַד מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. "שֶׁהַכֹּל נִהְיָה בְּדַבְּרוֹ". לָכֵן בְּשַׁעֲהַ שְׂאוּמַרִים בְּרָכָה, אֲסוּר לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבָר אַחֵר, וְלֹא כַּמְנַהֲגֵנוּ, שְׂאָנוּ נוֹהֲגִים בְּאַמְצַע לְתַקֵּן פְּרֹט זֶה, אוֹ לְנַגֵּב כְּלִי זֶה וְכוּ' וְכוּ', וְתוֹפְסִים אֶת הַפְּרִי וּמְמַשִּׁיכִים לְהַתְעַסֵּק בְּאוֹתוֹ הַדְּבָר; לֹא וְלֹא! כְּשֶׁאֲדָם עוֹשֶׂה בְּרָכָה, הוּא מְזַכֵּיר שֵׁם הַשֵּׁם, וְעָלִיו לִירֹא וְלְפָחַד מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי עֲתָה עוֹסֵק בְּתַקוּנֵי נְשָׁמוֹת. וְדַבֵּר זֶה שִׁיף לְכָל יְהוּדִי, לְזֹאת צְרִיכִים לְהִזָּהֵר מְאֹד בְּבְרָכוֹת.

וְכֹאמֹר לְעֵיל, אֵילָן צוֹמַח בְּשָׂדֵה וּמוֹצִיא פְרוֹת טְעִימִים, וְטוֹעֲמִים מִן הַפְּרוֹת וְנִהְנִים מֵהֶם. אֲבָל אֵין אִישׁ שֵׁם עַל לֵב מֶה עֵבֵר עַל הָאֵילָן הִזָּה כָּל הַשָּׁנָה, עַד שֶׁהוֹצִיא פְרוֹת, מֶה עֵבֵר עַל הַחֻטָּה, עַל הַשְּׁעוּרָה, עַל הַגָּפֶן וְהַתְּאֵנָה, עַל הַזֵּית וְכוּ', עַד שֶׁהוֹצִיאוּ פְרוֹתֵיהֶם. אַכֵּן, אָנוּ שְׂמַחִים, יֵשׁ לָנוּ לֶחֶם לְאָכֹל, יֵשׁ לָנוּ תַפּוּחִים, זֵיתִים, עֲנָבִים, תְּאֵנִים וְעוֹד כְּהֵנָּה וְכֵהֵנָּה.

אֲבָל הָאֵם מִיִּשְׁהוּ שֵׁם לֵב מֶה עֵבֵר עַל הָאֵילָן הִזָּה כָּל הַשָּׁנָה?! אֵךְ אִם נִתְבוֹנֵן הֵיטֵב — נִבְחִין, אֲשֶׁר הַרְבֵּה תַפּוּכוֹת עֵבְרוּ עָלָיו: בַּחֲרֵף — רוּחוֹת עֲזוֹת, גְּשָׁמִים רַבִּים וְשֶׁלֶג כְּבֹד, הָיוּ מְנַת חֶלְקוֹ, הָעֵלִים נִשְׂרוּ מִמֶּנּוּ, וְנוֹתֵר חֲשׂוֹף לְקוֹר הַעֲזוֹ, וּפְעָמִים כַּמְעַט שֶׁנִּעְקַר מִמְּקוֹמוֹ בְּעַת הַתְּגַבְרוֹת הַרוּחוֹת וְהַכַּפּוֹר, וְאֵף נַעֲשֶׂה שְׂדוּף לְחִלוּטִין, מְקַלֵּף מֵרֹאשׁוֹ עַד הָאָרֶץ, וְכַמֵּה אֶלְפֵי אֵילָנוֹת נִשְׁבְּרוּ, עַד שֶׁנִּדְמָה הִיָּה שֶׁגַם אֵילָן זֶה יַעֲקֹר, אוֹ לְסַרֵּק יִהְיֶה, וְכַמְעַט שֶׁיֵּאָבֵד לְגַמְרִי. אֵךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר, וּמַגִּיעַ אָבִיב, וּמִתְחִיל לְפָרַח, וּמוֹצִיא עָלֵים נְאִים, וְאֵט אֵט רוֹאִים בְּקִיץ פְרוֹת יָפִים. אֲבָל גַּם בְּקִיץ לֹא שֶׁפֶר חֶלְקוֹ, כִּי הַתּוֹלְעִים וְהַיִּתּוּשִׁים וְעַכְבְּרֵי הַשָּׂדֵה הֵם אוֹרְחָיו מִדֵּי יוֹם, וּמְטַפְּסִים עַל גִּזְעוֹ לֹא רַחֵם, צְפָרִים מְנַסּוֹת לְכַרְסֵם בּוֹ בְּכָל פֶּה, וְנִדְמָה שֶׁמִּזֶּה הָאֵילָן לֹא יֵצְאוּ פְרוֹת, וְעַקֵּר יִהְיֶה וְכוּ' וְכוּ'; אִם-כֵּן אֵין יוֹדְעִים מֶה עֵבֵר עַל הָאֵילָן, וְרַק רוֹאִים אֶת הַפְּרוֹת מְנַחִים עַל

השלחן, ועושים עליהם ברכות להקדוש-ברוך-הוא, ונהנים מהם, חשים את הטעמות והערבות לחך, ואחר-כך מברכים ברכות אחרונות, ברכות הנהנין, או ברפת-המזון וכו' על המאכלים שאכלו. אבל לכל הסעודות והסופות שעברו על האילן, כל החם והשרב שהיו מנת חלקו, זה אין שמים על לב.

אך עלינו לטל מוסר השכל מן העץ, דיקא ביום ט"ו בשבט, הוא ראש השנה לאילנות. וכתוב (דברים כ): "כי תצור אל עיר ימים רבים להלחם עליה לתפשה, לא תשחית את עצה לנדה עליו גרון, כי ממנו תאכל ואתו לא תכרת, כי האדם עץ השדה וגו', רק עץ אשר תדע כי לא עץ מאכל הוא, אתו תשחית וכרת" וגו'; אדם נדמה בעץ השדה, ולכן צריך לזכר היטב, אשר אסור להזיק איש לרעהו בשום פנים ואופן, יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה, כי כל אדם הוא אילן, עץ השדה שמוציא פרות טובים. ואף פעם אין יודעים איזה פרי העץ הזה יוציא.

וזה מה שאומרים חכמינו הקדושים (גדרים פא.): הזהרו בבני עניים, שמהם תצא תורה. היו צדיקים קדושים, תלמידי חכמים גאונים, שיצאו מהורים פשוטים, ואם חס ושלום, היינו הורסים את ההורים הפשוטים, לא היו יוצאים צדיקים קדושים כאלו, תלמידי חכמים גאונים מפלגים כאלו; על-כן צריכים לשמר בכבוד הבריות, להזהר בכבוד הזולת, לא לזלזל בו ולא להקל בכבודו. ורק אם רואים שעץ פלוני לא יפרח יותר — אותו תשחית. איך יכולים לדעת זאת? אלא עלינו להשמר לא לגע בשום יהודי, אין זה העסק שלנו. ואומרים חכמינו הקדושים (בבא מציעא פג:), שרבי אלעזר בן רבי שמעון עבד למלך, והיה תופס גנבים, והכניסם בבית-סוהר, אזי רבי יהושע בן קרחה הקפיד עליו: וכי זה העסק שלך — לתפס גנב ולעצרו? אזי ענה ואמר: קוצים אני מכלה מהפרם. אני משמיד את המזיקים. אמר לו: יבוא בעל הפרם ויכלה קוציו; הקדוש-ברוך-הוא יבוא ויכלה את המזיקים, אין זה עסקך, יש לך עבודה גדולה מלכלות קוצים, כי לנו יש עבודה גדולה מזו

— לְשֹׁמֵר עַל כְּבוֹד הַזּוּלָּת, וְלֹא לְהַצִּיק לְאָחַד וְלֹא לְהַזִּיקוֹ, כִּי אַף פַּעַם לֹא נִדַּע מַה יִּהְיֶה מֵאַדָּם זֶה, וּמִכָּל שָׂכָן מַה יֵּצֵא מִמֶּנּוּ.

עַתָּה נִתְחִיל לְהַסְתַּכֵּל עַל עֲצָמֵנוּ; אָנוּ בְּעֲצָמֵנוּ גַם־כֵּן כְּעַץ הַשָּׂדֶה, מַה עוֹבֵר עָלֵינוּ? כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם יוֹדֵעַ הֵיטֵב מַה עוֹבֵר עָלָיו; זֶה — אֵין לוֹ יְלָדִים, אֵיזָה צַעַר הוּא זֶה? כַּמָּה כּוֹאֵב וְדוֹאֵב הַלֵּב וְכוּ', אֵינֶנִּי צָרִיף לְהַסְבִּיר לָכֶם. זֶה — יֵשׁ לוֹ יְלָדִים, אַף קֶשֶׁה לוֹ מְאֹד לְגַדְלָם, כִּי הֵם מְמַרְרִים אֶת חַיָּו, קוֹפְצִים וְצוֹהֲלִים, מְהַפְּכִים וּפְרָאֵי אָדָם מִמֶּשׁ וְכוּ', אוֹ שִׁילְדָיו הַגְּדוֹלִים יוֹתֵר, אֵינוּ רוֹנֵה נַחַת מֵהֶם וְכוּ'. זֶה — אֵין לוֹ שְׁלוֹם־בַּיִת, הַמְּרִיבוֹת שׁוֹכְנוֹת בְּבַיִת תְּדִיר, אֲשֶׁר אֵיזוֹ מְרִירוֹת הֵיא זֹו כְּשֶׁאֵין שְׁלוֹם בְּבַיִת, וְזֵהוּ הַצַּעַר הַכִּי גְדוֹל, כְּמֵאַמָּרֵם וְ"ל (יְרוּשְׁלָמִי מוֹעֵד קָטָן ב, ד): שְׂמִמְחָה לְאָדָם בְּשַׁעֲהָ שֶׁהוּא דֵר בְּתוֹךְ שָׁלוֹ; הַשְּׂמִמְחָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר כְּשֶׁאָדָם דֵר בְּבַיְתוֹ.

וְהִנֵּה יֵשׁ לְאָדָם בַּיִת, אָבֵל אֵין לוֹ שְׁלוֹם בְּבַיִת, הָאִשָּׁה רַבָּה עִם בַּעֲלָהּ, אוֹ הַבַּעַל רַב עִם אִשְׁתּוֹ וְכוּ', וַיִּשְׁנֵם כָּאֵלוּ, שֶׁאֵין לָהֶם בַּיִת כָּלֵל וְכָלֵל, וְאִם־כֵּן הַשְּׂמִמְחָה מֵהֶם וְהַלְּאָה, כִּי גָרִים בְּשִׁכְרוֹת, וְחֻדְשִׁים לְבָקָרִים עֲלֵיהֶם לַעֲבֹר מִבֵּיתָם, אוֹ שְׂמוֹצִיאִים אוֹתָם מִהַדִּירָה, אֵיזָה צַעַר וְעִגְמַת־נַפֶּשׁ זֶה?! זֶה — יֵשׁ לוֹ חוֹבוֹת רַבִּים, שְׂחִיב מִמוֹן רַב לַזּוּלָּת, וְאֵין לוֹ לְשֵׁלֶם, וְעַנְוִית וְדַחְקוֹת מְנַת חֶלְקוֹ, אֲשֶׁר כָּבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה לֵא, יד): אֵלוּ נִתְקַבְּצוּ כָּל יִסּוּרֵין לְצַד אֶחָד, וְהַעֲנִיּוֹת לְצַד אֶחָד, הַעֲנִיּוֹת מְכַרְעַת לְכָלֵן; אִם יִשְׁיִמוּ אֶת כָּל הַצָּרוֹת בְּכַף מֵאֻזְנִים אַחַת, וְאֶת הַעֲנִיּוֹת בְּכַף שְׁנֵיָה — הַעֲנִיּוֹת מְכַרְעַת; וְכֵן שְׂאֵר צָרוֹת, לֹא עָלֵינוּ, שְׁפוֹקְדוֹת אֶת הַבְּרִיּוֹת, הֵן כָּל אֲשֶׁר קוֹרֵה בְּבַיִת עִם הַיְלָדִים, שְׂכָאן צְרִיכִים לְרוּץ לְבֵית־חֹלִים, וְכָאן לְרוּפֵא, הַשֵּׁם יִשְׁמַר, כְּשֶׁאֶחָד מִבְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה אֵינוּ בָקוּ הַבְּרִיאוֹת, חַס וְשְׁלוֹם. כִּי כֵן עוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתְּנוּ צָרוֹת רַבּוֹת, עַד שֶׁנִּדְמָה כִּי זֵהוּ סוּף הָעוֹלָם; אָבֵל צְרִיכִים לְלַמֵּד מוֹסֵר הַשֵּׁכֶל מֵעַץ הַשָּׂדֶה, אֲשֶׁר עוֹבְרִים עָלָיו בַּחֲרֵף מִשְׁבָּרִים גְּדוֹלִים: גְּשָׁמִים, שְׁלָגִים, רֵיחוֹת עֲזוֹת, עַד שֶׁנִּדְמָה שֶׁהוּא הַשָּׂמֵד לְגַמְרֵי, וְכֵן בְּקִיץ סוֹבֵל מִתּוֹלְעִים, יְתוֹשִׁים, צְפָרִים, וְשְׂאֵר מִיְנֵי חַיּוֹת מְטַפְּסוֹת עָלָיו, וְשׁוֹב נִדְמָה — מַה יִּהְיֶה עִמּוֹ? וּלְבַסּוֹף אָנוּ רוֹאִים,

שְׁהָאֵילָן נִשְׂאָר אֵילָן, וּמוֹצִיא פְרוֹת מְשֻׁבָּחִים. כֵּן אָנוּ צְרִיכִים לְחִיוֹת
עִם הַהִקְדָּמָה הַזֹּאת, אֲפִי שְׁעוֹבְרִים עָלֵינוּ צְרוֹת וְיִסּוּרִים, מְרִירוֹת
וְהִרְפָּתָאוֹת, אֲבָל צְרִיכִים לְזָכֹר שְׁאֲנַחְנוּ בְּנֵי וּבְנוֹת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוא, וְיֵשׁ לָנוּ שְׁלִיחוֹת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, לְשֵׁם מַה בָּאנוּ לְזֶה הָעוֹלָם;
לֹא בָּאנוּ בְּעֵלְמָא לְלֹא מִטְרָה, אֲלֵא הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא רוֹצֵה מֵאֲתָנוּ
אֵיזוֹ שְׁלִיחוֹת, כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲתָנוּ הוּא שְׁלִיחַ מֵאֲתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעָלִיו
לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל שְׁלִיחוֹתוֹ. וְאִם אַכֵּן נִמְלָאָה, אֲזִי נִצְלִיחַ
מְאֹד בְּחַיִּים. אֲבָל אִם, חֵס וְשְׁלוֹם, נִבְגַּד בְּשְׁלִיחוֹת שְׁלֵנוּ, אֲזִי נֹאכַל
פְרוֹת בְּאוֹשִׁים.

וּמַהי הַשְׁלִיחוֹת שְׁלֵנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם? לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא לְכָל אֶחָד, תָּמִיד לְדַבֵּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. רֵאשִׁית
בְּבֵית: הַפֶּעַל יְדַבֵּר עִם הָאִשָּׁה וְהָאִשָּׁה עִם הַבֶּעַל; וְהָיִית שְׁאֲנִי מְדַבֵּר
עִתָּה לְנִשּׁוֹת אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ, עָלֵיכֶן לִידַע, כִּי לְאִשָּׁה יֵשׁ כַּחוֹת גְּדוֹלִים
בְּהִרְבֵּה מִשְׁל הַגָּבֵר. בַּת נַעֲשִׂית מִפְּתַחַת מֵהָר יוֹתֵר מִבֶּן, בַּת נַעֲשִׂית
בַּת-מִצְוָה בִּי"ב יוֹם אֶחָד, וּבֶן נַעֲשִׂה בַר-מִצְוָה בִּי"ג יוֹם אֶחָד. הַבַּת
מִבְּגֵרָת וּמִבְּשֻׁלַת בְּשֵׁנָה מֵהֶבֶן, וּכְכֹל שֶׁהַבַּת מִתְבַּגְּרֶת, כִּף מִתְפַּתַּחַת
וּגְדֻלָּה וּמִשְׁפָּלָת יוֹתֵר מֵהֶבֶן. זֶה עֲבָדָה וּמִצִּיאוֹת, וְאֵין צְרִיכִים עַל זֶה
רְאִיוֹת. כֵּן לְגַבֵּי אִשָּׁה; אִשָּׁה יֵשׁ לָהּ שֶׁכָּל יוֹתֵר מִבְּעָלָהּ, אֲבָל לֹא
בְּכָל פֶּעַם יוֹדְעוֹת הָאִשָּׁה וְהַבַּת אֵיךְ לְנַצֵּל אֶת שְׁכָלָן. חֲכָמֵינוּ
הַקְדוֹשִׁים אוֹמְרִים (נִדָּה מ"ה): לְאִשָּׁה נִתְּנָה בִּינָה יִתְרָה; הִיא קִבְּלָה
חֲכָמָה יִתְרָה יוֹתֵר מִהַבֶּעַל, אֲזִי עָלֶיהָ לְנַצֵּל אֶת זֹאת, עַל-יְדֵי
שֶׁתִּשְׁתַּדֵּל תָּמִיד לְדַבֵּר מִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא, כִּפְשֵׁיָהּ רוֹאֵה אֶת בְּעָלָהּ
שְׁבוֹר וְעָצוּב, מֵאֵיזוֹ סִבָּה שְׁלֹא תִהְיֶה, עָלֶיהָ לְהִיוֹת חֲכָמָה, כְּדֹכְתִּיב
(מְשָׁלִי י"ד, א): "חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה" — עַל-יְדֵי חֲכָמָתָה תִּזְכֶּה
לְבָנוֹת אֶת הַבֵּית, "וְאוֹלֵת בִּינְדִּיהָ תִּהְרָסֵנוּ" — עַל-יְדֵי שְׁטוֹת, הִיא
עֲלוּלָה לְהָרִסוֹ. אִם הִיא רוֹאֵה שֶׁהַבֶּעַל מְדַכֶּה וּמְמַרְמֵר, מִתְסַפֵּל
וּמֵיֵאֵשׁ, אֵינּוּ מוֹצֵא אֶת מְקוֹמוֹ וְכוּ', עָלֶיהָ לְחַזְקוֹ, וְכִיצַד? לְדַבֵּר עִמוֹ
רַק מִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא, אֲשֶׁר אֵין הַתְּחַזְקוֹת גְּדוֹלָה מִזֹּאת; תָּמִיד לְדַבֵּר
אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא וּמִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם
רַק הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא, וּבְזֶה אָנוּ חַיִּכִּים תּוֹדָה לְרַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא

פּוֹקֵחַ לָנוּ אֶת הָעֵינַיִם, כַּמּוֹבָא (בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז), שֶׁהַצְדִּיק פּוֹקֵחַ אֶת הָעֵינַיִם. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לִקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס), שֶׁהַצְדִּיק פּוֹתֵחַ אֶת הַפֶּה לְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; בְּזֶה, אִם-כֵּן, עָלִינוּ לְתֵת תּוֹדָה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁזָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל. אָבָל אִם אָנוּ מְקַרְבִּים אֶל רַבֵּנוּ ז"ל בְּאַמֶּת, זֹאת גִּדַע רַק כְּפִי מַעֲשֵׂינוּ — אִם נִצִּית אֶת רַבֵּנוּ ז"ל, וְנִדְבַר תָּמִיד אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִבְקַשׁ מִמֶּנּוּ כָּל צְרִיכֵינוּ; אַחַת צְרִיכָה יְלָדִים, הַפְתַּחַת שְׁלָהּ הִיא רַק הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵל תֹּאמַר: "בְּקִשְׁתִּי כְּבָר", אֲלֵא תִבְקָשִׁי עוֹד וְעוֹד, וּכְכֹל שֶׁתִּבְקָשִׁי יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כֵּן תִּזְכִּי לְכֵן וּנְפֹאֵא.

וְדַבֵּר זֶה לּוֹמְדִים מִחֲנֻה, שֶׁלְּפָנֵינוּ הָיוּ עֲשָׂרָה יְלָדִים, וְהַצִּיקָה לְחֲנֻה: לִי יֵשׁ עֲשָׂרָה וְלָךְ אֵין מְאוּם. וְחֲנֻה בָּאָה בְּכָל יוֹם לְמִשְׁכָּן, וְשִׁפְכָה לְפָה לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלֹא הִתְיַאֲשָׂה, "וְהָיָה כִּי הִרְבַּתָּה לְהִתְפַּלֵּל" — אִוְמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (ירושלמי בְּרֻכּוֹת ד, א): מִכָּאן שְׁכָל הַמְרַבָּה בְּתַפְלָה — נִעְנָה. וְאִף שֶׁקִּבְּלָה מֵעֲלֵי הַכֶּהֵן בְּיוֹנוּת וְעֲלִבּוֹנוּת, שֶׁחֲשָׁבָה לְשִׁכּוּרָה, וְאָמְרָה: הִסִּירִי יַיִן מֵעֲלֶיךָ. בְּחוֹשְׁבוּ שֶׁמִּדְּבַרְתָּ לְעֲצָמָה, לְקִיר, אִף הִיא לֹא חֲדָלָה, אֲלֵא בָּאָה עוֹד וְעוֹד, עַד שֶׁזָּכַתָּה לְשִׁמוּאֵל הַנְּבִיא, בֵּן בְּזֶה, שֶׁאִוְמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (ראש הַשָּׁנָה כה:): שְׁקוּל שְׁמוּאֵל כְּמִשָּׁה וְאֶהְרֹן; תִּתְאַרְוּ לְעֲצָמְכֶם מֵהַ זֶה תַּפְלָה?! יֵאָשׁוּ אֶת חֲנֻה: אֵת לֹא יְכוּלָה לְלָדֵת וְכוּ', וְהִיא הִתְעַקְּשָׁה וְהִתְפַּלְּלָה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא עֲזָבָה עֲצָמָה וְלֹא הִנְיָחָה עֲצָמָה מִתַּפְלָה יוֹם אַחַר יוֹם, וּלְבִסוּף תִּרְאוּ אֵיזָה בֵּן קִבְּלָה! מִתְּנָה עֲצוּמָה — שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא! אֲשֶׁר נִשְׁבַּע שְׁלֹא יִכְנַס לְהִיכָל עַד שִׁיבְנָה בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שׁוֹאֲלִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (מִדְּרַשׁ שְׁמוּאֵל כ): אִיךְ זָכַתָּה חֲנֻה לְהוֹלִיד בֵּן כְּשִׁמוּאֵל? עַל שֶׁהִרְבַּתָּה לְהִתְפַּלֵּל, וְלֹא חֲדָלָה וְלֹא מָשָׂה וְלֹא זָזָה מִשָּׂם, עַד שֶׁנִּעְנַתָּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ.

לְזֹאת אִם צְרִיכִים יְלָדִים — הַפְתַּחַת הִיא הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, צְרִיכִים פְּרוֹנְסָה — הַפְתַּחַת הִיא הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, צְרִיכִים רְפוּאָה — הַפְתַּחַת הִיא הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְבַקֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וְלֹא לְחַדֵּל, לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ תָּמִיד. וְכִמוֹ-כֵּן צְרִיכִים לְדַבֵּר מִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

תָּמִיד יְהֵא הַדְּבֹר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ; עַל הָאִשָּׁה לְהִיּוֹת פְּקֻחִית וְלַחֲזֹק אֶת
 בְּעָלָהּ: "בְּעָלִי הִיָּקֵר! תִּדְעֵ לָךְ, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אוֹתָנוּ,
 וְכִמוֹ שֶׁעֶזְר לָנוּ עַד עַתָּה, בְּיָדָאֵי עוֹד יַעֲזֹר לָנוּ, בֵּא וְנִתְפַּלֵּל אֵלָיו".
 וְכֵן אָנוּ מוֹצְאִים הַמוֹן תְּנָאִים וְאַמּוֹרָאִים, שֶׁעֲמָדוּ בְּזוּיֵת אַחַת
 וְהִתְפַּלְּלוּ, וְהָאִשָּׁה עֲמָדָה בְּזוּיֵת אַחֶרֶת וְהִתְפַּלְּלָהּ, וּבִיחַד פָּעְלוּ
 יְשׁוּעָה — הֵן הִבְעֵל וְהֵן הָאִשָּׁה.

עַל-כֵּן תִּפְקִיד הָאִשָּׁה לַחֲזֹק אֶת בְּעָלָהּ תָּמִיד, וְאִם הִבְעֵל יִהְיֶה
 מְחֻזָּק, יִהְיֶה טוֹב לָאִשָּׁה מִמִּילָא, כִּי כַּפְּמִים הַפְּנִים לַפְּנִים (מִשְׁלֵי כו,
 ט); בְּדִיּוּק כִּמוֹ שֶׁהָאִשָּׁה מֵרָאָה פְּנֵיהָ לְבְעָלָהּ, מְחַיֶּכֶת וּמְשַׁמַּחַת
 אוֹתוֹ, וְנוֹתְנַת לוֹ עֲדוּד וְתִמְיִכָה: "בְּעָלִי הִיָּקֵר, אֵל תִּחַשְׁשׁ, הַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא גִמְצָא פֶה אֶתְנוּ, עֲמָנוּ וְאַצְלָנוּ, הִבֵּה נִתְפַּלֵּל אֵלָיו, הִנֵּה
 נִקַּח אֶת הַרְכָּב וְנִלְךָ לְמִירוֹן, לְתַנָּא הַקְדוּשׁ רַבִּי שֶׁמְעוֹן בֵּר יוֹחָאֵי,
 לְטַבְרִיָּה — לְתַנָּא הַקְדוּשׁ רַבִּי מֵאִיר בְּעַל הַגֶּס וְכוּ'. אָנוּ גִמְצָאִים
 עַתָּה בְּצָרָה, בֵּא נְרוּץ לְמַקּוֹמוֹת הַקְדוּשִׁים וְנִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא". וְהִבְעֵל מְקוֹנָן וּמִתְאוֹנָן: "צַעְרֵי גְדוֹל מִנְשָׂא, אֵינְנֵי יְכוּל
 לְהִסְבִּיר וְכוּ', בְּעָלֵי הַחֹבוֹת, הַנוֹשִׁים רוֹדְפִים" וְכוּ', אֵינִי צָרִיךְ לוֹמַר
 לָכֶם אֶת הַצְּרוֹת שֶׁכָּל אֶחָד עוֹבֵר, אֲבָל אִם הֵייתֶן חֲזָקוֹת וּמְחַזְּקוֹת
 אֶת בְּעָלֵיכֶן, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹבֵנוּ אִף פַּעַם וְכוּ'.

וְאִף שֶׁהִבְעֵל יֹאמֵר: "תָּמִיד הָיָה לִי מֵר, אֵינִי לִי חֲבָרִים וַיְדִידִים,
 וְאַכְזָבוֹת מִנֵּת חֲלָקֵי" וְכוּ', אַתָּן תִּמְשַׁכְּנָה לְדַבֵּר רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, כִּי הֵלֵא גַם לוֹ יֵשׁ נִשְׁמָה אֱלֹקִית, אִף הִיא מְכַבֵּית, כִּי אִם הִיא
 הִיָּתָה דְלוּקָה, הָיָה מִתְחַזֵּק וּמְחַזֵּק אֶת כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ; כִּי כָּל יְהוּדֵי
 וַיְהוּדֵי בְּאֲשֶׁר הוּא גִמְצָא, נִשְׁמָתוֹ הִיא חֲלָק אֱלֹוֶק מִמְּעַל, וְאִם הִיא
 דוּלְקָתָה, יְכוּלָה לְהִדְלִיק אֶת כָּל הַנְּרוֹת בְּעוֹלָם, אֶת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 הַנִּקְרָאִים גְּרוֹת, כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי כ, כו): "גֵּר הַיְיִ"ה נִשְׁמַת אָדָם";
 אֲבָל הַנֵּר כְּבוֹי, אֲזִי עַל הָאִשָּׁה לְהִיּוֹת פְּקֻחִית, וְלְדַבֵּר בְּבֵית
 מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּעָלָהּ יִתְחַזֵּק, וּכְאֲשֶׁר יִהְיֶה חֲזָק,
 גַּם לָהּ יִהְיֶה טוֹב.

עַל-כֵּן צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה שֵׁם שְׁמַיִם שְׂגוּר בְּפֶה, תָּמִיד לְדַבֵּר בְּבֵית

מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֹאֲשֶׁר הָאִשָּׁה מַחֲזֶקֶת אֶת בְּעָלָהּ, הַבֶּעַל נֹעֵשֶׂה מְחֻזָּק, וְהוֹלְכִים אֶל שַׁעַר הַשָּׁמַיִם, וּמִתְפַּלְלִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמָה יוֹצֵא מִזֶּה? הָאֵילָן הַזֶּה — הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה, אוֹמֵר הַזֶּהר הַקְדוּשׁ, לְמַעַלָּה בַשָּׁמַיִם הָיוּ נִשְׁמָה אַחַת, וּכְשִׁירְדוּ — נִתְפָּצְלוּ, וְהִנֵּה כְּשֶׁהִתְחַנְּנוּ, שָׂבִים לְהִיּוֹת אֶחָד כְּדִגְמַת שֶׁהָיוּ שָׂם בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְזוֹכִים לְהוֹלִיד יְלָדִים, לְהוֹצִיא פְרוֹת, וּלְגַדְלָם, אָבֵל אֵין זֶה דָּבָר קָל, אֲלֵא קָשָׁה מְאֹד, אֲשֶׁר זֶהוּ צַעַר גְּדוֹל בָּנִים; וְאִם בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֵה, חַס וְשָׁלוֹם, אוֹ בַת סוֹרֵרֶת וּמוֹרֵה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֵיזֵה צַעַר זֶה לְהוֹרִים! אֵין צַעַר גְּדוֹל מִזֶּה. וּכְבָר עָדִיף שְׁלֵא יִהְיוּ יְלָדִים, מִהַצַּעַר שֶׁהֵילָדִים מְצַעְרִים אֶת הַהוֹרִים, בְּסוֹרֵם מִדְּרֹךְ הַיִּשָּׁר, רַחֲמָנָא לְיִשְׁזָבֵן.

לְכֵן אוֹמֵר רַבְּנּוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת בָּנִים, סִימָן מ"ב): הַבָּנִים טוֹבִים הֵם רְפוּאָה לְאָבוֹת. הַרְפוּאָה הַגְּדוֹלָה בְּיֹתֵר לְהוֹרִים — כְּשֶׁזּוֹכִים לְבָנִים בְּרִיאִים בְּנִפְשָׁם, בְּשִׁכְלָם, בְּחֻמְתָּם. זֹהִי הַנַּחַת-רוּחַ הַכִּי גְדוֹלָה. אָבֵל אִם לֹא, הַיְלָדִים יְכוּלִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, לְהֵרֵס עֲצֵבֵי הַהוֹרִים, עַד שֶׁהֵם יוֹצְאִים מִדַּעְתָּם לְגַמְרֵי. וּמִמָּה זֶה נוֹבֵעַ? מִפְּנֵי שֶׁהַבֶּעַל וְהָאִשָּׁה אֵינָם מְחֻזְקִים מֵעַמֵּד, אֵינָם יוֹדְעִים, שֶׁהֵם כְּדִגְמַת עֵץ הַשָּׁדֶה. וּבְדִיּוּק כְּמוֹ הָעֵץ, כְּאוֹתוֹ אֵילָן בְּשָׁדֶה, שְׁעוֹבְרִים עָלָיו תִּהְיֶינָם כּוֹת, רִחוּת וּסְעֵרוֹת אֵימַתְנִיּוֹת, עַד שֶׁנִּשְׁבָּר וְנִתְעַקֵּם, וְתוֹכֵף אוֹתוֹ קוֹר עַז וְכוּ', וְהִנֵּה לְפִתַע מִתְחִיל לְצַמַּח, וְרוֹאִים עָלָיו וּפְרוֹת, אֵיזֵה יָפִי הוּא זֶה. וְהִנֵּה כְּשֶׁהוּא כָּבֵר עֲמוּס בְּפְרוֹת עֲסִיסִים, עַדִּין נִמְצָא בְּסַכְּנָה גְדוֹלָה, כִּי בִימּוֹת הַחֲמָה הוּא נִתְמַלֵּא יְתוּשִׁים וְעַכְבָּרִים, וּשְׂאֵר מִיָּנִי רְמֵשִׁים הַמְּאַיְמִים לְכֻלּוֹתוֹ, וּבְכָל-זֹאת הָאֵילָן נִשְׂאֵר אֵילָן. בֵּן הַדָּבָר לְגַבֵּי הָאָדָם, עָלָיו לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד עַל אֵף כָּל הַמְּשַׁבְּרִים וְהַגְּלִים שֶׁתּוֹקְפִים אוֹתוֹ וְכוּ', וְלֹא לְהַכְנִיעַ וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוֹם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, אֵף שְׁעוֹבֵר מִהַיְלָדִים, שְׁלֵא תִמִּיד זוֹכִים לְנַחַת מֵהֵם; וּבַפְּרָט בְּדוֹר הַזֶּה, אֲשֶׁר הַסַּכְּנָה גְדוֹלָה מְאֹד, שְׂמַצַּד אֶחָד — הַנְּאוּף הַפְּקָר לְגַמְרֵי, הַכֵּל פְּתוּחַ, וּמָה יַעֲשֶׂה הַבֵּן שְׁלֵא יִחְטָא?! כָּל מִיָּנִי תְמוֹנוֹת תּוֹעֵבָה וּפּוֹרְנוּגְרַפְיָה מִמְּלֵאִים אֶת הַרְחֻבוֹת, לְכֻלּוֹךְ וְטַנוּף, חֲבֵרִים רָעִים וְכוּ', אֲשֶׁר נִי בְיָלֵד אֶחָד מִקְלָקֵל, אֲשֶׁר עָלוּל לְהֵרֵס אֶת כָּלָם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן; תּוֹלַעַת אַחַת

בפתה הורסת את כל הפתה, רחמנא לישזבן; תולעת אחת בפרי,
מקלקלת את כלו, וצריכים לחתך מצד זה או אחר, ואיזו צורה יש
אחר-כך לפרי?!

וכן תופעת העשיון והסמים שפוקדת את הנער פיוס, רחמנא
לישזבן, העזות והחציפות אשר פורצים פרצות בנשמות ישראל, ודי
בחצוף אחד, אשר מסיר ממנו על מלכות שמים, ואיננו מתפלל,
ואינו מקים את מצוותיו ותפורה, השם ישמר, כדי להרס חברה
שלמה של ילדים בעלי יראת שמים ודרך ארץ; כי פיוס, צריכים
רחמים רבים על הבנים והבנות. וביותר צריכים לשמר על הבנות,
כמאמרם ו'ל (במדבר רבה יא, יג): "יברכה ה' וישמרך", "יברכהך" —
בבנים, "וישמרך" — בבנות; מלמד שהבנות צריכות יותר שמירה.
ועם כל השמירה שלנו, צריכים רחמים רבים, שלא יסורו, חלילה,
מדרך המלך.

לזאת, אבקשכן מאד, להפיל תחנות ובקשות ותחנונים רבים
ועצומים, בעת הדלקת הנרות, ולבקש על הילדים שיצליחו בתייהם
בגשמיות וברוחניות, וכן מדי יום ביומו לבקש לכל הפחות כמה
דקות על הילדים והצלחתם בכל. וכן לראות בפעל, ולהשתדל
בבית, שלא תהינה מריבות, כי בבית שישנן מריבות, הילדים
נהרסים לגמרי; כי כאשר רואים הילדים שההורים מנבלים פיהם
זה על זה, ומקללים זה את זה, מה אתם רוצים מילדים אלו
היוצאים מבית הרוס, כיצד יראו והיאך יתנהגו, היש פה מטה
קסם?!

היוצא מדברינו, שהיראה והאהבה, האבא והאמא הם אחד,
אבל צריכים להכניס את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, צריכים
להתחיל לדבר בבית מהקדוש-ברוך-הוא, שהילדים מגיל קטנות
ידעו שפה מדברים מהקדוש-ברוך-הוא, ואזי תצליחו עמם. ואל
תחשבו שמבחוץ לא יבואו תולעים, יתושים, גדולי פרא, ילדים
מפרעים, אשר ירצו להזיק לילדים, ובודאי זה עלול לקרות,
וההורים של היתוש הזה יצעקו, שבנכם הוא יתוש ותולעת, בשעה

שְׁבִנְכֶם הוּא פְּרִי נִפְלֵא וּמִשְׁבַּח, אֶלָּא הַתּוֹלַעַת נִכְנְסָה בּוֹ, וּמִכְרֶסֶמֶת בּוֹ בְּכָל פֶּה, אֲבָל אִם אַתֶּם תִּדְבְּרוּ רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, אִזּוֹ הַפְּרִי יִהְיֶה שְׁמוֹר, הַבֶּן אוֹ הַבַּת יִהְיוּ מִחֲסוּנִים, וְשׁוֹם רוּחוֹת זְרוֹת לֹא יוּכְלוּ לָהֶם. וְדַבֵּר זֶה צְרִיכִים לְהַחֲדִיר עִמָּךְ בְּתוֹךְ הַלֵּב; כִּי אֲנוּ נִמְצָאִים בְּזֵה הָעוֹלָם בְּמִלְחָמָה קָשָׁה.

תִּדְעוּ לָכֶם, שְׁעַד שֶׁהִילָדִים אֵינָם מִתְחַתְּנִים, אָסוּר לְרַגֵּעַ לְהַסִּיחַ דַּעַת מֵהֶם, בְּרַגֵּעַ שֶׁהִתְחַתְּנוּ, בּוֹדָאֵי עַל הַהוֹרִים לְעֹזְרָם כְּכֹל יְכַלְתֶּם, אֲבָל בְּרוּךְ הַשֵּׁם, בְּנוֹ בֵּית מַעֲצָמָם, וְהֵם שְׁמוּרִים, אֲבָל עַד שֶׁמִּתְחַתְּנִים, עֲלֵיכֶם מִנַּח הַחֹב לְשִׁמְרָם מִכָּל מַרְעִין בִּישׁוּן, וְאִדְרָבָה, אִם אַתֶּם תִּתְּנוּ חֲנוּף טוֹב לִילָדִים כְּשֶׁהֵם קְטָנִי קְטָנִים, כִּי חֲנוּף מִתְחִיל בְּעוֹדָם בְּפִעוּטוֹן, בְּגִנָּים, בְּפִתוֹת הַנְּמוֹכוֹת, אֲזִי כְּשֶׁהֵם יִבְנוּ בַּיִת, בַּיִתָּם יִהְיֶה מִשְׁתַּת עַל יְסוּדוֹת חֲזָקִים, יְסוּדוֹת אֵיתָנִים וְחֲסוּנִים.

לְזֹאת, עֲתָה בְּט"ו בְּשַׁבָּט, שֶׁהוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאֵילָנוֹת, עֲלִינוּ לְזַכֵּר "כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה", אֲנוּ גִדְמִים לְאֵילָן, וְכִמּוֹ שְׁעוֹבֵר עַל הָעֵץ, שְׁסוֹבֵל חֲרָף קָשָׁה וְקִיץ קָשָׁה, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן מִחֲזִיק מַעֲמַד וּמוֹצִיא פְּרוֹת עֲרֻבִים לַחֵף, כִּף הַבַּיִת: הָאֵב וְהָאֵם, אִף שְׁעוֹבְרִים עֲלֵיכֶם מִשְׁבָּרִים וְגִלְמִים, צְרוֹת וְיִסוּרִים, עֲגַמַת נֶפֶשׁ וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, בְּזִיווֹנוֹת וְעִלְבוֹנוֹת מִבַּיִת וּמִבְּחוּץ, צַעַר גְּדוּל בָּנִים, שְׂאֵתָם מִתְּפוּצָצִים מִלִּילָדֵיכֶם, אֵל תִּתְּנָאֲשׁוּ, אֵל תְּרִימוּ יָדֵים, וְאֵל תֹּאמְרוּ: "הִגִּיעוּ מַיִם עַד נֶפֶשׁ", כִּי אִף שְׂאֵמַת הַדְּבָר, אֲבָל אִם רוֹצִים לְהַחֲזִיק מַעֲמַד, יֵשׁ עֲצָה אַחַת — לְהַכְנִים אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת; מַצַּד אַחַד — לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמַצַּד שֵׁנִי — לְדַבֵּר מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; שֶׁהַבַּיִת יִהְיֶה מִשְׁפָּן הַשְׂכִּינָה תָּמִיד. הַבַּיִת תָּמִיד יִדְבֵּר רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אִם בֵּיתְכֶם יִהְיֶה בְּנוֹי עַל יְסוּדוֹת חֲזָקִים שְׁמִדְבָּרִים רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תִּהְיוּ בְּטוֹחִים, שְׁלֵילָדִים יִהְיוּ פָּנִים אַחֲרוֹת לְגִמְרֵי בּוֹדָאֵי — אִם שְׁמַעוּ כָּל הַחַיִּים — מֵאִזּוֹ שֶׁגִּדְלוּ רַק קָלְלוֹת, רַק גְּבוּל פֶּה, רַק זְלוּל וְכוּ', מָה אַתֶּם רוֹצִים, שְׁיִגְדְּלוּ תְּפוּחִים יָפִים?! לֹא וְלֹא! אֶלָּא יִהְיוּ רְקוּבִים וְכוּ'. וְאַתֶּם אֲשֵׁמִים בְּדַבָּר, אִם לֹא תִכְנִסוּ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, הִילָדִים יִהְיוּ מִסְכָּנִים, וְיִסְבְּלוּ סָבֵל גְּדוּל מְאֹד. וְזֵה צְרִיף

להיות הלמוד העמק שלנו בט"ו בשבט; להחדיר עמק בלבנו, שנראה שהקדוש-ברוך-הוא יהיה בתוך ביתנו, ואז נזכה להוציא פרות מתקנים.

אני מבקש מאד, ראו לשמר את ילדיכם עם מי הם מתחברים, בשום פנים ואפן אל תתנו, שיתחברו לילדים מפרעים ומשחתים, שלא חסר היום כאלו, רחמנא לצלן, כל היגיעה והטרחה שאני מתניגע וטורח, שרק הקדוש-ברוך-הוא יעיד אילו צרות יש לי עד שאני מגדלם, ולבסוף כשקורה מה שקורה, עגמת נפש כזו, שעלי לשלח מישהו, לא מפני שלא צית אותי, אלא עשה גרוע מזה, אבל הצער גדול מאד; כמה צער יש עד שמגדלים ילדים, אבל אם הבית אומר להפוך, אזי מה שתחדירו בילד, לא יעזר, כי מסכן, הוא מקבל למוד אחר, ואינו יכול לקבל את הדבורים הטובים, את החנוף הכשר; כשההורים לא אכפת להם, והם מפקרים, מה אתם רוצים מהילדים!?

לזאת, ראו מעתה לשמר שיהיה לילדים דרך ארץ, וידעו על מי להסתכל, ולא, חס ושלום, שישמעו בבית לדבר רע על הצדיק, אשר זה נחקק בהם, כמאמרם ז"ל (ספ"ה נו:): שותא דינוקא או דאבוה או דאמיה; הילדים אינם מדברים סתם כך, אם מדברים על הצדיק, סימן ששמעו בבית מההורים; האב התרגז, או האם התפעסה ומתוף כך דברו על הצדיק, רחמנא לצלן, ואחר-כך הדרדרו לדבר על הקדוש-ברוך-הוא, כמאמרם ז"ל (מכילתא בשלח): "ויאמינו בה' ובמשה עבדו" — אם בה' האמינו, במשה לא כל שכן? אלא זה תלוי בזה; אם אין אמונת חכמים בבית, ממילא אין אמונה בהקדוש-ברוך-הוא; לזאת צריכים להחדיר בילדים אמונת חכמים, וברגע שתהיה אמונת חכמים, אז נזכה שהילדים יגדלו עם דרך ארץ, וידעו שיש להם אל מי להסתכל, יש להם אל מי לפנות, וזה יבנה להם את האמונה והבטחון העצמי. אשר זה הלמוד שעלינו ללמד דיקא עתה בט"ו בשבט, וזה היסוד; פי הילדים הם העינים שלכם, וכמו שאדם שומר על עיניו, כן עליו לשמר על ילדיו.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂיִהְיֶה לְכֵן הַרְבֵּה גַּחַת מִלְדִּיכֶם, וְאַבְקִשְׁכֶּן מְאֹד: רְאוּ לְהַמְשִׁיךְ לְהַתְּפַלֵּל, אַף שְׂרָאִיתִי הַרְבֵּה יְשׁוּעוֹת בְּשָׂבוּעַ שְׁעֵבֵר, וְהַכֵּל הוֹדוֹת לְתַפְלוּתֵיכֶם, אֲבָל צְרִיכִים עוֹד הַרְבֵּה יְשׁוּעוֹת עֲדִין.

אָנוּ רוֹצִים רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַק אֶת הַתּוֹרָה וְהַמְצׁוֹת, וּמִשְׁתַּוְּקָקִים רַק לְגַדֵּל אֶת יְלָדֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְשָׁלוֹם, בְּחֶסֶד וּבִישׁוּר. וְמָה רוֹצִים מֵאַתָּנוּ?! הֲלֹא אֵינָנוּ רוֹצִים כְּלוּם, אֲלֹא אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּלִבְךָ! לְזֹאת, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, בּוֹדֵאֵי יִשְׁמַע תְּפִלַּתְנוּ, וְנִזְכֶּה לְרְאוֹת בְּנַחֲמַת צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם. וְאַבְקִשׁ מְאֹד אֶת כָּלְכֶם, תַּתְּפַלְלוּ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲזַכֶּה לְבוֹא אֵלֵיכֶם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂאֲזַכֶּה לְבוֹא לְגוֹר אִתְּכֶם בְּיַחַד, וְתִדְעוּ לְכֶם שֶׁרַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה יְכוּלִים לְפַעֵל הַכֵּל. הַעֲקֹר שְׂאֲזַכֶּה לְבוֹא כְּבָר לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׂבִאֲמַת אֲזַכֶּה לָזֶה!

הַמֵּאחַל לְכֵן בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ תִכּוּ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרַ מִשְׁפָּטִים, כ"ב שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שָׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל אַהוּבֵי, תְּלַמִּידֵי וְחַבִּיבֵי ... גְרוּ יְאִיר וְיִזְרַח.

מָה מְאֹד נִהְיִיתִי לְרְאוֹת אֶת הַכְּתָפָה שְׁלֶךְ, וְאִיךְ שֶׁהֵם מְצַלִּיחִים, מָה אִמַּר לָךְ! כָּל תְּשׁוּקָתִי הִיא רַק לְהִקָּים גְּדוּד שֶׁל עוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַחֲזִיקִים בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל זֶה הַעֲקֹר מִכָּל הַעֲקָרִים, כִּי בְּלִי אֲמוּנָה פְּשוּטָה, אֵי אֲפָשׂר לְהִיּוֹת יְהוּדִי כָּלֵל.

לְזֹאת עֲכָשׁוּ כְּשִׁמְתַּגְּבֵרַת הַכְּפִירוֹת וְהַאֲפִיקוֹרְסוֹת כָּל-כָּף בְּעוֹלָם, עֲלֵינוּ לְהִזְרוּם אֶת זֶרֶם הַאֲמוּנָה פְּשוּטָה בֵּין גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא לְהַתְּפַעֵל מֵאַף אֶחָד, וְלְזֹאת כָּל חֲשָׁקֵי וְרִצּוֹנֵי שְׂבִימוֹסְדוֹת שְׁלִי

יְהִי עֵקֶר הַדָּגֶשׁ עַל אַמוּנָה פְּשוּטָה, אֲשֶׁר בּוֹ כְּלוּלוֹת כְּבֹר כָּל
הַמַּדּוֹת הַטּוֹבוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת מַדַּת הַתְּמִימוֹת, כִּי כָּל שְׂאֵדָם מְכַנִּים
בּוֹ אַמוּנָה פְּשוּטָה, כְּמוֹ-כֵן נַחֲקָקֶת בּוֹ מַדַּת הַתְּמִימוֹת, כִּי אַמוּנָה
וּתְמִימוֹת הוֹלְכוֹת בְּיַחַד, וּלְהַפּוֹךְ חֻכְמוֹת וְאִפְיֻקוּרְסוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ,
גַּם-כֵּן הוֹלְכוֹת בְּיַחַד. וְלִכֵּן רְאֵה תְּמִיד לְדַבֵּר בַּכֶּתֶה שְׁלֶךְ פְּתוּחַ רַק
מִהֲקֵדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְזֶה תַּצְלִיחַ עִם כָּל הַתְּלַמִּידִים, וְרָצִיתִי מְאֹד,
שֶׁכָּל תְּלַמִּיד בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל יִגְרַס בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת,
כִּי לְמוֹד מִשְׁנֵה מוֹצֵף אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, וּמִנְקָה אוֹתוֹ מִכָּל מִינֵי
חֲלָדָה שְׂנֹדֵבָקוֹ בְּנַפְשׁ הָאָדָם, וְכֵן שִׁיגְרָסוּ הַתְּלַמִּידִים שְׁעוֹר כְּסֻדְרָן
בְּש"ס, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: מִי שֶׁזוֹכֶה לְסִיִּם ש"ס, מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ
צֶלֶם אֱלֹקִים.

גַּם תַּחֲדִיר בְּהֵם אַמוּנַת חֻכְמִים, אֲשֶׁר לְפִי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-
מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סא) הוּא יְסוֹד גְּדוֹל, כִּי עַל-יְדֵי אַמוּנַת חֻכְמִים
יִדְעֵה הָאָדָם אֵיךְ לְתַת לְעַצְמוֹ יַעֲזֶה בְּכָל מַצְבָּיו, וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ח'), שֶׁעַל-יְדֵי אַמוּנַת חֻכְמִים זוֹכִים לְזַכֵּךְ
אֶת הַמַּדְמָה, כִּי רַק הַצַּדִּיק הָאֵמֶת מוֹצֵף אֶת הַמַּדְמָה מִן הָאָדָם, כִּי
אֲצִל כָּל אָדָם שׁוֹרֶה כַּח הַמַּדְמָה, אֲבָל הַצַּדִּיק מַחֲדִיר בְּאָדָם אַמוּנָה
פְּשוּטָה בְּחֵדוּשׁ הָעוֹלָם, עַד שֶׁזוֹכִים לְהַגִּיעַ לְבְרוּר וְזַכּוּף כַּח
הַמַּדְמָה, שֶׁבְּזֶה תְלוּיָה גְּאֵלֶת הָאָדָם, כִּי כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ הוּא כַּח
הַדְמִיּוֹן, שֶׁאֲחַד מְדָמָה עַל הַשְּׁנֵי כְּאֵלוֹ רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת לוֹ רַע, וְזֶה מֵה
שְׂגוֹרֵם הַמַּחֲלוּקוֹת וְהַפְּרוּדִים מִגְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶה כָּלֵל הַגְּלוּת
הַמְּרָה וְהַנְּמַהֲרֶת שְׁאֵנוּ סוֹכְלִים מִזֶּה.

וְלִכֵּן רָצִיתִי מְאֹד שֶׁהַכֶּתֶה שְׁלֶךְ, שֶׁצָּרִיכָה בְּעוֹרְתוֹ יִתְבָּרֵךְ לְבֹא
אֲצִלִּי, שֶׁיְהִי כְּבֹר מוֹכְנִים בְּמַטְעַן שְׁלֵם עִם רַבּוּי פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת
וְדַפִּים גְּמָרָא, וְסִפּוּרֵי צַדִּיקִים, וּבִפְרָט שְׁתַּסְפֹּר לָהֶם הַרְבֵּה מִרַבְּנוּ
ז"ל, עַל-יְדֵי הַסֵּפֶר "פְּעֻלַּת-הַצַּדִּיק", שֶׁהוּא תְּמִצִּית הַשְּׁתַּלְשְׁלוֹת חַיֵּי
רַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה יִקְרַב אֶת לְבוֹת הַתְּלַמִּידִים לְלַכֵּת בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל,
וְאֵנִי רוֹאֶה מֵה שֶׁהִיָּה חֶסֶר מִהַתְּלַמִּידִים עַד עַכְשָׁו, אֲנִי רוֹצֵה לְמַלֵּא
אֲצִל אֵלּוֹ הַתְּלַמִּידִים הַחֲדָשִׁים שֶׁיְכֹאוּ אֲצִלִּי.

הַעֲקָר רָאָה לְשָׂרֵשׁ מֵהַכֶּתֶה שְׁלֹךְ אֶת מִדַּת הַלְיִצְנוּת, הַמְכַלָּה כָּל חֻלְקָה טוֹבָה שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל, וְאָנוּ עֲדִים, שֶׁהַמִּדָּה הַמְגַנֶּה שֶׁל לְיִצְנוּת, זֶה מַה שֶׁהוֹרֵס אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, כִּי מִי שֵׁיִשׁ לוֹ אַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּו יִתְבַּרֵּךְ, וְיִוֹדַע וְעַד, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, הוּא חַי חַיִּים טוֹבִים וְנִעְיָמִים, וְיִכּוֹל לְהִסְתַּדֵּר עִם כָּלֵם, וְאֶת הַחַנוּף הַזֶּה אֲנִי רוֹצֶה לְהַחֲדִיר בְּתַלְמִידִים, וְתֹאמִין לִי, שְׂאֲנִי מְצַפֶּה לְגְדוּלוֹת מֵהַכֶּתֶה שְׁלֹךְ, וְעַל-כֵּן לֶךְ בְּכַתֵּךְ זֶה וְהוֹשַׁע אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, כִּי אֲנִי מְצַפֶּה גְדוּלוֹת וְנִצְוֵרוֹת מֵהַכֶּתֶה שְׁלֹךְ, שֵׁיִצְאוּ מִ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" גְּדוּד שְׁלָם שֶׁל עוֹבְדֵי ה' בְּאַמְתּוֹ, וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּאַמְתּוֹ וּבְתַמִּים.

הַעֲקָר חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּכַפֵּל פְּרִנְסַתְךָ בְּשִׁפְעוֹ, בְּאִפְסוֹ שֶׁלֹא יִהְיוּ לְךָ דְּאֵגוֹת לְלַמֵּד עִם הַתַּלְמִידִים.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נָא לְשַׁלַּח דְּו"ח שְׁבוּעֵי מְכַל תַּלְמִיד בְּפִרְטִיּוֹת.

כּו תכח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַלֵּב וְאֶת הַדַּעַת, וְאֵנְחָנוּ רוֹאִים, שְׁכָל הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים שְׁעוֹבְרִים עַל בְּנֵי-אָדָם, זֶה רַק מִחֲמַת חֲסֵרוֹן הַשְּׂמִחָה. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵרֵן, חֶלֶק ב', סִימָן י'), שְׂאֵי אִפְשָׁר לְהַגִּיעַ אֶל יִשׁוּב הַדַּעַת, אֲלֵא עַל-יַדֵּי שְׂמִחָה; וְלִכֵּן רְאוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָכֶם, עַל אֲשֶׁר בַּנְחַל שֵׁם חֻלְקָכֶם וְגוֹרְלָכֶם, עַל שְׂאֵתֶם יוֹדְעִים מְרַבֵּי אַמְתּוֹ כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא כְּזֶה, וְיִמָּה

היינו עושים בלי רבנו ו"ל; לזאת ראו לשמח מאד מאד, ורבנו ו"ל
אמר (ספר-המדות, אות שמחה, סימן ח'): על-ידי הרקודים והתנועות
שאתה עושה בגוף, נתעורר לך שמחה; לזאת צריכים לרקוד בכל
יום אחר כל תפלה ותפלה, ובפרט עכשו, שימי אדר הקדושים
נכנסים ובאים, וידוע, שרבנו ו"ל גלה את התורה (לקוטי-מוהר"ן, חלק
א', סימן י'), ששם מדבר מהמתקת הדינים, וכשהתחיל לומר את
התורה, אמר בזו הלשון: "הנה מתקרבים ימי אדר, וכלל נשמות
ישראל ירקדו, ויכו פה אל פה וישמחו מאד, על-ידי-זה יהיה
המתקת הדינים"; לזאת עלינו להתחזק כבר עכשו לשמח מאד,
ולהשתדל שאחר כל תפלה ותפלה יהיה כלי זמר, ונשיר ונרנן
להקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי-זה ימתקו הדינים.

מה אמר לכם! אני רואה נסים וגלים מה שקורה, בזה
שהתחלתם עוד פעם להגיד את קפיטל ק"ט, על אלו הרשעים
שונאי ישראל, שרוצים רק לעקר אותנו מהפל, שהמזמור הזה פועל
ישועות ממש, כי בימים אלו ארעו כמה דברים מתרידים, ומה גם
נסים ונפלאות.

לזאת אני מבקש את כל אחד ואחד מאנשי שלומנו היקרים,
שבעת פתיחת ארון-הקדש, שאז הוא עת רצון גדול בשמים,
שתמשיכו לומר את קפיטל ק"ט, שכל הקללות שקלל דוד המלך
את שונאיו, שיפלו על שונאינו ומתנגדינו, שרוצים רק להרס את
הקהלה שלנו, שיעזר הקדוש-ברוך-הוא, שימתקו ממנו כל הדינים,
והסמ"ך-מ"ם יפל נפילה אחר נפילה, ויכנע לגמרי.

נא ונא ראו להתאחד יחד באחדות אחת, ואיש את רעהו יאמר
חזק, כי זה היסוד בדרך רבנו ו"ל, שאחד יחזק את השני, וכדאי
שכל אחד ימתיק סוד עם חברו, וילמדו יחד וידברו יחד, כי זה
היה רצון רבנו ו"ל, שאחד ידבר עם השני בעבודת השם יתברך,
וכך נהגו אנשי שלומנו בכל הדורות, שכל אחד חפש לעצמו איזה
חבר טוב לדבר אתו בעבודת השם יתברך, וכמובא בדברי רבנו ו"ל
(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), שנקדת החבר בחינת מקבלין דין מן

דין, עוזרת שישבר את חרפת לבו, וכבר אמר החכם מפל האדם (קהלת ד, ט): "טובים השנים מן האחד, אשר יש להם שכר טוב בעמלם, כי אם יפל האחד, יקים את חברו, ואלו האחד שיפל, ואין שני להקיימו". ולכן הוא דבר גדול מאד, שאחד יחזק את השני, וידברו אחד עם השני, ויחזקו וישמחו זה את זה, ולכן אל ישב בבית ממרמר שבור, אלא אדרבה, אחד יעזר לשני, ועל-ידי-זה ימתקו ממכם כל הדינים.

נא ונא ראו למסר את נפשכם לדבר בכל יום ויום עם אחד מאנשי שלומנו היקרים, וכך היתה הנהגת מוהרנ"ת ז"ל, שבכל יום יום היו נכנסים אצלו בני-אדם, ודבר עמם מהעצות של רבנו ז"ל, ואם לא נכנס אצלו יום אחד אדם לדבר אתו מהעצות של רבנו ז"ל, אזי הוא היה יוצא ומחפש אחר אחד מאנשי שלומנו, ומדבר אתו בעבודת השם יתברך. חסדי השם יתברך, שהקלה שלנו גדלה, ובכל פעם נכנסים אנשים חדשים, עד כדי כך שכבר אחד אינו מכיר את השני, ואחד אינו יודע מי הוא החדש ומי רק עובר ארח וכו' וכו', ולכן צריכים להתאחד יחד, ולדבר אחד עם השני, וזה דבר גדול מאד, אם גם הגברים יתאספו בראש-חדש, ולעשות סעדת ראש-חדש, ולדבר הרבה מרבנו ז"ל, שאין ערוך לדבר זה, כי כשמדברים מרבנו ז"ל, ממשיכים את אור רבנו ז"ל אלינו.

תשתדלו מאד לבוא להתפלל במגן דיקא ערב ובקר וצהרים, שאין ערוך אליה, וכל העשירות של האדם תלויה רק בזה, ומפל שפן שתשתדלו לבוא פעם בשבוע בעת סעדה שלישית לדבר יחד מדברי רבנו ז"ל, ומעצותיו הקדושות, המחיות ומחזקות איש את רעהו, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ואז טוב לו כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד, ואז טוב לכם לנצח ונצחים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כז תכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

לְדַעְתִּי, כְּדַאי לְנִסּוֹת לְהַכְנִיֵס אֶת הַיֵּלֶד לְפִתְּהָ, כִּי חִבָּל שְׂיִלְךָ לְאֵבוֹד, וְהָאֲבָא מִבְּטִיחַ שֶׁהַיֵּלֶד יִשְׁתַּנֶּה, וַיְהִיָּה פִתַח פְּקוּחוֹ וְכוּ' וְכוּ', אִין זֹו עֲצָה לְהַפְקִיר יֵלֶד וְכוּ', עָקֵר הָעֲצָה רַק לְקָרֵב וְלֹא לְרַחֵק.

אוֹדוֹת הָעֲנֻנִים שְׁלָךְ וְכוּ', אֶתְּהָ צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְׂמִיחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת וְהַלֵּב, כִּי כָּל הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים בָּאִים לְאָדָם רַק מִחֲמַת שְׂנֵמֶשֶׁךְ אַחֵר הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוּת, לְזֹאת רְאֵה לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְאֵז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּרְאֶה בְּקִרְוֹב שְׁנוּיִים גְּדוֹלִים.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם קוּנְטֵרְס אַחַד, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיָה אֶת עֲצֻמָּךְ, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכְנוּ בְזִכּוֹת חַנּוּם עִם הַקּוּנְטֵרְסִים הָאֵלוּ, שְׂמַחִים אֶת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֵדְבָרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזֹאת, שְׂאִין לְתֵאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם בְּנֵי-אָדָם הֵיוּ יוֹדְעִים מֵה פּוֹעֲלִים עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, הֵיוּ עוֹסְקִים לְדַבֵּר כָּל הַיּוֹם לְרַבּוֹת כָּל הַלֵּילָה עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁכַת הַשְׂכִּינָה בְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׂבַעְעוֹלָם, וְאֵל תְּפַל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עִם אַחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ

מְדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוֹם
בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי הִיסוּד בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל זֶה רַק תַּמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת,
וְכָל מִי שֶׁתַּמִּים יוֹתֵר — מְצַלִּיחַ בְּיוֹתֵר, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינּוּ מְטַעֵה אֶת
עַצְמוֹ, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תל.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר מְשַׁפְּטִים, כ"ד שֶׁבֶט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מָה אִמָּה לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד! בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבְרִים עַל כָּל
אֶחָד כֹּל-כֶּף הַרְבֵּה צְרוֹת וְיִסּוּרִים, מְרִירוֹת וְהִרְפָּתְקָאוֹת וְכוּ' וְכוּ',
נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד מְאֹד, שֶׁאָדָם בָּא לְבַחֲינָה כְּזוֹת, שֶׁכֵּלֵם
שׁוֹנְאִים אוֹתוֹ וְכוּ' וְכוּ', עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ רוֹצִים שֶׁיִּסְתַּלַּק מִפֶּה
וְכוּ', וְהוּא מִתְחַזֵּק, וְאֵינּוּ מִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם בְּרִיָּה כָּלֵל, זֶה עָקֵר מְעַלֵּת
בַּר יִשְׂרָאֵל; כִּי אָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד
שֶׁאֵינּוּ יִתְפַּעֵל מֵאֶף אֶחָד. לְזוֹת רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים
שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל תִּטֶּה אֶזֶן לְשׁוֹם בְּרִיָּה.

אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהֵילָדִים שֶׁלָּךְ יִשְׁתַּנוּ לְטוֹבָה, וְעוֹד
תִּרְאֶה נֶחֱת מֵהֶם, וְיִתְחַתְּנוּ וְיִקְיִמוּ בְּתִים נְאֻמָּנִים וְכוּ' וְכוּ', זֶה אֶחָד
מֵהַנְּסִיוֹנוֹת לְהוֹרִים, שֶׁהֵילָדִים הֵם יְלָדִים קָשִׁים מְאֹד וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל
לֹא מְגִיעַ תְּלִיָּה לְיְלָדִים שֶׁהֵם קָשִׁים... אֲדַרְבֵּה צְרִיכִים סִבְּלָנוֹת כְּמוֹ
בְּרִזָּל, וְהַעֲקֵר — לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כְּמֵאֲמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב
הַקְּדוֹשׁ זִי"ע: כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּמַחְשְׁבָה, יֵשׁ לוֹ צְרוֹת מֵהֵילָדִים שֶׁלוֹ
וְכוּ' וְכוּ'. וְלִכֵּן רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא

תַּרְצָה רְצוֹן אַחַר בְּלַעְדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכָּה שְׂיִהְיֶה לְךָ נַחַת מִלְדָּיָה.

הַמָּאֲחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעֵי לְסֹדֵר מִשְׁפָּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנֹכַח קִבְלָתִי אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים שֶׁלְּךָ בְּמִשְׁךָ כָּל הַזְּמַן, אֵךְ לֹא רְצִיתִי לְשַׁלַּח לְךָ מְכַתְּבִים, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְעוֹרְרוּ עֲלֶיךָ הַמְּנִיעוֹת וְהַדִּינִים וְהַקְטְרוּגִים בְּבֵית וְכו', הָאֲמַת אֲגִיד לְךָ, שֵׁישׁ דְּבוּר מִרְבֵּנוּ ו"ל שֶׁאֲמַר פֶּעַם בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "פֶּאֲרָנוּאס מֵאֲכֹט אִיהָר גִּישַׁט אֵייעַר וּויִבְעַר פֶּאֲר חִסִּידוֹת־טָס" (לְמָה אֵינן אַתָּם עוֹשִׂים אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם חִסִּידוֹת); וְהַכּוֹנֵה הֵיא, שֶׁהָאֲדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְלַכֵּת רַק בְּדַרְךָ טוֹבָה בְּבֵית, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמִּילָא יִתְבַטֵּל הָרַע, כִּי הָרַע נִתְבַטֵּל לְגַבֵּי הַטּוֹב, וְאִם מִתְנַהֲגִים בְּבֵית רַק בְּדַרְךָ טוֹבָה, וְהוּא טוֹב לְאֲשֶׁתוֹ, וְקוֹנֵה לָהּ מִתְנֹת, וּמְדַבֵּר עִמָּה יָפֵה וְכו', עַל-יְדֵי-זֶה קוֹנֵה אֶת לְבָהּ, וּמִמִּילָא מִתְהַפֵּךְ לְבָהּ אֶל בַּעֲלָהּ. וְרַבְּנוּ ו"ל הַקְּפִיד עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן רסג, רסד), שֶׁהָאֲדָם צָרִיךְ לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד עַל כְּבוֹד אֲשֶׁתוֹ, וְאָמַר: כְּמָה צַעַר וְיִסּוּרִים הֵיא סוֹבְלַת בְּחִיָּה וְכו', וְלִכְן רָאוּי לְכַבְּדָהּ וְלִקְרָהּ עַד מְאֹד. וְכֵן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֹא מְצִיעָא נט): אוֹקִירוּ לְנִשְׂיֹכוֹ, כִּי הֵיכִי דִתְתַעְתְּרוּ [תְּכַבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם, כְּדֵי שֶׁתִּתְעַשְׂרוּ]. וְעַקֵּר הַעֲשִׁירוֹת הֵיא בְּרוּחַנִיּוֹת, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהַתְפַּלֵּל וְלִלְמַד תּוֹרָה בְּיָשׁוּב הַדְּעַת, אִם אֵינן לוֹ שְׁלוֹם-בֵּית, וְזֶה הִיָּה הַיְסוּד אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל, וְלֹא כְּמוֹ חֲדָשִׁים מְקָרוּב בָּאוּ, וְלוֹמְדִים לְמוֹדִים זָרִים, וְגוֹרְמִים פְּרוּדִים וְכו', וְרַבְּנוּ ו"ל גְּלָה לְנוּ, שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם אֹרֵב מְאֹד לְשִׁבְרֵי אֶת הַשְּׁלוֹם-בֵּית אֲצֵל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כְּדֵי שֶׁיִּפְלוּ בְּמִצּוֹנְתוֹ; וְלִכְן רָאָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְעוֹלָם,

שִׁתְּשֶׁרָה אֶת־בָּהּ וְאֶת־הָהָרָה בֵּינֵךְ לְבֵין אֲשֶׁתְּךָ, וְאִזּוּ מִמִּילָא תִּפְּלֵ כָּל
הַהֲתַנְּגְדוֹת עַל דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל; כִּי עֵקֶר הַהֲתַנְּגְדוֹת, כִּי חוֹשְׁבִים אֲשֶׁר
דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל הוּא עֲנִיָּן מִשְׁנֵה וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר בְּאַמַּת כָּל עֲנִיָּן רַבְּנוּ
ז"ל הוּא גְלוּי אֲמוּנָה בְּתַכְלִית מִדְּרָגָה עֲלִיוֹנָה, שְׂאֵדָם יִרְגִישׁ אֶת
הַשְּׂכִינָה תְּמִיד אֲצֵלוֹ, וְיִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה
בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְיִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, וְיִהְיֶה תְּמִיד בְּשִׂמְחָה. וְלִכֵּן רָאָה לְקַיֵּם אֶת כָּל הַנְּאֻמָּה כְּאֵן,
וְאִזּוּ תִּרְאֶה אִיךָ שְׁבוּזְמָן קֶצֶר — הַכֹּל יִתְּהַפֵּךְ. הָעֵקֶר רָאָה לְדַבֵּר הַרְּבִי
עִמּוֹ יִתְּבַרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֵדְבָרִים עִמּוֹ יִתְּבַרֵךְ, הוּא
הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּלָל.

וּמִחֲמַת שְׂמוּסֵר כְּתָב זֶה אֵץ לְדַרְכּוֹ — אֶקְצֹר, בְּמִקּוֹם שְׂאֵמְרוּ
לְהֵאָרִיךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר מִשְׁפָּטִים, כ"ד שְׁבָט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לֹא הִרְגַּשְׁתִּי טוֹב, לִכֵּן לֹא יִכְלָתִי לוֹמַר אֶת הַשְּׁעוֹר הַשְּׁבוּעִי.

אוֹדוֹת הַכֶּנֶס, שְׂיִכְתָּב יוֹתֵר פְּרָטִים, וְכֵן מָה עִם הַמוֹדְעוֹת, וְכֵן
אוֹדוֹת לְדַבֵּר בְּרַבִּים, אֲדַרְבֶּה, יִגְדִיל תּוֹרָה וְיֵאָדִיר, אֲנִי מֵאֵד מֵאֵד
מְעַנֵּן שְׂדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל יִכְנֵס עֲכָשׁוּ בְּעוֹלָם, וּבְכָל כַּחֲסֵי אֲשֶׁתַּדֵּל
לְפָרְסֵם אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, רַק שְׂיִכְתָּב בְּאִיזוֹ שְׁעָה צְרִיכִים לְדַבֵּר.

נָא לְרַשְׁם דְּחוּף שְׂמוֹת בְּעֲנִיָּן קוֹינטֶרְסִים נִגְדַּת הַפְּלוֹת.

פּה תּמָצָא קוּנְטֶרס "זֶה נִשְׁמַע טוֹב" שֶׁהִגַּתִּי עִכְשָׁו, וְהִיָּה מְצַרְרָף לְזֶה מִכְתָּבִים, גַּא לְהַכְנִיסֵם לְ"אָשֶׁר בּנחל".

הַמְצָפָה לְתִשׁוּבָה...

כּוּז תּלג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ה שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין עוֹד דְּבָר גְּדוֹל מְזֻכָּוֹת הַרְבִּים, וְלִכֵּן רָאִה לְשַׁמַּח מְאֹד עַל גְּדוֹל מַעֲלַת זְכוּתְךָ שֵׁישׁ לָךְ, בְּזֶה שִׁאֲתָה מְצִלִּים בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת הַדְּרָשָׁה שְׁאֲנִי דוֹרֵשׁ לְנָשִׁים, וְאֲתָה מְחַלֵּק אֶת זֶה בִּיגִיָּהֵן, וְזֶה דְּבָר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְלִכֵּן רָאִה לְהַמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדָה קְדוּשָׁה זוֹ, כִּי לְהַכְנִיס בְּכַנִּי-אָדָם הַרְהוּרֵי תִשׁוּבָה — אֵין לְמַעַלָּה מְזֶה, אֲשֶׁרִי מִי שֵׁישׁ לוֹ חֵלֶק בְּזֻכּוֹת הַרְבִּים, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

גַּא וְגַא אֵל תּפּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וּרְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּז תּלד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ה שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם אֶל ... וְ... שִׁיחִיו.

אוֹדוֹת הַקּוּנְטֶרסִים "זוֹ אֲדָר" כֶּף קוֹרְאִים אֶת זֶה בְּעוֹלָם הַתּרְדֵּי,

וְכָף כְּתוּב בְּסִפְרֵי, וְלֹא צְרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל עַל הַדְּקוּק שֶׁל הַלְשׁוֹן, וְכֵן קוֹנְטְרַס "תְּסַתְּכְלוּ טוֹב" זֶה מְבֹטָא עִמָּמִי, אִיף שְׁבַנֵי-אָדָם מְדַבְּרִים לְזוּלָת — תְּסַתְּכְלוּ טוֹב, כִּי עַקֵּר הַתְּכָלִית שֶׁל הַקוֹנְטְרַסִּים לְמִשְׁךְ אֶת עֵינַי הָאָדָם בְּרַחוּב, וּלְקַרְבוֹ אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אוֹדוֹת הַמְּסֻפְּרִים, הַיּוֹם אֲנִי מְכִינַן רְשִׁימַת סֵדֵר הַקוֹנְטְרַסִּים חֶלֶק כ"ה, וְשֵׁם תְּכַנִּיס אֶת זֶה.

תִּשְׁאַל אֶת ... מַה בְּקִשְׁר לְמוֹדְעוֹת שֶׁל הַכְּנֶס.

הַמְצִיפָה לְתִשׁוּבָה מְהִירָה...

כִּז תִּלְהָ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר מְשֻׁפְּטִים, כ"ה שְׁבֻט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הִנֵּה בְּדַבַּר הַרְשִׁימָה שֶׁשְּׁלַחְתִּי לְךָ כְּבָר, וְאֶשְׁלַח עוֹד פְּעַם, "ז' אָדָר" הוּא בְּכַרְךָ כ"ד, קוֹנְטְרַס י"ד, כְּאֲשֶׁר תִּרְאֶה בְּעֵינֶיךָ, "יוֹסֵף הַצְּדִיק" הוּא בְּכַרְךָ כ"ה, קוֹנְטְרַס ה', כְּאֲשֶׁר תִּרְאֶה בְּעֵינֶיךָ, "שְׁנֵה טוֹבָה" הוּא בְּכַרְךָ כ"ה, קוֹנְטְרַס ט"ו, וְאֶקְנֶה שֶׁהַכֵּל עַל נִכּוֹן.

אוֹדוֹת הַהִסְכָּמוֹת, אִם זֶה לַחֲזַן, לֹא כְּדָאִי לְהַכְּנִס בְּלַחֲזַן, כָּל דְּבָר שֶׁמְלַחֲזִין אוֹתְךָ תוֹרִיד מִמֶּךָ. מַה טוֹב וּמַה נְעִים, אִם יִדְפֵּס עִם הַהִסְכָּמוֹת, אֲבָל אִם לֹא יִגְמַר עַד אַז — מַה בְּכָךְ, וְהַטוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה, אֶקְנֶה שֶׁהַקוֹנְטְרַס "ז' אָדָר" יֵצֵא יָפָה, וְהֵאבְרֶךְ ... הַגִּיָּה.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּז תּלוּ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר משפטים, כ"ה שבט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינְתוֹ תָּמִיד.

מֵאֵד מֵאֵד אֲבָקֶשׁ אֶת כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, לְמַעַן הַצֵּלַת
קְהֵלֵתֵנוּ, עֲלֵינוּ לְהַמְשִׁיךְ לֹמֵר בְּכָל יוֹם שְׁנֵי וַחֲמִישֵׁי בְּעֵת פְּתִיחַת
הָאָרוֹן, וְכָל שְׁבַת-קֹדֶשׁ בִּבְקָר וּבְמִנְחָה — מִזְמוֹר ק"ט, וְכָל הַקְּלָלוֹת
שֶׁקָּלַל דָּוִד הַמֶּלֶךְ אֶת שׁוֹנְאָיו, שְׁיִפְלוּ עַל רֹאשׁ שׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ,
כִּי אֵין כַּחֲנוּ אֶלָּא בְּפֶה, וְזֶה מֵה שֶׁנִּשְׁאַר לָנוּ — רַק לְהַתְּפַלֵּל
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַרְשָׁעִים הַרוֹצִים לְהַרְעֵ לָנוּ, שְׁיִפֹּל הָרַע עַל
רֹאשָׁם, כִּי הֵם לְקַחוּ עוֹרֶכֶת-דִּין וְכוּ', שֶׁהִיא תִטְפֹּל בָּנוּ וְכוּ', יַעֲזֹר
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִיא וְכָל אַחֲזַת מְרַעֲיָה יִהְיוּ עֲסוּקִים עִם עֲצָמָם,
וַיַּעֲזְבוּ אוֹתָנוּ כָּבֵר. לְמִי עֲשִׂינוּ רַע בְּמִשְׁךְ כָּל הַשָּׁנִים שֶׁאַנְחָנוּ גָרִים
פֶּה?! לְמִי הִפְרַעְנוּ?! וְלָכֵן עֲלֵינוּ רַק לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַכְּלִי נֶשֶׁק שֶׁלָּנוּ
— שֶׁהוּא תְּפִלָּה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁשָּׁמַע אֶת תְּפִלַּת דָּוִד הַמֶּלֶךְ,
וְהִפִּיל אֶת שׁוֹנְאָיו, כֵּן יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתֵנוּ, וַיִּפִּיל שׁוֹנְאֵינוּ תַּחֲתָנוּ.

הַכָּפַל הַדָּבָר, תִּהְיוּ חֲזָקִים בְּזֶה, וְאַל תִּפְחָדוּ מִשׁוּם בְּרִיָּה
שֶׁבְעוֹלָם שְׂרוּצָה לְהַחֲלִישׁ אֶתְכֶם מִלֹּמֵר אֶת מִזְמוֹר ק"ט, כִּי אֲנִי
רוֹאֶה שֶׁזֶה הַתְּחִיל לַעֲשׂוֹת פְּעֻלוֹת גְּדוּלוֹת, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁנִּצְלַל כָּבֵר מִכָּל אֵלוּ הַמְרַעִים לָנוּ, וַיִּתְהַפֵּךְ הַכָּל לְטוֹבָה.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצֵּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ה שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ שְׂאֵת לֹמְדָת שְׁעוֹר בְּאַמוּנַת חֻכְמִים עִם נְשׁוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַתְּרַבֵּינָה הַנְּשִׁים, וְתַאֲרִיכִי בְּשִׂיחוֹת וּבִסְפּוּרִים בְּאַמוּנַת צְדִיקִים, שְׁזֵה הַיְסוּד בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, כְּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), שְׁעַל-יְדֵי אַמוּנַת חֻכְמִים, הָאָדָם יוֹדֵעַ אִיךָ לְהִתְנַהֵג וְכוּ' וְכוּ', וְלִכְן תְּדַבְּרִי הַרְבֵּה מְאַמוּנַת חֻכְמִים, וְאֵל תִּפְחָדִי מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְתַקְיָמִי מִהַ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים קיט):
 "וְאֹדְבָרָה בְּעִדּוּתֶיךָ נִגְדַּד מְלָכִים וְלֹא אָבוֹשׁ."

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבּוֹדָאֵי תַתְּבָרְכִי מִמְּעוֹן הַבְּרָכוֹת.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ה שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
 נְצַח.

בְּאֵתִי לְבָרַךְ אֶתְכֶם בְּרַפְת "מְזֹל טוֹב" חֲמָה עַל הַלְדַת הַנִּכְבְּדָה הַיְקָרָה, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַרְוּוּ רַב גַּחַת מִמְּנָה וּמְכָל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לְכֶם שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה, וְשִׂתְּנֹפוּ לְצֵאת מְכָל צְרוּתֵיכֶם וְכֹל חוֹבוֹתֵיכֶם, וְיִהְיֶה לְכֶם רַק טוֹב כָּל הַיָּמִים.

חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּבָא בִתְרָא קמא): "בֵּית תַּחֲלָה סִימָן יָפָה

לְבָנִים", יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִבֵּת הַזֹּאת תִּהְיֶה סִימָן טוֹב וּמִזֶּל טוֹב לְכָל הַיְלָדִים שְׂיֵצְאוּ עוֹד מִבְּתֻכֶם תַּחֲיָה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּיל לְבַעַד בְּתֻכֶם, שֶׁתִּהְיֶה בְּרִיאָה לְגַמְרֵי וְתִתְאוּשֵׁשׁ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר מִכֶּם רַק בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּז תלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ה שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

בְּאֵתִי בְּשׁוֹרוֹתִים אֵלֶּה לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חָנָם שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּדִי, שֶׁהֲרִשִׁית לְבַעַלְךָ שְׂיִסַּע אֵתִי כַּמָּה נְסִיעוֹת נְחוּצוֹת, וַיִּשְׁמַשׁ אוֹתִי בְּדִרְךָ, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה, אֲנִי בְּאֵמַת מִבְּקֶשׁ סְלִיחָה וּמְחִילָה, שְׂאֲנִי לוֹקֵחַ לָךְ אֶת בְּעַלְךָ וְכוּ', אִךְ אֲנִי מְקַנָּה, שֶׁהַזְכוּת הַזֹּאת תִּמְשִׁיךְ לָכֶם שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדֵיכֶם, וְתִהְיֶה לָכֶם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעוֹ, וְתִזְכּוּ לְצֵאת מִכָּל צָרוֹתֵיכֶם וְחוּבוֹתֵיכֶם, וְיִהְיֶה לָכֶם אִךְ טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּיל לְבַעַדְכֶם, שֶׁתֵּצְאוּ מִכָּל צָרוֹתֵיכֶם וְחוּבוֹתֵיכֶם, וְשִׁיתְרַחֵב לָכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחוֹנֵינוּ, וְיִהְיֶה לָכֶם נַחַת מִכָּל יְלָדֵיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּז תמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ה שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

חֲשַׁבְתִּי הַרְבֵּה מְאֹד, וּבֹאֲתִי לְיַדִּי מִסְקֵנָה, שְׁצַרְיִכִּים מְאֹד מְאֹד
 לְשֹׁמֵר עִם הַמִּכְתָּב שְׁאַתָּה רוֹצֵה לְמַסֵּר לְ... כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם יְכוּל
 לְעֲשׂוֹת מִזֶּה מִי יוֹדֵעַ מַה וְכוּ' וְכוּ', כִּי הוּא רַמְאִי וְצָבוּעַ וְשֶׁקֶרֶן,
 יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, וְצַרְיִכִּים מְאֹד לְשֹׁמֵר מִמֶּנּוּ, כִּי הוּא מְבַשֵּׁל לָנוּ אֵיזָה
 תְּרַגֵּיל וְכוּ' וְכוּ'.

נָא וְנָא תִּבְקֶשׂ אֶת כָּל הַיְלָדִים — הֵן הַבָּנִים וְהֵן הַבָּנוֹת, שְׂיִגִּידוּ
 אֶת מְזֻמּוֹר ק"ט, שְׁהַמְזֻמּוֹר הַזֶּה אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ עַל שׁוֹנְאָיו, בֶּן יַעֲזֹר
 לָנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁפָל הַקְּלָלוֹת שֶׁקָּלַל דָּוִד הַמֶּלֶךְ אֶת שׁוֹנְאָיו,
 שְׂיִפְּלוּ עַל רֹאשׁ שׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ, וְיַעֲזְבוּ אוֹתָנוּ כְּכֹר, מַה הֵם
 רוֹצִים מֵאֹתָנוּ?! סֵתֶם רוֹדְפִים אוֹתָנוּ עַל לֹא דְבַר, וְלֹא עֲשִׂינוּ לְשׁוּם
 בְּרִיָּה עֲוֹלָה, וְלֹא נַעֲשֶׂה לְאַף אֶחָד עֲוֹלָה, מַה כָּל-כֶּף הַתְּלַבְּשׁוּ עֲלֵינוּ;
 יִשְׁלַם לָהֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּגִמּוּלָם, וְיִתְבַטְּלוּ לְגִמְרֵי, וְכָל אֶחָד
 יִהְיֶה עָסוּק בְּמַחֲלָתוֹ, וְיַעֲזֹב אוֹתָנוּ כְּכֹר.

הַכֶּפֶל הַדָּבָר שֶׁהַבָּנִים וְהַבָּנוֹת יֹאמְרוּ בְּכָל יוֹם מְזֻמּוֹר ק"ט,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲזַכֶּה לְהַנְצִיל מִהַסֵּמ"ך-מ"ם הַרְשָׁע וְגַגְדָּא דְלִיָּה, וְכָל
 אַחֲזַת מְרַעְהוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחַם וְיַחֲמַל עָלַי — הֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת וְהֵן
 בְּרוּחָנִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ תּמּא.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר מִשְׁפָּטִים, כ"ו שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ...
 נְרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מַה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים

שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל תִּשְׁבַּר מְשׁוּם דְּבַר, וְעֲלִיךָ לְזִכֹּר שֶׁהִקְהִלָּה שְׁלָנוּ הִיא קֵהֶלֶה נְסִית, וְעַל־כֵּן לֹא שִׁיךְ לְשֵׁאל קְשִׁיּוֹת, לָמָּה לְהֵהוּא יֵשׁ וְלָנוּ אֵינן, לָמָּה לֹו הוֹלֵךְ הַכֹּל בְּקִלּוֹת, וְלָנוּ הוֹלֵךְ הַכֹּל קָשָׁה, כִּי כָּל קִיּוּמָנוּ הוּא גַם אֶחָד גְּדוֹל, וְתִהְיֶה לָּאֵל, יֵשׁ לָנוּ קֵהֶלֶה יָפָה מְאֹד, זְכִינּוּ לְהִקְיָם צָבָא לְהִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כִּי בְּכִלְלִיּוֹת הִקְהִלָּה מְאֹד יָפָה, וְהִילָדִים מְקַבְּלִים חֲנוּךְ שֶׁל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ, דְּבַר שְׂאִין בְּשׁוּם מְקוּם בְּעוֹלָם, וְכֵן הִילָדִים מִתְחַתְּנִים סְמוּךְ לְפָרְקָם, וְנִצְלִים מִעֲבָרוֹת, בּוֹדָאֵי וּבּוֹדָאֵי יֵשׁ עוֹד מָה לְתַקֵּן, עִם כָּל זֹאת עֲלִינוּ לְשִׁמְחָה עִם מָה שְׂיֵשׁ לָנוּ, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל וְלְהִתְבַּלְבֵּל מְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, וְעַל־כֵּן שְׁלֹא תִהְיֶה לָךְ שׁוּם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת — לָמָּה הוֹלֵךְ לָנוּ כָּל־כָּף קָשָׁה, כִּי כָּל דְּבַר שֶׁבְּקִדְשָׁה הוֹלֵךְ קָשָׁה, וְכַמָּה שֶׁהַדְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל, הוֹלֵךְ יוֹתֵר קָשָׁה.

פֶּה תִקְבֵּל כַּמָּה מְכַתְּבִים, וְתִמְסַר אוֹתָם לִיעֲדָם, וּבְפָרֵט הַמְּכַתֵּב שֶׁל ... תִּמְסַר לוֹ תְּכַיּוּמִיד אַחַר הַזְּמַן שֶׁל מוֹצָאֵי שַׁבָּת, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ.

הַמְּאַחַל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כז תמב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְר מְשֻׁפְּטִים, כ"ו שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוּמָנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגְּרִים בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

הַיּוֹת שֶׁשְׁמוּעָה מִתְהַלְכֶת כְּאֵלוּ יֵשׁ לִי אֵילוּ מְגַעִים בְּעִנְיָי שְׁלוֹם עִם הַסְּמ"ך־מ"ם וְכוּ', עֲלֵי לְהוֹדִיעַ לָכֶם בְּרִישׁ גְּלִי, כִּי זוֹ אַחַת מִהַתְּחַבּוּלוֹת שֶׁל הַסְּמ"ך־מ"ם, שְׁמוּצִיא קוֹל בְּמוֹשָׁבָה כְּאֵלוּ אֲנַחְנוּ בְּמַגְעִים אֲתוּ, עֲלֵי לְהִצְהִיר בְּפָנֵיכֶם, שֶׁהָאָדָם הַזֶּה הוּא רָשָׁע מְרָשָׁע, שׁוֹנֵא יִשְׂרָאֵל, יוֹתֵר גְּרוּעַ מִרְפוּרְמִי, וְהֵנָּה יוֹצֵאִים לְהַפְגִּין מֵאוֹת אֲלִפֵי וּרְב רַבּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל נִגְדַּד הַרְפוּרְמִים, וְהֵנָּה בִּינֵינוּ מִסְתוֹבֵב

אָחד שְׁהוּא יוֹתֵר גְּרוּעַ מֵהֶם, וּמָה שׁיִף לַעֲשׂוֹת אֶתוֹ שְׁלוֹם?! וּבִפְרֹט שְׁלֹא־חֲרוּנָה הַכְּבִיד אֶת יָדוֹ נִגְדָנוּ, יִמַח שְׁמוֹ, וּשְׁלוּחָיו אוֹמְרִים בְּפִרוּשׁ שֶׁהֵם יַעֲקְרוּ אוֹתָנוּ מִכָּאן... וְלָנוּ אֵין עֲצָה אַחֲרָת, אֶלָּא לֹאמַר מְזִמּוֹר ק"ט בְּצַבּוֹר בְּעֵת פְּתִיחַת הָאָרוֹן, שְׁאֵז הוּא עֵת רְצוֹן, שְׁאֲנָשִׁים, נָשִׁים וְטָף יִגִּידוּ אֶת זֶה בְּכּוֹנָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַעֲנִישׁ אֶת שׁוֹנְאֵי דוֹד הַמֶּלֶךְ, יַעֲנִישׁ אֶת שׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ, וְיִפְלוּ עֲלֵיהֶם כָּל הַקְּלָלוֹת שְׁקַלְלֵ דוֹד הַמֶּלֶךְ אֶת שׁוֹנְאָיו, אֵין לָנוּ עֲצָה אַחֲרָת אֶלָּא תְּפִלָּה, זֶה הַכְּלִי וַיֵּן שְׁלָנוּ. וְלָכֵן אֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶת כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, שְׁתֹּאמְרוּ אֶת מְזִמּוֹר ק"ט עַל הַסֵּם"ף-מ"ם וְעַל גְּנֻדָּא דְלֵיהּ, וְעַל כָּל הַמְצַעְרִים אוֹתָנוּ, הַגִּיעַ הַזְּמַן שְׁנִשְׁפֹּף שִׁיחַתָנוּ וְתִפְלָתָנוּ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שִׁיחֹס וְיִרְחֵם עָלֵינוּ, שְׁנִזְכֶּה לְצֵאת מֵהַפַּח הַיְקוּשׁ שְׁנִפְּלָנוּ לְשֵׁם.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, רַק הַתְּהִלִּים וְהַתְּפִלוֹת הוֹעִילוּ לָנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כז תמג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר מִשְׁפָּטִים, כ"ו שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ...

גְּרוּ יְאִיר.

אַחֲרֵי שֶׁהַתְּבוּנָתִי הֵיטֵב הֵיטֵב מֵה שְׁקוּרָה וְכוּ' וְכוּ', אֲנִי רוֹאֶה שְׁזוֹ סֵתֵם מִלְּפָדֵת בְּשִׁבְלֵנוּ, וְהַרְשַׁע הִזָּה, יִמַח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, אֲצִלוּ נִתְקַיֵּם מֵה שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲרוּבִין יט): רְשָׁעִים אֲפִלוּ עַל פְּתִיחַת שֶׁל גִּיהֵנוּם אֵינָם חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה; כִּי סוּף כָּל סוּף הָיָה מְדַבֵּר, מֵאַחַר שֶׁ... בָּא וְהַתְּחַנֵּן, שֶׁהֵיטֵב וְלֹא אֲשָׁרוּ לוֹ אֶת הַתְּקַצִּיב בְּמוֹעֵצָה הַדְּתִית, אֲזִי הוּא רוֹצֵה לְלָכֵת אֶתָּךְ בְּיַחַד כְּנִגְדָם וְכוּ', וְרַק זֶה הָיָה מְדַבֵּר, וְאֵיךְ פְּתֹאֵם צִץ הַסֵּם"ף-מ"ם עִם תְּכֵנִית שֶׁל שְׁלוֹם?! מִי בְּכָלֵל מְדַבֵּר מִמֶּנּוּ, מִי בְּכָלֵל מִתְעַנֵּן בּוֹ וְכוּ' וְכוּ', אֵיךְ הוּא בָּא לְתוֹךְ הַתְּמוּנָה!?

לזאת אָני מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ חַד מִשְׁמְעִית לְנִתְק אֶת כָּל הַקְּשָׁרִים, וְלִהְיִיד חַד מִשְׁמְעִית בְּשָׁמִי ל... בְּזֹאת תּוֹכִיחַ אֶת עֲצָמְךָ, אִם אַתָּה תִּצְדַּד בְּעֵבוֹר בֵּית-הַמִּדְרָשׁ שְׁלֹנוּ, אִז שִׁיךְ לְדַבֵּר, אָבֵל אִם לֹא — אֵין לָךְ מָה לְהִתְקַרֵּב אֵלֵינוּ, מִסְפִּיק עִם הַמְשָׁחִים וְכוּ' וְכוּ', אַתָּה ו... תִּסְתַּדֵּר פְּחוֹת אוֹ יוֹתֵר, אֶת הַפִּים וְהַחֲשֵׁמֶל בְּדַרְךְ לֹא דַרְךְ תּוֹכֵל לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ, אָבֵל מִהַמוֹעֵצָה הַדְּתִית לֹא יִהְיֶה לָנוּ כָּלוּם, וּפֹה מְדַבְּרִים מְרָשַׁע מְרָשַׁע, שׁוֹנֵא יִשְׂרָאֵל, רַפּוֹרְמִי יוֹתֵר טוֹב מִמֶּנּוּ, מָה שִׁיךְ אָפְלוֹ לְחַשֵּׁב לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ שְׁלוֹם, אֵיךְ בָּא כָּל הַסְּפוֹר וְהָוּה אָמִינָא לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ שְׁלוֹם, כָּל הָעֲנִיָּן הִזָּה 'שָׁמֹר לִי וְאֶשְׁמֹר לָךְ', ... צְרִיךְ אֶת הַמְשַׁכֶּתֶת שְׁלוֹ, אִז הוּא צְרִיךְ אֶת הָאֲצִבַּע בְּהַצְבָּעָה בְּמוֹעֵצָה לְטוֹבָתוֹ, וְאִנְחָנוּ צְרִיכִים אֶת הָאֲצִבַּע בְּהַצְבָּעָה לְטוֹבָתָנוּ, וְזֶה הַכֹּל, אֵיךְ צְרִיךְ לְהִתְעַרֵּב פֹּה הַסְּמ"ךְ-מ"ם; וְעַל-כֵּן אָנִי רוֹאֶה שְׁזוֹ סֵתָם מִלְכָּדֶת, וְאֵין עַל מָה לְדַבֵּר, וְאָנִי לֹא רוֹצֶה בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן שְׁתַּחֲתָם בְּשָׁמִי, כִּי אָנִי אֲנִלְהָ וְאֶפְרָסֵם אֶת דַּעֲתִי לְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁאֵיִן לִי פֹה עֵסֶק עִם הַסְּמ"ךְ-מ"ם בְּכָלֵל, אֲנִחָנוּ נִמְשִׁיךְ לְהִגִּיד אֶת הַמְזֻמּוֹר ק"ט, אֶת הַקְּלָלוֹת שֶׁקִּלַּל דָּוִד הַמֶּלֶךְ אֶת שׁוֹנְאָיו, וְאָנוּ מְבַקְשִׁים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שְׁיַעֲזֹבוּ אוֹתָנוּ, אֲנִחָנוּ סוֹבְלִים מִהַרְשַׁע מְרָשַׁע הִזָּה כְּכֹר שְׁלֹשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה, יוֹמָם וְלַיְלָה, שְׁבוּעַ אַחַר שְׁבוּעַ, חֲדָשׁ אַחַר חֲדָשׁ, שָׁנָה אַחַר שָׁנָה, הוּא אֵינוֹ חֲדָל לְמַסֵּר אוֹתָנוּ בְּכָל מִינֵי מְסִירוֹת, אֵיךְ אֲנִחָנוּ יְכוּלִים לְהַשְׁלִים עִם הַרְשַׁע מְרָשַׁע הִזָּה, אֵין עַל מָה לְדַבֵּר, קֹדֶם אֲנִחָנוּ צְרִיכִים לְרֹאוֹת תְּכִלִּית בְּשִׁטָּח, אִם הוּא יִצְבִּיעַ בְּעֵבוֹר בְּגִינַת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, לְטוֹבַת הָאוֹלָם, וְאִם לֹא גָבַה טוֹרָא בִּינֵינוּ, וּמָה שִׁיךְ אָפְלוֹ לְדַבֵּר, וְלָכֵן אָנִי מְאֹד רוֹצֶה שְׁתַּחֲקֶק בְּדַעֲתָךְ דְּבַר זֶה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ, הַעֲקֵר תַּחֲזִיק אֶת עֲצָמְךָ חֲזֹק, וְאֵל תִּתֵּן שְׁפִילוֹ אוֹתָךְ בְּפֹחַ, וּמְכַל שְׁכֵן שְׁלֹא יַחְלִישׁוּ אֶת דַּעֲתָךְ.

עֲלִיךְ לְדַעַת, שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, הַקְּהֵלָה שְׁלֹנוּ הִיא קְהֵלָה קְדוּשָׁה, וְעַל אֶף כָּל הַקְּשָׁיִים שְׁיֵשׁ לָנוּ מְכַל הַצְּדָדִים, שְׁאֵין בְּיַדֵּינוּ לְפָרְטָה אָפְלוֹ פְּרוּטָה אַחַת, אֶף אַחַד אֵינוֹ רוֹצֶה לַעֲזֹר לָנוּ, כָּל אַחַד עִם הַתְּרוּץ שְׁלוֹ, לְמַעֲשֶׂה אֵין לָנוּ אֶף אַחַד בְּזֶה הָעוֹלָם שְׁיַעֲזֹר לָנוּ —

רק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, ולכן העקר רק לבטח בהשם יתברך, ולא לבטח בשום בשר ודם, ואם גלף בצורה כזו — נצלית מאד. ולכן ראה להתחזק, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך.

גא ונא החזק מעמד ואל תשבר, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנעבר גם את הצרה הזו, ונזכה ונתבשר תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך שבת שלום...

כּוֹ תַמֵּד.

בצורת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר משפטים, כ"ו שבט ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי ה'קדש לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות ההפגנה וכו', דעתי היא תמיד להתרחק מכל מיני הפגנות, אך הפעם ממילא לא אפעל אצל כלם כלום, כי כל אחד חושב שהוא יפעל משהו בהפגנה, ובאמת הפל דמיון, כי אלו הרשעים מתגברים ומתפשטים מאד, והרפורמים ממילא מקבלים את כל התמיכה מהם, אזי מה שיך ללכת להפגין, הלא זה סתם צחוק וכו', לא יפעלו עם ההפגנה כלום, כי עם מדינה שיש להם צבא וכו' וכו', לא שיך להלחם, וחבל על הכחות, מה שכן צריכים הוא רק להקים יותר בתי כנסיות ומדרשות, ישיבות ותלמודי תורה, ובתי חנוך לבנות, ולגלות ולפרסם את האמונה הקדושה, וזוהי ההפגנה הכי גדולה, כי בימינו אלו אין עצה אחרת רק לגלות ולפרסם את הקדוש-ברוך-הוא, אשר אפלו בין החרדים צריכים רחמים רבים, שתהיה להם אמונה פשוטה בו יתברך, כי הכפירות והאפיקורסות מתפשטות מאד בעולם, ובאמת גם זה קשה לנו, כי הפיס ריק ואין בו וכו' וכו', וכל ההדפסה זה בדרך גס ממש, איך קמו עניינים ואביונים, ויוכלו להדפיס כל-כף הרבה ספרים, ולהפיץ

אותם בין נשמות ישראל, ולהחדיר אמונה פשוטה בו יתברך, עם כל זאת באתי לחזק ולאמץ ולעודד אותך שתמשיך, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שזנכה לשמע ולבשר בשורות משמחות.

אודות הכנס וכו', תאמין לי, שזה גם-כן נס בתוך נס, שהם קוראים אותי, פי כפי שנאת הסמ"ך-מ"ם עלי, גם זה נס, שלכל הפחות רוצים לשמע אותי ברבים; ובאמת אין לי בזה העולם מה לדבר, רק לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך, וזה היסוד והעקר, וזה היה הרצון של רבנו ז"ל — לגלות ולפרסם את האמונה הקדושה בנשמות ישראל, ובפרוש אמר (שיחות-הר"ן, סימן לג): אצל העולם האמונה דבר קטן, אבל אצלי האמונה דבר גדול מאד; והיום צריכים להלחם על אמונה פשוטה דיקא לא על קדושה ו'מדרגות' וכו' וכו', אלא על אמונה פשוטה, פי רב רבם של העולם נתפסו בכפירות ואפיקורסות — זה בכה וזה בכה וכו' וכו', פי כל זמן שאין אדם מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ואינו מבקש ומתחנן ממנו יתברך כל מה שהוא צריך, הוא מלא כפירות ואפיקורסות. וידוע מה שאמר ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, שמי שאין לו התבודדות, הסמ"ך-מ"ם לומד אתו בעל-פה "מורה נבוכים", הינו שנכנסים בו קשיות וספקות עליו יתברך, ועל-כן העקר רק לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא.

אני מקווה שכתבתי לך מספיק ודי, שתוכל לכתב את המסר לאנשי שלומנו, מה שכן יכולים הוא רק להפיץ את הקונטרסים, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לך שפע ברוחניות ושפע בגשמיותו ותזכה להדפיס מליוני קונטרסים, כי רק זו היא התרופה בדור הזה.

המאחל לך שבת שלום...

כּוּז תּמָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרַת מִשְׁפָּטִים, כִּי שְׁבֻט ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו נִצַּח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם.

מָה אֵמַר לָכֶם! רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי בְּאַמַּת אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מִחַיָּה וּמִהֵנָּה וּמְקִיִּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר — הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָו יִתְבָּרֵךְ, וּכְפִי שְׂאָדָם מְכַנִּיס בְּעֲצָמוֹ יִדְעוֹת אֱלוֹ, אֲזוּ כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֲרָת.

אוֹדוֹת שְׂאֲתָם רוֹצִים לְבוֹא לְגוֹר בְּיִבְנָאֵל וְכוּ', קִדְם תְּשַׁאֲרוּ פֹה לְשְׁבוּעַ אוֹ שְׁבוּעִים, וְתִרְאוּ אֵיךְ תִּתְאַקְלָמוּ, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְקַפֵּץ בְּבַת אַחַת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפִּיל לְבַעֲדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרַכְכֶם תְּמִיד.

הַמְּאַחֵל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כּוּז תּמוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרַת מִשְׁפָּטִים, כִּי שְׁבֻט ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ יֵאִיר.

פֹּה תִקְבַּל מִכְתָּב כָּלְלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׂרַצִּיתִי מְאֹד שֶׁתְּחַלֵּק אֶת זֶה בֵּין הַנָּשִׁים, כִּי זֶה מְאֹד מְכָרַח לְדַבֵּר אִתָּן.

הַעֲקוּר רְאוּה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפֻסִּים שְׁבַעוֹלָם, וְאַל

רלב אָשֶׁר כּוּז תּמוז — כּוּז תּמח בּנחל

תּפּל בּדַעַתְךָ כָּלֵל מְכַל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, רַק תּהִיָּה חֲזָק, וְעַל-יַדֵּי־זֶה תַצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּז תּמוז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יתְבַרַךְ, מוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מְשֻׁפָּטִים, כ"ז שְׁבַט ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַזֵּה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

מְאֹד מְאֹד רָצִיתִי, שְׁתַּשְׁתַּדְּלֶנָּה לְהִתְאַסֵּף בְּיוֹם רֵאשׁוֹן בְּלִילָה בְּשַׁעַת תּשַׁע בְּדִיּוֹק, בַּעַת הַדְּרָשָׁה שֵׁישׁ לִי לְהַעֲבִיר לָכֵן כַּמָּה עֲנִינִים מְאֹד נְחוּצִים, הַעוֹמְדִים עַל הַפָּרֶק, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּתְּאִסְפָּנָה כָּלֵכֵן יַחַד, וְנִזְכָּה לְדַבֵּר דְּבוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמְדַבְּרִים מְאֹד מְאֹד נְחוּצִים, שְׂאִינָם סוֹבְלִים דְּחוּי.

הַמֵּאחַל לָכֵן בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּז תּמח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יתְבַרַךְ, מוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מְשֻׁפָּטִים, כ"ז שְׁבַט ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר ... גֵּרוּ יֵאִיר, הַלּוֹמֵד בִּישִׁיבַת "דְּמֶשֶׁק אֵלִיעֶזֶר".

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

אוֹדוֹת כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת וְכוּ', הַעֲצָה לְלַכֵּת בְּכָל יוֹם בְּבִקְרָה לְמַקְוֶה, שְׂזֶה מְטַהֵר אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חַלְדָּה.

מִתָּר לְלַכֵּת גַּם בְּשַׁבַּת לְמַקְוֶה חַמָּה שְׂחַמְמָה קֹדֶם שַׁבַּת, וְאַפְלוּ בְּשַׁבַּת עַל-יַדֵּי שְׁעוֹן שַׁבַּת, וְאִין מַה לְהַחְמִיר.

מה טוב ומה נעים, אם תגרס הרבה משניות, כי משנ"ה אותיות
נשמ"ה, מי שגורס הרבה משניות, מזכך את הנפש שלו מכל מיני
חלדה, לזאת תעשה כל מיני פעלות שבעולם ללמד בכל יום
משניות, ואז טוב לך כל הימים.

נא ונא ראה לדבר בכל יום אליו יתברך, בזה תזכה לזכך את
המח מכל מיני שטיות, ולא תהיה לך שנאה וקנאה על אף אחר,
רק תשתוקק אל הקדוש-ברוך-הוא.

נא ונא ראה להיות בשמחה, ובזכות השמחה תזכה למצא את
בת זוגך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז תמט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר משפטים, כ"ז שבט ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר,
הלומד בישיבת "דמשק אליעזר".

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ותהיה בשמחה, ואל
תפתד משום דבר שבעולם, ושום שדכן שלא יבלבל לך את המח
ואת הדעת, ובנדאי את השדוף שלך אף אחד לא יוכל לקחת.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שבקרוב מאד תתחתן, רק
תהיה בשמחה, ותעבד מאד על נקדת השמחה, וכן תראה להתבודד
להקדוש-ברוך-הוא, לדבר לפניו יתברך כל מה שמעיק ומציק לך,
ותספר רק אליו יתברך כל העובר עליך, כי באמת אין לנו בזה
העולם רק את הקדוש-ברוך-הוא, ואשרי מי שחזק בזה, ואז טוב
לו כל הימים.

ראה להתמיד בלמוד משניות, כי הלמוד משניות מטהר את

הַנְּשָׂמָה מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וְאֵנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצְלִיחַ
 דְּרַבְרָב תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹ תַנּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֹת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִשְׁפָּטִים, כ"ז שְׁבֹט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל תְּלַמִּידֵי יְשִׁיבַת
 "דַּמְשֶׁק אֱלִיעֶזֶר" בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה
 שְׂכִינְתּוֹ תְּמִיד.

בְּאֵתִי לְחִזּוֹק וְלַעֲוֹדָד וּלְשִׂמְחָה אֲתָכֶם, בְּפָרֵט עֲכָשׁוּ, שְׁנֹכְנֵס חֲדָשׁ
 הַשְּׂמֻחָה, חֲדָשׁ אָדָר, רְאוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד בְּכָל יוֹם, וְלִרְקוֹד מְרַב שְׂמֻחָה,
 וּבּוֹדָאֵי בַחֲדָשׁ הַזֶּה תִּרְאוּ נִסִּים נִגְלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, הָעֶקֶר אֵל תִּפְחָדוּ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב
 לְהוֹשִׁיעַ, וְאֵנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁפַלְכֶם תִּתְחַתְּנוּ מֵהַ
 שְׂוִיתָר מֵהָר, הָעֶקֶר רְאוּ לְהַגִּיד אֶת הַתְּפִלוֹת הַמְדַפְּסוֹת בְּקוֹיִנְטָרַס
 "מְצִיאַת הַזְּוִיג", וְתִהְיוּ רְגִילִים בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 בּוֹדָאֵי תִהְיֶה לָכֶם יְשׁוּעָה גְדוֹלָה מְאֹד, הָעֶקֶר לֹא לְפָחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה
 שְׁבַעֲוֹלָם, מִשׁוּם שְׂדָכָן וּמִשׁוּם בְּדָחָן, אִף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא יְכוּל
 לְהַפְחִיד אֲתָכֶם וּלְהַחֲלִישׁ דַּעְתְּכֶם, כִּי עַל-יְדֵי תַקְוָה הַאֲמוּנָה
 שְׂמֵאֲמִינִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה זֹכִים לְנִסִּים נִפְלְאִים מְאֹד מְאֹד.

רְאוּ לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד מְשֻׁנּוֹת, כִּי הַלִּמּוּד מְשֻׁנּוֹת מְזַכֵּךְ אֶת
 הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים מַעֲלַת לִמּוּד
 מְשֻׁנּוֹת, הָיוּ עוֹסְקִים בָּזֶה תְּמִיד. וְלָכֵן רְאוּ לְהִתְחַזֵּק לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם
 מְשֻׁנּוֹת, וְאִז טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹ תְנָא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת מִשְׁפָּטִים, כ"ז שְׁבֹט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

מָאד מָאד רְצִיתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ טוֹבָה אִישִׁית, יַעַן שְׁהַמּוֹרָה ...
תַּחֲיָה יוֹצֵאת לְחַפְשָׁה, וְחִסְרָה לָנוּ מִמְּלֵאת מְקוֹם בְּכַתָּה, הִיָּה טוֹב
מָאד אִם אַתְּ יְכוּלָה לְהִיּוֹת מוֹרָה בְּכַתָּה שְׁלָה, וְאֶהְיֶה לָךְ אֶסִיר תּוֹדָה.

רְאִי לְהַתְחַזֵּק מָאד לְדַבֵּר עִם הַבָּנוֹת רַק אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית,
וּבְזָכוֹת זֶה תִזְכְּרִי לְבָנִים חַיִּים וְקַיָּמִים, רַק אֶל תִּתְיַאֲשִׁי, וְאִז תִּרְאִי
הַרְבֵּה דְבָרִים יָפִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹ תִנְבּ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת מִשְׁפָּטִים, כ"ז שְׁבֹט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ טוֹבָה אִישִׁית, יַעַן שְׁהַמּוֹרָה ... תַּחֲיָה יוֹצֵאת
לְחַפְשָׁת לָדָה, וְאִין לִי מִמְּלֵאת מְקוֹם לְכַתָּה שְׁלָה, אִם אֶפְשֶׁר לָךְ
לְקַחַת אֶת הַכַּתָּה הַזֹּאת, וְאֶהְיֶה לָךְ אֶסִיר תּוֹדָה עַל זֶה.

רְאִי לְהַתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִאֲמִינִי שֶׁהַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, וְאִז תִּרְאִי פְרִי בְטָן, בְּזָכוֹת שְׂאֵת מְלַמֶּדֶת
אֶת הַבָּנוֹת אֲמוּנָה, עַל-יְדֵי-זֶה תִזְכְּרִי גַם-כֵּן לְפְרִי בְטָן, וְנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּז תִּנְג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְשׁ לְסֹדֵר מְשֻׁפְּטִים, כ"ז שְׁבֻט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַחֲסֵד שֶׁעָשִׂית, שֶׁהַכְּנֻסָּת יָלַד שָׁל
הַמְּשֻׁפְּחָה הַחֲדָשָׁה שֶׁבָּאוּ לָגוּר בְּמַעֲוֹן, כִּי פְּשׁוּט חָבַל לָנוּ לְאַבֵּד
מְשֻׁפְּחוֹת טוֹבוֹת, וְאַתָּה יוֹדַעַת שֶׁקָּשָׁה מְאֹד עִם שְׁלֹשָׁה יְלָדִים בְּבֵית,
יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂזַכּוֹת הַמַּצְוָה הַזֹּאת תִּגַּן עָלֶיךָ תָּמִיד.

יֵשׁ שְׁפוּר גָּדוֹל אֲצֶל הַבֵּן שְׁלֶךְ ... יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁתְּרֹי מִמֶּנּוּ רַב נַחַת דְּקִדְשָׁה.

מְאֹד רְצִיתִי שֶׁתְּפָרְסָמִי בֵּין כָּל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהִלִּילָה
בְּשֻׁעָה תְּשַׁע, כְּלָן תְּבַאֲנָה אֶל הַשְּׁעוּר, כִּי יֵשׁ לִי לְדַבֵּר אֲלֵיָּהֶן דְּבָרִים
נְחוּצִים מְאֹד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּז תִּנְד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְשׁ לְסֹדֵר מְשֻׁפְּטִים, כ"ז שְׁבֻט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אַתָּה לֹא צְרִיכָה לְהַתְּבַלְּבֵל מִהֶאֱמָא, אֲנַחְנוּ נִמְשִׁיךְ לְהַגִּיד מְזֻמּוֹר
ק"ט, כִּי הַפַּעַם אֲנַחְנוּ לֹא נְנוּחַ, וְנִבְקַשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עַד שִׁיעֲשֶׂה
קֶץ לְכָל צְרוּחֵינוּ, כִּי הֵם כָּבֵר מְגֻזְמִים שְׂאוֹמְרִים פְּתוּחַ, שְׂרוּצִים
לְהַפְטִיר מֵאֲתָנוּ אַחַת וּלְתָמִיד. אֲבָל גִּרְאָה מִי יוֹתֵר חֲזָק, אֵין לָנוּ כַּחַ
אֶלָּא בַתְּפִלָּה, וְלִכֵּן אֲנִי אִישִׁית אֲמַרְתִּי לְנְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
שִׁמְשִׁיכוּ לְהַגִּיד מְזֻמּוֹר ק"ט, שְׁזֵה הַקְּלָלוֹת שֶׁקָּלַל דָּוִד הַמֶּלֶךְ אֶת

שׁוֹנְאִיו, וְזֶה יִתְקַיֵּם, וְכֹךְ אָנוּ מְבַקְשִׁים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, אִם לֹא יִחְזְרוּ
בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אֲזַי כָּל הַקְּלָלוֹת שֶׁקָּלַל דָּוִד הַמֶּלֶךְ אֶת שׁוֹנְאִיו,
שִׁיפְלוּ גַם עַל שׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ, אֵינִי לִי, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, לְהִתְבַּיֵּשׁ,
אֲדַרְבֶּה "וְאֲדַבְּרָה בְּעִדּוֹתַיךְ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אֲבוֹשׁ" (תהלים קיט, מו).

מְאֹד רְצִיתִי, שֶׁתִּפְרָסְמִי בֵּין נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהִלִּיחַ
תְּבִאָנָה כָּלֵן בְּשַׁעַת תְּשַׁע בְּדִיוֹק, כִּי יֵשׁ לִי הַרְבֵּה דְּבָרִים נְחוּצִים
לְדַבֵּר אֲלֵיָּךְ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּזְכָּה לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לִפְלֹ
בְדַעְתָּנוּ, כִּי בְּאֵמֶת עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְאֲשָׁרֵי מִי
שֶׁמְחַזֵּק מֵעַמֵּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּז תְּנָה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִשְׁפָּטִים, כ"ז שְׁבֹט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתִּשְׁלַח לִי רְשִׁימָה חֲדָשָׁה שֶׁל כָּל
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁנִּכְנְסוּ לְגוּר בֵּיבְנָאֵל, כִּי זֶה מְאֹד נִצְרָךְ לִי, וְאֲנִי
מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּזְכָּה לְהִתְחַזֵּק, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא
יֻכַּל לְשַׁבֵּר אוֹתָנוּ, אֲנַחְנוּ עוֹבְרִים עַכְשָׁיו נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, אֲבָל,
לְדַעְתִּי, זֶה הַבְּרוּר הָאֲחֵרוֹן, אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּצְא
מִהַצְּרוֹת, וְנִזְכָּה בְּאֵמֶת לְהִתְחַזֵּק.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּז תְּנִי.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִשְׁפָּטִים, כ"ז שְׁבֹט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שִׁיחִיו

נִצַּח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

מָה אָמַר לָךְ ... הֵיכָר לִי מְאֹד! כְּשֶׁבִקְרָתִי בְּתַלְמוּד תּוֹרָה וּכְשֶׁהִלְכְתִּי, הָיָה לִי פֶלֶא מְאֹד — לָמָּה לֹא רָאִיתִי אוֹתָךְ וְאֵת הַכֶּתֶה שְׁלָךְ, וְכָל הַזְמַן רְצִיתִי לִשְׁאֹל אֶת הַמְּנַהֵל ... גֵּרוּ יְאִיר, מָה אֶתָּךְ וְעַם הַכֶּתֶה שְׁלָךְ, וּפְשׁוּט יֵצֵא לִי מִהֲרֹאשׁ, כִּי בְעֵת בְּקוּרֵי בְּתַלְמוּד-תּוֹרָה, אִזּוּ בָּא הָאֲדָרִיכָל בְּעִנְיַן בֵּית-הַמְדַרְשׁ הַקָּיִים וְקוֹמַת הַגָּג, שֶׁהִסְמִיךְ-מִ"ם רְצָה לְסַגֵּר לָנוּ, הֵייתִי עֶסוּק מְאֹד לְהַסְבִּיר לוֹ וּלְהַנְחוֹת אוֹתוֹ בְּכַמָּה נְתוּנִים מָה עוֹשִׂים, וְכַנְרָאָה שֶׁיֵּצֵא לִי לְגַמְרֵי מִהֲרֹאשׁ לְבַקֵּר אֶת הַכֶּתֶה שְׁלָךְ, וְעַל-כֵּן אֶתָּךְ הִסְלִיחָה, כִּי זֶה לֹא הָיָה בְּכּוֹנֵה, וּבְבִקּוּרֵי הַבָּא, יְכוּל מְאֹד לְהִיּוֹת שְׁבוּעַ הַבָּא, אֲבַקֵּר רַק אֶת הַכֶּתֶה שְׁלָךְ, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנָיִם שְׁבַע עוֹלָם, הָעֵקֶר תִּשְׁתַּדְּלוּ שֶׁתִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם אֲהָבָה גְּדוֹלָה, וְהִבְנָה הַדְּרִית, כִּי זֶה הִיסוּד בְּשָׁלוֹם-בֵּית, וּכְשֵׁי אֲהָבָה וְהִבְנָה הַדְּרִית בֵּין הַזּוּג, אִזּוּ מְצַלִּיחִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וּמָה גַם שֶׁהִילְדִים זוֹכִים לִישׁוּב הַדַּעַת, כִּי כְשֶׁהָאָבָא וְהָאָמָא גָּרִים בְּשָׁלוֹם וְאֲהָבָה, זֶה עוֹשֶׂה רֶשֶׁם גְּדוֹל לְטוֹבָה עַל הַיְלָדִים, וְעַל-כֵּן תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם, שֶׁיִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם שָׁלוֹם וְאֲהָבָה, וְשׁוֹם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אֶתְכֶם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת אֶצְלָכֶם.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה הִיא הִיסוּד וְהָעֵקֶר בְּחַיֵּי הָאָדָם, וְאֲשֶׁרֵי הָאָדָם שֶׁתְּמִיד בְּשִׁמְחָה, שְׂאִזּוּ מְצַלִּיחַ תְּמִיד, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת הַצְּלָחָה, סִימָן א'): מִי שֶׁשִּׁמַּח תְּמִיד — מְצַלִּיחַ, וְאִם בְּנֵי-אָדָם הֵיוּ יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַשִּׁמְחָה, וְאֵל מָה זֶה מְבִיא, הֵיוּ תְּמִיד שִׁמְחִים וְעַלְיָזִים, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְשׁוֹם דְּבָר שְׁבַע עוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אֶתְכֶם, וְאִזּוּ תִרְאוּ נְסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תנו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר משפטים, כ"ז שבט ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו
נצח.

באתי לאחל לכם ברכת "מזל טוב" חמה ולבבית על הלקדת
בתכם, ועל נתינת השם, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתרוו רב נחת
מהבת הזו, רק תחזיקו את עצמכם עכשו ביחד, ואחד יעזר לשני,
כי עכשו יש לכם פבר התחייבות מאד מאד גדולה אחד לשני,
ועל-כן אני מאד מאד מבקש אתכם, שתשתדלו בכל מחיר להיות
בבית, לשמר אחד על השני, והקדוש-ברוך-הוא ירחיב לכם
בגשמיות וברוחניות גם יחד.

נא ונא ראו להיות שמחים ועליונים על המתנה שנתן לכם
הקדוש-ברוך-הוא, ואתם צריכים מאד מאד לשמר על הקשר
ביניכם, שיהיה באהבה גדולה ובהבנה הדדית.

וראה ... גרו יאיר, להיות הרבה יותר בבית, כדי להיות עם
אשתך והבת, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אתכם, ונשמע
ונתבשר אצלכם בשורות משמחות.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שתהיה לכם פרנסה בשפע, ולא
תצטרכו ללוות שום הלוואות, רק שתהיה לכם פרנסה והרחבת
הדעת, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כּוֹ תנח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְשׁ לְסֹדֵר מְשֻׁפְּטִים, כִּיזוּ שְׁבֹט ה'חֲשַׁנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבָךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְהַפְיֵץ, כִּי כָּל הַתְּקוּן שֶׁלָּךְ זֶה רַק הַפְּצָה, לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם לְכֻלָּם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְדַבֵּר עִם אַנְשִׁים שְׂאֵתָה מִפְּיֵךְ רַק אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יַדֵּי-זֶה יִמְחַל לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל מָה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ עַד עַכְשָׁו.

רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים שְׁבָעוּלָם, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים שְׁבָעוּלָם, וְאֵל תִּנְיַח אֶת הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת לְהַפְגִּס בְּךָ פְּרָגַע, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטוֹב, וְעוֹד תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, הָעֶקֶר רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ, וּתְחַזֵּק אֶת אִשְׁתְּךָ, וְתַהֲיוּ תְּמִיד שְׂמֵחִים וְעֹלִיזִים, וְעַל כָּלֵם — תִּרְאֶה לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הַתְּפִלָּה וְהַהֲתְבוֹדְדוֹת שְׂמַתְּפִלְלִים לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה עוֹלָה עַל הַכָּל, וְלִכֵּן תַּהֲיֶה חֲזָק מְאֹד בַּתְּפִלָּה וְהַהֲתְבוֹדְדוֹת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְעוֹד נִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תנט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר משפטים, כ"ז שבט ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל אהובי, תלמידי
... גרו יאיר.

אתה יודע שאתה חקוק בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, ולכן
אני מאד מבקש אותך, שאל תתחבר עם חברים רעים, כגון ... וכו',
כי לא יצא לך מהם שום דבר, רק תסתבך במשפטים, כי הם אנשים
אלימים, ולא כדאי לך בכלל להתעסק אתם, יעזור הקדוש־ברוך־
הוא, שתזכה כבר לשוב הדעת אמתי, ותתחיל להתבודד בכל יום
אליו יתברך אפלו חמש דקות, וכשאדם מדבר אל הקדוש־ברוך־
הוא, הוא הכי מאשר בחיים, ואין עוד אשר בחיים, כמי שמתבודד
אליו יתברך. ולכן תראה להתבודד בכל יום אליו יתברך, ועל־ידי־
זה תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש־ברוך־הוא.

ראה להתפלל בכל יום במנין, ואז לא תחסר לך פרנסה, ומי
שנזקק להתפלל במנין דיקא, הקדוש־ברוך־הוא משפיע עליו שפע
בפרנסה, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

נא ונא אל תתבלבל משום דבר שבעולם, כי גדול אדוננו ורב
להושיע, ואני מאד מקווה להקדוש־ברוך־הוא, שתהיה לך ברכה
והצלחה בכל מעשה ידיך.

ראה לקבץ לעצמך שעור כסדרן בכל יום, קצת במקרא, קצת
במשנה, קצת בגמרא, וקצת בהלכה, ואז תרגיש אדם אחר לגמרי.

ואף שאני יודע, שעובר עליך מה שעובר — קטנות וחלישות
הדעת ובלבולים, עם כל זאת ראה לצית אותי, ואז תרגיש לגמרי
אחרת.

נא ונא ראה להתזיק מעמד, ולבסוף תראה נסים נגלים שיעשה

עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עוֹד מַעֲט אֲשַׁתֵּךְ עוֹמֶדֶת לְלֶדֶת וְתִהְיֶה כְּכֹר אָבִא, וְרָצִיתִי מְאֹד, שְׁתִּהְיֶה כְּכֹר מִיִּשְׁב, וְלֹא תִסְתַּוֵּב עִם חֲבֵרִים רָעִים, אֲשֶׁר לֹא יָבִיאוּ לְךָ שׁוֹם דְּבָר, רְאֵה לְהִתְחִיל לְהִיּוֹת רָצִינִי, וְאֵז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

רַק הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ אֵת גְּדֹל הָאֱהָבָה שֵׁיֵשׁ לִי אֵלֶיךָ, וְאֲנִי רוֹצֶה לְרְאוֹת רַק אֵת הַטוֹב שְׁלֶךָ, וְנִכּוֹר תִּזְכֹּר אֵת הָאֱהָבָה וְהַקְרוֹב שְׁקִרְבַּתִּי אוֹתְךָ בְּהִיוֹתְךָ אֵצְלִי, וְעַל-כֵּן אֲנִי רוֹצֶה מְאֹד מְאֹד שְׁתִּמְשֵׁךְ הָאֱהָבָה הַזֶּה, כִּי אֶתָּה חֲקוּק לִי בְּפִנְיָמִיּוֹת נִפְשִׁי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם, לֹא לְהִתְחַבֵּר עִם חֲבֵרִים רָעִים, שְׁסַתֵּם יִסְבְּכוּ אוֹתְךָ לְבִסּוּף עִם מְשֻׁטְרָה, וְזֶה בְּרוּר.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחַ מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּז תַס.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קֶדֶשׁ לְסֹדֵר מְשֻׁפְּטִים, כ"ז שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ נְצַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֵת מְכַתְּבְּכֶם, וּמְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִכֶּם, שְׁהִתְחַלְתֶּם לְהַסְתַּדֵּר, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדְאִי לֹא יַעֲזוֹב אֶתְכֶם, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַעֲקֵר תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד שְׁיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם וְאֱהָבָה וְהַבְּנָה הַדְּדִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחוּ דְּרַכְּכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחַ מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תסא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, כ"ט שבט ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד אני מצטער בצערך מה שעובר עליך.

לדעתי, זה כלום, אלא את עכשו במתח מאד חזק בענין הבר-מצוה — מה יהיה ואיך יהיה, אזי את בלחץ גדול, ויש לך פאבים, אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שהכל יעבר, ואין לך מה לדאג, תהיה שמחה מאד מאד יפה, ואני בעזרתו יתברך שמו, אהיה בשמחתכם, ותאמינו לי, שרציתי לעשות לכם הפתעה ולבוא פתאם, אף מאחר שנולד רעיון הכנס, אזי נתגלה, אבל הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שהשמחה הזאת תהיה שמחה יפה מאד, ותמשיכי את השמחה כל השנה, העקר לא לדאג, והקדוש-ברוך-הוא בודאי יצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז תסב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, כ"ט שבט ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו נצח.

באתי לברך אתכם על התרומה שתורמתם בעבור אולם השמחות אלה ש"ח, בזכות זה הקדוש-ברוך-הוא יברך אתכם בברכות שמים ממעל, ויהיה לכם רב נחת מצאצאיכם וצאצאי צאצאיכם, ותמשיכו לראות רב נחת דקדשה מכל יוצאי חלציקם, ותתברכו מפי אל עליון.

נָא וְנָא רְאוּ לְהֵיוֹת חֻזְקִים בְּתַפְלָה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְתִבְקְשׁוּ כָּל
 מַה שְּׂאֲתֶם צְרִיכִים, וְתַפְלָה פּוֹעֵלֶת בְּעוֹלָם מַה שְּׂשׁוּם דְּבַר אֵינּוּ
 פּוֹעֵל, וְלִכֵּן תִּהְיוּ חֻזְקִים לְהַתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְהוּא יִתְבַּרְךָ
 בְּיָדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, וַיִּשְׁלַח לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי
 יְדֵיכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹ תסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַת תְּרוּמָה, כ"ט שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

בְּאֵתֵי לְבָרְךָ אוֹתָךְ בְּזִכּוֹת שְׁנִיתָ אֲלֵךְ ש"ח בְּעִבּוּר בְּנִין אוֹלָם
 הַשְּׂמֻחוֹת, שְׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִתֵּן לְךָ שְׂמֵחָה בְּלֵב, וְשִׂיחָה לְכֶם
 תָּמִיד בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדֵיכֶם, וַיְהִיֶּה לְךָ טוֹב בְּחַיִּים בְּזֶה
 וּבְבֹא לְנִצּוֹחַ נְצַחִים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹ תסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַת תְּרוּמָה, כ"ט שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... וְ... שִׂיחָיו נְצַח.

בְּאֵתֵי לְבָרְךָ אֶתְכֶם בְּזִכּוֹת הָאֵלֶךְ ש"ח שְׂתַרְמְתֶם בְּעִבּוּר הָאוֹלָם
 שְׂמֻחוֹת, שְׂתַתְּבַרְכוּ מִמְּעוֹן הַבְּרָכוֹת, וַיְהִיֶּה תָּמִיד שְׂמֵחָה בְּתוֹךְ הַבֵּית
 שְׁלָכֶם, וְלֹא תִדְעוּ מִשׁוּם צָרָה, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵר אֶת עַם
 יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַר אֶתְכֶם מִכָּל רָע, וַיִּשְׁפִּיעַ לְכֶם שְׂפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה
 בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדֵיכֶם.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, כ"ט שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

הִנֵּה חֹדֶשׁ הַשְּׂמֵחָה חֹדֶשׁ אֲדָר נִכְנָס, עָלִינוּ לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, וְעַקֵּר הַשְּׂמֵחָה הִיא
לְשִׂמְחָה בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, אֲנַחְנוּ מְאֻמִּינִים בּוֹ
יִתְבָּרַךְ, וּמוֹכְנִים לְמָסוֹר אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּעִבּוּרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזוֹ הַשְּׂמֵחָה
הַעוֹלָה עַל כָּל הַשְּׂמֵחוֹת, לְזֹאת רְאוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד.

... תַּחֲתֶיהָ! רְאֵי לְחִזּוֹק וּלְשִׂמְחָה אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר אֵין
עוֹד מְצוּהָ יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזֶּה, מְלַחֲזֵק אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְכֻלָּל
לְחִזּוֹק אֶת הַנְּשִׁים הָאֲחֵרוֹת — זֶה עוֹלָה עַל כָּל הַמְּצוּוֹת, כִּי לְצַעֲרֵנוּ
הַרֵב, מְסֻתּוֹכְבִּים אֲנָשִׁים שְׁבוּרִים רְצוּצִים, וְאֵין לָהֶם בְּחִיִּים כְּלוּם,
וּכְשָׁבָא אֶחָד, וּמְחִזּוֹק וּמְעוֹדֵד וּמְשִׂמַּח אוֹתָם, פְּשוּט מְצִיל אוֹתָם,
וְלֹזֶט אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֵלְקֶךָ בְּזֶה שֶׁתְּחַזְּקִי אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יָבִיא לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ.

... גֵּרוֹ יֵאִיר! רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּאֻמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִדַּע,
אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְאֲשֶׁר
דוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי וּמְדַבֵּר הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׂמֵדְבָרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְלָחָה נְצַחִית, הַצְלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין
לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כְּלָל. וְרַבְּנוּ ז"ל הַשְּׂאִיר לָנוּ מִתְּנָה יְקָרָה כְּזוֹ, לְדַבֵּר
תָּמִיד עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזוֹ יְשׁוּעָה גְּדוּלָה, כִּי מִה הֵיִינוּ עוֹשִׂים
בְּלִי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, כִּי כְּשֶׁאֲדָם מְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
הוּא יוֹדֵעַ אֶל מִי לְפָנוֹת בְּעֵת צָרָה. וְלִכֵּן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְתִרְאֶה נְסִים נִגְלִים, וּבְכַפְרֵט בְּחֹדֶשׁ
הַשְּׂמֵחָה הַזֶּה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתֵי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, כ"ט שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הָאִיר אֶת עֵינַי בְּשִׁדּוּךְ טוֹב בְּעִבּוּר בְּתַכְּסֵם,
וּכְדָאֵי לְעֵינַי בְּזוֹה, יֵשׁ בִּישִׁיבְתַנּוּ "דְּמִשְׁק אֱלִיעֶזֶר" בְּחוּר בְּשֵׁם ...
כְּדָאֵי לָכֶם לְהַתְעַנֵּן עַל הַבְּחוּר הַזֶּה, לְהַסְתַּכֵּל בְּמִדּוֹת שְׁלוֹ
וּבַהֲתַנְהִיגוֹת שְׁלוֹ, וּלְדַעֲתִי, זֶה יְכוּל לְהִיּוֹת שְׁדוּךְ טוֹב בְּעִבּוּר בְּתַכְּסֵם,
כִּי חָבַל שֶׁהִבַּת תַּחֲפָה, וְהִנֵּה אֲנִי בָּא בְּשָׁבוּעַ הַבָּא, וְאֲנִי מְאֹד מְקוּיָה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם יֵשׂא חֵן בְּעֵינֵיכֶם, נוֹכַל לְגַמֵּר אֶת זֶה בְּכִי
טוֹב, בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל טוֹב.

אוֹדוֹת הַבֵּן ... נְרוֹ יֵאִיר, רְאוּ מְאֹד לְהַזְהֵר, שְׁלֹא יִתְחַבֵּר עִם
חֲבָרִים לֹא רְצוּיִים, אֲדַרְבֵּה שְׂיִשֵּׁב בְּכַתֵּה לְמַעְלָה עִם שְׂאֵר הַחֲבָרִים,
אֲשֶׁר כָּלֵם יִצְלִיחוּ מְאֹד, רַק תַּעֲמְדוּ עָלָיו, אִם הוּא רוֹצֵה לְבוֹא אֶצְלִי,
שְׂיַחֲזוּר בְּכָל יוֹם עַל מַסְכַּת תַּעֲנִית, עַד שְׂתַהֲיֶה שְׁגוּרָה בְּפִיו.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתֵי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַהֲיֶה לָכֶם הַצְּלַחַה מְרַבָּה.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, כ"ט שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שְׂאֵתָה מִתְחַזֵּק, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַמִּיד תִּתְחַזֵּק, כִּי
בְּאֵמֶת אֵין בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְהַתּוֹרָה וְהַצְּדִיק,
וְכָכֵל שְׂאָדָם נִמְשָׁף אַחַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כֵּן נִמְשָׁף לְבוֹ לְלַמֵּד
הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְכָכֵל שְׂאָדָם לוֹמֵד תּוֹרָה, נִפְתָּח לְבוֹ לְקַבֵּל אֶת
הַצְּדִיק, שֶׁהוּא הַתְּחִינָה עֲצוּמָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלֹא לִפְלֵי בְּדַעְתּוֹ.

רְאֵה לְגֵרֶס בְּכָל יוֹם כַּמָּה וְכַמָּה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וְכַמָּה וְכַמָּה
דְּפֵי גְמָרָא, וְכַמָּה וְכַמָּה סִימָנִים שֶׁלְחֹן עָרוּף, כְּסֻדְרֵן דִּיקָא.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְהַתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם: עָרַב
וּבֹקֵר וְצַהֲרַיִם, וְכֵן תֵּצֵא לְהַתְּבוֹדֵד בֵּין הַהָרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִבְקֶשׁ
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂיִזְמִין לְךָ אֶת זְוִיגָךָ הַנִּכּוֹן מֵהַשָּׁמַיִם. אֲנִי מְקוּהָ
לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִקְרוֹב תִּמְצָא אֶת זְוִיגָךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי תְרוּמָה, כ"ט שְׁבַט ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

פֹּה תִקְבַּל מִכְתָּב כָּלְלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִרְאֶה לְעִשּׂוֹת
מִזֶּה צְלוּמִים, וְלַחֲלֹק אֶת זֶה בְּבֵית-סֵפֶר, שְׂיִבִיאוּ אֶת זֶה הַבֵּיתָה אֶל
הָאִמָּהוֹת, וְכֵן תִּמְסֹר אֶל הַגְּבֵרֶת ... תַּחֲיָה, שְׂתַחֲלַק אֶת זֶה בֵּין נִשּׁוֹת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי מָאד מָאד חָשׁוּב לִי, שְׂהַלִּילָה יְהִיָּה לֵיל שְׂמִיחָה
לְנָשִׁים, וּבִזְכוּת הַשְּׂמִיחָה נִזְכָּה לְהַכְנִיעַ אֶת קְלַפַּת הָמֵן-עֲמֶלֶק, יִמַּח
שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ועקר ההתחזקות הוא על-ידי אמונה פשוטה בו יתברך. ורבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן לג): מי שאין לו אמונה — חזיו אינם חיים; ולהפך מי שיש לו אמונה — החיים שלו הם חיים אחרים לגמרי. ועל-כך צריכים להתחזק מאד מאד באמונה פשוטה בו יתברך, ועל-ידי-זה וצל"ח דרבנו תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז תסט.

בצורת השם יתברך, יום שלישי לסדר תרומה, א' דראש-חדש אדר ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל פלליות נשות אנשי שלומנו היקרים, "חסדי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הו"ה עליהן ישרה שכנתו תמיד, וישמרון ויצילן מכל צרה וצוקה, מכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהן, אמן.

חסדי השם יתברך, שאני זוכה לכתב לכם מדברי רבנו ז"ל, כל זמן שאנחנו מלבשים בגוף גשמי וחקרי, אין לנו משג מה זה לדבר מעצות רבנו ז"ל. בכלל — כשיהודים מתקבצים יחד, נעשה רשם גדול בכל העולמות, עד כדי כך, שהבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע אמר: אם ישובו עשרה אנשים במחשבה אחת לחשב רק מהקדוש-ברוך-הוא, אזי שום מלאך ושׂרף לא יוכלו לעמד ביניהם. כל-כך חשוב הדבר, שעשרה אנשים מתקבצים יחד, ואפלו לא ידברו, אלא רק יחשבו יחד מהקדוש-ברוך-הוא, זה כבר עושה פעלה בכל העולמות, מכל שפן וכל שפן כשיושבין עשרה אנשים ומדברים מהקדוש-ברוך-הוא, השכינה שמה, ועל אחת כמה וכמה שיש שתי פעמים עשרה, שלש פעמים עשרה, ארבע וחקש פעמים עשרה וכו' וכו', אין לתאר את הרשם שעושה בשמים. לזאת אם אנו זוכים פעם בשבוע לדבר דבורי אמונה, לדבר מהקדוש-ברוך-

הוא, זה דבר גדול מאד. וכך רכנו בכל שבוע, נדבר גם השבוע הלכה, פרשת השבוע והשקפה.

הַלְכָה

נְדַבֵּר מֵעַנִּין הַבְּדֵלָה.

הַבְּדֵלָה בְּמוֹצָאֵי-שַׁבָּת, אוֹמֵר הַרְמַב"ם, שְׂוֹ מִצְוֹת עֲשֵׂה מְדַאוֹרֵיתָא כְּמוֹ קְדוּשָׁה, וְאֵי אֶפְשֵׁר לְהִתְחַמֵּק מִזֶּה, כִּי זֶה בְּכֻלָּל (שְׁמוֹת כ, ח): "זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ", הִינּוּ שְׁצָרִיף לְזַכְרוֹ וּלְקַדְּשׁוֹ בֵּין בְּכַנִּיסָתוֹ וּבֵין בִּיצִיאָתוֹ; בְּכַנִּיסַת שַׁבָּת — בְּקְדוּשָׁה, וּבִיצִיאַת שַׁבָּת — בְּהַבְּדֵלָה, שְׁתִּהְיֶה מְבַדֵּלַת הַשַּׁבָּת בְּקַדְּשָׁה בְּרֹאשׁ וּבִסּוּף. לְפִי זֶה, צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהַקְפִּיד עַל מִצְוֹת הַבְּדֵלָה, וְזֶה חוֹב גַּם לְנָשִׁים, שְׂאִסּוּר לְהֵן לְאָכַל לְפָנֵי שְׁשׁוּמְעוֹת הַבְּדֵלָה. לְזֹאת, עַל הַבְּעָלִים לִילֵךְ הַבֵּיתָה תַּכְף-וּמִיד אַחַר מְעֵרִיב, וְלֹא לְהִתְעַכֵּב זְמַן אָרוֹךְ, כִּדֵּי לֹא לְהַכְשִׁיל אֶת הַנָּשִׁים וְהַבָּנוֹת וְהַיְלָדִים הַקְּטַנִּים שְׁלֹא שְׁמָעוּ הַבְּדֵלָה, וְלֹא יֵאָכְלוּ קֹדֶם הַבְּדֵלָה; כִּי אִם אוֹכְלִים קֹדֶם הַבְּדֵלָה, בָּאָה מַחְלַת אֶסְכָּרָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן (מַחְלַת הַגְּרוֹן). לְזֹאת צְרִיכִים לְהִזְדַּרֵּז אַחַר הַתְּפִלָּה לְבּוֹא הַבֵּיתָה, וְלְהַבְדִּיל לְאִשָּׁה, לְבָנוֹת וְלִילָדִים הַקְּטַנִּים, וְלִכְלֹל בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה שְׁלֹא שְׁמָעוּ הַבְּדֵלָה עַדִּין. בְּמִנְהַגֵּי הַבְּדֵלָה יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה גְּסָחָאוֹת, שְׂאוּמְרִים פְּסוּקִים, כִּדֵּי שְׁיִהְיֶה סִימָן טוֹב וּמְזֵל טוֹב, וְכָל אֶחָד יִתְנַהֵג כְּפִי מִנְהַג אֲבוֹתָיו.

סֵדֵר הַהַבְּדֵלָה הוּא: זֵיִן, בְּשָׁמִים, גִּיר הַבְּדֵלָה, וְהַסִּימָן: זֵיבִיצִיָּה. עַל כּוֹס זֵיִן מְבָרְכִים הַגָּפֶן, וְאַחַר-כֵּן מְבָרְכִים עַל הַבְּשָׁמִים, כִּי בְּמוֹצָאֵי-שַׁבָּת הַנְּשָׁמָה יִתְרָה יוֹצֵאת, אֲזִי כִּדֵּי לְהַחֲיוֹת אֶת הַגּוּף, צְרִיכִים לְהָרִיחַ בְּשָׁמִים, אַחַר-כֵּן מְבָרְכִים עַל הַיָּר, כִּי בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, אוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּסָחִים גר.): גַּתָּן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא דָּעָה בְּאֶדָם הָרֹאשׁוֹן, וְטַחֲנָן שְׁתֵּי אֲבָנִים זוּ בְּזוּ וַיֵּצֵא מִהֵן אוֹר; וְזֶה הַתְּקוּן שֶׁל אָדָם הָרֹאשׁוֹן, שְׁחָשַׁב שְׁעַל-יְדֵי הָעוֹן שְׁלֹו שְׁחָטָא בְּעֵץ הַדַּעַת

טוב ורע — נחשף העולם, אזי הראהו הקדוש־ברוך־הוא, שהוא גם־כן יכול ליצר את האש. ולכן אנו עושים הבדלה עם הנר.

ואחר־כך אומרים ברכת הבדלה: "המבדיל בין קדש לחל, בין אור לחשך, בין יום השביעי לששת ימי המעשה" וכו', שזה עקר הברכה — להבדיל בין שבת לששת ימי החל, אשר זה מגלה את ההבדלה בין ישראל לעמים, כי בדיוק כמו שיש הפרש בין שבת לששת ימי החל, ובששת ימי החל מתר לעבד ובשבת אסור, כך הוא ההבדל בין ישראל לעמים, בין אור לחשך. אור זה מאיר, חשך זה מחשיך, עם ישראל הם אור העולם, כי הם מאמינים באל עולם, באחדות הפשוט, בלי שום שתוף כלל, ועל זה עם ישראל מוכנים למסור את נפשם בכל עת, בכל יום, בכל שעה ובכל רגע.

אבל אמות העולם אינם מכירים בהקדוש־ברוך־הוא, אבל בעבודה זרה, ואפלו אלו שכן מכירים בהקדוש־ברוך־הוא, אבל עובדים בשתוף, אין להם יחוד הני"ה ברוך הוא. וזו אחת המצוות משבע מצוות בני נח, שהם גם־כן מחיבים ביחוד ה', ועל זה גם הם מצוים — להאמין באחדות הבורא יתברך שמו, אבל אינם מקיימים את זאת, לזאת, הבדילנו הקדוש־ברוך־הוא מגויי הארצות, וכמו שיש הפרש בין שבת לששת ימי החל, בין אור לחשך, כך יש הפרש בין ישראל לגויים, ולא יועיל לריפורמים הרוצים לכולל את נשמות ישראל בין העמים, כי אנו עם יחידי, מאמינים ביחידו של עולם בהקדוש־ברוך־הוא, ואיננו מתבוללים עם הגויים, אין לנו שום עסק עמָהֶם.

אנו אומרים בתפלת מנחה של שבת: "אתה אָחַד וְשִׁמְךָ אָחַד וּמִי כַעֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אָחַד בְּאָרֶץ", שבת מורה על אחדות הבורא יתברך שמו. ומי שמחלל שבת, יש לו דין של גוי — כך פוסק הרמב"ם (הלכות שבת); והוא מוציא את עצמו מפלל ישראל, מסכן — אף שצוּעַק שְׁזוּ גִזְעָנוֹת, אֲבָל זו עֲבָדָה! בְּרַגַע שְׁאֲדָם מְחַלֵּל שְׁבֵת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, הוא מוציא עצמו מפלל ישראל, וּנְכַנְס בְּגֵדְרָא שֶׁל גּוֹי, שְׁהֵיִין שְׁנוּגָע בּוֹ אֲסוּר בְּשִׁתְיָה, כִּסְתָם יִנָּם שֶׁל גּוֹיִים. לְכֵן

עוֹשִׂים הַבְּדֵלָה בְּמוֹצְאֵי שַׁבָּת, לְהַבְדִּיל בֵּין שַׁבָּת לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֵל, בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ, לְהוֹרוֹת שְׁאֲנוּ עִם יַחֲדֵי הַמְּאֲמִינִים בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. לְזֹאת, זוֹהִי מִצְוָה גְדוֹלָה מְאֹד לְשֹׁמְעֵי הַבְּדֵלָה, וְאֶסוּר לְאָכַל בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן לְפָנֵי שְׂשׂוּמְעִים הַבְּדֵלָה. וְצָרִיכִים לְדַקְדַּק מְאֹד בְּמִצְוָה הַיְקָרָה הַזֹּאת.

נֹהֲגִים, שְׂאִין הָאִשָּׁה שׁוֹתָה מְכוּס יַיִן שֶׁל הַבְּדֵלָה, אֲבָל אֵת הַבְּשָׂמִים הִיא צָרִיכָה לְהַרִיחַ, וּלְבָרֵךְ: "בּוֹרָא מִיְיָ בְּשָׁמַיִם", וְגַם גֵּר עָלֶיהָ לְבָרֵךְ בְּרַכַּת "בּוֹרָא מְאֹרֵי הָאֵשׁ", וְלְשֹׁמְעֵי אֵת בְּרַכַּת הַבְּדֵלָה, וּלְכוּן אֶל אֲשֶׁר אוֹמְרִים: "הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֵל, בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֵׂה" וְכוּ'. וְאַנְחָנוּ מְבַדְּלִים מִהַגּוֹיִים, וְאִינָנוּ מִתְעַרְבִים עִמָּהֶם. וְכֵן הַדְּבָר, אִם, חֵס וְשָׁלוֹם, יֵשׁ אֶחָד הַמְּחַלֵּל שַׁבָּת, אֵין לָנוּ עֶסֶק אִתּוֹ. עָלִינוּ רַק לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׁפָל עִם יִשְׂרָאֵל יַחְזִרוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְכֻלָּם יִשְׁמְרוּ אֵת הַשַּׁבָּת, אֲבָל כָּל זְמַן שְׂאֲדָם מְחַלֵּל שַׁבָּת, עָלִינוּ לְשֹׁמֵר מְרַחֵק מִמֶּנּוּ. וְאֶפְלוּ שְׂאֲנוּ חַיִּים בְּמִשְׁפָּחָה שְׂבַחֲלָקָה מְחַלְלִים שַׁבָּת, אֲבָל עָלִינוּ לְזַכֵּר, שְׁלִצְעָרְנוּ הָרַב, מִי שְׂמַחֲלֵל שַׁבָּת, יֵשׁ לוֹ דִּין גּוֹי, וְאִינָנוּ נֹאמְן עַל שׁוֹם דְּבָר.

כִּי הַמְּחַלֵּל שַׁבָּת בְּפִרְהוּסָיָה, מְדַלִּיק אֹר בְּשַׁבָּת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. הַנוֹסֵעַ בְּשַׁבָּת, אֵיךְ הוּא יִהְיֶה נֹאמְן לְחַנּוּף אֵת הַיְלָדִים וְכוּ'?! וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד לֹא לְשַׁלַּח אֵת הַיְלָדִים לְמָקוֹם שֵׁישׁ בּוֹ חֵלוּל שַׁבָּת, כִּי הַיְלָדִים נִמְשָׁכִים מְאֹד אַחַר הָרַע, וְצָרִיכִים לְהַבְדִּילָם מֵהֶם כְּמוֹ שְׂמַבְדִּילִים בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לְכָל הָעַמִּים, וְכִמוֹ שְׂאֶסוּר לְשַׁלַּח יְלָדִים לְבֵית-סֵפֶר שֶׁל גּוֹיִים, כְּמוֹ-כֵן אֶסוּר לְשַׁלַּח יְלָדִים לְמָקוֹם שְׂמַחֲלָלִים שַׁבָּת, לְבֵית הַמְּחַלְלִים בּוֹ שַׁבָּת. וְזֹאת מְלַמֶּדֶת אוֹתָנוּ מִצְוֹת הַבְּדֵלָה, שְׂעָלִינוּ לִידַע, שְׂאֲנוּ מְבַדְּלִים מֵאֵלוֹ הַמְּחַלְלִים שַׁבָּת, וּמֵאֵלוֹ אֲמוֹת הָעוֹלָם וְהַגּוֹיִים.

וְזוֹ כָּל הַמְּלַחֲמָה הַיּוֹם, שְׂהַרִיפוּרְמִים, הַעַרְבֵי-רַב, רוֹצִים לְכוּלֵּל אֵת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל — הִיָּה לֹא תִהְיֶה, וְלֹא יִצְלִיחוּ, כִּי עִם יִשְׂרָאֵל

מֵאֲחֵדִים בְּיַחֲוֹד הַיְוָיָה יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּמוֹכְנִים לְמִסַּר נַפְשָׁם בְּעֵבֹר
אֲחֵדוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא יוֹעִיל לְאֶף אֶחָד.

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ — פְּרִשְׁת תְּרוּמָה.

וַיִּדְבֹר הַיְוָיָה אֶל מֹשֶׁה וְגו' וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ
אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִקְחוּ אֵת תְּרוּמָתִי" (שְׁמוֹת כה, א-ב); הוֹלְכִים לְבָנוֹת
מִקְדָּשׁ, מִשְׁכָּן, כִּי מִקְדָּשׁ נִקְרָא מִשְׁכָּן, וּמִשְׁכָּן נִקְרָא מִקְדָּשׁ, וְרִצָּה
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֵכַל אֶחָד יִהְיֶה חֵלֶק בְּבִגְדֵי הַמִּשְׁכָּן, בְּבִגְדֵי
בֵית-הַמִּקְדָּשׁ, וְכָל אֶחָד יָבִיא כָּפִי יְכַלְתּוּ, אֶחָד יָכוֹל לְהֵבִיא זָהָב,
אֶחָד יָכוֹל לְהֵבִיא כֶּסֶף, אוֹ נְחֹשֶׁת, אוֹ אַרְגָּמָן, אוֹ שֵׁשׁ, תוֹלַעַת שָׁנִי
וְכוֹ' וְכוֹ', כָּל אֶחָד יָבִיא מִשְׁהוֹ, וּמִזָּה נִבְנָה הַמִּשְׁכָּן.

כְּתוּב בְּמִדְרָשׁ אֲגָדָה: קִרַּח הָיָה אֶחָד מֵהַעֲשִׂירִים הַגְּדוֹלִים
בְּעוֹלָם, עַד כְּדֵי כֶּף, שֶׁהִגְמָרָא מְסַפֶּרֶת, שֶׁשָּׁלַשׁ מֵאוֹת גְּמָלִים נִשְׂאוּ
רַק אֵת הַמִּפְתָּחוֹת שֶׁל אוֹצְרוֹת קִרַּח; הֵינּוּ עֲשִׂירוֹתוֹ הֵיטָה בְּמִבְנֵים
עֲנֻקִיִּים, וְכָל-כֶּף הִרְבֵּה מִבְנִים הָיוּ לוֹ, עַד שֶׁהָיוּ שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת גְּמָלִים
נוֹשְׂאִים אֵת מִפְתָּחוֹת הַמִּבְנִים הַלָּלוּ. תִּתְאַרְוּ לְעֶצְמְכֶם, אִיזוֹ עֲשִׂירוֹת
הַיָּא זוֹ! וְכִמָּה דָלְתוֹת יְכוֹלִים לְפַתַּח עִם אֶלְפֵי אֶלְפֵי מִפְתָּחוֹת. וְזוֹ
הֵיטָה עֲשִׂירוֹת קִרַּח. וּבִשְׁעָה שֶׁמֹּשֶׁה רִבְּנוּ בָּא וּבִקֵּשׁ בְּשֵׁם הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּל אֶחָד יִנְדָּב מִשְׁהוֹ בְּשִׁבִיל הַמִּקְדָּשׁ וְהַמִּשְׁכָּן. בָּא קִרַּח
וְאָמַר לְמֹשֶׁה רִבְּנוּ: לָמָּה לָךְ לֵילֶךְ אֶל כָּל יְהוּדֵי, שָׂזָה יָבִיא לָךְ קָצֵת
זָהָב, אַחַר יָבִיא קָצֵת כֶּסֶף, פְּלוּנֵי יָבִיא קָצֵת נְחֹשֶׁת, וְאֶלְמוּנֵי יָבִיא
לָךְ קָצֵת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְכוֹ', אֲנִי קִרַּח מְשַׁלֵּם אֵת כָּל הַמִּשְׁכָּן, וְאֵינִי
צָרִיךְ לְלָכֵת לְבַקֵּשׁ נְדָבוֹת מִנְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. עֲנֶה וְאָמַר מֹשֶׁה: אֲנִי
רוֹצֶה שֶׁהַמִּשְׁכָּן יִהְיֶה בְּנוֵי מִכָּלל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלִכְלֵם יִהְיֶה חֵלֶק
בָּזָה. כִּי מִחֹר תִּרְיֵב עִם מֹשֶׁה וְתֹאמַר: מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ שְׂיִכוֹת עִם מֹשֶׁה,
אֲסוּר לוֹ לְהִכְנֵס לְמִשְׁכָּן, כִּי זֶהוּ שְׁלִי. לָכֵן אֲנִי רוֹצֶה שֶׁהַמִּשְׁכָּן,
הַמִּקְדָּשׁ, יִהְיֶה כָּלוּל מִכָּלל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלִכָּל אֶחָד תִּהְיֶה רְשׁוּת
לְהִכְנֵס אֵלָיו.

מִכָּאן אָנוּ לְמַדִּים דָּרָךְ אֵיךְ בּוֹנִים בֵּית־הַכֶּנֶסֶת וּבֵית־הַמִּדְרָשׁ, שִׁיְהִיָּה לְכֹל אֶחָד חֵלֶק בְּזֶה. וּבִפְרָט שָׁאֲנוּ בְּנֵינוּ אוּלַם שְׁמַחוֹת, וְעַל זֶה אָנוּ עוֹמְדִים לְבָנוֹת בֵּית־הַמִּדְרָשׁ, רְצִיטִי שְׁלֹכְמָה שְׁיוֹתֵר יְהוּדִים יִהְיֶה חֵלֶק בְּזֶה. בֵּית־הַמִּדְרָשׁ זֶה יִהְיֶה יַחֲדִיד בְּמֵינוּ בְּכֹל הָעוֹלָם. וְאֵינִי אוֹמֵר זֹאת בְּעֶלְמָא, אֲלֹא יְכוּלִים לְהוֹכַח, שֶׁהַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ הִיא מִיַּחֲדָת בְּמֵינָה, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם אֲצֻלָּנוּ אֵין גְּזַעְנוֹת, וְאָנוּ מְעַנְיָנִים שְׁיִבְאוּ מִכָּל הָעַדוֹת וּמִכָּל הַזְּרָמִים, וַיֵּשׁ לְכֹלֶם מְקוֹם בְּבֵית־הַכֶּנֶסֶת שְׁלָנוּ. אָנוּ מִתְפַּלְלִים מִכָּל גְּסַחָאוֹת עִם יִשְׂרָאֵל בְּלִי שׁוּם גְּזַמָּא כָּלֵל. וְעַל זֶה אָנִי מוֹסֵר נִפְשִׁי, שֶׁתְּהִיָּה אֶהְבָּה וְאַחֲדוּת בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֶף שֶׁהַסֵּמ"ך־מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהַפְרִיד בֵּינֵינוּ, אֲבָל לֹא יִצְלִיחַ.

כִּי הֵמֶן הַרְשָׁע — כָּל הַכַּח שְׁלוֹ הָיָה לְהַפְרִיד בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַד שָׁאֲמַר (אֶסְתֵּר ג, ח): "יֵשְׁנוּ עִם מַפְזָר וּמַפְזָר בֵּין כָּל הָעַמִּים", בָּאָה אֶסְתֵּר וְאֶמְרָה: "לֵךְ כָּנַס אֶת כָּל הַיְהוּדִים"; מִכַּח אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה נִפְל הֵמֶן. הֵמֶן רָצָה לְהִבְיֵא לְאַחַשְׁוֵרוּשׁ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים שְׁקָלֵי כֶּסֶף, כְּדֵי לְהַכְחִיד אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם, וְחֲמָנָא לְצַלֵּן. יִצְאָה בַת קוֹל וְאֶמְרָה: רְשָׁע, כְּבָר הַקְּדִימוּ שְׁקָלֵיהֶם לְשְׁקָלֶיךָ (מְגִלָּה יג:); וְאֵלוֹ אוֹתָם שְׁקָלִים שְׁעַם יִשְׂרָאֵל נָתַנוּ לַמֶּשֶׁכָּן.

וּבְכֹל שָׁנָה בְּאֶדָר עִם יִשְׂרָאֵל נוֹתְנִים שְׁקָלִים, כְּדֵי לְהַקְרִיב אֶת הַקְּרָבָנוֹת, עַל־כֵּן לֹא תוּכַל לָהֶם. כִּי בְּזֶה שָׁבְנוּ אֶת הַמֶּשֶׁכָּן, אֲזִי נִתְאַחַדוּ נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּזֶה שְׁמִבְיָאִים קְרָבָנוֹת, שְׁאֵלוֹ הֵן הַתְּפִלוֹת שֶׁמִּתְפַּלְלִים אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁם אֵין לַסֵּמ"ך־מ"ם שׁוּם שְׁלִיטָה; כְּשִׁישׁ אָמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמֵאֲמִינִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שֶׁם אֵין לַסֵּמ"ך־מ"ם שׁוּם גִּישָׁה, כִּי כָּל כַּחוֹ הוּא: 'הַפְּרָד וּמִשְׁל' לַעֲשׂוֹת חֲכוּכִים. לְכֵן רְצִיטִי מְאֹד, אִם אַתָּם יְכוּלִים לְהַתְרִים אֶת כָּלֵל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְתִלְכוּ עִם הַגְּרָלוֹת בְּעֶבּוֹר בְּנֵין בֵּית־הַמִּדְרָשׁ שֶׁהוּא בֵּית־מִקְדָּשׁ מְעֻט, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (יחזקאל יא, טז): "וְאֵהִי לָהֶם לְבֵית־מִקְדָּשׁ מְעֻט" — אֵלוֹ הֵן בְּתֵי כְּנַסְיוֹת וּבְתֵי מִדְרָשׁוֹת (מְגִלָּה כט:); וְכֵן מוּבָא בְּזֵהַר הַקְּדוֹשׁ (זֵהַר חֲדָשׁ נח): עַל־יְדֵי בֵי כְּנִישְׁתָּא חֲדָא

— תבוא הגאֵלה; הינו על-ידי בית-הפנסת אַחד, שִׁיחזיקו עֲצָמָם בַּיַּחַד בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲדוּת, בְּזֶה זֹכִים לְהֵבִיא אֶת הַגְּאֵלָה.

אני מקנה מאד להקדוש-ברוך-הוא, שְׁנֵה יִהְיֶה הַבֵּית-הַפְּנִסָּת שְׁלֵנוּ, שְׁיִהְיֶה כְּלוּל מְכֻלֵּי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. כִּי הַיְחֻדִּיּוֹת שְׁלֵנוּ הֵיא — אַחְוָה וְאַחֲדוּת, לֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל מוֹצֵא הָאָדָם, אֲלֵא כָּל יְהוּדֵי חִבִּיב וְחָשׁוּב אֲצִלְנוּ בְּמִדָּה שְׁנֵה, כִּי כְּלָנוּ בְּנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינן מְשֻׁנֵּה אִם זֶה חֲסִיד אוֹ לִיטְאִי, תּוֹנִיָּסְאִי אוֹ מְרוֹקְאִי, הוּנְגְרִי אוֹ פּוֹלְנִי, אִם הוּא מְלוּב אוֹ מֵהוּדוּ, אֲצִלְנוּ כְּלָנוּ בְּנֵי אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, וְזוֹ יְחֻדִּיּוֹתֵנוּ. הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁנַּעֲקֹר אֶת הַגּוֹזְעֵנוֹת מֵאַתְנֹה, שְׁתִּהְיֶה בִּינֵינוּ אֲהֲבָה וְאַחֲדוּת, וְזֶה שׁוֹרֵף אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְאֶת הַמֶּן-עֲמֶלֶק, וְכֻכֵּל שְׁאֵנוּ נִתְאַחַד יוֹתֵר, וְנַעֲזוֹר אֶחָד לְשֵׁנִי, כִּף נִקְרַב אֶת הַגְּאֵלָה, וְרַק בְּזֶה תְּלוּיָה הַגְּאֵלָה — שְׁנוֹזֶפֶה לְכַנּוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ פֶּה בִּיבְנָאֵל, וּבִזְכוּת זֶה יִבְנֶה לָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ הַגָּדוֹל בִּירוּשָׁלַיִם.

לְזֹאת אֲבַקְשֶׁן מְאֹד, אִם אַתָּן יְכוּלוֹת לְצַאת שׁוּב עִם הַגְּרִלוֹת, לְזִכּוֹת כְּפֹה שְׁיִוִּתֵר נִשְׁמוֹת, שְׁיִהְיֶה לְהֵן חֵלֶק בְּבִנְיָן בֵּית-הַמִּדְרָשׁ הַזֶּה. לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, לָנוּ אֵף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֵה לְעֹזֵר, וְאִפְלוּ קִרְחַ לֹא בָּא אֲצִלְנוּ וְרוֹצֵה לְשֵׁלִם הַכֹּל. אֵלֵינוּ בָּא הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְאוּמֵר שְׁרוֹצֵה לְסַלְקֵנוּ מִיבְנָאֵל, אֲזִי אָנוּ נִרְאֶה לוֹ אֵיךְ אָנוּ מְאַחֲדִים יַחַד, וְאֵף אֶחָד לֹא יוֹכֵל לְגַרֵשׁ אוֹתֵנוּ מִכָּאן, אֲדַרְבֵּה, אָנוּ נִבְנֶה פֶּה בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, שְׁיִהְיֶה כְּלוּל מְכֻלֵּי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. לְזֹאת, אֲבַקְשֶׁן מְאֹד, שְׁתַּצְאוּ אַתָּן וּבְעֲלִיכֵן עִם הַגְּרִלוֹת, וְתִמְכְּרוּ מֵה שְׁיִוִּתֵר, חֲצִי תִקְחוּ לְפְרִנְסַת בֵּיתְכֵן, וְחֲצִי לְבִנְיָן בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְתִהְיֶינָה לְכֶם שְׁתֵּי מִצְוֹת: אַחַת — דָּאָגָה לְפְרִנְסַת בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה. שְׁתֵּים — מִצְוֹת צְדָקָה.

עוֹד יֵשׁ לָנוּ בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָמַר, שְׁיַעֲשׂוּ לַתּוֹרָה אֲרוֹן (שְׁמוֹת כה, י): "וַיַּעֲשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים אֲמֹתִים וְחֲצִי אֲרָכּוֹ וְאִמָּה וְחֲצִי רַחְבוֹ וְאִמָּה וְחֲצִי קִמְתּוֹ"; נִשְׁאַלְתָּ הַשְּׁאֵלָה, לְמָה הַמִּדּוֹת אֵינָן שְׁלֵמוֹת, אֲלֵא: אֲמֹתִים וְחֲצִי, אִמָּה וְחֲצִי וְכוּ? אֵךְ מְבִיאִים הַמְּפָרְשִׁים, שֶׁבַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה חִיב כָּל אֶחָד לְרְאוֹת עֲצָמוֹ רַק חֲצִי,

לא שׁיךְ שְׁאָנוּ לְמַדְנוּ וְאִין כְּבַר מַה לְלַמַּד, יְהוּדֵי צָרִיף לְדַעַת, שְׁתַּמִּיד יֵשׁ לוֹ מַה לְלַמַּד, וְאִף שְׁכַבְר לְמַד וְנִדְמָה לוֹ שְׁיִוְדַע הַכֵּל, עֲדִין זֶה רַק חֲצִי, וְיֵשׁ לוֹ עוֹד הַמוֹן מַה לְלַמַּד, לְכֵן נִקְרָא חֲכָם: 'תְּלַמִּיד' חֲכָם, כִּי עֲדִין הוּא הַתְּלַמִּיד שֶׁל הַחֲכָם, אִף שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ חֲכָם וְיִוְדַע לְלַמַּד, אָבָל עֲדִין הוּא תְּלַמִּיד, כִּי צָרִיף תְּמִיד לְלַמַּד וְלִלְמַד וְלִלְמַד כָּל הַחַיִּים, אָסוּר לֹאמַר: אֲנִי יוֹדַע הַכֵּל, לְמַדְתִּי הַכֵּל, אִין דְּבַר בְּזֵה! כִּי יֵשׁ עוֹד הַמוֹן מַה לְלַמַּד.

וּבַפֶּרֶט מִי שְׁחֻזְרַת בְּתַשׁוּבָה, עָלֶיהָ לְלַמַּד הַרְבֵּה מְאֹד, וּבַפֶּרֶט הַלְכוֹת טְהָרַת הַמְשַׁפְּטָה, הַלְכוֹת נְדָה, הַלְכוֹת פְּרִישׁוֹת וְרַחֲוִק, אָשׁר הֵם דְּבָרִים חֲמוּרִים מְאֹד, וְהֵם הִיסוּד בְּטְהָרַת הַבַּיִת, שְׁעַל כָּל אֲשֶׁה לְלַמַּד עוֹד וְעוֹד. וְכֵן הַלְכוֹת שַׁבָּת, שְׁזֵה בְּסִקִּילָה, צָרִיכִים לְלַמַּד עוֹד וְעוֹד וְעוֹד, וְלֹא דֵי שְׁלַמְדְנוּ, צָרִיכִים לְחֻזַר וְלְחֻזַר, וְתַמִּיד לְמַדִּים הַלְכוֹת חֲדָשׁוֹת שְׁלֹא יִדְעֶנּוּ.

לְזֹאת רְצִיתִי מְאֹד שְׁכָל הַנְּשִׁים תִּלְכְּנָה לְכָל הַפְּחוֹת פְּעַם בְּשָׁבוּעַ לְלַמַּד הַלְכוֹת טְהָרַת הַמְשַׁפְּטָה, הַלְכוֹת שַׁבָּת, הַלְכוֹת כְּשִׁרוֹת, מַה זֶה בְּשׁוֹר וְחֻלָּב. וּבַפֶּרֶט מִי שְׁחֻזְרַת בְּתַשׁוּבָה, אֵינָה יוֹדַעַת כְּלוּם, וּבִנְקֵל יְכוּלָה לְהַכְשִׁיל אֶת בַּעֲלָהּ וְיִלְדֶיהָ, וּבַר מִינֵן, אֵיזָה עֲנֵשׁ יְכוּלִים לְקַבֵּל עַל זֶה! וְעַל דְּבַר זֶה מְרַמֵּז הָאָרוֹן, שְׁבוּ מִנַּחַת הַתּוֹרָה, שְׁמַדוּתֵינוּ: אֲמַתִּים וְחֲצִי, אֲמָה וְחֲצִי וְכוּ', לְלַמְדְנוּ מוֹסַר הַשְּׁכָל שְׁאָנוּ רַק חֲצִי, אִף פְּעַם אֵינָנו מְשַׁלְמִים, לֹא גַמְרָנוּ לְלַמַּד, תְּמִיד יֵשׁ מַה לְלַמַּד עוֹד וְעוֹד, אִם גַּלְוָה בְּצוּרָה כְּזוֹ, אֲזִי נִצְלִיחַ. וְאִף אֲשֶׁה לֹא תִדְבַר בְּגִדוּלוֹת שֶׁהִיא כְּבַר יוֹדַעַת הַכֵּל, כִּי אֶפְלוּ תְּלַמִּיד חֲכָם גְּדוֹל מְאֹד, שְׁיִגַע בַּתּוֹרָה עֲשֻׁרוֹת בְּשָׁנִים, אִף-עַל-פִּי-כֵן לֹאמַד וְלֹאמַד וְלֹאמַד וְלֹאמַד, וּמִמְשִׁיף לְלַמַּד, וּמִרְגִּישׁ שְׁרַק חֲצִי יוֹדַע. מִכָּל-שֶׁכֶן אֲשֶׁה שְׁרַק עֲתָה שְׁבָה בְּתַשׁוּבָה, עָלֶיהָ לִידַע, שְׁיֵשׁ לָהּ עוֹד הַמוֹן לְלַמַּד.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ מְאֹד, וְאֲנִי מְזַהֵר אֶת הַנְּשִׁים, תְּשַׁמְרֶנָּה עֲצָמְכֵן מְאֹד; יִשְׁנֵן נְשִׁים שְׁנַעֲשׂוּ בַּעֲלוֹת תַּשׁוּבָה, אָשׁר זֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד, וְאֶצְלוּ יִתְבָּרַךְ חֲשׁוֹב מְאֹד בַּעַל תַּשׁוּבָה, אָבָל צָרִיכִים לְזַכֵּר, אִם לֹא

לְמַדּוֹ הַלְכוֹת, עֲרִין רְחוּקִים מְאֹד מֵהִיהָדוּת, כִּי יְסוּד הִיְהָדוּת זֶה הַלְכָה, וְרַבְּנוּ ו"ל הִקְפִּיד מְאֹד עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁבְּכָל יוֹם יִלְמְדוּ הַלְכָה, וְאָמַר: יוֹם אֶחָד שְׁאִינְכֶם לוֹמְדִים הַלְכָה, אֵינְכֶם תִּלְמִידֵי. כִּי עַל שְׁנֵי דְבָרִים הִזְהִיר רַבְּנוּ ו"ל יוֹתֵר מֵהַכֹּל: הַתְּבוּדוֹת — לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלַמּוֹד הַלְכָה — אִם אַתֶּם רוֹצִים לֵהִיּוֹת תִּלְמִידֵי — תִּלְמְדוּ הַלְכָה. כִּי שְׁנֵי דְבָרִים אֱלוֹ, אָמַר רַבְּנוּ ו"ל, הֵם יְסוּדֵי: לַמּוֹד הַלְכָה, לִידַע אֵיךְ לְהִתְנַהֵג, וְכֵן לְהִתְבוּד אֱלֹו יִתְבַּרְךָ. יְכוֹל אָדָם לומר, אֲנִי זְכִיתִי לְמָה שֶׁזְּכִיתִי, וְאֵינֶנִּי צָרִיךְ הַתְּבוּדוֹת וְהַלְכָה! לֹא וְלֹא! הִנֵּךְ צָרִיךְ תְּמִיד אֶת שְׁנֵיהֶם.

וְצָרִיכִים לְהַשְׁמֵר מְאֹד מֵאֲשֶׁה, שֶׁמִּסְכָּנָה אֵינָה יוֹדַעַת הַלְכָה, אֲשֶׁר עַל זֶה אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת ב, ה): וְלֹא עִם הָאָרֶץ חֲסִיד. וְאִם זֶה נֶאֱמַר עַל אִישׁ, עַל אַחַת בְּפָמָה וְכַמָּה נֶאֱמַר לְגַבֵּי גְשָׁמִים; אֲשֶׁה אוֹמְרַת שֶׁהִיא חֲסִידַת בְּרִסְלָב, בְּשַׁעַה שְׁאֵינָה יוֹדַעַת הַלְכָה פִּיּוֹד לְהִתְנַהֵג בִּיסוּדוֹת הִיְהָדוּת, בְּשַׁעַה שֶׁהִיא מִסְכָּנָה, וְאֵינָה יוֹדַעַת עֲרִין עֲקָרֵי הַהֲלָכוֹת. זֶה צָרִיךְ לֵהִיּוֹת לָנוּ יְסוּד מוֹסַד בְּקִיּוֹם הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ.

הַשְּׂקָפָה

עֲלֵינוּ לְהִתְאַחַד יַחַד, וּבִכְפֹּרֵת שֶׁהַשְּׁבוּעַ יִכְנַס חֲדָשׁ הַשְּׂמֻחָה, חֲדָשׁ אֲדָר, הַחֲדָשׁ שֶׁהֵמֶן-עַמְלָק נִתְּלָה, הַחֲדָשׁ שֶׁהִיְתָה לְכֹל שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל מִפְּלֵה גְדוּלָה, עֲלֵינוּ לְהִתְאַחַד יַחַד בַּחֲדָשׁ הַזֶּה וְלֵהִיּוֹת 'מְשֻׁנָּה בְּשֻׂמְחָה', לֵהִיּוֹת רַק בְּשֻׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֻחָה שׁוֹרְפֶת אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת, הַקְּלָפוֹת — אֱלוֹ עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלֵי יוֹצֵא מִן הַכָּלָל, תַּעֲשִׂינָה עֲרֹב שְׂמֻחָה פַּעַם בַּשְּׁבוּעַ בְּמִשְׁךְ כָּל הַשָּׁנָה, וְתִשְׁתַּדְּלָנָה שֶׁלֹּא תִחַסֵּר אֶף אֲשֶׁה, בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, נִכְנָסִים לְגוּר בֵּינֵינוּ עוֹד וְעוֹד תּוֹשְׁבִים, מִתְּחַבְּרִים עִמָּנוּ לֵהִיּוֹת חֵלֶק מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — מְכַל הַמְּקוֹמוֹת, וּפֹה תִהְיֶה "עִיר בְּרִסְלָב" עַל אַפָּם וְעַל חֲמָתָם שֶׁל שׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְּנַגְּדֵינוּ. זֶה אוֹרֵךְ זְמַן, אֲבָל סוּפוֹ שֶׁל דְּבַר יֵצֵא לַפְּעַל. אֱלוֹ שְׁגָרוֹ פֹּה הֶרְאֵשׁוּנִים, לֹא הֶאֱמִינוּ לְמַרְאֵה עֵינֵיהֶם; נִכְנָסוֹת

מִשְׁפָּחוֹת מִשְׁפָּחוֹת, וְאַחַת אֵינָהּ יוֹדַעַת מִזִּוְלָתָהּ, עַד שְׁאִין יוֹדְעִים מִי הַקְּבוּעִים וּמִי הָאוֹרְחִים, וְלֹא יֵאָרֵךְ זְמַן רַב, וַיִּתְחִילוּ לְכַנּוֹת בְּנִינִים וְדִירוֹת, וְתִהְיֶה לְכֻלָּם דִּינָהּ, וְתִהְיֶה פֶה עֵיר גְּדוּלָּה. אָבֵל הַיְסוּד הַזֶּה — לַעֲשׂוֹת לַיִל שְׂמֻחָה פֶּעַם בְּשָׁבוּעַ, חַיֵּב לְהִתְבַּצֵּעַ.

וְשֶׁלֹּא תִהְיֶה הַהִתְכַּנְּסוֹת בְּבֵית פְּרָטִי, כִּי אֵין מְקוֹם, בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ לְעַד וּלְנֶצַח נִצְחִים, עָלֵינוּ לְרֵאוֹת שְׁפָל הַנָּשִׁים תִּשְׁתַּתְּפֶנָּה, וְעַל-כֵּן רֵאִינָה לְהִתְאַסֵּף בְּמְקוֹם גְּדוּל — אוּ בְּקוֹמָה הַשְּׁלִישִׁית, אוּ בְּאוּלָם, עַל-כָּל-פְּנִים, שִׁיְהִיָּה בְּמְקוֹם מְרֻפֵּי, וְכָל הַנָּשִׁים תּוֹכְלֶנָּה לְהִתְקַבֵּץ, וְתַעֲשִׂינָה שְׂמֻחָה גְּדוּלָּה, כִּי הַשְּׂמֻחָה מוֹצִיאָה אֶת הָאָדָם מִהַגְּלוּת, כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'): עַל-יְדֵי שְׂמֻחָה יוֹצְאִים מִכָּל הַצְּמָצוּמִים וְהַהֲגַבְלוֹת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יְשַׁעְיָה נה, יב): "כִּי בְשְׂמֻחָה תִצְאוּ"; לֹא חֲסָרָה עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת בְּבֵית, חֲלָאִים בְּבֵית, צָרוֹת עֵין וְכוּ' וְכוּ'. אָבֵל לְזֻכוֹת לְגְדוּלוֹת הַמַּחֲזִין, זֶה רַק עַל-יְדֵי שְׂמֻחָה (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י').

וְלֹא נוֹרָא, אִם הַבְּעָלִים יִשְׁמְרוּ אֹז עַל הַקְּטֻנִּים, לִילָה אֶחָד מִתָּר לְאִשָּׁה לְצֵאת וּלְשִׁמּוֹחַ בְּיַחַד, וְתַעֲשִׂינָה כָּל מִינֵי תְּכֵנִיּוֹת וְסִפּוּרִים וְשַׁעֲשׂוּעִים, הָעֶקֶר לְהִיּוֹת בְּשְׂמֻחָה. כִּי הַשְּׂמֻחָה זֶה הַיְסוּד אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל. וְאִם הַשְּׂמֻחָה הִיא יְסוּד כָּל הַשָּׁנָה, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּאֵין עָרֵךְ כָּלֵל בְּחֹדֶשׁ הַשְּׂמֻחָה — חֹדֶשׁ אֶדְר; כִּי רַק עַל-יְדֵי הַשְּׂמֻחָה נִזְכָּה לְגֵאֲלָה אֲמִתִּית.

לְזֹאת אֲנִי חוֹזֵר וּמְבַקֵּשׁ אֶת כָּל הַנָּשִׁים, תִּתְקַבְּצֶנָּה פֶּעַם בְּשָׁבוּעַ בְּאִיזָה יוֹם שְׁנַח לְכֵן, וְתַעֲשִׂינָה יוֹם שְׂמֻחָה. וְאֲנִי אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל הַגְּבָרִים, שְׁבַעַת שְׁעוֹשִׁים אֶת הַשְּׂמֻחָה בְּאוּלָם הַשְּׂמֻחוֹת אוּ בְּקוֹמָה הַשְּׁלִישִׁית, הֵם לֹא יִהְיוּ בְּאוֹתָהּ עֵת בְּאוֹתוֹ מְקוֹם, כִּי הַנָּשִׁים רוֹצוֹת לְרַקֵּד וּלְשִׁמּוֹחַ, וְעַל-כֵּן עַל הַגְּבָרִים לְפָנּוֹת אֶת הַשִּׁטָּח, וּלְתַת לְנָשִׁים לְשִׁמּוֹחַ בְּשְׂמֻחָה גְּדוּלָּה. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא שְׁמִינִי ב'): אֵין הַשְּׂמֻחָה מִמְּתַנַּת לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שְׁשִׁמּוֹחַ הַיּוֹם — שְׁשִׁמּוֹחַ לְמָחָר; לְזֹאת, צְרִיכִים לְתַפֵּס כָּל שָׁבוּעַ יוֹם אֶחָד וְלִהְיוֹת בְּשְׂמֻחָה,

וְעַל-יְדֵי-זֶה שְׂמַחָה נִזְכָּה לְהַכְנִיעַ אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא אַחֲרָא
הַמִּתְגַּבְּרִים עָלֵינוּ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שיחות-הַר"ן, סימן כ'): כְּשֶׁאָדָם שָׂמַח, אָזִי בְּנִקְלָא
לוֹ אַחֲרֵי-כֵן לְבוֹא וּלְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל אֲשֶׁר צָרִיךְ. כִּי
לְמָה אֵין אָדָם יָכוֹל לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ צָרְכָיו? כִּי נִמְצָא בְּמִרְיוֹת
וּבְעֲצָבוֹת וּבְדַכְּאוֹן, וּמֵאֲשִׁים אֶת זוּלָתוֹ בְּכָל הַמִּרְיוֹת שְׂעוּבָרַת עָלָיו,
וְעַל-כֵּן קָשָׁה לוֹ לְבוֹא וּלְהִתְפַּלֵּל אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אָבֵל
כְּשֶׁאָדָם בְּשִׂמְחָה, נִתְרַחַב לְבוֹ, וּבָא לְבַקֵּשׁ צָרְכָיו מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ; כִּי
לְמָה אָדָם אֵינוֹ מִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ? כִּי יֵשׁ לוֹ קִשְׁיוֹת עָלָיו יִתְבָּרֵךְ,
וּמֵאִין בָּאוֹת הַקִּשְׁיוֹת? מִחֲמַת שְׂחָטָא בְּחָטָאִים וְעוֹנוֹת, אֲשֶׁר כָּל
אֶחָד מֵלֹא מֵהֶם, וְכָל אֶחָד יוֹדֵעַ הֵיטֵב אֶת עֲבָרוֹ, וְאִם נִכְשְׁלָנוּ
פַּעַם אַחַת בְּחָטָא, הַדְּכָאוֹן וְהַמִּרְיוֹת יְלוּוּ אוֹתָנוּ שָׁנִים עַל גְּבֵי שָׁנִים,
וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂחָטָאנוּ בְּחָטָאִים קָשִׁים וּמְרִים, כְּרִיתוֹת וּמִיתוֹת
בֵּית-דִּין, חֵס וְשְׁלוֹם, עֲרִיוֹת, חֲלוּל שַׁבָּת, טְרַפּוֹת וּנְבִלוֹת, כְּאֲשֶׁר כָּל
אֶחָד וְאֶחָד יוֹדֵעַ הֵיטֵב אֶת עֲבָרוֹ, וּבּוֹדָאֵי הַעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן
וְהַמִּרְיוֹת יְלוּוּ אוֹתָנוּ שָׁנִים. וְכִיצַד מִתְבַּטָּאת הַעֲצָבוֹת? שְׂיֵשׁ לָנוּ
קִשְׁיוֹת עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְעַל הַצַּדִּיק, כְּמוֹכָא (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק
ב', סימן נב): כְּמוֹ שְׂיֵשׁ קִשְׁיוֹת עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כֵּן יֵשׁ קִשְׁיוֹת
עַל הַצַּדִּיק, כְּמוֹ שְׂיֵשׁ קִשְׁיוֹת עַל הַצַּדִּיק, כֵּן יֵשׁ קִשְׁיוֹת עַל
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּי אָדָם אֵינוֹ יָכוֹל לְהִבִּין אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ רוּחָנִי, כְּמוֹ-כֵן אֵין אָדָם יָכוֹל לְהִבִּין אֶת הַצַּדִּיק, כִּי
הַצַּדִּיק הוּא רוּחָנִי, וְלָכֵן יֵשׁ לְאָדָם קִשְׁיוֹת עָלָיו. עַל-כֵּן לְכָל הַפְּחוֹת,
אָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת מְכִיר אֶת מְקוֹמוֹ, לִידַע — מִי אָנִי?! אָנִי חֲתִיכַת
עוֹן! וְכִיצַד אֲבִין אֶת הַצַּדִּיק?! עֲשִׂיתִי כָּל מִינֵי לְכַלּוֹף וְזָכָל, עֲשִׂיתִי
מַעֲשִׂים רָעִים עַד עֲתָה, אֵיךְ אֲשִׁיג אֶת הַצַּדִּיק?! אֵיךְ אֲבִין אֶת
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא?! וְכִשְׂאִין מְבִינִים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְאֶת
הַצַּדִּיק — קָשָׁה לְשַׂמַּח, וְאִם קָשָׁה לְשַׂמַּח, קָשָׁה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.
לָכֵן צָרִיכִים לְהִתְחִיל עִם שְׂמַחָה, וּבְרַגְעַ שְׂאָדָם שְׂמַח, מִמִּילָא נִתְרַחַב
לוֹ הַדַּעַת וְהַשְׂכָּל, יֵשׁ לוֹ אֲמוּנָה בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיוֹדֵעַ שֶׁהוּא
יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא פַּה אֲתָנוּ, עִמָּנוּ וְאֲצִלָּנוּ, וְאֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלָל. וְכֵן

שומע בקול הצדיק, ומה שהצדיק אומר — מקיים. ומהי שלמות
אמונת חכמים? אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימנים: סא,
קכג): לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל, אף אם אומר
לך על שמאל שהוא ימין ועל ימין שהוא שמאל — תאמין לו; כי
הוא יודע יותר ממך.

לזאת, אבקש את כל נשות אנשי שלומנו, תתאספנה יחד בכל
יום, ותאמרנה תהלים, כי מה שתהלים פועל, שום דבר בעולם אינו
פועל, ואם היו בני-אדם יודעים מה זה תהלים, היו אומרים כל
היום. ולכן צריך אדם לבקש כל צרכיו בשפת האם שלו. ונתוסף
לנו עוד מזמור אחד, שאני אישית בקשתי את אנשי שלומנו היקרים
— הן הגברים הן הנשים והן הילדים, שיאמרו מזמור ק"ט, ומה
המיוחד במזמור זה? מזמור זה אמר דוד המלך על שונאיו ופעל.
עברו עלינו תקופות מאד קשות פה ביבנאל, והיה זמן שרצו
לעקרנו, וגם אז בקשתי והתחננתי לאנשי שלומנו, באו ונקח כלי
זין שלנו — שזו התפלה, כי אין כחנו אלא בפה, וברוך השם, זה
הועיל לכמה שנים, והיה שקט, כל השונאים היו עסוקים עם
בעיותיהם, אבל לאחרונה שוב נתעורר הסמ"ך-מ"ם וגנדיא דליה,
וכל החבריא שלו, עד כדי כך, שאינם מתבישים לומר פתוח:
טעיתם שבאתם פה ליבנאל; אזי אני מכרח לומר לכם, וחפצי שגם
אתם תאמרו להם: גם הסבים והסבתות שלכם טעו שבאו לכאן
לישראל, הם היו צריכים לילך לאוגנדה או לארגנטינה, אשר חזי
המקום רצו לקחת ארצות אלו, ושם לא היו בעיות עם ערבים וכו',
אף אנו באנו לארץ ישראל, כי הקדוש-ברוך הוא נתנו אותה,
ובחירה לישראל, ורצוננו להתקרב אליו יתברך. אם אינכם רוצים
אותנו — לכו מכאן וכו', ונראה מי יסתלק בראשונה.

לזאת, היות שהחצפה התגברה יותר ויותר, ואומרים פתוח,
שיסלקו אותנו, על-כן בקשתי ואני מבקש ואבקש: תאמרו מזמור
ק"ט, שאמר דוד המלך על שונאיו ונתקים בהם, כן תתקיימה כל
הקללות הללו עליהם — או שישובו בתשובה או שיתקיימו בהם.
ותהלה לאל, מזמור זה פועל, הולכים לקחת מפל משפחה כסף,

כְּדֵי לְמַמְן עוֹרֵף-דֵּין וְלִסְלַקְנוּ מִפֶּה, וְתִהְיֶה לָאֵל, זֶה שְׂאֶסֶף אֶת
הַכֶּסֶף כְּבָר קִבַּל עָנְשׁוֹ מִן הַשָּׁמַיִם, לְכֵן אֲבַקֵּשׁ — תִּמְשִׁיכוּ לֹמְר
מְזֻמּוֹר ק"ט, וְתִפְרָסְמוּ שְׂאֵנִי בַקְשָׁתִי לֹמְר מְזֻמּוֹר זֶה, כִּי זֶה הַכְּלִי
זֵיךְ שְׁלָנוּ — תִּפְלֶה שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ. עַד שְׂאֲחַת וְלִתְמִיד יַעֲזֹבוּ אוֹתָנוּ.
לֹא הִתְחַלְנוּ עִם אֵף אֶחָד, רוֹדְפִים אוֹתָנוּ עַל לֹא דָבָר.

נִכְנָסוֹת לְגוֹר בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מְשֻׁפְחוֹת חֲדָשׁוֹת הַבָּאוֹת
בְּאֲמָצֵעַ הַסְּפוּר, וְאוֹמְרוֹת: מַה פִּתְאֵם לֹמְר מְזֻמּוֹר כְּזֶה נִגַּד יְהוּדִי,
אֲזִי אִמַּר לְכֵן: גְּבַרְת, אִם יֵשׁ לָךְ קִשְׁיוֹת — אוֹ שֶׁתִּבְקָשִׁי שְׂיִסְפְּרוּ
לָךְ אֶת כָּל הַסְּפוּר, וְתִתְבּוֹנְנִי בְּכָל זֶה מֵהִתְחַלָּה עַד הַלּוֹם, כַּמָּה צְרוֹת
וְשִׁפְיכוֹת דָּמִים הָיוּ מִנֵּת חֲלַקְנוּ?! כַּמָּה צְרוֹת אָנוּ וְיִלְדֵינוּ סוֹכְלִים?!
אָנוּ נִמְצָאִים בְּצָרָה גְדוֹלָה, וְרַק הַתְּפִלָּה תוֹעִיל לָנוּ. בְּרוּךְ הַשֵּׁם וּבְרוּךְ
שְׁמוֹ, זְכִינוּ לְיוֹתֵר מֵעֲשָׂרָה דוּגָם, שְׂשֵׁם כָּל מוֹסְדוֹתֵינוּ, אֲבָל עַדִּין
אָנוּ נִמְצָאִים בְּקִרְאוּנִים, וְאָנוּ צְרִיכִים מִבְּנֵי קִבְע, גַּם לָנוּ מַגִּיעַ, וְעוֹד
אֵיךְ מַגִּיעַ לָנוּ! אֶת הַמָּסִים שְׁלָנוּ לֹוֹקָחִים, וּמָה אָנוּ מְקַבְּלִים בְּחִזְרָה
בְּשִׁבִיל הַמָּסִים שְׁלָנוּ?! פְּחִי זָבַל?! מַדּוּעַ לֹא נִקְבַּל מִבְּנִים שֶׁל
קִבְע?! אֲזִי בְּמָקוֹם לְהִתְיַחַס לְיִלְדֵינוּ לְפָחוֹת כְּמוֹ בְּפִנֵּת הַחֵי, שְׂיִשְׁנָם
שָׁם כַּמָּה נִחְשָׁים, כַּמָּה עֲכָבְרִים, כַּמָּה שְׂפִנִים וְחֻמּוֹר, וְנוֹתְנִים לָהֶם
תְּאוֹרָה בְּחֻנָּם, מִים, מִזְּגָן חֲמוּם, לְכָל הַפָּחוֹת הַיְלָדִים שְׁלָנוּ יִקְבְּלוּ
כְּמוֹ חֵיווֹת, לְהַבְדִּיל. וְאַתֶּם יוֹדְעִים מַה עָנּוּ לָנוּ? אַתֶּם גְּרוּעִים יוֹתֵר
מִחֵיווֹת! כִּף הִשִּׁיכוּ לָנוּ בַּמוֹעֵצָה לְפָנַי שְׂבוּעַ. הַגִּלְף לְהַפְגִּין?! אֵינְנִי
מִחִזִּיק מִהַפְּגָנוֹת! אֲנִי מִחִזִּיק מִמְזֻמּוֹר ק"ט, שֶׁדָּוִד הַמֶּלֶךְ הִתְפַּלֵּל עַל
שׁוֹנְאָיו וְקָלְלָם, זֶה הַעֲצָה שְׁלָנוּ. לָנוּ אֵין עֲצָה אֲחֵרֶת — רַק תְּפִלָּה!
לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה הַכְּלִי זֵיךְ שְׁלָנוּ.

אָנוּ בָּאֵנוּ פֶּה לְיִבְנָאֵל לְהַשְׂאֵר, וְנַעֲשֶׂה אוֹתָהּ "עִיר בְּרִסְלָב", פֶּה
תִּהְיֶה עִיר שֶׁל תּוֹרָה, מִפֶּה יִתְגַּלֶּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְכָל הָעוֹלָם
כְּלוֹ! כִּי מַה שְׂקוּרָה בְּאֶרֶץ הַכּוֹל מִתְחִיל מִיבְנָאֵל, וּמַה שְׂקוּרָה
בְּיִבְנָאֵל מְשֻׁפֵּיעַ עַל הַקּוּרָה בְּכָל הָאֶרֶץ. וְאִם יֵשׁ לָנוּ פֶּה עֶסֶק עִם רַב
רִיפּוֹרְמִי, לְכֵן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ סוֹכְלִים מַה שְּׂסוֹכְלִים, וְכִף קוֹרָה בְּכָל
הָאֶרֶץ, שֶׁהִרְיֹפּוֹרְמִים מִתְפַּשְׁטִים לְאֶרֶץ וְלָרַחֵב, אֲבָל לֹא יוֹעִיל שׁוֹם
דָּבָר, אָנוּ מְאֻחָדִים יַחַד בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרַךְ, אֵינְנוּ יוֹצְאִים

להפגנות, אנו רק מתאספים יחד ונאמר תהלים, ונבקש את הקדוש-ברוך-הוא שיחוס וירחם עלינו, וילדינו יתחנכו בקדשה ובטהרה, ואנחנו נתפלל לפניו יתברך במזמור ק"ט, שכל אלו השונאים שלנו יהיה להם אותו סוף שהיה לשונאי דוד המלך — או שיחזרו בתשובה, או שיקבלו את הקללות של שונאי דוד המלך; מספיק שפכו את דמנו! מספיק מתעללים בנו ובילדינו!

לזאת, אבקש אתכן מאד, התחזקנה יחד, השתדלנה מאד, שלא תהיינה, חס ושלום, מריבות ואי הבנות בינינו, אדרבה עלינו להתחזק יחד, ולדעת שמצד אחד הסמ"ך-מ"ם עושה כל מיני פעולות שבעולם להכניס לקהלתנו ולהרסה — היה לא תהיה; כי גם הזמן הרשע רצה להכחיד את נשמות ישראל ולא היה יכול, ובחדש אדר היתה מפלתו. כמו-כן מי שרוצה להכחידנו, הקדוש-ברוך-הוא יטפל בו. על-כן אבקשכן — החזקנה עצמכן ביחד, תתפללנה ביחד, תשמחנה ביחד, ותעזרנה לי מאד מאד עם חנוף הבנים והבנות. ועליכן לשמר מאד על בנותיכן, כמאמרם ז"ל (במדבר רבה, פרשה יא, סימן ה'): "יברכך ה' וישמרך"; יברכך — בבנים, וישמרך — בבנות, מפאן שהבנות צריכות יותר שמירה; צריכים להתעניין מה עושות הבנות בלילה! אין לתת לילדות לישב בגן שעשועים עד מאחר בלילה, היכן נשמע כדבר הזה?! מדוע אינכן שומרות על ילדותיכן?! הכיצד יתכן, שהבנות הולכות ברגל עד סמדר או אלומות?! עד אלומות בודאי אין שם ערוב, זהו חוץ לתחום! מדוע לא תתאספנה הבנות בשבת, ויהיה להן ענג שבת, תאמרנה תהלים, תערכנה פעילות חברתית בצותא וכו'! למה צריכים ההורים לראות את הבנות שבות לביתן בעשר או אחת-עשרה בלילה, הנשמע כדבר הזה?! מה יצא מהן לבסוף, חלילה, אם אתן נותנות להן להסתובב בשעות כאלו?! מספיק הבעיות שישנן בעזרות הגדולות — בירושלים, בבני-ברק, באשדוד וכו'; אוי להם להורים הסובלים מילדיהם. אבל באנו ליבנאל לחגף את ילדינו בקדשה ובטהרה, שלא ידעו טעם חטא. לזאת, אבקש מאד את האמהות לשמר על בנותיהן, ואל תבאנה אחר-כך בטענות אל

המורות בבית-ספר, כי כִּמָּה שְׁנֵי־דִיר בְּהֵן אָמוּנָה ומדות על-יְדֵי "ספֿר-הַמִּדּוֹת", וְכֵן לומדים אֶתֶּן הַלְכוֹת וְצִנְיָעוֹת, אָבֵל על-יְדֵי שְׁמִסְתּוֹכְבוֹת בְּטֵל, כָּל הִירָאֵת שְׁמַיִם פּוֹרַחַת.

לזאת, אֲבִקְשָׁן מְאֹד, תִּרְאִינָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע־עוֹלָם לְשִׁמּוֹר עַל בְּנוֹתֵיכֶן, וּבְזָכוֹת זֶה שֶׁתִּשְׁמַרְנָה עֲלֵיהֶן, יִהְיֶה לָכֵן הַרְבֵּה נַחַת, וְתוֹלְכָנָה אוֹתָן לַחֲפָה בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְתִהְיֶינָה הִכִּי מְאֻשְׁרוֹת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְחַנֵּן עַל כָּל אַחַת וְאַחַת מִכֶּן, שֶׁתִּהְיֶינָה פְּרִיאוֹת, וְכָל אֱלוֹ שְׂצָרִיכוֹת יְלָדִים, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָהֶן בְּנֵי, חַיִּי, מְזוּנֵי, רוּיָחִי, וְכָל אֱלוֹ שְׂצָרִיכוֹת לְהוֹלִיד, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָהֶן הוֹלָדָה בְּנֶקֶל, וְתוֹלְדָנָה בְּקִלּוֹת רַבָּה, וְהַקְּהֵלָה שְׁלֵנוּ תִפְרַח וְתִהְיֶינָה שְׂמֵחוֹת, וְכָל יוֹם וְיוֹם יִהְיֶה בְּרִית וּבֵר-מִצְוָה וְחַתָּנָה, וּמִהַשְׂמִחָה שֶׁתִּהְיֶה בְּקֵהֵלָה שְׁלֵנוּ, תִּמְשַׁךְ הַשְׂמִחָה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָכֵן בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

כז תע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיּוֹי"ה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, הֵיּוֹת שֶׁהַיּוֹם הוּא רֵאשׁ-חֹדֶשׁ אֲדָר, וּמִשְׁנַכְנֵס אֲדָר מִרְבִּין בְּשִׁמְחָה (תְּעִנִּית כּט.), לְזֹאת הָעֶרֶב תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד לַעֲשׂוֹת עֶרֶב שְׂמִיחָה בְּשִׁעָה מְקַדְּמָת, לֹא יֵאָחַר מִשְׁעָה תִשַּׁע, כְּדֵי שְׂכָל הַנָּשִׁים תּוֹכְלָנָה לְהַגִּיעַ, וְאֲנִי רְצִיתִי מְאֹד, שֶׁתִּשְׁמְחוּ מְאֹד, כִּי עַל-יְדֵי הַשְׂמִיחָה נִזְכָּה לְהִמְתִּיק אֶת כָּל הַדִּינָיִם, כִּמּוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סִימָן י'); וּבְכֻלָּל טוֹב מְאֹד, שְׂבָכָל לַיִל שְׁלִישִׁי תִקְדִּימוּ אֶת הָעֶרֶב שְׂמִיחָה לְשִׁעָה מְקַדְּמָת, לֹא יֵאָחַר מִשְׁעָה תִשַּׁע, כִּי הַרְבֵּה נָשִׁים מִתְּלוֹנְנוֹת שֶׁקָּשָׁה לָהֶן לְבוֹא מְאַחֵר, וְהֵן רוֹצוֹת

להשתתף, ואני רוצה מאד, שכלל נשות אנשי שלומנו תשתתפנה בערב שמחה השבועי, כי זה עקר ההתחזקות של נשות אנשי שלומנו ביבנאל, פעם בשבוע לבוא ולהתרענן וכו', ולהיות בשמחה, וזה מוסיף כח על כל השבוע.

גא ונא שכלכן תשתדלנה לבוא ולשמח יחד, ואשה תשמח את רעותה, ובזכות השמחה בחדש השמחה נזכה למחק את המן-עמלק, ימח שמו וזכרו, ונזכה להארת שכנית עזו יתברך.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

כז תעא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תרומה, א' דראש-חדש אדר ה'תשנ"ט.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

מאד מאד הצטערתי לשמע מה קורה עם אמך תחיה, פה תקבל קונטרס "ז' אדר", שזכני הקדוש-ברוך-הוא לחבר היום, וזה יהיה מחלק לעשרת אלפים אנשים בפנס, לזאת כדאי להדפיסו לזכות האמא, וכתוב (איוב לו, ה): "הן אל כביר ולא ימאס", ובזכות תפלת רבים בודאי יש לצפות לישועה, ולכן כדאי להדפיס בסוף הקונטרס את העמוד הרצוף פה, אף אחד מהמשפחה ממילא לא יראה את זה, ואין מה להפסיד, רק שעשרת אלפים יראו את זה, ויבקשו רחמים מבצל הרחמים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

שלחו לך את הקונטרס בדואר אלקטרוני, אבל אני שולח עוד פעם, כדי שתבדק אם לא חסר.

כז תעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאש־חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

בְּעֵינַי הַפְּאֵב רֵאשׁ שְׁיִשׁ לָךְ וְכו', וְכו', יֵשׁ פְּתָגָם: "צְרִיכִים לְשִׁפְחָ לְגַמְרֵי שְׁיִשׁ לוֹ רֵאשׁ... וְאִז לֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם כְּאֵב רֵאשׁ", וְאִיךָ זֹכִים לָזֶה? עַל-יְדֵי שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתַמִּיד רַק חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אִז מְצַלִּיחַ אֶת דְּרֻכּוֹ בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד, לְכֵן רֵאֵה לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמְךָ רַק אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבִזְכוּת הַצְּדָקוֹת שְׁאֵתָה עוֹשֶׂה, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּהֲיֶה בְּרִיא, וְאֲשַׁתְּךָ תַּהֲיֶה בְּרִיאָה, וְהִילְדִים יִהְיוּ בְּרִיאִים, וְשִׂיְהִיו לָךְ רַק שְׁמַחוֹת בְּתוֹךְ הַבֵּית שְׁלֶךָ, וְתַמִּיד תַּעֲמֹד לִי לְעֹזֵר, בְּזֶה וּבְכָא לְנִצָּח.

הַעֲקֹר אֶתָּה צְרִיךְ לְשִׁמַּח, וּבַפְּרָט עֲכָשׁוּ, שְׁנִכְנַס חֹדֶשׁ הַשְּׁמַחָה, תִּמְסֹר אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּמִּיד תִּבְשֹׁר לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשִׁמַּחוֹת.

תְּשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל גְּדֹל הַיְגִיעָה וְהַטְּרָחָה, עַל הַעֲלָבוֹנוֹת וְהַבְּזִיוֹנוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דְּמִים וְהַחֲרוּפִים וְהַגְּדוּפִים שְׁאֵתָה סוֹבֵל בְּשִׁבְלֵי וְכו', וּבְבוֹדָאֵי בְּזָכוּת זֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לָךְ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגַשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂחִיּוֹ
נִצַּח.

בְּאֵתִי לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל הַתְּרוּמָה שֶׁתְּרַמְתֶּם אֵלַי שֶׁקֵּל בְּעִבּוֹר
בְּנֵין אוֹלָם־הַשְּׂמָחוֹת וְהַבֵּית־כְּנִסֵּת, יַעֲזֹר לָכֶם הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
שֶׁבְזָכוֹת זֶה תִּתְבָּרְכוּ מִמְּעוֹן הַבְּרָכוֹת, וְתִמְיֵד תִּהְיֶה הַשְּׂמָחָה שְׂרוּיָה
בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וְתִבְשְׂרוּ לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׂמָּחוֹת.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הַצְּמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד אֲשֶׁר אַתָּה עוֹשֶׂה אֵתִי
— הֵן בְּעִנְיַן הַהִלְוָאוֹת, וְהֵן בְּזֶה שׁוֹתַרְתָּ עַל שָׁנִים־עָשָׂר אֵלַי שְׁקָלִים
יְכוֹ' וְכוֹ'.

מָה אִמַּר לָךְ! בְּזָכוֹת זֶה הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכֶּה
לְנֹכְדִים בְּרִיאִים וְקִיָּמִים, וְנִינָיִם בְּרִיאִים וְקִיָּמִים, וַיִּמְשְׁכוּ אֶצְלָךְ דוֹרֵי
דוֹרוֹת שֶׁל יְהוּדִים כְּשָׂרִים וִירָאִים, וְכֻלָּם יִהְיוּ מְצַלְחִים, שֶׁלֹּאֲף אֶחָד
אֵף פַּעַם לֹא תִחַסֵּר פְּרֻנְסָה בְּזָכוֹת זֶה שֶׁאַתָּה עוֹזֵר לִי בְּהִלְוָאוֹת

ותוררים וכו' וכו', יֵעֹזר לך הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵף פַּעַם הַיְלָדִים
שְׁלֶךְ לֹא יִצְטָרְכוּ לְבְרִיּוֹת, אֶלֶּא יִהְיֶה לָהֶם רַק טוֹב בַּחַיִּים.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂאֵתָה וְאֶשְׁתָּךְ תֹּאֲרִיכוּ יָמִים וְשָׁנִים וְתִרְגִּישׁוּ
טוֹב, וְתִרְוּ רַב גַּחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חַלְצִיכֶם, וּבְכָל מָה שְׂרַק תַּעֲשֶׂה —
תַּצְלִיחַ, בְּזִכּוֹת הַצְּדָקָה שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה אֶתִּי, בְּכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תַּעֲשֶׂה
וְתַצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹז תַּעֲה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדֵּר תְּרוּמָה, א' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה גִיעֵנו וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ שְׁהַלְוִיתָ בְּעַבּוֹר אוֹלָם-הַשְּׂמַחֹת עֲשׂוֹת
אֶלְפִים ש"ח, יֵעֹזר לך הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִזְכוֹת הַמְצָנָה הַזֹּאת,
שְׂאֵתָה לֹא תִצְטָרְךָ לְלוֹת אַף פַּעַם, וְיִהְיֶה לְךָ שְׁפַע בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה.

מְאֹד מְאֹד אֶבְקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׂתִתְאַזֵּר בְּמִדַּת הַסִּבְלָנוֹת עִם אֶשְׁתְּךָ,
וְתִכְבְּדָה וְתִיַקְרָה מְאֹד, כִּי כָךְ אֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (בְּכֹא מְצִיעָא
נט): "אוֹקִירוּ לְגִישִׁיכּוּ כִּי הִיכִי דִתְתַעֲתֵרוּ" [תִּכְבְּדוּ וְתִיַקְרוּ אֶת
נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדִי שְׂתִתַּעֲשְׂרוּ], כִּי עַקֵּר הַהִתְעַשְׂרוֹת הִיא רַק עַל-יְדֵי
הָאִשָּׁה, כְּמוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סט), וְכִפִּי
שְׂאֵדָם מְכַבֵּד וּמְיַקֵּר אֶת אִשְׁתּוֹ, כָּךְ בָּא לוֹ שְׁפַע, וְאֵף שְׂכָר הַרְבֵּה
פְּעָמִים הִיא אֵינָה צוֹדֶקֶת, רְאֵה לְהוֹרִיד אֶת הָרֹאשׁ וְתוֹתֵר, וְתִרְגִּיל
אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת וְתָרוֹן, וְאִזּוּ תִרְאֶה שְׂיִהְיֶה לְךָ שְׁפַע רוּחָנִי וְשְׁפַע
גְּשָׁמִי.

הַעֲקֵר עֲכָשׁוּ בְּחֹדֶשׁ הַשְּׂמַחָה תִּרְאֶה לְהִיּוֹת בְּשְׂמַחָה, וְתִחַיֵּךְ
תְּמִיד, וְתִשְׁתַּדֵּל לְשַׂמַּח אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר אֵין עֲרוֹךְ לְדַבֵּר הִדָּה,

ובזכות זה יֵעֶזֶר לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּבְשֵׁר לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הֵרֵב ... נְרוּ יְאִיר.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַהִלּוּאָה שֶׁהִלּוֹיְתָ עֲשָׂרִים אֶלְךָ
שְׁקָלִים בְּשָׁבִיל אוֹלָם-הַשְּׁמָחוֹת, יֵעֶזֶר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבֹזְכוֹת
הַהִלּוּאָה הַזֹּאת, אַתָּה לֹא תִצְטָרֵךְ לְלוֹת אִךְ פְּעַם מִשׁוּם בְּרִיָּה
שְׁבַעֲוֹלָם, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָךְ דִּירָה מְשֻׁלָּךְ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְגוֹר
אֶצֶל אַחֵרִים בְּשֻׁכְנוֹת.

אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ, וַיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁצָרִיכִים לְגוֹר בְּשֻׁכְרֵיּוֹת לְמִשְׁךָ זְמַן, וְלִסְבֹּל
סָבֵל גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְאָדָם מִתְפַּלֵּא תָמִיד — מָה אֲבִדְתִּי אֶצֶל
הַבַּעַל-הַבֵּית הַזֶּה וְכוּ', וְכוּ', שְׁאֲצֻטָּרֵךְ לְגוֹר אֶצְלוֹ בְּצַעַר וַיִּסּוּרִים
וְעִגְמַת נֶפֶשׁ, חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים וְכוּ', עִם כָּל זֹאת הַכֹּל בָּא מִגְּלוּלֵי
נִשְׁמוֹת, מִי יוֹדֵעַ אֵיזָה חֲשֻׁבוֹן יֵשׁ לְמַעַלָּה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים,
שֶׁנִּשְׁמָה זֶה צָרִיכָה לְגוֹר אֶצֶל נִשְׁמָה זֶה, אֲבָל בְּנֹדָאֵי אִם אָדָם מִתְבּוֹדֵד
אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵינוֹ עוֹזֵב אֶת עֲצָמוֹ, רַק מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ
אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמִמְשִׁיף בְּדַעְתּוֹ אֲשֶׁר אֵין בְּלַעַדְיוֹ יִתְבָּרַךְ
כָּלֵל, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא נִצּוֹל מִכָּל הַצָּרוֹת וְהָעִגְמַת נֶפֶשׁ, וְאֵנִי מְקוּיָה
לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאַתָּה תִּצָּא מִהַבַּעַל-הַבֵּית הַמֵּר שְׁאַתָּה נִמְצָא
שָׁם, וְתִהְיֶה לָךְ דִּירָה מְשֻׁלָּךְ, וְתוּכַל לְהִכְנִיס אוֹרְחִים.

אוֹדוֹת הַכֹּת בְּעֵינַי שְׁדוּכִים וְכוּ', אֲנִי בָּא שְׁבוּעַ הַבָּא, וְאֵז נְדַבֵּר
מִזֶּה בְּאַרְיֵכוֹת, וְתִגִּיד אֶת זֶה גַּם לְאַשְׁתְּךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוּר שְׁלֵא תִדְאָגוּ, חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הַזּוּג ... וְ... שְׂיִחְיוּ, מִסְתַּדְרִים בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וּבִפְרֹט בְּנַכְסֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר, זֶה מִמֶּשׁ חֲדוּשׁ בְּמִדּוֹת טוֹבוֹת, חֲדוּשׁ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה בְּהַתְמַדָּה, יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּירוּ מִמֶּנּוּ רַב גַּמַּת דְּקִדְשָׁה, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּז תַּעֲזוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאשִׁי-חֲדָשׁ אֲדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַחֲסִיד הַמְּפָאָר, זוֹכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבֵּים ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! אֲנִי מְאֹד מִתְפַּעֵל מֵעֲבוּדָתְךָ עֲבוֹדַת הַקְדָּשׁ, אֲשֶׁר אֵין דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה, לְהַחֲזִיר בְּנֵי-אָדָם בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה, בְּזֶה שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה כְּנִסִּים לְשֵׁם שָׁמַיִם, זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְגוֹרֵם שְׁעִשׂוּעַ גְּדוֹל בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת, כִּי אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת מַעְלָתְךָ בַּשָּׁמַיִם. וְכַתּוּב בַּזֹּהַר (תְּרוּמָה קכח:): וּכְאֵה מֵאֵן דְּאֲחִיד בְּיָדוּהִי דְחִתִּיבָא; אֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׁמַחֲזִיק בְּיַדֵּי הַחִיבִים, וּמַחֲזִיר אוֹתָם בְּתַשׁוּבָה.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! בְּשָׁנִים הָאֲחֵרוֹנוֹת הָעֶרְכ־רַב הַכְּנִיסוּ אֶת עֵגֶן הַהִפְלָה, שְׁלֵא דֵי שְׁנַכְשָׁלִים בְּעֵבְרוֹת חֲמוּרוֹת, עוֹד זֹאת רוֹצְחִים נְפֻשׁוֹת, כֵּן מוּבָא בַּזֹּהַר (שְׁמוֹת ג.): שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים דּוֹחִים אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם, וְגוֹרְמִים אֶת כָּל הַצָּרוֹת, וְהֵם: מִי שְׁעוֹבֵר עַל עוֹן נְדָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וּמִי שְׁבָא עַל גּוֹיָה, וּמִי שֶׁהוֹרֵג אֶת הָעוֹבֵר בְּמֵעִי אִמּוֹ, שְׁזָה גּוֹרֵם לְבַטֵּל מַעֲשֵׂה יְדֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהָעוֹן הַזֶּה חֲמוּר מְאֹד מְאֹד, וּלְצַעֲרָנוּ הָרַב, מְכַשִּׁילִים אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עִם הָעֵבְרוֹת הַכִּי חֲמוּרוֹת הָאֵלוֹ, לְזֹאת זְכָנִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַבֵּר סֵפֶר נִפְלָא "קְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל", שְׁשֵׁם מְדַבֵּר עַל כָּל הַתְּקוּנִים בְּעֵבוּר פְּגָם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, שְׁמָאֵד מְצוּי, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, בְּדוֹר

הַזֶּה, עַל-יְדֵי הַפְּרִיצוֹת שְׁקוּץ, תַּעֲוֹב וְזוּהוּם, שְׁנַמְצָאִים עֲכָשׁוּ בְּעוֹלָם, וְכֵן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זְכָנִי מִכַּמָּה קוֹנְטְרָסִים הַמְּדַבְּרִים מִחֲמַר עוֹן הַפְּלוֹת, וּמִי יִתֵּן, שֶׁתִּקַּח אֶת זֶה, וְתַפְיץ אֶת זֶה בֵּין גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. הַעֲקֹר רְאֵה לְקַיִם מַה שְּׂאֵמַר הַמְּלֶאֱךָ אֶל גְּדַעוֹן (שׁוֹפְטִים ו, טו): "לֵךְ בְּכַחֲךָ זֶה וְהוֹשַׁע אֶת יִשְׂרָאֵל", שֶׁתַּמְשִׁיךְ לַעֲשׂוֹת הַתַּעֲוִרוֹת בֵּין גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְתִקְרָבְךָ אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי מַעֲלֶתְךָ גְּדוּלָּה בְּשָׂמַיִם, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתַּצְּלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ תַעַח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְרַת תְּרוּמָה, א' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַגָּאוֹן הַרֵב ... גְּדוּל מַרְבִּיּוֹת שְׁמוֹ, הַאִי צְדִיק וְעָנּוּ, אִישׁ הָאֲשָׁפוּלוֹת, שְׁמוֹ הוֹלֵךְ לְפָנָיו, חָכֵם ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח.

מְאֹד נִהְיִיתִי לְקַבֵּל אֶת הַהִסְכָּמוֹת שֶׁל כְּבוֹד מַעֲלָתוֹ, וְאֵנִי מְבָרְכֶךָ בְּכִרְפַת בְּרִיאוֹת הַשְּׁלָמָה, בְּכִרְפַת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת, שְׁיִוְכַל לְהַרְבוֹת קְדוּשָׁה וְטַהֲרָה בְּעִיר הַקְּדוֹשׁ יְרוּשָׁלַיִם, וְלְהַעֲמִיד אֶת הַדָּת עַל תְּלָה, וּבַפְּרָט עֲכָשׁוּ, שְׁיִישׁ הַתַּעֲוִרוֹת גְּדוּלָּה בֵּין גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁכָלֵם רוֹצִים לְחַזֵּר בְּתַשׁוּבָה, וְאֲנַחְנוּ רַק צְרִיכִים לְהַדְּלִיק אֶת הַנְּצוּץ אֲצִלָּם, וְזֶה בְּנֹדָאֵי יוֹעֵיל, וְזֶה כָּל הַעֲנֵן שֶׁל הַחֹבְרוֹת שְׂאֵנִי מִחֲבַר וּמִפִּיץ בְּעוֹלָם, וְהֵם פְּתוּבִים וּמְדַבְּרִים בְּלִשׁוֹן קְלָה, לְמַעַן לְמַשֵּׁךְ אֶת גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּאֵמַת אֵין לָנוּ בְּזֶה הַעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵף שֶׁהוּא דְּבָר קָשָׁה לְהַכְנִיס דְּבָר זֶה בְּעוֹלָם, עִם כָּל זֹאת כְּבָר פֶּתַח הַרְמָח"ל בְּהַקְּדָמָה לְסַפְרוֹ "מִסְלַת יִשְׂרָאֵל",

אַף שֶׁהֵם דְּבָרִים פְּשׁוּטִים, עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁנֶּה בְּכַתָּב עוֹשֶׂה רֶשֶׁם לטוֹבָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַד כְּבוֹדוֹ, שֶׁלֹּא יִצְטָרֵךְ לְרוֹפְאִים, אֲלֵא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַרוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, יִשְׁלַח לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְתַבְשְׂרוּ לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תעט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְר תְּרוּמָה, א' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵף שֶׁלֹּא שָׁמַעְתִּי מִמֶּךָ זֶה זְמַן רַב, אֲבָל בְּכִיֶּתָה שֶׁל אֲשַׁתְּךָ עוֹרְרָנִי לְהַרְיץ שׁוֹרוֹתִים אֵלָיו אֵלֶיךָ. אֵינִי יוֹדֵעַ אִיךָ אֵתָּה יְכוֹל לְקַחַת עַל עֲצָמְךָ אַחֲרֵי־כֵן לְהַרְבִּיץ וּלְהַכּוֹת אֶת אֲשַׁתְּךָ וְכוּ', וְעוֹד בְּשִׁעָה שֶׁהִיא הֶרָה וְכוּ' וְכוּ', אִיךָ בֵּן אָדָם מִסְּגֹל לְהֵיוֹת רוֹצֵחַ כְּזֶה, אִם הִיא הֵיִתָּה בְּתִי, הֵיִתִּי אוֹמֵר שְׁעַדֶּיךָ לְהַתְגַּרֵּשׁ מִלְּחֵיוֹת כְּכֹה, אִיךָ אָדָם יְכוֹל לְקַחַת עַל עֲצָמוֹ אַכְזָרִיוֹת כְּזוֹ? וְאַחֲרֵי-כֵן בָּא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת לְהַתְפַּלֵּל כְּאֵלּוֹ לֹא קָרָה שׁוֹם דְּבָר? ! הֲלֹא הָאֲרִיז"ל אָמַר, אֲשֶׁר לְפָנַי הַתְּפִלָּה צָרִיךְ לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ מִצּוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְאַהֲבֵת לְרַעַךְ כְּמוֹךָ", וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימֵן רַל"ט) עַל הַפְּסוּק: "אֲדַבְּרָה גַּא שְׁלוֹם" (תְּהִלִּים קכב, ח); עַקֵּר הַדְּבִיּוֹר הוּא רַק מִחֲמַת שְׁלוֹם, כִּי אִם יֵשׁ לְמִישֶׁהוּ רִיב עִם אֶחָד, קָשָׁה לוֹ לְכוּן בְּתַפְלָה.

וְזֶה נֶאֱמַר עַל כָּל אֶחָד, וְכָל שָׂכֵן עַל הָאִשָּׁה שֶׁהִיא חֶלֶק מִמֶּךָ, בְּשֶׁר מִבְּשָׂרְךָ, אִיךָ אֵתָּה יְכוֹל לְהֵיוֹת רוֹצֵחַ כְּזֶה? ! וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּלָּךְ לְפִיִּס אוֹתָהּ, כִּי סוּף כָּל סוּף הִיא תַּעֲרַב אֶת אֲבִיָּהּ, וְאַחֲרֵי זֶה יִתְחִילוּ לְהֵיוֹת מְרִיבוֹת בֵּינֵיכֶם, עַד שֶׁתִּתְגַּרְשׁוּ רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְלָמָּה אֵתָּם צָרִיכִים לְבוֹא לְכָל זֶה? ! סוּף כָּל סוּף

אָנִי הֵייתִי הַשְּׂדֵכָן, וְאָנִי הַמְּלַצְתִּי בַעֲבוּרָהּ, וְלִבְסוּף אֶתָּה מְשַׁלֵּם לִי
בַחֲזָרָה דָּבָר פְּזֵה? ! כָּל זֶה בָּא מִחֲמַת הַשְּׁעָמוּם, כִּי אִם הֵייתָ לֹקֵחַ
עַל עֲצָמְךָ עַל תּוֹרָה וְעַל יְרָאָה, אִזּוֹ לֹא הֵייתָ מַגִּיעַ לָזֶה.

לְזֹאת אָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ כָּבֵד מֵהַיּוֹם תַּתְּחִיל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם
חֲמֵשׁ וְרִשְׁוִי עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאִפְּן שְׁתַּסִּים בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת הַשְּׁנַיִם
מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם, וְאִם תּוּכַל עִם פְּרוּשׁ רִשְׁוִי — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה,
אֲבָל זֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת חָק וְלֹא יַעֲבֹר, וְכֵן תִּגְרַס בְּכָל יוֹם הַרְּבֵה פְּרָקִים
מִשְּׁנַיִת, כִּי "מִשְּׁנֵה" זֶה אוֹתִיּוֹת "נִשְׁמָה", כִּי מִי שְׁזוֹכָה לְלַמֵּד
מִשְּׁנַיִת, מְזַכֵּךְ וּמְצַחֵצַח אֶת נִשְׁמָתוֹ, וְזוֹכָה לְצִאת מֵהַגְּלוּת שְׁלוֹ, כְּמוֹ
שְׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פֶּרֶשֶׁת צוֹ): אֵין הַגְּלוּת
מִתְקַבְּצוֹת אֲלֵא בְשֹׁכֵר לְמוֹד מִשְּׁנַיִת; וְלִכֵּן רָאָה לְמַסֵּר אֶת עֲצָמְךָ
בַעֲבוּר לְמוֹד מִשְּׁנַיִת בְּכָל יוֹם, שְׁתִּגְרַס הַרְּבֵה פְּרָקִי מִשְּׁנַיִת וְזֶה
תִּקְוֹנָה, וְאִם תּוּכַל לְגַרֵס בְּכָל יוֹם חֲוִי פְּרָקִים מִשְּׁנַיִת — אֵין
לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְזֶה שׁוֹבֵר אֶת הַיִּצָּר הַרַע לְגַמְרִי, וּבַפְּרָט הַפְּעֵס
וְהַרְצִיחָה שְׁנֹכְסוֹ בָּךְ, אֲשֶׁר לֹא מֵתָאִים לִיהוּדִי.

וְעַל כָּלֵם — רָאָה לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, שְׁתַּצַּא בֵּין
הַהָרִים וְתַצַּעַק אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, שְׁיִזְדַּכֵּךְ מִחֵךְ וְדַעְתְּךָ, שְׁלֹא תְּבוֹא
לְרַצִּיחָה לְהַרְבִּיץ וּלְהַכּוֹת אֶת אִשְׁתְּךָ.

אָנִי מְקַנָּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַכֵּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְתִבְשֹׂר
לִי בְשׁוֹרֹת מְשֻׁמְחוֹת.

נָא וְנָא רָאָה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ שְׁעוֹר כְּסִדְרָן עִם חֵבֵר, לְלַמֵּד בְּכָל
יוֹם "סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", כִּי הַמִּדּוֹת הֵן הַיְסוּד אֲצֵל הָאָדָם. וְרַבְּנוּ ז"ל
מְאֹד הַקְּפִיד שְׁיִלְמְדוּ אֶת "סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", וְרָצָה שְׁיִדְפֵּס בְּכָרֵךְ קָטָן,
כְּדִי שְׁיִשָּׂא אָדָם אֲצֵלוֹ תְּמִיד בְּכִיסוֹ, וּבְכָל עֵת מִצָּא שְׁיִלְמֵד בְּסִפְר
הַזֶּה.

אִךְ שְׁפַתְּבִתִּי לָךְ חֲרִיף, אֲבָל זֶה עֲדִין לֹא מַגִּיעַ לְמָה שְׁהֵייתִי
צָרִיךְ לְכַתֵּב לָךְ, וְרַבְּנוּ ז"ל הַקְּפִיד מְאֹד עַל כְּבוֹד אִשְׁתּוֹ, כְּמוֹבָא
בְּדַבְּרֵיו ז"ל (שִׁיחוֹת-הַרַ"ן, סִימָן רסג, רסד); וְרֵאוּי לָךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֶת

שְׁתֵּי הַשִּׁיחוֹת הָאֵלוּ עִם הַתְּפִלִּין, כִּף תִּדַע מַה דַּעַת רַבֵּנוּ ז"ל בְּעֵינַי
שְׁלוֹם-בַּיִת, וְזֶה נֶאֱמַר אֶפְלוּ עַל אִשָּׁה רָעָה, וְכָל שָׂכֵן עַל אִשְׁתּוֹ,
שֶׁהִיא יְרֵאת הַשָּׁם, צַדִּיקַת וּבְעֵלַת מַדּוֹת טוֹבוֹת וְחֶסֶד. וְלָכֵן רָאָה
לְשׁוֹר עַל כְּבוֹדָה מָאֵד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּז תּפּ

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאש־חֹדֶשׁ אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶתְמוּל שְׁלַחְתִּי לָךְ כַּמָּה מִכְתָּבִים, וְלֹא רָשַׁמְתָּ לִּי אִם קִבַּלְתָּ אֶת
כָּלָם, וְאִם מִסְרַתְּ אֶת כָּלָם. לְזֹאת אֲנִי מָאֵד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ שֶׁכָּל פֶּעַם
שֶׁקִּבַּלְתָּ מִמֶּנִּי מִכְתָּבִים, שֶׁתִּרְשַׁם לִי שֶׁקִּבַּלְתָּ אֶת זֶה, וְכָל שָׂכֵן בְּשַׁעַה
שֶׁתִּמְסֹר אֶת זֶה, וּבִזְהָ תַחֲיֶה אוֹתִי מִמָּשׁ, כִּי אֲנִי דוֹאֵג שֶׁהַמִּכְתָּבִים
לֹא מִגִּיעִים, וְהֵם מָאֵד נְחוּצִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁיִּתְרַחֵב לָךְ בְּפִנְסָה, וְיִהְיֶה לָךְ שְׁפַע בְּרָכָה
וְהַצֹּלְחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדִידְךָ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּז תּפּא

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ב' דְּרֵאש־חֹדֶשׁ אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִּי
מָאֵד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, אַךְ מֵרַב טְרִדוֹתִי בְּעֵתִים הִלְלוּ לֹא
יְכַלְתִּי לְהַשִּׁיב לָךְ תַּכְּף-וּמִיד.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ועקר ההתחזקות הוא האמונה פשוטה בו יתברך, כי אדם צריך לבטל את עצמו לגמרי לגבי האין סוף ברוך הוא, ולא יהיה לו שום רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, ואל זה אי אפשר להגיע, אלא על-ידי רבוי תפלה והתבודדות, שהאדם צריך להתבודד הרבה להקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי זה יהיה בטל ומבטל לגמרי לגבי האין סוף ברוך הוא, ויהיה נעשה כלי להמשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו.

בעתים הללו עקר מה שצריכים הוא — לגלות ולפרסם לכל עם ישראל רק אמונה פשוטה בו יתברך, ורבנו ו"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן לג): אצל העולם אמונה הוא דבר קטן, אבל אצלי העקר הוא האמונה בלי שום חכמות, כי באמת כל הענין של תפלה והתבודדות זו עצה נוראה ונפלאה מאד מאד עמוק עמוק מי ימצאנו, כי אי אפשר לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אלא פשיש לו אמונה ברוחה ומזככת, שהקדוש-ברוך-הוא שוקד על שפתיו, ושומע קול תפלתו. בזה העולם צריכים להתחזקות חדשה בכל יום, ולכן תעשה לעצמך קביעות ללמד בכל יום בשו"ת "אשר בנחל", ושם תמצא מרגוע גם לנפשך, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שסוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ותזכה להפלל בטוב האמתי ונצחי, שהוא הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, כמו שכתוב (תהלים קמה, ט): "טוב הוי"ה לכל".

אודות הספרים שכתבת וכו', אני צריך אותם, ואני מאד מקנה שתביא לי את זה, ואהיה לך אסיר תודה, וכן יצא מדרש המבאר פרשת נשא, אם אפה יכול להביא לי את זה — אודה לך.

אין מלים להודות לך על כל החסד שעשית עמדי עד עכשו, ואני מקנה ש... גרו יאיר, שלם לך על הספרים, כי מסרתי לו את הכסף לתת לך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כּוּז תּפּכּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעֵי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ב' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... נֵרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד צְרוֹת
וַיְסוּרִים, מְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַחֲזִיק מֵעֲמֹד. וְזוֹ גְדֻלַּת
בַּר יִשְׂרָאֵל — כְּפִי שְׁמַחֲזִיק מֵעֲמֹד, וְאֵינוֹ נִשְׁפָּר מִשׁוּם דְּבַר. כִּי
בְּאֵמַת עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם צְרוֹת וַיְסוּרִים, מְרִירוֹת
וּמְכַאוּבִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁאֵינוֹ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, אֲלֵא מַחֲזִיק מֵעֲמֹד
וְאֵינוֹ נִשְׁפָּר, וְזֶה עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן שֵׁישׁ לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּזֶה הָעוֹלָם,
וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁחֻזַּק בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא עֲכָשׁוּ בְּחֹדֶשׁ אֲדָר, תְּשַׁתְּדֵל לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה וְתִרְקָד,
וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּבְזִכּוֹת הַשִּׁמְחָה
תַּעֲבֹר עַל הַכֹּל.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּצַּא מִכָּל צְרוּתֶיךָ וְחוּבוֹתֶיךָ, כִּי
בְּאֵמַת הַחֹבוֹת הֵם רַק לְהַזְכִּיר לְאָדָם עַל חוּבוֹת רְוִחְנִיּוֹת, כִּי מֵאִין
בָּא לְאָדָם חוּבוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', רַק מִחֲמַת חוּבוֹת בְּרוּחְנִיּוֹת
וְכוּ' וְכוּ'; וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם שָׁב בַּתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּבָא
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּלֵב נִשְׁפָּר וְנִדְבָּה, וּמִסְפַּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל מַה
שְׁעוֹבֵר עָלָיו, זֶה מִמְּתִיק מִמְּנוֹ אֶת כָּל הַדִּינִים, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל
הַיָּמִים.

נָא וְנָא אֵל תִּקְפִּיד בְּבִיתְךָ, וְאֵל תּוֹצִיא אֶת הָעֲצָבִים שְׁלָךְ לֹא
עַל אֲשֶׁתְּךָ וְלֹא עַל לְדִידְךָ, אֲדַרְבָּה, תַּהֲיֶה רְגוּעַ וְסִבְלָן גְּדוֹל מְאֹד, וְזוֹ

עבודת הצדיקים, שהם כל־כף דבקים בהקדוש־ברוך־הוא, עד שיש להם סבלנות נוראה לכלם, אשרי מי שמחזיק מעמד בזה העולם ואינו נשבר, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז תפג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תרומה, ב' דראש־חדש אדר ה'תשנ"ט.

שלום וברכה אל ... תחיה.

אל תדאגי בענין הבן, הקדוש־ברוך־הוא יעזר, שתהיה לו רפואה שלמה מן השמים, ויתרפא לגמרי, ואין לכם מה לדאג.

אודות האח וכו', שלא יהיה חכם בעיניו, אלא יעשה כל מיני פעולות שבעולם להתחתן מה שיותר מהר, כי כל אלו הברננים, הם אשר סובלים אחר־כך סבל גדול, ולכן שלא יחשב יותר מדי, אלא יתחתן לשם שמים, והקדוש־ברוך־הוא יעזר לו, שיחזור בתשובה, ואז תהיה לו הצלחה גדולה בחיים.

כשאדם מכניס את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, אז הוא אינו מפחד משום ברירה שבעולם, והכל דמיון אחד גדול, שמפחידים את בני־אדם וכו', כאלו הכניס פתק וכו', כאלו זה מסתכל עליו לרעה וכו', זה עושה עליו עין רעה וכו'. אדם צריך לבטל את עצמו אליו יתברך, ולבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כּוּ תפּד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעֵי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ב' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

בְּיָדָי עֵדֶכֶן אוֹתָךְ יְדִידְנוּ ... גֵּרוּ יְאִיר, מֵה קוֹרָה עִם הַרְשָׁע ...
וְאֵי מִקְנֵה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּהֲיֶה לוֹ מִפְּלָה, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים
לְהִתְחַזֵּק בְּפֶרֶט בְּעֵתִים הַלְלוּ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת, וּכְכֹל שְׁנֵתְחַזֵּק
— נִצְלִיחַ יוֹתֵר. הַעֲקָר אֵין לָנוּ מֵה לְפָחוּד מִהַרְשָׁע הַזֶּה, וְהִנֵּה הוּא
עוֹד פֶּעַם קָרָא אוֹתִי לְדִין תּוֹרָה עַל הַשְּׁבוּעַ הַבָּא, יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׁכַבֵּר נִזְכָּה לְהַפְטִיר מִמֶּנּוּ.

רְצִיתִי מְאֹד, אִם תּוּכַל לְהַצְטַרֵּף לְכָל הַחֲמֻשָּׁה, לְלַכֵּת לִי ... הַיּוֹם,
מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים.

הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם רַק לְהִתְחַזֵּק וְלִהְיוֹת שְׂמֵחַ, וְלֹא לְפָחוּד מִשׁוּם
בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, וְתִשְׁתַּדֵּל לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין עוֹד
דְּבָר יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה, שְׁאֵדָם זוֹכֵה לְדַבֵּר וְלִשְׁיַח אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם
לְכַבּוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

אַתָּה צְרִיךְ לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל
הַחֲסֵד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, שְׁחַתַּנְתָּ אֶת שְׁנֵי בְּנֵיךְ סְמוּךְ לְפָרְקָם, וְתַהֲלֶה
לְאֵל, יֵשׁ לָךְ נִכְדִים, זוֹ הַבִּרְכָּה הַכִּי גְדוֹלָה, עוֹד מְעַט גַּם בְּתַךְ
תִּתְאַרֵס וְתִתְחַתֵּן, וְתַהֲלֶה לְאֵל, גַּם בְּנֵךְ ... גֵּרוּ יְאִיר, מְאֹד מִצְלִיחַ
אֲצִלִי, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוּר, שְׁיִהְיֶה לָךְ נַחַת מִכָּל יְלָדֶיךָ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תפה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תרומה, ב' דראש-חדש אדר ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... ו... שיחיו נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד שמחתי לשמע הטוב מכם.

בענין הבן שלכם ... גרו יאיר, לאט לאט הוא מתקדם ונעשה עצמאי, העקר לילד בגיל הזה להיות עצמאי, ובעצם הוא ילד טוב מאד, אם לא החבר שלו, שהציק לו וכו', אבל אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר, אין לכם מה לדאג, אני מאד מאד מקנה, שלאט לאט לא תפירו את בנכם, הוא נעשה עצמאי, ועוד יהיה לכם הרבה נחת ממנו.

העקר בזה העולם רק התבודדות, ולבקש ממנו יתברך כל מה שצריכים, פי אין לאדם בזה העולם רק תפלה ובקשה, ואם בני-אדם היו יודעים מה זו תפלה, היו עוסקים בזה כל היום. ולכן ראו להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אתכם, העקר שנשמע ונתבשר מכם בשורות משמחות.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כז תפו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תרומה, ב' אדר ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל אהובי היקר לי מאד ...

גרו יאיר.

הנה מכתבך כבר קבלתי פעמים, ולא היה בדעתי להשיבך, אך יען שעכשו פתבת לי עוד מכתב מלא טענות, מדוע לא מדברים אהך, עבר במחשבתי מאמר חכמינו הקדושים (סוטה ח.): במדה שאדם מודד — בה מודדים לו; הלא בהיותי במחניכם, עברת על

ידי כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים וְלֹא רַק שָׁלֵא דְבִרְתָּ עָמִי, אֲלֵא אֶפְלוּ שְׁלוֹם
 לֹא נִתְּתָ לִי, אַחֲרֵי שֶׁמְסַרְתִּי נַפְשִׁי בְּעִבּוּרְךָ, פִּשְׁיטוּ כְּמִשְׁמְעוּ, זֶה שָׁנָה
 וְחֲצִי, הִיָּתָה לִי אֲלִיךְ סִבְלָנוֹת בְּרִזָּל, וּבְאַמֶּת מַה לֹּא עָשִׂיתִי בְּעִבּוּרְךָ,
 כְּאֲשֶׁר אַתָּה לְבַד יוֹדֵעַ, אִף שֶׁעָשִׂיתָ עוֹל לַבַּחֲוָרִים, הַרְבַּצְתָּ לָהֶם,
 הַצַּקָּתָ לָהֶם, וַיְמָה לֹא? וַאֲנִי מֵרַב אֶהְבַּתִּי אֲלִיךְ הַתְּעַלְמָתִי, וְלִבְסוֹף
 גַּם שְׁלוֹם לֹא תִתֵּן לִי?! מַה וְעַל מַה כָּכָה?! עֲכָשׁוּ מְשַׁלְּמִים לְךָ אֶת
 כָּל זֹאת חֲזָרָה מִן הַשָּׁמַיִם, מִדָּה כַּנְּגִד מִדָּה.

מָה אָמַר לְךָ! יֵשׁ לִי כָּל-כֹּף צַעַר, שֶׁהֲצַרְכָּתָ לְלַכֵּת, צְפִיתִי וְקוֹיִתִי
 לְגִדּוּלוֹת וּנְצוּרוֹת מִמֶּךָ, וְלִבְסוֹף אֶת כָּל הַהֲשַׁקְעָה שֶׁהֲשַׁקְעָתִי בְּךָ,
 הַכֹּל פָּרַח עִם הָרוּחַ, וְזֶה צַעַר גָּדוֹל מְאֹד, מִי יִתֵּן, שְׁלָכֵל הַפְּחוֹת
 מֵעֲכָשׁוּ תִתְחִיל לְהִתְמִיד בְּמַסְכַּת תְּעֵנִית, וְלִסִּים בְּכָל יוֹם מַסְכַּת
 תְּעֵנִית, כְּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ כָּאֵן, תֵּשֵׁב בַּפְּנֵה בְּבֵית-הַמְּדַרְשׁ, וְתִתְמִיד
 בְּלִמּוּד, עַד שֶׁכֻּלָּם יִתְחִילוּ לְרִאוֹת אֶצְלֶךָ שְׁנוּי לְטוֹבָה, תְּבוֹא
 לְהִתְפַּלֵּל אֶת הַשָּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, עֶרְבִית בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת
 דִּיקָא, וְתִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ-אֶרֶץ וּבְצַנִּיעוֹת, לֹא לְהִסְתוֹכֵב עִם הַחֲלוּנָיִים,
 וְלֹא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן, שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה, שֶׁתִּקְבַּל שֵׁם טוֹב, אֲזוּ אוּכַל
 לְחַתֵּן אוֹתְךָ, וְתִהְיֶה הַכִּי מְאֲשֶׁר, כְּמוֹ שֶׁדְּבִרְתִּי עִמָּךְ כְּמַעַט בְּכָל יוֹם,
 וַאֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁאַתָּה יוֹדֵעַ אֶת גְּדֹל הָאֶהְבָּה שֵׁיֵשׁ לִי אֲלִיךָ, וְרִאָה מָה
 אַתָּה מְשַׁלֵּם לִי חֲזָרָה.

אַקְנֶה שְׁתַּצִּית אוֹתִי, אָנִי בָּא בְּשָׁבוּעַ הַבָּא לִיבְנָאֵל.

הַמְצַפֶּה לְרִאוֹתְךָ וּלְדַבֵּר עִמָּךְ...

כז תפז

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עָרַב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת רְמוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשִׁי
 שְׁלוֹמִנּוּ, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, הַגְּרִים בִּיבְנָאֵל, "עִיר בְּרִסְלָב", הַגּוֹי"ה
 עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד.

אחי ורעי היקרים! ראו להתחזק יחד להיות בשמחה, ובפֿרט עכשו בחדש אדר, עליכם לשמח מאד מאד, כי עכשו הוא הזמן להכניע את הזמן-עמלק, שהם הקלפות והסטרא אחרא, המכניסים ספקות בבני אדם. ועקר מחית הזמן-עמלק זה רק על-ידי שמחה. ולכן ראו לשמח מאד מאד, ולהכניס אורה של שמחה בקהלתנו, ולשמר מאד מאד, שלא יהיו שום מריבות ואי הבנות בינינו, ואדרבה אנחנו צריכים למסר את נפשנו על שמחה והתחזקות, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותנו, ועוד נזכה לראות במפלת הסמ"ך-ד"מ"ם הרשע, ימח שמו וזכרו, שמיסית ומדיח עכשו את כל התושבים נגדנו, וסימן שאנחנו עושים דברים טובים, כי אם הרשע הזה אינו נח פרגע, סימן שאנחנו עושים דברים טובים. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנוזכה ונתבשר תמיד בשורות משמחות.

נא ונא ראו להתפלל במנין דיקא בכל יום ויום, כי אין עוד דבר גדול כמו תפלה בצבור, כי אימתי עת רצון? בשעה שהצבור מתפללין (ברכות ח.); ומי שיזהר להתפלל תמיד בתפלה בצבור, לא תחסר לו פרנסה אף פעם, וזה בדויק ומנסה.

ראו לקבצ לעצמכם שעורים כסדרן במקרא, במשנה, בגמרא ובזהר ובתקונים ובשלחן ערוך, שהלמודים האלו מזככים את הנפש, כי סוף כל סוף מה ישאר מאתנו? רק הלמודים שאנחנו זוכים ללמד בכל יום, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל.

ועל כלם — ראו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך — הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצלחו דרפכם תמיד.

המאחל לכם שבת שלום...

כז תפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּקְבַּל אֶת הַמִּכְתָּב כָּלְלִי
בְּעֵבוּר הַנָּשִׁים, וְתַעֲשֶׂה מְזֵה צְלוּמִים לְמִסֵּר לָהֶם, וְכֵן תְּצַרֶּף גַּם אֶת
הַמִּכְתָּב כָּלְלִי, שֶׁאֲנִי כּוֹתֵב פֹּה לְנָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וְהַזְכוּת הַזֹּאת
גְּדוּלָה מְאֹד, כִּי בְּאֵמֶת זֶה גַם נִפְלָא, אִיךָ שְׁיֵשׁ לָנוּ קִיּוּם פֹּה בִּיבְנֵאֵל,
יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, הַסֵּמ"ךְ־מ"ם יוֹדַע, שֶׁאֲנִי בָּא בְּשָׁבוּעַ הַבָּא, אֲזוּ הוּא
עוֹד פְּעַם קוֹרָא אוֹתִי לְדִין תּוֹרָה בְּיוֹם רְבִיעִי, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־
הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְתִהְיֶה לוֹ מַפְלָה אַחֵר מַפְלָה.

בְּעֵינַי שֶׁכְּתַבְתָּ וְכו', בְּיָדָי אֲנִי לֹא רוֹצֶה שֶׁזֶר יִתְעַרֵּב בְּשִׁמְחַתְנוּ,
וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְגַמֵּר עִם זֶה מַה שִּׁיּוֹתֵר מֵהָר.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְגָּיִם שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי גְדוּל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב
לְהוֹשִׁיעַ.

בְּיוֹם שְׁנֵי לַעַת עָרַב אֲנִי מְגִיעַ, לְכֵן רְאֵה לְהַגִּיד לִי ... גֵּרוּ יְאִיר,
שֶׁיִּכְיֶן לִי אֶת הַדִּירָה שֶׁתִּהְיֶה נְקִיָּה, וְתוֹדָה מְרֵאשׁ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כז תפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל נָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים
בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיּוֹנִיָּה עֲלֵיהֶן יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, שֶׁתִּתְחַזְּקֶנָה אֶת עֲצָמְכֶן בְּיַחַד, וְאִשָּׁה

תַּעֲזֹר לְרַעוּתָהּ, כִּי כָּל הַכַּח שְׁלָנוּ הוּא רַק עַל-יְדֵי שַׁיֵּשׁ בֵּינֵינוּ אֶהְבֶּה, אַחֲנָה וְרַעוּת, וְעַל-יְדֵי שְׁנַתְחַזֵּק בְּאֶהְבֶּה, וְאִשָּׁה תַּעֲזֹר לְרַעוּתָהּ, וְתַעֲזֹרְנָה אַחַת לַשְּׁנֵיָהּ, בְּזֶה נִזְכָּה לְהַצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד.

רְאִינָה לַעֲשׂוֹת חֶסֶד אַחַת עִם הַשְּׁנֵיָהּ, וּבִזְכוּת זֶה יִפְתַּח לָכֵן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁעָרֵי הַרַחֲמִים וְהַרְצוֹן, וְתִרְאִינָה יְשׁוּעָה גְדוֹלָה מִן הַשָּׁמַיִם.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שְׁפַעַם בְּשָׁבוּעַ תַּעֲשִׂינָה עָרֵב שְׁמִחָה, חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וּבִפְרֹט בִּימֵי אֶדְר הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהֵם יְמֵי שְׁמִחָה, וְתִשְׁמַחְנָה אַחַת אֶת הַשְּׁנֵיָהּ, וּבִזְכוּת הַשְּׁמִחָה נִזְכָּה לְמַחֲוֹת אֶת הַמֶּן-עַמְלֵק, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, שְׁמִסִּית וּמְדִיחַ נִגְדָנוּ.

רְאִינָה לֹאמֹר בְּכָל 'יוֹם תְּהִלִּים' בְּצוּתָא, כִּי הַתְּפִלָּה שְׁלָכֵן בּוֹקֶעַת רְקִיעִים. וְרַבְּנוּ ז"ל מְאֹד הַפְּלִיג בְּמַעֲלַת תְּפִלַּת הַנָּשִׁים. וְלָכֵן תַּמְשַׁכְּנָה לְהַגִּיד בְּכָל 'יוֹם תְּהִלִּים', וּבִזְכוּת זֶה נִזְכָּה לְרְאוֹת יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת מִן הַשָּׁמַיִם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֵן שְׁבַת שְׁלוֹם...

כִּז תַּצ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אֶדְר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם אֵל ...

מְאֹד אָנִי מִתְּפַלֵּא עֲלֶיךָ, שְׁעַבְרוּ כָּבֹד שְׁלֹשֶׁה חֳדָשִׁים, שְׁכַתְּבַתִּי לָךְ מִכְתָּב, שְׁפִשׁוּט גְּנֻבָתָ וְגִזְלַת מִמְּנֵי אֵלֶיךָ וְחַמְש־מֵאוֹת דּוֹלָר, וְאַתָּה לֹא מִתְּבַיֵּשׁ אֶפְלוֹ לְצַלְצֵל אֵלַי, וּמִכָּל שְׁכֵן לְהַחֲזִיר אֶת זֶה, לְזֹאת אָנִי מִזְהִיר אוֹתָךְ אֲזַהְרָה אַחֲרוֹנָה, הֵן אָמַת גְּזֻלַּת מִמְּנֵי אֶת הַכֶּסֶף, שְׁזֶה לֹא שְׁלִי, אֵלוֹ כֶּסֶפִּי צְדָקָה, עִם כָּל זֶה אִם לֹא תַחֲזִיר אֶת זֶה, תִּצְטָרֵךְ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַכֶּסֶף הַזֶּה לְרוֹפְאִים, וּמִי יוֹדֵעַ עַל אֵילֹו מַחְלוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, מַה שְׁשׁוֹמְעִים הַיּוֹם — מַחְלוֹת וְחִלָּאִים רַעִים, שְׁצָרִיכִים הַקְּרָנוֹת שְׁקוֹרָאִים רִיידֵיעֵשִׁין וְכוּ', וְלָכֵן עַד מְתִי תַחֲזִיק

כֶּסֶף גִּזְלָה אֶצְלָךְ, כֶּסֶפִי צְדָקָה שְׁזָה לֹא שְׁלִי, חֶבֶל עַל יְמֵי נְעוּרַיִךְ,
שֶׁתֵּאבֵד בְּשִׁבִיל גְּנֹבָה וּגְזֵלָה שְׁגִזְלָתָ עַל לֹא דָבָר.

אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁשׁוּרוֹתַיִם אֵלּוּ יִכְנָסוּ בְּלִבְכֶּךָ,
אֲנִי לֹא אֶכְתֹּב לָךְ יוֹתֵר.

הַמְצִיפָה שְׁיִכְנָסוּ בְּלִבְךָ הַרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה...

כז תצא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ
נֶצַח.

בְּאֵתִי לְבָרַךְ אֶתְכֶם בְּרַפְת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְבָבִית עַל הַלְדָּת
בְּנִיכֶם, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְכְּרוּ לְהַכְנִיסוּ בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אֲבִרְהֶם
אֲבִינוּ, עָלֵיו הַשְּׁלוֹם, בְּזִמְנֵנוּ וּבְכַעֲתוֹ, וּתְבַשְׂרוּ לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

רְצִיטֵי שְׁתִּכְתְּבוּ לִי בַּפְּרָטִיּוֹת מְתִי יִהְיֶה הַבְּרִית, וְאִיךָ מְרַגֵּישׁ
הַתִּינּוֹק, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיֶה בְּרִיא וְשָׁלֵם, וְנִשְׁמַע
וְנִתְבַשֵּׂר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר ... גְּרוּ יְאִיר! מִמֶּשׁ הַחַיִּיתָ אוֹתִי בְּזָה
שְׁאֵתָה לֹוֹמֵד בְּכּוֹלֵל, וַיֵּשׁ הַתְּמִדָּה, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִכְנָס
גַּם שְׁפַע גְּשָׁמִי, שְׁזָה יִקַּל עַל הָאֲבִרְכִים, שְׁלִצְעָרֵי הָרֵב, סוּבְלִים עֲנִיּוֹת
וְדַחְקוֹת גְּדוּלָה מְאֹד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחוּ דְרָכְכֶם תְּמִיד, וּתְבַשְׂרוּ לִי בְּשׁוּרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לְכֶם שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כז תצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשׂוּי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ נֶצַח.

בְּאֵתֵי לְכַרְךָ אֶתְכֶם בְּרַפְת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית עַל הַלְדָת
הַנֶּנְקָד, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְכּוּ לְהַכְנִיסוּ בְּכַרִּיתוֹ שֶׁל אֲבְרָהָם
אֲבִינוּ בְּזַמְנֵנוּ וּבְעַתּוֹ, וְתִרְאוּ מִמֶּנּוּ וּמִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם הַרְבֵּה נַחַת.

וְכֵן אֲנִי מְבַרְךָ אֶתְכֶם בְּכַרְפַת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית עַל
אֲרוּסֵי בְּתֻכְּם תַּחֲיָה, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַהֲיֶה בְּשַׁעַה טוֹבָה
וּמִצְלַחַת.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְךָ, שְׁתַּהֲיֶה לָכֶם פְּרִנְסָה בְּשַׁפֵּעַ, וְלֹא תִצְטַרְךָ
לְנִסְעַ לְמַרְכּוּז, אֲלֵא תַהֲיֶה לְךָ פְּרִנְסָה פַּה בְּסַבִּיבוֹת יִבְנָאֵל, וְנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שְׁבַת שְׁלוֹם...

כז תצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשׂוּי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נֶצַח.

אוֹרוֹת הַקּוֹנְטֵרס "צְדָקָה וְחֶסֶד", אֲנִי מְקַנְהָ לְשַׁלַּח לָכֶם אֶת
הַהֶמְשֵׁךְ בְּדָאָר אֶלְקָטְרוֹנִי, וְכֵף לֹא יַחְסֹר לָכֶם שׁוּם קוֹנְטֵרס.

מָה אִמַּר לָכֶם אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל הַחֶסֶד שְׂאַתֶּם
עוֹשִׂים אֵתִי, שְׂאַתֶּם מְדַפְּיִסִים סְפָרִים כְּאֵלֶּה, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂיִתְרַחֵב לָכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחַנִיּוֹת, וַיְהִיֶה לָכֶם הַרְבֵּה נַחַת מִיְלֻדֵיכֶם.

הַמֵּאחַל לָכֶם שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כּוּז תּצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּאִמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַחֲדִיר
בְּעֲצָמְךָ, אָשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין, וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, וּבְתוֹךְ
כָּל עֲלָמִין, וּכְכֹל שְׂתַכְנִיס בְּעֲצָמְךָ יְדִיעוֹת אֱלוֹהִים, עַל-יְדֵי-זֶה לֹא
תִסְתַּבֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם. כִּי עַקֵּר מֵה שְׂאֵדָם מִתְבַּלְבֵּל
מֵאַחֲרֵים, הוּא רַק מִחֲמַת חֶסֶד אִמוּנָה וְכוּ' וְכוּ', וַיֵּשׁ לוֹ זְמַן לְחֻשָּׁב
מֵאַחֲרֵים, אָבֵל אִם אָדָם רַק חוֹשֵׁב מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה
שׁוֹכַח מֵהַעוֹלָם כֻּלּוֹ. וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִיָּנִי מֵאַמְצִים שְׁבַעוּלָם לְצִיר
בְּדַעְתְּךָ, אִיךָ שְׁכַל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְתִדְמָה בְּדַעְתְּךָ
אוֹר גָּדוֹל מְאֹד, וְאַתָּה נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאוֹר, וְזֶה יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁלֹּא
תִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם בְּרִיָּה כֻּלּוֹ. וְלִזְכּוֹת לְזֶה אֵי אֶפְשֶׁר, אֶלָּא עַל-יְדֵי-זֶה
שְׂמֻדְבָּרִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִדַּע לְךָ, שְׁכַל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׂמֻדְבָּרִים אֵלֶיךָ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כּוֹזֵאת, שְׂאֵין
לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כֻּלּוֹ.

מְאֹד מְאֹד אָנִי שְׂמֵחַ, שְׂאַתָּה לוֹמֵד בְּכֹל יוֹם בְּחִבּוּתָא, כִּי סוֹף
כָּל סוֹף מֵה יִשְׂאָר מֵאַתָּנוּ? רַק הַלְמוּד תּוֹרָה שְׂאַנְחֵנוּ לוֹמְדִים בְּכֹל
יוֹם, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִמְדֵּם תְּבַשֵּׁר לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאחַל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כִּז תַּעֲזֶה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, שְׂיִתְרַחֵב לָכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת, וַיְהִיָּה לָכֶם רַק טוֹב בְּחַיִּים, וְלֹא תִדְעוּ מִשׁוּם צַעַר וְעִגְמַת נַפֶּשׁ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת תָּמִיד, וְתִרְוּוּ רַב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם, וְהִילָדִים יִהְיוּ בְּרִיאִים, וְתִהְיֶה לָכֶם פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעַע וְלֹא תִצְטָרְכוּ לְבְרִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שִׁבְתֵּי שְׁלוֹם...

כִּז תַּצֹּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ

נִצַּח.

בְּאֵתִי לְבִקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד, שֶׁתִּרְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּשְׁבְּרוּ מִשׁוּם דְּבַר, כִּי אֲנִי מִכְּטִיחַ לָכֶם, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָכֶם פְּרִי בָטָן, צְרִיכִים רַק סְבָלָנוֹת, וְעַל-יְדֵי סְבָלָנוֹת עוֹבְרִים עַל הַכָּל. הֵן אֲמַת שְׂאֵתֶם נִכְנָסִים בְּלַחֲץ, כִּי זֶה כָּבֵד שָׁנָה אַחֵר הִתְחַנְּנָה וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֲסוּר לְהִשָּׁבֵר בְּשׁוּם אָפֵן, כִּי אֵין זֶה עֲצָה כָּלל, אֲדַרְבֶּה זֶה מִכְּנִיס אֶתְכֶם בְּמַתַּח יוֹתֵר גְּדוֹל, וּמִסִּבָּךְ אֶתְכֶם בְּסִבּוּכִים גְּדוֹלִים, וְלִכֵּן תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת רְגוּעִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, רַק סְבָלָנוֹת וְעוֹד פְּעַם סְבָלָנוֹת.

ומה עושים בין כָּךְ שְׁצַרִּיכִים לְסָבֵל ולְחַכּוֹת? מְרַבִּים בַּתְּפִלָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דָּבָר יָקָר מִזֶּה. וְלָכֵן תִּרְבוּ בַתְּפִלָּה, וְתִרְאוּ נִסִּים וּנְגִלִים שְׂעִעֲשֵׂה עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּפְקְדוּ בְּזַרַע שֶׁל קִימָא.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כז תצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ שְׂאֵת עוֹבְדָת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֻדָּאֵי יַעֲזוֹר לָךְ שֶׁתִּצְאִי מֵעֲצָמָךְ, וְתִהְיִי מְעַרְבֶת בֵּין הַבְּרִיּוֹת, וְתִשְׂאִי חֵן בְּעֵינַי כָּל רוּאֵיךְ, וְתִצְלִיחִי בְּדַרְכְּךָ. רַק תִּתְחַזְּקִי לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וּלְקַבֵּל אֶת כָּל אֶחָד בְּסִבָּר פְּנִים יְפוֹת, וְתִרְאִי אֵיךְ שֶׁתִּצְלִיחִי בְּחַיֵּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כז תצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֶלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְהַפְיִץ בְּכָל יוֹם אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי זֶה הַתְּקוּוֹן הַכִּי

גָּדוֹל, וְאֵין עוֹד תִּקּוּן יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהַפְיֵץ בְּכָל יוֹם סִפְרֵי רַבָּנוּ ז"ל, וְאִזּוּ יִמְחַל לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, כִּי עַל-יְדֵי שְׂמֻקְרָבִים אַחֲרֵים, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי מִקְרָב אוֹתוֹ אֱלִיו.

הַעֲקָר רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁפַעוֹלָם, וּבּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַעֲקָר בְּזֵה הָעוֹלָם הוּא הַתְּחַזְקוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂמֻחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ תְּמִיד, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹז תַּצֵּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד אֲנִי שְׂמַח שְׂאִתָּה מְתַחַזֵּק, וּבִאֲמַת בְּזֵה הָעוֹלָם אֵי אֶפְשֶׁר לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ, אֲלֹא עַל-יְדֵי עֲצוֹת רַבָּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהַכְנִיס עֲצָמוֹ בְּסִפְרֵי רַבָּנוּ ז"ל, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רָאָה לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֱלִיו יִתְבָּרַךְ, וּתְדַבֵּר אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּתְסַפֵּר לוֹ כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, כִּפְאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֵל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֵל אָבִיו, אֲשֶׁר הֵעֵצָה הַזֹּאת קוֹדֶמֶת לְכָל הָעֲצוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂמֻקְרָבִים אֶת עֲצוֹת רַבָּנוּ ז"ל בְּכָל יוֹם לְדַבֵּר אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּז תֵק.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַת תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂתַמִּיד תִּבְשֹׂר לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא רְפוּאָה לְכֹל — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְאֵל תִּתְבַּלְּבֵל מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, אֲלֵא תִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֵל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֵל אָבִיו, וְאֵף שְׁבַהֲתַחֲלָה יִגִיעַ לָךְ דְּבַר זֶה מֵאֵד מֵאֵד קָשָׁה, עִם כָּל זֹאת אִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְלַכֵּת בְּדַרְךָ זֶה, תִּצְלִיחַ מֵאֵד מֵאֵד.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְךָ תַּמִּיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּז תֵקָא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַת תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מֵאֵד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְךָ.

רֵאָה לְחֹזֵק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעֵוֹלָם, וְהַעֲקֵר תְּהִיָּה תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא הַתְּחִזְקוֹת לְכָל.

רֵאָה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמַדְבָּרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׁאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנֵנוּ וְ"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נ"א): הָעוֹלָם מְטַעָה אוֹתָנוּ מְאֹד, וְהַעֲקֵר שְׁלֹא יִטַּעָה אוֹתָנוּ הָעוֹלָם, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל מְטַעוֹת הָעוֹלָם, אֶלָּא עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת וְיִשׁוּב הַדַּעַת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רֵאָה לְחֹזֵק אֶת עֲצֻמָּךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, אֲשֶׁר הָאֲרַבְעָה לְמוּדִים הָאֵלֵיוֹ הֵם כְּנֶגֶד הָאֲרַבְעָה עוֹלָמוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם, וְלוֹמֵד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר בְּד' לְמוּדִים הָאֵלֵיוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה, שֶׁתִּשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִיָּה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְהַבְּנָה הַדְּדִית, וְתִכְבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, כִּי בְּזִכּוֹת זֶה יְהִי לָכֶם בְּנִים וְזָכָרִים וּפְרֻנְסָה בְּשִׁפְעָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ תִקַּב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֲרוּךְ, וְזֶה כְּפֶמָה רְצִיתִי לְכַתֵּב לָךְ, אֶבֶל אֲתָה יוֹדֵעַ שֶׁטְרֻדוֹתֵי רַבּוֹ כְּמוֹ שָׁרְבוּ, עִם כָּל זֹאת אֲמַרְתִּי לְרוּץ שְׁוֹרוֹתִים אֵלָיו אֲלִיךְ.

ראה לדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ותמיד תחשב רק מהקדוש-ברוך-הוא, כי זו התכלית שהאדם צריך להגיע בזה העולם — תמיד לחשב מהקדוש-ברוך-הוא, ולא יחשב שום דבר רק מאמתת מציאותו יתברך, כי דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, וכפי שהאדם מכניס בעצמו ידיעות אלו, אז הוא נעשה אדם אחר לגמרי. ועל-כן אשרי מי שחושב רק ממנו יתברך, ואז טוב לו כל הימים.

הרגל את עצמך ללמד בכל יום ויום חמש ורש"י עם התרגום, באפן שתזכה לסיים בכל שבוע את פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום, שזו סגולה ליראת שמים ולכפרת עוונות ולתקון הברית.

תעשה לעצמך סדר במשניות, ללמד בכל יום ששה סדרי משנה, הינו תתחיל מהתחלת המשניות, ותלמד פרק אחר פרק, עד שתזכה לסיים מסכתא, ואז תלמד עוד פרק ועוד פרק, עד שתזכה לסיים את ששה סדרי משנה, ואז תתחיל עוד הפעם, וכן תתנהג כל ימי חיך. וכן תעשה לעצמך סדר בגמרא, בכל יום לגרס דף או שני דפים בסדרן דיקא כרצונו של רבנו ז"ל. ועל כלם — ראה ללמד הרבה הלכה, כי רבנו ז"ל הקפיד מאד על למוד הלכה יותר מכל הלמודים.

נא ונא ראה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בכל יום, בתמימות ובפשיטות גמורה, באשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ואין לאדם יותר טוב בזה העולם מהדבור שמדברים אל הקדוש-ברוך-הוא, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל בזה העולם, ואז יצליח דרכו תמיד.

המאחל לך שבת שלום...

כז תקג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי צרכי-שבת קודש לסדר תרומה, ג' אדר ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֶל ידידי היקר לי מאוד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

מה אמר לך, ידידי היקר! בזה העולם צריכים רק להשתוקק תמיד אֶל הקדוש-ברוך-הוא, פי העקר הוא הרצון, פי כְּשֵׁשׁ לְאָדָם רצון, הוא יכול להגיע לְכָל המדרגות שבעולם, וְכָל הצדיקים לא הגיעו אֶל מעלתם, רק על-ידי תקף הרצון, שְׁהִיָּה לָהֶם רצון חזק אֶל הקדוש-ברוך-הוא, ובאמת רצון הוא עולם החרות, פי על כָּל דָּבָר יכול להיות מניעות, אָבֵל על רצון אין שום מניעות, אדרבה אני רוצה, ואפלו שעדין אני מנח בשאול תחתית ומתחתיו, וחשף ומר לי וכו' וכו' וכו', עם כָּל זאת אני רוצה להיות איש פֶּשֶׁר, אני רוצה לחזור בתשובה שלמה, אני רוצה להפיל באין סוף ברוך הוא, ואני רוצה ללמד את כָּל התורה כְּלֵה, ואני רוצה לקיים את כָּל המצוות בשמחה וכו' וכו' וכו', פי הרצון הוא בלתי מגבל, אדרבה רצוני לְכָל הטובה שֶׁבְכָל העולמות, ולכן הוא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד להתחזק ברצונות טובים, ובכסופים נוראים, ועל כָּלם — צריכים להוציא את הרצונות מהפה, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימנים לא, סו), פי על-ידי שמוציאים את הרצונות מהפה, על-ידי-זה לבסוף יזכה לקיים את זה, והאריך על זה מוהר"ן ז"ל באריכות גדולה (לקוטי-הלכות, אפנים, הלכה ד', ובערב הלכה ג'); וכשֶׁאָדָם מוציא מפיו את הרצונות, לבסוף יזכה לקיים את זה. ולכן ראה להתחזק מאד מאד ברצונות דקדושה, וזה יביא אותך לְכָל הטובות שֶׁבְכָל העולמות.

אשרנו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, שיש לנו רבי כזה, עם עצות נוראות פאלו, טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כָּל

הַחֶסֶד חָנַם שְׁעֵשָׂה עִמָּנוּ, וְאֲנִי מָאֵד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לְהַתְרָאוֹת אֶתְךָ וּלְדַבֵּר אֶתְךָ פָּנִים אֶל פָּנִים.

הַעֲקֹר אֶל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי גְדוֹל
אֲדוּגְנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְרָאָה לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר מָאֵד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, כִּי סוֹף כָּל
סוֹף רַבְּנוּ וְ"ל הִזְהִיר מָאֵד מָאֵד לְכַבֵּד אֶת הָאִשָּׁה.

אֲנִי מָאֵד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה,
וּתְבַשֵּׂר לִי בְשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת.

רָאָה לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת הַבְּחוּרִים, וְאֲנִי מְקַנְהָ
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַתֵּן אֶת כָּלֶם בְּקָרוֹב מָאֵד.

הַמְּאַחַל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כז תקד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ, וּמָאֵד מָאֵד הַצְטַעַרְתִּי בְּצַעֲרֶךָ.

אֲנִי מָאֵד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיְהִיָּה בִּינְךָ וּבֵין בַּעֲלֶיךָ
הַבְּנֵה הַדְּדִית וְאֶהְבָּה גְדוֹלָה, שֶׁתֹּאחֲבוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, כִּי כֹף הוּא
הַרְצוֹן שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי סוֹף כָּל סוֹף לְמַעַלָּה בְּשָׁמַיִם הֵייתֶם
נִשְׁמָה אַחַת, וְעַכְשָׁו שֶׁהִתְחַתְּנֶתֶם נִתְגַּלָּה שִׁיְהִיתֶם נִשְׁמָה אַחַת,
וְצָרִיכִים לִהְיוֹת בְּיַחַד בְּאֶהְבָּה גְדוֹלָה וּבְהַבְנָה הַדְּדִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה
תְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

נָא וְנָא תַעֲשֵׂי כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, שִׁיְהִיָּה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם
וְאֶהְבָּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תְּצַלִּיחוּ בְּכֹל אֲשֶׁר תִּפְנוּ.

הַמְּאַחַל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כז תקה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תרומה, ג' אדר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שִׁיחִיו
נִצַּח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם כְּמָה פְעָמִים, אֶךְ מְרֵב טְרוֹדוֹתֵי לֹא
הִיָּה לִי פְנָאֵי לְהַשִּׁיבְכֶם כְּרִצּוֹנְכֶם.

מָה אִמַּר לָכֶם, בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר,
וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּיק מְעַמֵּד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, כִּי זֶה גְדֹלֵת בַּר
יִשְׂרָאֵל, שְׂזוּכָה לְהַחֲזִיק מְעַמֵּד, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְהַשְׁבֵּר מִכָּל דְּבָר
קָטָן, וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת הוּא רַק שְׂמֻחָה, וְעַל-יַדֵּי-זֶה שֶׁמְשַׂמְחִים אֶת
עַצְמָם וּמְשַׂמְחִים אֶת אֲחֵרִים, עַל-יַדֵּי-זֶה מְצַלִּיחִים בְּזֶה וּבְכָבֵד לְנִצַּח
נִצַּחִים.

מָאד מָאד רְצִיתִי ... תַּחֲיָה, שְׂתַגִּידִי לְאַבִּיךָ, שִׁיתְרַגֵּם עוֹד כְּמָה
קוֹנֵטְרָסִים לְשִׁפְת "הוֹדוּ", כִּי מְחַפְּשִׁים אֶת זֶה מָאד, אֲנִי מְקוּהָ
לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיעֲשׂוּ אֶת זֶה כְּמָה שִׁיֹּתֵר מֵהַר, כִּי זֶה צו
הַשְּׁעָה.

רְאוּ לְהַתְפַּלֵּל כָּל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְיִתְבַּקְּשׁוּ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ כָּל
מֵה שְׂאֲתֶם צְרִיכִים, וְיִתְפָּרְשׁוּ אֶת כָּל שִׁיחַתְכֶם אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׂזֶה רְצוֹן רַבְּנוּ וְ"ל, וְזֶה הַסֵּלֶם מְצַב אֶרְצָה וְרָאשׁוּ מַגִּיעַ הַשְּׂמִימָה,
אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֲזַק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָכֶם שְׂבַת שְׁלוֹם...

כז תקו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הַצְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נְרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים, אַף מְרַב טְרֻדוֹתֵי
הַרְבוּת, לֹא הִיָּה לִי פְנָאֵי לְהַשִּׁיבָךְ.

רְאֵה לְחֻזַק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי רַבְנוּ ז"ל אָמַר
(לְקוּשֵׁי מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד), אֲשֶׁר הַשִּׁמְחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל —
בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד, וְגַם חֲכָמֵי הַרוֹפְאִים אָמְרוּ, שְׁעַקֵּר כָּל
הַפְּחָלוֹת בָּאוֹת לְאָדָם שֶׁהוּא תָּמִיד בְּעֲצָבוֹת וּבְמַרְהָ שְׁחוּרָה וּבְדַכְּאוֹן,
וְלִכְּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ
בְּחֻדֹשׁ הַשִּׁמְחָה, וְתִשְׁמַע הַרְבֵּה כְּלֵי זְמַר, וְתִהְיֶה שְׂמִיחַ וְתִשְׁמַח אֶת
אֲשֶׁתְּךָ וְאֶת יְלָדֶיךָ, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ראשׁ הַשָּׁנָה ו:):
אֲשֶׁה — בְּעֵלָה מִשִּׁמְחָה; וְעַל זֶה צָרִיכִים לְהִיּוֹת קֹדֶם בְּשִׁמְחָה, כְּדֵי
שְׂיֻכַּל לְשִׂמְחָה אֶת אֲשֶׁתּוֹ וְאֶת יְלָדָיו, וְעַל־כֵּן אֶתָּה מְחַיֵּב לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה, בְּחֻב קְדוּשׁ עַד מְסִירַת נַפְשׁ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה
תֻּוּכַל לְשִׂמְחָה אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְיְלָדֶיךָ, וְאִין עוֹד דְּבַר יְפֵה מֵאָדָם שְׂמִיחַ,
וְכֻלָּם אוֹתֵּיבִים אָדָם שְׂמִיחַ, מֵה שְׂאִין כֵּן כְּשֶׁאָדָם הוּא תָּמִיד בְּמִרְרוֹת
וּבְדַכְּאוֹן וְכוּ' וְכוּ', אַף אֶחָד אֵינּוּ יְכוּל לְסַבֵּל אוֹתוֹ, וְאִף אֶחָד אֵינּוּ
יְכוּל לְעַמֵּד עַל יְדוֹ, בְּכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק
בְּשִׁמְחָה, וְתִקְבַּל אֶת כָּל אָדָם בְּסֹבֵר פָּנִים יְפוֹת.

רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׂמִדְבָרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזֹאת שְׂאִין
לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם בְּנֵי־אָדָם הֵיוּ יוֹדְעִים מְעַלֵּת הַמְּדַבֵּר
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הֵיוּ עוֹסְקִים בְּזֶה כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה.

אָשֶׁר כּוּ תִקּוּ בְּנַחֵל רָצָה

רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה וּמַעֲרִיב בְּצַבּוּר, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ח.): אֵימָתִי עֵת רְצוֹן? בְּשַׁעַה שֶׁהַצַּבּוּר מִתְפַּלְּלִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כּוּ תִקּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

זֶה זְמַן רַב שֶׁלֹּא שָׁמַעְתִּי מִמֶּךָ, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵתָה מְקַפִּיד לְהִתְפַּלֵּל כָּל יוֹם בְּמַגִּין, כִּי כָּל הַצְּרוּת שְׂאֲדָם סוֹבֵל בְּעֵנֵי וְכוּ' וְכוּ', רַק מִחֲמַת שְׂאִינוּ נֹזְהָר לְהִתְפַּלֵּל בְּמַגִּין, כִּי כָּל מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּמַגִּין יֵשׁ לוֹ דְּבַר שֶׁבְּמַגִּין, וְכִשְׁעֲשֶׂרָה מִתְקַבְּצִים בְּמַגִּין, הַמְּלֹאכִים מִפְּחָדִים לְגֹשֶׁת לְשָׁם, וְלִכְּן רְאֵה לְהַקְפִיד לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמַגִּין, וְזֶה תַּעֲשֶׂה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, יְסוּד מְאֹד גָּדוֹל בְּחַיֶּיךָ, רַק לְהִתְפַּלֵּל בְּמַגִּין, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא תִקְבַּע לְעֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, וְאִפְלוּ קִצַּת דְּקִצַּת, וְתִדַּע אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כּוּ תַקַּח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

זֶה פֶּלֶא בְּעֵינַי, שְׁזָה כַּמָּה שָׁבוּעוֹת לֹא שָׁמַעְתִּי מִמֶּךָ, וְלֹא
רְאִיתִיךָ כָּלֵל, וְהֵייתִי כְּבָר בֵּין כֶּף בַּעֲשָׂרָה בְּטַבַּת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה
וְכֵן בְּשַׁבַּת פְּרֻשֶׁת יִתְרוֹ, וְחִשְׁבֹתִי שְׂאֲרָאָה אוֹתְךָ, וְהִנֵּה בְּשַׁבוּעַ הַבָּא
אֶהְיֶה בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וּמְאֹד רְצִיתִי לְדַבֵּר אִתְּךָ.

הַעֲקָר תִּרְאֶה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ
בְּחֻדֹשׁ הַשִּׁמְחָה, שְׁזָה הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּחַיֵּי הָאָדָם לְהִיּוֹת תָּמִיד
בְּשִׁמְחָה. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי־מִוֶּהֱר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד), שְׁעַל־יְדֵי
שִׁמְחָה זוֹכִים לְרַפּוּאָה.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בַּעֲדֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה — תַּעֲשֶׂה
וְתַצְּלִיחַ.

הַמְּצַפֶּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ וְגַם לְרְאוּתְךָ...

כּוּ תַקַּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! יֵשׁ לִי צַעַר גָּדוֹל מְאֹד מִמָּה שֶׁקָּרָה
וְכוּ' וְכוּ', הֵייתְכֵן שְׁבַעֲלֵ יִגְבִּיָה יָד עַל אִשָּׁה וְכוּ' וְכוּ', וְכֶךָ לֹא יַעֲשֶׂה,
וְזֶה מְנַהֵג כּוֹתִימִים וְגוֹיִים, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, עַד שְׂאֲמָרוּ (בְּבֹא מְצִיעָא

(נט:): "אוקירו לנשיכו כי היכי דתתעתרו"; וכן רבנו ו"ל אָמר, שְׁפֵל העשירות של האדם באה רק על-ידי האשה, כמובא בדברי ו"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן סט); ולכן ראה מאד לכבד ולקַר אֶת אשתך.

ראה לצאת בכל יום חק לא יעבר בין ההרים, ותבקש את הקדוש-ברוך-הוא על זכוך וטהרת המחשבות, כי אם הגבהת כבוד את הידים, רחמנא לישזבן, אתה יכול לאבד את זווגך, רחמנא לצלן, זכור וגם זכר כמה חפית עד שזכית להתחתן, ועכשו במו ידיך תקלקל את השדוף שלך?! תעשה לעצמך קביעות לגרס בכל יום הרבה פרקים משניות, ואם תוכל לסיים את המשניות פעם בחדש — אין למעלה מזה, הינו שתלמד בכל יום ח"י פרקים משניות, שעל-ידי-זה תזכה לגמר בכל חדש את הששה סדרי משנה, אשר אין למעלה מזה, אשרי מי שאינו מתעה את עצמו, ואז טוב לו כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בדרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז תקי.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תצוה ה' באדר ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל פלליות נשות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהן ישרה שכנתו תמיד, וישמרון ויצילן מפל צרה וצוקה, מפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהן, אמן.

מפאת קצור הזמן, אכתב קצת בכלליות מעניינים הנחוצים לטובת קהלתנו.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂזִכָּה אוֹתָנוּ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּקִהְלָה מִיַּחַדָּת בְּמִינָה. וּמַהִי הַיַּחֲוּדִיּוּת שֶׁל קִהְלָתָנוּ? שֶׁבְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנַחְנוּ מְנַסִּים לְהוֹצִיא אֶת כָּל הַגּוֹזְעֵנוֹת הַנִּמְצָאֹת בְּתוֹכָנוּ; כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ אֲצִלוֹ שָׂרֵשׁ שֶׁל גּוֹזְעֵנוֹת, הֵינּוּ שְׁחוּשָׁב: 'אֲנִי' יוֹתֵר מִהַשְּׂנִי, 'אֲנִי' יוֹתֵר מִיַּחַס מִמֶּנּוּ וְכוּ'. וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, אֶת הַ'אֲנִי' הַזֶּה אֲנַחְנוּ מְשַׁתְּדָּלִים לְהוֹצִיא, וְכִיצַד? עַל-יְדֵי שְׂאֲצָלָנוּ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, מְדַבְּרִים רַק מִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִרְגַע שְׂמִכְנִיסִים בְּתוֹךְ הַחַיִּים אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינן כְּבָר הַמְּלָה הַזֶּה: 'אֲנִי', נֶעְלָם 'אֲנִי וְאֲנִי', כָּל דְּבַר 'אֲנִי' וְכוּ'. 'יִבְנֵאל' בְּגִימְטְרִיָּה אוֹתִיּוֹת: 'אֲנִי לֹא', עִם הַכּוֹלָל; הֵינּוּ עָלֵי לְשָׂרֵשׁ מִמֶּנִּי אֶת הַכּוֹלָל שְׂאֲנִי הַכֵּל, אֲנִי וְרַק אֲנִי. וּבִרְגַע שְׂנִכְנְנִים בְּעֲצָמָנוּ אֲמוּנָה בְּהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאָנוּ מְאֲמִינִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, בְּאֵל עוֹלָם, מִמִּילָא נֹאֵהֵב אֶת הַזִּוּלָת.

אֲנִי רוֹצֵה שֶׁקִּהְלָתָנוּ תִּהְיֶה כְּלוּלָה מִכָּל עַם יִשְׂרָאֵל: אֲשֶׁכְּנִיזִים וּסְפָרְדִים בְּכָל־לְיוּת, וְכֵן מִכָּל גּוֹנֵי הָאֲשֶׁכְּנִיזִים: לִיטָאִים, חֲסִידִים, חֲסִיד זֶה, חֲסִיד אַחֵר, הוֹנְגָרִים, פּוֹלְנִים, יְרוּשָׁלַּיִם. וּמִכָּל גּוֹנֵי הַסְּפָרְדִים: תִּימָנִים, תּוֹנִיסָאִים, מְרוֹקָאִים, מְלוּב, מֵהוּדוֹ וְכוּ' וְכוּ', הֵיכֵן שָׂרֵק נִמְצָא יְהוּדִי, שִׁיְהִיָּה בְּקִהְלָתָנוּ. וּבְזֶה נִרְאֶה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׂמוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׂמוֹ לְעַד וּלְגַצַּח נְצַחִים, יֵשׁ לוֹ קִהְלָה בְּעוֹלָם, שִׁיְהוּדִים יְכוֹלִים לְהִתְאַחַד בָּהּ יַחַד, וְלַעְזוֹר זֶה לְזֶה, וְזֶה יִקְרַב אֶת הַגְּאֻלָּה. וּבִפְרָט אִם נִכְנֶה בֵּית-הַכְּנֶסֶת, שְׂנוּכַל לְהִתְפַּלֵּל בּוֹ יַחַד, זֶה יִהְיֶה חֲדוּשׁ שְׂבַח־חֲדוּשִׁים, מִמֶּשׁ מֵעֵין בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ; כִּי בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ לֹא יִהְיֶה מְקוֹם מִיַּחַד לְחִימָנִים, וּמְקוֹם מִיַּחַד לְמְרוֹקָאִים, מְקוֹם מִיַּחַד לְהוֹנְגָרִים, וּמְקוֹם מִיַּחַד לְפוֹלְנִים, מְקוֹם מִיַּחַד לְאֲשֶׁכְּנִיזִים אוֹ לְסְפָרְדִים, לֹא יִהְיוּ כָּל הַשְּׂקָרִים הַלְלוּ, כָּל מְלוֹת הַגּוֹזְעֵנוֹת תַּעֲלֵמָנָה, כָּל עַם יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד יִשְׁתַּוָּקֵק רַק לְרִאוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה. וְאִיזָה יִפִּי הוּא זֶה? ! לְזוֹת, אֲנִי מֵאֵד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, בָּאוּ וְתַעְזְרוּ לִי לְכַנּוֹת קִהְלָה קְדוֹשָׁה כְּזוֹ!

אָךְ זֶה לְעֲמַת זֶה יִשְׁנוּ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וּמַהוּ? הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּרָא מְלֶאכֶי מַעֲלָה, וְכָל מְלֶאכֶה יֵשׁ לוֹ שְׂלִיחוֹת שָׁלוֹ, לְסֵמ"ךְ-מ"ם יֵשׁ שְׂלִיחוֹת שָׁלוֹ — לְעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, זֶה כָּל

הַעֲנִין שְׁלוֹ — שַׁעַם יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה מִפְּלֶגַע וּמִפְּרָד. וּלְדַבּוּנֵינוּ הַרְבֵּה, הוּא מִצְּלִיחַ לַעֲשׂוֹת בִּינֵינוּ פְּרוּדִים, מִכָּל מִינֵי סִבּוֹת, וּבְכָל מִינֵי הַצְּדָקוֹת, כְּאֵלוֹ לְזֹאת — אֵין אַמוּנַת חֲכָמִים מִסְפִּיק, וּלְאַחֲרֵת יֵשׁ יוֹתֵר אַמוּנַת חֲכָמִים וְכוּ' וְכוּ', בְּכָל מִינֵי מַחְלֻקוֹת וְחֻדְחוּרֵי רִיב נִכְסֵנוּ בִּינֵיכֶן מִפְּעַם לַפְּעַם, אֲשֶׁר הִכַּל מַעֲשֵׂה סִמְ"ךְ-מ"ם לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בִּינֵינוּ. כִּי הוּא מְאֹד מִפְּחָד אִם תִּהְיֶה קִהְלָה קְדוּשָׁה כְּזוֹ, שֶׁתִּתְאַחַד יַחַד, וְנִרְאָה דְגָמָא לֹא רַק בַּעוֹלָם הַזֶּה לְכָלֵּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲלֵא גַם בְּפָנֵי מַלְאֲכֵי מַעְלָה נִהְיֶה דְגָמָא, שֶׁהֵנָּה, מָה אַתֶּם הַמַּלְאָכִים כָּל-כָּף מִתְּפָאָרִים, הֲלֵא בַּשָּׁמַיִם אֵין קִנְיָה וְלֹא תַחְרוּת וְלֹא שׁוּם כְּבוֹד, הַמַּלְאָכִים אֵינֶם מְקַנְאִים זֶה בְּזֶה, וְאֵינֶם מִתְּחַרְרִים זֶה עִם זֶה, אֲלֵא לְכָל אֶחָד יֵשׁ הַשְּׁלִיחוֹת שְׁלוֹ. אַבָּל אִם אָנוּ נִרְאָה דְגָמָא חִיָּה שֶׁל קִהְלָה קְדוּשָׁה, שֶׁהַבְּרִיּוֹת בָּהּ עוֹזְרוֹת זֶה לְזֶה בְּכָל הַמּוֹכְנִים, אֲזִי לֹא רַק לְכָל הַעוֹלָם הַזֶּה נוֹכַל לְהַתְּפָאֵר: רְאוּ בְּנִים שֶׁגִּדְלַתִּי, אֲלֵא אֵף לְפָנֵי מַלְאֲכֵי מַעְלָה נוֹכַל לְהַתְּנַאֲוֹת וְלוֹמַר: אֵל תִּתְּפָאֵרוּ כָּל-כָּף מַלְאָכִים, שֶׁאַתֶּם חֲתִיכוֹת אֵשׁ, וְאֵינְכֶם מְקַנְאִים זֶה בְּזֶה, אֲלֵא גַם בְּאַרְץ הַגִּשְׁמִית וְהַחֲמֵרִית הַזֶּה, אֵף שֶׁאָנוּ מְלֵאֵי תַאֲוֹת וּמִדּוֹת רָעוֹת, אֵף-עַל-פִּיכֶן אָנוּ שׁוֹבְרִים אֶת מִדּוֹתֵינוּ הַרְעוֹת, וּמִשְׁתַּדְּלִים לַעֲקֹר מֵאַתְּנוּ אֶת הַגּוֹזְעוֹת וְהַקְּנָאָה וְהַשְּׁנָאָה, וְחַיִּים יַחַד.

וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה): כְּשֵׁם שְׁאֵין פְּרָצוּפִיָּהּ דּוֹמִים זֶה לְזֶה, כֵּן אֵין דְּעוֹתֵיהֶם שְׁוֹת; לְכָל אֶחָד יֵשׁ פְּרָצוּף אַחֵר, וְזוֹ גִּדְלָתוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבָּרָא בְּגִשְׁמִיּוֹת, חֲמִשָּׁה וְחֻצֵי בְּלִיּוּנֵי אַנְשִׁים, וְכָל אֶחָד שׁוֹנֶה מִזוּלָּתוֹ, וְאֵין אֶחָד שֶׁיִּהְיֶה שְׁוֶה לְרַעְהוּ. וְזֶה בְּכַנִּי-אָדָם, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, שֶׁגַם בְּצוּמָח, אִם תִּשְׁיִמוּ לָב, כָּל אֵילָן וְאֵילָן יֵשׁ לוֹ דְּמוּת וְצוּרָה אַחֲרֵת מִזוּלָּתוֹ, וְכֵן הָעֵלִים — כָּל עֵלָה וְעֵלָה שׁוֹנֶה מִחֻבְרוֹ, וְכָל עֵשֶׁב שׁוֹנֶה מִרַעְהוּ, וְאֵין יְכוּלִים לְהִבִּין אֶת זֹאת, וְרַק הַבּוֹרָא יִתְּבַרֵךְ שְׁמוֹ יְכוּל לְבָרָא כָּף אֶת הַעוֹלָם, וְזוֹהִי גִּדְלָתוֹ וְרוּמָמוֹתוֹ לְאֵין שְׁעוּר. הֵנָּה בְּשׁוּר וְדָם, לְהַבְדִּיל, עוֹשֶׂה מִטְּבַע אַחַת שֶׁל עֲשָׂרָה שְׁקָלִים, וְיְכוּל לַעֲשׂוֹת מְלִיּוּנֵי מִטְּבַעוֹת בְּאוֹתָהּ צוּרָה, אֵף אֶחָד אֵינּוּ יְכוּל לַעֲשׂוֹת מְלִיּוּנֵי דְמוּיּוֹת אַחֲרוֹת וְשׁוֹנוֹת זֶה מִזֶּה, זֶהוּ בְּלִתִּי אֶפְשָׁרִי. וְאִם-כֵּן כְּשֵׁם שֶׁפְּרָצוּפֵי

הַבְּרִיּוֹת גִּבְרָאוּ עַל יָדוֹ יִתְבַּרֵּךְ שׁוֹנִים זֶה מִזֶּה, וְאֵין פְּרָצוּף אֶחָד דּוֹמֵה לַחֲבֵרוֹ, כִּף דַּעוֹתֵיהֶם שׁוֹנוֹת. לֹא יִתְכַּן שְׁשָׁנֵי בְּנֵי־אָדָם יִחְזִיקוּ אוֹתוֹ דָּבָר. אָבֵל בְּשֵׁרֶשׁ הָאֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא וּבְאֲמוּנָה בְּצַדִּיקִים הֵם מֵאֲמִינִים וּמְחִזִּיקִים אוֹתוֹ דָּבָר. לְכֵן אָסוּר לִילֵךְ וּלְחַתּוֹר תַּחַת מִישֶׁהוּ בְּטַעֲנָה — לְזֹאת אֵין אֲמוּנָה מִסְפִּיק, מִמֵּילָא מִתָּר לְשִׁבְרָה וּלְבִזּוּתָהּ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, אוֹ לְזוֹ אֵין דִּי אֲמוּנַת חֲכָמִים, אֲזִי מִתָּר לְחֲרָפָה וְכוּ'. מֵהֵיכָן זֶה נּוֹבֵעַ? מֵאוֹתִיּוֹת שְׁקִיר': קִנְיָאָה, שְׁנֵאָה, ר'חֹוֹק, אוֹ רִיב, אוֹ רְצִיחָה; הַכֹּל מִתְחִיל מִקְנֵאָה, הֵיכָן שְׁיֵשׁ רִיב, הֵיכָן שְׁיֵשׁ קִטְטָה, תִּדְעוּ לָכֵם, שְׂזָה מִתְחִיל רַק מִקְנֵאָה. וְהַקְנֵאָה, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, נִמְצְאוּת יוֹתֵר בְּקֶרֶב נְשִׁים מֵאֲשֶׁר אֲצֵל גְּבָרִים, כְּמֵאֲמָרָם ו'ל (מְגִלָּה יג.): אֵין אִשָּׁה מִקְנֵאוֹת, אֲלֵא בִּירוּךְ חֲבֵרְתָּהּ.

לְזֹאת, עַל הַנְּשִׁים לְעֵבֵד עַל עֲצָמָן יוֹתֵר לְשֵׁרֶשׁ מֵהֵן אֵת הַקְנֵאָה, לֹא לְקַנֵּא בְּאֵף אֶחָד, אֲלֵא לְהִיּוֹת שְׂמֵחוֹת בְּחֻלְקָן, לִידַע שְׁאֵנִי הֵכִי מְצֻלַחַת, וּמֵה שְׁיֵשׁ לִי זֶה הֵכִי טוֹב וְיִפָּה. וְאֵין דָּבָר כְּזֶה שְׁלִשְׁנֵי יוֹתֵר טוֹב מִמֶּנִּי, זֹו כְּבָר קִנְיָאָה וְיֵשׁ לְעֻקְרָהּ. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שְׁבַת קנב:): כָּל מִי שְׁיֵשׁ קִנְיָאָה בְּלִבּוֹ — עֲצֻמוֹתָיו מְרַקִּיבִין; וְנִדְמָה שְׂזָה לְאַחַר הַמִּיתָה, אֵף לְאוֹ! אֲלֵא עוֹד בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ הַקְנֵאָה מְרַקִּיבָה עֲצָמוֹת הָאָדָם, וְהוֹרְסָת אוֹתוֹ לְגַמְרִי, עַד שְׁנַעֲשֶׂה חוּלָה מִמֶּשׁ. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פְּרָשָׁה ט', סִימָן ז'): וְאֵין קִנְיָאָה אֲלֵא לְשׁוֹן כַּעֵס; מִקְנֵאָה בָּא אַחֲר־כֵּף הַכַּעֵס, שְׁנַעֲשִׂים בְּכַעֵס עַל הַזּוּלָת, וּמִזֶּה בָּאָה אַחֲר־כֵּף שְׁנֵאָה, וּמֵהַשְׁנֵאָה בָּא רִיב אוֹ רְחֹוֹק אוֹ רְצִיחָה, אֲשֶׁר אֵלוֹ אוֹתִיּוֹת שְׁקָר. הַמִּתְחִיל בְּקִנְיָאָה, וּמוֹבִיל לְשֵׁנֵאָה, וְהַתּוֹצֵאָה רְצִיחָה, אוֹ ר'חֹוֹק, אוֹ רִיב.

בְּכֹל שְׁנֵאָה מְכַרְחָה לְהַכְנִס אִיזוֹ קִנְיָאָה, וְאֵף שֶׁהַשְׁנֵאָה בְּתַחֲלָה, אָבֵל הַקְנֵאָה מִסְתַּתְרָת בֵּין הַשׁ לְר', הַקְנֵאָה מִסְתַּתְרָת בֵּינֵינוּ, שְׂמִקְנֵאִים זֶה בְּזֶה — הֵהוּא מְצֻלַח אוֹ יוֹתֵר וְכוּ', לְהוּא טוֹב יוֹתֵר וְכוּ', וּמוֹצֵאִים שְׂתַפִּים לְקִנְיָאָה, אֲשֶׁר מִזֶּה בָּאִים לִידֵי שְׁנֵאוֹת הַזּוּלָת, וְלִידֵי רִיב וּמְחֻלְקָת וְרְחֹוֹק מִמֶּנּוּ, עַד שְׂבָאִים לִידֵי רְצִיחָה, שְׂיִכּוּלִים לְשַׁפּוֹךְ דָּמוֹ שֶׁל מִישֶׁהוּ, וְאֵף שְׁלֵא בְּפַעַל מִמֶּשׁ, אָבֵל הַלְבַּנֵּת פָּנִים, הַשְּׁפֹלוֹת, בְּזִיוּנוֹת וְחֲרוּפִים, הֵם בְּכֹלֵל שְׂפִיכוֹת דָּמִים. אָבֵל אִם גִּבְרָתוֹ

בנו רק את הקדוש-ברוך-הוא, נדבר רק מהקדוש-ברוך-הוא, יפל כל השקר, ותהיה רק אמת. ומהי אמת? אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נא): אמת זה רק הקדוש-ברוך-הוא. כמו שכתוב (ירמיה י, י): "והוי"ה אלהים אמת", על דבר גשמי יכולים לומר שקרים רבים, על שלחן עץ יכולים לומר שאיננו מעץ אלא מזהב, או מנחשת, או מדליל, או מפלסטיק וכו', כי שקר יש הרבה. אבל האמת היא אחת — שלחן עץ עם ארבעה רגלים. פן אומר רבנו ז"ל, השקר רב הוא, אבל אמת זהו רק אחד, ומיהו? הקדוש-ברוך-הוא. נמצא, מי שנכלל יותר באחד, יותר אמת נכנסת בו.

לזאת, אם אנחנו נכלל באחדותו יתברך, כמו שאומרים חכמינו הקדושים: אין ישיבה למעלה; שם אין מקום לשבת, כלם עומדים, ואין דחיפות וקנאה. כי בישיבה שייכת קנאה, למה זה יושב לפני, למה ההוא במזרח וכו', אבל בעמידה אין שייכת קנאה וכו', אלא כלם שוים ומסתכלים היגורף כלפי מעלה. כגון: שעומדים פה בארץ ומתבוננים בשמש, או מסתכלים על השמים, אזי ממילא שוכחים מי עומד לפני או אחרי, כי עסוקים בהתבוננות למעלה, ועל-כן אין רואים מי נמצא והיכן ובאיזה צד וכו', אלא רואים רק רוחניות אלקות. לכן אומרים חכמינו הקדושים: אין ישיבה למעלה, למעלה אף אחד אינו יושב, וממילא אין שייכת שם קנאה, כי כלם מסתכלים כלפי מעלה, להשתעשע בשעשוע דמלפא. וכן אין תחרות — וכי אני רואה את השמים יותר מאחר? ! וכן אין שנאה ולא פבוד, כי כלם רוצים רק את הקדוש-ברוך-הוא! אם הולכים באפן הזה, זו נקראת אמת, וממילא נופלים כל השקרים, כל הגזענות, כל השנאה, הקנאה, הרשעות והריב והרחוק, ואזי — איזו קהלה יפה תהיה לנו!

נתבונן בעתים הללו, כל-כף הרבה צרות יש לנו, אנשים צעירים נחלים, ילדים צעירים נחלים, לא עלינו. באו נתאחד יחד, ונאהב זה את זה, ונתחיל לומר תהלים יחד, ולהתפלל יחד, ולשמח יחד, ולשמע אחד את השני, כל אחד יש לו לומר מה שאין בשני, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), שבכל אחד

יש נקדה אֲשֶׁר אין בַּחֲבֵרוֹ; כֹּל יְהוּדֵי הוּא שְׁלִיחַ בְּזֶה הָעוֹלָם לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל שְׁלִיחוֹתוֹ.

יִבְנֵאל זְכָתָה, שְׁבֵרוּף הַשֵּׁם, יֵשׁ בָּהּ כַּח עֲלִיּוֹן טְמוֹן מְאֹד, יְבוֹא הַיּוֹם וְתִתְגַּלֶּה גְדֻלָּתָהּ שֶׁל יִבְנֵאל. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֶזְרָה, שְׁכַל אֱלוֹ אֲשֶׁר בָּאוּ לְגוֹר פֹּה בִּיבְנֵאל, בָּאוּ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, עֲזָבוּ אֶת עֵינֵם, אֶת מִשְׁפַּחְתֶּם וְכוּ' וְכוּ', וּבִפְרָט עֶשֶׂר הַמִּשְׁפָּחוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת, הֵן הָיוּ מִמֶּשׁ בּוֹדְדוֹת, וְהֵן תִּסְפָּרְנָה לְכֵן מֵה קָרָה בָּאֵן, וּמֵה עֶבֶר עֲלִינוּ. וְהַלְוֵאֵי הַלְוֵאֵי, שִׁיְהִיָּה מִיִּשְׁהוּ שִׁיתְחִיל לְכַתֵּב אֶת כָּל הַשְּׁתַלְשֻׁלוֹת הַמְאֹרְעוֹת, וְכָל הַצָּרוֹת שֶׁהָיוּ מִנֵּת חֲלָקְנֹו. הַלְוֵאֵי וְהַגְּבֻרֹת ... תַּחֲיָה, תַּעֲלֶה עַל הַכְּתָב אֶת הַדְּבָרִים, אֲשֶׁר הִיא הֵיטָה מְעוֹרָה בָּהֶם, וְהִיא יוֹדַעַת בְּדִיוֹק מֵה וְאִיךָ עֶבֶר עֲלִינוּ, הֵן מִבְּחִינַת הַחֲנוּף וְכוּ', הֵן מִבְּחִינַת הַדִּיּוֹר וְכוּ' וְכוּ', וְכָל מְרִירוֹת הַלְעָנָה שֶׁשִּׁבְעָנוּ בָּאֵן מִתַּחֲלָה וְעַד הַלּוֹם.

כִּי עֲלִינוּ לְכַתֵּב סֵפֶר עַל "יִבְנֵאל". יְבוֹא הַיּוֹם שִׁיִּדְבְּרוּ עַל "יִבְנֵאל", "יִבְנֵאל" תִּהְיֶה עִיר וְאִם בִּישְׂרָאֵל! עִיר גְּדוֹלָה, עִיר בְּרִסְלָב! וְיִפְגְּסוּ לְגוֹר בָּהּ אֲלֵפֵי אֲלֵפִים חֲרָדִים, אֲבָל זֶה תְּלוּי בְּכֵן, כְּפִי הַהֲתַנְהֻגוֹת שֶׁלְכֵן, אִם תִּקְבְּלֶנָה אֶת כָּל אֶחָד בְּסִכָּר פְּנִים יְפוֹת, תַּעֲוֹדְדֶנָה וְתִשְׁמַחְנָה וְתִתְחַזְקֶנָה אֶת כָּל אֶחָד, זֶה יִהְיֶה כַּח הַמּוֹשֵׁף, מְשִׁיכָה תִּהְיֶה מִמִּילָא, אֲבָל אֶתֶן מִצְדָּכָן תִּרְאִינָה, שְׁלֹא תִהְיֶינָה מְנִיעוֹת. כְּמוֹ שְׁאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ע'): יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם, שְׁעַל-יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם וְדַבּוּרֵיהֶם, גּוֹרְמִים לְרַחֵק מֵהַצְדִּיק; עֲלִיכֵן לְזָכֹר, אֲשֶׁר תִּהְיֶה פְּרֻנְסָה לְכָלֵן, אֲבָל רְאִינָה לֹא לְרַחֵק אֲנָשִׁים.

יֵשׁ לָנוּ לַיִל שְׂמֵחָה לְנָשִׁים פַּעַם בְּשָׁבוּעַ, לַיִל שְׁלִישִׁי שֶׁנִּכְפַּל בּוֹ כִּי טוֹב, וְזֶה הַיּוֹם צָרִיךְ לְהִיּוֹת קְדוּשׁ לְנָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁכָלָן תְּבֹאנָה וְתִתְחַזְקֶנָה יַחַד וְתִשְׁמַחְנָה יַחַד. אֲשֶׁר הַשְּׂמֵחָה הִיא הַיְסוּד בְּעַם יִשְׂרָאֵל, לְכֵן אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם בְּרַכָּה: "שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי". בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֵינְנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, אָנוּ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, מֵאֲמִינִים בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שׁוֹמְרִים שַׁבָּת, אוֹכְלִים כֶּשֶׁר, שׁוֹמְרִים טְהֻרַת הַמִּשְׁפָּחָה, אֲבָל צְרִיכִים לְרְאוֹת, שְׁזֹר לֹא יִפְגַּס בְּשְׂמֵחָתָנוּ. וְזֶה לֹא נוֹרָא אִם לְפָנֵי

שִׁמְתַחֲלִים אֶת עַרְבֵי הַשְּׂמֵחָה, יִהְיֶה שְׁעוֹר שֶׁל חֲצֵי שָׁעָה, וַיִּשְׁמְעוּ דְבַרֵי תוֹרָה, אֲמוֹנַת חֲכָמִים וְכוּ'.

אי אֶפְשֶׁר לְהַכְרִיחַ אֶת כָּל־שֵׁיחֲזִיקוֹ בְּאוֹתָהּ דַּעַה, אֲבָל לֹא לְהַלְבִּישׁ אֶת הַקְּנָאָה וְהַשְּׂנְאָה וְהַרְחוֹק וְהָרִיב, כְּאִלּוּ מְקַנְאִים אוֹ שׁוֹנְאִים אֶת פְּלוֹנִית אוֹ אֶת אֲלֻמוֹנִית וְכוּ' בְּשִׁבִיל הַקְּדוּשָׁה, זֶה שְׁקָר! וְאֲנִי רוֹצֵה שֶׁתִּפְרָסְמוּ אֶת זֹאת, וּבּוֹדָאִי מִה שֶׁאֲנִי אוֹמֵר גַּם יִדְפָּס; אֲנִי רוֹצֵה לְהִרְאוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיֵּשׁ לוֹ יִתְבָּרֵךְ קִהְלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, שְׂאִין מִה לְהַתְבַּיֵּשׁ בָּהּ, אֲנִי רוֹצֵה לְהִרְאוֹת לְמַלְאָכִים, הַנֵּה יֵשׁ לָנוּ פֶה בְּאֶרֶץ מַלְאָכִים הַמְחֲזִיקִים עֲצָמָם בְּיַחַד, וְאִין יִשְׁיבָה, וְאִין תַּחֲרוּת, אִין קְנָאָה וְשְׂנְאָה וְכַבּוּד בֵּינֵיהֶם, כְּלָנוּ מְסַתְּפָלִים לְשָׁמַיִם, כְּלָנוּ מְסַתְּפָלִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְמִילָא נִתְבַּטְּלוֹת מֵאֲתָנוּ כָּל הָאֵי הַבְּנוֹת.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן מְאֹד, חֲשַׁבְנָה מַחְשְׁבוֹת אֵיךְ יְכוּלִים לְבַנוֹת יוֹתֵר אֶת הַקִּהְלָה, אֵיךְ יְכוּלִים לְשַׁפֵּר אֶת הַצְּנִיעוּת, אֵיךְ יְכוּלִים לְשַׁמֵּר יוֹתֵר עַל בְּנוֹתֵינוּ, שְׁלֹא תִלְכְּנָה לְבַד בְּלִילוֹת. וְהֵנָּה נִכְנָסוֹת עִתָּה עוֹד הַרְבֵּה מִשְׁפָּחוֹת, וְלִכְל אַחַת יֵשׁ דַּעַה מְשֻׁלָּה, אֲזִי אֲסוּר בְּאֲסוּר חֲמוּר לְעֶרְךָ בַּקֶּרֶת עַל דַּעַת הַזוּלָּת, כָּל אַחַת צְרִיכָה לְדַאֵג שֶׁיִּהְיֶה לָּהּ שְׁלוֹם-בֵּית בְּבִיתָהּ הַיָּא, וְלֹא תַחְעָרֵב בְּעִנְיֵי הַזוּלָּת. הֵבֵה נִחְזַק אֶת הַזוּלָּת! רַבְּנוּ ו' ל' אוֹמֵר (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), שֶׁהַתּוֹכַחָה שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ הִיָּתָה בְּבַחֲיַנָּת (שִׁיר הַשִּׁירִים א, יב): "נִרְדִּי נִתֵּן רִיחוֹ", שֶׁהַכְּנִיס רִיחַ טוֹב בְּשׁוֹמְעִים, וְלֹא, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, רִיחַ רַע, לוֹמֵר לַזוּלָּת: לְמָה אַתָּה נִרְאָה כֵּן, מִדּוּעַ אַתָּה מְשֻׁנָּה וְכוּ', זֶה כָּבֵר נִקְרָא שֶׁמְכַנְיָסִים רִיחַ רַע. וְזֶה רַבְּנוּ ו' ל' לֹא רָצָה. בָּאוּ נִסְתַּפְּלִים עַל הַצַּד הַחַיִּיבִי, וְנִבְרַח וְנִתְעַלַּם מֵהַצַּד הַשְּׁלִילִי, בָּאוּ נִחְדָּשׁ יְמֵינוּ כְּקִדְּם. אֲנִי מְקַוֶּה מְאֹד שֶׁעוֹד מְעַט תִּפְנֹסְנָה לְכָאן מִשְׁפָּחוֹת שֶׁל חֲרָדִים לְדַבֵּר ה', וְזֶה יִתֵּן רִיחַ חַיִּים בְּקִהְלָה.

וְכָל אֵלּוּ הַחֲזוֹרוֹת בְּתַשׁוּבָה, עֲלִיהֶן לִידַע, שֶׁהֵן צְרִיכוֹת לְלַמַּד הַלְכוּת, כִּי בְּלִי הַלְכוּת, הַתְּשׁוּבָה לֹא שׁוּה, כִּי אֵיךְ יְכוּלִים לְהַקְרָא בְּעַל תְּשׁוּבָה, כְּשֶׁלֹּא יוֹדְעִים הַלְכָה?! טְהַרְתְּ הַמְשַׁפָּחָה זֶה, רַחֲמָנָא

לְצִלָּן, בְּכָרִיתוֹת. יֵשׁ עֲנִיָּן שֶׁל הַרְחָקוֹת, בְּשָׁעָה שֶׁאֲשֶׁה אֶסוּר לָהּ וְכוּ',
 אֲזִי אֶסוּר לָהּ בְּאֶסוּר חֲמוּר, וְזֶה אֶסוּר כְּרִיתוֹת, אֲשֶׁר יוֹתֵר גְּרוּעַ יוֹתֵר
 חֲמוּר מְלֹאכֵל חֲמִץ בְּפֶסֶח וְלֹאכֵל בְּיוֹם כְּפוּר, שֶׁהֵן גַּם-כֵּן בְּכָרִיתוֹת;
 כִּי חוּלָה — מִתֵּר לוֹ לֶאֱכֹל בְּיוֹם כְּפוּר, אוֹ חוּלָה מִתֵּר לוֹ לְטַל
 תְּרוּפָה בְּפֶסֶח, שֵׁישׁ בֶּהַ תְּעַרְבֵת חֲמִץ (לֹא חֲמִץ גְּמוּר, אֲךָ כִּשְׂאִין
 רוֹאִים אֶת הַחֲמִץ בְּעֵין, אֲלֹא הוּא מְצוּי בְּתַעְרֵבֵת — מִתֵּר לְחוּלָה
 לֶאֱכֹלוֹ בְּמִצְבַּ שֶׁל פְּקוּיחַ נֶפֶשׁ); אֲבָל בְּטְהֵרֵת הַמְשַׁפְּחָה, אִין הִתֵּר
 כָּלֵל וְכָלֵל! אִם אֵינָה טְהוּרָה וְכוּ' וְכוּ', אֶסוּר לְגַעַת זֶה בְּזֶה, וְזֶהוּ
 חֲמוּר בְּמֵאֵד מְאֵד, וְעַל זֶה צְרִיכִים לְלַמֵּד הֶלְכוֹת, וְאִם לֹא לוֹמְדִים
 הֶלְכוֹת — נִכְשָׁלִים. וְכֵן בְּעֲנִין שֶׁבֵּת, אֲשֶׁר הוּא בְּסִקְלָהּ, אִם אִין
 לוֹמְדִים הֶלְכוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, נִכְשָׁלִים בְּעוֹן סִקְלָהּ הַחֲמוּר, וְכֵן
 בְּבִשְׂרֵי וְחֻלָּב, מֵה מִתֵּר לֶאֱכֹל וּמָה אֶסוּר, וְכִיצַד לְבִשְׂל וְכוּ', וְלִשְׁמֹר
 מְאֵד עַל פְּשׁוּתֵי הַמַּאֲכָלִים. לְכֵן כְּדַאי לְשִׁמְעַ מִכָּל אִשָּׁה שֶׁרַק לְמַדָּה
 וַיִּוֹדַעַת לְלַמֵּד, וְאִדְרָבָה כְּדַאי לְשִׁמְעַ מִכָּל.

תִּצְאָנָה מִהַקְטָנוּנִיּוֹת שֶׁלְכֵן, מִקְטָנוֹת הַדַּעַת, שֵׁישְׁנָה רַק אִשָּׁה
 אוֹ שְׁתֵּים שִׁיכוּלוֹת לְדַרְשׁ וְלִמְסֹר שְׁעוֹר, אֲנִי רוֹצֶה שֶׁכֵּלֵן תְּדַבְּרָנָה.
 וְכֵן דִּבְרַתִי עִם הַגְּבָרִים, פְּעַם פְּעַמִּים וְשִׁלַּשׁ, שֶׁכָּל אֶחָד הֵגֵר בִּיבְנֵי אֵל
 יִסַּע נְסִיעוֹת, וַיִּשָּׂא דְרָשׁוֹת בְּכָל עִיר וְעִיר, וְכֵן יְדַבְּרוּ בְּרַבִּים,
 וַיִּפְרָסְמוּ אֶת הָאֱמוּנָה, אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֶת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת,
 לְחִזֵּק אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְכֵן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת הַנָּשִׁים, מִי שֵׁישׁ לָהּ כַּחַ
 לְצֵאת וְלְדַבֵּר, וְלִקְרֹב אֶת עַם יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, שֶׁתִּצְאָ וְתִדְבֹר!
 מִי שִׁיכוּלָה לְחִזֵּק בְּרַבִּים — תְּבֹא עֲלֶיהָ בְּרָכָה.

וְעַתָּה אֶסְפֹּר לְכֶם סְפוּר מְעַנֵּן מְאֵד. הַרְבֵּנִית ... תַּחֲי', בְּאֵה אֵלִי
 לְפָנַי שָׁנִים, לְהַתְיַעַץ בְּעֲנִינִים פְּרָטִיִּים וְכוּ', דִּבְרַתִי עִמָּה כְּמַעַט שָׁעָה,
 חִזְקָתִי אוֹתָהּ וְעוֹדְדָתִי אוֹתָהּ שֶׁתִּצְאָ מֵעֲצָמָה וְתִלְךָ וְתִפְרָסֵם אֶת
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעוֹלָם, וְאָמְרָה, שֶׁאִין לָהּ מֵה לְדַבֵּר וְכוּ', וְנִתְתִי
 לָהּ הַמוֹן קוֹנֵטְרַסִּים, וְאָמְרָה לִי, שֶׁהַחוּבְרוֹת הֵן הַחַיּוֹת שֶׁלָּהּ, וְאָמְרַתִי
 לָהּ: אִם זֶה הַחַיּוֹת שֶׁלָּךְ, לְמָה לֹא תַחֲיִי אֶת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל?!
 וּבְזֶה נִסְתִּימָה הַשְׁיִחָה, וּמֵאֵז לֹא שִׁמְעָתִי מִמֶּנָּה. אֲבָל, בְּרוּךְ הַשֵּׁם,

אָנִי רוֹאֶה שְׁצִיטָה אוֹתִי בְּשִׁלְמוֹת, וְהִיא נוֹסַעַת הַיּוֹם מְקַצֶּה הָאָרֶץ וְעַד קָצֶהוּ, הִיא הַיּוֹם אַחַת הַדְּרָשׁוֹנִיּוֹת הַכִּי מְבַקְּשׁוֹת.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ גַּם אֶתְכֶן, תַּעֲשִׂינָה כָּל מִינֵי מְאֻמְצִים לֹא לְקַנָּא וְלֹא לְשִׂנְאָה וְלֹא לְרִיב, וְלֹא לְרַחֵק אֶת אִפֵּי אֶחָד, אֲלֵא כְּלַכֵּן תַּצְאֵנָה וּתְפָרְסֶמָה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֶת הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת, אֶת הַצְּדִיק, וְאֵל תְּקַנְאֵנָה זֶה בְּזוֹ, וּמִמִּילָא לֹא תִהְיֶה בִּינֵיכֶן שִׁנְאָה זֶה עַל זֶה, וּמִמִּילָא לֹא יִהְיֶה רַחוּק זֶה מִזֶּה, וְלֹא תִבְיַשְׁנָה זֶה אֶת זֶה, אֲדַרְבָּה! תִּרְאִינָה לְכַבֵּד זֶה אֶת זֶה, וְאִם תַּצִּיטְנָה אוֹתִי בְּזֶה, אֵינְכֶן יְכוּלוֹת לְתַאֵר וּלְשַׁעַר גְּדֹל הַנַּחַת-רוּחַ שֶׁתִּגְרַמְנָה לְבוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

כִּי אָנִי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת דְּבָר שֶׁלֹּא הָיָה בְּעוֹלָם עַדְיָן, אָנִי רוֹצֶה לְהִרְאוֹת לְכֻלָּם, אִיךְ עִם יִשְׂרָאֵל יְכוּלִים לְחַיּוֹת בְּיַחַד, בְּיֻדָּא הַסַּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים, אֲשֶׁר עַל זֶה אָנִי שְׂבוּר כְּחֶרֶס הַנֶּשֶׁבֶר, בְּאֲשֶׁר אַתָּן הַלְכָתָן מִבֵּית לְבַיִת וְהִצַּלְתָּן לְקֶרֶב אֶת כָּלָם, וְהִרְשַׁע הִזָּה הַלֵּךְ וְהִסִּיתָם כְּנִגְדֵנוּ, וְחִזְרוּ וְנִתְהַפְּכוּ לְחַיּוֹת נְגִדְנוּ. אֲבָל הִנֵּה עֲכָשׁוּ אֲנֹו בְּחִדּוֹשׁ אֲדָר, חִדּוֹשׁ הַשְּׂמֻחָה, חִדּוֹשׁ שְׁהִמְן-עֲמֶלֶק נָפַל בְּנִפְיָה אַחַר נִפְיָה, וְעַל-יְדֵי מִי? עַל-יְדֵי אִשָּׁה, עַל-יְדֵי אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה! הִמְן הִרְשַׁע אָמַר (אֶסְתֵּר ג, ח): "שְׁנוֹ עִם אֶחָד מִפְּזֹר וּמִפְּרֹד", וְאֶסְתֵּר אָמְרָה (שָׁם ז, טז): "לֵךְ כְּנֶס אֶת כָּל הַיְהוּדִים".

לְזֹאת, הִבָּה נִתְחַיל בְּיִבְנָאֵל, הִבָּה נִרְאָה דְגָמָא מִהַלִּילָה הִזָּה אַתָּן מְשִׁלִּמוֹת זֶה עִם זֶה, וּמִתְחַבְּרוֹת זֶה לְזֶה. מִסְפִּיק הַקְּנָאָה וְהַשִּׁנְאָה! מִסְפִּיק הַרִיב וְהַרְצִיטָה! תֵּאָהֱבָנָה זֶה אֶת זֶה! וְאִם נִתְאַחַד בְּיַחַד, שׁוּם הִמְן-עֲמֶלֶק לֹא יוּכַל לָנוּ.

וְאֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן מְאֹד, בְּלִיל הַשְּׂמֻחָה תִּשְׂמַחְנָה מְאֹד מְאֹד, אֲבָל לֹא סֶתֶם שְׂמֻחָה, אֲלֵא 'מְשִׁנָּה פְּרִילִיךְ', וּבְפֶרֶט בְּחִדּוֹשׁ אֲדָר, וּכְדָא מְאֹד אִם תִּשְׂמַעְנָה שְׁעוֹר מִהַגְּבֵרַת ... תַּחֲזִיחַ פְּחָצִי שְׁעָה קָדָם לִיל הַשְּׂמֻחָה, דְּבִרֵי תּוֹרָה אֵינָם צוֹרְמִים בְּאֻזְנִים, חַס וְשְׁלוֹם. תִּרְאִינָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵתָן חַיּוֹת בְּאִתְּהָבָה, בְּאַתְנָה וּבְרַעוּת. וְכֵן בֵּין הַמּוֹרוֹת שֶׁתִּשְׁרַר אַחֲדוּת וְאַתְּהָבָה. דִּי לְקַנְאָה וְלִשְׁנְאָה! כִּי הַבְּנוֹת רוֹאוֹת אֶת זֹאת, וְזֶה מְשַׁפֵּיעַ עֲלֵיהֶן לְרַעָה. אֵינִי לוֹמֵר: "אֵינִי יְכוּלָה

לְסַבֵּל אֶת פְּלוֹנִית" וְכוּ', כִּי אִזּוּ גַם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹמֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאִינוּ יְכוּל לְסַבֵּל אֶתְכֶן, חַס וְשְׁלוֹם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁכֵּל אֲשֶׁר דִּבְרַתִּי אֶתְכֶן יִפְגַּס בְּלִבְכֶן, וְזֶה רְצוֹנִי — רַק לְהַחֲדִיר בְּנוֹ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֵאֵהָב אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִמְסַר נַפְשֵׁנוּ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִיךָ? עַל-יְדֵי אַחַדוֹת וְאַהֲבָה שֶׁתִּשְׁרַר בֵּינֵינוּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ בְּתַפְלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי, שְׂאִנִּי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַד כָּלְכֶן, שֶׁתּוֹפְיֵנָה לְהַצְלִיחַהּ רַבָּה וּלְנַחַת מֵהַיְלָדִים, וְכָל הַדְּבוּרִים שֶׁדִּבְרָנוּ יִפְגַּסוּ עִמָּךְ בְּלִבְכֶן, וּתְצַיִתְנָה לָהֶם.

הַמֵּאֲחִיל לְכֶן בְּרַכָּה וְהַצְלִיחַהּ מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹז תְּקִיא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּצַוָּה, ט' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

פֶּה תִקְבֵּל כַּמָּה מְכַתְּבִים לְמַסֵּר אֶת זֶה לְיַעֲדֵם. וְכֵן רְצִיתִי מְאֹד מְאֹד שֶׁתְּצַלֵּם אֶת הַמְּכַתֵּב כָּלְלִי לְנָשִׁים וּתְמַסֵּר אֶת זֶה בְּשַׁבָּת, וּתְצַרְרָף אֶת הַמְּכַתֵּב כָּלְלִי הַזֶּה לְנָשִׁים.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַטְּרַחָה שֶׁאַתָּה טוֹרַח בְּשִׁבְלִי, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּאַמַּת תּוֹזְכָה לְרוֹוֹת רַב נַחַת מִלְדִּידָךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי עַקֵּר הַדְּבִקוֹת בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הוּא רַק הַדְּבוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תַּפְלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאִנִּי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלִיחַהּ מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תקיב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה, ט' אדר ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי ה'קדוש לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, הרב ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממך איך שאתה מחזק את עצמך.

מה אמר לך, ידידי ה'קדוש! אתה צריך ומכרח ללמד עם אנשי
שלומנו ה'קדושים הלכה, כי אצל רבנו ו"ל היה למוד הלכה עקר גדול
ויסוד ביהדות, ולכן תעשה כל מיני פעולות שבעולם ללמד הלכה
עם אנשי שלומנו, ותתאזר עם מדת עזות ועקשנות דקדושה, ואל
תתפעל משום ברירה שבעולם, והעקר תלמד הלכה, והקדוש-ברוך-
הוא בודאי לא יעזב אותך.

עכשו נכנס ימי פורים הקדושים, כדאי ללמד הן עם הגברים
והן עם הנשים הלכות פורים, ואחר-כך יש ללמד אתם הלכות פסח,
והעקר תהיה חזק בזה, ויעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנשמע ונתבשר
בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז תקיג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה, ט' אדר ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

קבעתי שחצי שעה לפני ערב השמחה, ש... תחיה תגיד שעור,
ומי שאינה רוצה לבוא שלא תבוא, אבל לא יכולים לרחק אשה על

לא דָּבַר, וְאָפְלוּ שְׂיֵשׁ טְעָנוֹת וּמְעָנוֹת עָלֶיהָ וְכוּ', וְכוּ', אָסוּר לַעֲשׂוֹת אֲגִדּוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְאָנִי רוֹצֵה לַעֲקֹר דָּבַר זֶה, וְלִכֵּן אָנִי לֹא מִבִּין לְמָה אֶת מְקַשְׁרֵת אֶל הַבֵּית-סֵפֶר אֶת הָעֲנִיָּן שֶׁל הַשְּׁעוּר שְׁלָה, אָנִי לֹא יוֹדֵעַ אִיזָה קֶשֶׁר יֵשׁ בֵּין אֶחָד לַשְּׂנִי?! וְאָנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר, הָעֵקֶר תִּמְשִׁיכֵי לְנַהֵל אֶת הַבֵּית-סֵפֶר בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּתְעוּדָדֵי אֶת הַמּוֹרֹת לְחֹזֵק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׂמְחָה אֶת הַתְּלַמִּידוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכָךָ תָּמִיד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחֵי דְרָכָךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ תְּקִיד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הַצִּוּוּה, ט' אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעִנְיַן הָעֶרֶב שִׂמְחָה, קִבְּעָתִי שֶׁהַשְּׁעוּר לְנָשִׁים יִהְיֶה חֲצֵי שָׁעָה אוֹ שְׁלֹשֶׁת רְבָעֵי שָׁעָה, וּבְדִיּוֹק בְּתַשְׁע וְחֲצֵי שְׂיִתְחִיל הַלַּיִל שִׂמְחָה, כִּי עַד אַז הַנָּשִׁים טְרוּדוֹת עִם הַיְלָדִים בְּבֵית לְרֵאוֹת שְׂיִישָׁנו, וְלִכֵּן אָנִי לֹא יוֹדֵעַ לְמָה צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת עֵסֶק מִכָּל הַשְּׁעוּר, הִיא תַּתְחִיל לְלַמֵּד מִרְבַּע לְתַשְׁע עַד תַּשְׁע וְחֲצֵי, וּבְדִיּוֹק אֶז יִתְחִיל הַלַּיִל שִׂמְחָה, וְלֹא כְּדָאֵי בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפְסָן לַעֲשׂוֹת אֵילוּ מְרִיבוֹת וּמִחְלָקָת, וּמִי שְׂאִינָה רוֹצֵה לְבֹא שְׁלֹא תְּבֹא, אָבֵל לֹא יְכוּלִים לְהַכְרִיחַ נָשִׁים אַחֲרוֹת שְׁלֹא תְּבֹאנָה, וּבְכֻלָּל אָנִי רוֹצֵה לַעֲקֹר אֶת הַשְּׂנֵאָה וְהַקְנָאָה שְׂיֵשׁ בִּינֵינוּ, כִּי רַק בְּזֶה תְּלוּיָה כָּל הַגְּאֻלָּה.

רְאֵי לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְסַפֵּר לוֹ כָּל מַה שְׂיֵשׁ לָךְ

על הלב, והקדוש־ברוך־הוא ימשיך לך ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז תקטו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה, ט' אדר ה'תשנ"ט.

שלום רב אל נשות אנשי שלומנו הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהן ישרה שכינתו תמיד.

באתי לבקש אתכן מאד, שבכל ליל שלישי חק ולא יעבר תעשו ליל שמחה, ואני מאד מבקש, שכל נשות אנשי שלומנו תתקבצנה אז, ותרקדנה ותשמחנה ותעשינה תכנית, ולפני זה יהיה שעור של הגברת ... תחיה, ומאד רציתי שהשעור יתחיל בשעה שמונה ארבעים וחמש עד תשע וחצי בדיוק, ואז יתחיל הערב שמחה, ומי שאינה רוצה לבוא לשעור מאיזו סבה — שלא תבוא וכו', אבל לא לעשות שום מריבות, זכרו היטב מה שאמרו חכמינו הקדושים (במות יג): לא תתגודדו — לא תעשו אגדות אגדות; ואני רוצה לעקר את הקנאה והשנאה מבינינו, אני רוצה לראות שתהיה בינינו רק אהבה ואחווה, ולכן השעור יהיה שלשת רבעי שעה או חצי שעה, ובדיוק בתשע וחצי להתחיל את התכנית והליל שמחה, כי אני רוצה להראות להקדוש־ברוך־הוא, שתהלה לאל, יש לו קהלה אחת בעולם, שאין בה קנאה ואין שנאה, ואין לשון־הרע, ואין רכילות, ואין ליצנות, ולא מדברות אחת על השנאה, ולכן אני מאד מאד מבקש אתכן, עכשו בחדש השמחה תשתדלנה מאד להיות בשמחה, ובזכות השמחה נזכה למחק את קלפת המן־עמלק, שזה המריבות והספקות והקרירות, ונזכה להיות דבקים בחי החיים בו יתברך.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

כּז תקטז.

בּעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה, ט' אדר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

מָאד מָאד אָנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, שְׁבְכֵל יוֹם שְׁלִישִׁי לַפְּנֵי הָעָרֵב שְׁמִחָה, שְׁתִּלְמְדִי עִם נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חֲצֵי שָׁעָה, אוֹ שְׁלֹשֶׁת רְבִיעֵי שָׁעָה הַלְכוֹת, כִּי זֶה מָאד מָאד נֶצְרָךְ יוֹתֵר מִמוֹסֵר וְכוּ', וּמִשָּׂאֵר דְּבָרִים וְכוּ', כִּי אֵלּוּ שְׂחֻזוֹרוֹת בְּתִשׁוּבָה פְּשוּט אֵינֶן יוֹדְעוֹת הַלְכָה, וְהַדְּבָרִים הֵכִי פְּשוּטִים שְׂאֲצִלְנוּ יוֹדְעִים בְּנֵי שְׁבַע, שְׁמוּנָה, הֵן עֲדִין לֹא יוֹדְעוֹת, וְלִכֵּן מִצְוָה גְּדוּלָה לְדַבֵּר הַלְכוֹת, וּלְתַבֵּל אֶת הַהֲלָכוֹת עִם סְפוּרִים, וְזֶה יִמְשָׁךְ אֶת הַנְּשִׁים, וְזֶה מָאד מָאד חָשׁוּב מְכַל הַלְמוּדִים.

נָא וְנָא רְאֵי לְהַתְחַזֵּק וְלֹא לְהִשְׁכָּר מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם. רְצִיתִי שְׁהָעָרֵב שְׁמִחָה יִתְחַיל בְּתִשְׁעָה וְחֲצֵי, וְלִכֵּן מִי שְׁלֹא בָּאָה לְשַׁעוֹר שְׁלֹךְ, אֵל תְּשִׁימֵי לֵב, אֶת תְּמַשִּׁיכֵי לְדַבֵּר, כִּי אָנִי מָאד רוֹצֵה שְׁתַּדְּבְרִי, וְאִסּוּר לָךְ לְהַתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם, וְרַק עַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלַיְחִי.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי בְּרַבְּךָ תְּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּז תקיז.

בּעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תרומה, ט' אדר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ נִצַּח.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מְכַתְּבְּכֶם.

מה אמר לכם! גדל היפי של הבר-מצוה שעשיתם, אין לתאר כָּלֵל, ממש חתנה וכו', יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שאזכה להיות גם בחתנה של בנכם, גרו יאיר, ושל כל יוצאי חלציקם.

נא ונא ראו לשמח, ובפרט עכשו בימי אדר הקדושים, שהוא זמן שמחה תשתדלו מאד שיהיה רק שמחה בביתכם, ואוירה של רגיעה וסבלנות, ואל תתעצבנו אחד על השני, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתצליחו דרככם תמיד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כז תקיח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה, ט' אדר ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

דברתי עם האמא תחיה, וספרה לי שמציעים לך בחור טוב ירא שמים, ואני מאד מאד שמח, ומתפלל להקדוש-ברוך-הוא, שיצא מהכח אל הפעל, ותבשרי לי בשורות משמחות.

ראי להתחזק לגמור את הבגרות וההוראה, ותצליחי בחייה.

נא ונא אל תבלבלי את עצמך משום דבר שבעולם, כי זה עקר הצלחת בר ישראל, שאינו מתבלבל מאף אחד, ואם תלכי בצורה כזאת, אז כל החיים שלך יהיו קלים ונעימים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחי דרכך תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כז תקיט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה, ט' אדר ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... נרו ואיר.

מה אמר לך! לבי נקרע לגזרים מרב צער, כי סוף כל סוף אני
הייתי השדכן, ואיך יכולות להיות ביניכם כל-כף הרבה מריבות,
לזאת אבקש אותך, תעשה למען הקדוש-ברוך-הוא, שאמר (שבת
קטז): ימחה שמי על המים וכו', העקר לא להתגרש, בודאי הטענות
שלך צודקות, עם כל זאת תעשה מה שתעשה העקר לא להתגרש,
חס ושלום, כי למה לך להיות עוד פעם פלג גוף, הלא התגרשת
כבר פעם אחת, ולמה אתה צריק להיות גרשים וכו' להתגרש
פעמים?! לזאת תעשה מה שתעשה, באפן שישרה שלום ביניכם,
כי שמו של הקדוש-ברוך-הוא — שלום.

נא ונא ראה לדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ואפלו
שאתה מרגיש שאתה הכי רחוק וכו' וכו', ועובר עליך מה שעובר,
צרות ויסורים, קטנות ומכאובים, עם כל זאת תעשה כל מיני פעולות
שבעולם לברח רק אליו יתברך ולהתחזק, כי גדול אדוננו ורב
להושיע, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שאחר הרע יבוא הטוב.
ובאמת השם של התשובה הוא שם אהי"ה, כמובא בדברי רבנו ז"ל
(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו'); ויש לומר, כי אהיה הוא על שם שאני
רוצה, וזה סוד התשובה, אני רוצה מעכשו לתקן את מעשי אפלו
שאני עדין מנח בעמקא דתהומא רבא, ומלכלך בחטאים ועוונות,
עם כל זאת יש לי רצון לחזור בתשובה שלמה, לזאת תעשה כל
מיני מאמצים שבעולם להיות בשמחה, ואף-על-פי שאני יודע,
שקשה לך להיות בשמחה, עם כל זאת תמסר את נפשך להיות
בשמחה, ותצא בין הקרים ותתבודד אליו יתברך, ועל-ידי-זה יהיה
לך טוב בזה ובבא לנצח נצחים.

אֲשֶׁר כּוּז תִּקַּב — כּוּז תִּקְבֵּא בְּנַחֵל שִׁיג

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, אֶל תִּתְגַּרֵּשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּנֵי, וְאִז תִּרְאֶה שְׂיִהְיֶה
לְךָ בֶּן זָכָר, שְׂיֵאִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּתוֹרָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּז תִּקַּב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פִּי תִשָּׂא, י"ב אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, ר' ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַשְּׂדַכְנוֹת וְכוּ', לֹא רוֹאִים אוֹתוֹ וְכוּ', לֹא שׁוֹמְעִים אוֹתוֹ
וְכוּ', לֹא קִבְּלָנוּ כְּלוּם וְכוּ', וְחִבְּלָ שְׂאֵתָה לֹא לְקַחְתָּ מִמֶּנּוּ אִז דְּמִי
שְׂדַכְנוֹת, וְאֵתָה יְכוֹל לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ עֲבוּרָךְ, לֹא נִרְאֶה לִי שֶׁהוּא יִתֵּן
לְמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ, אֲלֵא אִם אֵתָה תוּכַל לְהַשְׁפִּיעַ עָלָיו, אֲבָל אֲנִי בְּעֶצְמִי
לֹא שָׁמַעְתִּי מִמֶּנּוּ שׁוּם דְּבָר.

רֵאָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְּנִים שְׁבַע־עוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב
לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת, וְהַסְמָ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, תִּהְיֶה לוֹ מִפְּלָה עֲכָשׁוּ
בְּאָדָר, וְנִרְאֶה נְסִים נְגָלִים מְאֹד, בְּזָכוֹת הַשְּׂמִחָה וְהֶאֱחָדוֹת שְׂתִּהְיֶה
בֵּין אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיָּקָרִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּז תִּקְבֵּא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פִּי תִשָּׂא, י"ב אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָרַב ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמְּךָ.

אודות שלום-בית בין הזוג, בודאי אם אתה יכול לטפל בזה, אין למעלה מזה, כי אשרי מי שעוסק בשלום-בית. אני מקנה מאד להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יתהפך לטובה, ונזכה ונתבשר תמיד בשורות משמחות, ונראה ישועות גדולות בקרוב מאד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו ודרככם תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז תקכב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תשא, י"ב אדר ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות נשות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים בניבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהן ישרה שכנינתו תמיד, וישמרן ויצילן מפל צרה וצוקה, מפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהן, אמן.

הנה נכנס פורים. על פורים כתוב בתקונים (תקוני זהר נו:), שהוא יותר גדול מיום הפורים, מדוע? כי יום פורים נקרא פורים, הינו שפורים יותר גדול ממנו. ונשאלת השאלה, איך יתכן?! הלא יום פורים, הקדוש-ברוך-הוא מוחל בו את כל העונות של כלל נשמות ישראל, ועצומו של יום מכפר, עם כל זאת אומרים שיום פורים הוא כ-פורים, ופורים גדול הרבה יותר? אלא ההסבר הוא כך: בפורים זכינו לתלות את המן-עמלק, שזו הקלפה הכי קשה; כי מאז שעם ישראל יצאו ממצרים, כבר נטפל אליהם עמלק, שהיא קלפת הליצנות, כמאמרם ז"ל (מדרש שמואל יב): "לץ תפה" — זה עמלק, כי כל ענין עמלק — לעשות ליצנות. הסמ"ך-מ"ם מאד שונה את רבנו ז"ל, ועושה כל מיני פעולות שבבעולם לכסות ולהעלים ולהסתיר את רבנו ז"ל, וכמו שספר רבנו ז"ל בספורי-מעשיות, מעשה ז', מהזבוב והעכביש, שקדם שיירדה נשמת רבנו

וְלֹא לְזֶה הָעוֹלָם, הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם בָּא וְלֹא נָתַן שְׁתַּרְדַּד הַנְּשָׁמָה, אָמְרוּ לוֹ, שֶׁהַנְּשָׁמָה הַזֹּאת מִכְרָחָה לְרֵדְתָּ, וְאֵתָה תִּמְצָא לָךְ יַעֲצֶה מִה לַעֲשׂוֹת, אֲזַי יֵצֵא, וְחֹזֵר עִם אֵיזָה זִקְן וְצַחְקוֹ; הֵינּוּ שְׂמֵצָאוֹ כְּכֹר יַעֲצֶה נֶגְדַּד רַבְּנוֹ וְלֹא, וּמַהִי? שִׂיִּצְחָקוֹ מִמֶּנּוּ, וְכָל הָעֲנִיָּן שֶׁל רַבְּנוֹ יִהְיֶה לְלַעֲג וּלְקַלֵּס.

וְעַל-כֵּן אָנוּ רוֹאִים, שֶׁהַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה צָחוּק, וְזֶה לַעֲמֵת זֶה שֶׁל רַבְּנוֹ וְלֹא — זֹהִי לִיִּצְנֹת. כִּי הָעֲנִיָּן שֶׁל רַבְּנוֹ וְלֹא זֹהִי תְּמִימוֹת עֲמָקָה — עֲמָק עֲמָק מִי יִמְצָאוֹ, כִּי כָּל עֲנִיָּן רַבְּנוֹ וְלֹא — לְסַלֵּק אֶת הַדַּעַת וְהַשְּׂכָל וְהַחֲכָמָה, וְלִדְבַר הַרְבֵּה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּכְכֹל שְׂאֵדָם מְדַבֵּר יוֹתֵר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִחְקָקֵת בּוֹ יוֹתֵר אֲמוּנָה, וְאֲמוּנָה לֹא יְכוּלָה לְלַכֵּת בְּיַחַד עִם לִיִּצְנֹת. בְּשִׁבִיל זֶה הֵמֶן-עֲמָלָק פָּחַד מְאֹד מִהַצְדִּיק הָאֵמֶת, מִמְרַדְּכִי, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אֶסְתֵּר ה', יג): "וְכָל זֶה אֵינְנוּ שׁוֹה לִי בְּכָל יַעַת אֲשֶׁר אָנִי רוֹאֶה אֶת מְרַדְּכִי הַיְּהוּדִי" וְגו' — כְּשֶׁרָאָה אֶת מְרַדְּכִי לֹא מִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ, אֲזַי חָרָה לוֹ מְאֹד. וְאָנוּ עֹדִים לְמַצִּיאוֹת זוֹ, אֲשֶׁר יֵשׁ רְשָׁעִים אַרְוּרִים, שֶׁהֵם מְזַרְעֵ עֲמָלָק, וְרוֹצִים רַק שִׂישְׁתַּחֲוּוֹ לָהֶם וְיַחַנְפוּ אוֹתָם, אֲבָל מִי שִׂישׁ לוֹ אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַפְכֵת בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֵינּוּ מִשְׁתַּחֲוֶה וְאֵינּוּ נִכְנַע לְאַף אֶחָד, כִּי יֵשׁ לוֹ אֲמוּנָה רַק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵינּוּ לוֹ שׁוּם שִׂיכּוֹת לְשׁוּם אֶחָד בְּעוֹלָם.

וְזֶה הָעֲנִיָּן שֶׁל יוֹם הַפּוּרִים, שְׂאֵז מְגַלִּים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, דְּבַר גְּדוֹל וְדְבַר קָטָן אֵינּוּ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן. לְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכּוֹת נח): "וּלְךָ הַיְיָ" הַמְּמַלְכָה" (דְּבָרֵי-הַיָּמִים א', כט, יא) — זוֹ מְלַחֶמֶת עֲמָלָק; בְּזֶה שְׂמַגְלִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּזֶה לּוֹחֲמִים בְּעֲמָלָק. כִּי הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם אֵינּוּ יְכוּל לְסַבֵּל כְּשִׂיחֻדִּים חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְיֵשׁ אַחֲדוֹת וְאַהֲבָה בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, בְּשִׁבִיל זֶה צָעַק (אֶסְתֵּר ג', ח): "יִשְׁנֹנוּ עִם מִפְּזָר וּמִפְּרָד בֵּין הָעַמִּים", הֵינּוּ שָׂרְצָה לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל כַּח הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם זֶהוּ הַפְּרָד וּמִשְׁל'.

ואנחנו עדים פה ביבנאל, איך שהוא עמל קשה מאד, העקר להפריד בין התושבים, לחרחר ריב ביניהם, כדי שיוכל למשל עליהם ולכפות דעתו. ומי לחמה נגד המן-עמלק? אסתר המלכה, שאמרה למרדכי (שם ד, טז): "לך כנס את כל היהודים", לך ותקבץ את כל עם ישראל יחד; פי כל ענין אסתר היה אחדות ואהבה. ואם-כן כל ענין גס פורים היה על-ידי אשה, על-ידי אסתר, ואף המגלה נקראת על שמה — מגלת אסתר, פי כל הנסים נעשו על ידה, פי לאשה יש כחות בלתי רגילים.

לזאת אבקש את כלכן, הנה עכשו נכנס היום הקדוש, יום אחד בשנה, שצריכים להיות שמחים בו בשמחה עצומה, והשמחה הזו תמשך על כל השנה. אזי עליכן להתלכד ביחד, ולקבל על עצמכן להיות באהבה ובאחווה, ואחת תעזר לשניה במה שרק יכולה. ואנחנו מכרחים לראות, שהקהלה שלנו תתאחד יחד, ולא תהיה שום קנאה ושום שנאה בינינו. עלינו להתחזק מאד, שלא תהיינה קבוצות קבוצות, פרודים ופגלים, פי כף אומרים חכמינו הקדושים (יבמות יד.): "לא תתגודדו" — לא תעשו אגדות אגדות; מאיזו סבה שרק תהיה, לכלנו יש רק פונה אחת — להתלכד יחד, להראות להקדוש-ברוך-הוא, שיש לנו קהלה מיחדת במינה בכל העולם כלו, אין אצלנו גזענות, אין אצלנו שנאה וקנאה וריב — שהכל שקר, אלא כלנו רוצים לעשות רצון הקדוש-ברוך-הוא.

אבל אני מבקש אתכן מאד, שתעזרו לי בשלש בחינות: א. תשתדלו להשלים ביניכם, שלא תהיה קנאה ושנאה בין אשה לרעותה. ב. תעזרו לי לחנף את הילדים — הבנים והבנות לאמונה פשוטה בו יתברך. וכן תחזירו בתלמוד-תורה ובבית-ספר, שיהיו רק דבורי אמונה והשגחה, לידע שאין שום מציאות, לא עולם הזה ולא עולם הבא, אלא הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, וברגע שנדבר עם הילדים רק מהקדוש-ברוך-הוא, אזי יתגלה אשר העולם הזה והעולם הבא גם יחד מיחדים באחדות אחת, ואין פרווד ביניהם, אין מציאות כזו, פי בלי הקדוש-ברוך-הוא אין עולם.

וזאת עלינו להחדיר היטב בילדים, וכן צריכים לדבר בפית — האשה צריכה לדבר עם בעלה והילדים רק מהקדוש-ברוך-הוא, השיחה תהיה רק ממנו יתברך, בזה מוחקים את עמלק, שכל ענינו להכניס ספקות — "היש הוי"ה בקרבנו אם אין" (שמות יז, ז), ליצנות. וכך אומרים חכמינו הקדושים (פסיקתא רבתי): כל זמן שזרע עמלק קיים, כפיכול הפנים מכסות, נעקר עמלק מן העולם — נתגלה הפנים; הינו כשאנחנו מדברים תמיד מהקדוש-ברוך-הוא, זה נקרא גלוי פנים, שאנחנו מרגישים את השכינה, שהשכינה שורה בינינו, ואז נמחק עמלק וזרעו, ומי זרע עמלק? בכל דור ודור מי שרק עושה ליצנות מהצדיק, מי שרק רוצה להפריד בין נשמות ישראל, הוא מזרעו של עמלק, כי המן-עמלק אינו יכול לסבל שיש אחדות ואהבה בין עם ישראל, ויש ביניהם אמונה פשוטה ומתלפדים יחד, ואזי מתלוצץ ממרדכי הצדיק. והתקון — דיקא על-ידי אסתר, שהיתה אשה, ומסרה נפשה, ואמרה למרדכי הצדיק: "לך כנס את כל היהודים", הינו הנשים צריכות לדאג, שתהיה אהבה ואחדות בקהלתנו. ודיקא על-ידי-זה יאירו הפנים של הקדוש-ברוך-הוא עלינו. ובזה נמחק את זרעו של עמלק, שלא תהיה שום שליטה לסמ"ך-מ"ם עלינו.

ג. רציתי מאד מאד שפעם בשבוע תעשו כל השנה ליל שמחה, אבל לא להתחיל מאחר, אלא מה שיותר מקדם, כדי שכלן תוכלנה לבוא. ובליל שמחה זה רציתי מאד, שכלל נשות אנשי שלומנו תבאנה פעם בשבוע להתאורר ולשוחח זו עם זו, ובעת השמחה, אז תרגשנה איזו אשה נמצאת בצער, ותוכלנה לדובב את לבה, ולהודע מה הצער שלה, ובמה יכולים לעזור לה. ואם אינכן יכולות לעזור, לכל הפחות תראינה לכתב לי תכף-ומיד, כדי שאני אפתור את הבעיה, כי רציתי שיהיה טוב לכלן. וכן אם מישהי לא באה בליל השמחה, תראו לברר מדוע לא באה וכו', ובזכות שתהיינה יחד בשמחה, נזכה למחוק לגמרי את עמלק, ולחנף את ילדינו בקדשה ובטהרה כרצונו יתברך.

עֵתָה אֲבַקְשׁוּן מְאֹד מְאֹד. מְצוּת הַפּוּרִים חֲשׂוּבוֹת מְאֹד, מִתְנַוֵּת

לְאֲבִיוֹנִים וּמְשֻׁלֹּחַ מְנוֹת. מְתַנּוֹת לְאֲבִיוֹנִים הֵינּוּ, אִם יוֹדְעִים שְׁלֹאֲחָד
 אֵין, צְרִיכִים לְעֹזְרוֹ, וְהַעֲקָר בְּמִתְנּוֹת לְאֲבִיוֹנִים, אֲשֶׁר בְּזֶה שְׁעוֹזְרִים
 לְזוּלַת, אוֹמֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲנִי רוֹאֶה שְׂאֵתֶם עוֹזְרִים זֶה לְזֶה,
 אֲזִי אֶעֱזֹר לָכֶם. כִּי אֶצֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב
 כְּשִׁיהוּדֵי עוֹזֵר לְשֵׁנֵי. וּכְמֵאֲמָרֶם ו'ל (יְלִקוּט הוֹשֵׁעַ, רַמְזוֹ חֲתֻמָּב): אָמַר
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חָבִיב עָלַי חֶסֶד שְׂאֵתֶם גּוֹמְלִים זֶה לְזֶה, יוֹתֵר
 מִכָּל הַזְּבַח שְׁזֹבַח לְפָנַי שְׁלֹמֶה. הַחֶסֶד שִׁיהוּדֵי עוֹשֶׂה עִם זוּלָתוֹ, מְאֹד
 חָשׁוּב אֶצְלוֹ יְתֻבְרָךְ. לְזֹאת, אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶן, תַּעֲשִׂינָה חֶסֶד,
 מְתַנּוֹת לְאֲבִיוֹנִים, לְעֹזֵר לְמִי שְׁנֻצְרָךְ. וְכֵן מְשֻׁלֹּחַ מְנוֹת, כָּל אַחַת
 מִחֻיבַת לַתַּת שְׁתֵּי מְנוֹת לְשֵׁנֵי אֲנָשִׁים. וְצְרִיכִים לְהַרְגִיל גַּם-כֵּן אֶת
 הַיְלָדִים, שְׂיֻכְלוּ לָקִים אֶת הַמְצָנָה הֵם.

וְעַל כָּלֶם — הַשְּׂמִיחָה בְּפוּרִים, אֲנִי רוֹצֶה שֶׁהַשְּׂמִיחָה תִּהְיֶה שְׂמִיחָה
 עוֹבְרַת כָּל הַגְּבוּלוֹת, וְתַעֲלֶה הַשְּׂמִיחָה עַל גְּדוּתֶיהָ, לֹא לְהַתְּבַיֵּשׁ מֵאֶף
 אֶחָד, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, אֵין לָנוּ מִמֵּי לְהַתְּבַיֵּשׁ, הַשְּׂמִיחָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת
 כָּל-כָּף גְּדוּלָה שְׁלֹא גִדַע הַהַפְּרָשׁ בֵּין בְּרוּךְ מְרַדְּכֵי לְאֲרוּר הַמֶּן; הֵינּוּ
 הַמֶּן הַרְשָׁע רַק מְקַלֵּל, וּמְרַדְּכֵי רַק מְבָרֵךְ, וְצְרִיכִים לְהַגִּיעַ לְבִטּוּל
 כְּזֶה, שְׁלֹא גִדַע בֵּין מְרַדְּכֵי וְהַמֶּן, הֵינּוּ שְׂגִדַע שֶׁהַכֹּל מֵאֵתוֹ יְתֻבְרָךְ.
 וּפֶה תִּהְיֶה עִיר עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ו'ל עַל אֶפֶס וְחֻמְתָּם שֶׁל מִתְנַגְּדֵנוּ. אֲבָל
 זֶה תְּלוּי כְּפִי הַתְּפִלוֹת שְׁלָכֶם. וּבְשִׁבִיל זֶה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
 (יְרוּשָׁלַי מִגְלָה, פָּרָק א', הַלְכָה ד'): כָּל הַפּוֹשֵׁט יָד נוֹתְנִים לוֹ; וּפְרָשׁוֹ
 הַצְּדִיקִים, שְׂזֶה סוֹבֵב עַל תְּפִלָּה, מִי שְׂמִבְקֵשׁ מִשֶּׁהוּ בְּתִפְלָה —
 מְקַבֵּל. וְזֶה נֹאמֵר עַל פּוּרִים, לְזֹאת רְאוּ לְהַרְבוֹת בְּתִפְלָה בְּפוּרִים,
 אֲפִלוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת לְבִקְשׁוּ יְתֻבְרָךְ שְׂיִרְחַם עֲלֵינוּ, וְיִתֵּן לָנוּ מִשְׁאֲלוֹת
 לְבִנּוּ לְטוֹבָה, אֲזוֹ תִּרְאוּ אֵילוּ נְסִים נִזְכָּה; כִּי בְּפוּרִים נִתְגַּלִּים אוֹרוֹת
 צַחְצַחוֹת, אוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים. לְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שׁוּמֵר טוֹב
 מְשָׁלִי ט'): לְעֵתִיד, כָּל הַמוֹעֲדִים יִהְיוּ בְּטָלִים, וְיָמֵי הַפוּרִים לֹא
 יִתְבַטְּלוּ, שְׁנֵאֲמַר: וְיָמֵי הַפוּרִים לֹא יַעֲבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים.

לְזֹאת, אֲבִקֵּשׁ אֶת כָּל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הַתְּחַזְּקֵנָה יַחַד,
 הַתְּפַלְּלֵנָה יַחַד, עֲזֹרְנָה זוֹ לְזוֹ. וְהַעֲקָר — לְחַנּוּךְ אֶת הַיְלָדִים בְּחַנוּךְ

שֶׁל יִרְאֵת שְׁמַיִם, חֲנוּךְ שֶׁל צְנִיעוּת, הַבְּנוֹת תִּלְכָּנָה בְּצַנִּיעוּת,
 וְתִדְאָגָנָה הֵיטֵב הֵיכֵן מִסְתּוֹכְבוֹת הַבְּנוֹת בְּלִילוֹת, אֲנִי מִכְּטִיחַ לְכָלֵן,
 שְׁאֲמַצָּא לְבִנוֹתֶיךָ חֲתָנִים יִרְאֵי ה', וְכֵן אֲנִי מִכְּטִיחַ לְכֵן, שְׁאֲנִי אֶלְמַד
 עִם בְּנֵיכֶם, אִף שֶׁבֹא לִי הַדְּבָר קָשָׁה מְאֹד, אָבֵל אֲנִי מוֹסֵר נַפְשִׁי לְלַמֵּד
 עִמָּהֶם אִישִׁית, בְּוִדְאֵי לְעֵתִים אֲנִי שׁוֹלַח מִיִּשְׁהוּ מִכָּאֵן, כִּי כָּבֵד אֵי
 אֶפְשֶׁר לְסַבֵּל מִמֶּנּוּ וְד"ל וְכו', אָבֵל זֶה חֲרִיג, וְהַהֶפְסֵד הוּא שֶׁל
 הַהוֹרִים, שְׁאֵינָם רוֹצִים לְשִׁתֵּף פְּעֻלָּה, אִף בְּכָלֵל — אֲנִי מוֹסֵר נַפְשִׁי
 בְּעִבּוֹר בְּנִיכֵן, שְׁיִהְיֶה לְכֵן נַחַת דְּקִדְשָׁה מֵהֶם, וְנִזְכָּה לְחַתָּנָם בְּגִיל
 צָעִיר, וְאֵל נָא נִשְׁכַּח מֵה שְׁהֶסְמ"ד-מ"מ מִסֵּר אוֹתָנוּ בְּכָל מִינֵי
 מִסְרוֹת.

לְזֹאת, הַמְשַׁכְּנָה לומר מְזִמּוֹר ק"ט בְּכָל יוֹם, וְאֲנִי אִישִׁית מִבְּקֶשׁ
 אֲתָכֵן לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁיִרְחֵם עָלֵינוּ, וְכָל אֱלוֹ הַקְּלִלוֹת
 שֶׁקָּלַל דָּוִד הַמֶּלֶךְ אֶת שׁוֹנְאָיו, שְׁיִפֹּל עַל רֹאשׁ הַמַּתְנַגְדִּים וְהַשׁוֹנְאִים
 שְׁלֵנוּ — אוֹ שְׁיִעֲזְבוּ אוֹתָנוּ, אוֹ שְׁתִּקְיִמְנָה קְלִלוֹת דָּוִד הַמֶּלֶךְ
 עֲלֵיהֶם, אֲנַחְנוּ לֹא עוֹשִׂים לָהֶם שׁוֹם דְּבָר, אֵינָנו עוֹמְדִים לָהֶם
 בְּדֶרֶכָם, אָנוּ נִרְדָּפִים פֹּה כְּכָר שְׁלֹשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה, אָנוּ מוֹסְרִים נַפְשָׁנוּ
 עַל כָּל פָּרֵט וּפָרֵט, וְהוּא לֹא פוֹסֵק לְמִסְרָנוּ עַל יְמִין וְעַל שְׁמָאל.
 לְזֹאת אָנוּ שׁוֹטְחִים בְּפִינוּ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁרַק הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ
 וַיּוֹלִיכֵנוּ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת, וְאֵת הַמִּסֵּר הַזֶּה אֲנִי רוֹצֵה שְׁיִהְיֶה בְּרוּר בֵּין
 נִשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהַעֲנִין שְׁלֵנוּ הוּא: שְׁמִחָה, תְּפִלָּה, וְאַחֲדוּת.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁזִכּוֹת הַיּוֹם הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא שֶׁל פּוּרִים
 תִּגַּן עָלֵינוּ, זְכוּתָם שֶׁל מְרַדְּכֵי וְאַסְתֵּר, וְנִזְכָּה לְבִנוֹת אֶת בֵּית-הַמְּדַרְשׁ
 הַגָּדוֹל, וְנִשְׁלִים אֶת אוֹלָם הַשְּׂמִחוֹת, כִּי עֲדִין יֵשׁ הַרְבֵּה מֵה לְהַשְׁלִים,
 אָבֵל עֲדִין אֵינָנו יְכוּלִים לְגַמֵּר. אֲבָקֵשׁ אֲתָכֵן מְאֹד שְׁתִּשְׁתַּדְּלָנָה לְעִזּוֹר
 לִי, אִם אֲתָן יְכוּלוֹת לְצִאת עִם קְבִלוֹת וְהַגְּרָלוֹת, חֲצִי תִקְחָנָה לְפָרְנֶסֶת
 בֵּיתְכֵן, וְחֲצִי תִגְדְּבָנָה לְהַמְשַׁכַּת הָאוֹלָם שְׂמִחוֹת וּלְבַנֵּן בֵּית-הַמְּדַרְשׁ,
 וְנִזְכָּה לְגַאֲלָה שְׁלֵמָה, וּלְבַנֵּן בֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ. וְאֵל תִּשְׁכַּחנָה לְבַקֵּשׁ עָלֵי
 וְעַל אִשְׁתִּי וְיַלְדֵי, כִּי אֲנַחְנוּ צְרִיכִים הַרְבֵּה יְשׁוּעוֹת, וְד"ל.

הקדוש־ברוך־הוא יֵעֹזר, וְיִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ בַּעֲדֶכֶם,
שְׂאֻזְכָּה לְגֹזֵר בְּיַחַד אֶתְכֶם בְּמִהְרָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֵן בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז תקבג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי תַעֲנִית אֶסְתֵּר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבֵּנְאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַגּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצִּילֵם מִכָּל צָרָה
וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם,
אָמֵן.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶת כְּלַכְכֶם, שֶׁהַשָּׁנָה תֵּרְאוּ לַהֲיֹת בְּפוֹרִים "מְשֻׁנָּה
פְּרִילִיךְ", הַיְנוּ לְשִׁמּוֹחַ כָּל־כָּךְ, עַד שֶׁתִּשְׁפַּע שְׂמִיחָה עַל כָּל תּוֹשְׁבֵי
הַמְּקוֹם, וּכְכֹל שֶׁתִּהְיֶה יוֹתֵר בְּשִׂמְחָה, תִּזְכּוּ לְמַחֵק אֶת הַהֶמֶן שֶׁלָּנוּ,
שֶׁהוּא הַסְּמ"ךְ־מ"ם, כִּי עַל־יְדֵי רַבּוּי שְׂמִיחָה, נִתְבַּטְּלוּת הַקְּלָפוֹת
וְהַסְטָרָא אַחֲרָא, הַמַּעֲלִימִים וּמְכַסִּים וּמְסַתִּירִים אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ, וּבְפוֹרִים מִתְגַּלֶּה אֹרֶךְ כְּזֶה, שֶׁמְכַלֶּה אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת, וְהָאֹר
הוּא שְׂמִיחָה, כִּי אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ נֹאמֵר: "עֲזוּ וַחֲדוּהוּ בְּמִקוֹמוֹ", שֶׁשֵּׁם
שׂוֹרָה רַק שְׂמִיחָה, וְהוּא יִתְבָּרַךְ עֲצָם הָאֹר כְּבִיכּוֹל, וְלָכֵן כְּשֶׁאָדָם רַק
שְׂמִיחַ, הוּא מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ
שָׁמוּ. עֲלֵיכֶם לְזַכֵּר, שֶׁבְפוֹרִים נִתְגַּלֶּה אֹר נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, שֶׁאֵינּוּ
מִתְגַּלֶּה בְּכָל הַשָּׁנָה, לְזֹאת תֵּרְאוּ בְּפוֹרִים הַזֶּה לַהֲיֹת "מְשֻׁנָּה
פְּרִילִיךְ", וְתִשְׁמְחוּ אֶת כָּל הַתּוֹשְׁבִים, וְתִשְׁתַּדְּלוּ שֶׁהַשְּׂמִיחָה תִּפְרָץ אֶת
כָּל הַגְּדָרִים, וְדִיקָא עַל־יְדֵי־זֶה נִזְכָּה לְהַכְנִיעַ אֶת הַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא
אַחֲרָא הַמוֹנְעִים אוֹתָנוּ מִלְּהַתְּפַשֵּׁט, וּבִזְכוּת הַשְּׂמִיחָה שֶׁתִּהְיֶה לְאֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ בְּפוֹרִים הַזֶּה, נִזְכָּה שֶׁבְשָׁנָה הַזֹּאת נִבְנֶה אֶת בֵּית־הַמִּדְרָשׁ, עַל
אִפְס וְחִמְתֶּם שֶׁל הַרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים, שֶׁלִּיחֵי הַסְּמ"ךְ־מ"ם, יִמַּח שָׁמוּ
וְזָכְרוּ, וְעֲלִינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם לְהִתְאַחַד יַחַד
בְּאַחֲדוּת אַחַת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזַק, וְתַעֲקְרוּ מֵעֲצָמְכֶם אֶת

הַשְּׁנֵאָה וְהַקְנָאָה וְכוּ' וְכוּ', עָלֵינוּ רַק לְהַסְתַּכֵּל עַל רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת
אֱלֻקוֹת, וְגַם אֵל תִּשְׁכַּחוּ לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַּיּוֹם הַפּוֹרִים
כָּל מָה שְׂאֲתֶם צְרִיכִים, כִּי חֲכַמֵּינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (ירוּשְׁלַי מְגֵלָה,
פָּרָק א', הַלְכָה ד'): כָּל מִי שֶׁהוּא פּוֹשֵׁט אֶת יָדוֹ לְטַל — נוֹתְנִים לוֹ;
וּפְרָשׁוּ הַצְּדִיקִים, שְׁזֵה סוֹבֵב עַל תְּפִלָּה, כָּל מָה שְׂאָדָם מְבַקֵּשׁ
מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַּיּוֹם הַפּוֹרִים — מְקַבֵּל, וְלִכֵּן רָאוּ לְמַסֵּר אֶת
נַפְשָׁם לְבַקֵּשׁ בַּיּוֹם הַקְדוּשׁ הַזֶּה כָּל מָה שְׂאֲתֶם צְרִיכִים, וּבּוֹדֵאֵי
הַתְּפִלוֹת שְׁלָכֶם תִּתְקַבְּלֶנָה לְמַעַלָּה לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן לְפָנַי אַדוֹן כָּל.

נָא וְנָא רָאוּ לְקַיֵּם אֶת הַמְצָוָה מְדַרְבְּנֵן "וּמְשַׁלּוּחַ מְנוֹת אִישׁ
לְרֵעֵהוּ וּמִתְּנוֹת לְאֶבְיוֹנִים", שְׁתֵּי מְנוֹת לְאִישׁ אֶחָד, וּשְׁתֵּי מִתְּנוֹת
לְשְׁנֵי בְנֵי אָדָם (מְגֵלָה ה:), וְהַמְצָוָה הַזֶּה גּוֹרֶמֶת לְאַחֲדוֹת שְׂמִתְאַחֲדִים
יַחַד, זֶה נוֹתֵן לְזֶה, וְזֶה נוֹתֵן לְזֶה וְכוּ' וְכוּ', וּבְזֵה בְּעֲצָמוֹ מוֹחֲקִים
אֶת הָמֵן הַרְשָׁע, שֶׁכָּל עֲגִינּוֹ הוּא רַק "הַפְּרָד וּמְשַׁל", לְסַכְסֵף בֵּין
תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם וְכוּ', לְסַכְסֵף בֵּין הַעֲדוֹת וְכוּ', לְסַכְסֵף בֵּין נְשֻׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְאֵת הַקְּלִפָּה הַזֶּה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְעַקֵּר בְּפוֹרִים הַזֶּה,
עַל-יְדֵי תַקְוָה הַשְּׂמִחָה, שְׁנֵהֲיָה בְּשִׂמְחָה בְּלֵי הַגְּבֻלוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְּפַלֵּל עַל כָּלְכֶם, שְׁתֵּהִיו "מְשֻׁנָּה פְּרִילִיךְ" בְּפוֹרִים הַזֶּה
יּוֹתֵר מִכָּל הַשָּׁנִים, וְאֵל תִּפְחָדוּ מִשּׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי הַשֵּׁם
אֲתָכֶם.

הַמְּאַחַל לְכֶם פּוֹרִים שְׂמִיחָה...

כּוּז תַּקְכַּד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי תַעֲנִית אֲסֵתֵר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ.

אודות שְׁשֹׂאֵלֶת בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רלו, הָעֲנִין הוּא פְּשׁוּט, וְאַחֲר־כֵּן מְרָאִים לוֹ אֶת גְּדֹל הַשְּׁטוּת שֶׁרָצָה כָּל יְמֵי חַיָּיו לְהִיּוֹת מְפָרָס, אֲשֶׁר אֵין לָּהּ דְּבַר יוֹתֵר טַפְשֵׁי מְזָה, שֶׁאָדָם מִשְׁתוֹקֵק לְהִיּוֹת מְפָרָס, אֲשֶׁר מֵה יֵצֵא מְזָה, כִּי אָדָם יִסוּדוֹ עָפָר וְסוּפוֹ לְעָפָר, וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ מֵה שֶׁאֵלֶתָּהּ.

אודות תְּעֵנִית אֶסְתֵּר וְכוּ', צְרִיכִים לְצַעֵק הַרְבֵּה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמוֹהַר"ן ז"ל אָמַר, שֶׁצְּרִיכִים כָּל-כֵּן הַרְבֵּה לְצַעֵק, לְצִיּוֹר בְּדַעְתּוֹ כְּאִלוֹ הַמֶּן עוֹמֵד עָלָיו עִם מַקָּל, וְרוֹצֵה לְהַרְבִּיץ לוֹ, בְּוִדְאֵי אָדָם כְּזֶה צוֹעֵק בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כֵּן צְרִיכִים לְצִיּוֹר לְעַצְמוֹ בְּתַעֲנִית אֶסְתֵּר, שֶׁהַמֶּן-עֲמַלְק עוֹמֵד עָלָיו עִם מַקָּל וּמִכָּה אוֹתוֹ, וּכְוִדְאֵי זֶה כּוֹאֵב וְהוּא צוֹעֵק בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת, כֵּן צְרִיכָה לְהִיּוֹת הַצְּעָקָה.

אודות פּוֹרִים וְכוּ', צְרִיכִים לְהִיּוֹת רַק שְׂמֵחַ, וְלִשְׁתּוֹת יַיִן אֶף וְרַק יַיִן עַד שִׁיקִיא, וַיִּקְּים (אֵיּוֹב כ, טו): "חִיל בְּלַע וַיִּקְיֵאֲנוּ", וְזֶה תַקוּן לַפְּגָם-הַבְּרִית — לִשְׁתּוֹת יַיִן עַד שִׁיקִיא וְלֹא יוֹתֵר, וְאִם קָשָׁה לוֹ הַשְּׂכָרָה, אִזּוֹ כְּוִדְאֵי לוֹ לְלַכֵּת לִישָׁן כִּפְעַצַּת הַרְפָּ"א, וְכֵן צְרִיכִים לְהַרְבוֹת בַּצְּדָקָה, וְעַקֵּר הַצְּדָקָה הוּא לְמַעַן הַדְּפָסַת וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבָּנוּ ז"ל.

הַעֲקֵר לְקַחַת אֶת הַשְּׂמֵחָה שֶׁל פּוֹרִים עַל כָּל הַשָּׁנָה לְהִיּוֹת רַק שְׂמֵחַ, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָּהּ פּוֹרִים שְׂמֵחַ...

כז תקכה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי תַעֲנִית אֶסְתֵּר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... וְ... שִׁיחִיו נִצַּח.

מֵה אָמַר לָכֶם! הַקּוֹנְטְרַס "אוֹת בְּסִפֵּר תוֹרָה" יֵצֵא כָּל-כֵּן יָפֵה, וְכָל-כֵּן בְּמַהִירוֹת, אֲשֶׁר לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֵּר, אֵיךְ יִלּוּד אִשָּׁה יְכוּל

אֲשֶׁר

כִּז תִּקְבוּ

בַּנַּחַל

שֶׁכָּב

לְגַמֵּר אֶת זֶה בְּתוֹךְ שְׁעָה, אֲשֶׁרִיכֶם וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְכֶם, בְּיָדַי אֲתֶם
עוֹבְרִים עִכְשָׁו מְרִירוֹת וְעִצְבוֹת וְדַכְאוֹן מִהִמְצָב וְכוּ', אֲבָל בְּתוֹךְ
הַצֵּעַר, עֲלִיכֶם לְשִׂמְחָה, שְׂאֲתֶם זֹכִים לְגִלוֹת כְּאֵלוֹ אִוְרוֹת צַחְצַחוֹת
וְכוּ', גְלוּי אֱלֻקוֹת בְּמִדְרָגָה עֲלִיוֹנָה וְכוּ', אֲשֶׁר רַק זֶה יִכְבֹּשׁ לְבַסּוֹף
אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ.

נָא לְהִתְקַשֵּׁר אֶל ... גְרוּ יְאִיר, וְלוֹמַר לוֹ שֶׁהַקּוֹנְטֵרס כָּבֵר גָּמוֹר,
וְתַתְּנוּ לוֹ הָעֵתֶק שְׂיָבִיא אֶת זֶה לְ... גְרוּ יְאִיר, כִּי דִבְרַתִי עִמוֹ, וְאָמַר
שְׂאֵם יִהְיֶה נִרְאָה, הוּא יִדְפִּיס מֵאוֹת אֲלֵפֵי עֵתֶקִים, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים
לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלֹנוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, הָעֵקֶר
שֶׁתִּתְגַּלֶּה מִלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם פּוֹרִים שְׂמֵחָ...
...

כִּז תִּקְבוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי פּוֹרִים ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, וְתִיק וְחִסִּיד ... גְרוּ
יְאִיר וְיִזְרַח.

קִבַּל נָא מִמְּנִי אֶת הַתְּשׁוּבָה הַזֹּאת, לְאוֹת אֶהְבֶּה עַל הַיַּחֲס
הַמִּיְחָד בְּמִינוֹ, שְׂאֲתָה מִתִּיחַס אֵלִי, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה, וּבְאֵמַת
עוֹד לֹא רְאִיתִי אִישׁ נָעִים הִלִּיכוֹת כְּמוֹךְ, יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׂתַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה, וְתַצְלִיחַ בְּכָל מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ, שְׂתִרְוֶה רַב נַחַת
מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֶיךָ, וְיִהְיֶה לָךְ פּוֹרִים שְׂמֵחָ, וְתִמְשֹׁךְ לָךְ עֲשִׂירוֹת
דַּקְדָּשָׁה כָּל הַשָּׁנָה, וְיִהְיֶה לָךְ חֵלֶק בְּבִנְיַן-בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, שְׂבוּ לוֹמְדִים
רַב הַיּוֹם וְרַב הַלִּילָה תוֹרָה, בַּחוּרִים מִמְּשַׁפְּחוֹת עֲנִיּוֹת, וְיִהְיֶה לָךְ
חֵלֶק בְּתוֹרָתָם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמְּבָרַךְ אוֹתְךָ פּוֹרִים שְׂמֵחָ...
...

כז תקכז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי פורים ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הרב הגאון ... שליט"א.

קבלו נא את מנחתי שאני שולח לכבודו, לקיים מצוה מדרבנן — משלוח מנות איש לרעהו, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיאריך ימים על ממלכתו, וירבה חילים לתורה ולתעודה, והפעם יצליח לעקר ולשרש את הערב-רב שנתערבו בנשמות ישראל, שהעבירו על הדת זה חמשים שנה, והפעם צריכים להכפיל את נשמות ישראל, למלא את התלמודי-תורה ובתי-ספר מאחינו בני ישראל מעדות המזרח, ולהחזיר את כלם למוטב.

והנני ידידו מוכן לעזר לו בכל מה שרק אפשר, ובפרט שאני רוצה הפעם להקדים תרופה למכה, שלא יקרה עוד פעם מה שקרה, ומי עוד גדול הדור כמעלתו שעוסק בהלכה, ולהחדיר בין שכבות העם את דבר ה' — זו הלכה. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנוצליח הפעם להרבבות חילים לתורה, ולהחזיר את נשמות ישראל, בפרט מאחינו בני ישראל מעדות המזרח בתשובה שלמה אליו יתברך, ויתגלה אור השכינה על עם ישראל פנים בפנים, ונוזקה לגאלה השלמה בבנין בית-המקדש, שיבנה על ידו יתברך.

המאחל לכם פורים שמח...

כז תקכח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי פורים ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הרב הגאון, איש החסד רב פעלים, מקים עלה של תורה, הצדיק רבי ... שליט"א.

אָשֶׁר כּוּז תַּקְכֵּט בְּנַחֵל שִׁכָּה

קָבַל נָא אֶת מִנְחָתִי שְׂאֲנֵי שׂוֹלַח לְכַבֹּדוֹ וּמְשֻׁלוֹחַ מְנוֹת אִישׁ לְרַעְהוּ, וַיַּעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיֹאֲרֶיךָ יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ, וַיִּרְבֶּה גְבוּלוֹ בְּתַלְמִידִים, וַיַּחֲזִיר עֲטָרָה לְיִשְׁנָה לְהַקִּים אֶת אַחֲיָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַדוֹת הַמְּזֻרָח יוֹצְאֵי טוֹנִים, וַיַּחֲדֵד מִתָּם בְּחַדְוֵי דְאוֹרֵי־תָא כְּדָרְכוּ בְּקִדְשׁ, אָשֶׁר קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָדָא בְּפִלְפוּלָא דְאוֹרֵי־תָא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנֵי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַד כְּבוֹדוֹ, שְׂיֹאֲרֶיךָ יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ, וַיִּתֵּן לוֹ בְּרִיאוֹת הַגּוֹף, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

תּוֹדָה רַבָּה מְאֹד מְקַרְבֵּ לָב, עַל הַהִסְפָּמָה שְׁכַתְּבַ עַל סְפָרֵי.

הַמְּאַחַל לָכֶם פּוּרִים שְׂמַח...

כּוּז תַּקְכֵּט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי פּוּרִים ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָרַב הַגָּאוֹן קְדוֹשׁ יֵאמֶר לוֹ ר' ... שְׁלִיט"א.

קָבַל נָא אֶת מִנְחָתִי שְׂאֲנֵי שׂוֹלַח לָכֶם לְקִים מְצֻנוֹת מְשֻׁלוֹחַ מְנוֹת אִישׁ לְרַעְהוּ, וַיַּעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיֹאֲרֶיךָ יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ, וַיְהִיָּה בְּרִיא וְשָׁלֵם, וַיְפּוּצוּ מַעֲיִנוֹתָיו חוּצָה, וַיִּרְבֶּה חַיִּלִּים לַתּוֹרָה, וַיִּתְבַּשְׁמוּ נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מְאוּר תּוֹרָתוֹ.

תְּשׁוּאוֹת חֵן עַל הַהִסְכָּמוֹת שְׁנַתָּן בְּעֵבוֹר סְפָרֵי.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנֵי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדוֹ, שְׁתַּהֲיָה לוֹ בְּרִיאוֹת הַגּוֹף וְהַנְּפֶשׁ, וַיֵּאִיר עָלָיו אוֹר זֵיו חַיּוֹת וּדְבָקוֹת הַבוּרָא יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם פּוּרִים שְׂמַח...

כֹּז תִּקְל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי פִּזְרִים ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ,
אֲשֶׁר נִהְיִירִין לִיָּה שְׁבִילֵין דְּרַקִּיעָא וְכוּ', הַמְקַבֵּל הַמְפָרֵס בְּכָל קְצוּי
תַּבְּל, רַבִּי ... שְׁלִיט"א.

קָבְלוּ נָא אֶת מְנַחְתִּי, שְׁאַנִּי שׁוֹלַח לְכֶם לְקִים מְצוֹת מְשֻׁלַּח
מְנוֹת אִישׁ לְרַעְהוּ, וַיַּעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִאֲרִיף יָמִים עַל
מְמַלְכָתוֹ, וַיִּתְבַּשְׂמוּ נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מְאוֹר תּוֹרָתוֹ וַתְּפִלּוּתֵיו הַקְּדוֹשׁוֹת
וְהַטְּהוּרוֹת, וַיִּזְכֶּה לְאַרְיִכוֹת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת, וְלֹא תָמוּשׁ הַתּוֹרָה
מִפִּי זְרַעוֹ, וּמִפִּי זְרַע זְרַעוֹ עַד עוֹלָם.

תְּשׁוּאוֹת חֵן עַל הַהִסְכָּמָה שְׁנָתָן בְּעֶבּוֹר סְפָרֵי.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאַנִּי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדוֹ, שְׁתַּהֲיֶה לוֹ בְּרִיאֹת הַשְּׁלָמָה, וַיִּזְכֶּה לַחֲזוֹת
בְּנַעַם הַיְיָ"ה יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, וַיֵּאִיר עָלָיו אֹר הַשְּׁכִינָה בְּקַבִּיעוֹת.

הַמְּאַחֵל לְכֶם פִּזְרִים שְׂמַח...

כֹּז תִּקְלָא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעֵי שׁוֹשָׁן פִּזְרִים ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... וְ... שְׁיִחִיו.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּכֶם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְכֶם הַשָּׁנָה לְהַדְפִּיס רַבְבוֹת וְכוּ' סְפָרִים
בְּלִי שׁוּם גְּזָמָא, וְלַעֲזֹר לִי לְכַבֵּשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ בְּמַלְכוֹת שְׂדֵי,
לְגָלוֹת אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וּבְזָכוֹת זֶה תַּהֲיֶה

לְכֶם בְּרִיאוֹת הַשְּׁלָמָה, וְנַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם, וְתוֹפּוֹ לְגִדְלֶם בְּקִלּוֹת וּלְחַתָּנֶם בְּגִיל צָעִיר.

רְאוּ וְגַם רְאוּ אֵיךְ שֶׁהָאָדָם הוּא בְּשׁוֹר וְדָם מִמֶּשׁ כָּלוּם, הִנֵּה הָאָדָם בְּרִיא וְשָׁלֵם וְהִנֵּה וְכוּ' וְכוּ', וְלִכֵּן בְּעוֹד שְׁאַנְחֵנוּ עִם הַפְּחוֹת וְכוּ', עָלֵינוּ לְשִׁמֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְגַלּוֹת אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם, לְשִׁמֵּשׁ אֶת הַצְּדִיק, אֲשֶׁר כָּל רְצוֹנוֹ הוּא רַק לְהַרְבוֹת כְּבוֹד שָׁמַיִם בְּעוֹלָם.

פֹּה תִקְבְּלוּ קוֹנוֹטֵרִס "לֵב חֲזָק" מְגָה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לִי לְהַגִּיחַ אֶת כָּל הַקּוֹנוֹטֵרִסִים וְלְהַפִּיצֵם בְּכָל קְצוּי תִבֵּל, בְּכָל הַשְּׁבָעִים לְשׁוֹנוֹת.

הַמֵּאחֵל לְכֶם פּוֹרִים שְׂמַח...

מִזֶּה יִהְיֶה הַיּוֹם שְׂעוֹר, וְיִהְיֶה מְחֻלָּק לְאַרְבָּעָה חֻלְקִים, כִּי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם הַטּוֹעֵנִים, אִם זֶה אוֹת אַחַת אֲרָכָה כְּדָרְכֵנוּ, לְאַחֲרוּנָה הָאָדָם מֵאֲבֵד אֶת הַסְּבָלָנוֹת לְקִרְאָה בָּהּ, וְכוֹנְנֵתִי הִיא לְחִדּוֹר בֵּינָם כָּל שְׂכָבוֹת הָעָם, וּבִפְרָטִיּוֹת הָאֲנָשִׁים הַפְּשׁוּטִים וְהַרְחוּקִים וְכוּ' וְכוּ', עַל הַרְחוּב וְכוּ', לְקַרְבָּם אֵלָיו יִתְפַּרֵּךְ.

כּז תּקלּב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרֵי כִּי תִשָּׂא, ט"ז אָדָר ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְאַחַר שִׁיחַתֵּנוּ, בְּרַחֲמֵי בְרוּר מְקִיף וּבְרוּר בְּקִהְלָתֵנוּ, אֲנִי מִכְרָח לְהַגִּיד לָךְ, שֶׁהַכָּל עָלִילַת שׁוֹא, מִי שֶׁהוּא חוֹשֵׁד שֶׁהִיָּה בְּבֵיתוֹ ... גֵּרוֹ יֵאִיר, הִיָּה כָּל הַיּוֹם בְּיִבְנָאֵל מִנְּחַ שְׂכּוֹר בְּבֵיתוֹ וְכוּ', וַיֵּשׁ עַל זֶה עֲדִים שֶׁרְאוּ אוֹתוֹ שָׁמָּה, וּבְעֵנֵן שֶׁפָּצְצוּ לוֹ אֶת הַגְּלָגָלִים, אַחַר בְּרוּר מְקִיף זֶה הִיָּה כְּמָה יָמִים לְפָנַי פּוֹרִים, וְלֹא בְּאוֹתוֹ זְמַן, וְזֶה בָּא מֵאֲחַד מִמֶּשׁפַּחְתּוֹ כְּפִי מִיֵּטֵב יְדִיעַתִּי, יֵשׁ לוֹ סִכְסוּף עִם אֶחָ וְכוּ'.

אני מגנה כל הדרך אלימות אחד כלפי השני, וכך אני מלמד את תלמידי ואנשי קהלתי, כל מלחמתנו היא רק תפלה, שאנחנו אומרים תהלים לפני בורא כל העולמים, ואין לנו שום שיכות אל שום מקרים של אלימות, ובפרט מאז שהבית-דין צדק "בית יוסף" הוציאו פסק, שאנחנו קהלת ברסלב, קהלה נפרדת, ואין לנו שום שיכות אל הרב המקומי, וכן אין לו שום שיכות אל קהלתנו, מאז אנחנו לא מדברים ממנו כלל, ובעינינו הוא לא קיים כלל, ולכן כל מה שמעלילים על אנשי קהלתי, זה שקר וכזב, ואדרבה, תחקרו היטב, ואז תתברר האמת להיכן החוטין מושכים.

אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתפסק כבר ההסתה נגדנו, כי זה רק מלהיב ומעמיק את השנאה משני הפונונים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז תקלג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר כי תשא, ט"ז אדר ה'תשנ"ט.

שלום וברכה אל נשי אנשי שלומנו היקרים "חסידים ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהן ישרה שכינתו תמיד.

באתי לבקש את כלכן שתתחזקנה במדת הצניעות, שזה היפי והפאר של אשה, ויען שהקבוץ שלנו מתרבה מיום ליום, ונכנסות משפחות חדשות, עלי לעורר אתכן על כמה דברים בלתי רצויים, שאינם מתאימים לבת ישראל, ובפרט שלאחרונה נכנסו כמה משפחות חדשות, אשר רק עכשו חזרו בתשובה, ועדין לא יודעות בין ימינם לשמאלם, ובפרט מה זה גדריו הצניעות וכו', לזאת אמרתי לרוץ שורותים אלו אליכן. א. יסוד גדול בצניעות, שאשה אסור לה להסתובב בין הגברים, יתנה מה שיהיה, ויתנה איה שיהיה, וזו עזות וחציפות גדולה מאד, אשה אסור לה לדבר עם גבר זר, ואין על זה התר, וכל שכן לא להתלוצץ עמו, כי זה עון

חמור מאד מאד, ואם מעירים לה, היא צריכה להבין, שלא חושבים לדקר אותה, אלא להעיר לה, ובפרט במחננו, שאנחנו מאד מאד חפצים לגור במקום קדוש, ולחנף את בנינו ובנותינו על טהרת הקדש, ולכן אני מבקש את אלו הנשים החדשות שבאו רק עתה לגור, שיתחילו יותר ללמד מה זה צניעות, ואם אינן רוצות, אזי אני מבקש אותן כמו שבאו פן ילכו, כי אנחנו לא צריכים בקהלה שלנו, שישברו לנו את גדרי הצניעות, שזה היסוד ביהדות. וכך אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא וישלח): כשהאשה מצנעת את עצמה בתוך הבית, ראויה להנשא לכהן גדול, ותעמיד כהנים גדולים; וכן אמרו חכמינו הקדושים (מגלה יג): בשכר צניעות שהיתה ברחל, זכתה ויצא ממנה שאול, ובשכר צניעות שהיתה בו בשאול, זכה ויצאה ממנו אסתר, ועל ידה נגאלו ישראל ונצלו מהמן הרשע, לזאת אני מאד מבקש את הנשים, שלא תהיה ביניכן פרצה, חס ושלום, שתהיה ערפוניה בין נשים וגברים, ואני מוחה על זה מאד, וכל שפן שאשה שלא תתלוצץ עם גבר זר, רחמנא לצלן.

ב. מאד מאד אני מבקש אתכן, שתשמרנה על הילדים שלכם, שלא יתחברו עם ילדי החלונים, ושמעתי שיש אחד או שנים מהילדים שלנו שמתחברים עם ילדי החלונים, ולא רק זאת, אלא גם הזמינו אותם בעזות וחציפות לתוך בית המדרש, והיתה בפורים הוללות גדולה מהם, אני מוחה על זה מאד, ואני לא רוצה שהילדים שלנו ידברו עם ילדי החלונים, כי באנו לכאן רק לשמר את הילדים שלנו, שלא ילמדו ממעשי הגויים שיש בעירות הגדולות, ולכן מי שאינו יכול לעמד בזה לשמר את הבנים והבנות שלו, שלא יתחברו אל ילדי החלונים, אין לו מה לעשות בקהלתנו בשום פנים ואופן, כי בשביל ילד או ילדה אחת, אנחנו לא נהרס שלש-מאות וחמשים ילדים — פן ירבו, וזה דבר המוכן מאלינו.

ג. אני מאד מאד מקפיד על פשרות האכילה, שלא יאכלו כל הבא ליד, אם אין על זה הכשר טוב מבית-דין צדק רציני, או מרב רציני, אסור לאכל את המוצר הזה, ואפילו שפתוב בהכשר רבנות,

אנחנו יודעים מה זה... תתארו לעצמכם אם יהיה הכשר של התכשיט שלנו הממנה פאן ביבנאל, האם מתר לאכל את ההכשר שלו?! האם הוא באמת משגיח על המוצרים?! את התרוץ שלנו יודעים, וכך הולך לצערנו הרב, בכל הארץ, אשר בשביל הבחירה והנפיון מסרו לסמ"ך-מ"ם כחות גדולים. לזאת אני מאד מבקש אתכן, שאל תכנסנה בבית שום מוצר שכתוב בו הכשר 'רפנות', זה לא מספיק, צריכים הכשר של בית-דין צדק של יראי השם וחושבי שמו, ובפרט בשר, צריך להפיר את השוחט.

ד. מאד מאד אני מבקש אתכן פלכן, שתחזקנה את עצמכן ביחד, ותאהבנה אחת את השנייה, ואשה תעזר לרעותה, ועל-ידי-זה נזכה למצא חן בעיניו יתברך, כי אצלו יתברך מאד מאד חשוב — כשנשמות ישראל מחזיקות את עצמן ביחד.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתקיימנה את בקשתי ורצוני, ובוה נזכה לקהלה קדושה, קהלה מיחדת במינה.

המאחל לכן שבת שלום...

כז תקלד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר כי תשא, י"ז אדר ה'תשנ"ט.

שלום וברכה אל ידידי וחביבי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

יש לי עוד אריכות לדבר עמך, אף מחמת טרדות השבת, יהיה כבר אחר השבת.

אודות הצדקה שאתה אוסף וכו', מה אמר לך, כל המקיים נפש אחת מישראל, כאלו קים עולם מלא — אמרו חכמינו הקדושים

אֲשֶׁר כּוּז תְּקַלָּה בְּנַחֵל שְׁלֵא

(סנהדרין לו.), וְזֶה פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, וְלִכְּנֹן אֲשֶׁרִיף וְאֲשֶׁרִי חֶלְקָהּ, וְיִהְיֶה
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶזְרָהּ.

הַמֵּאֲחֵל לָהּ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

פֹּה תִקְבַּל אֶת הַמִּכְתָּב שֶׁלָּךְ חֲתוּם.

כּוּז תְּקַלָּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרֶב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי כִי תִשָּׂא, י"ז אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מֵאֵד נְהִינִי לְשִׁמְעַ, שְׁאוֹתְךָ לֹא מְעַנִּין שׁוּם דְּבָר, רַק הַבֵּית-
הַכְּנֻסָּת וְהָאוּלָם-שְׁמַחוֹת וְכוּ' וְכוּ', לְעֶזְרֵי לִי, וּבְוִדָאֵי אֲנִי אֶעֱשֶׂה
עִכְשָׁו הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוּלָה בֵּין אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֲנִי מְקַנָּה לְהַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּאֵמֶת נִקְבַּל אֶת הָאֲשׁוּרִים לְבָנוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ
הַגְּדוֹל, וְזֶה יִהְיֶה לְשֵׁם וּלְתַפְאֶרֶת לְעֵינֵי כָל.

אֲתָה רַק תִּרְאֶה לְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לְפַחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי
גְּדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֵף פַּעַם אֵל תִּתְפַּעֵל מִשׁוּם בִּקְרַת
שְׁעוֹשִׂים עֲלֶיךָ, כִּי כֹף צָרִיף לְהִיּוֹת — כָּל מִי שֶׁעוֹסֵק עִם צָרְכֵי
צְבוּר, יֵשׁ עֲלָיו בִּקְרַת וְכוּ' וְכוּ', וְעַקֵּר הַצִּלְחַת אָדָם שֶׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי
צְבוּר, שְׁאִינוּ מִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה כָּלָל, הוּא רַק עוֹשֶׂה אֶת זֶה לְשֵׁם
שָׁמַיִם, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לוֹ, וְלִכְּנֹן רְאֵה גַם אֲתָה
לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִרְאֵה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁאֲתָה עוֹשֶׂה
אֲתִי, כִּי בְּאֵמֶת אֵף אֶחָד לֹא הִיָּה לוֹקֵחַ עַל עֲצָמוֹ עַל כְּזֶה כְּמוֹ שֶׁאֲתָה
לְקַחְתָּ, וְאֲנִי אֶזְכֹּר אֶת זֶה תָּמִיד, וְאֵל תִּחַשְׁבֵּן שְׁאֲנִי כְּפוּי טוֹבָה, חֵס

ושלום, אלא אשלים לך בזה ובבא, ועוד תראה נסים ונפלאות שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, ובפרט תזכה לראות נחת מהילדים שלך, אשר זה יותר חשוב מהכל, כי מה נשאר מהאדם — אם לא הילדים? ומה יותר גדול לאדם מהילדים?! ולכן זכות העסק בצרכי רבים תעמד לך, העקר אל תשבר משום דבר שבעולם, רק תזכר את מה שאמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות, פרק ה', הלכה א'): העוסק בצרכי צבור כעוסק בתורה; ולכן אל תתבלבל משום בריה שבעולם, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך.

ושלום לאשתך ... תחיה.

הנה אני מברך אותך באותה ברכה שברכתי את בעלך, שבזכות צרכי הצבור שאתם עוסקים לשם שמים, שיהיו לכם ילדים טובים, ראוי השם, מצלחים בחייהם, ותזכו לראות בנים לבניכם, דור רביעי יולדו לכם, רק תתחזקי ואל תשברי משום דבר, כי גדול אדוננו ורב להושיע.

המאחל לכם שבת שלום...

כז תקלו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר כי תשא, י"ז אדר ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! אין לתאר ואין לשער את גדל זכות הרבים שיש לך בזה שאתה מחלק את המכתבים לנשות אנשי שלומנו, זה הקשר היחידי שיש לנו אתם, על-ידי מכתבים, כי לצערי הרב, עדין אני פה בגלות וכו', עד עת בא דברו וכו', ולכן

תְּשׁוּאוֹת חַן לְךָ בְּעָבוֹר זֶה, וּבְיֹדָאֵי אֲשֶׁתֶּדֶל שְׁזָה יִהְיֶה כָּכֵר גָּמוֹר
בְּיוֹם שְׁנֵי אוֹ שְׁלִישֵׁי.

בַּעֲנִין הַכּוֹלֵל עָרַב שְׂאֵתָה רוּצָה לַעֲשׂוֹת, אֵין לַמַּעֲלָה מִזֶּה, וּכְכֹר
קָרָאתִי מִזְמַן שֶׁם לְזֶה "אוֹר הַגְּנוּז", וְזֶה הָיָה קָיָם לְזְמַן מִסְּגָם,
וְאַחֲר־כֵּן נִתְבַּטַּל, לְדַעֲתִי, כְּדָאֵי לְהִתְחִיל עִם שְׁעֵתִים, וְאִם זֶה יִלְךְ
אֲזוֹ נוֹסִיף, אֲבָל צְרִיכִים לְקַחַת אֶת הַכָּלָל: "תְּפַסֵּף מְרַבָּה לֹא תְּפַסֵּף",
עֲדִיף שְׁעֵתִים בְּטוּחוֹת מְשַׁלֵּשׁ וְאַרְבַּע שְׁעוֹת לֹא בְּטוּחוֹת, וְאֵנִי מְקַנָּה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִצְלִיחַ בְּזֶה.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי גְדוֹל
אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֵנִי מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף
נִתְפַטֵּר מִהַרְשָׁע הַזֶּה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְיִתְחִילוּ לְבָנוֹת דִּירוֹת, וְהַקְּבוּץ
שְׁלָנוּ יִתְגַּדֵּל.

פֹּה תִקְבַּל כַּמָּה מִכְתָּבִים נְחוּצִים, וְתִמְסֹר אוֹתָם לִיעֲדָם,
וְאַחֲר־כֵּן תוֹדִיעַ לִי אִם מְסַרְתָּם, וְכֵן מִכְתָּב כָּלְלִי לְנִשּׁוֹת אֲנִשֵּׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִתְּלֶה אֶת זֶה בְּלִיחַ מוֹדְעוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שְׁבַת שְׁלוֹם...

כּוּ תַקְלוּ.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרַב-שַׁבַּת-קָדֵשׁ לְסִדְרֵי כִי תִשָּׂא, י"ז אָדָר ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גִּרוּ יֵאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְשׁוּם דְּבָר לֹא
יֻכַּל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, כִּי אֵתָה צְרִיף לְדַעֲתָ, שְׁכָל מִי שְׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי
צְבוֹר, עָלָיו לַעֲבֹר בַּקֶּרֶת, וְעָקֵר מַעֲלַת אִישׁ צְבוֹרִי, שְׂאִינוּ לוֹקַח אֶת
בַּקֶּרֶת לְלֵב וְצוּחֵק מִכָּלָם, וְשׁוּם דְּבָר אֵינוּ עוֹשֶׂה אֲצִלוֹ רֶשֶׁם.

אֵנִי רוּצָה עֲכָשׁוּ לְחִזּוֹק וּלְעוֹדֵד אֶת הַמְּלַמְדִים וְאֶת הַמּוֹרוֹת, וְאֵנִי

מֵאֵד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאוּכַל לְהַשִּׁיג לָהֶם מְעוֹת חֲטִיִּים, כִּי קִדְּם מְגִיעַ לְמַלְמָדִים וְלַמּוֹרֹת וְלַמְטַפְלוֹת בְּמַעוֹן, וּכְכֹל שְׂאֲנָשִׁי שְׁלוּמֵנוּ מְקַבְּלִים רְצִינִי שְׂאֵלוּ יִקְבְּלוּ כְּפָלִים, כִּי הֵם עוֹבְדִים מִמֶּשׁ בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ כְּאֲשֶׁר רַק אַתָּה יוֹדֵעַ, וּבְמִשְׁכָּרְת כּה זְעוּמָה, וְלִכֵּן מְגִיעַ לָהֶם עַל חַג הַפֶּסַח שְׁפַע גְּדוֹל, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנוֹזְכָה לְבַצֵּעַ אֶת זֶה בְּשִׁלְמוֹת.

אִם תּוּכַל לְשַׁלַּח לִי עוֹד פַּעַם אֶת הַרְשִׁימָה שֶׁל כָּל הָעוֹבְדִים בְּמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, וְתַרְשֵׁם בְּפִרְטִיּוֹת מִי מְלַמֵּד וּמִי מוֹרֶה וּבְאִיזוֹ כֶּתֶה וְכוּ' וְכוּ', וּמִי מְטַפֵּלֵת וְכוּ' וְכוּ', וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ לָנוּ שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂי יְדֵינוּ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִרְאָה גִּסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחֵל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

רְאֵה לְדוּחַ אִם יֵשׁ חֲדָשׁוֹת.

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׂזַכְנוּ לְסִיִּים אֶת כָּל הַחַבּוּר הַנּוֹפֵלֵא הַזֶּה, וְהוּא כֶּרֶךְ קַט"ז יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְסִדֵּר עֲכָשׁוּ לְדַפּוּס אֶת כֶּרֶךְ קַט"ז לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָהּ.

אֲנֵא ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אֲנֵא ה' הַצְּלִיחָה נָא.

תַּכָּן הָעֲנִינִים

חֶלֶק קט"ז

ג פתח דָּבָר

ה הַקְדָּמָה

יא כז רפד

יחזק שְׁלֹא לְהִשְׁבֵּר כָּלֵל, וְלִהְיֹדֵיר בְּתַלְמִידִים אַמוּנָה פְּשוּטָה וְדַרְךְ אֶרֶץ,
וְהַתְמַדָּה בְּתוֹרַה הַקְדוּשָׁה.

יב כז רפה

יַתְנֶה צַעְרוֹ, שֶׁהַהוֹרִים אֲדִישִׁים לְחַנוּף יְלָדֵיהֶם, וְחוֹשְׁבִים שְׁמוּסְדוֹת
הַחַנוּף אַחֲרָאִים בְּלִבָּד עַל חַנוּכְכֶם, בְּשַׁעֲה שֶׁהֵם הַהוֹרִים מִתְנַעְרִים
מֵאַחֲרֵיּוֹת חֹשׁוֹבָה כָּל-כֶּף, וַיִּבְאֵר, שֶׁבְּעֵנָן הַצְּלָחָה עִם יְלָדִים, הָעֵקֶר זֶה
תְּפִלָּה וְשׁוֹב תְּפִלָּה, וְלִשְׁפֹף הַמַּעוֹת כַּמִּים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ.

יג כז רפו

יִבְאֵר מִד מְשַׁמְעִית, אֲשֶׁר אִם הַהוֹרִים לֹא יִקְחוּ בְרָצִינּוֹת אֶת נוֹשֵׂא חַנוּף
יְלָדֵיהֶם, הוּא לֹא יִקַּח אוֹתָם לְלַמֵּד אֶצְלוֹ, כִּי הוֹרִים צְרִיכִים לְהִשְׁקִיעַ
בַּחַנוּף, וְלֹא לְחֻשֵׁב שֶׁהַכֹּל נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ.

יד כז רפז

יִיעֵץ אוֹדוֹת קִנִּית הַדִּירָה, שְׂאִין עוֹד שְׂמִיחָה לְאָדָם כָּמוֹ שֶׁגַּר בְּדִירָה שְׁלוֹ.

טו כז רפח

יִיעֵץ בְּעֵנָן הַלְוָאוֹת, שֶׁיֵּשׁ לְאָדָם יֵצֵר לְלוֹוֹת, אִף לְבִסוּף יִצְטָרֵף לְשִׁלֵּם,
וּמָה יַעֲשֶׂה אִם לֹא יִהְיֶה לוֹ, לְכֹן צָרִיף לְהִזְהָר בְּזֶה, וְלְלוֹוֹת רַק כְּפִי
הַדְרוּשׁ בְּדִיּוֹק וְלֹא יוֹתֵר מִזֶּה.

טז כז רפט

יִיעֵץ בְּעֵנָן לְנִסֵּעַ לַהוֹרִים לְחַג הַפֶּסַח, וְאוֹדוֹת קָלְלוֹת, רַחֲמֵנָא לְצַלֵּן,
יִבְהִיר, כִּי קָלְלַת חֲנָם לֹא תִבּוֹא, וְאִין לְהַתְפַּחֵד כָּלֵל.

יז כז רצ

יִחֹזֵק הַנִּמְצֵן, שֶׁיִּמְצֵא זְוִיגוֹ בְּקָרוֹב, הָעֵקֶר יִרְאֶה לְשָׁמֵר עַל הַזְּמַן הַיָּקָר
וְלִהְיֹת מְנִינֵן, וְלִהְיֹת מִד בְּתוֹרָה שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן, וְלִתְקַן אֶת אֲשֶׁר פָּגַם

תָּכֵן הַעֲנִינִים

בְּכַבּוּד אָב וְאֵם, וְלִהְרַגִּיל עֲצָמוֹ לְהוֹדוֹת לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ עַל כָּל הַטּוֹב שֶׁגִּמְלוֹ, וְלִבְקֹשׁ עַל לְהַבְּא.

כז רצא יח

יְפַלֵּיג בְּמַעֲלַת הַשְּׂמֵחָה אֲשֶׁר הִיא רְפוּאָה לְכָל, וְיִשְׁבַּח הַנִּמְעָן שְׂוֹכָה לְחֻטָּף בְּכָל יוֹם שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן, וְהַעֲקָר — אָסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה, אֲלֵא לְחֻטָּף בְּכָל יוֹם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

כז רצב יט

יִחְזַק בְּבִטְחוֹן עֲצָמִי, וְלִשְׂמַח וְלִשְׂמַח אַחֲרִים, וְלִדְבַר עִם כָּל אֶחָד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ.

כז רצג כ

יִוְרָה שְׁלֵא לִירָא מִשׁוּם בְּרִיָּה כָּלָל, וְלֵא לְהִתְיַחֵס לְמָה שֶׁמְדַבְּרִים, וּבְאֲמַת כָּל אֶחָד עֲסוּק בְּצְרוּתָיו, וְאִין לוֹ פְּנָאֵי לְחֻשָׁב מִהַזּוּלַת, וְהַכָּל סֶתֶם דְּמִיּוֹן.

כז רצד כא

יִחְזַק עַל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרַךְ, אֲשֶׁר בְּזָה נִזְדַּכְּךָ מִחוֹ וְדַעְתּוֹ, וְיִוְרָה לְהִתְחַבֵּר לְאַבְרָהָם . . . וּבְיַחֲד לְלַמֵּד וְלִהְתְּחַזֵּק, וְהַעֲקָר — לְשָׁמַר עַל הַשְּׁלוֹם-בֵּית, וְלִהְתְּבוֹרֵד לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ, וְלִהְתְּמִיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

כז רצה כב

יְעוֹרָר עַל תְּפִלָּה בְּמִנְיָן, אֲשֶׁר אֵין מַעֲלָה גְדוּלָה מִזּוֹ, וּבִבְכוּת זֶה זֹכָה לְשִׁפְעַת בְּפָרְנוּסָה, וְכֵן יִחְזַק עַל לְמוֹד הַלְכָה, וְכָל שְׂאֵלָה שֶׁמִּתְעוֹרְרַת לְשִׂאל מוֹרָה הוֹרָאָה הַבְּקִי בְּהַלְכוּת, וְלֵא לְסַמֵּךְ עַל עֲצָמוֹ, כִּי זֶה אָסוּר בְּרִיתוֹת.

כז רצו כג

יִוְדָה לְנִמְעָנַת, שְׁלֻקָּה אֶת נְהוּל בֵּית-הַסֵּפֶר בְּיַדֶּיהָ, כִּי הֵן הַבְּנִים וְהֵן הַבְּנוֹת הֵם אֲצִלוֹ כִּילְדֵיּוֹ מִמֶּשׁ, וְחִנוּכֶם זֶה לוֹ כְּכַבֵּת עֵינַי.

כז רצז כד

מִכְתָּב כָּלְלִי לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל, בּוֹ יוֹכִיחֶם עַל חֲמַרַת הַלְכוּת טְהוֹרַת הַמִּשְׁפָּחָה, אֲשֶׁר הֵם אָסוּר בְּרִיתוֹת, וְיִוְרָה לְלַמֵּד אֶת הַהַלְכוּת עִם הָרַב . . . וְכָל שְׂאֵלָה לְשִׂאל אוֹתוֹ.

כז רחצ כה

יְבַרַךְ עַל מְצִיאַת הַזּוּיָג, וְיַבְאָר שִׁמְיָי חֲנֻכָּה זֶה זְמַן שֶׁל זּוּיָגִים, וְלִכֵּן יִרְאָה לְנַצֵּל הַעֵת רְצוֹן הַזּוֹ לְבַקְשׁוֹ יִתְבַּרַךְ שִׁמְצָא אֶת בַּת זּוּגוֹ.

- כז רצט** יפליג במעלת הקונטרסים וגדל פעלתם, ולכן על כל אחד לתרם בעבור הדפסת קונטרסים, ותהיה לו ישועה, ויאחל ויברך על נחת בריאות ועשר ואשר.
- כח ש** יפליג במעלת למוד הדף היומי, ויאחל רפואה שלמה, אשר זוכים לה על ידי שמחה.
- כח שא** ישבח הנמען שמתמיד בלמודים, ויאחלו התעלות בתורה הקדושה, ושקידה על דלתותיה, ויזהירו מחברים רעים, ולרחק מהם כמטחוי קשת.
- כט שב** ימסר דרישת שלום מכן הנמען הלומד אצלו, ויאחל רב נחת, והעקר בחנוף לילך בדרך אהבה, ולא ביד תקיפה.
- ל שג** יבאר, אשר הגיע הזמן שנלך לגלות ולפרסם את אור השם יתברך בכל העולם בלי שום בושה, ועל-כן זו מעלה גדולה להפיץ את הקונטרסים, אשר הם גלוי אלקות בתכלית המדרגה העליונה, וזהו גם תקון גדול על העבר.
- כז דש** יפליג במעלת הדפסה, וישבח הנמען שהוצאתו לאור היא בהדור וביפי רב, והדפיס כל-כף הרבה ספרים בשנה, ומלא את העולם עם אלקותו יתברך, אשר זו זכות עצומה, ויאחל נחת מהילדים.
- לג שח** ישמח מאד שנסתיימה הכנת הקונטרס "ימי הודאה" — לדפוס, ויבאר חשיבות ההדפסה, כי הדבור הולך לכל הרוחות, אבל הכתב נשאר לנצח.
- כז שו** יורה להתפלל מתוך הסדור היקא, ולא בעל-פה, וכן ברפת-המזון חשוב מתוך הסדור, כי תפלה בעל-פה גורמת לבלבול ודלוג קטעים וכו'.

- כז שז** לד
 יבאר לנמען גדל הנסים שעשה עמו השם בתברך, שבנו נצל מהנפילה בשלום ובכריאות השלמה, ויאחל רב נחת דקדשה.
- כז שח** לה
 יפליג במעלת הפצת ספרי רבנו ז"ל, אשר זהו תקון הכי גדול שיכולים לקבל בזה העולם.
- כז שט** לה
 יאחל החלמה מהירה לבן שעבר נתוח, ויורה להודות להשם יתברך על הנסים והנפלאות שעושה עמם.
- כז שי** לו
 יבאר לאם, שנוטל את בנה לנסיון עוד שבוע, ואם יתנהג כראוי ישאירו בשיבה, ואם לאו, ישלחנו הביתה.
- כז שיא** לו
 ירגיע הנמען שיש לו שפעת בלבד, ולא משהו יותר רציני, ויראה לטל התרופה, והעקר הרבה שמחה ומצב רוח טוב, וזו הרפואה.
- כז שיב** לז
 מכתב פללי לנשות אנשי שלומנו בו יחזקן על הלכות צדקה לעני, וגדל החשיבות במתן צדקה אשר עולה על כל המצוות, וצדקה תציל ממות וכו', ויפליג במעלת צדקה להדפסת ספרי הצדיק, אשר זו הצדקה הנשארת לעולם, ויבאר כמה ענינים חשובים בפרשת השבוע ויגש, הן בענין ערבות שהיה יהודה ערב לאחיו, ויזהיר מלחתם ערבות לזולת, אשר זהו דבר חמור ביותר, וכן יבאר הענין שנתבישו האחים מיוסף בעת שנתגלה אליהם, ומזה לומדים מוסר השכל — או לנו מיום הדין, שאם נתבישו כל-כף אחי יוסף, ביצר אנו נתביש ביום הדין אחר שהצקנו וצערנו את הזולת, בודאי יבוא עמנו הבורא במשפט על כך, ודבר נוסף שלומדים מפרשת השבוע, שפשבאים למקום מגורים, צריכים לראות שיהיה מוכן מקום חנוך בעבור ילדינו, כמו ששלח יעקב את יהודה לפניו גשנה, כדי לתקן לו בית תלמוד. וכן יעורר על עניני השקפה, שצריך להזהר מאד בענין גנבה וגזלה, לא לנגע בכסף שאינו שייך לו, ולבדק את המזוזות והתפלין, ולהזהר מאד בענין הכשרות, שיהיה מהדרין מן המהדרין, שלא יכשלו באכילת טרפות ונבלות, וכן בענין הצניעות להקפיד במאד מאד, כי זהו עון חמור לאשה שנתגלות שערוטיה, וכן לראות להיות בשלום ובאחדות, ואשה תעזר את רעותה,

וְלֹאֲרֹגֵן עָרַב שְׁמָחָה לְשִׂמְחָה וְלִשְׂמִימָה אֶת כָּלֵן, כִּי הַשְּׂמָחָה מְבִיאָה
לְהַצְלָחָה.

כז שיג יחזק מאוד להוציא פָּרֶךְ אחר פָּרֶךְ "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

כח שיג יעורר מאוד לְהַתְחַזֵּק בִּירְאָת שָׁמַיִם, עַל מִנַּת שְׁלֵא יִצְטָרְכוּ הַיְלָדִים לְסָבֵל, כִּי בָנִים בְּעוֹן אֲבוֹתֵיהֶם סוֹבְלִים.

כט שיג יפליג בְּמַעֲלַת שְׁמִירַת הַזְּמַן, שְׁלֵא יֵלֶךְ לְכַבֵּלָה, כִּי הַחַיִּים כָּל-כֶּף קִצְרִים, וְאֲשֶׁרֵי הַמְּמַלְאִם בְּטוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

לז שיג ימסר דְּרִישַׁת שְׁלוֹם מֵהַבֵּן, וְיִוְרָה עַל תְּפִלָּה בְּמַנְיָן אֲשֶׁר חֲשִׁיבֹתָהּ לְאֵין עֶרֶךְ.

מז שיג יברך על זֶרַע שֶׁל קַיְמָא, וְיַעֲוֹרֵר עַל שְׁלוֹם-בֵּית וְכְבוֹד הַדָּדִי, וְתַפְלָה בְּמַנְיָן, וְהַתְמַדָּה בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

נז שיג יאחל הַמַּתְקַת הַדֵּינִים בְּזִכּוֹת הַתְּרוּמָה לְאוֹלָם הַשְּׂמָחוֹת, וְיַעֲוֹרֵר עַל הַדְּפִסַּת אֵיזָה קוֹנְטְרַס לְזִכּוֹתֵם לְהוֹשִׁיעַ בִּישׁוּעָה שְׁלָמָה.

סז שיג ייעץ בְּעִנְיָן הַמְּשַׁכְּנָתָא, וְלִשְׁפּוֹר אֶת הַשְּׁבַע הָרַע שֶׁל עֲצָלוּת וְלְהַתְפַּלֵּל בְּמַנְיָן.

סח שיג יאחל עַל דִּירָה מְשֻׁלָּהֶם, וְשִׁיזְכוּ בִּיבְנָאֵל לְחַנּוּךְ אֶת הַיְלָדִים עַל טְהָרַת הַקֶּדֶשׁ.

טז שיג יוֹרָה עַל קְבִיעַת עֵתִים לַתּוֹרָה, וְלִכְלֵל יַחְסֹר יוֹם אֶחָד בְּלֵי מַקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא מְדַרְשׁ.

סז שיג יאחל רְפוּאָה שְׁלָמָה לְבֵן, וְיִוְרָה לְהוֹדוֹת לְפָנָיו תְּחַבְּרֵךְ שֶׁהַצִּיל אֶת בָּנָם.

- כז שכג** ס
 יוֹדָה לְנִמְצֵן שֶׁבִשְׂרוּ טוֹב מֵהִתְקַדְמוֹת הַתְּלִמִּידִים לְטוֹבָה.
- כז שכד** סב
 יְבָאָר, אֲשֶׁר הַחַיִּים קָצְרִים מְאֹד, הִנֵּה אָנוּ כְּאֵן, וְעוֹד מְעַט נִהְיֶה שָׁם,
 וְאֲשֶׁרִי הַמְּנַצֵּל כָּל רִגְעַ לְטוֹב.
- כז שכה** סב
 יִזְהִיר מְאֹד עַל לְשׁוֹן־הָרַע וְהוֹצֵאת שָׁם רַע, אֲשֶׁר הַעֲנֹשׁ עַל כֶּף גְּדוֹל
 מְאֹד, וְיוֹרֶה לְהִתְחַזֵּק בְּאִמוּנָה פְּשׁוּטָה וּבִתְפִּלָּה בְּמִנְיָן.
- כז שכו** סג
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגֵּרִים בְּיַבְנָאֵל, בּוּ יִבְקָשׁם עַל אַחַדוֹת
 וְאֶהְבֶּה, וְלִהְצִירָן אֶת הַמְּלַמְּדִים שְׁעוֹשִׂים מְלֹאכֶתָם נְאֻמָּה.
- כז שכז** סד
 יְבָאָר אֲשֶׁר זֶה הָעוֹלָם מְלֹא נְסִיווֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁאִינוּ נִשְׁבֵּר
 מְשׁוּם דְּבָר, אֲלֵא מִתְחַזֵּק וְאוֹמֵר: כָּל מַה דְּעֵבִיד רַחֲמֵנָא לְטַב עֵבִיד,
 וְיִחַזֵּק עַל קִדְשַׁת הַדְּבֹר.
- כז שכח** סה
 יִבְקַשׁ לְמַסֵּר לְאַבוֹת הַתְּלִמִּידִים, שִׁיִּזְהִירוּ אֶת בְּנֵיהֶם שֶׁיִּצְיָתוּ בְּעַת שְׁלֹא
 יִהְיֶה כַּמָּה יָמִים בְּיַשִּׁיבָה, וְשְׁלֵא יֵצְאוּ בְּקוֹר הַעֲזוֹ, וְכֵן בְּלִילָה יִשְׁאָרוּ
 בְּיַשִּׁיבָה, מִפְּנֵי סַכְּנַת הַכּוֹשִׁים.
- כז שכט** סו
 יְבָאָר גְּדֹלַת בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׁשׁוּם דְּבָר אִינוּ יְכוֹל לְשִׁבֵּר אוֹתוֹ, וְאִינוּ מִתְיַאֵשׁ
 כָּלֵל, אֲלֵא בּוֹרַח תְּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.
- כז של** סז
 יִבְהִיר לְנִמְצֵנָת, שְׁמֵאֲחַר שֶׁשְׁמַעְהָ הַשְּׁעוֹר, יֵשׁ לָהּ כֶּכֶר הַתְּחַזְּקוֹת עֲצוּמָה,
 וְיִכּוֹלָה לְקַבֵּל הָעֵתֶק בְּכֶתֶב, וְיִהְיֶה לָּהּ חֲזוּק כַּמִּים קָרִים עַל נַפְשׁ עֵיפָה.
- כז שלא** סח
 יֵאָחַל רְפוּאת הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף, וְיוֹרֶה לְמַסֵּר אֶת הַמְּכַתְּבִים לְיַעֲדָם.
- כז שלב** סח
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגֵּרִים בְּיַבְנָאֵל, בּוּ יִזְדְּעוּעַ עַל
 פְּטִירַת אֶחָד מִבְּנֵי הַחֲבוּרָה, וְיוֹרֶה לְפַשְׁטֵשׁ בְּמַעֲשִׂים, וְלִהִתְחַזֵּק בְּאִמוּנַת
 חֻקִּים, וְלִהִתְעַנֵּן תְּמִיד בְּהַעֲדֵר אֶחָד מִן הַחֲבוּרָה, וְיִסְפֵּר סְפּוּר מֵרַ

יִשְׂרָאֵל מִטִּירְהוּוִיצָא, שְׁעַל-יְדֵי שְׁנִטְלַעַל עַל עֲצָמוֹ מִצְוֶה לִילָךְ תָּמִיד לְכָל
 "שְׁלוֹם זָכָר", נִתְגַּלְגַּל עַל יָדוֹ שֶׁהֲצִיל חַיֵּי מִשְׁפָּחָה שְׁלָמָה.

כז שלג **עא**

יִפְלִיג בְּמַעַלְת הַהֲדַפְסָה, אֲשֶׁר עוֹד לֹא הָיוּ סִפְרִים כְּאֵלֶּה מִימֹת עוֹלָם,
 וְזֶה לְעַמַּת זֶה הַטְּמָאָה מִתְפַּשֵּׁטֶת בְּיוֹתֵר, וְלִכֵּן זְכוּת הַהֲדַפְסָה גְדוֹלָה
 מְנֹשָׂא, וּבִפְרָט שׁו"ת "אֲשֶׁר בְּנַחַל" — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

כז שלד **עב**

יִשְׁבַּח הַנִּמְעָן עַל חֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה שְׁלוֹ, וְיוֹדֶה לוֹ עַל הַיְגִיעָה בְּעֵנֵן הָאוֹלָם
 שְׁמַחֹת, וַיְבָרְכוּ שְׂיִזְכֶּה לַעֲשׂוֹת תָּמִיד שְׁמַחֹת בְּבֵיתוֹ.

כז שלה **עג**

יִבְקֶשׁ מֵאֶחָד הַזּוֹגוֹת הַצְּעִירִים לְצִיַּת אוֹתוֹ א. בְּמַדַּת הַצְּנִיעוּת אֲשֶׁר הִיא
 הַיְסוּד, וְשֵׁלָא תִתְגַּלְיֶנָּה שְׁעֵרוֹת הָאִשָּׁה, אֲשֶׁר זֶה חֲמוּר מְאֹד. ב. שֶׁהִבְעֵל
 יִלָּךְ בְּלְבוּשׁ חֲסִידִים — עִם שְׁטְרִימְל וְכו'. ג. לְהַתְמִיד מְאֹד בַּתּוֹרָה
 הַקְדוּשָׁה שְׁעוֹרִים כְּסִדְרָן. ד. לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת הָאִשָּׁה. ה. לְהַתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן
 הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת.

כז שלו **עה**

יִבְקֶשׁ לַהוֹרִים לֹא לְהַתְעַרֵב בְּחַיֵּי הַזּוּג, וְלִשְׁמֹר עַל שְׁלוֹם בֵּיתָם הֵם, וְלֹא
 לְהַתּוֹכַח וְלָרִיב עַל דְּבָרֵי שְׁטוּת וְהֶבֶל.

כז שלז **עה**

יִוָּרֶה עַל שְׁמַחָה, וְלֹא לְפַל בְּדַעְתּוֹ כְּלָל; וְלַהֲרַגִּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו
 יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, שְׂאֵין לְחָאֵר כְּלָל, וְכֵן לוֹמַר
 הַתְּפִלוֹת בְּקוּוֹנְטְרַס "מְצִיאַת־הַזּוּג", וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְצָא זּוּגוֹ.

כז שלח **עו**

מִכְתָּב כְּלָלִי לְנִשְׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, בּוֹ יִחְזַקֵּן מַעֲנֵן מְצוֹת צִיַּצִּית, לְדַאג
 לְיִלְדִים שְׁתַּהֲיֶינָה לָהֶם צִיַּצִּית כְּשֶׁרָה וְכו', אֲשֶׁר הַצִּיַּצִּית מְצַלֶּת מִתְּאוֹת
 גְּאוּף וְכו', וַיְדַבֵּר מִפְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ — שְׁמוֹת, בְּשִׁבְחֵן שֶׁל הַמִּילְדוֹת,
 שְׁלֹא צִיַּתוֹ לְפָרְעָה, וְתַחֲיִין אֶת הַיְלָדִים, וַיִּזְהֵר מְאֹד מַעֲנֵן הַפְּלוֹת,
 וַיְבָאֵר אֲשֶׁר כָּל יֶלֶד וַיִּלְדָּה הַנּוֹלָדִים בְּבֵית זֹו בְּרָכָה, וְהֵם צְנוּרוֹת
 הַמְּשִׁיכִים אֶת הַשְּׂכִינָה, וְכֵן יְדַבֵּר מִמֶּשֶׁה רַבְּנוֹ שֶׁהַתְּפִלָּא לְמָה צְרִיכִים
 יִשְׂרָאֵל לְסַבֵּל סָבֵל כָּל-כֶּף גְּדוֹל, וְהַיְגִיעַ לְמַסְקָנָה, שְׁזֶה עַקֵב הַשְּׁנֵאָה
 וְהַקְּאָנָה בִּינֵיהֶם, וְלִכֵּן הַיְסוּד לְגַאֲלָה הוּא הָאֲחֻדוֹת וְהַשְּׁלוֹם, וַיִּרְחִיב

תִּכְן הָעֲנִינִים

הַדְּבֹר מֵעֵינַי חֲנוּף הַיְלָדִים, וְכַמָּה צָרִיף לְהַשְׁקִיעַ בָּזָה, וְלֹא לְחַסֵּף שְׁבֹט
הַמּוֹסֵר, כִּי חוֹשֵׁף שְׁבֹטוֹ שׁוֹנֵא בְּנוֹ.

כז שלט פח

יְבָאָר, אֲשֶׁר בָּזָה הָעוֹלָם צָרִיכִים הִרְבֵּה הַתְּחַזְּקוֹת, וּבִפְרָט בִּימֵי שׁוֹבְבֵי"ם
צָרִיף לְהִרְבּוֹת בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים וּלְהַתְּבַרֵּד הִרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

כז שמ פט

יְבָאָר, אֲשֶׁר חַיֵּי הָאָדָם מְלֵאֵי נְסִיווּנוֹת, וְאֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד,
וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר כָּלֵל.

כז שמא צ

יְעוֹרֵר שְׁלֹא לָרִיב כָּלֵל, וּלְהִקְפִּיד עַל תְּפִלָּה בְּמִנְיָן, אֲשֶׁר זֶה סִגְלָה
לְפָרְנֶסָה.

כז שמב צ

יֵאָחַל רַב נַחַת מִן הַבֶּן, וְיַעֲוֹרֵר לוֹמֵר בְּכָל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים' דִּיקָא בִּימֵי
שׁוֹבְבֵי"ם, וְלִלְמַד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וָרִשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, וְזֶה מְסַגֵּל לְכָל
הָעֲנִינִים, וְלִשְׁמֹר עַל הַשְּׁלוֹם-בֵּית.

כז שמג צב

יְבָאָר אֲשֶׁר עֶקֶר הַחְזִיק לְחִזּוֹק עֲצָמוֹ, הוּא עַל-יְדֵי שְׁמַחְזִיקִים אֶת אַחֲרִים,
וְעֵצָה לְבּוֹא לְגַדְלוֹת הַמַּחֲזִין — לְהַשְׁכִּיל אֶת אַחֲרִים.

כז שדמ צג

יְעוֹרֵר עַל שְׁמַחָה, אֲשֶׁר הִיא תְּכִלִּי לְקַבֵּל כָּל הַהַשְׁפָּעוֹת, וְכֵן לְשַׂמַּח עִם
כָּל מַצְנָה וּמַצְוָה, אֲשֶׁר זֶה זְכוּת גְּדוּלָה מְאֹד.

כז שמה צד

יְעוֹרֵר בְּנֵי זוּג לְהַשְׁלִים בֵּינֵיהֶם, וְלִשׁוֹב לְחַיּוֹת בִּיחַד, כִּי מִשְׁנִיָּהֶם עֵתִיד
לְצֵאת בֵּן צְדִיק וְקָדוֹשׁ, וְיִבְאָרָם, שְׁכָל אֱלוֹ הַמְּסִיתִים אוֹתָם לְהַתְּגַרֵּשׁ,
הֵם שְׁלִיחֵי הַשְּׁטָן לְהִרְסֵם אֶת חַיֵּיהֶם.

כז שמו צה

יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַפְּצָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה הַיְמָנָה, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים
לְהַחְזִיר בְּתִשׁוּבָה וּלְהַחְדִּיר אֱמוּנָה בְּנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

כז שמז צז

יִשְׂמַח בְּשִׂמְחַת הַנִּמְעָן, שְׁזָכָה לְאָרֶס אֶת בְּתוֹ, וְכֵן נוֹלַד לוֹ נֶכֶד, וַיֵּאָחֲלוּ

רב נחת, ושיזכה לחתן את כל ילדיו סמוך לפרקם, אשר בדור הזה הספנה גדולה מאד.

כז שמח

יחזק מאד שלא להשבר על אף רבוי החובות, כי זו עקר גדלת בר ישראל, שמתחזק למרות הנסיונות הקשים שעוברים עליו, וכל הסבל בא פדי לזכך את האדם ולראות אל מי יפנה בעת צרתו.

כז שמט

יחזק מאד להיות בשמחה אשר היא רפואה בין בגשמי ובין ברוחני, והעקר לידע כי אף שנמצאים בשאל תחתית גם משם אין לעזוב את החשק והרצון לרוץ אחרי יתברך, והעקר לדבר הרבה אליו יתברך, אשר כל דבור הוא הצלחה נצחית שאין לתאר כלל.

כז שנ

יחזק מאד זוג צעיר, שגה עתה התחתן, וישמחם ויעודדם, ויורה להם לכבד זה את זה אשר בכף מורידים את השכינה לתוך הבית, ויזהירו מאסור נדה החמור מאד, שהוא בכריתות, ויורה לבצע להרבות בתפלה והתבודדות, אשר זה סוד ההצלחה.

כז שנא

יורה לאשה לכבד את בעלה, ולדונו לכף זכות, ועל-ידי-זה גם הוא יכבדה ויתנהג עמה פראוי.

כז שנב

ישבח הנמצען שערך בכתב את השיחה שהיתה, ויפליג במעלת ההדפסה, ובפרט "אשר בנחל", אשר הם מכתבים נוראים ונפלאים, ויקנה להגיע כבר לתאריך של היום.

כז שנג

יתנה גדל צערו שעובר עליו, ויקנה שסוף כל סוף תהיה מפלה לרשעים המצערים אותנו, והעקר בעת הזו להתחזק ולחזק את אנשי שלומנו.

כז שנד

ישמח מאד שהאברכים הצעירים התאחדו יחד, ועושים מנגן נפרד בשפת, אשר זה תורם לאחדותם.

כז שנה

יעורר על הנחת תפלין, ועל כשרות המאכלים, ותפלה והתבודדות.

- כז שנו** קז
 יבאר, אשר העקר בזה העולם להתחזק בתקף הצרות והיסורים, ויקנה
 כבר לצאת מכל החובות, ולראות כבר בבגין בית המדרש הגדול.
- כז שזז** קז
 ימסר דרישת שלום מן הבן שמצליח אצלו, ויחזק לעמד בכל הנסיונות
 שעוברים עליו ולא להשבר, ולהיות בשמחה גדולה, אשר היא סוד
 ההצלחה.
- כז שזח** קט
 יבאר רצונו שלאברכים הצעירים יהיה מנין נפרד, וכן ילמדו את
 ההלכות עם המורה צדק וכו'.
- כז שנט** קי
 יעורר מאד על הפצה ועל שמחה והתבודדות.
- כז שס** קיא
 ידברן להתפלל בכל שבת עם המנין של האברכים הצעירים, ויעורר
 לקבצ עתים לתורה, ולהרבות בתפלה והתבודדות.
- כז שסא** קיב
 מכתב כללי לנשות אנשי שלומנו בו יבארן על אסור מלאכת החורש
 בשבת, וכל הענינים השזכים לזה, וכן ידבר מפרשת השבוע — וארא,
 והמוסר ההשפל שמצינו בה, שלא לשאל שום קשיות עליו ותברך,
 כדגמת האבות הקדושים, שאף שעבר עליהם מה שעבר נסיונות קשים
 ומרים, לא שאלו שאלות, אלא ידעו פי צדיק ה' בכל דרכיו, והצור
 תמים פעלו, וכן נלמד מפרשת השבוע ענין הפרת הטוב, שאם מקבלים
 טובה מאיזה מקום, צריכים להשמר שלא להיות כפוי טובה וכו',
 וירחיב בעניני השקפה שצריך להכניס את הבורא ותברך שמו בתוף
 חיינו, ולא להגביה ידים ביאוש, אלא בתקף כל הצרות לברח אליו
 ותברך, ולהתחזק באמונה הקדושה.
- כז שסב** קכב
 יבאר חשיבות הדבר לאחד את האברכים הצעירים, ולראג שיתפללו
 בצותא במנין כל שבת, וללמד את ההלכות בצותא עם מורה ההוראה,
 ולדאג ל"התאחדות האברכים", כדי שכל ההשקעה שהשקעה בהם
 בימי הנעורים לא תרד לטמיון.

- כז שסג** קכג
 יורה להתחזק ולא לתן ליצר הרע להתגבר עליו בעצבות ובמרה שחורה, ולהתבונן רק על הטוב שיש בו, ויתפלא מאד על אשת הנמען שמטעה עצמה לילך אחרי שטיות והבלים, ויעורר לבוא לשמע שעור בגלוי אלקות, ואז כבר אין רוצים שום דבר, רק את הקדוש ברוך-הוא בעצמו.
- כז שסד** קכה
 ישבח הנמען שהצטרף להתאחדות האברכים, ויעורר לצאת להפצה בכל יום, ולקבע שעורים כסדרן בתורה הקדושה.
- כז שסה** קכו
 ירגיל להרבות בדבור אליו יתברך, אשר זו הצלחה כזו, שאין לתאר כלל, וכן לקבע עתים לתורה.
- כז שסו** קכז
 יעורר על שלום-בית, ועל התמדת התורה הקדושה, ותפלה במגן ושיחה בינו לבין קונו.
- כז שסז** קכח
 יעורר על תפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו.
- כז שסח** קכט
 יחזק ידי הרב שליט"א שעשה מהפכה ביהדות, ועורר גל של חזרה בתשובה בפרט בקרב עדות המזרח, ויאחל בריאות השלמה וקדוש שם שמים ברבים.
- כז שסט** קל
 יורה שלא להתפחד כלל מכל הרשעים המציקים לו, וזכות התורה שלומד תגן בעדו מכל המזיקים.
- כז שע** קלא
 ישבח הקונטרסים שיצאו לאור, ויעורר לשמור על הבנים ולהזהירם מכל מיני נזקלים.
- כז שעא** קלב
 יבאר אודות הבר-מצוה של הבן, שהוא חפץ להשתתף בה, אף תלוי באיזה תאריך תהיה, ויורה לגמענים על שנטלו על עצמם את נהול אולם השמחות.

- כז שעב** קלד
 יבאר, אֲשֶׁר עָקַר הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ וְ"ל זֶה רַק עַל־יְדֵי לְמוֹד סִפְרוֹ
 "לְקוּטִי־מוֹהַר"וּ", וְיִרְגִּיל לְהַרְבוֹת בְּדַבּוּר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה הַצְּלָחָה
 נִצְחִית, וְאִם הָיָה בְּגִי־אָדָם יוֹדְעִים מַעֲלָה גְדוֹלָה זֶה, וּמֵה זֶה פּוֹעֵל
 בְּשָׂמִים, לֹא הָיָה חֲדָלִים מִזֶּה לְרַגַע.
- כז שעג** קלה
 יִשְׁבַּח הַמְדַפְּסִים אֲשֶׁר מוֹסְרִים נַפְשָׁם בְּעִבּוּר הַדְּפֻסֹת סִפְרִים קְדוּשִׁים
 כְּאֵלֶּה, גְּלוּי אֱלָקוֹת בְּתַכְלִית הַמְדַרְגָּה הַעֲלִיּוֹנָה, וַיְבָרְכֵם בְּזִכּוֹת זֶה בְּרַב
 נַחַת עִם יְלָדִים קְדוּשִׁים וּטְהוּרִים הַמְתַּמִּידִים בַּתּוֹרָה.
- כז שעד** קלו
 יַעֲזוּר הַנִּמְעָן לְגַמֵּר אֶת הַדִּירָה שֶׁהַחֵל לְבָנוֹת, וְכֵן יוּכַל גַּם לְהַשְׁפִּירָה,
 וְלִהְתַּפְּרַגֵּס מִזֶּה, וַיַּחֲזִקוּ עַל גִּדְּתָהּ הַשְּׂמִיחָה וְהַהִתְבּוֹדְדוּת, כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ
 וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.
- כז שעה** קלז
 יַחֲזִק מְאֹד לְהוֹדוֹת עַל הַזְכוֹת שֶׁנִּפְלְאָה בְּחֻלְקָנוּ, שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֶמֶת
 כְּזֶה, הַמְגַלָּה לָנוּ יַעֲזוּת אֵיךְ לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם.
- כז שעו** קלט
 יַעֲזוּר לְסִים אֶת הַדִּירוֹת שֶׁהַחֵל הַנִּמְעָן לְבָנוֹת, וְלִהְשַׁפִּירָן וְלִהְתַּפְּרַגֵּס
 מֵהֵן, וְכֵן יוּכַל לְשַׁלֵּם הַרְבֵּה חוֹבוֹת.
- כז שעז** קלז
 יֵאָחַל רַב נַחַת מִהַבְּנוֹת שֶׁמִּתְקַדְּמוֹת כְּרֵאוּי בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת, וַיַּחֲזִק
 מְאֹד, כִּי עוֹבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם עַל כָּל אֶחָד חֲלִישוֹת הַדַּעַת, וְלִכֵּן הַקְּדִים
 רַבְּנוּ וְ"ל בְּעֵנֵן הַהִתְחַזְּקוֹת, אֲשֶׁר זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל.
- כז שעח** קלז
 יַעֲזוּר עַל תְּפִלָּה בְּמִנְיָן, וְלִדְבַר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ בְּכָל יוֹם אֶפְלוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת,
 אֲשֶׁר זֶה הַצְּלָחָה נִצְחִית שְׂאֵין לְתַאֵר כָּלֵל.
- כז שעט** קמ
 יִשְׁבַּח הַחַדוּשִׁי תוֹרָה שֶׁל הַנִּמְעָן, וַיִּנְחֵהוּ הַיָּאֵף לְשַׁפֵּר הַכְּתִיבָה וְכוּ',
 וַיַּעֲזוּר עַל הַתְּמַדָּה בְּגִמְרָא וּבִשְׁלָחַן צְרוּף.

כז שפ קמא
 יחזק בחור על תפלה מתוך הסדור דיקא ולא בעל־פה, וכן ברכת־המזון
 מתוך ברכון, וקריאת שמע שעל המטה מתוך הסדור.

כז שפא קמא
 מכתב פללי לנשות אנשי שלומנו, בו יחזקן על אהבת הזולת, ולא
 לשנא שום יהודי, ועל־ידי בית־הכנסת אחד המחזיקים עצמם ביחד בלי
 שום פרוידים, בזכותם תהיה הגאולה. ויוציא מוסר השכל מפרשת
 השבוע — בא, שהמצרים רצו לעקר מעם ישראל את האמונה
 ולהורותם שהכל טבע, חס ושלום, והנה הביא להם השם תבדוף ארבה,
 שאכל את כל התבואה, וכזה עקר מהם את קלפת הטבע, וכן למדים
 ממכת חשך, אשר לעם ישראל היה אור בכל מושבותם, לרמז, אשר
 האור האלקי צריך להיות נסוף עלינו היכן שנהיה, גם שם נמשיך את
 אור השם תבדוף, ולא נמשך אחר החשך. ויחזק מאד את ענין הרעיון
 של "אבות ובנים", הינו פעם בשבוע "למדו האבות עם בניהם
 בבית־המדרש, וכך נתהדק הקשר ביניהם, כי בדרך כלל, אין פנאי
 לאבות לתן תשומת לב לילדיהם, וכזה מתחזק החנוף והיחס האישי
 של אבות לבניהם, וזה תורם הרבה לחנוף הנאות.

כז שפב קנ
 יתנה צערו שסובל מן הבנים הלומדים אצלו, ורצונו לשלחם חזרה.

כז שפג קנא
 יברך על רעיון הנמצא להפגס בשתפות עם עסק השחיטה וכו', ובפרט
 שזהו שוחט הגון, וענין ההכשר זה לו בנפשו.

כז שפד קנב
 יבאר, אשר כל ענין נתינת סגלות וכו', זה שטיות, כי אין שום מציאות
 בלעדיו יתבדוף כלל, ולכן אם מקבלים חזק מפלוני אפשר לילף לשם,
 אבל אם רק נותנים סגלות, פנאי לברח משם מה שיותר מהר.

כז שפה קנב
 יורה שכל הבחורים שנעשו בר־מצוה, ימשיכו ללמד בפתח עד אחר
 ראש השנה, ואחר־כך יבואו אליו ללמד אצלו.

כז שפו קנג
 ישמח לשמע בשורות טובות מהתקדמות התלמידים, ויורה שהעקר עם

תָּכֵן הָעֲנִינִים

יְלָדִים זֶה סִבְלָנוֹת גְּדוּלָה, וְצָרִיף לְלַמֵּד אִתָּם הַרְבֵּה הַלֶּכֶה, וּבִפְרָט הַלְכוֹת
הַנְּחֻצוֹת לְבֵר־מִצְוָה וְכוּ', וְכֵן לְסַפֵּר לָהֶם סְפוּרִים מִרְבֵּנוּ ו"ל, וְלוֹמַר
בְּכָל יוֹם ה'תְּקוּן הַכְּלָלִי, עַד שְׂיִהְיֶה שְׁגוּר עַל פִּיהֶם, וְכֵן "סִפְר־הַמְדוּת".

כז שפז קנה
יִצְטַעַר מְאֹד עַל שֶׁהֵבֵן נִשְׁלַח לְלַמֵּד אֶצְלוֹ, כִּי עֲדִין הוּא קָטָן, וְאִינוּ קוֹלֵט
אֵת הַלְמוּד כְּרֵאוּי, וּרְצוֹנוֹ לְשַׁלְּחוֹ בַחֲזָרָה.

כז שפח קנה
יֹרֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלִשְׂמֹחַ אֵת אַחֲרִים, אֲשֶׁר אֵין מִצְוָה גְּדוּלָה מִזֶּה,
וּבִזְכוּת זֶה יִתְבָּרְכוּ בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא, וְיִזְכּוּ לְשִׂמְחָה בְּתוֹךְ הַבֵּית, וְיִחַזֵּק
עַל הַפְּצַת אוֹר רְבֵנוּ ו"ל, אֲשֶׁר הַמַּעֲלָה הַזֶּה עוֹלָה עַל הַפֶּל.

כז שפט קנו
יִבְאָר, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה הַתְּחַזְּקוֹת, לְחַזֵּק אֵת עֲצֻמְנוֹ וְאֵת
אַחֲרִים.

כז שצ קנז
יִנְעֵץ לְזוּג צְעִיר לְעֵבֵר לְגוּר רְחוּק מִהַהוֹרִים, כְּדִי שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם־בֵּית
בְּשִׁלְמוֹת, וְיִנְעֵץ אוֹדוֹת הַשְּׁחִיטָה מֵהַ נְאִיף לַעֲשׂוֹת וְכוּ', כְּדִי לְהַתְגַּבֵּר
עַל הַלְשָׁנוֹת הַסֵּמ"ךְ־מ"ם.

כז שצא קנח
מִכְתָּב כְּלָלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַגְּרִים בִּיבְנֵאֵל, בּוֹ יִבְקָשׁם לְבוֹא לְלַמֵּד בְּכָל
מוֹצָאֵי שַׁבַּת עִם הַיְלָדִים, וּבִזְכוּת הַכָּל פִּיהֶם שֶׁל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן,
נִזְכָּה לְרֵאוֹת יְשׁוּעוֹת.

כז שצב קנט
יִבְקָשׁ הַנְּמַעֵן לְדַאֵג לְפָרוֹת ט"ו בַּשַּׁבָּט לְמַסְבָּה שְׂיַעֲשֶׂה, וְכֵן יִרְגִיל
לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמִנְיָן.

כז שצג קס
יֹרֵה לְנַמְעֵן שְׁעוֹזֵר לוֹ לְגַלְגַּל אֵת עֲנִינֵי בֵית־הַמְדָּרֶשׁ, וְיִבְרָכוּ בְּכָפֶל
כְּפָלִים.

כז שצד קס
יֹרֵה לְהַתְחַזֵּק וְלֹא לְהַתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה כָּלֵל, וְהַעֲקֵר לְשָׁמֵר אֵת הַדְּבִיּוֹר,
אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה נִצּוּלִים מְכָל מִינֵי עֲבֵרוֹת.

- קסא** **כז שצה**
 יבאר, אשר כל ספרי שו"ת "אשר בנחל" מלאים התחזקות, ונה חזוק
 בעבור כל אחד ואחד, ויעורר על שמחה אשר היא רפואה לכל, ולנהג
 עם הילדים בסבלנות ולדונם לכף זכות.
- קסב** **כז שצו**
 יבקש דווח אם אכן הגיעו האבות ללמד עם הילדים במוצאי שבת
 בבית המדרש, ויתנה צערו אודות המשכורות שפרגע אין מקבלים
 בזמן, ויקנה לשפע רב, שיוכלו לשלם בזמן, ויעורר על תפלה
 והתבודדות, ולהחדיר בילדים שיתבודדו לפניו יתברך.
- קסד** **כז שצז**
 יורה שלא להתבלבל כלל מפל מיני מדברים, כי מי שעוסק בעסק
 הרבים צריך לסבל, וכדאי הסבל הזה מאשר, חס ושלום, לסבל
 ממחלות וכו'.
- קסה** **כז שצח**
 יבקש מהמלמד שימשיך עם פתתו עד ראש השנה, ורק אחר-כך יבואו
 ללמד אצלו בשיבתו.
- קסו** **כז שצט**
 יתנה צערו בענין הבניה וכו', אף יאמין באמונה שלמה, אשר השם
 יתברך לא יעזב אותנו, ובתקף הצרות יאיר לנו אורו, וכמאמרם ו"ל:
 מתוך צרה ישועה.
- קסז** **כז ת**
 מכתב כללי לאנשי שלומנו הגרים ביבנאל, בו יתנה צערו מהסבל
 שסובלים מהסמ"ד-מ"ם, שעתה עיניו לטש לסגר את אולם השמחות,
 וכן את בית-הכנסת הקים, אף יבהיר באר היטב, אשר אין כחנו אלא
 בפה, ועל-ידי תפלה נזכה לפעל הכל, ומתוך צרה רוחה.
- קסח** **כז תא**
 יורה בענין לצאת לבית העלמין ביום השנה של האמא, אשר זו זכות
 גדולה לנשמה, שהילדים באים לפקד את קברה, ויעורר להתחזק ולחזק
 אחרים, ולבקשו יתברך, שימתקו כל הדינים, והפל יתהפך לטובה.
- קסט** **כז תב**
 ישבח הנמען שזוכה לעסק בהפצת מעינות החכמה חוצה, ויברכו על
 ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו, ויורהו על שלום-בית וכבוד הודי.

תִּכְן הָעֲנִינִים

- כז תג** קע
 יחזק על אמונה פשוטה, אשר כפי תקף האמונה, כן זוכים לראות
 ישועה גדולה.
- כז תד** קע
 יבקש לשתף פעולה עם ידידנו ... והעקר לא לפחד כלל, כי הקדוש-
 ברוך-הוא יעשה עמנו נסים ונפלאות.
- כז תה** קעא
 יבקש לעורר את הבנים והבנות תינוקות של בית רבן, לעשות יום
 תפלה, ולבקש רחמים מאתו יתברך, והתפלה בודאי תהפך את הגזרה.
- כז תו** קעב
 מכתב כללי לנשות אנשי שלומנו, בו יבקשן להתפלל בעת צרה כזו,
 אשר הרשע וחבורתו חפצים לסגור את אולם השמחות וכו', ואין עצה
 אחרת רק תפלה.
- כז תז** קעג
 מכתב כללי אל המלמדים של התלמוד תורה, בו יבקשם לקחת את כל
 התינוקות של בית רבן, ולומר עמם תהלים, ובפרט מזמור ק"ט,
 שהקדוש-ברוך-הוא יעזר, וכל הקללות הכתובות שם תפלנה על ראש
 שונאינו וכו'.
- כז תח** קעד
 מכתב כללי למורות בית-הספר, בו יבקשן לאסוף את הבנות, ולהתפלל
 לפניו יתברך, שיבטל את הגזרה שנגזרה על-ידי רשעים אוריים בהסתת
 הסמ"ך-מ"ם הרשע וכו' וכו', ועקר התרופה וההצלה זה רק תפלה.
- כז תט** קעה
 יחזק אשה הרה, ויברכה שהכל יעבר בשלום, וירגיל לומר שמות
 הצדיקים, אשר זו סגלה בעת ההריון דיקא.
- כז תי** קעה
 יבקש לעורר את כלם בעבור יום תפלה, כדי לבטל הגזרה הקשה של
 סגירת האולם והבית-הכנסת וכו'.
- כז תיא** קעו
 יאחל רפואה שלמה, והעקר לא להיות במתח, ויעורר על יום תפלה
 לבקש רחמים ממנו יתברך, שנוקה כבר לישועה.

כז תיב קעז

מִכְּתָב כָּלְלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוּ יִבְאָרֵן הַלְכוֹת הַדְּלָקָת גְּרוֹת לְכַבּוֹד שִׁבְתָּ, וַיִּפְלִיג בַּעֲת רִצּוֹן הַגְּדוֹלָה אֹז, לְשַׁפֵּךְ אֶת הַלֵּב לִפְנֵי יִתְבַרֵךְ בַּתְּפִלָּה וּבַתְחֻנּוּנִים, וְכֵן יִדְבַר מִפְרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ בְּשִׁלַּח, אֲשֶׁר לֹא נָחַם אֱלֹקִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים, וּמִדּוּעַ? מִפְּנֵי שְׁלִיִּצְנִים הָיָה, מִכָּאֵן לְמִדְּנוּ חֲמַרְת קִלְפַת הַלִּיִצְנוּת, וְכַמָּה צָרִיךְ לְהִתְרַחֵק מִמֶּנָּה, הִנֵּה הַצַּדִּיק הָאֵמֶת מִפְרָסֵם לְכֻלָּם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְדִי בִלְעָ אֶחָד, כִּדִּי לְבִטֵּל אֶת כָּל הַקְּדוּשָׁה, וַיַּחֲזֵק מְאֹד עַל אֲמוּנַת חַכְמִים, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהֵאֱמִין בַּבּוֹרָא יִתְבַרֵךְ, אֶלָּא עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת.

כז תיג קפז

יִבְקֹשׂ אֶת הַנִּמְעָן שְׁלֹא יַעֲזֹב אֶת עֲבוֹדַת הַכֹּלֵל בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, וְכֹל הַעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צְבוּר כַּעוֹסֵק בַּתוֹרָה, וַיִּבְאָרוּ, שְׂדִיקָא עֲכָשׁוּ מַחֲפָה לוֹ יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה מְאֹד.

כז תיד קפח

יִבְאָר, אֲשֶׁר עֲדִין הַסַּמ"ךְ-מ"ם עוֹמֵד כְּאֶבֶן נֶגֶף, וְאֵינּוּ עוֹזֵב אוֹתוֹ, וּמוֹנְעוֹ מִכָּל דְּבַר שֶׁבִקְדוּשָׁה, אִף בְּהֵשֵׁם יִתְבַרֵךְ בְּטַחֲוֹנוֹ.

כז תטו קפט

מִכְּתָב כָּלְלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוּ יִשְׁבְּחֵן שְׁנִסְעוּ אֶל צִיּוֹן הַתְּנָא הָאֱלֹקִי רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי, וְשִׁפְכוּ לִבְּנֵי עַל צְרוּחֵינוּ, וְהִנֵּה הַיּוֹם הֵיחָדָה לָנוּ יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה וְכוּ', וְכֵן יִבְקֹשׁן לְהַמְשִׁיךְ וּלְהַתְּפִלֵּל בַּקְּבֻרוֹת הַצַּדִּיקִים, שְׁנִרְאָה נִסִּי נִסִּים.

כז תטז קצ

יִדְבַר מִקוּנְטֵרַס "בֵּר מַצּוּה", שִׁישְׁתַּדֵּל לְחַבְרוֹ וְכוּ', וַיַּחֲזֵק אֶת הַמַּדְפִּיסִים עַל שְׂזוּכִים לְגִלּוּי אֱלֹקוֹת כְּזֶה לְהַחְדִּיר בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הַזְכוּת הַזֹּאת עוֹלָה עַל הַכֹּל, וּבְזָכוֹת זֶה יִזְכּוּ לִילָדִים טוֹבִים וְלָרַב נַחַת.

כז תיז קצ

יִבְאָר, אֲשֶׁר עֲצָה לְהַצְלִיחַ עִם יְלָדִים זֶה רַק תְּפִלָּה וְשׁוּב תְּפִלָּה, כִּי רַק בְּזֶה תְלוּיָה הַיְשׁוּעָה.

כז תיח קצב

יִוָּרָה לְהַמְשִׁיךְ לְחַדָּשׁ חֲדוּשִׁים חֲדוּשִׁים, אֲשֶׁר זֶה תִקּוֹן גְּדוֹל מְאֹד כְּנִגּוּד הַרְהוּרִים רְעִים.

- כז תיט** **קצב**
 יבאר, אשר בזה העולם עובר על כל אחד נסיונות קשים, ואשרי מי
 שזוכה להחזיק מעמד, ולא להפסיק מחשבתו ממנו יתברך.
- כז תכ** **קצג**
 יאחל "מזל טוב" לנשואי הבת, ויבאר, אשר אין עוד נחת להורים כמו
 שזוכים לחתן ולדיהם, והעקר לבקש על הילדים בכל יום, כי הכל תלוי
 בתפלה, ואם היו בני אדם יודעים כח התפלה, היו מתפללים כל היום
 אליו יתברך.
- כז תכא** **קצד**
 ישבח החדושי תורה של הנמען, אשר הם תקון למחין, ועקר שלמות
 החדוש — להחדיר באדם אמונה פשוטה. ולכן צריכים להחדיר את
 הקדוש-ברוך-הוא בכל החדושים שלו.
- כז תכב** **קצה**
 יורה להתחזק בכל יום ויום מחדש, כפי גדל הצרות והיסורים שעוברים
 על כל אחד בכל יום, והלמוד של רבנו ז"ל — להחזיק מעמד ולא
 להשבר.
- כז תכג** **קצו**
 יספר גדל ההשקעה שהשקיע בבן, ובאיזו סבלנות ומסירות נפש ממש
 החזיק אותו למעלה משנה וחצי, עד שפבר הגיעו מים עד נפש, ואינו
 יכול יותר, היות שהילד אינו חפץ להשתנות, וכנראה התפוח אינו נופל
 רחוק מן העץ.
- כז תכד** **קצח**
 יחזק על מדת השמחה אשר היא יסוד ביהדות, והיא רפואה לכל,
 ומרחבת את הדעת לדבר אליו יתברך, אשר אין מדרגה יותר גבוהה
 מזו שאדם מדבר אליו יתברך.
- כז תכה** **קצט**
 יבקש לדאג שישכחו לו את החוב, ויקנה להוציא פרות גפנים.
- כז תכו** **קצט**
 מכתב כללי לנשות אנשי שלומנו, בו יבאר הענין של "כי האדם עץ
 השדה", וענין ברכות הנהיגין ומשמעותן, ודיקא ביום ט"ו בשבט, אשר
 הוא ראש השנה לאילנות, עלינו לטל מוסר השכל מן העץ, וכאותו

אֵילָן שֶׁשָׂרְשָׁיו עֲמֻקִּים, אֲזִי שׁוֹם רוּחוֹת שֶׁבְּעוֹלָם אֵינָן יְכוּלוֹת לַעֲקֹרוֹ, כֵּן הָאָדָם כָּכֵל שֶׁהוּא מְשַׁרֵּשׁ הַיָּטִב בְּתוֹרָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם, שׁוֹם סְעָרוֹת וּמַעֲרֹבוֹלוֹת רַחוּב, אֵינָן יְכוּלוֹת לוֹ לְהִטּוֹתוֹ מִדֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר, וּבְכָל הַהִרְפָּתָקָאוֹת שֶׁחוֹלְפוֹת וְעוֹבְרוֹת, הוּא בּוֹרֵחַ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּוֹדַע שֶׁהוּא שָׁלִיחַ מֵאֵתוֹ יִתְבָּרֵךְ לְהוֹצִיא שְׁלִיחוּתוֹ מֵהַכֹּחַ אֶל הַפְּעַל, וְלִכֵּן אֵינּוּ מִתְנַאֵשׁ, וְאֵינּוּ נֹשֶׁבֵר, אֶלָּא מוֹצִיא פְּרוֹת מִשְׁבָּחִים.

כז תכז **ריא**

יִשְׁמַח מְאֹד בְּהַצְלַחַת יְלָדֵי הַכֶּתֶה, אֲשֶׁר כָּל תְּשׁוּקָתוֹ לְהַקִּים גְּדוּד שֶׁל עוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הַחֲזִיקִים בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה, וַיַּעֲזִרוּ לְהַשְׁקִיעַ בָּהֶם הַרְבֵּה מְאֹד — הֵן בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבִסְפּוּרֵי צְדִיקִים, וְלִשְׁרֵשׁ מֵהֶם אֶת מִדַּת הַלִּיצְנוּת הַמְּכַלָּה כָּל חִלְקָה טוֹבָה.

כז תכח **ריג**

מִכְתָּב לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגְּרָמִים בִּיבְנֵי־אֵל, בּוֹ יִחַזְקֶם עַל נִגְדַת הַשְּׂמִחָה הַמְּרַחֶבֶת אֶת הַלֵּב וְהַדַּעַת, וְכָל הַצָּרוֹת הֵן רַק בְּהַעֲדָר הַשְּׂמִחָה, וְעַל־יְדֵי הַשְּׂמִחָה זוֹכֵה לְהַמְתַּקַּת הַדֵּינִים, וּבִפְרָט בְּהִתְקַרֵּב יְמֵי אֲדָר הַקְּדוּשִׁים, צְרִיכִים לְהַרְבּוֹת בְּשְׂמִחָה יִתְרָה, וַיַּעֲזֵר עַל אַחַדוֹת וְאַהֲבָה, וְלִמְצָא חֵבֵר טוֹב, שֶׁיִּחַזְקוּ וַיַּעֲזְרוּ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי טוֹבִים הַשָּׁנִים מִן הָאֶחָד וְכוּ'.

כז תכט **רטז**

יִבְקֹשׁ לְהַכְנִיס אֶת הַיָּלֵד לְכֶתֶה, וְלִתֵּת לוֹ הַזְּדַמְנוּת נוֹסֶפֶת לְהַשְׁתַּנּוֹת, וַיַּעֲזֵר עַל נִגְדַת הַשְּׂמִחָה הַמְּרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת. וְעַל כָּל־כֵּן — לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, וְכֵן לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל.

כז תל **ריז**

יְבָאֵר, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד יְסוּרִים וּמְרִירוֹת, וְעַקֵּר מַעֲלַת בַּר יִשְׂרָאֵל שֶׁמִּתְחַזֵּק, וְאֵינּוּ מִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה כָּלֵל, וְדְבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

כז תלא **ריח**

יְבָאֵר, שְׁלֵא רְצָה לְשַׁלַּח מִכְתָּב לְנִמְעָן, כְּדֵי שְׁלֵא יִתְרַבּוּ עָלָיו הַמְּנִיעוֹת וְהַקְּטְרוּנִים, אֲךָ בְּאֵמַת יְבָאֵר, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ ז"ל רְצָה שֶׁיַּעֲשׂוּ אֶת הַנְּשִׁים חֲסִידוֹת, הֵינּוּ עַל־יְדֵי שְׂמִתְנַהֲגִים כְּרֵאוּי וּבְדֶרֶךְ טוֹבָה, וּמְכַבְּדִים אֶת הָאִשָּׁה וְכוּ', קוֹנִים אֶת לְבָבָהּ, עַד שְׂמִתְהַפֵּף לְבָבָהּ לְבַעֲלָהּ, וְנוֹפְלַת כָּל הַהֲתַנְּגוּת שֶׁיֵּשׁ לָהּ עַל דְּבַר רַבֵּנוּ ז"ל.

- כז תלב** **ריט**
 יאות לדבר בְּרַבִּים וְכוּ', כִּי אֲדַרְבֵּהּ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וַיֵּאדִיר, וְכָל חֲפָצוֹ
 שְׂדֵבֵר רַבְנוּ וְ"ל יִכְנָס בְּעוֹלָם. וַיּוֹרֶה כַּמָּה הוֹרְאוֹת בַּהֲדַפְסָה.
- כז תלג** **רכ**
 יוֹדָה לְנִמְעָן שְׁמַצְלָם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת הַדְּרָשָׁה לְנָשִׁים וּמַחְלֵקֵן בִּינֵיהֶן,
 וַיּוֹרֶה שְׁלֵא לִפְל בְּדַעְתּוֹ, וּלְחִזּוֹק עֲצָמוֹ מֵאֵד.
- כז תלד** **רכ**
 יִבְאֵר אֹדוֹת שְׁמוֹת הַקּוֹנְטְרָסִים וּמְשַׁמְעוֹתָם, וְהַכֵּל עַל מְנַת לְמִשְׁךְ אֶת
 הָאָדָם וּלְקַרְבוֹ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
- כז תלה** **רכא**
 יוֹרֶה הַסֵּדֶר הַיְכָן לְהַכְנִיִס כָּל קוֹנְטְרָס בְּכַרְכִּים שֶׁל "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרָסִים".
- כז תלו** **רכב**
 מִכְתָּב כְּלָלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגְּרִים בִּיבְנֵאֵל, בּו יִבְקֶשׂם לְהַמְשִׁיךְ
 לוֹמֵר מְזֻמּוֹר ק"ט לְהַכְנִיעַ אֶת הַשׁוֹנְאִים, וְלֹא לְהַתְגַּרָּא מִשׁוּם בְּרִיָּה כְּלָל,
 וּבּוֹדָאֵי יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֵּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.
- כז תלז** **רכג**
 יִשְׁבַּח הַנִּמְעָנֶת שְׁלוֹמֵדֶת שַׁעוֹר בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים עִם נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
 וַיַּחֲזִיקָה וַיַּעֲוֹדְדָה שְׁלֵא לְפַחַד כְּלָל, כִּי כֶּן פְּתִיב: "וְאֲדַבְּרָה בְּעֹדוֹתֶיךָ נֶגֶד
 מְלָכִים וְלֹא אֲבוֹשׁ".
- כז תלח** **רכד**
 יֵאָחַל "מְזֻל טוֹב" לְהַלְדֵת הַנִּכְבְּדָה, וַיִּבַּת תְּחִלָּה סִימָן יְפֵה לְבַנִּים, וַיֵּאָחַל
 בְּרִיאוֹת הַשְּׁלָמָה וְכָל טוֹב.
- כז תלט** **רכה**
 יוֹדָה לְנִמְעָנֶת שְׁאִפְשָׁרָה לְבַעֲלָה לְשַׁמְשׁוֹ וְלְהַסִּיעוֹ בְּדַרְךָ, וַיִּבְרַכָּה בְּזִכּוֹת
 זֶה בְּשִׁפְעַת בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה וּפְרֻנְסָה, וְאֵךְ טוֹב כָּל הַיָּמִים.
- כז תמ** **רכז**
 יוֹרֶה לוֹמֵר לְכָל הַיְלָדִים לְהַמְשִׁיךְ לוֹמֵר מְזֻמּוֹר ק"ט, פְּדִי לְהַכְנִיעַ אֶת
 הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, אֲשֶׁר מִתְנַבֵּל אֲלֵיהֶם בְּכָל מִיָּגִי נְכִלִי עַרְמוּמִיּוֹת עַל לֹא
 דָּבָר, וּמוֹסֵר וּמְלִשִׁין וּמְצַר דְּרַכִּיָּהֶם בְּצֻרוֹת צְרוּרוֹת.

- כז תמא** יחזק הנמָעַן לְהִבִּין שֶׁהַקְּהֵלָה שְׁלֵנוּ הִיא קְהֵלָה נְסִית וְקְדוּשָׁה, וְכִפִּי רַבּוּי הַקְּדוּשָׁה, כֵּן רַבּוּי הַמְּנִיעוֹת.
- כז תמב** מִכְּתָב כָּלְלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יִבְאָרֵם, אֲשֶׁר אֵין שִׁיף לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם עִם עוֹכֵר יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר כָּל מְגַמְתּוֹ לְבַטֵּל כָּל דְּבַר שֶׁבִקְדוּשָׁה, וַיִּבְקַשׁ לְהַמְשִׁיף לומר מְזִמּוֹר ק"ט, שֶׁהוּא סְגֻלָּה לְבַטֵּל אֶת הַשׁוֹנְאִים, וְרַק הַתְּהִלִּים וְהַתְּפִלוֹת יוֹעִילוּ לָנוּ.
- כז תמג** יִבְקַשׁ אֶת הַנְּמָעַן שֶׁלֹּא יַחֲתֵם בְּשֵׁמוֹ עַל שׁוֹם מִסְמָךְ הַקְּשׁוֹר לְסִמְ"ף-מ"ם הַרְשָׁע, אֲשֶׁר כָּל מְגַמְתּוֹ לְבַטֵּל אֶת הַקְּדוּשָׁה וְלַעֲקָרָהּ, וְלִכֵּן צָרִיף לְהַמְשִׁיף לְהַתְּפַלֵּל לְפָנָיו יְחִבְרָךְ, שֶׁיִּתְבַטֵּל הַרְעַ וְהַטְּמָאָה, וְהַטּוֹב יִתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם.
- כז תמד** יִבְאָר שְׁאֵין דְּרָכּוֹ בְּעֵשִׂית הַפְּגָנוֹת וְכוּ', אֲלֵא הַעֲקָר לְהַתְּמַקֵּד בְּהַקְּמַת מוֹסְדוֹת קְדוּשָׁה וְטְהָרָה, וְלִגְלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְזוֹהִי הַהַפְּגָנָה הַכִּי גְדוֹלָה.
- כז תמה** יוֹרָה לְהַתְּחַזֵּק בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יְחִבְרָךְ, וַיִּיעֵץ אוֹדוֹת מְגוּרִים בִּיבְנָאֵל.
- כז תמו** יוֹרָה לְהַתְּחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים, וְלֹא לִפְלַ בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל.
- כז תמז** מִכְּתָב כָּלְלִי לְנִשְׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, בּוֹ יִבְקָשֵׁן לְהַתְּאַסֵּף לְדַרְשָׁה חֲשׁוּבָה בְּכִמָּה עֲנִינִים הַעוֹמְדִים עַל הַפָּרֶק.
- כז תמח** יִבְאָר לְבַחֵר אוֹדוֹת כְּפִירוֹת וְאִפְיוֹרְסוֹת, שֶׁהַעֲצָה לָזֶה הִיא מְקוּנָה בְּכָל בְּקָר, וְלִגְרֵם הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת, אֲשֶׁר מִזְבֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְלְהַרְבּוֹת בְּשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, אֲשֶׁר מִזְבֵּךְ אֶת הַמֵּחַ.
- כז תמט** יְעוֹרֵר עַל שְׂמֻחָה, וַיֵּאחַל מְצִיאַת הַזְּווֹג בְּקָרוֹב, וְלֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מִשׁוֹם שְׂדָכָן הַמְּדַבֵּר דְּבָרֵי הַבַּל וְרַעוּת־רוּחַ.

- כז תנ** רלד
מכתב לתלמידי ישיבת 'דמשק אליעזר', בו יחזקם על מדת השמחה, ובפרט בחדש השמחה, ויאחל נסים נגלים דיקא בחדש הזה, ולא לפחד משום ברירה כלל, ולומר התפללות בקונטרס "מציאת הזווג", ולהיות גגילים בתפלה והתבודדות, ועל-ידי-זה יזכו לישועה.
- כז תנא** רלה
יבקש מפלוגית להיות ממלאת מקום של איזו מורה שיוצאת לחפשה, ויעוררה לדבר עם הבנות אמונה והשגחה פרטית, ובזכות זה תזכה לבנים חיים וקיימים.
- כז תנב** רלה
יאחל למורה פרי בטן בזכות שמלמדת את הבנות אמונה.
- כז תנג** רלו
יורה למנהלת הפעוטון שקבלה איזה ילד למעון, וזכות המצוה תגן בעדה, וימסר לה דרישת שלום מן הבן הלומד אצלו.
- כז תנד** רלו
יבאר, אשר אין לנו אלא כח התפלה, ובזכותה נפיל את שונאינו.
- כז תנה** רלז
יבקש רשימה של אנשי שלומנו הגרים ביבנאל, ויורה להתחזק מאד, כי זה עתה הברור האחרון, ובדאי יצאו מהצרות.
- כז תנו** רלז
יתנצל לאחד המלמדים שלא הספיק לבקר בכתו, ויעוררו על אהבה והכנה הדדית, אשר זה סוד ההצלחה בגשמיות וברוחניות, וכן היסוד והעקר בחיי האדם זה שמחה, אשר היא מפתח ההצלחה.
- כז תנז** רמ
יאחל ברפת "מזל טוב" להלדת הבת, ויאחל רב נחת, והרחבה בגשמיות וברוחניות, והעקר להיות בשמחה על המטנה שנתנם הבורא תברך שמו, ולחזק את הקשר וההכנה הדדית ביניהם.
- כז תנח** רמא
יורה לנמען להפיץ ולגלות את רבנו ז"ל, אשר זה כל התקון שלו, ועקר הגלוי של רבנו ז"ל זה אמונה פשוטה בו תברך, ועל-ידי-זה ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על חטאיו.

- כז תנט רמב**
 יִבְקֹשׁ אֶת הַנִּמְעָן שְׁלֵא לְהִתְחַבֵּר עִם חֲבֵרָה רָעָה, אֲשֶׁר עֲלוּלָה לְהוֹרִידוֹ
 לְבֵאֵר שְׁחַת, וְהֶעֱקֵר לְהִתְבוֹדֵד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד אֲשֶׁר בְּחַיִּים
 יוֹתֵר מִזֶּה.
- כז תס רמג**
 יִשְׁמַח עַל הַבְּשׂוּרָה הַטּוֹבָה מִן הַנִּמְעָן שֶׁחִלּוֹ לְהִסְתַּדֵּר וְכוּ', וַיִּחְזַק עַל
 שְׁלוֹם-בֵּית וְהִבְנֵה הַדְּרִית.
- כז תסא רמג**
 יִרְגִיעַ אוֹדוֹת הַבֵּר-מִצְוָה, שֶׁהִכַּל יֵלֶךְ כְּשׂוֹרָה, וְאֵין לְדָאֵג כְּלָל.
- כז תסב רמד**
 יוֹדֵה עַל הַתְּרוּמָה לְאוֹלָם הַשְּׂמֵחוֹת, וַיּוֹרֶה לְהִיּוֹת חֲזָקִים בְּתַפְלָה, אֲשֶׁר
 פּוֹעֵלֵת גְּדוּלוֹת וּנְצוּרוֹת.
- כז תסג רמד**
 יִבְרַךְ הַנִּמְעָנֹת עַל תְּרוּמָתָהּ לְאוֹלָם הַשְּׂמֵחוֹת, וַיְבָרְכָה עַל שְׂמִחָהּ וּבְרָכָהּ
 וְהִצְלָחָהּ.
- כז תסד רמה**
 יִבְרַךְ עַל שְׂפַע בְּרָכָה וְשְׂמִירָה מְכַל רַע בְּזִכּוֹת הַתְּרוּמָה שֶׁתָּרְמוּ.
- כז תסה רמו**
 יִחְזַק מְאֹד עַל מַדַּת הַשְּׂמֵחָה, וּבִפְרָט בְּחֻדְשׁ הַשְּׂמֵחָה, אֲשֶׁר אֵין עוֹד
 מִצְוָה גְּדוּלָה מִזֶּה, וְיִרְגִיל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא
 הִצְלָחָה נְצַחִית, שְׂאֵין לְתֵאֵר כְּלָל, וְזוֹ הַמַּתְנֶה הַכִּי יִפָּה שֶׁקִּבְּלֵנוּ מִרְבֵּנוּ
 ו"ל — לְדַבֵּר תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.
- כז תסו רמו**
 יִצִיעַ הַצַּעַת שְׂדוּף, וַיִּבְקֹשׁ לְהִתְעַנֵּן אוֹדוּתָיו, וַיִּיעֵץ אוֹדוֹת חֲנוּף הַבֵּן.
- כז תסז רמז**
 יַעֲזוּר לְהִתְחַזֵּק בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּבַתּוֹרָה וּבַצִּדִיק, וְלִגְרַם הַרְבֵּה פְּרָקִים
 מְשֻׁנוֹת וְדַפֵּי גְמָרָא וְסִימָנִים שֶׁלֶחַן עָרוּף, וְלִהְיֶה פִיד עַל תַּפְלָה בְּמִנְיָן.
- כז תסח רמח**
 יִבְאֵר, אֲשֶׁר בְּזִכּוֹת הַשְּׂמֵחָה יִזְכוּ לְהַכְנִיעַ אֶת קְלַפַּת הַמֶּן-עַמְלֵק, וַיִּחְזַק
 בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְלֵי אַמוּנָה אֵין חַיִּים.

- כז תסט**
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוֹ יֵאָרִיף הַרְבֵּה בְּעִנְיַן הַבְּדֻלָּה וּמֵהִי
 מִצְּוֹתָהּ וְכוּ', וַיְדַבֵּר מֵעֲנִינֵי פִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ — תְּרוּמָה, שְׂרָצוֹנוֹ יִתְּבַרֵךְ
 הִיָּה שֶׁכֵּל עִם יִשְׂרָאֵל יִנְדְּבוּ בְּעִבּוּר הַמִּשְׁשָׁן, כְּדִי שֶׁיְהִי הַמִּשְׁשָׁן בְּנוֹי
 מִכָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלִכְל אֶחָד יִהְיֶה חֵלֶק בְּזֶה, וַיִּבְאֵר רְצוֹנוֹ לְהִקָּים
 בֵּית-הַכְּנֶסֶת כְּזֶה, שֶׁיְהִי כָּלֹל מִכָּל הָעֵדוּת וְהַנְּסָחָאוֹת, וַיִּתְּאָחְדוּ בּוֹ כָּלֵם
 יַחַד, וּבִזְכוּת זֶה תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה. וַיִּסִּיק עוֹד מִסְקֵנָה מִפִּרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ, בְּעִנְיַן
 מִדּוֹת הָאָרוֹן, שֶׁלֹּא הָיוּ שְׁלֵמוֹת, וְהִסְבִּיחַ, שֶׁכֵּל אֶחָד חָיֵב לְרְאוֹת עֲצֻמוֹ
 רַק חֲצִי, וְאִם כֵּן יֵשׁ לוֹ עוֹד הַמוֹן מֵה לְלַמֵּד, כְּדֶרֶךְ שְׁנֵקֵרָא 'תְּלִמִּיד
 חֻכָּם', הֵינּוּ שְׂעֵדִין הוּא תְּלִמִּיד, וְצָרִיף עוֹד וְעוֹד לְלַמֵּד כָּל הַחַיִּים.
- כז תע**
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוֹ יִבְקֶשֶׁן לְהַרְבּוֹת בְּשִׁמְחָה בְּחֻדֶּשׁ
 הַשְּׁמִחָה, אֲשֶׁר עַל-דִּי-זֶה זּוֹכִים לְהַמְתִּיק הַדִּינִים, וְלִמְחַק אֶת הַמֶּן-
 עֲמֶלֶק.
- כז תעא**
 יִיעֵץ לְהַדְפִּיס אֶת הַקּוֹנֵטְרָס "ז' בְּאֶדְר" לְרִפּוּאת הָאֵמָא, וּבִזְכוּת תְּפִלַּת
 רַבִּים יֵשׁ לְצַפּוֹת לִישׁוּעָה.
- כז תעב**
 יַעֲוֹר לְדַבֵּק עֲצֻמוֹ בּוֹ יִתְּבַרֵךְ, וְיִלְהַתְחַזֵּק בְּאִמוּנָה פְּשׁוּטָה, אֲזִי מִצְּלִיחִים
 בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.
- כז תעג**
 יוֹדָה לְנִמְצֵן עַל הַתְּרוּמָה בְּעִבּוּר אוֹלָם הַשְּׁמִחּוֹת, וַיִּכְרֵף בְּזְכוּת זֶה בְּכָל
 מְלֵי דְמִיטָב.
- כז תעד**
 יֵאֱחָל בְּזְכוּת הַצְּדָקָה וְהַחֲסֵד נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיו וּבְרִיאוֹת הַשְּׁלָמָה.
- כז תעה**
 יַעֲוֹר מְאֹד עַל מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת וּבִפְרָט עִם הָאִשָּׁה, אֲשֶׁר בְּזְכוּת כְּבוֹד
 הָאִשָּׁה זּוֹכִים לְעֲשִׂירוֹת וּלְשִׁפְעָה.
- כז תעו**
 יִבְאֵר אֲשֶׁר כָּל צַעַר שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם הוּא בְּחֻשְׁבוֹן צָדֵק, אִף אִם אָדָם
 מִתְּבוֹדָד אֵלָיו יִתְּבַרֵךְ, וּמִחֲדִיר עֲמָק בְּלָבוֹ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְּבַרֵךְ כָּלֵל,
 אֲזִי נִצּוֹל מִכָּל הַצְּרוֹת.

- כז תעז** רסח
 יִשְׂבַח הַנִּמְעָן שְׂמַחֲזִיר בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה, אֲשֶׁר גְּדוּלָה מֵעֲלָתוֹ בְּשָׂמִים.
- כז תעח** רסט
 יִבְאֵר מְטַרְת חֲבוּר הַקּוֹנֵטְרָסִים, שֶׁהֵם דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים הַפְּתוּכִים בְּלִשׁוֹן
 קֵלָה, לְמִשְׁף נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.
- כז תעט** ער
 יוֹכִיחַ הַנִּמְעָן שְׂמָרִים יָד עַל אֲשֵׁתוֹ, אֲשֶׁר הוּא רוֹצֵחַ מִמֶּשׁ, וַיִּדְרֹשׁ מִמֶּנּוּ
 לְהִשְׁלִים עִמָּה תִּכְף-וּמִיד, וְלִהְיוֹת וְתָרֵן וְסִבְלֵן, וְאִם לֹא כֵן, אֲשֵׁתוֹ
 תַעֲזוּבֵנוּ, וַיִּסְבַּל סִבַּל אַחַר סִבַּל.
- כז תפ** ערב
 יִבְקֹשׁ הַנִּמְעָן לִידַע אוֹתוֹ בְּקִבְלוֹ אֶת הַמִּכְתָּב לְמִסְרוֹ לִיעֲדוֹ, וַיֵּאחֲל
 וַיִּבְרָךְ.
- כז תפא** ערב
 יִחֲזַק עַל אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִבְטֵל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְגַבֵּי הָאֵין סוּף
 בְּרוּךְ הוּא, וְלִפְרֹסֶם הָאֱמוּנָה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל.
- כז תפב** רעד
 יִבְאֵר, אֲשֶׁר בְּזָה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד צְרוּת וַיִּסְוִרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי
 שְׂמַחֲזִיק מֵעֵמֶד.
- כז תפג** ערה
 יֵאחֲל רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְבֵן, וַיִּיעֵץ אוֹדוֹת הָאֵחַ שְׂיִתְחַתֵּן לְשֵׁם שְׂמִים, וְלֹא
 יִהְיֶה בְּרֵרֵן, וְאִזּוֹ תִּהְיֶה לוֹ הַצְּלָחָה גְּדוּלָה בַּחַיִּים.
- כז תפד** רעו
 יִחֲזַק שְׁלֵא לְפָחוּד מִרְשָׁעִים כָּלֵל, וְהִעֲקֹר לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין
 לְמַעְלָה מִזֶּה, וְלִהְיוֹדוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל הַחֲסֵד חֲנֻם שְׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ,
 שְׂוֹכִים לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים סְמוּךְ לְפָרְקָם.
- כז תפה** רעז
 יִמְסוֹ דְרִישַׁת שְׁלוֹם מִהֲבֵן שְׂמַתְקָדָם בְּלַמוּדֵיו, וַיֵּאחֲל הַרְבֵּה נַחַת מִמֶּנּוּ.
 וְהִעֲקֹר בְּזָה הָעוֹלָם רַק תִּפְלָה וּבִקְשָׁה, וְלֹא לְחַדֵּל מִזֶּה כָּלֵל.
- כז תפו** רעז
 יוֹכִיחַ הַנִּמְעָן שְׂאִינוֹ מִכִּיר טוֹבָה עַל כָּל מֵה שְׁעָשׂוּ בְּשִׁבְלֵו, וַיִּשְׁדְּלוֹ
 לְהִתְחַיֵּל מֵעַתָּה לְהִתְמִיד בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְלִהְתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן.

- כז תפז** רעח
מִכְתָּב כְּלָלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יִחְזְקוּם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּבִפְרָט
בְּחֹדֶשׁ אֲדָר, אֲשֶׁר אֵז הוּא הַזְּמַן לְהַכְנִיעַ אֶת הַמֶּן-עַמְלָק, וְהַעֲקֹר לְשִׁמּוֹר
מְאֹד שְׁלֵא תִהְיֶינָה מְרִיבוֹת וְאֵי הַבְּנוֹת, וְלִהְתְּפַלֵּל בְּמַגֵּן, וְלִהְרַבּוֹת
בְּשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ.
- כז תפח** רפ
יִבְקֹשׁ לְמִסֵּר הַמִּכְתָּב כְּלָלִי לְנָשִׁים, וּיְבַאֵר אֲשֶׁר זֶהוּ גַם נִפְלֵא שְׂיֵשׁ לָנוּ
קִיּוֹם פֶּה בִּיבְנֵאֵל.
- כז תפט** רפ
מִכְתָּב כְּלָלִי לְנָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוֹ יִחְזְקוּן עַל אֲהָבָה וְרַעוּת וְעֶזְרָה
הַדְּדִית, וְלַעֲשׂוֹת פַּעַם בְּשָׁבוּעַ עֶרֶב שִׂמְחָה, וְלִשְׂמַחַח זֶה אֵת זֶה, וְלֹאמֹר בְּכָל
יּוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים', אֲשֶׁר רִבְּנוּ ו'ל הַפְּלִיג מְאֹד בְּתַפְלַת הַנָּשִׁים, שְׁבוּקַעַת
רְקִיעִים, וּבִזְכוּת זֶה נִזְכָּה לְרֵאוֹת יְשׁוּעוֹת.
- כז תצ** רפא
יִכְיֶה פְּלוּנֵי שְׁחֵיב כְּסָף וְלֹא פָּרַע חוּבוֹ, וְהוּא אֲדִישׁ וְאִינוּ מְשֻׁלָּם.
- כז תצא** רפב
יֵאָחַל "מְזֵל טוֹב" לְהִלְדֹת הַבֶּן, וּיִבְקֹשׁ לְדַעַת אֵימְתֵי הַבְּרִית וְאִיךָ מְרַגֵּישׁ
הַרְף הַנוֹלָד.
- כז תצב** רפג
יֵאָחַל "מְזֵל טוֹב" לְהִלְדֹת הַנֶּכֶד וְלֵארוּסֵי הַבֵּת, וְיֵאָחַל כָּל טוֹב.
- כז תצג** רפג
יְדַבֵּר אוֹדוֹת הַקּוֹנְטְרַס "צְדָקָה וְחֶסֶד", וְיַפְלִיג בְּהַדְּפַסַּת הַסְּפָרִים, וְיֵאָחַל
וּיְבַרֵךְ.
- כז תצד** רפד
יִרְהַ לְהַתְחַזֵּק בְּאִמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְלִחְשֹׁב רַק מִהַקְדוּשׁ-כְּרוּף-הוּא, אֲשֶׁר
עַל-יְדֵי-זֶה אֵין מִתְבַּלְבְּלִים מֵאַחֲרִים כְּלָל. וְלִכְּלֹ זֶה זֹכִים עַל-יְדֵי רְבוּי
הַדְּבֹר אֲלָיו וְתַבְרָךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבֹר הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, שְׂאֵין לְתֵאָר
כְּלָל.
- כז תצה** רפה
יֵאָחַל הַרְחָבָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְנַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיהֶם וּפְרֻנְסָה
בְּשַׁפַּע.

- כז תצו** רפה
 יחזק להתאזר במדת הסבלנות, ויאחל על זרע של קיָמא, רק לא להכנס
 בלחץ.
- כז תצו** רפו
 יחזק על שמחה, אשר היא יסוד ההצלחה.
- כז תצח** רפו
 יפליג במעלת הפצה, אשר הוא התקון הכי גדול.
- כז תצט** רפז
 יבאר, אשר אי אפשר לחזק עצמו בזה העולם, אלא על ידי עצות רבנו
 ז"ל, ואשרי מי שזוכה להכניס עצמו בספרי רבנו ז"ל, ולהתבודד בכל
 יום אליו יתברך, ואז טוב לו כל הימים.
- כז תק** רפח
 יחזק לידע, כי גדול אדוננו ורב להושיע, והעקר להיות בשמחה, אשר
 היא רפואה לכל — בין בגשמיות ובין ברוחניות, וירגיל לדבר אליו
 יתברך, אשר אין למעלה מזה.
- כז תקא** רפח
 יחזק על שמחה והתבודדות והתמדה בלמוד התורה הקדושה וכבוד
 האשה.
- כז תקב** רפט
 יעורר על הדבקות בו יתברך, ולחשב רק מהקדוש־ברוך־הוא, אשר זו
 התכלית האמתית, וכן ירגיל ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום,
 אשר זו סגולה ליראת שמים, ולעשות סדר בלמוד ששה סדרי משנה.
- כז תקג** רצא
 יבאר, אשר בזה העולם צריכים להשתוקק תמיד אחריו יתברך, כי
 העקר הוא הרצון, ועל ידו יכולים להגיע לכל המדרגות שבעולם.
- כז תקד** רצב
 יחזק על ענין שלום־בית והבנה הודנית.
- כז תקה** רצג
 יבאר, אשר עקר גדלת בר ישראל בזה העולם — פשוטה להחזיק
 מעמד, ואינו נשבר, ויפליג במעלת תפלה והתבודדות.

- כז תקו** רצד
 יפליג במעלת השמחה, אשר היא רפואה לכל — בין בגשמיות ובין ברוחניות, ואדם שמח אהוב על כלם, ויעורר על ענין שיחה בינו לבין קונו, ותפלה במנין, אשר אז הוא עת רצון גדול.
- כז תקז** רצה
 יורה להקפיד להתפלל במנין, ולקבץ עתים לתורה במקרא, משנה, גמרא, מדרש.
- כז תקח** רצו
 יחזק על מדת השמחה, ובפרט בחדש השמחה, שזה היסוד והעקר בחיי האדם, ועל-ידי שמחה זוכים לרפואה.
- כז תקט** רצו
 יוכיח בעל שמוזל באשתו, ויזהירו לכבדה וליקרה מאד.
- כז תקי** רצז
 מכתב כללי לנשות אנשי שלומנו, בו יפליג במעלת הקהלה הקדושה ביבנאל, אשר האמונה בה יסוד הכל, וכן האחדות והאהבה זה המשמית, וכל רצונו שהקהלה תהיה כלולה מכל עדות עם ישראל, ויחדיר אחדות ואהבה, ולשרש את מדת הקנאה, ויבהיר, כי בוא היום, ויבנאל תהיה עיר ואם בישראל, עיר גדולה, עיר ברסלב.
- כז תקיא** שח
 יבקש למסור את המכתב כללי לנשים, ויודה לנמען על טרחתו בעבורו, ויברכו רב נחת.
- כז תקיב** שו
 יורה לנמען ללמד עם אנשי שלומנו הלכה, אשר אצל רבנו ו"ל זה היה היסוד, והנה עתה קדם ימי הפורים הקדושים, יש ללמד עם אנשי שלומנו הלכות פורים, ואחר-כך הלכות פסח וכו' וכו'.
- כז תקיג** שו
 ירחיק ממחלקת וחלוקי דעות, והעקר לחיות בשלום ואהבה.
- כז תקיד** שח
 יורה על זמן השעור בליל שמחה, ויבקש שלא לעשות מריבות ומחלקת וכו', והעקר לדבר אליו יתברך, ולספור לו כל מה שמעיק על הלב.

- כז תקטו** שט
מכתב פללי לנשות אנשי שלומנו, בו יבקשן לרחק מקנאה וּשנאה ולהרבות בשמחה, ועל־ידי־זה נזכה למחוק את קלפת המן־עמלק.
- כז תקטז** שי
יבקש את הנמענת ללמד עם נשות אנשי שלומנו הלכות, אשר זה מאד נצרך, ולתבל את ההלכות עם ספורים, אשר זה מושף ללמד.
- כז תקיז** שי
יורה על אורה של שמחה ורגיעה בבית, ולא להתרגז זה על זה.
- כז תקיח** שיא
יעץ בענין הצעת שדוף, ויורה שלא להתבלבל משום דבר פלל, כי הצלחת בר ישראל שאינו מתבלבל מאף אחד.
- כז תקיט** שיב
יצטער מאד על אי שלום־בית בקרב בני זוג שהוא שדכם, וישדל את הבעל להיות ותרון ולהשלים, ולהרבות בשיחה והתבודדות ודבקות הבורא יתברך שמו.
- כז תקכ** שיג
יחזק בהשם יתברך, ויקנה למפלת הסמ"ך־מ"ם בקרוב ולנסים נגלים — בזכות השמחה והאחדות שתהיה בין אנשי שלומנו.
- כז תקכא** שיג
יפליג במעלת העוסק בשלום־בית, ויקנה לישועות גדולות בקרוב.
- כז תקכב** שיד
מכתב פללי לנשות אנשי שלומנו, בו יבארן מעלת יום הפורים, שהוא גדול מיום הפורים, והעקר בו להרבות בשלום ואהבת הבריות ולעשות חסד וצדקה איש עם רעהו, אשר בזה מבטלים את המן־עמלק, שכל מגמתו ההפוך — לתרוח ריב ולדאג ל'הפרד ומשלי', וירחיק מקלפת הליצנות, אשר היא אבי אבות השמאה, ורבנו ז"ל נלחם בה במאד מאד, כי כל ענינו זו תמימות עמקה — עמק עמק מי ימצאנו, ולסלק הדעת והשכל לגמרי, ולדבר הרבה אליו יתברך, אשר זה סוד ההצלחה בתיים.
- כז תקכג** שב
מכתב פללי לאנשי שלומנו היקרים, בו יבקשם להיות שמחים מאד

בְּפוּרִים, וְלִהְשָׁפִיעַ שְׂמֵחָה עַל כָּל הַסְּבִיבָה, וְעַל-יְדֵי רַבּוּי שְׂמֵחָה נִתְבַּטְּלוֹת הַקְּלָפוֹת, וְכֵן לְהַשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְהִתְאַחַד בְּאַחֲדוֹת אַחַת, וְלִרְחֹק מִן הַשְּׂנֵאָה וְהַקְּנֵאָה, וְלִבְקֹשׁ כָּל צָרְכְּךָ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי בְּפוּרִים נִתְקַיֵּם: "כָּל הַפּוֹשֵׁט יָד נוֹתְנִים לוֹ".

כֹּז תִּקְבֹּד שְׂכָא

יְבָאֵר אֹדוֹת תַּעֲנִית אֶסְתֵּר, שְׂמוֹהֵרַנְיָת ו"ל אָמַר, שְׂצָרִיכִים הֵרְבָה לְצַעֵק אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלִדְמִינְךָ כְּאִלוֹ הֵמֵן עֹמֵד עָלָיו וּמִכָּה אוֹתוֹ, וְלִגְבֵי פּוּרִים יְבָאֵר, שְׁהַעֲקֵר לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ וְלִשְׂתוֹת הֵרְבָה, וְכִאֲשֶׁר יָקִיא, יִתְקַיֵּם אֲצִלוֹ: "חֵיל כְּלַע וְיִקְיָאנוּ", וְלִהְרַבּוֹת בְּצַדִּיקָה, שְׁעַקְרָה — לְמַעַן הִדְפֹּסֶת סְפָרֵי רַבָּנוּ ו"ל וְהִפְצָתֶם.

כֹּז תִּקְכָּה שְׂכַב

יִשְׁבַּח הַקּוֹנוֹטֵרַס "אוֹת בְּסֵפֶר תּוֹרָה" שְׂיִצָּא לְאוֹר, וְיִזְרָה לְשִׂמְחָה עַל גְּדֹל הַזְּכוֹת שְׂזוֹכִים לְגִלוֹת אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת כְּאִלוֹ וְכו'.

כֹּז תִּקְכוּ שְׂכַג

יִזְדָּה לְנִמְעָן עַל עֲזָרְתוֹ, וְיִשְׁלַח לוֹ תְּשׁוּרָה בְּעִבּוּר זֶה, וְכֵן יֵאָחַלוּ וְיִבְרְכוּ בְּשִׁפְעַ רַב וּבִנְחַת מְכָל יוֹצְאֵי חֲלָצִיו.

כֹּז תִּקְכוּ שְׂכַד

יִשְׁלַח מְנוֹת לְנִמְעָן, וְיִבְרְכוּ שְׂיִאֲרִיף יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ, וְיִרְבֶּה חֲיָלִים לְתוֹרָה.

כֹּז תִּקְכַּח שְׂכַד

יִזְדָּה לְנִמְעָן עַל הַהִסְפָּמָה שְׁכַתְּבַ עַל סְפָרָיו, וְיִבְרְכוּ בְּכִרְיָאוֹת וּבְכַשׁוּרוֹת טוֹבוֹת.

כֹּז תִּקְכַּט שְׂכַה

יֵאָחַל לְנִמְעָן אֲרִיכוֹת יָמִים וּבְכִרְיָאוֹת הַשְּׁלָמָה, וְיִפּוּצוּ מַעֲיִנוֹתָיו חוּצָה.

כֹּז תִּקֵּל שְׂכוּ

יִשְׁלַח לְנִמְעָן מְשֻׁלוֹחַ מְנוֹת, וְיִבְרְכוּ וְיֵאָחַלוּ אֲרִיכוֹת יָמִים, וְלֹא יָמִישׁ הַתּוֹרָה מִפִּי וְרַעוּ.

כֹּז תִּקְלָא שְׂכוּ

יֵאָחַל לְמַדְפִּיסִים שְׂיִזְכוּ הַשְּׁנָה לְהִדְפִּיס רַבּוֹת סְפָרִים, אֲשֶׁר מְגִלִּים אֱלָקוֹת, וְרַק זֶה מַה שְּׁנֹשְׂאָר מִן הָאָדָם, וְלִכֵּן כָּל זְמַן שְׂאָנוּ עִם הַכַּחוֹת, עֲלִינוּ לְשִׁמּוֹשׁ יִתְבַּרֵּךְ, וְלִגְלוֹת אַמּוּנָה בְּעוֹלָם.

כב תקלב שכז

יבאר, אשר אין דרכו לילך בתקיפות וכו', אלא כל כחנו אינו אלא בפנינו — תפלה ותהלים.

כב תקלג שכח

מכתב פללי לנשות אנשי שלומנו, בו יחזקן על מדת הצניעות, שהיא היפוי והפאר של האשה, ויתן כמה יסודות הצניעות, ובפרט לנשים שזה עתה שבו בתשובה, ואינן בקיאות ביסודם של דברים, וזהיר לשמר על הילדים שלא יתחברו עם פורקי העל, וכן יורה להקפיד מאד על פשרות המאכלים ולא להכניס בבית מוצר שאיננו פשר בהכשר בית-דין צדק למהדרין מן המהדרין, ובפרט בשר, צריך להזהר מאד להפיר את השוחט שהוא ירא שמים, אחרת אין לקנות בשר כלל וכלל.

כב תקלד של

ישבח הנמען שעוסק במצות צדקה, אשר עליו נאמר: 'כל המציל נפש מישראל, כאלו קים עולם מלא'.

כב תקלה שלא

יורה להתחזק ולא להתפעל משום ברירה, כי גדול אדונינו ורב להושיע, ומי שעוסק בצרכי צבור, יש עליו תמיד בקרת.

כב תקלו שלב

יורה לנמען שמחלק את המכתבים לנשים, וייעצו בענין פולל ערב, איך לפתח וכמה זמן וכו', ויאחל הצלחה.

כב תקלז שלג

יבאר, אשר מי שעוסק בצרכי צבור, ההכרח שתהיה עליו מחלקת, ועקר מעלתו — שאינו מתפעל כלל, אלא ממשיך במשימתו לשם שמים.

הספר הקדוש הזה נדפס

לרפואתו השלמה של הילד

משה בן לאה

שהקב"ה ישלח לו רפואה שלמה ברמ"ח איבריו ושס"ה גידיו
ובכל טיפי דמייו שלא יצטרך לא לרופאים ולא לרפואות
גשמיות ולא יבוא לידי מיחוש ומחלה לעולם ויזכה לאריכות
ימים ושנים טובות ויהיה צדיק ירא שמים אמיתי קדוש
וטהור.

ולהצלחה ברוחניות וגשמיות ובריאות הנפש והגוף

לנתנאל בן אנת חנה

ולאה בת רבקה

וילדיהם, אברהם, רחל בת שבע, חנה, מאיר, משה, רבקה,

ולזיווג הגון בקרוב

לרחל בת רבקה, דוד ישראל בן רבקה, אליעזר נתן בן רבקה,

ברכה בת אנת חנה,

ולרפואת אורי בן חווה דינה

הספר הקדוש הזה נדפס
לרפואתו השלמה וחיוזק בריאותו המלאה
של כ"ק מורנו ורבנו מאיר דרכים ומורה נתיבות
לבן של ישראל עמוד צלותהון דעמא קדישא
עטרת תפארת ישראל

הגה"צ

רבי אליעזר שלמה בן מלכה

שליט"א

יארִיךְ השי"ת ימיו בטוב ובנעימים בבריות גופא ונהורא
מעליא עד לביאת גוא"צ בב"א

המברכים ומאחלים

המתעסקים בקדשים בסידור והדפסת ספריו הקדושים

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

יחיאל בן שלומצה

מרים בת אסתר גיטל

הקדוש ברוך הוא יעזור להם שירווי רוב נחת

דקדושה מכל יוצאי חלציהם

ויתרחב להם בגשמיות וברוחניות

ויצאו מכל החובות

ויהיה להם פרנסה בניקל ובהרחבה

ויזכו להדפיס את כל חלקי שו"ת אשר בנחל

אשר עדיין נמצאים בכתב יד

וכן את כל ספרי

הגה"צ מוהרא"ש שליט"א

בתכלית ההידור והיופי

בעבור שהחפץ בעילום שמונדב סכום הגון להדפסת

הספר הקדוש הזה לזכותם.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

שלמה ברוך בן רבקה

וזוגתו ריסא בת מרים

בעבור שלא חשך עמל ויגיעה רבה עד שיצא

הספר כלול בהדרו כמתכונתו בפאר ויופי

שלום בהגהות. במראי מקומות ובמפתחות

השם יתברך יהיה בעזרו שיזכה לרוות נחת

מכל צאצאיו שילכו בדרך התורה והיראה

ויאריך ימים בבריות גופא ונהורא

מעליא ומזוני רויחי

וילדיהם

מינדל, שמריהו, אהרן, ברכה, חיה גיטל, פיגא,

נתן צבי, בילא, יוסף שלום, אפרים פישל.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

משה בן מרים מינדל

חנה בת מרים

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

רפאל צבי בן מרים

שפרה מרים בת שבע

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

משה בן מרים

חיה בינה בת פרידה

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אליעזר שלמה בן מרים

חיה גולדא בת חוה גיננדל

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

יצחק בן מרים

מינדל בת ריסא

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

ישראל אריה בן מרים

מנוחה נחמה בת רבקה

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

דבורה פייגא בת מרים

הקב"ה יעזור שתצליח ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
וירוו מימנה הוריה רוב נחת
דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אברהם יהושע העשיל בן מרים

יפה שינדל בת נעטיל מרגלית

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אברהם בן מלכה

לאה בת מרים

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

שרה בת מרים

הקב"ה יעזור שתצליח ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
וירווי מימנה הוריה רוב נחת
דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

שמעון מאיר בן יעל

שיזכה להתחתן בקרוב
ולהקים בית נאמן ודורות
ישרים ומבורכים בחן ובחסד
וברחמים גמורים בלי שום
צער ויסורים בזכות וכת רבינו
נחמן בן פייגע

הספר הקדוש נדפס לזכות

פייגע בת יעל

שתוושע ברחמים גמורים מידו
יתברך שמו בחן ובחסד בזכות
וכח רבינו נחמן בן פייגע גיע"א

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

נפתלי בן יעל

שיוושע בישועה שלימה בחן
ובחסד וברחמים גמורים בלי
שום צער ויסורים בזכות וכח
רבינו נחמן בן פיגע

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אהרון בן יעל

שיוושע בישועה שלימה בחן
ובחסד וברחמים גמורים בלי
שום צער ויסורים בזכות וכח
רבינו נחמן בן פיגע

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

פנחס אליהו בן יעל

שיזכה להיות איש כשר באמת
דבוק ומקושר תמיד לרבינו
הקדוש רבינו נחמן בן פיגע
ושיזכה להיות כל ימי חייו
בר"ה באומן בקדושה ובטהרה
ושיהיה שמור תמיד מכל
מכשול ומכל חטא ועון ומכל
השפעות רעות ברחמים
גמורים בזכות וכח רבינו נחמן
בן פיגע

הספר הקדוש נדפס לזכות

כל נשמות ישראל שיתבטלו
מהם כל גזירות קשות ורעות
ובפרט גזירת הגיוס על בני
הישיבות והכוללים הקדושים
שיכלה ויתבטל תיכף ומיד
ממש ברחמים גמורים בלי שום
דין כלל בזכות וכח רבינו נחמן
בן פיגע זיעועכו"א

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

רחל בת שפרה מרים, משה בן שפרה מרים, לאה בת שפרה מרים, אברהם בן שפרה מרים, חנה בת שפרה מרים, יעקב בן חנה, שלומית שלומצה בת חנה, נחום זאב בן חנה, ישראל אריה בן חנה, רבקה בת חנה, דבורה רייזל בת חיה גולדה, שלומית שלומצה בת חיה גולדה, מיכל גניה בת חיהגולדה, רבקה רויזא בת חיה בינה, ישראל אריה בן חיה בינה, חיים מאיר בן חיה בינה, שולמית שלומצה בת לאה, אליהו יהושע בן לאה, רבקה דבורה בת לאה, רחל פייגא בת לאה, חנה בת מנוחה נחמה, משה בן יפה שיינדל, רעיה רחל בת יפה שיינדל, ברכה בת מינדל

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג ובכל מעשה ידיהם ויזכו לבריאות ואריכות ימים ושנים טובות לעבודתו יתברך ולהתקרב לרבנו הק' וירוו מהם הוריהם רוב נחת דקדושה אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לכבודו של מלך מלכי המלכים הקדוש
ברוך הוא

רבונו של עולם מלוך על כל העולם כולו בכבודך והנשא על כל הארץ ביקרך והופע בהדר גאון עוזיך על כל יושבי תבל ארציך וידע כל פעול כי אתה פעלת ויבין כל יצור כחי אתה יצרתו ויאמר כל אשר נשמה באפו הוי"ה אלוקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה

בזכות רבינו נחמן בן פיגא זיע"א במהרה בימנו וברחמים אמן
ואמן

סוד ה' ליראיו ובְרִיתוֹ לְהוֹדִיעַם
זֶה שְׁמוֹ נֶאֱמָה לוֹ

תְּקוּן הַכֶּלֶלִי

תְּקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְכֻלְלִיּוֹת הַחֻטָּאִים
וְהוּא פָּגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן

*

וּמְסַגֵּל מְאֹד גַּם לְפִרְנֶסָה וּלְהַצְלָחָה
בְּכֹל הָעֲוִיָּנוּתִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאמְרֵם בְּכֹל יוֹם

*

יְסֻדוֹ, תְּקִנּוֹ, גְּלוֹ וְצִוְיָה לְפִרְסָמוֹ לְכֹל יִשְׂרָאֵל.
רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא אֲוִר הַגְּנוּזִי וְהַצִּפּוּן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

*

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל-יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב

עֵיהֶ"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על-ידי שהוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז * מכתם לדוד שמרני אל כי-חסיתי בך:
 ב אמרת ליהנה אדני אתה טובתי בל-עליך:
 ג לקדושים אשר-בארץ המה ואדירי כל-חפציה-
 בם: ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל-אסיף-
 נספיהם מדם ובל-אשא את-שמותם על-שפתי:
 ה יהנה מנת-חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
 ו חבלים נפלו-לי בנעמים אף-נחלת שפרה עלי:
 ז אברך את-יהנה אשר יעצני אף-לילות יסרוני
 כליותי: ח שויתי יהנה לנגדי תמיד כי מימיני
 בל-אמוט: ט לכן | שמח לבי ויגל פבודי אף-
 בשרי ישכן לבטח: י כי | לא-תעזב נפשי לשאול
 לא-תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
 חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימינך
 נצח:

לב * לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁר־י נְשׁוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁר־י אָדָם לֹא יַחֲשֵׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאִין
 בְּרוּחוֹ רַמְיָה: ג כִּי־הֶחֱרַשְׁתִּי בְּלוֹ עֲצָמַי בְּשֹׁאֲנָתִי
 כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדְךָ נְהַפְּךָ
 לְשִׁדְי בְּחַרְבְּנִי קִיץ סְלָה: ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנִי
 לֹא־כִסִּיתִי אִמְרָתִי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סְלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל־חֹסֵד | אֱלֹהִים לְעַת מַצֵּא רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים
 אֱלֹהִים לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סֹתֵר לִי * מַצֵּר תַּצַּרְנִי
 רַנִּי פִלַּט תְּסוּבְּנִי סְלָה: ח אֲשַׁפִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
 בְּדַרְךָ־זוֹ תִלְךָ אִיעֲצֶה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיוּ |
 כְּסוּם פֶּפֶרֶד אִין הַבַּיִן בְּמַתְגַּוְרָסָן עֲדִיו לְבָלוֹם
 בַּל קָרַב אֱלֹהִים: י רַבִּים מְכַאֲזִבִּים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ
 בִּיהוָה חֶסֶד יִסּוּבְּנֵו: יא שִׂמְחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא * לְמַנְעֵחַ מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁר־י מִשְׁכִּיל אֶל־
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֶהוּ
 וַיַּחֲיֶהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל־תִּתְּנֶהוּ בְּנַפְשׁ אִיְבָיו:
 ד יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל־עַרְשׂ דָּוִי כָּל־מִשְׁכְּבוֹ הַפְּכֵת
 בְּחַלְיוֹ: ה אֲנִי־אִמְרָתִי יְהוָה חֲנִנִי רַפָּאָה נַפְשִׁי
 כִּי־חֲטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
 וְאָבַד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת | שְׂוֹא יְדַבֵּר לְבוֹ

יִקְבֹּץ-אָזֶן לוֹ יֵצֵא לַחֹץ יְדַבֵּר: ^ה יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
 כָּל-שָׁנְאֵי עָלַי | יַחֲשֹׁבוּ רָעָה לִּי: ^ט דְּבַר-בְּלִיעַל
 יִצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף לָקוּם: ^י גַּם-אִישׁ
 שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר-בִּטַּחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמִי הַגְדִּיל עָלַי
 עֵקֶב: ^{יא} וְאַתָּה יְהוָה חֲנּוּנִי וְהַקִּימֵנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם:
^{יב} בּוֹזֵאת יַדְעֹתִי כִּי-חִפְצָתָּ בִּי כִּי לֹא-יָרִיעַ אֹיְבֵי
 עָלַי: ^{יג} וְאַנִּי בְּתָמִי תִמְכַּת בִּי וְתַעֲיִבֵנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם: ^{יד} בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם
 וְעַד-הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְצַח מִשְׁפִּיל לְבַנְי-קַרְח: ^ב כְּאֵיל תִּעְרַג
 עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם בֵּן נַפְשֵׁי תִעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
^ג צִמָּאָה נַפְשֵׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי מְתֵי אָבוֹא
 וְאַרְאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: ^ד הִיִּתְהַלֵּךְ לִי דְמַעְתִּי לָחֶם יוֹמָם
 וְלַיְלָה בְּאֹמֶר אֵלֵי כָּל-הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: ^ה אֵלֶּה
 אֲזַכְּרָה | וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי | נַפְשֵׁי כִּי אֶעְבֵּר | בְּסֶף
 אֲדִידִם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
 חוֹנֵג: ^ו מִהַתְּשַׁתּוּחָתִי | נַפְשֵׁי וְתַהֲמֵי עָלַי הוֹחֲלֵי
 לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אוֹדְנִי יִשׁוּעוֹת פָּנָיו: ^ז אֱלֹהֵי עָלַי
 נַפְשֵׁי תִשְׁתּוּחַח עַל-כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאַרְץ יִרְדֵּן
 וְחַרְמוֹנִים מִהַר מְצַעֵר: ^ח תְּהוֹם-אֶל-תְּהוֹם קוֹרָא
 לְקוֹל צְנוּרִיךָ כָּל-מִשְׁבְּרִיךָ וְגַלְיָךָ עָלַי עֲבְרוּ:
^ט יוֹמָם | יִצוּהָ יְהוָה | חֲסִדֹו וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי
 תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: ^י אֲזַכְּרָה | לְאֵל סְלַעֵי לָמָּה

שְׂכַחְתָּנִי לְמַה־קָּדַר אֱלֹהֶיךָ בְּלַחֵץ אוֹיֵב: יא בְּרֹצַח |
 בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפוּנִי צוֹרְרֵי בְּאִמְרָם אֵלַי כֹּל־הַיּוֹם
 אֵימָה אֱלֹהֶיךָ: יב מַה־תִּשְׁתַּוְּחָחִי | נַפְשִׁי וּמַה־תִּתְּהַמֵּי
 עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנוּ יְשׁוּעַת פָּנָי
 וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמִנְצַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
 שְׂאוֹל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ב הַצִּילֵנִי
 מֵאִיֵּבִי | אֱלֹהֵי מִמֶּת־קוֹמְמֵי תִשְׁנֹבְנֵי: ג הַצִּילֵנִי
 מִפְּעֵלֵי אֶזְרָא וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עוֹזִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
 חֲטָאתֵי יְהוָה: ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוּן וַיְכַוְּנוּ עוֹרָה
 לְקַרְאתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים | צְבָאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיצָה לְפָקֵד כֹּל־הַגּוֹזִים אֶל־תַּחַן
 כֹּל־בְּגֵדֵי אֶזְרָא סָלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרְב יַהֲמוּ כַּכֶּלֶב
 וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: ח הִנֵּה | יַבִּיעוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק
 לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹזִים: י עוֹז אֱלֹהֶיךָ אֲשַׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁנֹבֵי: יא אֱלֹהֵי חֲסָדֵי יִקְדַּמְנִי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי: יב אֶל־תַּהַרְגֵם | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
 הַנִּיעְמוּ בְּחִילֶךָ וְהוֹרִידְמוּ מִגִּבְעוֹת אֲדָנֶי: יג חֲטָאת־
 פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגִאוֹנָם וּמֵאֲלֹהֵי
 וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בְּחֶמְהָ כִּלָּה וְאֵינָמוּ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁלַל בִּיעֶקֶב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

טו וַיִּשְׁבוּ לָעָרֶב יַהֲמוּ כַּפָּלֵב וַיִּסּוּבּוּ עִיר: טז הַמָּה
 יְנִיעוֹן לֶאֱכֹל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיְלִינוּ: יז וְאֲנִי |
 אֲשִׁיר עֶזְךָ וְאַרְנֶן לְבַקֵּר חֶסֶדְךָ בִּי-הֵייתָ מְשֻׁנֵּב לִי
 וּמָנוּס בַּיּוֹם צָר-לִי: יח עָזִי אֵלֶיךָ אֲזַמְּרָה בִּי-אֱלֹהִים
 מְשֻׁנֵּבִי אֱלֹהֵי חֶסֶדִי:

עז * לְמַנְצַח עַל- יְדוּתוֹן לְאַסָּף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי *
 אֶל-אֱלֹהִים וְאַצְעֶקָה קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
 אֵלַי: ג בַּיּוֹם צָרְתִי אֲדַנִּי דְרָשְׁתִּי יָדַי | לִילָה נִגְרָה
 וְלֹא תִפּוֹג מֵאַנְהָה הַנְּחָם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
 וְאַהֲמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעִטֶּף רוּחִי סָלָה: ה אַחֲזֶתָ
 שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמַיִם
 מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בַּלִּילָה
 עַם-לִבִּבִי אֲשִׁיחָה וַיַּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הֲלַעוֹלָמִים
 יִזְנַח | אֲדַנִּי וְלֹא-יִסֹּף לְרָצוֹת עוֹד: ט הָאִפֶּס לְנִצַּח
 חֶסֶדְךָ גָּמַר אָמַר לְדָר וְדָר: י הַשִּׁבְחָה חֲנוּת אֶל
 אִם-קָפִץ בָּאֵף רַחֲמֵי סָלָה: יא וְאָמַר חֲלוּתִי הֵיא
 שָׁנוֹת יָמַיִן עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מַעַלְלֵי-יָהּ בִּי-אֲזַכְּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלִאָדָּ: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרָכְךָ מִי-אֵל גָּדוֹל
 בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵא הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים
 עוֹדָ: טז גְּאֻלְתָּ בְּזִרוּעַ עַמְּךָ בְּנִי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סָלָה:
 יז רָאוּךָ מַיִם | אֱלֹהִים רָאוּךָ מַיִם יַחֲלוּ אָף יִרְגְּזוּ

(* באמרוך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תהמות: יח זרמו מים | עבות קול נתנו שחקים
 אף חצציה יתהלכו: יט קול רעמך | בגלגל האירו
 ברקים תבל רגזה ותרעש הארץ: כ פים דרפך
 ושבילך במים רבים ועקבותיך לא נדעו:
 כא נחית כצאן עמך ביד משה ואהרן:

צ * תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה
 היית לנו בדר ודר: ב בטרם | הרים ילדו
 ותחולל ארץ ותבל ומעולם עד-עולם אתה אל:
 ג תשב אנוש עד-דבא ותאמר שובו בני-אדם:
 ד כי אלה שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבר
 ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו בפקר
 כחציר יחלף: ו בפקר יציץ וחלף לערב ימולל
 ויבש: ז כי-כלינו באפק ובחמתך נבהלנו:
 ח שתה עונתינו לנגדך עלמנו למאור פניך: ט כי
 כל-ימינו פנו בעברתך פלינו שנינו כמו-הנה:
 י ימי-שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת |
 שמונים שנה ורהבם עמל ואון פי-גז חיש ונעפה:
 יא מי-יודע עז אפק וכיראתך עברתך: יב למנות
 ימינו כן הודע ונבא לבב חכמה: יג שובה יהוה
 עד-מתי והנחם על-עבדיך: יד שבענו בפקר
 חסדך ונרננה ונשמחה בכל-ימינו: טו שמחנו
 כימות עניתנו שנות ראינו רעה: טז יראה אל-
 עבדיך פעלך והדרך על-בניהם: יז ויהי | נעם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
 וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה * הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
 עֲלִילוֹתָיו: ב שִׁירוּ-לוֹ וּמְרוּ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
 נַפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב |
 מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: ד דְּרָשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בִּקְשׁוֹ פָּנָיו
 תָּמִיד: ה זָכְרוּ נַפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְתֵּי
 וּמִשְׁפְּטֵי-פִיו: ו זַרַע אַבְרָהָם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
 בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
 מִשְׁפְּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דְּבַר עֲוֹה לְאֶלֶף
 דוֹר: ט אֲשֶׁר כָּרַת אֶת-אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
 י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
 יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן חֶבְל נַחֲלַתְכֶם:
 יב בְּהִיוֹתֶם מְתֵי מִסְפָּר כַּמַּעַט וְגָרִים בָּהֶ:
 יג וַיִּתְּהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אֲחֵר:
 יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשׂוֹתָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מַלְכִים:
 טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחִי וּלְנַבִּיאִי אֶל-תִּרְעוּ:
 טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהַלְחָם שָׁבַר:
 יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לַעֲבֹד נִמְכַר יוֹסֵף: יח עָנוּ
 בְּכַבֵּל רָגְלוֹ בְּרֹזַל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
 בְּאֲדָבְרוֹ אִמְרַת יְהוָה עֲרַפְתָּהוּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
 וַיִּתִּירָהוּ מִשְׁלַל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוֹ אָדוֹן
 לְבֵיתוֹ וּמִשְׁלַל בְּכָל-קְנִינָו: כב לְאִסּוֹר שָׁרְיוֹ בְּנִפְשׁוֹ

וְזָקְנָיו יִחַסּוּ: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵּר
בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת-עֲמוּ מָאֵד וַיַּעֲצֵמְהוּ
מִצְרָיו: כה הִפְךָ לָבָם לְשֵׁנָא עֲמוּ לְהִתְנַפֵּל בְּעַבְדָּיו:
כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָו אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר-בּוֹ: כז שָׁמוּ-
בָּם דְּבָרַי אֲתוֹתָיו וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
חֹשֶׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ וְלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת-
מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת-דֹּגְתָם: ל שָׂרַץ אֲרָצָם
צִפְרֹדָעִים בְּחֹדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עָרַב
כְּנִים בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד אִשׁ
לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיֵּךְ גִּפְנָם וּתְאֲנַתָּם וַיִּשְׁפֹּר עַץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֹא אֲרָבָה וַיִּלֶּק וַאֲיִן מִסְפָּר:
לה וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
לו וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאֲיִן בְּשֶׁבֶטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׂמַח מִצְרַיִם בְּעֲצָתָם כִּי-נִפְל פַּחַדָּם עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְךָ וְאִשׁ לְהֵאִיר לַיְלָה: מ שָׁאֵל
וַיָּבֹא שָׁלוֹ וְלֶחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח צִוֵּר
וַיִּזְוְבוּ מַיִם הָלְכוּ בְּעֲצִוֹת נְהָר: מב כִּי-זָכַר אֶת-
דְּבַר קֹדְשׁוֹ אֶת-אֲבָרָהֶם עֲבָדָו: מג וַיּוֹצֵא עֲמוּ
בְּשֵׁשׁוֹן בְּרָנָה אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
גֹּזִים וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: מה בְּעֵבּוֹר | יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצְרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלו * על-נהרות | בבל שם ישבנו גם-בכינו
 בזכרנו את-ציון: ב על-ערבים בתוכה תלינו
 בנרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי-שיר
 ותוללינו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר
 את-שיר-יהוה על אדמת נכר: ה אם-אשכחך
 ירושלים תשפח ימיני: ו תדבק לשוני | לחפי
 אם-לא אזכרכי אם-לא אעלה את-ירושלים על
 ראש שמחתי: ז זכר יהוה | לבני אדום את יום
 ירושלים האמרים ערו | ערו עד היסוד בה:
 ח בת-בבל השדודה אשרי שישלם-לך את-
 גמולך שגמלת לנו: ט אשרי | שיאחו ונפיץ את-
 עלליך אל-הסלע:

קנ * הללויה | הללו-אל בקדשו הללוהו ברקיע
 עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו:
 ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בגבל וכנור:
 ד הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים ועגב:
 ה הללוהו בצלצלי-שמע הללוהו בצלצלי תרועה:
 ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל:
 ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם יפלטם

מרשעים ויושיעם כי חסו בו: